

Solders/Wiberg (utg) 1957

ÅRSBÖCKER I SVENSK UNDERVISNINGSHISTORIA
83-84

STOCKHOLMS STORSKOLAS
JOURNAL

UTGIVEN AV

SEVERIN SOLDERS och ALBERT WIBERG

SEVERIN SOLDERS OCH ALBERT WIBERG: STOCKHOLMS STORSKOLAS JOURNAL

83-84

STOCKHOLM 1951
EXPEDIERAS FRÅN FÖRENINGEN FÖR SVENSK UNDERVISNINGSHISTORIA: DROTNINGGATAN 108, STOCKHOLM

PRIS 25 KRONOR

30

ÅRSBÖCKER I SVENSK UNDERVISNINGSHISTORIA
BOKSERIE GRUNDAD AV B. RUD. HALL OCH UTGIVEN AV
FÖRENINGEN FÖR SVENSK UNDERVISNINGSHISTORIA
ÅRG. XXXI 1951

VOL. 83-84 UNDER REDAKTION AV ALBERT WIBERG

STOCKHOLMS STORSKOLAS
JOURNAL

UTGIVEN AV

Severin Solders och Albert Wiberg (w9) (957)

STOCKHOLM 1951

FÖRORD

Föreliggande publicering av Stockholms trivialskolas dagbok har möjliggjorts genom frikostiga anslag från Stockholms stad genom dess arkivnämnd. Lektor B. Rud. Hall erhöll ursprungligen 5000 kr för ändamålet, och 1951 har ytterligare ett belopp beviljats, för att arbetet med dagboken jämte ett register till densamma skulle kunna slutföras.

Verket är att betrakta såsom ett komplement till de i föreningens serie tidigare utgivna pedagogiska källskrifterna i vol. nr 58 "Acta till Stockholms större latinläroverks historia" och vol. 60 "Acta till Stockholms folkundervisnings historia".

Bland de många ofullbordade arbeten, som lektor Hall nödgades lämna i andras händer, när hans hälsa på allvar började svikta, var Stockholms trivialskolas dagbok måhända det som lättast kunde övertagas och fullbordas. Manuskript förelåg nämligen då (1949) till synes nära nog färdigt att gå i tryck. Undertecknade ha tidigare stått nästan helt utanför, och andra personer ha varit engagerade i avskrivning av originalet och i översättning av dess latinska partier. Det har emellertid visat sig, att såväl avskrivning som översättning varit förenade med stora svårigheter, varför gransknings- och kompletteringsarbetet blivit för oss nytillkomna ganska tidsödande.

Severin Solders

Albert Wiberg

(På pärmens innersida):

Confectus hic liber A — 1639. Octob. 30. dati bibliopegæ pro ligatura et Charta addita, duo thaleri monetæ cupreæ qvi valebant paulo plus dimidio joachimico.

Charta prius scripta et bibliopegæ tradita folia 80. æstimata — 36. oris æneæ monetæ.

Constat liber absque Scriptura 3 ½ Riikz. 1 w̄rt-¹)

[1] Annales Scholæ ab Anno <i>Domini</i> 1630. et deinceps incipiunt	pag. 117.
Paroeciæ Scholæ Stockholmensi subjectæ A. D. 1630.	pag. 115.
Rectores Scholæ Stockh. à memoria provectissimorum ætate virorum	pag. 93.
Inventarium Scholæ	pag. 55.
Bibliotheca Scholæ	pag. 75.
Constitutiones Scholæ A — 1630.	pag. 17.
Literæ qvorundam Rectorum.	
vel aliorum ad Rectores. ²)	pag. 39.
(Sid. 2—16 ingen skrift)	

[17] Nogre ordningar

anlangandes Stockholms Schole: gjorde til en proff A. D. 1630. samtyckte oc bewilljade af Venerando Consistorio Stockhol: sampt the edle oc wälacktade Herrar Borgemestare oc Rådih ibidem, att skola hållas, til thz siälfwe bruket vtwijsandes warder theres nytta eller

¹) Denna bok är förfärdigad år 1639. Den 30 oktober betalades till bokbindaren för bindning och tillagt papper två daler kopparmynt, värda något mera än en halv joachimthaler.

Det papper, som redan fullskrivits och överlämnats till bokbindaren, var 80 blad, värderade till 36 öre kopparmynt.

Boken kostar utan skrift 3 ½ riksdaler och 1 ortig.

²) Skolans annaler från år 1630 och följande börja	pag. 117.
Församlingar, som höra till Stockholms skola år 1630	„ 115.
Vad mycket gamla män minnas om skolans rektorer	„ 93.
Skolans inventarieförteckning	„ 55.
Skolans bibliotek	„ 75.
Skolans stadgar år 1630	„ 17.
Brev från vissa rektorer eller från andra till rektorer	„ 39.

onýtta: eller och til thz lägenhet giffwes bättre vptänkia oc vthi wärket ställa.

I. Att en Cantor haff:r nogon lön af staden på wissa åhrsens tijdher til att bekomma: när han haff:r Rectoris Zedel om sin flijtackthet. (I marg. Cantor bewilljes 100. d:r af Stoorkyrkian til wijdare beskiedh)

II. Sammaledes att en Arithme-[18]ticus vppehålles i Scholen mz nogon lön af staden på wissa tijdher förwentandes, när han hade Rectoris Zedel om sijn flijtackthet. (I marg. Arithmeticus skall betänkias hwar mz denne) (sic!)

III. Ingom af borgerskapet tillåtes antaga nogon person som icke går här i Scholen til præceptorem åt sijne barn: mäd mindre han först vthi Consistorio förhörd warder, oc thär til approberat: oc sedan att han i Scholen haff:r exercitia declamandi oc disputandi.

IV. Till wissa gränner eller borgare förordineras allenast en fattig diekne, som thär siunger oc inge andre: Hwilken, the som i gränden bö, om them så sýnes, på en wiss tijdh om wickan eller hwarjæ — 14 dagar, giffwa allenast en måltijd maat.

V. Att Scholen mz tijdhen kan [19] bekomma, nogon Bibliothecam, tabulas Geographicas, nyttige instrument, oc vnnertijden kiöpa thät som vngdomen länder til vinnerwijsning. är til Scholen vprättandes en fiscus, eller nogor inkompst förskaffandes, then Rector haff:r vnder sijna händer, oc kan på sådana saaker använda.

VI. The som hijt komma ifrån andra scholar, eller här först i Scholan intagas: giffwa til Scholen oc Rectorem åt minstone . . . (I marg. Inscriptio. Hwar giffwe efter sin rådth oc ämbne: där af halft til Rectorem, halft til Scholan)

VII. The som efter gammal seed solenniter intagas: giffwa til Rectorem oc Scholan aff frij willje hwad them sýnes. (I marg. Taghes och vthi betänkiande.)

VIII. Discant¹⁾ siunges ordinariè om högtijder. Thz emellan then som begiärrar discant, gifwe för än scholens instrumenta Musica vtthages til Scholen hwad hom sýnes, sedan efter seedwanen. (I marg. Discantus. Hwar som detta begärrar, han gifve ett Honorarium til Scholan efter sin gode discretion. Sed in cantu liberales sint)

¹⁾ Körsång.

IX. Aff discantz päningarna som samblas kring staden: giffwes til Scholan en — 50. deel. (I marg. Affirmatur.)

[20] X. The som sig forseer, oc mz rijs icke höfligen kunna straffas: böte päningar til Scholen: Bättra the sig icke, bliffwe af Scholen vt slutne, efter Rectoris discretion.

XI. Giffwes testament til Scholen warde efter Testatoris willja fördeelt, antingen til Scholen allena, eller till lärarna, åhörarna, oc Scholen tilhöpa.

XII. För en heel Schole blif:r räknadt — 32. par allt: til thz Scholen meera förökas: tå lägges flere par til. en ½ Schole — 16. par allt. För all lijk går alltjäd mädh: antingen Rector eller ConR. item 2 Collegæ oc en Notarius.

Döör nogor af præsterskapet. Borgemäst. Rådth: theres lijke, eller högre personer: tå går all Scholen för theres lijke. Både Rector oc ConR. Collegæ — 4 Notarij 2.

Begiärrar nogor ringare all Scho-[21]lan: Handle thär om mz Rectore särdeles.

Then som begärrar Scholens tienst för lijk: homom skall leffwereras en Copia af thenne lijkordning, af hwilko han kan weta: huru många äre af Scholen för lijk förwäntandes. Hwilkom homom bör i Scholens namn giffwa, eller intet giffwa. Sedan låter then samme skrifwa vti Copian, hwilkom oc huru myckit han giffwit haf:r. Sänder så samma Copia mz päningarna til Rectorem, at han them i scholen vthskipter. efter samma Copia weet Rector päningarna vtdeela, oc sin ricktighet, när så behöfwes, se låta. (I marg. affirmatur.)

För en heel schole giffwes.

Ordinariè, en halff tynna Ölhz wärde vthi päningar. Extraordinariè. effter hwars oc eens rådth oc lägenhet så myckit them sýnes af en gödh willja, efter brukelig pläghseed.

[22] 1. Rectori oc ConR hwar för sig särdeles.

2. Fyra Collegis hwar för sig särdeles, när the alla fyra gå för lijk.

3. Twå Notariis hwar för sig särdeles.

4. Them som siunga efter lijkpredican.

5. Alle diecknarna tilhöpa, bastuge päningar.

6. Ytterst: och nogot til scholan särdeles.

Will nogon thetta extraordinarium vthi en summa häller vth-

giffwa: handle thär om särdeles mz Rectore: eller giffwe oc thär-före allt i hœp en half tynne ölhz wärde i *pänningar*.

Begäres Scholen för nogors främmandes lik, som icke haff:r bœdt här i staden: eller för nogor som här är bliffwin afrättat: giffwe mer än sedhwanligit är för andre: efter Rectoris discretion oc gøde mäns betänkiande.

Begärer nogon Scholan för lik, vt på bygden: giffwe Ordinarium vt här i staden. Extraordinarium thär liket vthföres.

XIII. (I marg. Epulum Scholæ.) Att thät som köpes eller för-ähras til Scholen, icke må förkomma. [23] Så låter Rector åhrligen en gång, tå honom synes beqwämligast, vthi gøde mäns närwarø see, hwarest sådana saaker, som honom vnder händerne äre leffwerrerade, äre komne: vti hwad scholen är förbättrat eller förwärrat. Oc tå anrättar han af Scholens fisco /: om nogen bliff:r/ för 10, eller 12. personer, som thär öff:r hafwa warit, en måltijdh.

XIV. (I marg. Potestas Rectoris.) Hwad annat Scholen angår, som är, om Lectionibus, Lectionum ordine, tempore disciplina, multa¹⁾ oc annat sådant meere: Thät stände allt vthi Rectoris skiön oc discretion: til thz thär om mz större betänkiande, af them thät widkommer, nogon wiss ordning giørd bliff:r.

Actum vthi Stockholm A. D — 1630 in Decembri.

(Sid. 24—38 ingen skrift)

(Översättning av nedanstående se bilaga 1, sid. 61.)

[39]

EPISTOLA

Johannis Erici ad Johannem Billium Rectorem Scholæ Stockhol-mensis.

Non tibi mirum videbitur, Johannes, quod ad literas tuas nihil dum responderim, alijs enim, quæ majoris sunt momenti, per totum hoc octiduum continuò occupatus fueram. Scire te velim, me magno desiderio certis de causis monasterium accedere statuisse: Sed in posterum tua limina me abhorrere forsitan oportebit, præsertim

¹⁾ . . . om lektioner, läsordning, tid, disciplin, straff.

quoniam tua maxima cunctis pijs detestanda impudentia, in literis per tuum puerum /:Dni similem:/ mendacem mihi allatis, emersit. Quanquam autem meum ingenium nunquam fuerit, nec erit, Deo juvante, contentionib. deditum, /:ille enim cum ab omnibus pijs hominibus, tum à divini verbi ministris, quam longissimè abesse debent:/ cogor tamen ob nimiam tuam protervitatem et extremam impudentissimi pectoris arrogantiam aliquantulum acerbius tecum agere. Primum itaque ea quæ ad negotium spectare videntur, perstringam, idque non propter dignitatem tuam /:quæ apud pios revera nulla est:/ sed propter meum officium. Deinde, quoniam falcem segeti alienæ inferis (sic!), paucis specialiter tibi pro meritis tuis gratificabor. Quod dicis me asseruisse, nullan purgatorij approbationem in patrum scriptis extare, turpiter pro consuetudine tua, mi Bili, mentiris: Nam hæc mea sunt verba: Ad confirmationem Articulorum veræ doctrinæ, non necessario requiruntur testimonia hominum, Dei enim verbum per sese est efficax satis, ut sit κριτήριον indubitatissimum: Veruntamen antiquitas purior nostræ sententiæ quoque suffragatur? Atque hoc modo testimonia ex Augustino et Chrÿsostomo adduxi, non ea solummodo, [40] quorum tu satis frigidam instituis refutationem, verum etiam duo alia hisce multò illustriora, quæ vix in tuo scripto attinguntur, planiora siquidem sunt, quam ut ullis Jesuitarum coloribus et Sophisticis illudi possunt, quæ iam ascriberem, nisi certæ me moverent causæ, ne id tibi in gratiam fiat.

Deinde hæc in conciuncula mea addidi: Etsi autem pro confirmando purgatorio non desunt multa patrum testimonia: tamen cum aliqua dextræ nostræ sententiæ astipulentur verbo Dei consona, his contentos nos reddamus; valeant cætera humano Judicio excogitata, et per successionem propter plausibilientem (sic!) propagata.

De libris Macchabæorum, unde maximè purgatorium probare conaris, multum sudas, magnam citans farraginem patrum: Sed solus Hieronymus vel uno verbo totum tuum ædificium funditus evertit. Ego v. valdè admiror qua temeritate et stultitia /:ut vobis Papistis videtur:/ hoc audeat, præsertim ex quo tantum in uno loco /:iuxta tuam grandævam censuram:/ in enumeratione librorum autenticorum hos omittat. O Sÿncophanta (sic!) impudentissime, tu fortassis totum opus scriptorum Hieronymi accuratè evolvisi?

Archiepiscopus Vpsaliensis piæ memoriæ /:qui nocte dieque pa-

trum lucubrationib. summo studio incubuit:/ fortassis non tantum ex Hieronymi et aliorum scriptis degustavit, quantum tu? Tu forsitan /:ex quo Monachus simulatus factus es:/ Vniversam veterum et recentiorum scientiam, tuo capiti, prout decet, raso non dum, inclusam, circumfers? Vah hominem extremè impudentem. Memento igitur quid sibi velit hoc, Divi Pauli salutare præceptum: μή ὑπολορονεῖν (sic!) Aut existimas /:μίασμα:/ ne non potius sola Hieronymi /:si non fuerint plures:/ autoritate cum verbo Domini [41] congruente, niti velle, quam in aliorum /:sint licet sexcenti:/ vago pelago incerto fluctare (sic!)? Quid mihi ad hoc respondes, si affirmavero falsam doctrinam de purgatorio vestro, cum articulo Symboli Apostolici /:credo remissionem peccatorum:/ manifestè pugnare? Si enim peccata propter Christum solum remittuntur /:quod necessario singulis christianis credendum est:/ dicas mihi quæso simpliciter, quis hominem postea cruciabit? Num Satanas? minimè: sublato enim peccato, per quod sub eius potestatem venimus, nihil amplius habet, pro quo nos in igne plectat: Quis præcipitabit nos in ignem purgatorium, Nonne peccata? At si propter et per Christum fuerint remissa? Cumque dicis nihil maculatum vel immundum debere civitatem cælestem ingredi, rectè quidem in cæcitate tua dicis: sed nonne te pudebit vocare illum immundum, qui precioso sanguine Christi mundat nos ab omni peccato. (I marg. ab omni immundicie abluitur? 1 Joh 1. sanguis Christi etc.) Atque in Apocalypsi. Cap. 2. Vbi quæritur sancti /:qui vestibus albis induti ante Thronum Agni canunt laudem Deo:/ Vnde venerunt? Nunquid respondetur, ex purgatorio? minimè: Sed in hunc modum respondetur: Hi sunt qui venerunt ex magna calamitate /:qua omnibus temporib. præmuntur pij:/ et lavarunt stolas suas ac mundas ipsas fecerunt in sanguine Agni; Nonne mundas fecerunt in purgatorio? Suspice, vide quid respondetur. Desine igitur humanis opinionibus ludere in rebus divinis, absterge moneo nubes oculis fermento Pharisæico obcæcatis et crede verbo Domini, vel in æternum cum omnibus propriæ sapientiæ indulgentib. pereas necesse est, Dicis te credere remissionem peccatorum, et tamen post hanc vitam pænas luiturum. Hem Θεόλογον ἄριστον, sanctissimum scilicet Prophetam Baaliticum, qui somniis istis auditoribus traditis, ex stultis /:ut loquitur Comicus:/ insanos facis. Tantus sanè tu Bilje cum tibi coniuncta caterva, [42] doctor æstimandus es. Quod autem asseris

purgatorium a multis esse creditum ante me meumque Lutherum natum /: sed non ante te qui cum patre tuo Diabolo fortè ab initio eras:/ Ad hoc per petitionem principij simpliciter respondeo: Non quæri quam diu, sed quam veraciter ac rectè creditum sit. Magnum tamen piaculum fuisset /:fateor:/ si tu ante annos sexaginta vixisses. Nam Luthero /:cui tu mortuo quemadmodum ranulæ trunco liberè insultas:/ plus fortè quam omnes benè titulati doctores pontificij, in propaganda vera doctrina obstitisses. Certè principes (Sic! Bør vara princeps) Germaniæ /:qui tam nobilitate virtutis et variarum eruditionum quam stemmatis aprimè apud omnes pios celebratur:/ non potuisset tibi per verbum Dei os obstruere. Nec senex ille Venerandæ memoriæ Episcopus Vbsaliensis propter profundissimam stultitiam tuam /:quid dico:/ admirandam eruditionem, potuisset purum Dei verbum /:explosis per Spiritum Christi tenebris:/ in lucem producere. Aut quod rasa caterva adhuc dolet, si ante annos. 40. tantus Doctor, et in Stockholmensi monasterio coronatus Magister Viguisses, certè non potuisset Rex Gustavus Monachos pingves ventres et simplicium hominum seductores, ex latebris profligare. O scorea et merum stercus, si cum tantis viris conferaris. Apprimè etenim in te cadit, quod dicitur: Qui semel metas pudicitiae transiit, istum oportet postea valdè impudentem esse. Deprime igitur /:quod te Dij perdant:/ collum superbum, et noli, cum adhuc sis implumis, plus æquo Justoque tibi tribuere. Proinde me seductum proclamas. Jmo tu ipse omnium miserrimus, non possum dicere seductus, sed planè Satanæ traditus es, quia verbo Divino [43] /:quod unica ad æternam salutem via est:/ credere eoque acquiescere nobis (Sic! Bør vara non vis): Deus /:qui ut inquit Jeremias, ad verbum suum vigilat:/ hanc tuam petulantiam aliquando reprimet, et condignis pænis extremam tuam superbiam certè tandem compenset. De tua autem persona hoc habeto: Me, cum omnibus pijs non agnoscere te pro vivido veræ Ecclesiæ membro, sed pro putrido et ab arbore /:de qua loquitur Christus Joh. 15. prorsus absciso ramo: tantum abest, ut tibi autoritas ulla de pijs concionibus dijudicandi concredita sit, vel unquam dum in hoc malo proposito perseveras, concredenda merito esse debet. Si verò nulli pij te agnoscunt membrum Ecclesiæ Christi, Ergo multò minus concionum et Ecclesiæ dogmatum Judicem. Recordare quæso unde lapsus es, et quam turpiter propter flagitium tuum a pijs præceptoribus, et honestissimis

literarum studiosis, defecisti. Ac pijssimo Patri *Domino* Archiepiscopo in contemptum /:non dico tibi ipsi in perniciem:/ monastica catervæ te adiunxisti. Fecisti tamen prudenter: Quia necessitas facit monachum, eras n. ab Episcopo depulsus, fodere non valuisti, mendicare vetavit superbia. Monastica *igitur* vita tibi elegenda fuit, quæ lautiozem offam aliquantulum *non* sine maximo Rusticorum pauperum sudore, præbere solet. Cum itaque τὴν susceperis μοναστικὴν verè iuxta gloriationem vestram, /:quæ verbis saltem constat:/ factus es κακόλυκος /:hem quid dicerem:/ καφόλικος Jdque ex professo. οὐ γὰρ μόνον κακόλυκος, ἢ κάκιος ἀλλ' ἅπαντα κάκιστος. Fructus namque tu (Sic! Bør vara tuæ) Catholicæ fidei manifestissimè coram hominibus lucent, superbia scilicet et diversa scandala. Diaboli coguntur extremiscere, ubi auditur nomen Jesus: tu vero καθάρια, execrabile, [44] vix caput aperire, ne dum genua flectere dignaris. O cunctis pijs extremè detestandam turpitudinem, et pænis æternis plectendam arrogantiam. Charitatis tuæ opera /:quibus monastica vita commendatur:/ satis probaverunt illi, qui æstivo tempore *non* sine lachrymis sub iniquissimo precio annonam a te redemerunt.

Etsi autem de nullo, nisi infirmitate mea glorior: tamen non te latet /:si modo vera fateris:/ me, Deo laus, fuisse sub disciplina, liberali et fideli institutione pijssimorum virorum, qui *non propter* ventrem vel Sveciam Papistico iugo divendam (Sic! Bør vara dividunt) sed *propter* animas ad cælestem vitam transferendas, tam vestra Hÿpocritica, quam nostra vera dogmata, absque defatigatione discipulis suis monstrare solent. Existimas *igitur* Sÿncophanta (sic!), me de te vel tibi conjuncta caterva quidquam curare? Nihil minus. Tu enim aliena curas, propria verò partim ignoras, partim negligenter administras. Quid tibi homini prophanissimo. Cum ministris Ecclesiæ? Mane /:quod te Dij perdant:/ ἀνεὶ τῆς πολυποαγμοσύνης intra metas tui officij, munus enim in scholis multò gravius impositum est tibi, quam nunquam tui humeri gestare valent. Institue gregem scholasticum /:cuius tu titulo tenus, Rector, reipsa, destructor es:/ Excerce (sic!) inquam pueros tuæ disciplinæ commendatos in linguarum et artium initijs: nec Musicæ /:si modo ipse noris:/ exercitia ipsis subtrahe. Effectus tuæ institutionis omnibus, non modo incolis, sed et peregrinis manifestus est. In templum introducuntur peregrini mercatores, qui loco Scholasticorum Musicam exercent, tu verò cum

tuis discipulis /:bonis tamen ac honestissimis qui tuam [45] theologiam abhorrent, quosque propter commune studiorum vinculum vnice amo exceptis:/ vel non accedere audes, vel *propter* ignorantiam obmutescere cogaris. O Rectorem scholæ Stockholmensis perbellum, destructorem scilicet honestissimæ disciplinæ, quæ ante annos paucos vberriè hic floruit, corruptorem iuventutis et seductorem simplicium. Conferunt pij homines hujus scholæ præsentem statum, cum eo qui fuit tempore M. Abrahami, et maximum discrimen non sine gravi suspirio crebrisque gemitibus animadvertentes, revera judicant te abominationem esse in illius honestissimi, pijssimi ac doctissimi viri locum positam. Deus autem qui Ecclesiæ suæ se in æternum adfuturum clementer promisit, quique superbis resistit, procul dubio, te aliquando è summo fastigio tui throni, deturbabit. Hæc tibi in memoriam revocanda duxi, quia nimis altum sapiendo tui ipsius oblivisci videris. In posterum nulla scripture te dignabor. Si enim de rebus sacris, scripto vel dicto mihi quidquam sit agendum, tum fiat hoc cum homine pio et honesto, et non cum scelerato fure, qualis tu es. Cum autem in Monasterio tibi sit vivendum, convenit omninò ut habitum monasticum non averseris, et rasuram /:singularem vestræ sectæ notam:/ quam citissimè assumes. Sed nullum talibus hominibus novi tonsorem magis appositum et aptiorem, quam sit tuus vicinus M. Nicolaus, αὐτός γὰρ δήμιος ἐστὶ σὺ δε κλέπτῃς Ergo sævis inter se convenit vrsis. etc.

[46] Tuum erit, mi Bilje, ignoscere, si aliquantulus in hac Epistola tibi durior videar: Nam qui dicit ea quæ vult, audiet ea quæ non vult. Et ego Papisticis Hÿpocriticis adulari nunquam didici. Deus te ab incepto furore convertat, Amen.

Stockholmia. 27. Novembris, Anno. M. D. L. XXX. J. E. S.

Quidquid erit tandem, mea spes est vnica Christus,
Huic vivo, huic moriar, cætera curo nihil.

(Sid. 47—54 ingen skrift.)

[55] INVENTARIUM SCHOLÆ
ANNO DNĪ 1630

Basuner	2
Dulcian	1.
Cornet eller Sinka af hwitt been, mz söloff:r i ändan	1
Cornet af trä, mz swart lädher öff:rdaget	1.
Discantz fedla	1
Tenors fedla	1
Lijkbår vthan Rhør	1
Bårpäll af klädhe mz franzar om kring	1
[56] Bår klädhe som plägar läggias vnder lijkistorna groft (I marg. är bortstulit A. 1636.)	1
Trätaflor i Scholen —	3.
inventarium förökt A — 1631.	
Børd mz låda vnder —	2
af Anders Hindrikson beställte. Stadsens bekostnad. karmstolar til en person.	
beställte af Anders Hindrikson. Stadsens bekostning — 8.	
(I marg. Trij stückin af thesse, äre sönder gågne vthi Comœdien A — 1636.)	
Snickare säng af And. Hinnerson stadsens bekost —	1.
Bøkeskåp mz järn oc lås för stadsens päningar —	2
En Messingz Crona giffwin af Carl Jönsons arfwingar genom Anders Hindersons befödning	
[57] item en Messingz Crona giffwin scholen af Hinrik Tönjes son en gammal borgare.	
Ett spiäl fram i spissen giffwit af Adam Høfslagare	
(Sid. 58—74 ingen skrift)	

[75] BIBLIOTHECA SCHOLÆ
ANNO — 1630

Prima pars summæ fratris Anthonini de Florentia. in folio Regali 1478.	adest 1806.	} finnes i behåld
Secunda pars ejusdem: sed titulus abest et altera tabularum fracta est. 1478. folio Reg.	adest 1806.	
Tertia pars ejusdem, cum defectu multorum foliorum in fine. folio Reg.	Quarta Pars 1806.	
Summarium primi voluminis partis historialis ejusdem: sed forma paulo minori — fol Reg	adest 1806.	
Tabulæ totius summæ ejusdem. fol Reg.	adest 1806.	} finnes ock
Liber Canonis primus Abo[ha]li Abinsceni de Medicina in folio Reg. Avicennæ opus. Venetiis 1490.	adest 1806.	
[76] Quæstiones Euangeliorum Johan de turri cremata in folio	adest.	
Quadragesimale Thomæ Speculum X Dei præcept Hinrici Herp. deest titulus et in calce non nulla	finnes	
Livius in fol. regali edit. Trobenii 1534.	adest 1806. Adest	
Brentius in Lucam. in folio	finnes	1806. Centur.
Historia ecclesiastica Magdeburg in fol. centuriæ — 13. tomi 7	finnes	IV. VII. XII.
Lucanus poeta in folio Basil. 1578.	1806. Adest	XIII. 4 Voll.
Eusebius in folio. Colon. 1539.	1806. adest.	
Plutarchus Græcè in folio edit.		

1806. Adest Hylander 1574.
Homerus Græco Latinus in folio.
1806. adest. Bas. 1567.

(Sid. 77 och 78 saknas.)

[79] Orlandi cantiones selectæ libri	— 6	
Orlan- Motetæ et missæ libri	— 6.	
Pars I. Cant. Melchioris Vulpij libri	— 8.	
Cantiones Jacobi Meilandi libri	— 6.	
Libri Missarum variorum authorum libri	— 5	
Sacrarum Motetarum Leonardi Pam- mingerij partes III libri	— 6	Hunc Cantor D. Ericus mi- lites fugiens noctu, perdidit ¹⁾
Folianter skrefne, mz brädhe form	— 8	
Folianter skrefne, mz pärmans form	— 8.	
Skrifna in 4:o. libri	— 8	
Responsoriorum per anni curriculum	— 5	
Missarum Vocti libri	— 5	

[80] BIBLIOTHECA

Aucta A: 1631.

Böcker giffne til Scholan af Carl Jönsons arfwingar genom Anders Hindriksons befodring.

- Adest. Historiarum repercussiones Jacobi Bergom — in folio
1806 Adest. Scotus super tertio sententiarum 1505. in folio
1806. Adest Quarta pars summæ Anthonini Lug. 1511. in fol Reg.
1806 Adest Hieronými Empseri opuscula in 4:o
Formulare Advocatorum Hagen. 1504.
Adest Soncinates super artem veterem 4:o
Adest. Bulla confir et indulgent psal
Adest Polýbius in 8:o
Adest Loci de Baptismo — in 8:o.
Adest. Isocratis et Demosthenis orationes aliquot Latinè —
in 8:o

¹⁾ Denna förlorade sångläraren Herr Ericus, när han flydde för soldaterna.

- [81] Georgij Fabricij in prudentij pæanas. desideratur, sed
inde receptus.
Adest
Camerarius in Orat Cic pro Murena. 8:o
Lutherus in Micham — 8:o
Bocker giffne til Scholan af M. Aegidio Civitatis
Sýndico.
Biblia Latina versione veteri 1489. in folio Adest. 1806.
Alcoranus Franciscanorum in 8:o Adest
Enchiridion Theolog. Nic. Hemmingij in 8:o desideratur.
Grammatica Philippi — 8:o Adest
Annotationes in Grammaticam Philippi. Irenæj
Tomus II Concionum Sarcerj — 8:o Adest
Dispositio Epistolarum per
Simonem Pauli. Tomi — Tres in 8:o 1 et 3 Pars 1806.
Adest
[82] Conciones in Mattheum. Philippi Melanth.
— 8:o Adest
Georgius Major in Epistolam ad Thessalonicenses.
N. Testamentum versione Erasmi
Loci Theolog Philippi Melanth. Adest
Sleidanus de statu relig. 8:o
Thomas Linacer. desideratur.
M. T. C. alterum Epist volumen 8:o Adest.
Qæstiones Rethoricæ Georgij Majoris.
Lutherus in Genesin per Vitum Theodorum desid.
Sylva biblicorum nominum Althamari desid.
Sphæra Johan. de sacro busto adest.
Psaltarium Davidis. Adest.
Abdias prætorius de necessitate bon operum it Adest.
Raimundi, Vade mecum.
[83] De anima, Philippi Melanth. Adest.
Erotemata Dialectica ejusdem Adest.
Elementa Rhetoricæ ejusdem. desideratur.

(Sid. 84—86 ingen skrift)

(Sid. 87—88 saknas)

(Översättning av nedanstående se bilaga 2 sid. 67)

[89] (I marg.: Ex orig. quod in Archivo Regio servatur, exscripsit E. Wennäsius. Cum cura rectoris J. Aurivillii A:o 1684.) In nomine Domini, Amen! Anno nativitatis ejusdem Millesimo quadringentesimo XVIII. Indictione XI. mense Junij die Jovis IX hora tertiarum vel quasi, Pontificatu sanctissimi in Christo Patris et Domini nostri, Domini Martini Divina providentia Papæ quinti anno primo, in cubili Reverendissimi Patris, Domini Johannis Dei et Apostolicæ sedis gratia Episcopi Lubicensis, in meique Notarii publici testiumque subscriptorum præsentia personaliter constitutus honorabilis et circumspectus vir, Dominus Petrus Hemmingi Archidiaconus Upsalensis, procurator et nuncius ac negotiorum gestor Reverendissimi in Christo Patris Domini Johannis Dei gratia Archiepiscopi Upsalensis, coram præfato Reverendo in Christo patre Domino Johanne eadem gratia Episcopo Lybicense exposuit quomodo inter præfatum Dominum Johannem Archiepiscopum ex una, et Proconsules et Consules opidi Stokholmensis Upsalensis diocesis ex altera partibus, ab aliquot retrò transactis annis contentio et dissensio fuerat super instituendo Rectore scolarium in dicto opido Stokholmense, utrisque partibus sibi jus instituendi et ponendi Rectorem scolarium intentibus et conantibus vindicare. Et quia Reverendus pater Dominus Johannes Episcopus Lubicensis olim in adolescentia sua in dicto opido Stokholmensi Scolas rexit, præfatus honorabilis vir Dominus Petrus Archidjaconus cum instantia debita supplicabat, ut idem Reverendus pater Dominus Johannes Episcopus Lubijcen. modum et ordinem suæ ad dictas Scolas promotionis exponeret, ac ut cujus vel quorum auctoritate ad dictæ scolæ regimen [90] assumptus et institutus fuisset exponere dignaretur. Præfatus igitur Venerabilis pater Dominus Johannes Episcopus Lubijcen. præmissis intellectis protestabatur se super petitis in pura et sincera conscientia meram et omnimodam velle dicere veritatem exponens et asserens, quod cum olim in annis adolescentiæ suæ a studio revertens in sæpedicto opido Stokholmense moram traheret, contigit Reverendissimum patrem Dominum Petrum olim Archiepiscopum Upsalensem ad ipsum opidum divertere, cumque quorundam relatione ipse Dominus Archiepiscopus de conditionibus personæ præfati Domini Johannis Episcopi tunc noviter a studio reversi fuisset aliquantulum in-

formatus, mandavit eum ad suam præsentiam evocari, habitaque secum aliquanti collatione sermonem de regimine scolæ per ipsum Dominum Johannem Episcopum in ipso opido assumendo introduxit inter alia interrogans si illius patriæ intelligeret aut sciret vulgare ijdeoma, intellectoque quod vulgaris ijdeomatis competentem peritiam haberet, regimen Scolæ in præfato opido Stokholmense eidem proprio motu mox commisit et mandavit ad statim institui, et ut moris est in assumptione novi Rectoris in scolas nemine reclamante aut contradicente solemniter introduci. Asseruit etiam præfatus Reverendus Pater Dominus Johannes Episcopus Lubijcensis, sponte et expresse, quod super dicto Scolæ regimine assequendo vel retinendo Proconsulibus vel Consulibus dicti opidi Stokholmensis nunquam fecit verbum, nec eam a prosecutione suscepti regiminis aliquis civium prohibuit, aut quomodolibet impedivit. Prædicta omnia et singula taliter ut præmittitur, acta et gesta fuisse manum applicando asseruit, protestans si necesse fuerit, se ea velle confirmare, [91] per proprium juramentum. His igitur taliter ut præmittitur, per præfatum Reverendum Patrem Dominum Johannem Dulmen Episcopum Lubicensem peroratis et enarratis, præfatus Dominus Petrus Archidiaconus Upsalensis me Notarium publicum infrascriptum cum debita instantia requisivit, ut super hujusmodi Reverendi Patris responsione, declaratione, confessione et protestatione ad perpetuam rei memoriam sibi unum vel plura conficerem instrumentum vel instrumenta. Acta sunt hæc Anno, indictione, mense et aliis præmissis, præsentibus ibidem discretis viris Johanne Grote in Sleswicensi, Johanne Wellingh in Lubicensi et Henrico Hundebeke in parochiali Köken Razeburgensi diocesibus perpetuis vicariis clericis testibus ad præmissa vocatis specialiter et rogatis.

L. S. Et ego Fredericus Scrodingh clericus, Monasteriensis diocesis publicus imperiali auctoritate Notarius, hujusmodi expositioni, supplicationi, protestationi, assertioni, requisitioni omnibusque aliis et singulis præmissis, dum sic ut præmittitur fierent et agerentur, una cum prænominatis testibus præsens interfui, eaque sic fieri vidi et audivi me aliis occupato negotiis per alium fideliter scribi feci, subscripsi, et in hanc publicam formam redegi, quam signo et nomine meis solitis et consuetis signavi rogatus et requisitus.

(Sid. 92 ingen skrift)

(Översättning av nedanstående se bilaga 3 sid. 70.)

[93]   RECTORES
                          SCHOLÆ STOCKHOLMENSIS

A Memoria provecitissimorum ætate virorum. usque ad præsentia tempora vz Anni Domini 1639.

(Sid. 94 ingen skrift)

[95] 1. M. Abrahamus Andreæ Angermannus Scholæ Stockhol-
mensis Rector fuit Anno Domini — 1572. et simul Pastor civitatis,
id cognoscitur ex scripto quodam Arosiæ A — 1622 tÿpis mandato.
cujus inscriptio talis. En Copia af thät som handlat oc vnerskrifwit
blef A — 1572. idem postea propter religionem in exilium abijt.
Anno . . . . 1577. in insul. Alandicas.

In patriam tandem revocatus vel ultro reversus eodem anno quo
Sigismundus Sveciæ Rex coronabatur, is Archiepiscopus constitue-
batur M. Laurentij Nericii Senioris Archiepiscopi filiam in matri-
monio habebat.

Ultimum Carolo IX Rege quod partibus et causæ Sigismundi
favisse existimabatur, ab officio remotus fuit.

mortuus an. 1607. Gripsholmiæ. Messen. Chron. Episcop.

Vir gravis et constans et in exercenda disciplina ecclesiastica rigi-
dus et austerus. in exilio. A — 1587. edidit libellum, qui [96] in-
scribitur Forum adiaphorum.

A — 1588. Refutationem Herbesti Laurentij Petri Upsaliensis
Archiepiscopi.

2. M. Ericus Skepperus Patricius Stockholmensis. magni animi
vir, facundus affectuosus multa itidem ob religionem passus. Rec-
toratum gessit — Anno —

Ex Schola ad pastorum in urbe vocatus fuit. indeque remotus
propter indignationem Regis Caroli IX in quam nescio qua culpa
incurrit.

Varijs postea casibus jactatus vexatusque tandem Enecopiæ /:ubi
pastor fuit:/ senio confectus, placidè obijt.

[97] Circa tempora Rectoratus Scepperi Collegium Upsalia Stock-
holmiam translatum fuit nempe A. (I marg. 1580 circiter)

Collegij Professores 5. fuerunt.

3. M. Nicolaus Bothnensis. præses consilij Upsaliensis et postea
electus Archiepiscopus.

4. M. Ericus Scinnerus vir eloquens ac disertus.

5. M. Jacobus Eriki Stockholmensis postea Professor Upsaliensis
tandemque pastor Borstillensis.

6. M. Petrus Kinitius. postea Episcopus Scarensis tandem Ar-
chiepiscopus.

7. M. Laurentius Lælius. is lithurgiam approbavit.

Pastor civitatis fuit M. Petrus Paulinus qui similiter lithurgiam
approbavit. Frater Doct Laur. Paulinus Episcopi Streng. et postea
Archiepiscopi.

Enumerati professores, per vices, Collegij et Scholæ Rectores
fuere.

[98] 8. Porro hoc tempore lithurgistico Rector fuit quidam apo-
stata nomine Johannes Billius qui commisso flagitio per despera-
tionem monachus factus Anno 1580 Scholæ præfuit. Ad hunc scripta
Epistola invectiva Johannis Eriki lectione non indigna apposta est.
pag. 39.

9. M. Laurentius Prætorius post revocatum Upsaliam Collegium
Scholæ Rectoratum adeptus annum dimidium plus minus cum præ-
fuisset, mortuus est.

10. M. Ericus Skinnerus tametsi Upsaliæ professionem habebat,
zelo tamen hujus Scholæ Stockholmiam migravit, veritus ne alicuj
pontificio funditus corrupto committeretur dum aliquis idoneus
Rector præficeretur, semestri spatio viceRectoris nomine, Scholæ
præfuit. obiit Holmiæ ubi sepultus est in sacrario 1597.

[99] 11. M. Carolus Dalecarlus Skinnero successit, Scholam rexit
annos 6. à Schola ad pastorum in urbe vocatus.

Commemoratur de ipso. quod Georgium Micrandum postea Rec-
torem Scholæ Upsaliensis, tandemque pastorem Tierpenssem, tunc
Collegam suum manibus correptum è Schola protrusit sive ejecit,
quia ipsi dicto audiens non fuit. idem fecit alteri Collegæ D. Abeli
Petri postea Oerebrogiensium pastori.

12. M. Ericus Pauli in Scholæ Rectoratu secutus est M. Carolum.
E Schola Nyëcopiam vocatus.

13. M. Hinricus Opsopæus Scholæ præfectus fuit A — postea
in suburbio boreali pastorum consecutus. A . . . . mortuus 1613.

[100] 14. M. Andreas Svinnick patritius Holmensis, cum annos aliquot Scholam rexisset fortè ut omnis propheta in patria contemptus *locum et conditionem* cum M. Olao *Elimæo* Enecopensi Rectore commutavit. (I marg. Rector Holmensis commutavit locum et conditionem cum Rectore Enecopensi. A:o circiter 1614.)

15. M. Olaus Elimæus Finno ex commutatione Rector factus Anno — 1613. Scholam moderatus annos — pastor civitatis constituitur, et tandem ad Episcopatum Viburgensem gerendum vocatur.

is primum ConRectore uti cœpit. Habuitque M. Simonem Olaj Nauclerum, qvi *tamen* non publico aliquo stipendio, sed parœcijs Scholæ sustentabatur.

[101] 16. M. Simon Olaj Nauclerus Stockholmensis ex ConRectore Rector constitutus. Anno . . . Rexit annos Hinc ad pastortum Enecopensem vocatus Upsaliæ in sÿnodo Anno — 1638. mortuus.

Hujus ConRector fuit M. Ericus Fabricius.

17. M. Ericus Fabricius Holmensis post Nauclerum Rectoratum nactus, præfuit annos — Hinc in aulam, inde Nÿcopiam vocatus fuit. ubi mortuus est

ConRectore usus est D. Erasmo Georgij.

[102] 18. Dominus Erasmus Georgij Grammatæus ex ConRectoratu ad Rectoratum adscendit post Fabricium. A — 1623. peste in urbe grassante Scholæ præfuit.

ConRectorem ac Cantorem habuit M. Andream Canuti nunc Lulensem pastorem. — Scholastica functione relicta pastorum in Hâtuna adeptus est.

19. M. Nicolaus Niurenus Rectoratum adeptus A. D — 1624. qvem ad A — 1629 gessit. Anno — 1629. Januarij 17. peste extinctus fuit. ConRectore primum usus supra memorato M. Andrea. deinde M. Petro Falkovio qvi apud magistratum effecit, ut certum salarium vz decimæ in Marchiem ConRectoratui deputaretur.

[103] 20. Jacobus Bøse Rudbecchius Örebrogiæ in Nericia natus Scriba civitatis patre. dissipato illustri nobilium Collegio, ubi professor fuerat, à Consulibus civitatis vocatus; deinde ab Archiepiscopo et Stockholmensi Consistorio approbatus: tandem impetrata venia ab illustris Collegij Directoribus. Scholæ administrationem Anno Domini — 1630. die Simonis Judæ suscepit. Primus rerum

scholæ rationes, rudi, ut apparet Minerva, literis consignare cœpit. cum ante ipsum nihil literis proditum fuisset de Scholæ rebus.

ConRectores habuit.

I. M. Petrum Falkovium. qvi ConRectoratu relicto in Kiula Sudermanniæ pastor constitutus fuit A —

II. M. Laurentium Agrelium nunc in Siäla Angermanniæ pastorem.

III. M. Samuelem Benedicti Hamarinum. Vid. Sequ. pag. 141. et sequ.

(Sid. 104—114 ingen skrift)

[115] PARÆCIÆ SCHOLÆ STOCKHOLMENSIS

Anno Domini 1630.

Norremalm.

Södre malm.

Clösteret.

Wärmbdöen.

Waaltuna et Täby.

Spånga et Eedh.

Åker et Rÿ.

Skiäfftuna et Wijdhbø.

Frössunda et Markhiem.

Skånela et Fresta.

Sånga et Skå.

Åkeröen et Løföen. (I marg. Hammarby et Fresta)

Färntuna, et Hillesöen.

Allznöen, et Munsöen.

Ånger et Waada.

Solna, et Bråma

Oessby et Gaarn

Blyertsskrift: Dandery Lidingö

„ Waxholm

[116] Effterskrefne soknar äre genom Doctorem Laurentium Paulinum Episcopum Strengnensem ifrån Stockholms Schola afhändada oc lagda vnder Strengnes Schola A — 1626.

Bothkyrkia. Slem. Grødinge. Sørunda. Östre oc W: Haninge.
Huddinge oc Bränne Kyrkia.

SALARIUM Rectoris Decimæ in Parœcia Åker
SALARIUM ConRectoris Decimæ in Marchiem¹⁾

(Översättning av nedanstående se bilaga 4 sid. 74.)

[117]

ANNALIS

SCHOLÆ STOCKHOLMENSIS Brevissimi

Ab Anno Domini — 1630

ANNO DNI 1630.

Anno 1629. Januarii 17. peste extinctus fuit M. Nicolaus Niurenius Rector Scholæ. exinde propter pestilentiam, quæ dicto anno urbem invasit, Schola Rectore caruit, et studia ferè negligebantur, occupatis scholaribus in funerum deductionibus. vicem Rectoris gerente M. Petro Falcovio ConRectore usque ad Anni — 1630. Octob. 28.

Anno Domini — 1630. Die Simonis Judæ: 28 Octob. Rector constitutus fuit Jacobus Bøse Rudbecchius.

ConRector M. Petrus Falcovius.

Collegæ.

I. D. Nicolaus Andrea Angermannus.²⁾
qui sacris initiatus fuit. in Arnäs parœcia natus. vide pag. 123.

Collegarum Supremus. Anno 1631 ex Schola vocatus, in Pomeraniam abiit Ecclesiastes Castrensis constitutus. tandemque reversus in urbe Sacellianam adeptus est. Exinde Pastor in Gerfzöö Helsingorum designatus et confirmatus, australis contractus Propositus.

[118] II. D. Michæl Olaj ex Uma Bothnensis is etjam sacris fuit initiatus.

III. Ericus Erici Geffvaliensis idemque Cantor.

¹⁾ Rectors avlöning (utgår av) tionden i Åkers församling.
Konrektors avlöning (utgår av) tionden i Markims församling.

²⁾ Ursprungligen har stått Bothnensis, som senare strukits.

Hoc anno Constitutiones quædam, de juventute regenda, aliisque rebus scholam concernentibus à Rectore conscriptæ, eademque Consistorialibus ac Consulibus exhibitæ, atque ad tempus illarum plurimæ Consulis marginali adscriptione approbatæ. (I marg.: NB. Constitutiones Scholæ approbatæ a Consulibus.)

Ad annum præsentem, vel antecessorum incuria vel alia de causa, id quod pro exequiis, scholæ numerari consuevit præmium ex vilescente in dies moneta cuprea respectu argenteæ, et omnium rerum et operarum sive laborum pretio contra aucto /:excepto hocce scholastico labore:/ usque adeo decreverat, ut saltem 4 thaleri monetæ cupreæ, pro integra Schola numerarentur.

Rector ergo aditis consulibus, effecit, ut res ad veterem consuetudinem revocaretur: (I marg.: Rector a Consulibus obtinuit, ut Salarium Scholæ augeatur, quod) et more antiquitus recepto, pro integra schola [119] tynnæ cerevisiarie pretium numeraretur, quod tunc fuit fermè 10 th. æneæ monetæ. ut ex constitutionibus apparet. Sed factum hoc fuit cum ministerij ecclesiastici invidia et expostulatione, quod tantum existimabat decedere de extraordinariis suis donis pro funeribus: quantum scholæ ordinariæ mercedi accedebat. (I marg.: NB. cum invidia ministerii Ecclesiastici etc.)

Pecunia funebris vz 10 th. æneæ monetæ, dividebatur more in schola prius usitato et confirmato. vz sic ut una tertia Rectori, altera Collegis et Notarijs. tertia scholaribus cederet. particularius ita Rector ex ea pecunia accepit — 3 thaleros ConRector — 1 thal. quamvis postea certis de causis additum ConRectoris portioni — 1 — mk. Tres Supremi Collegæ singuli — 2 mk. Quartus Collega — 12. öre. Notarius primus — 2 mk. Secundus — 12 öre. Cæterus Scholasticus — 3 thaleros quorum duo in classe Rectoris distribuebantur. unus in classibus Collegarum.

Hoc anno Consules Rectori 40 th. æneos tradidere ex ejus arbitrio in Scholæ usus convertendos. juxta illud. Omne novum charum. [120] Rector Cantus D. Ericus Erici idemque Collega 100 th. ex civitate habebat, quam diu hic fuit. Sed post ejus discessum Cantori nihil datum à civibus. langvescente nimirum erga studia quotannis Civium benevolentia. (I marg.: Rector cantus habuit 100 thal. ex civitate. Quare deinde languit civium benevolentia?)

Ex inscriptis in Scholæ album, sive receptis in cœtura scholasti-

cum, juxta constitutiones approbatas, Rector hoc et sequentibus annis 2 *mk* æneæ monetæ accepit.

[121] ANNO Domini 1631.

Memorata anni — 1629 peste, scholastici partim absumpti partim dissipati, pauci fuerunt. Jacobo. Rudbecchio Rectoratum suscipiente.

Inscripti et in numerum scholarium recepti sunt hoc anno — 146.

Circa finem anni scholasticorum numerus fuit — 200.

Funera à Schola deducta hoc anno in universum fuerunt — 188.

Ex Cantione discantus circa brumam hujus anni collecta pecunia fuit in ænea moneta æstimata — 793. dr.

Ea more prius recepto divisa ita fuit. una Tertia Rectori cessit. altera Collegis cum Cantore. Tertia pars Notariis reliquis Cantoribus ac vigilibus.

Rector ex sua parte pro arbitrio ConRectori aliquid dedit vel non dedit. Consuetudine prius recepta ex tertia parte quæ discantoribus obvenit, ConRector 12 partem vel pecuniam accepit. (I marg.: NB. Tertia pars. Rectori, & ConRectori 12:ma pars.)

[122] Rector hoc anno per Regium Camerarium popularem et olim suum discipulum Nicolaum Olaj procuravit, ut una cum ConRectore non minus in deputatis sibi granariis triticum et avenam, quam reliqua frumenta obtinerent. quæ /:avenam et triticum puta:/ prius non consequerentur.

Rector hoc anno præter locos nonnullos Theologicos Geographiam docuit et absolvit. *item* Orationem pro Archia. *item* Contentionem Ajacis et Ulyssis de armis Achillis ex Ovidio.

ConRector. locos aliquot theolog. *item* Logicæ peripateticæ partem communem. Epistolam Pauli ad Philip. totam, ad Thessal dimidiam Græcè enarravit et præcepta Grammaticæ Græcæ juxta repetivit et inculcavit. Disputationes per vices à Rectore et ConRectore alternis mensibus habitæ.

Collegæ, quæ in scholis trivialibus usitatè proponuntur. v. Donatum, Grammaticam [123] Arithmeticam. Catechesin, proverbia Solomonis. Epist Ciceronis. Fabulas Æsopi publicè docuerunt et repetiverunt.

Examen publicum multis retro annis intermissum, præsentibus urbicis pastoribus aliisque doctis ac reverendis viris, paulo ante festum

Johannis Bapt. institutum fuit ac deinceps ferè alternis annis continuatum. (I marg.: Prima examinis publicè habiti mentio; multis annis intermissum, deinde alternis annis continuatum, præsentibus urbicis pastoribus.)

D. Nicolaus Andrea Angermannus¹) Collegarum supremus hoc anno ex schola vocatus in Pomeraniam abiit ecclesiastes Castrensium constitutus. tandemque reversus in urbe Sacellianam adeptus. (I marg.: vide retro p. 117.)

Olaus Nicolai Sudermannus inferior Notarius. et Andreas Erici Loverus à supremo quartus in ordine Collegæ hoc anno sunt constituti.

(Sid. 124 ingen skrift.)

[125] ANNO Domini 1632.

Numerus scholasticorum idem ferè qui anno superiori.

Inscripti hoc anno — 125

Funera — 211.

Pecunia discantus — 800.

M. Petrus Falcovius ad pastorum in Kiula Sudermannicæ hoc anno vocatus publicè docere desivit in schola.

M. Petrus invitus ConRectoratum reliquit et quod domum sibi in urbe emisset, et quod ad mercaturam exercendam ingenium illi propensum esset. (I marg.: Petrus Falcovius invitus ConRectoratum reliquit, quod domum sibi in urbe emisset, & quod ad mercaturam exercendam ingenium illi propensum esset, nec gratus esset consulibus & consistorialibus.) Quia tamen certis conditionibus ConRectoratum susceperat, ex alia Diocesi erat, et quod maximum erat, nec apud Consistoriales nec Consules gratiosus. abdicare se officio atque ad Kiula concedere cogebatur. succedente ei M. Laurentio Agrelino Angermanno

Longa et gravis contentio intervenit inter M. Petrum et ejus successorem M. Laurentium de ConRectoratu, cum Consistorialium magna molestia.

[126] ANNO Domini 1633.

Numerus Schol. idem qui annis superioribus.

Inscripti sunt 110.

¹) Ursprungligen Both., som ändrats, jfr sid. 26 not 2.

cum, juxta constitutiones approbatas, Rector hoc et sequentibus annis 2 *mk* æneæ monetæ accepit.

[121] ANNO Domini 1631.

Memorata anni — 1629 peste, scholastici partim absumpti partim dissipati, pauci fuerunt. Jacobo. Rudbecchio Rectoratum suscipiente.

Inscripti et in numerum scholarium recepti sunt hoc anno — 146.

Circa finem anni scholasticorum numerus fuit — 200.

Funera à Schola deducta hoc anno in universum fuerunt — 188.

Ex Cantione discantus circa brumam hujus anni collecta pecunia fuit in ænea monetæ æstimata — 793. dr.

Ea more prius recepto divisa ita fuit. una Tertia Rectori cessit. altera Collegis cum Cantore. Tertja pars Notariis reliquis Cantoribus ac vigilibus.

Rector ex sua parte pro arbitrio ConRectori aliquid dedit vel non dedit. Consuetudine prius recepta ex tertia parte quæ discantoribus obvenit, ConRector 12 partem vel pecuniam accepit. (I marg.: NB. Tertia pars. Rectori, & ConRectori 12:ma pars.)

[122] Rector hoc anno per Regium Camerarium popularem et olim suum discipulum Nicolaum Olaj procuravit, ut una cum ConRectore non minus in deputatis sibi granariis triticum et avenam, quam reliqua frumenta obtinerent. quæ /:avenam et triticum puta:/ prius non consequerentur.

Rector hoc anno præter locos nonnullos Theologicos Geographiam docuit et absolvit. *item* Orationem pro Archia. *item* Contentionem Ajacis et Ulyssis de armis Achillis ex Ovidio.

ConRector. locos aliquot theolog. *item* Logicæ peripateticæ partem communem. Epistolam Pauli ad Philip. totam, ad Thessal dimidiam Græcè enarravit et præcepta Grammaticæ Græcæ juxta repetivit et inculcavit. Disputationes per vices à Rectore et ConRectore alternis mensibus habitæ.

Collegæ, quæ in scholis trivialibus usitate proponuntur. vz. Donatum, Grammaticam [123] Arithmeticam. Catechesin, proverbia Solomonis. Epist. Ciceronis. Fabulas Æsopi publicè docuerunt et repetiverunt.

Examen publicum multis retro annis intermissum, præsentibus urbicis pastoribus aliisque doctis ac reverendis viris, paulo ante festum

Johannis Bapt. institutum fuit ac deinceps ferè alternis annis continuatum. (I marg.: Prima examinis publicè habiti mentio; multis annis intermissum, deinde alternis annis continuatum, præsentibus urbicis pastoribus.)

D. Nicolaus Andreæ Angermannus¹⁾ Collegarum supremus hoc anno ex schola vocatus in Pomeraniam abiit ecclesiastes Castrensium constitutus. tandemque reversus in urbe Sacellianam adeptus. (I marg.: vide retro p. 117.)

Olaus Nicolai Sudermannus inferior Notarius. et Andreas Erici Loverus à supremo quartus in ordine Collegæ hoc anno sunt constituti.

(Sid. 124 ingen skrift.)

[125] ANNO Domini 1632.

Numerus scholasticorum idem ferè qui anno superiori.

Inscripti hoc anno — 125

Funera — 211.

Pecunia discantus — 800.

M. Petrus Falcovius ad pastorum in Kiula Sudermannicæ hoc anno vocatus publicè docere desivit in schola.

M. Petrus invitus ConRectoratum reliquit et quod domum sibi in urbe emisset, et quod ad mercaturam exercendam ingenium illi propensum esset. (I marg.: Petrus Falcovius invitus ConRectoratum reliquit, quod domum sibi in urbe emisset, & quod ad mercaturam exercendam ingenium illi propensum esset, nec gratus esset consulis & consistorialibus.) Quia tamen certis conditionibus ConRectoratum susceperat, ex alia Diocesi erat, et quod maximum erat, nec apud Consistoriales nec Consules gratiosus. abdicare se officio atque ad Kiula concedere cogebatur. succedente ei M. Laurentio Agrelino Angermanno

Longa et gravis contentio intervenit inter M. Petrum et ejus successorem M. Laurentium de ConRectoratu, cum Consistorialium magna molestia.

[126] ANNO Domini 1633.

Numerus Schol. idem qui annis superioribus.

Inscripti sunt 110.

¹⁾ Ursprungligen Both., som ändrats, jfr sid. 26 not 2.

Funera in universum fuere — 174. qvæ ad integras scholas re-
ducta tantum fecere — 107

Ex discantu pecunia nulla, qvoniã ob Regem mortuum ac non
dum sepultum, discantus et alia lætitiæ signa publicè prohibita fue-
runt. Interim *tamen* Collegæ Rectore inscio, à Consulibus 100 thale-
ros impetrarunt, qvòd prohibitione discantus de sua mercede pluri-
mum decedere conqvererentur. (I marg.: NB. Consules dedere Colle-
gis 100 thaleros Rectore inscio.)

Anni hujus 7 Martij Collega constitutus fuit Oestanus Laurentij
Bothnensis Notarius inferior.

Thorerus Olaj Notarius superior Wesgothus in comitiis ab
Episcopo Scarensi fuit ordinatus.

[127] ANNO Domini 1634.

Numerus discentium par numero superiorum annorum.

Inscripti — 149.

Pecunia discantus — 972.

Salarium Rectoris ex Åker — 34 tÿnnæ.

Funera in universum excepto Regis funere — 258

Ex his conflata integræ scholæ — 165 ½

Gustavus Magnus Rex beatæ memoriæ hoc anno 22 Junij sepultus
est. (I marg.: Rex Gustavus sepultus)

In illius sepultura, dabantur scholæ 70. Ungarici 17 ½ Rdr /:
100. imperiales

Extraordinariè præter 100 illos imperiales. Rectori — 6. ConR 5.
Qvatuor Collegis 8. Duobus Notariis 4 imperiales.

Summa Imperialium — 123.

Præterea Rectori reliquisque docentibus et porro 100 discipulis vel
scholaribus, signa luctus nigræ fasciæ — 6 ulnarum singulis, Rec-
tori quidem ex Taft. Reliquis ex Schindel

Rectori ex pecunia pars 3:a adjudicata

[128] Hoc anno faber quidem ærarius M. Marcus nomine Augusti
3 sepultus scholaribus testamento legavit 100 thal æneos.

D. Michael Olaj Umensis Collega è Schola vocatus in Livoniam
concessit. ubi tandem Dorpati Svecæ ecclesiæ concionator factus.

D. Olaus Nicolai Sudermannus Collega hoc anno è Schola vocatus

ecclesiam castrensem adeptus, postea constitutus legionarius con-
cionator.

[129] ANNO Domini 1635.

Numerus scholasticorum idem propemodum

Inscripti — 94.

Pecunia discantus — 735.

Funera — 271. qvæ fecerunt integras. Sch. (Sic! Även nedan)
179 ½

Fru mentum. Rogh — 19. Korn — 11. Hafre 2 tr.

Hoc anno acta in schola Comœdia Adelph ex Terentio. Rectore
Demæ. M. Christierno Alsinio, Mitionis personam sustinente. it.
Acta Comœdia Rebecchæ Svecè coram Reginis et Palatino Rheni in
arce. eadem poste in schola acta. Palatinus dedit actoribus 30. thal.
Reginæ vel cives nihil. tametsi multa in actionem impenderint ac-
tores.

Omnia sunt ingrata, nihil fecisse benigne est.

[130] ANNO Domini 1636.

Numerus scholarium par superiorum annorum vz fere plus mi-
nus — 200.

Funera — 213. ex his integræ scholæ — 126.

Pecunia discantus — 791. daler kopparmynt

Inscripti — 115.

Fru mentum in Åker. Rogh — 29. Korn — 14 tr

Hwete — 1 Rr. (?) Hafre — 6 Rr. (?)

Acta hoc anno in schola coram Episcopis aliisque ad comitia con-
gregatis comœdia Hildegardis. Actore M. Christierno Alsinio.

[131] ANNO Domini 1637.

Numerus scholarium idem

Inscripti — 92.

Funera — 197. fecerunt integras scholas — 131.

Rector ex funeribus extraordinariè cæpit (Sic!) — 165 daler
Kopparmÿnt.

Discantus — 783.

Fru mentum in Åker — 41 tÿnna.

[132] ANNO Domini 1638.

Numerus discentium ferè idem.

Inscripti — 106.

Discantus — 723.

Funera — 304. fecere integ. scholas — 211½

Rector ex funeribus extraordinariè — 302. dr.

Frumentum ex Åker — 48. tr.

M. Laurentius Agrelius ConR. hoc anno adeptus in Angermannia pastorum Siäla ubi ipse natus socero defuncto successit. Hinc discessit in Junio: nihilominus indultu Archiepiscopi salarium integrum obtinuit.

Rectore accidentia retinente et vicem ejus sustinente ex pacto.

[133] ANNO Domini 1639.

M. Samuel qvi in suburbio boreali annos 9. sacellanus fuerat. hoc anno Magisterij gradum adeptus et suffragantibus Consistorij electioni Consulibus ConRector constitus (Sic!) (I marg.: Consules suffragantur electioni Consistorii.) Suscepit v. ConRectoratum *introducete* eum Rectore hujus anni Maji 6

D. Johannes Swineföt Collega infimus datus è Senatu 100. daleris æneis, ut curam peste infectorum haberet vel eos visitaret, Sacramentum administraret consolaretur à Consistorio vocatus suscepit propemodum invitus. anno dimidio elapso, cum nemo ejus opera usus esset, et tempus constitutum effluxisset in castrensem ecclesiam accitus, ex Schola discessit

Hoc anno dimidiam partem decimarum ex Marrkiem obtinuit, Rector; vicem enim Conrectoris ad 6. Maji sustinebat.

[134] ANNO Domini 1640.

Die 10. Maji huius anni, vir Clarissimus Magister Jacobus Bøse Rudbecchius piè placidèqve obdormivit, cui in officio successit M. Samuel Benedicti Hamarinus, qui antecessoris et amici sui intimi, vitam, peregrinationem et obitum huic libro ita inserere voluit.

Jacobus Bøse Rudbecchius natus est Örebrogiæ in Nericia, A:o D. 1583. patre Hans Persson Scriba civitatis ibidem; matre Christina Bøse ex Bøsorum in Nericia familia, cuius rogatu cognomen Bøse usurpavit.

Hic postquam sacro baptisate est regeneratus, pièqve in ædibus paternis ad annum ætatis suæ 7. est educatus, in Scholam Örebroensem itare cœpit, Rectore primum Scholæ D:n Johanne Kempe Westrogotho, deinde Jona Maximo Helsingo.

A:o ætatis 17. Upsaliam profectus, annum unum ibidem Scholam frequentavit, sub Rectore M. Petro Jsopedio. inde depositus in Studiosorum album inscriptus, Rectore Magnifico M. Jacobo Erici Stocholmense.

A:o Dni 1603 patre peste extincto, propter varias difficultates studia deseruit; sed reversis ex Germania fratribus M. Petro et Doct. Johanne, ab ijs, et matre persuasus, eadem, anno sequenti recolere cepit, et se Upsaliam iterum Studiorum gratia contulit.

[135] A:o 1607. fratrem Doct. Johannem Rudb. et Doct. Johannem Canuti Lenæum in Germaniam secunda vice profectos comitatus est, ubi aliquo tempore studuerat.

Anno 1609. in patriam reversus fuit; à reditu annos. 5. et ultra Upsaliæ docendo privatim, et disputando tempus transegit, animum obfirmans suum, nullam ambire functionem sed legittimam vocationem expectare.

A:o 1615. ad Scholam Oerebrogiensem administrandam est vocatus, cui annos ferè 13, præfuit. Eodem anno coniugem duxit Helenam Olai, puellam Helsingiacam parentibus tenuis fortunæ ortam, quæ fratri eius Magistro Petro Rudb. Upsaliæ annos aliquot inserviverat, nuptijs in Alunda Uplandiæ factis, ubi eo tempore servivit Pastori Dn. Laurentio Hålblästen, cum qua vixit annos fermè 18. natiqve in coniugio liberi 7. ex quibus adhuc tres, Olaus, Christina et Thora sunt superstites.

A:o 1627. ad Strengnense Gymnasium accitus, in eo Rectoratum et professionem propemodum biennium sustinuit, paulò minus.

A:o 1628. Strengnesia ad illustre Gymnasium Stockholmiæ erectum, à regni Senatoribus accersitus fuit, ubi suscepta professione biennium docuit, plus minus. (I marg.: NB. Illustre Gymnasium fuit Holmiæ).

A:o 1630 dissipato ob temporum difficultates nobilium Collegio, Scholam Stocholmensem regendam suscepit, vocatus à Consulibus, consentiente Archiepiscopo et Stockholmensi [136] consistorio. (I marg.: vocatus fuit a Consulibus, consentiente Archi Episcopo.)

Hanc functionem summa diligentia, annos fermè 10 paulo minus administravit.

A:o 1633. amissa prima coniuge, secunda ut loquuntur vota adivit, ducta uxore Gertrude Andreae, puella Medelpadensi, quæ ei viva priore uxore inservivit, cum hac vixit annos 7. In coniugio liberi 3. nati, quorum duo Jugo 13. et Disa adhuc sunt superstites.

A:o 1640. Maij 7. peste, ni fallor, infectus, in morbum incidit gravissimum; confestim S. cæna communicata sortes suas divinæ commisit providentiæ, tandemque post triduum die vz. 10. Maij ad horam 9. vespertinam placidè in domino obdormivit, postquam annos fermè 57 compleverat.

Paulo ante mortem devotis suspirijs hac usus est precatio: Immaculatus Dei agnus, qui pro me nocente innocens, pro me sote insons, in ara crucis mactatus et oblatus, pretioso sanguine suo, omnes iniquitates meas delet, et mihi, totius ætatis meæ delicta, ex immensa misericordia sua, propter sufficientissimum meritum suum, clementissime ignoscat. Quod nullus dubitans eidem me, meaue omnia intimè Tutoque commito, persuassissimum habens, me visurum bona Domini in terra viventium.

[137] Confeci cursum, Spes et fortuna valet,

Militavi bonam militiam, fidem et Spem retinens,
nunc cum Christo Domino triumphabo.

Sic vita fuit Jacobi Rudb. ingenium v. à natura datum, et assiduo doctrinarum Studio confirmatum, paucis vivere contentum, opes magnas vel honores non appetere, luxum et superbiam omnem aversari. Hinc pauperes ductæ uxores, quæ laboribus assuetæ à luxu fastuque facilè cohiberi poterant. Hinc etiam nulla officia ab eo ambita, vel affectata, imo ne petita quidem, sed legitimè expectata, ac ultro oblata suscepit, (I marg.: NB. Hujus Rudbecchii imitator est & fuit Murén.) suscepta non temerè opum augendarum vel honorum ampliorum gratia mutata; vel saltus ab uno ad aliud officium factus, sed in functione scholastica, dura illa quidem ac difficili, ad quam vocatus fuit, præter multorum in patria morem, contemptus, paupertatis non intollerans, integros ferè 25. annos constanter perseveravit, tandemque exantlatos labores in infinita gaudia feliciter commutavit. (I marg.: NB. Hoc de se ipso testimonium manu propria scripsit Murén-Rudbeckio dissimillimus)

Deus Ter Opt. et Maximus omnes nostras actiones, in Nominis

sui gloriam dirigat, nobisque cum nostro Jacobo Rudbecchio, cunctisque electis felicem ex hac miseriarum valle abitum, lætumque in extremo Judicio reditum pro clementissima sua bonitate prospiciat et largiatur. Amen.

[138] Tumulatis iam Sepulchro Rudbecchiorum quod Stocholmiæ in templo Cathedrali est piæ memoriæ Jacobj Rudbecchij, die 19 Maij, exequijs, electione consistorij, consensu magistratus et approbatione Archiepiscopi Doct. Laurentij Paulini, rectoratum adeptus est M. Samuel B. Hamarinus. (I marg. 21.).

Mense junio Doct. Olaus Laurelius, à professione Theologica Upsaliensi, ad primarium pastorem Stocholmensem, et Consistorij præsidium honorificè est accitus.

Grassante peste numerus Scholarium non parum est diminutus. Plurimi v. perspecta præceptorum sub ipsis vitæ periculis continuata in informando sedulitate abitum tentare noluerunt. Nec multi morbo isthoc sunt extincti, licet in crebris funerum deductionibus, quotidiana vitæ discrimina experiri cogentur.

Circa brumam die vz 20. Novemb. examen publicum non sine iuventutis lucro est institutum, præsentibus Doct. Laurelio pastore, Doct. Petro Gavelio consule, Johanne Westermanno civitatis Secretario et alijs.

[139] Huic examini primus in ordine collega Andreas Erici Loverus, suæ negligentiae conscius, interesse non audebat; proinde examinerum consensu, ab officio est remotus.

Pecunia discantus ostiatim more consueto collecta, æstimata est in moneta cuprea — 985. Dr.

Numerus Scholarium in fine anni erat — 175.

[140] ANNO Domini 1641.

Ququam Rector à morte antecessoris solus labores. scholasticos Rectoris ac Conrectoris sustinuerat; tamen prioris amicitiae memor, neglecta quorundam de anno gratiæ prohibitione — 600 thaleros monetæ æneæ in usum viduæ et orphanorum p. m. Jacobj Rudbecchij contribuit, ut ex apocha Doct. Johannis Rudbecchij Episcopi Arosiensis die 21. Jan data apparet.

Hoc anno Rector, perspecta aliquorum negligentia, constituit ex superioribus suæ classis discipulis quatuor informatores publicos, qui absentibus collegis, lectiones propositas explicando et repetendo pue-

ris incularent. Tulitque legem ut officarij, si horis ordinarijs à schola abfuerint, una mulctarentur marcha; sero si venerint dimidia. Eandem mulctam incurrerent collegæ et Notarij, si diebus festis, dominicalibus et veneris in templi Cathedralis choro, tempore oportuno non invenirentur.

Numerus scholasticorum fuit — 212.

Inscripti — 145

Funera — 176.

Pecunia discantus — 1096 thal.

[141]

ANNO Domini 1642.

Hoc anno vetustiores scholæ ædes, in futuri Gymnasij Scholæque trivialis ac calculatoriæ usum, nec non Rectoris commodiorem habitationem sunt renovatæ, directore Andrea Hindrichsson civitatis senatore.

Die 20 Jan. Andreas Erici Loverus, quondam scholæ collega, consentiente Doct. Laurelio, comendationem ad suæ dioicenses Episcopum Strengnensem à Rectore precibus impetravit, qua accepta, Sacris est initiatus.

Die 27. Martij M:r Petrus Schomerus S. S Theol. Licentiatus Dorpato Stocholmiam advectus, Lector Theologiæ est creatus, introducete eum in scholam trivialem Doct. Laurelio Pastore.

Examen Publicum tempore Joh. Baptistæ est habitum, in cuius primordio Doct. Laurelius sese præsentem exhibuit; deinde occupatus alijs officij negotijs, idem continuandum M Schomero et alijs commisit.

Numerus Scholarium fuit — 220.

Inscripti — 153.

Funera — 198.

Pecunia discantus — 1213 thal.

(Annan stil:) Anno 1654, 20 Aprillis ähr mig thenna Book i Händer leffwererat af Mag. Johanne Kelingio Consist: Eccles: Stoch: Notario publico.

Theſt iagh medh eghen hand vnderskrif:er Alsinius.

(I marg. 22:)

Stoch: Sch: Tr. Rector.

Mp:ria

[142]

Addenda.

Hic est hiatus, ut apparet in annalibus Scholæ. Nam annus Dñi 1642. in Rectoratu Mag. Samuelis B. Hamarini exprimitur. Sequentes autem reticentur. Fuit autem is Rector Vigésimus primus.

22. M. Christiernus Alsinius, Rector hujus Scholæ Vigésimus secundus. De cuius Rectoratu altissimum est silentium. Nihil enim de illo habemus præter apocham, præcedente pagina, propria ejus manu scriptum. Annus primus ejus Rectoratus fuit sine dubio Annus Christi 1645. Ultimus ignoratur. Nam mortuus est in officio.

23. M. Andreas Leufstadius, Rector Vigésimus tertius. Primus ejus annus est incertus, putatur tamen /:nam ita fama accepimus:/ fuisse annus Christi 1659. De eo magnum est silentium. Nomen ejus in hoc libro tamen bis scriptum reperitur, scil. pag. 169 et pag. 170. Dicitur fuisse vir gravis, doctus et constans, ac in exercenda disciplina scholastica rigidus, durus et affectuosus. Post decem annos P. P. factus est in Weckholm. Successoremque nactus est M. Petrum Livonium. vid. pag. 150.

(Sid. 143—149 ingen skrift.)

[150]

J. N. J.

ANNO 1669

24. 25 Maij adeptus est Rectoratum M. Petrus Livonius.

Numerus discentium fuit 156

Inscripti hoc anno 50

Funera in universum fuere 71

Salarium suum, hoc tempore, habuit Rector ex Decimis in Parœcijs Åker et Markheim. ConRector ex decimis in Kårsta. Apologista ex Decimis in Wåndell. Supplementum singuli habuere ex Löffsta.

Rector hoc anno proposuit suis Discipulis Compendium Haffenerferri, Logicam Burgersdicij, Geographiam, Cornelium Nepotem etc. exercitia Stijli.

Paulo ante Festum Nativitatis Christi, tres Scholares se exercebant declamando Publicè in Schola.

Pecunia discantus

953 thal. cum 25 öris

Harum pecuniarum distributio, hoc et sequentibus annis, talis fuit: Octavam partem sibi meritò vendicavit Cantor. Residuum in tres æquales partes divisum fuit, una tertia cessit Rectori et Conrectori, altera collegis. Tertia pars Tubanistis, discentibus, vigilibus et Fisco Musico. (I marg.: Ex pecunia Discantus 3:tia Pars Rectori, Conrector accepit à Rectori Tertiam Tertiam.)

A Rectore accepit Conrector Tertiam Tertiam, ut vocarunt.

ANNO 1670

Hoc anno, Rector fama accepit, quandam pecuniæ Summam, in usus pauperum convertendam, Laurentio Malört traditam esse, ab hæredibus Martini Bellers civis Holmensis; ideo multa facta sollicitatione, tandem obtinuit a Magistratu Urbico, ut prænominatæ pecuniæ pars aliqua, Scholæ Triviali restitueretur Sc: 166 Thal: cupr: Hanc pecuniam, permissu tunc temporis D. D. inspectorum Scholæ in libros Scholæ necessarios impendit. (I marg.: Magistratus urbis distribuit pecuniam in usus pauperum convertendam.)

Quibus vero libris Scholæ Bibliotecham auxerit vide infra pagina 163

[151]

ANNO 1670.

Anno 1670 d 7 Martij tå wij understecknade wore komne upp i Stockholms-Triwial-Schola, klagade Collega 2 Classis Dn. Vernicius Johannis, 1) att Rector thersammastådes, Wyrldigh och Wällårde Mag: Petrus Livonius hade giordt honom någon oförrätt med Sochnarnas deelning, i thet han hade tagit ifrå honom Spånga, Jerfälla, Våltuna och Eed, hwilka han på en godh tijd hade terminerat, låtit Collegam 1 Classis Dn. Andream Jonæ dem fåå. och gifwit honom i stället för dem, Marchiem, Orckestadh, Frössunda och Kowstadh, med hwilka han intet kunde wara nögder, begiärandes att wij wille så lagha, han finge än blifwa wid Spångha, Jerfälla, Våltuna och Eed. 2) klagade han att Rector intet hade gifwit honom för dee Sochnar, som han honom hade tilldeelt, nembl. Marchiem, Orckestadh, Frössunda och Kowstadh, meehre än 14 dhr Kopp:mt, der thee lijkwål altijdh äre sålde för 16 dhr, och begiärte att Rector måtte betala honom dee 2 dhr som än resterade.

Här till swarade bemälte Rector, 1. att han med Sochnarnas deelning ingen orätt hade giordt Vernicio, uthan fölgdt der uthi den waanlige ordningh, som der om till förende giord waar. Hwilken ordning [152] han ock upwijste, efter hwilken Spånga, Jerfälla, Våltuna och Eed hörde till Classem primam; men Marchiem, Orckestadh, Frössunda och Kowstadh till Classem secundam. Och medan Vernicius förledne åhr är kommen ifrå Collegatu Classis 1:mæ till Classem secundam, meente han honom och bööra låta sikh nöia med dee Sochnar som hööra till den Class han är kommen till, och lemna dee samme som han hade haft medan han waar uthi Classe prima Andream Jonæ, som tijt i hans förre rum satter waar, ändock att bägge Classers Sochnar äre lijke gode, och sällias för alt samme prijs, nembl. 16 dhr Kopp:mt hwar termin. 2. Neekade han sikh hafwa ifrå Vernicio dee 2 dhr som han klagade sikh denne gången på Sochnarna hafwa mist, och föregaf med det klagemål så hängia tillhoopa, att han hafwer måst låta en af diecknarne terminera denne gången dee Sochnar som hööre till Classem secundam, att dee icke måtte ståå oterminerade, efter Vernicius af mootwillia och egensinnigheet intet hade weelat kiännas wid dem, och tijden gick sin koos på hwilken dee åhrligen plåga gåås och termineras. Och efter samme dieckne hade gått Sochnarna i otijd och intet kunnat fåå meera på dem än 20 dhr Kopp:mt, hafwer han intet weelat gifwa ifrå sikh åth Vernicio meere [153] än 14 dhr, behållandes dee öfrige 6 för det omaak han hafwer haft med terminerandet. 3. klagade Rector öfwer denne Vernicij oflijt och olydna, föregifwandes att han kommer mycket seent i Scholan, går bittijda der ifrå, och lijtet utthrättar den stunden han ther är, hwar af Scholan lijder meen och disciplarna i hans Class förminskas, såsom ock, att han brukar elak och otijdigh mund, tå han warder till flijtigheet förmant.

Här uppå befans 1. att Rector Scholæ hade ingen orätt giordt Vernicio, alldenstund han hade deelt Sochnarna efter den ordning som förr waar der om giord och wedertagen. Och på det att här efter icke skulle här uthi upkomma sådan twistigheet, bleef sluthit, att Sochnarna altijdh här efter skola deelas efter Meehrbemälte der om giorde ordningh, så att Spånga, Jerfälla, Våltuna och Eed skola hööra till Classem primam, och Marchiem, Orckestadh, Frössunda och Kowstadh till Classem secundam. Med hwilken deelning Vernicius ock ändteligh skulle låta sikh nöija. 2. Skulle ock Vernicius denne

gängen wara tillfrids medh de [154] 14 dhr som han nu för sine Sochnar hade fått, efter han sielf wäller att thee icke högre kunde sällias, i thet han intet wille i rättan tijdh wårda sikh der om, och them tå sielf sällia eller gåå. 3. Förmantes han till flijtigheet i sin dienst, och lydna emoot sin förmann Rectorem Scholæ, med sådan åthwaring, att om Scholan här efter genom hans försummelse lijder något meen, skulle han gå quitt denne sin dienst.

Actum ut supra.

Nicolaus Rudbeckius
P. et Cons. Præses

Olaus Thegner
Justitiæ Consul.

(Översättning av nedanstående se bilaga 5 sid. 87.)

Numerus Scholasticorum hoc anno 170

23 Junij Examen Publicum habitum est. Examinatores fuere Doctor Nicolaus Rudbeckius Pastor civitatis. D. Olaus Tegner Consul Regius. Abrahamus Wattrang Med: Doctor, D. Camenius Senator Urbicus, Mag: Ericus Noræus Not: Cons. Dominus Jonas Korbelius et Dominus Laurentius Sandelius etc.

Pecunia Discantus Ostiatim collecta 953 th. cupr: cum oris 25.

ANNO 1671

22 Junij Examinatores fuere D. Olaus Tegner Consul Regius D. Johannes Laurinus Senator Urbicus, Doct: Wattrang, Mag: Ericus Noræus, Dominus Johannes Kelingius, Dominus Jonas Korbelius, Dominus Laurentius Sandelius. (I marg.: Examinatores quinam fuerint.)

Tempore examinis numerus discipulorum fuit 173.

Funera 60

Introducti in Scholam 65

Discipuli in classe Rectoris 23

Ex his, tres Superiores, orationes habuerunt publice in Schola

Pecunia discantus 956 th. cum oris 25.

[155]

ANNO 1672

Anno 1672 d 30 Martij, wore wij undertecknade uppe i Triwial-Scholen här i Stockholm, att examinera och om möijeligit wore, bij-

läggia den strijdigheet och twist som emillan Collegam uthi Classe secunda, Vernicium Joannis och Apologisten Ericum Henrici, d 8 Februarij nästförledne, waar upkommen, angående någre ährerörige ord, med hwilka Vernicius bem:te Ericum Henrici i heela Scholans närwara hade angrijpit, kallandes honom hoorkarl, tiuf och skiälm, hwilken saak ock tillförende Nembl:n d 14 Februarij, af Erico Henrici uthi Consistorio waar angifwen, och som Vernicius der hade tillstädt sikh detta giordt, och förmeent sikh kunna bewijsa Ericum wara en sådan som han honom hade uthroopat, intet williandes efter Consistorij råd h sikh med honom förlijka, eller efter någre citationer comparera och saken uthföra, d. 27 huius till wärldzligh Rätt remitterad.

Men som Vernicius denne gång lopp ifrå Scholan och icke wille wara tillstädes, ehuru han der till bleef af oss förmant, tå wij upgåendes i Scholen honom hwar efter annan mötte, så wäl som ock förr af Rectore Scholæ; altså kunde wij icke heller [156] något i ofwanskrefne saak uthrätta, uthan nödgades låta henne komma till wederbörlig Rätt, att hon ther måtte lagligen uthfööras och Vernicius som icke hafwer weelat lyda goda råd och förmaningar, ståå sitt äfwentyr. Actum ut Supra.

Olaus Swebilius
Past. et Consist. Præses.

Olaus Thegner
Justitiæ Consul.

(Översättning av nedanstående se bilaga 5 sid. 87.)

24 Julij remotus est ab officio, Collega Class:is 2:dæ Wernicius Johannis, ob Summam morositatem extremamque in informando negligentiam. Wernicio Successit Andreas Luderhoff, non ita pridem, D. D. Jnspectorum indultu, infimæ classis moderator constitutus.

[157]

Copia.

Emellan Apologisten Erick Hindrikson Kärande, och Collegam Wernicium Johannis Swarande, angående thet han honom på åthskillige publike rum hafuer tillwitt Hoor, tiufnadh och Skielmstycken, men eij kunnat bewisa, ähr denne rettenz dom afsagdh på Stockholms Rådhus den 24 Julij 1672.

Sosom Wernicius Johannis uthan någon gifuin orsak, bådhe uthi Scholan publicè och sedermera uthi Consistorio och inför Wnderretten har skiäldt sin Collegam Erik Hindrikson för skielm, tÿff och Horkarl, icke kunnandez sådant bewijsa, eller williandez sin ordh retta, ehuru han så wäl i Consistorio som af underretten, iemwål Borgmestare och Rådth, ähr dher till troligen och alwarsamligen förman: uthan fast mera på alla orter wist sin onsko och arga upsåth att komma bem:te Erick Hindrikson i ondt rykte, medh Andeligh och Werldsligh rettz förackt och Sijdowyrdingh, altså befrijaz Erik Hindrikson ifrån hanz tillmäle och Wernicius dömez effter thet 31 Cap: i Rådhsb: för trenne Skelzordh, hwardera till 12 mk och kennez odugligh någonienst i Scholan förestå. Ut Supra.

Ex Protocollo

På Rettenz wegnar

Jacob Clerck.

(Översättning av nedanstående se bilaga 5 sid. 87.)

[158] ANNO 1672

Nummerus Discipulorum	176
Discipuli Classis Supremæ seu Rectoris	20
Pecunia Discantus	—

Examinatores fuere: Pastor et Præses Consist: Doctor Suebilus D. Olaus Tegner Justitiæ Consul, Sveno Torner Senator Civit:is Mag: Ericus Noræus Not: Consist: Dominus Johannes Kelingius, Dominus Jonas Korbelius, Dominus Laurentius Sandelius etc

Rector proposuit hoc anno Locos Communes Haffenr: Logicam, Geographiam, Cornelium Nepotem, Sulpitium Severum, Exercitia Stijli.

Quidam Discipulorum Classis Supremæ, orationem habuit valedictoriam, in præsentia admodum Reverendi D: Præsidis

Hoc anno Grammatica Tideri, jussu et mandato Ephorum Scholæ, in Scholam Triv: revocata est, tyrunculorum ingenijs utpote faciliior et accomodatior.

Præter exercitia Supra notata Sc: ad Annum 1669, Rector hoc

anno, proposuit discipulis Superioribus, Synopsis Physices Sperlingij.

[159] ANNO 1673.

Tempore S: Johannis Baptistæ, Examen publicum est institutum, præsentibus Doctore Swebilio, Consule collegij Politici Domino Jerner, Svenone Törner Senatore Urbico, Comministris Templi Majoris et alijs.

Hoc anno Schola Trivialis fuit sub inspectione et Directione Collegij Politici.

Oratores ex classe Rectoris, hoc anno Quatuor fuere sc: Johannes Laurentij, Zacharias Olaj, Nicolaus Petri, et Johannes Eri.

Numerus Discipulorum	180
Jn classe vero Rectoris	19
Pecunia discantus	726 th: 15 ora cupr.

Rector hoc anno, inter alia, proveciores discipulos docuit rectum pronunciandi modum, ex Cathedra, idque memoriter ex orationibus Curtij.

Hoc anno vidua Martini Asmundi, civis quondam Holmensis haud postremi, Docentibus et discentibus Scholæ Triv: Testamento legavit 50 Thal: æneos; pars dimidia dividebatur inter Docentes reliqua inter Discipulos tenuioris fortunæ.

[160] ANNO 1674.

Examen publicum, hoc anno, ob abitum Admodum Rev: Doct. Præsidis in Ostrogothiam, dilatatum fuit ad 18 Sept:

Examinatores fuere: Adm: R. D. D. Præses et Pastor.

Consultissimus et Ampliss: D. Olaus Tegner Justitiæ Consul et denuo Jnspector Scholæ fidelissimus, Doctor Watrang, Mag: Noræus etc:

Numerus Discipulorum in universum	154
Jn classe v. Rectoris	12

Septem enim, hoc anno, Upsaliam abivere.

Hoc temporum tractu, nova illa, in Suburbijs, erecta Collegia, non sine, Scholæ Trivialis detrimento, floruerunt.

Hoc anno 33 discipuli ex Classe Scribarum Seu Apologistæ, Scholæ valedixerunt.

19 Maij, 4 Scholares in præsentia Ven: Cleri ac duorum Consulium etc orationes habuere.

1 Sept: *Dominus* Jonas Becker 2:dæ Classi præesse vicesque Andree Luderhoff sustinere cœpit.

[161] ANNO 1675

Tempore Examinis Numerus Discipulorum fuit 162
Pecunia discantus 635, 30 oræ cupr:
Funera

Jn Classe Suprema Scholares fuere 12

Rector hoc anno proposuit suis discipulis:

I Cornelium Nepotem *exque* eo 1 Vitam Milthiadis. 2 Themistoclis 3 Aristidis. 4 Cimonis. 5 Lysandri. 6 Alcibiadis. 7 Thrasybuli. 8 Cononis. 9 Dionis. 10 Jphicratis.

II Sulpitium Severum *exque* eo 40 capita

III Superioribus discipulis explicuit ac inculcavit Salustium.

IV L. C. Haffenrefferi et quidem Locum 1 De immortalitate animæ. 2 De propagatione animæ. 3 De jmage Dei. 4 De libero arbitrio. 5 De Peccato. 6 De prædestinatione. 7 de Christo. 8 de officio Christi. 9 de Statuum Carnis Christi diversitate. 10 de Fide.

V Versus Memoriales Biblicos, in Pentateuchum, librum Josuæ, Judicum et Samuelis.

VI Logices librum primum Jtteri.

VII Exercitia Stijli, item Phrases seu modos loquendi elegantiores ex authoribus Supra notatis.

[162] ANNO 1676.

Numerus Scholarium idem qui Superiori Anno.

Examen Publicum institutum fuit 3 Martij, præsentibus D. D. Inspectoribus Scholæ, Ministris verbi Divini Templi Majoris, Notario ven: Consistorij Holmensis alijsque.

Jn hoc Examine tres Rectoris Discipuli Oratoris officio functi sunt.

Rector valedixit Scholæ 23 Maij.

Factusque est Pastor in Ferntuna et Hillers ö. Successor fuit Mag. Nicolaus Stjärnmann. vid. p. 169.

25. Fuit itaque M. Nicolaus Stjärnmann Rector Scholæ Stockholmiensis vigesimus quintus, constitutus, ut apparet, Anno 1676. De quo itidem tacent annales. Hic vice Rectorem habuit M. Johannem Sigtunium Consistorij Stockholmiensis Notarium, ut videtur pag. 167 et 168. Nescio quam ob causam. Putatur tamen fuisse deliquium animi. Semel nominatur in his annalibus p. 169. mortuus in officio, Successorem accepit M. Johannem Aurivillium. vid. pag. 174.

[163] Bibliothecam Sch: Triv: Holm. auxit Rector M: Petrus Livonius An:o 1670. seqventibus Libris.¹⁾

desideratur Swenske Bibel in folio.
Geographia Cluveri cum notis Bunonis.
37 Land taflor inbundne utij ett band in folio:
Adest. Commentarius Manutij in 15 Orationes Ciceronis.
Adest. Commentarius Manutij in Epistolas Ciceronis.
Desid. 1696. Commentarius Minellij in Salustium.
Vocum Latinarum Sÿlloge D. Gezelij. }
Encÿclopædia Sÿnoptica comprehendens. } uthÿrt
Scientias Mathematicas. } band.
Desid. 1696. Dictionarium Historico-Geographico-Poeticum Caroli Steph.
Commentarius D. Peuceri de Præcipuis Divinationum generibus.
Novum Testamentum Pure Græcum in Quarto.
Cÿrillus de differentijs vocum Græcarum. } i ett
Gramatica Græca Galtperii (?) } band.
Fabulæ Aesopi Græco Latinæ. }
Gramatica Græca Golii. } i ett band.
Atrium Lign (Sic!) S. Ebraicæ Dilherri
Loci Theologici Haffenrefferi.
desid. Commentarius Hornij in Sulpitium Severum.
Partitiones Oratoriæ Vossij.
Logica Regij.
Institutiones Catecheticae Cunradi.

¹⁾ Rektorn mag. Petrus Livonius utökade år 1670 Stöckholms trivialskolas bibliotek med följande böcker.

- Adest. Logica Honoldi uthij tu band. in 8:vo
 Adest. Antithesis Philantropiæ Divinæ et Misanthropiæ in 8:o
 Calvinianæ Sluteri. — adest. 1689
 [164] Orationes Heinsij.
 Philosophia Theoretica Gezelij.
 Adagia Rotrodami.
 Historia Animalium Franzij.
 Commentarius Erasmi de Civilitate morum.
 Institutiones Imperiales Corvini.
 Adest. Methaphysica Sceibleri Major. in 8:vo
 Adest. Phÿsica Sperlingii Major. in 8:vo
 Terentius Christianus.
 Ethica Guthij — adest 1689
 Sÿntaxis Græca Neudorfij
 desid. 1696.
 22. Febr. Koppar stÿcken öfwer Bibilen i två band.
 Orationes Wittenbergicæ.
 Epitome Erasmi in Elegantias Vallæ item
 De copia Verborum uthij eett band.
 Psalterium Davidis Latinum.
 Adest Tÿrocinium Lingvæ Latinæ Rhenij.
 Corderii Colloquia.
 Colloquia Helvici.
 Prosodia Glaij. ./ Claji.
 Præcationes Feri.
 Adest Catechesis Chytræi.
 Aritmetica Achatij.

(Sid. 165—166 ingen skrift.)

(Översättning av nedanstående se bilaga 6 sid 91.)

[167]

ANNO 1679

Circa tempora Petri et Pauli, examinatorebus Pastore Civitatis et Præsidente Consistorij Th. Licentiato Carolo Carlson, Justitiæ Consule, Consultissimo amplissimoque D. Olao Tegner, Secretario Civitatis Clarissimo Dn. Daniele Caméen, nec non Senatoribus Dn. Törn,

Dn. Christophoro Brunel, item Notario Cons. M. Jonæ Eek, publicum examen habebatur, cui cum Conrektor M. Joh. Aurivillius gravi correptus morbo suas, quas hoc anno proposuerat Lectiones, subiicere non posset, Discipuli Classis supremæ in solis Lectionibus à Vice Rectore Johanne Sigtunio propositis examinabantur. Lectiones autem hæ fuere, Compendium Hafenrefferi, Logica Aurivillij contracta, Justinus, Curtius, Curtij Orationes è memoria recitatæ; Exercitia Stili erant Epistolæ et Progymnasmata, quorum Specimen exhibiturus Petrus Helgonis Supremus Discipulorum Chriam de Bivio Herculis conscriptum edidicerat, verum ob brevitate[m] temporis pronunciationem ejusdem ad [168] sequentem Autumnum differre necessum habebat, quam tum paulo post dies caniculares clapsos auditoribus Scholæ, Inspectoribus fidissimis declamavit. Quo tempore regimen totius Scholæ Vice Rectori Joh. Sigtunio ab iisdem commissum est.

ANNO 1680.

Circa Tempora Petri et Pauli examen in Schola Triviali publicum instituebatur, præsentibus Pastore Civitatis primario et Consistorij Præsidente Th. Licentiato Carolo Carlsson, Ampliss. Consultissimoque Consule Jerner, Civit. Secretario Clariss. Dn. Dan. Caméen Consultissimoque Senatore Christophoro Brunell: proponebanturque à Vice Rectore Joh. Sigtunio lectiones Sequentes, Sc. Compendium Hafenrefferi, Logica Aurivillij contracta, Curtius, Justinus Præcepta Ethica, Exercitia Stili, Versiones et progymnasmata, Ovidij Metamorph. Oratiunculam de recuperata pace ligatam Supremus Discipulus Petrus Helgonis à se conscriptam sine charta recitabat. [169] Sequentes libri Musici sub clarissimis D. D. Rectoribus Scholæ, 23. 24. 25. M. Andrea Leufstadio, M. Petro Livonio, M. Nicolao Stiernmann et Cantore Nicolao Hiller, ex pecunia Discantus comparati sunt.¹⁾

Cantiones sacræ Samuelis Scheidt, in 4:to libri 16. cum Basso Generali in folio.

¹⁾ Följande böcker i musik ha anskaffats för medel, som influtit genom körsång, under de lysande rektorerna mag. Andreas Leufstadius, mag. Petrus Livonius och mag. Nicolaus Stiernmann samt musikläraren Nicolaus Hiller.

Apparatus Musicus Johannis Stadlmeijers. in 4:to libri 20.

Ambrosij Profij sacrarum cantionum quarta pars ex variis Autoribus collecta. Item Corollarium Ejusdem, et Psalmi Iohannis Werlini, in 4:to. libri 9.

Deliciæ juveniles Danielis Friderici. Libri 4.

Johan Schops och Johann Vierdanks concerter. Lib. 7.

Vestibulum Hartuli Harmonici Henr. Grimmij. Lib. 4.

Musicalischer andachten dritter theil Andreæ Hammerschmidts. Item Jacob Löwens neue geistliche concerten. et Concertus Sacri Thomæ Sellii. Libri 7.

Psalmi Concertati Petri Lappii Itali, in 4:to. Libri 6. cum Tabulatura in folio descripta pro Organo.

Promptuarium Musicum Johannis Donfridi, in 4:to. Libri 4, cum Basso Generali in folio.

Motetti Sacri Ægidii Hennii in 4:to. Libri 6.

Symphoniæ Sacræ Henrici Sagittarij, in 4:to. Libri 6.

Motetti Alexandri Grandi, in 4:to. Libri 5.

Kirchen vnd Taffel Musik Andreæ Hammerschmidts in 4:to. Libri 9.

Missæ, Psalmi et Motetæ Antonii Scherers: Item Sacræ cantiones Ambrosii Reineri: Fasciculus Musicalis Agricolæ et Motetæ Christoph. Steinmanns. in 4:to. Libri 9.

[170] Psalmi Vespertini Georgii Arnoldi, in folio. Libri undecim.

Odæ Genethliacæ Valentini Molitoris, in fol. Libri undecim.

Jubilus Bernhardi sive sacræ cantiones Samuelis Capricorni in 4:to. Libri 16.

Psalmi Johannis Melchioris Glette, in 4:to. Libri 17.

23. Tempore Clarissimi Rectoris, M. Andreæ Leufstadii tuba quædam seu trombona, ut vocant, Altistica Gedano acquisita est duodecim imperialibus, circa annum 1667.¹⁾

(Sid. 171—173 ingen skrift.)

(Översättning av nedanstående se bilaga 7 sid. 92.)

[174] **26.** Anno 1682 die 23 Februarii suscepit munus Rectoratus in Schola Triv. Holmensi Mag. Johannes Aurivillius sex annos antea

¹⁾ Under den lysande rektorn mag. Andreas Leufstadius' tid anskaffades för tolv kejsardaler ett blåsinstrument, ett s. k. althorn från Danzig.

ConRector in eadem Schola et quidem publica oratione de cognitione literarum et contemptu Scholarum pravo.

Numerus discipulorum erat illo temp: 130.

Ob certas variasque causas non potuit examen publicum Johannis Bapt: tempore institui, ideoque ad Apost: Matthæi tempus dilatatum. Prima vice habebatur examen die 18. Sept. Præsentibus Pastore civitatis primario et Consistorii Præsidi Pl:m Reverendo Mag: Matthia Iser, Amplissimo et consultissimo Consule civitatis primario Domino Olao Tegner, Pl:m Rev. Mag: Erico Tilaas Pastore in Sancta Catharina nec non consultissimo Senatore Domino Michaelæ Törner, et examinabantur illo die pueri in clase (Sic!) saltem Rectoris inque lectionibus illo anno à Rectore propositis. Orationem etiam de negligentia discipulus *Supremus* habebat nomine Henricus Andreæ, et alius [175] gratulatorium Sermonem de novo Scholæ inspectore. 2:da vice instituebatur examen die 26. Sept: præsentibus etiam prænominatis amplissimis ac consultissimis viris ac Dominis absente saltem Pastore ad S. Cath. atque hinc Lectiones examinabantur primo ConRectoris, deinde reliquorum collegarum.

Hoc anno proposuit Rector Logicam Beati Aurivillii, orationes pro Rege Deiotaro nec non pro Lege manilia, Librum 1:m et 2:dum una cum *5que* Locis Lib: Tert: in Hafenrefferi compendio, Eclogam unam Virgilii Mar: Computum Ecclesiasticum, breviter partem generalem Phÿsics minoris Joh: Sperlings. Disc: superioribus præcepta obiter Hebraica, Stijli exercitia ad captum singulorum.

Numerus discipulorum 149.

Eandem circa occasionem in præsentia collegarum Rectori ab amplissimis inspectoribus fuit demandatum, ut ter in anno scil. circa finem singulorum terminorum (I marg. NB. Examen quartale. Terminarium Rectori demandatum fuit.) haberet examen quartale seu terminarium singulis in classibus, ut [176] melius cognosci posset, quantum diligentia præceptores adhibuerint et quantum profectus pueri fecerint.

Cum Insp: consensu inde permissum, ut Collega 3:tiæ Classis legeret epit: Locorum Com: Hafenrefferi, ut pueri melius possent omnes Locos Theologicos percurrere et aliquantulum fructus ex singulis Locis capere.

Anni huius die 16. Sept: dabantur 300 Thaleri cuprei Scholæ officarijs ac Scholæ ipsi à cive quodam Holmensi nomine Erico Eliæ

filio in Signum gratitudinis *quod* altissimus Deus ipsi post gravissimum morbum pristinam restituerit salutem ex quibus Thal: 90 Rectori ConRectori et Collegis 130. 80. Scholæ ipsi ex ipsius libera dispositione tradebantur.

Post habitum examen 30 thal. cup. pueris in Classe Recto: ex fisco templi dabantur ob navatam suam operam diligentiamque in studijs adhibitam.

Die 11 Decemb: habebatur à Rect: Sch:æ examen quartale, quod antea illi fuit demandatum ab amplissimis inspectoribus idque in singulis classibus.

[177] Idem factum fuit die 1 April: Anno 1683 in singulis classibus.

A die 10. Aug: Anno 1682 ad diem 22. Junii Anno 1683 inscripti sunt.

Numerus puerorum	115.
Pecunia discantus	185
	518

ANNO 1683.

Tempore S. Johannis Bapt:æ Examen publicum est institutum, quod tempus est exam: ordinarium. Examinatores fuere Pastor civitatis et Consistorii præses Pl:m Rev:dus Mag. Matthias Iser, Pl:m Rev. Mag. Ericus Tilaas Pastor ad Sanct:m Catharinam nec non consultissimi Senatores civitatis Dominus Christophorus Brunel et Dominus Abel Emporagrius. Prima vice examinabantur Saltem discipuli in Rectoris classe atque in Lectionibus illo anno solum à Rectore prælectis. Superiores tres habebant publicè orationes: Primus de contemptu Literarum et Scholarum; 2:dus de immanissimo Christianorum hoste Turca: Tertius de quatuor primarijs discipulorum virtutibus.

Deindè ob certam et sonticam causam reliquorum discipulorum examen ad tempora Michaelis dilatatum; [178] itaque 2:da vice habebatur 24. Septembris eiusdem anni præsentibus prænominatis Pl:m Rev. viris ac Dominis, ut et Amplissimo et Consultissimo Civitatis consule primario Domino Daniele Cameen et Senatore Brunel. Primo Lectiones Rev. ConRectoris deindè reliquorum collegarum examinabantur.

Rector hoc anno proposuit præcepta Logices, orationes Ciceronis pro Lege Manilia et pro Archia, in Hafenrefferro Locos de prædesti-

natione, de Christo, de fide, de lege et Evangelio, de pænitentia, 2:dam et ter:m eclogam Virgilio Maronis, Computum Ecclesiasticum Partem dimidiam Phÿsices specialis in epit: Joh: Sperlingii, superioribus obiter præcepta Hebraica, Stijli exercitia ad singulorum captum.

Post habitum examen 30. thal: Cup:, ut antea fieri solet, dabantur pueris in Classe Rectoris ob navatam in studiis sedulam operam et diligentiam.

Numerus discipulorum in altero folii huius Latere annotatus est: Pecunia discantus — 496.

Inscripti hoc anno — 73 =

[179] Die 12 et 13 Decembris habebatur à Scholæ Rectore rigidè examen quartale in singulis classibus idem habitum die 24 et 25 — Martii A:o 1684 paulo ante ferias paschales.

ANNO 1684.

Die 26. Junii adfuere in examine ordinario Pastor et Præses Consistorii Mag:r Matthias Iser, Dominus Daniel Cameen iustitiæ consul, Dominus Christophorus Brunel et Dominus Johannes Marcker Civitatis senatores.

Rector proposuit hoc anno Locum de Ecclesia de Sacramentis, de iustificatione, de cruce et precibus ex Hafenrefferro, præcepta Logices, dimidiam orationem Ciceronis pro Lege Manilia nec non dimidiam pro Milone, 4:tam 5:tam 6:tam 7:mam Eclogas Virgilio Maronis, dimidiam partem phÿsices specialis ex Sperlingio, Sÿntaxin ornatam atque Prosodaria præcepta, exercitia Stijli ad singulorum captum.

Duo discipulorum classis supremæ orationes habebant, alter, An Deus sit causa peccati; alter de consolatione studiosorum contra invectivos huius temporis homines.

[180] Post habitum examen acceperunt pueri in Classe Rectoris 30. thal: Cup: ob navatam operam.

Numerus discipulorum — 179 =

Inscripti — 78

Pecunia discantus — 465 =

ad tempus Nat: Ch: ac Resurr. habitum fuit examen quartale.

A:o 1685 d 25. Junii.

Habebatur examen publicum *præsentibus*, Pastore et Præsidente Consist: Mag: Matthia Iser, Just:æ Consule *Domino* Daniele Camæn, professore *Domino* Petro Lagerlöf et Senatore *Domino* Christophoro Brunel.

Proposuit Rector hoc anno ab initio in Hafenrefferro ad Locum de fide, Præcepta Logices, Dimidiam orationem pro Milone, orationem totam pro archia Poeta, tres ultimas Eclogas Virgilii, Computum *Ecclesiasticum*, Carmina Catonis atque exercitia Stijli ad singulorum captum. Supremus discipulorum habebat orationem de Studiorum ac literarum contemptu.

Post habitum examen accepere et jam pueri supremæ Classis 30. Tal: Cup:

[181] Num: disc: — 172 =

Inscripti — 54 =

Pecunia discantus — 400 =

A:o 1685. 17. Decemb: habebatur examen quartale à Rectore in omnibus classibus per duos dies.

A:o 1686: 27. Martii idem quoque examen habebat rector per *omnibus* classibus duorum dierum spatio.

A:o 1686 die 22 et 23 Sept:

Coactus est Rector ipse *ratione* officii habere examen publicum propter translationes puerorum *absentibus* inspectoribus ob gravissimas publicasque causas, præsertim comitiales, *præsentibus* ConRectore et Collegis.

Lectiones Rectoris fuerunt isto anno hæ. In Hafenrefferro à Loco de *theologico* ad Locum de *iustificatione*; In Log: generaliter *præcepta* proposuit, nec non orationes Ciceronis pro Marcello et Ligario; tres primas Eclogas Virgilii; Justini Libros 5:que primos summas Libb: *Biblicorum* ex memoriali *Biblico* Edenii Præterea habuerunt singuli exercitia Stijli pro captu suo.

Num: disc: — 168

Inscripti — 43.

[182] Pecunia discantus — 334

Prænominati Anni die 14. et 15. decembris per *omnes* classes non obiter examen quartale habitum est à Rectore. Nec non 21. et 22. d: Martii A:o 1687.

Anno 1687. d. 23 Junij

Habitu est anniversarium examen publicum, *præsentibus* Admodum Reverendo Amplissimoque Pastore et Consistorii Præsidente, Mag. Matthia Jser, Consultissimo et Amplissimo Primario Consule, Dn. Daniele Camoen, quantum ob alias occupationes licebat, nec non Senatoribus Consultiss: Dnn. Dn. Eosandro, et Dn. Abele Em-poragrio, Consistorii item Notario Rev. et Clarissimo Dn. Mag. Jona Galerio. Et siquidem ipse Dn. Rector Scholæ tunc temporis peculiari suo negotio occupatus aberat, examinabantur solummodo lectiones ConRectoris ac inferiorum classium quo facto, translati sunt more consveto discipuli, ex una in alteram classem, prout eorum tulit profectus.

[183] 1687 d 25 Octob inlefwerade jagh wtij Län Banken på store Skolanss Bekiäntess rekningh såm ståhr påh ½ årss inTrässe Ett Tussen d kmt: och däss Län Bankoss där påh gifwne Attest dän iagh underTecknad lefwerade til hanss högh wördigh KiörkeH: Mestare Mattiass Isser bemellte 1000 d kmt: the flýter af dät Testamänt såm Min saligh Broder Erick Eliason effter sigh lättij gifwa til store Nickolaj Kiörkass Skolla sampt däss Bekiänte.

Ståkhålm ut supra Rohlan Eliason

Anno 1688 die 29. Maii.

Cum haberetur examen publicum coram consvetis Amplissimis Inspectoribus et propter graves occupationes examini interesse prohiberentur; iussus est Rector propter abitum urgentem, ut ipse cum collegis examinaret, quod et fecit singulis in classibus, et postquam pueri examinati ad consvetum morem, transferebantur ex una in alteram classem ad singulorum profectum. Duo supp: in class. Rectoris habebant orationes de encomio Eloquentiæ et virtutibus boni discipuli. Hoc anno proposuit Rector Præcept: Log: Beati Aurivillii. 1:m et 2:am cum dimidia tertia orationes Ciceronis in Catilinam. In Hafenrefferro ab initio ad Locum de fide. Eclogas sex in Virgilio. In Justino à Lib. 14. ad Lib. 29. Exercitia Stijli ad singulorum captum.

[184] Numerus puerorum — 163

Inscripti — 40

Pecunia discantus — 330

Die 12. Junii valedixit Rector publica oratione de Boni Præceptoris præcipuis requisitis.

Bibliotheca Sch: Triv. aucta est duobus Libris, Bibel Swänsk in quarto Keÿsers tryck, et Florilegio Langii.

Die 1. Julii tradidit Rector fiscum Scholæ et catalogum librosque, qui pro tempore inveniebantur successori.

27. A. 1688. itaque Rectoratum adeptus est Mag. Nicolaus Clewberg, Upl. qui fuit Rector Vigessimus septimus. De cujus actis similiter, ut de Alsinii, Leufstadii ac Stjärnmanni altum est Silentium. Ego tamen vidi et audivi illum habuisse orationem introductoriam sive inauguralem, 1688. Diem, et argumentum orationis oblitus sum. Vidi etjam ac audivi ejus valedictoriam d. 30 Maji 1695. Postquam antea eodem anno P. P. constitutus fuerat in Boldnäs. Sub Rectoratu ejus ego factus sum collega supremus 1689. et conrector 1694 d. 22 Martii. Successorem nactus est M. Clewberg, Mag. Jacobum Waldium, Fiedrundensem vid. pag. sequ.

Postea 1727. d. 25. Januarii vitam cum morte commutavit M. Clewberg in Boldnäs.

[185] 28. Anno 1695. Rectoratum suscepit Mag. Jacobus Waldius, Fiedrundensis. Sed neque hujus acta habentur. Est, sive fuit is Rector vigessimus octavus. Orationem inauguralem habuit d. 4. Junii 1695. Fuit vir constans, doctus, et attentus ad rem. Absentiam neque docentium neque discentium passus est. Sub ejus Rectoratu varii et multi discipuli pulcros fecere progressus. Acta ejus delitescunt in chartulis apud illum ipsum: quoniam antecessor ejus Mag. Nic. Clewberg non remisit librum Scholæ, in quo Acta sua scriberet, qui periisse dicitur in incendio Boldnæsiensi. Ideo tam ejus quam successoris M. Waldii acta desiderantur. Anno 1707. d. 11. Junii valedictoriam orationem habuit, antea eodem anno à Clementissimo Rege P. P. confirmatus in Wåla. Successor ejus fuit M. Johannes Sparrmann Uplandus.

29. Anno 1707. Rector vigessimus nonus constitutus est Mag. Johannes Sparrmann Uplandus. Non habuit is introductoriam. Literæ regiæ sine oratione recitabantur à Notario Consistorii Mag. Joh. Holm, in Decembri. 1707. in præsentia D. D. Scholæ Inspectorum, Doctoris Iser, et just: Consulis Hyltéén. (I marg.: NB. Literis regiis constitutus est Rector.) Nulla hujus acta habentur. Pastor fac-

tus in Harbo, valedixit Scholæ oratione metrica d. 3. Maji 1716. Successor fuit M. Simon Melander.

Obiit autem supradictus Sparrmann, in Harbo, eodem anno, quo factus fuerat pastor. sc. 1716 in Decembri, puto d. 10.

30. Anno 1716. d. 11. Maji, constitutus est M. Simon Melander Roslagia-Uplandus, Rector ab D. D. Inspectoribus, provisionaliter, ut dicunt, sine oratione, et Literis Regiis: quæ, scil. Literæ regiæ tandem venerunt in Octobri sequ. Inspectores Scholæ fuere M. Samuel Törling, et, Consul justitiæ, Hyltéén. Ejus acta etjam delitescunt. Est is Rector trecessimus. M. Melander P. P. constitutus in Ene-Kjöping et WårfruKyrkja, Valedictoriam habuit d. 30. April. 1728.

Successorem nactus Michaëlem Zethrin, Uplandum, antea collegam supremum per annos V. et ConRectorem annos XXXIV. vid. pag. 187.

(I marg.: Hic inde per Potentiam Regiam Rector factus est.)

(Sid. 186 ingen skrift)

[187] 31.

ANNO 1728.

d. 30. April. Rectoratum suscepit Michaël Zethrin Uplandus, antea Collega supremus V. annis, et deinceps ConRector XXXIV. annis. Introducentibus illum D. D. Inspectoribus Scholæ D. Nicolao Barchio Præsidente Consistorii et Templi Cathedralis pastore, nec non justitiæ Consule J. Bounge. Oratio differebatur. D. D. Inspectores ob alias occupationes venerunt sero. Et, habita Antecessoris oratione instabat merities.

ConRectorem nactus est Dn. Isacum Alstadium, Jemptium, antea collegam primarium per aliquot annos. Collegam ergo novum supremum introduxit Rector una cum Antecessore Melandro d. 2. Maji, Dn. Johannem Kolmodinum, Fiedrunda-Uplandum, sacris initiatum. Collega intermedius erat Dn. Petrus Varelius W-gothus, itidem sacris initiatum, uti et Dn. Abrahamus Pauliander Uplandus, qui fuit Collega primæ Classis. Mortuo Dn. Erico Lerbeckio, nullus adhuc fuit Apologista. Notarius, idemque Cantor fuit D. Stephanus Wåla O-gothus.

Numerus Discipulorum fuit, plus minus — 140, sive 150.

Examen quartale, ut vocatur, habitum à Rectore d. 17. et 18. Junii et quidem in singulis classibus, et classe Scribarum, excepta suprema classe.

Rector hoc anno proposuit Discipulis superioribus in græcis, Epistolas Paulinas, ad Timotheum, Titum, et Philemonem, itemque ad Hebræos; nec non reliquorum Apostolorum Epistolas, usque ad Apocalypsin, exclusive. Inferioribus autem, totam Etymologiam Gezelii, una cum Epistola ad Titum. Add. Euang. *Dominicalia*.

In Prosodaicis et re Poëtica, superioribus, librum 1. Epistolarum Horatii, et ejusdem librum 1. Odarum: Intermediis, Bucolica Virgilio: Infimis Prosodiam latinam ex Tidero, scansionem, sive dimensionem carminis Hexametri, et Eclogam primam Bucolicorum Virgilio.

Ad discendam latinam linguam, superioribus et intermediis Orationem Ciceronis pro Milone: Superioribus seorsim *Orationes* Ciceronis pro Ligario et Rege Dejotaro; intermediis inferioribus vero. *Orationes* ejusdem pro Archia Poëta et Marcello, itemque *Lælium*, ad finem de Amicitia. Infimis V. proposuit Cornelium Nepotem, à principio ad vitam T. Pomponii Attici.

Universis autem, et quidem hora extraordinaria, inter 4. et 5. pomeridianam Andriam Terentii.

In Lectione S: Bibliorum cursoria privata, Libros Samuelis et Regum. Verum in Lectione publica sive ordinaria Sacrorum Bibliorum, Genesin et Exodum. Item, Superioribus partem libri 1. Georg. Virgilio. D. 10. Octobris Upsaliam cum testimonio Rectoris profectus est unus discipulorum, nempe Carolus Henrici Wallendal. item, postea d 21 Nov. Petrus Startus.

D. 10. 12. 14. et 16 Decembris, habitum fuit iterum examen quartale à Rectore, in singulis Classibus inferioribus, ut et in classe Scribarum.

Ex indulgentia et Mandato D. D. Inspectorum accepit vicarius Apologista Johannes Wallersten salarium quod ad illam pertinet classem.

Inscripti hoc anno — 57.

Primo hoc anno Rectoratus Zethrini renovatum est totum tectum ædium Scholæ, una cum fenestris, quibusdam pavimentis, caminis, fornacibus, etc.

[188]

Anno 1729.

Die 6 Febr. coactus est Rector, necessitate summa sic postulante, Translationem particularem facere. Ob multitudinem nempe discipulorum classis Primæ, et paucitatem alumnorum classis tertiæ, translati sunt è prima ad secundam XII, atque è secunda ad tertiam, duodecim, sive undecim. Verum è tertia ad quartam hac vice nullus. vid. Octobr. infra. scil. hujus anni.

d 25 Febr. ob caussas prægnantes Stegnesiam (sic!) profecti sunt cum testimonio Rectoris, Martinus Caroli Werner, et A. Andrea Holminus.

Lexicon Lincopense, miserimè dilaceratum, de novo compactum. Itemque Biblia in quarto, Editionis Keyserianæ. Librorum Compactori sive Bibliopego dati sunt thaleri quatuordecim, monetæ cupreæ. Pro utroque scil. libro. Ex pecuniis Scholæ. Diebus 12. 14. 16 et 17. Junii. Examen quartale à Rectore institutum in singulis classibus inferioribus et classe Scribarum.

In Septembri, cum testimonio Rectoris dimissi discipuli decem. scil. Otto Palm, ad Gymnasium Borgoëense. Reliqui novem, Upsaliam, Jonas Isenius, Johannes Trijstadius, Elias Brossig, Abrahamus Bilefeld, Andreas Qwarnström, Carolus Sandmark, Carolus Knutberg, Zacharias Köster, atque Simon Carsberg; sex Holmienses: Secundus et Tertius Roslagii; et sextus Uplandus, sive Eckeröa-Nigrinsulanus.

In Octobri, quoniam tam multi abivere, Translationem fecit Rector alumnorum quatuor aut quinque è tertia classe ad quartam; una cum duobus qui è pædagog: sive Schola particulari Clarensi advennerunt.

Numerus discipulorum in quarta, post horum /:supra nominatorum:/ abitum, fuit 16. Antea n. fuerunt 32. Ex quibus duo, relictis studiis, ad alia se contulerunt. jam ergo, connumeratis translatis, sunt 20. sive 22. deinde abivere alii quinque.

Rector hoc anno proposuit tam remanentibus quam illis qui cum Testimonio abiverunt. Acta Apostolorum ad c. 24. Centuriam primam Sententiarum Nemesii cum Syntaxi Græca, Andriam Terentii, geographiam generalem et usum mapparum geogr: item, rationem tonorum græc: una cum Ciceronis oratione pro Lege Manilia: Librum 1. Satyrarum Horatii: ejusdemque librum 1. odarum, ipsamque versificationem nec non Horatii libellum de Arte Poëtica: atque

Historiam Universalem: Lauremb: (it. imit. Ciceroni) Intermediis vero, Epistolas Pauli ad Ephesios, Philippenses, Colossenses, atque utramque ad Thessalonicenses una cum Evang. *Dominicalibus*, et praxi Etymologiae Græcæ; Elementa Rhetorica Vossii; et Ciceronis Lælium cum imit: Cornelianis.

Infimis autem, sive nuper translatis gramm. Græcam Gezelii ad verbum Passivum; Prosodiam Latianm, ferè, atque Cornelium à principio ad vitam Alcibiadis, inclus. una cum imitationibus Cornelianis, et examine miserabili Adjectivi et Substantivi. In Lectione S. S. Bibliorum cursoria privata, libros Chronicorum, et Genesin ad cap. 30. In ordinaria vero Lectione, Liviticum, Numeros, et Deuteron: ad cap. 20.

Tribus veteranis /:qui remanserunt:/ præter nominatas Lectiones et exercitia stili solita, *Imitationes* scilicet et versiones, etjam brevia themata græca exhibuit. et artem versificatoriam.

Die 15 Dec. Examen Anniversarium habitum est à D. D. Inspectoribus, Doct. Nicolai Barchio Episcopo Arosiensi, et justitiæ Consule Nobilissimo J. Bunge. Nullus præter Inspectores adfuit et Notarium Consistorii M. Petrum O. Eckmann. Tres discipuli supremi breves Orationes ligatas habuere, scil. Ericus Lÿding, Ericus Alander et Petrus Nensén. Numerus Discipulorum 140. connumeratis Upsal. abeuntibus. scil. in. universum 190. Upsaliam, Stregnesiam et Aboam profecti 20. et 30 ad alia abivere. Inscripti hoc anno — 54, sive 55. Vicarius in classe Scribarum, Wallersten, etjam hoc anno salarium adeptus est.

[189]

Anno 1730.

Die 13. Februarii, Upsaliam cum testimonio Rectoris abivere discipuli tres (sic!) supremi, scil Ericus Lÿding, Ericus Alander, atque Johannes Flodin, P. (P. skrivet ovanför raden. = Postea?) Nensén.

Die 25. Martii, in ipsa hebdomade silente, ut dicitur, iterum coactus est Rector ob pluralitatem alumnorum in classe prima translationem particularem instituere. Translati ergo sunt è prima ad secundam 19. atque è 2:da ad tertiam classem, novem.

Eodem tempore, et fere eodem die, sc. d. 23 Martii, Collega primario Dn. Johanne Kolmodino constituto Directore pædagogii, sive Scholæ particularis Jacobææ Collega supremus factus est Mag. Lau-

rentius Portuan, gesticus. d. 2 Maji introduxit Rector novum collegam in Scholam, præsentibus una, cum ConRectore et Cantore, omnibus Collegis.

Diebus 11. 12. 13. 15. et 16 Junii, habitum est à Rectore examen quartale, ut vocant, sive terminarium, in singulis classibus, ut et classe scribarum. die Saturni examinabantur discipuli tertiæ classis d. 13 Jun. et die Lunæ d. 15. conficiebant thema breve. Et quidem satis eleganter pro modulo ingenii ad normam regularum grammat: in classe scribarum ad caput, quod interesse dicitur, pervenerunt; quod *non* absolverant.

Rector hoc anno proposuit discipulis suis, superioribus quidem Epistolam ad Hebræos, et sequentium Apostolorum Epistolas, Jacobi et Petri: Historiam universalem, geographiam, Rhetoricen, Ciceronis Catonem Majorem, ac Orationes pro Ligario, et Rege Dejotaro: Nec non Virgilio Eclogas ultimas, ac Horatii Epistolas VI. ac Odas decem una cum ipsissima Versificatione. Additæ sunt imitationes Ciceronianæ: Nec non Prosodia græca et ratio tonorum: item, Supplem: Curtiana et libr. III. ad caput, finem, una cum imitationibus Curtianis. NB. ante preces matutinas, et post vespertinas.

Inferioribus a. proposuit. Etymologia græca, Epistola ad Titum, Prosodia Latina, Virgilio Eclogæ III. Cornelium Nepotem à vita Alcibiadis ad finem, percurrit, ac Orationem Cic. pro Archia, una cum dimensione carminis, sive Scansione, nec non versionibus et imitationibus Cornelianis.

In lectione S. Bibliorum cursoria privata, Exodum /:cum parte geneleos antea:/ et librum Josuæ legit: in ordinaria vero Lectione, Deuteronomion, Josuæ et Judicum libros, Ruth, et librum 1. Samuelis ad c. XX.

Diebus 8. 10. 11. 14 et 15. Decembris, Examen quartale habitum est à Rectore in singulis classibus perquam rigidissimè. Anniversarium enim examen ob Episcopi morbum haberi non potuit. Sed nulla translatio facta.

Numerus Scholarium idem, ac priori anno. inscripti — 53. ./ 54.

Anno 1731.

D. 16. Martii Translatio universalis à Rectore facta. Inspectores enim Translationi interesse, ob impedimenta et negotia, quæ comitia exhibuere, non potuerunt. Translati è prima classe ad secundam vi-

ginti tres, et ad classem scribarum quatuor: è secunda ad tertiam 13. atque è tertia ad 4: tam sive supremam cl 9. sive 10.

Obiit hoc ipso anno sub finem mensis Martii Michael Zethrin, fere Septuagenarius, vir in lingua Græca, Poesi Græca & Latina, nec non Musica versatissimus, multis in Scholam Triviale insignis meritis.

(Sid. 190—214 ingen skrift.)

På bakpärmens insida:

af Discantz penningarna skall Scholan och hafua	p. 19
The som mz rijss intet kunna höfl: straffas bööte penning: till Sch.	p. 20.
Een heel Schola reknez wara 32 paar	ib.
Epulum Sch. ex fisco admittitur	p. 22
M. Olaus Elimæus primum conrectore uti cœpit, susten- tabatur parœcijs	p. 100
Scholæpenningarna hafua af ålder warit. 10 Dr kpp.	p. 119
distributio harum pecuniarum	p. 119
distributio pecuniæ ostiatim collectæ	p. 121.
	vid. et pag. 150.
grammatica Tideri	p. 158.
Templi frequentatio	p. 140.
	lin. 7. à fine
Sochnar afhände till Stregnäs	p. 116.

[39]

Brev från Johannes Erics

till

Johannes Billius, rektor vid Stockholms skola.

Det lär ej synas dig underligt, att jag förut ej besvarat ditt brev; jag var nämligen hela den gångna veckan oavbrutet upptagen av andra, viktigare ting. Jag skulle vilja låta dig veta, att jag av vissa skäl livligt önskat och beslutat gå till klostret. Men för framtiden måste jag kanske fly din boning, särskilt därför att din stora, för alla gudfruktiga avskyvärda fräckhet kom till synes i det brev, som bragtes mig genom din lögnaktige tjänare, sin herres vederlike. Men fastän mitt lynne aldrig legat och med Guds hjälp aldrig skall ligga för tvister — ty sådana böra ligga alla fromma och i all synnerhet det gudomliga ordets tjänare i möjligaste mån fjärran — tvingas jag dock av din allt för stora oförsämdhet och ditt skamlösa hjärtas ytterliga förmätenhet att taga i en smula skarpare med dig. Jag skall alltså i korthet beröra det, som hör till saken, detta icke på grund av någon din förtjänst, vilken i alla gudfruktigas ögon i själva verket är alls ingen, utan på grund av min ämbetsplikt. Men vidare skall jag, eftersom du söker skörda på andras åker, på några få särskilda punkter behandla dig efter förtjänst. Vad angår ditt påstående, att jag skulle ha förklarat, att i kyrkofädernas skrifter ej skulle finnas någon utsaga, som bekräftar antagandet av en skärseld, så ljuger du därutinnan skändligen efter vanan, min käre Billius. Mina ord äro nämligen följande: Till bekräftelse av den sanna lärans artiklar krävas ej ovillkorligen människors vittnesbörd, ty Guds ord är i och för sig tillräckligt verksamt att tjäna som det otvivelaktigaste bevis. Och dock har vår uppfattning stöd även av den renare fornkristna traditionen. Och sålunda har jag anfört vittnesbörd från Augustinus och Chrysostomus, ej blott dem, [40] som du företager dig att på ett ganska matt sätt vederlägga, utan också två andra vida solklarare, som knappt beröras i din skrift, eftersom de äro allt för påtagliga för att av några jesuitiska färgläggningar eller sofismer kunna vederläggas, och vilka jag här skulle skriftligen

anföras, om ej vissa skäl bestämde mig för att ej göra dig den tjänsten.

Vidare tillade jag i mitt lilla anförande följande: Även om åtskilliga utsagor av kyrkofäder finnas att taga till intäkt för antagandet av en skärseld, så må vi ändock, eftersom några utsagor i överensstämmelse med Guds ord stödja vår rätta åsikt, ge oss till freds med dessa; bort med övriga det mänskliga förnuftets påfund, som tack vare sin rimlighet genom tradition fortplantats!

Med macchabeerböckerna, ur vilka du framför allt söker hämta bevis för skärselden, gör du dig mycken möda, i det du anför en stor massa plock ur kyrkofäderna. Men ack, Hieronymus är nog att med ett enda ord slå din bevisbyggnad över ända. För min del undrar jag högeligen på att han (= Hieronymus) kan vara nog dristig och dåraktig (enligt vad I katoliker anser) att våga något sådant, så mycket mer som han på ett enda ställe — enligt din långvariga undersökning! — underlåter att nämna Macchabeerböckerna vid uppräkningsen av de kanoniska böckerna. O du oförsämde falske anklagare! Du har kanske noggrant genomläst Hieronymi hela produktion?

Ärkebiskopen i Upsala, salig i åminnelse, han som med största iver dag och natt ägnade sig åt kyrkofädernas arbeten, har kanske icke läppjat på Hieronymi och andra kyrkofäders skrifter så mycket som du?! Bär kanske du alltifrån den stund, då du blev en skrymtaktig munk, samtlig kunskap i äldre och senare teologiska skrifter magasinerad i ditt ännu ej, som sig borde, rakade huvud? Å, vilken ytterligt oförsynt människa! Kom därför ihåg innebörden i Pauli hälsosamma förmaning att icke högfärdas. Eller anser du det kanske för en synd, att jag hellre vill stödja mig på, om ej flera funnes, allenast Hieronymi med Herrens ord [41] samstämmande auktoritet än driva redlöst omkring på de andra auktoriteternas — vore de också tusen — villande hav? Vad svarar du mig på det påståendet, att eder falska lära om skärselden står i uppenbar strid med en artikel i den apostoliska trosbekännelsen, den som lyder: "Jag tror på syndernas förlåtelse". Om nämligen synderna förlätas endast för Kristi skull — vilket ovillkorligen en var kristen måste tro — säg mig då ärligt, jag ber: vem skall då sedan kunna plåga människan? Männe Satan? Ingalunda. Ty då synden blivit borttagen, genom vilken vi kommit i hans våld, har han ju ej längre nå-

got, för vars skull han skulle straffa oss i elden. Vem skall då kunna störta oss i skärselden? Männe synderna? Men om de äro för Kristi skull och genom honom förlättna? Och när du säger, att intet befläckt eller orent bör få inkomma i himmelriket, så talar du visserligen rätt i all din blindhet, men skall du då icke blygas att kalla den oren, som i Kristi dyra blod tvages från all orenlighet? I Joh. 1 heter det: "Kristi blod renar oss från all synd". I kap. 2 av Uppenbarelseboken, där det frågas, varifrån de heliga ha kommit, dessa som klädda i vita kläder stå inför Lammets tron och lovsjunga Gud, svaras det männe: "Från skärselden"? Nej, utan det svaras sålunda: "Dessa äro de, som hava kommit ur den stora bedrävelsen (av vilken ju de fromma tryckas i alla tider) och ha tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod". Ha de männe gjort dem rena i skärselden? Se efter, vad som svaras! Hör då upp att leka med mänskliga påfund i de ting, som höra Gud till; stryk bort töcknet från dina av fariseernas surdeg förblindade ögon och tro Herrans ord, eller du måste för evigt förgås med alla dem, som hänge sig åt sin egen visdom. Du säger dig tro på syndernas förlåtelse och ändock att du skall lida straff efter detta jordelivet. En sådan storartad höghelig teolog eller rättare sagt Baalsprofet, du som överlämnar dina åhörare åt slika drömmar och gör, som det heter hos komedieförfattaren, dårarna till galningar. Som en så stor [42] lärare måste man bedöma dig tillsammans med hopen av dina förbundna. Vad åter angår ditt påstående, att tron på skärselden hysts av många, förrän jag och Luther voro till (men icke före dig, som väl jämte din fader djävulen var till av begynnelsen), så svarar jag på denna petitio principii helt enkelt det, att det ej är fråga om huru länge en åsikt omfattats utan med vad rätt och med vad sanning. Det skulle dock, jag medger det, ha varit stor olycka, om du levat för 60 år sedan. Ty Luther, som du nu efter hans död fritt smädar liksom grodorna en stock, skulle du nog mäktigare än påvedömetts alla vältitulerade doktorer ha motstått vid den sanna lärans utbredande. Helt visst skulle den främste i Tyskland, som såväl för sin ädla karaktär och mångsidiga bildning som för sin ädla härstamning framför andra prisas av alla gudfruktiga, icke ha kunnat med Guds ords makt tillstoppa din mun. Ej heller skulle den äldre Upsalabiskopen, vördnadsvärd i åminnelse, ha kunnat för din djupa dårskaps, vad säger jag? din underbara lärdoms skull efter att genom

Kristi ande ha fördrivit mörkret framföra i ljust Guds rena ord. Ej heller skulle förvisso, något som den rakade munkhopen ännu beklagar, om du för 40 år sedan hade levat som en så stor lärare och i Stockholmsklostret bekransad magister, konung Gustav ha kunnat ur deras kryphål utdriva munkarna, dessa feta bukar och enfaldigas förförare. Nej, slagg och rena träcken är du i jämförelse med dessa stora män. Ty synnerligen väl slår det ordet in på dig, att den som en gång överskridit anständighetens skrankor, sedan biter huvudet av skammen. Var alltså lagom morsk, om du ej vill, att Gud skall straffa dig, och understå dig icke att, innan du ännu är torr bakom öronen, taga dig ton mer än rätt och billigt är. Vidare förklarar du mig vara vilseförd. Nej, det är du, som har det allra värst ställt, jag kan ej säga vilseförd utan alldeles överlämnad åt Satan som du är, [43] eftersom du icke vill tro och orubbligt hålla fast vid det gudomliga ordet, som är den enda vägen till salighet. Må Gud, vilken, som Jeremias säger, vakar över sitt ord, äntligen en gång stävja din fräckhet och förvisso till sist vedergälla ditt ytterliga övermod med ett välförtjänt straff! Vad åter angår din person, så håll till godo med detta: Jag jämte alla fromma känns ej vid dig som en levande lem i den sanna kyrkan utan betraktar dig som en murken gren, helt avskuren från det träd, varom Kristus talar i Joh. 15. Så mycket mindre har då någon myndighet förlänats dig att döma över from predikan eller bör någonsin medgiva dig, så länge du framhärdar i ditt onda uppsåt. Om inga fromma kännas vid dig som en lem i Kristi kyrka, erkänna de dig alltså så mycket mindre som domare över predikan och kyrkans troslära. Kom ihåg, jag beder dig, varifrån du är fallen och huru skamligt du på grund av ditt skändliga beteende avfallit från de fromma lärarna och från vetenskapens hederliga ämnessvenner. Därtill kommer, att du till försmädelse för den fromma fadern herr ärkebiskopen, för att ej nämna till ditt eget fördärv, anslutit dig till munkhopen.

Du har dock handlat klokt, eftersom tvångsläge gör dig till munk; du hade ju av biskopen blivit avsatt, och gräva orkade du icke, att tiggas förbjöd dig din högfärd. Du fann dig alltså böra välja munkens liv, som brukar bjuda på en åtskilligt fetare kost, dock tack vare hård möda för fattiga lantmän. Då du nu börjat leva munkens liv, har du i sannskyldig överensstämmelse med edert skrytsamma

program, som åtminstone i ord står orubbat, blivit en . . . vad var det jag skulle sagt? Jo, . . .¹⁾ Och det uppsåtligen "ej blott otäck varg eller usel utan den alltigenom uslaste". Ty frukterna av din katolska tro framträda inför människors ögon mycket tydligt, nämligen högmod och allehanda moraliska anstötligheter. Djävlarne tvingas att bäva, när de höra Jesu namn; du åter, avskryvda träck [44], gitter knappt blotta ditt huvud, långt mindre då böja knä därvid. Hur ytterst avskryvård för alla fromma är ej din uselhet, hur förtjänar ej din förmåtenhet att drabbas av eviga straff! Dina kärleksverk, genom vilka ditt munkliv hallstämplas, ha de nogsampt provat på, som sommartiden med gråtande tårar ha av dig köpt spannmål för oskäligt högt pris.

Visserligen berömmar jag mig allenast av min svaghet, men dock vet du, om du eljest ger sanningen rätt, att jag — Gud vare lov — åtnjutit ädel undervisning och trogen fostran av de gudfruktigaste män, som ej vilja för bukens gödande sälja själva sitt fädernesland Sverige under de påvisses ok men som för själarnas frälsning till det himmelska livet outtröttligt pläga för sina lärjungar redogöra såväl för edra skrymtaktiga som för våra egna sanna trosläror. Tror du då, falske anklagare, att jag vill ha något att skaffa med dig eller ditt anhang? Nej och tusen gånger nej. Ty du lägger dig i det, som du ej har med att göra, dina egna uppgifter åter antingen begriper du ej eller vansköter du! Vad har du ogudliga människa att göra med kyrkans tjänare?

Om du ej vill, att Gud skall straffa dig, så håll dig utan otillbörligt mångsysslande inom dina plikters område, ty inom skolan är dig en långt tyngre börda ålagd, än dina axlar någonsin kunna bära. Undervisa din lärjungaskara, för vilken du till namnet är styresman men i verkligheten en förförare. Öva de åt din undervisning anförtrodda piltarna i språkens och vetenskapens elementer, och undanhåll dem ej musikövning, om du eljest är kompetent därtill. Dock, resultatet av din undervisning är för alla uppenbart, ej blott för stadsborna utan ock för främlingar: I templet införas utländska månglare, som i skolungdomens ställe musicera, du däremot

¹⁾ En ordlek med grekiska ord, omöjlig att återgiva: "kakolykos" (en nybildning, som torde betyda *otäck varg*) — "katholikos" (*allmän; katolsk*). Möjligen insinueras perversitet, ty ordet *lykos* var även en beteckning för pederast, och *katholikos* betyder ju *allmän*.

jämte dina lärjungar (jag undantager härifrån de goda och hedervärda, som sky din [45] teologi och som jag på grund av det gemensamma studiets band högeligen älskar), antingen vågar dig ej fram eller ock tvingas du på grund av din okunnighet att stå stum. O, vilken härlig lärare i Stockholms skola, en sannskyldig förstörare av en ädel undervisning, som för blott några år sedan här stod i sitt flor, vilken fördärvare av ungdomen och vilken förförare av de enfaldiga! Gudfruktige män jämföra denna skolas nuvarande skick med dess skick under din företrädare, mag. Abraham (Angermannus), och då de med djupt suckande och stadig klagan märka den stora skillnaden, måste de i verkligheten betrakta dig som en skamfläck, satt som du är att ersätta denne hedervärde, gudfruktige och lärde man. Men Gud, som mildeligen lovat att i all evighet vara när sin kyrka och som står emot de högmodiga, skall tvivelsutan till sist störta dig från din högt uppsatta ställning. Härom har jag trott mig böra påminna dig, emedan du genom att tänka alltför höga tankar tycks glömma, vem du själv är. I framtiden skall jag ej bevärdiga dig med någon skrivelse. Ty om jag skulle behöva skriftligen eller muntligen avhandla heliga ting, må det då ske med en from och hedervärd motståndare, icke med en skurkaktig tjuv, sådan som du är. Men eftersom du skall leva i ett kloster, höves dig för all del att ej sky klosterdräkt och att med det snaraste lägga dig till med tonsur, eder riktnings särpräglade kännemärke. Men för män av ditt slag vet jag ingen barberare mera närliggande och lämplig än din granne mästare Nicolaus. Ty han är skarprättare, du en tjuv.

Lika barn leka bäst.

[46] Det blir din sak att bära ansvaret, om jag i detta brev synes dig nyttja ett väl häftigt språk. Den som säger, vad som faller honom på läppen, får själv höra sådant, som ej faller honom på läppen. Och för min del har jag aldrig lärt att säga påviska skrymtare artigheter. Må Gud omvända dig från ditt galna förehavande. Amen.

Stockholm den 27 november 1580.

J. E. S.

Vad som än må komma, är Kristus mitt enda hopp. För Honom lever jag, för Honom dör jag. Efter allt annat frågar jag intet.

Bilaga 2.

[89] (I marg.: Från originalet, som förvaras i Riksarkivet. Avskrift av E. Wennaesius med tillstånd av rektor Aurivillius år 1684.) I Herrens Jesu namn, Amen. Året efter Frälsarens börd 1418, det elfte i femtonårsperioden, torsdagen den 9 juni klockan 9 f. m. eller så vid pass, under första året av vår helige fader och herre i Kristus Martin V:s pontificat enligt den gudomliga försynens vilja, i den vördnadsvärde faderns, herr Johannes', biskop i Lübeck av Guds och den apostoliska stolens nåde, bostad och i närvaro av mig notarius publicus och av nedanskrivna vittnen lämnade den hedervärde och ansedde ärkedjäknen i Upsala herr Petrus Hemmingi, personligen stadd såsom ställföreträdare och befullmäktigat ombud för den vördnadsvärde fadern i Kristus ärkebiskopen av Guds nåde herr Johannes i Upsala, inför förut nämnde vördnadsvärde fader i Kristus, biskopen av samma nåde herr Johannes i Lübeck, en redogörelse för hurusom mellan å ena sidan förut nämnde herr ärkebiskopen Johannes och å andra sidan borgmästarna och vice borgmästarna i Stockholms stad av Upsala stift hade sedan åtskilliga år tillbaka rätt meningsskiljaktighet och tvist om tillsättning av skolrektor i sagda Stockholms stad, i det att båda parterna med all makt sökte hävda sin rätt att till- och insätta skolrektor. Och eftersom den vördnadsvärde fadern herr biskop Johannes i Lübeck en gång i tiden som ung innehaft rektorsbefattning i sagda Stockholms stad, bad förutnämnde hedervärde herr ärkedjäknen Petrus med tillbörlig enträgenhet samme vördnadsvärde fader, herr biskop Johannes i Lübeck, att redogöra för den formella proceduren vid hans befordran till rektoratet vid sagda skola, ävensom benäget angiva, genom vems eller vilkas ingripande han antagits och insatts till sagda skolas styresman. [90] Den förutnämnde vördnadsvärde fadern herr biskop Johannes i Lübeck förklarade alltså efter tagen kännedom om ovan nämnt sakläge beträffande den till honom riktade begäran sig vilja efter bästa förstånd och samvete säga rena sanningen alltigenom. Han förklarade och försäkrade, att då han en gång i sina unga år efter återkomsten från sin studievistelse utomlands uppehöll sig i meranämnda stad Stockholm, det begav sig, att den högvördige fadern, på sin tid ärkebiskopen i Upsala, herr Petrus besökte sagda stad och då herr ärkebiskopen där genom vissa per-

soners berättelse blivit på ett eller annat sätt underkunnig om den förut nämnde, nyss från studierna återkomne herr (biskop) Johannes' personliga förhållanden, ärkebiskopen lät kalla honom till sig och efter ett samtal av mera allmänt innehåll förde samtalet in på frågan, om ej herr biskop Johannes i egen person skulle kunna övertaga skolrektoratet i sagda stad, varvid ärkebiskopen bl. a. frågade honom, om han förstode och kunde landets brukliga språk. Sedan ärkebiskopen förnummit, att han besatt fullgod kunnighet i det talade språket, uppdrog han åt honom av egen drift genast skolrektoratet i sagda stad och lät omedelbart däri insätta och högtidligen installera honom under de övliga former, som tillämpas vid en ny rektors insättande vid en skola, och allt detta utan att någon som helst protest eller gensaga från någon avhördes. Den förutnämnde vörtnadsvärde fadern biskopen i Lübeck herr Johannes förklarade därjämte självmant och uttryckligen, att han rörande erhållandet eller bibehållandet av omnämnda skolrektorat aldrig yttrade ett enda ord till vice borgmästarne eller borgmästarne i nämnda Stockholms stad, ej heller på något som helst sätt någon av borgarna hindrade honom i utövningen av den övertagna rektorsbefattningen. Att allt det ovan nämnda samt och synnerligen tillgått och skett så, som ovan säges, förklarade samme vörtnadsvärde fader på heder och samvete med handen på hjärtat, högtidligen bedyrande, att han, om så funnes nödigt, ville taga sanningen därav [91] på sin personliga ed. Sedan alltså detta på sätt, som ovan säges, framlagts och berättats av ovan nämnde vörtnadsvärde fader herr biskop Johannes Dulmen i Lübeck, tog förut nämnde herr Petrus, ärkedjäkne i Upsala, till orda och bad med vederbörligt eftertryck mig nedanskrivne notarius publicus att över den vörtnadsvärde faders så beskaffade svar, förklaring, erkännande och bedyrande uppsätta för hans räkning ett eller flera protokoll till evärdligt minne av saken. Detta skedde år, femtonårsperiod, månad och övrigt, som ovan sagts, i närvaro av de beskedlige männen de ständiga kyrkliga vikarierna Johannes Grote i Schleswigs, Johannes Wellingh i Lübecks och Henrik Hundebeke i Ratzeburgs stift och Kökens socken, vilka voro särskilt inkallade och ombedda att i tur och ordning vara vittnen till ovannämnda förklaring.

L. S.

Även jag klerken Fredrik Scrodingh, genom kejsarligt förordnande notarie i Münsters stift, har jämte förut nämnda vittnen personligen närvarit vid den så beskaffade redogörelsen, anhållan, högtidliga förklaringen, undersökningen och allt det övriga samt och synnerligen, allt medan det enligt ovanstående protokoll skedde och försiggick, jag har sett och hört det så tillgå och sedan, då jag var upptagen av andra sysslor, låtit det av en min ställföreträdare pålitligt nedskrivnas samt därefter underskrivit protokollet och givit det denna officiella form, vilken jag på begäran med mitt sigill och min namnteckning enligt övlig sed bekräftat.

Bilaga 3.

[93] REKTORER VID STOCKHOLMS SKOLA

efter vad mycket gamla män kunna minnas, fram till nutiden, d. v. s. Herrens år 1639.

[95] 1. Mag. Abraham Andreae från Ängermanland var rektor vid Stockholms skola Herrens år 1572 och samtidigt stadens kyrkoherde, enligt vad man inhämtar av en skrift, tryckt i Västerås 1622. Dess titel är: En Copia af thät som handlat oc unnerskrifwit blef år 1572. Han gick sedan av religiösa skäl i landsflykt år 1577 till Ålandsöarna.

Därefter återkallades han eller återvände självmant till fosterlandet, samma år som Sigismund kröntes till Sveriges Konung. Han utnämndes till ärkebiskop. Gift med en dotter till föregående ärkebiskopen mag. Laurentius från Nerke.

Slutligen avlägsnades han från sitt ämbete under Karl IX:s regering, emedan han ansågs ha gynnat Sigismunds parti och gått dennes ärenden.

Död år 1607 på Gripsholm. Messenius, *Chronica episcoporum*.

En allvarlig och bestämd man, styvsint och sträng vid utövändet av kyrkans tukt. Under sin landsflykt utgav han år 1587 en liten bok med titeln *Forum adiaphorum* och år 1588 *Herbestus'* oppositionsskrift mot Laurentius Petri, ärkebiskopen i Uppsala.

[96] 2. Mag. Ericus Skepperus, av patricierfamilj från Stockholm, en man av ädel karaktär, vältalig, hjärtlig, en som även fick utstå mycket för religionens skull. Han innehade rektoratet år . . .

Från skolan kallades han till kyrkoherdebefattningen i staden, men därifrån avsattes han på grund av Konung Karl IX:s onåd, i vilken han råkade av okänd orsak. Därefter blev han utsatt för skiftande olycksöden och avled slutligen stilla i Enköping, där han var kyrkoherde.

[97] Vid tiden för Skepperus' rektorat överflyttades kollegiet från Uppsala till Stockholm år 1580 ungefär.

Kollegiets professorer voro 5.

3. Mag. Nicolaus från Västerbotten, ordförande i uppsalacollegiet och därefter utsedd till ärkebiskop.

4. Mag. Ericus Scinnerus, en stor vältalare.

5. Mag. Jacobus från Stockholm, sedermera professor i Uppsala och slutligen kyrkoherde i Borstilla.

6. Mag. Petrus Kinitius, efteråt biskop i Skara och slutligen ärkebiskop.

7. Mag. Laurentius Laelius. Denne godkände liturgien.

Kyrkoherde i staden var mag. Petrus Paulinus, vilken likaledes godkände liturgien. Han var broder till doktor Laurentius Paulinus, som blev biskop i Strängnäs och sedermera ärkebiskop.

De uppräknade professorerna voro i tur och ordning rektorer för kollegiet och skolan.

[98] 8. Vidare var under denna liturgistridernas tid en viss avfälling vid namn Johannes Billius rektor. Denne, som begått en nedrig handling och i desperation blivit munk, styrde skolan år 1580. Till honom är det läsvärda invektivbrev från Johannes Erici riktat, vilket är bifogat pag. 39.

9. Mag. Laurentius Prætorius erhöll rektoratet över skolan, sedan kollegiet återkallats till Uppsala. Han avled efter att ungefär ett halvår ha varit styresman.

10. Mag. Ericus Skinnerus flyttade av intresse för denna skola till Stockholm, fastän han innehade en professur i Uppsala. Detta gjorde han av fruktan för att skolan skulle överlämnas åt någon grundfördärvad prästman och styrde skolan under namn av vice rektor under ett halft år, tills någon lämplig rektor knude bli tillsatt. Han dog i Stockholm, där han begrovs i helgedomen 1597.

[99] 11. Magister Carolus från Dalarna efterträdde Skinnerus, styrde skolan sex år och kallades från skolan till att bli kyrkoherde i staden.

Om denne berättas, att han handgripligen knuffat eller kastat ut ur skolan sin dåvarande kollega Georgius Micrande — vilken sedermera blev rektor vid skolan i Uppsala och slutligen kyrkoherde i Tierp — emedan denne ej lydde hans befallningar. Detsamma gjorde han med en annan kollega herr Abel Petri, som med tiden blev kyrkoherde i Örebro.

12. Mag. Ericus Pauli efterträdde mag. Carolus såsom skolans rektor. Han kallades från skolan till Nyköping.

13. Mag. Hinricus Opsopæus blev skolans styresman år . . .

därefter fick han kyrkoherdebefattningen på Norrmalm år ... Död år 1613.

[100] 14. Mag. Andreas Svinnick av patricierfamilj från Stockholm. Sedan han styrt skolan flera år, miste han sitt anseende som nästan varje profet i sitt eget land och bytte boningsort och tjänst med mag. Olaus Elimæus, rektorn i Enköping.

15. Mag. Olaus Elimæus från Finland blev genom tjänstebyte rektor år 1613. Efter att ha styrt skolan ... år utnämndes han till kyrkoherde i staden och kallades slutligen till biskop i Viborg.

Denne var den förste att hålla sig med konrektor, nämligen mag. Simon Olai Nauclerus, vilken dock icke underhölls genom någon lön av det allmänna utan genom skolans kyrsocknar.

[101] 16. Mag. Simon Olai Nauclerus från Stockholm gjordes, från att ha varit konrektor, till rektor år ..., styrde ... år och kallades härifrån till kyrkoherde i Enköping. Han avled i Uppsala under synoden år 1638. — Hans konrektor var mag. Ericus Fabricius.

17. Mag. Ericus Fabricius från Stockholm fick rektoratet efter Nauclerus och var rektor ... år. Härifrån kallades han först till hovet, därefter till Nyköping, där han avled. — Såsom konrektor hade han mag. Erasmus Georgii.

[102] 18. Herr Erasmus Georgii Grammatæus befordrades från konrektoratet till rektoratet efter Fabricius år 1623. Han styrde skolan, medan pesten rasade i staden.

Till konrektor och musiklärare hade han mag. Andreas Canuti, numera kyrkoherde i Luleå. — Sedan han lämnat sin befattning vid skolan, fick han Håtuna pastorat.

19. Mag. Nicolaus Niurenus erhöll rektorstjänsten Herrens år 1624 och innehade densamma till år 1629. Den 17 januari 1629 bortrycktes han av pesten. Till konrektor hade han först ovannämnde mag. Andreas, därefter mag. Petrus Falkovius, som utverkade av magistraten, att en bestämd lön skulle utgå till konrektoratet av tionde från Markim.

[103] 20. Jacobus Bose Rudbecchius var född i Örebro, där hans fader var stadens skrivare. Efter upplösningen av adelsgymnasiets lysande collegium, där han varit professor, blev han kallad av stadens borgmästare samt godkänd av ärkebiskopen och Stockholms konsistorium. Sedan därefter tillstånd utverkats av det lysande kol-

legiets direktorer, övertog han ledningen av skolan på Simon Judas' dag Herrens år 1630. Han var den förste som, uppenbarligen i största enkelhet, började skriva skolans räkenskaper. Före honom hade ingenting upptecknats om skolans affärer.

Såsom konrektor hade han:

I. Mag. Petrus Falkovius, vilken lämnade sitt konrektorat och utnämndes till kyrkoherde i Kiula i Södermanland år ...

II. Mag. Laurentius Agrelius, nu kyrkoherde i Siäla (Själövad) i Ångermanland.

III. Mag. Samuel Benedicti från Hamar, se nedan pag. 141 och följande.

Bilaga 4.

[117] Korta årsredogörelser för Stockholms Skola fr. o. m. Herrens år 1630.

Herrens år 1630.

År 1629 den 17 januari avled i pesten skolans rektor mag. Nicolaus Njurenus. Därefter var skolan på grund av den pest, som sagda år utbröt i staden, utan rektor, och studierna lågo så gott som alldeles nere, i det scholares voro upptagna av likbegängelser. Rektors ställföreträdare var konrektorn mag. Petrus Falcovius ända till den 28 oktober 1630.

Herrens år 1630 Simon Judas' dag den 28 oktober blev till rektor förordnad Jacobus Bose Rudbecchius. Konrektor mag. Petrus Falcovius.

Kolleger:

I. Herr Nicolaus Andrea Angermannus (= från Ångermanland), som var prästvigd. Född i Årnäs socken, se pag. 123.

Förste kollega. År 1631 kallades han från skolan och begav sig till Pommern, förordnad där till fältpräst. Slutligen återkommen erhöill han komministerbefattning i staden. Blev därefter utnämnd och stadfäst kyrkoherde i Gerfszöö (Järvsö) i Hälsingland och förordnad till prost i södra kontraktet.

[118] II. Herr Michael Olai från Umeå i Västerbotten. Han var även prästvigd.

III. Ericus Erci Geffvaliensis (= från Gävle), jämväl kantor.

Detta år författades av rektor vissa stadganden om ungdomens ledning och andra angelägenheter rörande skolan och företeddes för konsistorieledamöterna och borgmästarna, och i sinom tid blevo de flesta av dessa godkända med marginalanteckning därom av borgmästaren.

Till innevarande år hade, antingen genom företrädarnas oaktsamhet eller av något annat skäl det arvode, som för likbegängelser plägar utbetalas till skolan, på grund av kopparmyntets undan för undan fortskridande värdeminskning i förhållande till silvermyntet och på grund av motsvarande fördyring av alla varor och tjänster eller arbeten (undantagandes detta arbete från skolans sida) detta arvode — säger jag — nedgått så, att på sin höjd fyra daler kopparmynt be-

talades för hela skolans medverkan. Rektor vände sig därför till borgmästarna och utverkade, att det gamla förfaringssättet återinfördes och att enligt vedertagen gammal sed för hela skolans medverkan [119] skulle utbetalas värdet av en tunna öl, vilket då utgjorde vid pass tio daler kopparmynt, såsom av stadgandena framgår. Men detta skedde under avundsjuka och protester från prästerskapets sida, som höll före, att lika mycket som skolans ordinarie arvode ökades, lika mycket minskades dess egna (= prästerskapets) extraordinarie sportler för begravningarna.

Begravningspenningarna, d. ä. 10 daler kmt, delades enligt i skolan förut vedertagen och fastställd sed, så nämligen att en tredjedel gick till rektor, en tredjedel till kollegorna och notarierna, en tredjedel till scholares, närmare bestämt så . . . Rektor fick av dessa penningar tre daler, konrektor en daler, fastän längre fram av vissa skäl till konrektors andel lades 1 mk(r). De tre högre kollegerna fingo två mkr var. Fjärde kollegan fick 12 öre.

Förste notarien fick 2 mkr. Andre notarien 12 öre, skolungdomen tre daler, varav två fördelades i rektorsklassen och en i kollegernas klasser.

Detta år överlämnade borgmästarna därjämte till rektor 40 daler kmt att efter hans gottfinnande användas för skolans behov. Allt nytt är kärkommet.

[120] Rector cantus (= musikläraren) herr Ericus Erci, tillika kollega, hade av staden 100 daler, så länge han var här anställd. Men efter hans avgång gavs från stadsbornas sida intet till en musiklärare, i det att tydligen för varje år borgarnas välvilliga intresse för studierna avtog.

Av dem, som inskrevos i skolans matrikel eller intogos i de studerandes kår, erhöill i enlighet med godtagna stadganden rektor detta och följande år två mkr kmt.

[121]

Herrens år 1631.

Årets märkliga händelser. Scholares, som år 1629 dels borttryckts, dels skingrats av pesten, voro fåtaliga, då Jacobus Rudbecchius övertog rektoratet.

Inskrivna och i de studerandes kår intagna blevo detta år 146.

Omkring årsskiftet uppgick antalet studerande till 200.

Antalet begravningar, vid vilka skolan detta år medverkade, voro inalles 188.

Summan av det, som hopbragtes genom körsång under vintern detta år, utgjorde, uppskattat i kmt, 793 d:r.

Denna summa fördelades enligt förut vedertagen sed sålunda: En tredjedel gick till rektor, en tredjedel till kollegerna jämte sångläraren, en tredjedel till övriga, d. v. s. notarier, sångare och väktare.

Rektor gav av sin anpart till konrektor efter gottfinnande något eller också icke. Enligt förut vedertagen sed erhöll konrektor av den tredjedel, som kom på gårdssångarnas lott, en tolfedel eller tolftepenningen.

[122] Rektor fick detta år genom sin landsman och f. d. lärjunge Kungl. kamreraren Nicolaus Olai så ordnat, att han tillika med konrektor fick ur de dem anvisade spannmålmagasinen (= tiondesocknarna) såväl vete och korn som övrig spannmål, vilket, nämligen vete och korn, de förut ej erhöilo.

Rektor undervisade detta år och avslutade förutom åtskilliga delar av teologien även geografin, så ock (Ciceros) tal för Archias, ävensom Ajax' och Ulysses' strid om Achilles rustning, ur Ovidius.

Konrektor några partier av teologien, så ock allmänna delen av den aristoteliska logiken, hela Pauli brev till filipperna och halva (första) brevet till tessalonikerna på grekiska har han grundligt översatt och därjämte repeterat och inpräntat den grekiska språklärens regler. Disputationer ha omväxlande av rektor och konrektor hållits varannan månad.

Kollegerna ha offentligt undervisat i och repeterat det, vari man i trivialskolorna vanligen undervisar, nämligen Donatus, språkläran, [123] aritmetiken, katekesen, Salomos ordspråk, Ciceros brev och Aesopi fabler.

Offentlig examen, som sedan många år tillbaka fått anstå, har anställts i närvaro av stadens kyrkoherdar och andra lärda och vördiga män strax före Johannes Döparens fest, en anordning, som där-efter vartannat år fortsatts.

Herr Nicolaus Andreae Angermannus, den förste av kollegerna, har detta år blivit kallad från skolan och begivit sig till Pommern, där förordnad till fältpräst. Till sist återkommen erhöil han komministerbefattning i staden.

Olaus Nicolai från Södermanland har detta år förordnats till

andre notarie och Andreas Erici Loverus till fjärde kollega uppifrån räknat.

[125] Herrens år 1632.

Antalet studerande var ungefär detsamma som föregående år.

Inskrivna detta år 125.

Likbegängelser 211.

Inkomster av körsång 800 (d:r).

Mag. Petrus Falcovius kallades detta år till kyrkoherdebefattningen i Kjula i Södermanland och upphörde därmed med sin offentliga undervisning i skolan. Mag. Petrus lämnade ogärna konrektorsbefattningen, dels emedan han köpt sig ett hus i staden, dels därför att han hade avgjord håg och fallenhet för handel och köpenskap. Men emedan han endast på vissa villkor fått övertaga konrektorsbefattningen, var från annat stift och — vad som vägde tyngst — icke var väl anskrivnen vare sig hos konsistoriets ledamöter eller borgmästarna, såg han sig tvungen att avsäga sig sysslan och flytta till Kjula, varvid han efterträddes av mag. Laurentius Agrelius från Ångermanland. Mellan mag. Petrus och hans efterträdare yppade sig en långvarig och svår tvist om konrektorsbefattningen till stort besvär för konsistoriets ledamöter.

[126] Herrens år 1633.

Antalet studerande lika med antalet de föregående åren.

Inskrivna 110.

Likbegängelser inalles 174, varav de till hela skolan inbetalda inkomsterna utgjorde endast 107.

Av körsång erhöills ingen penninginkomst, enär körsång och andra glädjeyttringar voro offentligen förbjudna, av det skälet att Konungen var död och ännu ej begravts. Emellertid utverkade kollegerna utan rektors vetskap av borgmästarna 100 daler som en ersättning för den stora, av dem påklagade minskning av deras avlöningsförmåner, vilken orsakats av förbudet mot körsång.

Den 7 mars detta år tillsattes till kollega andre notarien Oestanus (Östen) Laurentii från Västerbotten.

Thoreus Olai från Västergötland, förste notarien, blev vid riksdagen prästvigd av Skara-biskopen.

[127] Herrens år 1634.

Lärjungarnas antal lika med antalet de föregående åren.
Inskrivna 149.

Genom körsång influtna penningmedel 972.

Rektors avlöning från Åker 34 tunnor.

Likbegängelserna, Konungens undantagen, utgjorde inalles 258.

Därav inflöto till hela skolan 165½.

Gustaf den Store, salig i åminnelse, begrovs detta år den 16(22) juni.

Vid hans begravning gävos till skolan 70 ungerska (gyllen) (=) 17½ riksdaler (=) 100 kejsardaler. Extra ordinem gävos utöver dessa 100 kejsardaler åt rektor 6, åt konrektor 5, åt de fyra kollegerna (tillsammans) 8, åt de två notarierna tillsammans 4 kejsardaler. Summa kejsardaler 123.

Dessutom fingo rektor och övriga lärare och vidare 100 elever eller scholares svarta sorgband, 6 alnar var, rektor av taft, de övriga av sindal.

Rektor tillerkändes en tredjedel av penningarna.

[128] Detta år begrovs den 3 augusti en kopparslagare vid namn Marcus; han skänkte i sitt testamente de studerande 100 d:r kmt.

Kollegan herr Michael Olai från Umeå kallades från skolan och flyttade till Livland, där han sedan blev präst i svenska kyrkan i Dorpat.

Kollegan herr Olaus Nicolai från Södermanland kallades detta år från skolan, fick befattning som fältpräst och blev därefter förordnad till regementspastor.

[129] Herrens år 1635.

De studerandes antal ungefär lika som förut.

Inskrivna 94.

Penninginkomsten genom körsång 735.

Likbegängelser 271, som inbragt hela skolan 179½.

Spannmål: råg 19; korn 11; havre 2 tunnor.

Detta år uppfördes i skolan komedien Adelphi av Terentius, varvid rektor spelade Demea's och mag. Christiern Alsinius spelade Micio's roll. Likaså uppfördes på svenska komedien Rebeccha inför Drottningarna (Maria Eleonora och Kristina) och Pfalzgreven vid

Rhen uppå Slottet. Samma stycke gavs senare i skolan. Pfalzgreven gav skådespelarna 30 daler. Drottningarna och borgarna däremot ingenting, fastän skådespelarna haft stora utgifter för styckets framförande. Otack är världens lön; att ha handlat i välmening räknas för intet.

[130] Herrens år 1636.

Antalet studerande lika med de föregående årens, nämligen vid pass 200.

Likbegängelserna 213, härav inflöto till hela skolan 126.

Penninginkomsterna av körsång 791 daler kmt.

Inskrivna 115.

Spannmål i Åker: råg 29, korn 14 t:r, vete 1 fjärding (?), havre 6 fjärdingar (?). Detta år uppfördes i skolan inför biskoparna och andra till riksdagen samlade komedien Hildegard med mag. Christiern Alsinius som aktör.

[131] Herrens år 1637.

Antalet studerande detsamma.

Inskrivna 92.

Likbegängelser 197, som inbragte hela skolan 131.

Rektor fick från likbegängelserna extra ordinem 165 daler kmt.

Körsång 783.

Spannmål i Åker 41 tunnor.

[132] Herrens år 1638.

Antalet studerande ungefär detsamma.

Inskrivna 106.

Körsång inbragte 723.

Likbegängelser 304, som inbragte hela skolan 211½.

Rektor fick från likbegängelserna extra ordinem 302 d:r.

Spannmålen från Åker 48 t:r.

Konrektorn mag. Laurentius Agrelius fick detta år kyrkoherdebefattningen i Själeved i Ångermanland, sin egen födelsesocken, där han efterträdde sin avlidne svärfader. Härifrån (staden) flyttades han 1 juni men fick icke desto mindre genom ärkebiskopens gunstiga medgivande behålla lönen oavkortad, sportlerna däremot behöll rektor, som enligt avtal vikarierade för honom.

[133] Herrens år 1639.

Mag. Samuel, som i 9 år varit komminister på Norrmalm, vann detta år magistergraden och insattes som konrektor genom konsistoriets val, som av borgmästarna godkännts. Han övertog den 6 maj d. å. konrektorsbefattningen, vari han av rektor insattes.

Herr Johannes Swinefot, yngste kollegan, mottog genom kallelse av konsistoriet nästan mot sin vilja uppdraget att för ett arvode av 100 daler kmt från stadens råd hava vård om de pestsmittade, att besöka dem, att giva dem sakramentet och trösta dem. Efter ett halvt års förlopp, då ingen anlitat honom och den fastställda tiden för-lupit, blev han kallad till fältpräst och lämnade skolan.

Detta år uppbar rektor hälften av tionden från Markim; han uppehöll nämligen intill den 6 maj konrektors tjänsteåligganden.

[134] Herrens år 1640.

Den 10 maj detta år avled lugnt och stilla den lysande magister Jacobus Bose Rudbecchius och fick till efterträdare i tjänsten mag. Samuel Benedicti Hamarinus, som velat på följande sätt få in i denna bok sin företrädares, sin intime väns liv, utlandsresor och död:

Jacobus Bose Rudbecchius föddes i Örebro i Nerke i Herrens år 1583. Hans fader Hans Persson var stadsskrivare därstädes; hans moder Christina Bose tillhörde Bosesläkten i Nerke, på vilkens begäran han tog sig släktnamnet Bose.

Sedan han blivit pånyttfödd genom dopets sakrament och till sitt sjunde år fått en from uppfostran i sitt fädernehem, började han bevista Örebro skola, där hans förste rektor var herr Johannes Kempe från Västergötland och senare Jonas Maximus från Helsingland.

I sitt 17:de levnadsår begav han sig till Uppsala och besökte under ett års tid skolan därstädes under rektorn mag. Petrus Isopedius. Efter att ha avgått därifrån lät han skriva in sig i studenternas matrikel, medan mag. Jacobus Erics från Stockholm var rector magnificus.

Sedan hans fader Herrens år 1603 borttryckts av pesten, lämnade han studierna på grund av flera olika svårigheter, men efter hans bröders mag. Petrus' och doktor Johannes' återkomst från Tyskland blev han av dessa och modern övertalad att följande år återupptaga sina studier. Han begav sig nu åter till Uppsala.

[135] År 1607 följde han sin broder doktor Johannes Rudbecchius och doktor Johannes Canuti Lenæus, när de för andra gången reste till Tyskland, och där studerade han någon tid.

År 1609 återvände han till fäderneslandet. Efter sin återkomst tillbragte han fem år och mera med att i Uppsala ge privat undervisning och deltaga i disputationer, under det han ståndaktigt vägrade att söka någon befattning utan föredrog att invänta vederbörlig kallelse.

År 1615 kallades han att sköta Örebro skola, och där var han rektor i närmare 13 år. Samma år gifte han sig med Helena Olai, en flicka från Helsingland, född av fattiga föräldrar, vilken några år tjänat hos hans broder magister Petrus Rudbecchius i Uppsala. Bröllopet stod i Alunda i Uppland, där hon vid den tiden var i tjänst hos kyrkoherden herr Laurentius Hålblästen. Med henne levde han i nära 18 år, och i deras äktenskap föddes sju barn, av vilka tre ännu äro i livet, nämligen Olaus, Christina och Thora.

År 1627 kallades han till gymnasiet i Strängnäs, där han något mindre än två år uppehöll rektoratet och en professur.

År 1628 kallades han av rikets råd från Strängnäs till det i Stockholm upprättade lysande gymnasiet, där han åtog sig en professur och undervisade ungefär två år.

År 1630, sedan adelsgymnasiets collegium på grund av de svåra tiderna blivit upplöst, övertog han ledningen av skolan i Stockholm, kallad av borgmästarna under instämmande av ärkebiskopen och Stockholms [136] konsistorium. Detta ämbete förvaltade han med största omsorg närmare tio år.

År 1633, sedan han förlorat sin första maka, ingick han sitt andra äktenskap med Gertrud Andreae, en flicka från Medelpad, som varit i tjänst hos honom under den första hustruns livstid. Med henne fick han leva i sju år. I äktenskapet föddes tre barn, av vilka två, Jugo och Disa ännu leva.

År 1640 den 7 maj angreps han av en mycket svår sjukdom, smittad tror jag av pesten. Skyndsamt fick han den heliga natt-den och överlämnade sitt öde i försynens hand. Efter tre dagar, d. v. s. den 10 maj, klockan 9 på aftonen, insomnade han fridfullt i Herren, 57 år gammal.

Strax före sin död bad han under innerlig suckan följande bön: Guds rena lamm, som oskyldig för mig skyldige, syndfri för mig

syndare slaktats och offrats på korsets altare, må Han utplåna alla mina missgärningar och av sin omätliga barmhärtighet genom sin överflödande förtjänst i sin stora mildhet förlåta hela mitt livs överträdelser. Helt förtröstande därpå överlämnar jag mig själv och allt mitt i innerlig trygghet åt Honom, i det jag är fast övertygad om, att jag skall få skåda Herrens rikedom i de levandes land.

[137] Jag har fullbordat min bana; hopp och öde farväl!
Jag har kämpat en god kamp, bevarande tro och hopp.
Nu skall jag triumfera med Herren Kristus.

Sådant var levnadsloppet för Jacobus Rudbecchius; ett verkligt snille, givet av naturen, stärkt genom flitiga studier, tillfreds med att leva enkelt, att ej fika efter stora rikedomar eller utmärkelser, att försmå lyx och överdåd. Härav kom det sig, att han tog sig fattiga hustrur, som vanda vid arbete utan svårighet kunde hålla sig fria från lyx och högmod. Härav kom sig även, att han icke sökte eller fikade efter ämbeten utan tillbörligen väntade på dem och åtog sig dem, när de från högre ort erbjödos (I marginalen: Denne Rudbecchius har Murén tagit till föredöme). Sina åtaganden har han icke utbytt för att öka sin förmögenhet eller vinna högre äreposter, ej heller har han hoppat från ett ämbete till ett annat utan stadigt i hela 25 år framhärdat i skolans hårda och svåra tjänst, till vilken han kallats, i det han olik många i detta land förmått uthärda ringaktning och fattigdom och till slut lyckligen förbytt sina utståndna mödor mot oändlig glädje. (I marginalen: Detta vittnesbörd har Murén, som är högst olik Rudbecchius, med egen hand skriftligen givit om sig själv.)

Må Gud, den trefalt åkallade och Högste styra alla våra gärningar till sitt namns ära och i sin milda godhet förlåna oss jämte vår vän och alla utvalda en lycklig utgång ur denna jämmerdal och en glad återkomst på domens dag! Amen.

[138] Sedan stoftet av Jacobus Rudbecchius, salig i åminnelse, den 19 maj jordats i Rudbecchiernas grav, som är belägen i katedralen i Stockholm, erhöll mag. Samuel B. Hamarinus rektorstjänsten genom konsistoriets val, med magistratens instämmande och med gillande av ärkebiskopen doktor Laurentius Paulinus.

I juni månad fick doktor Olaus Laurelius, dittills professor i

teologi i Uppsala, den ärofulla kallelsen att bli pastor primarius i Stockholm och präses i konsistoriet.

På grund av grasserande pest minskades antalet scholares ganska mycket, men de flesta avstodo från att sluta, då de märkte lärarnas oförtrutna nit i undervisningen trots livsfaran. Det var inte många som avledo i denna sjukdom, ehuru de vid tätt återkommande likbegängelser tvingades att dagligen riskera livet.

Vintertiden, den 20 november, anställdes offentlig examen, icke utan behållning för ungdomen, i närvaro av kyrkoherden doktor Laurelius, borgmästaren doktor Petrus Gavelius, stadssekreteraren Johannes Westerman och andra.

[139] I denna examen vågade icke första kollegan Andreas Erici Loverus deltaga, medveten som han var om sin försumlighet. Examinatorerna beslöto enhälligt att avsätta honom från tjänsten.

De penningmedel, som vid körsång på vanligt sätt insamlats i portarna, värderades till 985 daler kopparmynt.

Antalet scholares vid årets slut var 175.

[140] Herrens år 1641.

Fastän rektor efter företrädarens död ensam fått utstå en rektors och en konrektors mödor, överlämnades han, ihågkommande sin gamla vänskap och utan att akta på somligas försök att förbjuda nådår, 600 daler kopparmynt till änkan och barnen efter Jacobus Rudbecchius, salig i åminnelse. Detta framgår av ett kvitto, utfärdat av biskopen i Västerås doktor Johannes Rudbecchius den 21 januari.

Detta år förordnade rektor, sedan han konstaterat somligas försumlighet, fyra av de duktigare lärjungarna i sin klass till officiella "informatores", vilka skulle, när kollegor uteblevo från skolan, inpränta i gossarna givna läxor genom att förklara och repetera. Han införde även den bestämmelsen, att befattningshavare (bland gossarna), om de uteblevo från de ordinarie skoltimmarna, bestraffades med en marks böter, med en halv, om de kommo för sent. Samma bötesstraff skulle drabba kolleger och notarier, om de på helgdagar, söndagar och fredagar icke i rättan tid befunno sig i katedralskolans kor.

Antalet scholares var 212.

Inskrivna 145

Begravningar 176

Medel, som influtit genom körsång, 1096 daler.

[141] Herrens år 1642.

Detta år renoverades skolans äldre lokaler till det blivande gymnsiets, trivialskolans och räkneklassens bruk ävensom för beredande av en bekvämare bostad åt rektor. Stadens rådsherre Andreas Hindrichsson hade överinseendet över reparationerna.

Den 20 januari utverkade Andreas Erici Loverus, tidigare kollega vid skolan, av rektor genom böner, under instämmande av doktor Laurelius, en rekommendation till sin församlings biskop i Strängnäs. Sedan han erhållit sådan rekommendation, blev han prästvigd.

Den 27 mars blev teologie licentiaten Petrus Schomerus, som kommit från Dorpat till Stockholm, utsedd till lektor i teologi, under det kyrkoherden doktor Laurelius introducerade honom i trivialskolan.

Offentlig examen hölls vid midsommartiden. I början var doktor Laurelius själv närvarande; då han därefter var upptagen av andra ämbetsgörömmål, överlät han fortsättningen av examen åt mag. Schomerus och de övriga.

Antalet scholars var 220.

Inskrivna 153.

Begravningar 198.

Medel, som influtit genom körsång, 1213 daler.

[142] Tillägg.

Här är, som synes, ett avbrott i skolans annaler. Ty om Herrens år 1642 nämnes uttryckligen, att det förlöpte under mag. Samuel B. Hamarinus' rektorat, men om de följande är det alldeles tyst. Han var emellertid den 21:e rektorn.

22. Mag. Christiernus Alsinius var denna skolas 22:e rektor. Om hans rektorat råder den djupaste tystnad. Ty angående honom ha vi ingenting skrivet utom ett egenhändigt kvitto på föregående sida. Det första året av hans rektorstid var utan tvivel Kristi år 1645, men det sista är obekant. Han var kvar i tjänsten vid sin död.

23. Mag. Andreas Leufstadius, den 23:e rektorn. Hans första år är ovisst, men det anses efter vad jag hört ha varit Kristi år 1659. Om honom råder stor tystnad. Hans namn återfinnes emellertid skrivet i denna bok två gånger, nämligen pag. 169 och 170. Han säges ha varit en allvarlig man, lärd och bestämd och vid utövandet av skolans disciplin sträng, hård och häftig. Efter tio år blev han kyrkoherde och prost i Weckholm. Till efterträdare fick han mag. Petrus Livonius, se pag. 150.

[150] I Jesu namn.
År 1669.

24. Den 25 maj erhöi mag. Petrus Livonius (från Livland) rektorsbefattningen.

Antalet studerande var 156.

Inskrivna detta år 50.

Likbegängelserna utgjorde inalles 71

Sin avlöning fick rektor vid denna tid av tionden i Åkers och Markims socknar, konrektor av tionden i Kårsta och apologisten av tionden i Vendel. Fyllnadsavlöning till respektive lärare erhöi från Lövsta.

Rektor undervisade detta år sina elever i Haffenreffers teologiska kompendium, i Burgersdicii logik, i geografi, i Cornelius Nepos m. m., undervisade vidare i uppsatsskrivning (på latin).

Kort före jul övade sig tre studerande på skolan i offentliga föredrags hållande.

Penninginkomsterna av körsång . . . . . 953 daler 25 öre.

Fördelningen av dessa penningar skedde detta och följande år sålunda: En åttondel förbehöll sig sångläraren med all rätt. Återstoden fördelades i tre lika delar: en tredjedel gick till rektor och konrektor, en annan tredjedel till kollegerna, en tredjedel slutligen till hornblåsarna, eleverna, väktarna och till musikkassan.

Av rektor fick konrektor $\frac{1}{3}$ av $\frac{1}{3}$.

År 1670.

Detta år förnam rektor ryktesvis, att en penningssumma av arvingarna till Stockholmsborgaren Martin Bellers överlämnats till Lars Malört att användas till fattigunderstöd. Rektor gjorde då uppre-

pade framställningar och lyckades slutligen hos stadens magistrat utverka, att en del av sagda penningssumma återställdes till tri-
vialskolan, nämligen 166 daler Kmt. Detta belopp använde han
med tillåtelse av skolans dåvarande herrar inspectores till inköp av
för skolan nödiga böcker. Med vilka böcker han ökade skolbibliote-
ket, se nedan pag. 163.

(År 1670).

[154] Antal lärjungar detta år 170.

Den 23 juni hölls offentlig examen. Examinatorer voro stadens kyrkoherde doktor Nils Rudbeckius, herr Olov Tegner, kunglig borgmästare, Abraham Wattrang, med. doktor, herr Camenius, rådmän i staden, mag. Erik Noræus, konsistorienotarie, herr Jonas Korbélius och herr Laurentius Sandelius m. fl.

Summan av genom körsång influtna, vid dörrarna insamlade medel 953 daler 25 öre kmt.

År 1671.

Den 22 juni voro följande examensförrättare: herr Olof Tegner, kunglig borgmästare, herr Johan Laurinus, rådmän i staden, doktor Wattrang, mag. Erik Noræus, herr Johan Kelingius, herr Jonas Korbélius, herr Laurentius Sandelius.

Vid tiden för examen var lärjungeantalet 173.

Begravningar 60.

Intagna i skolan 65.

Lärjungar i rektorsklassen 23.

Av dessa höllo de tre duktigaste offentliga orationer i skolan.

Summan av genom körsång influtna medel 956 daler 25 öre kmt.

(År 1672).

.....
.....

[156] Den 24 juli avsattes från tjänsten kollegan i andra klassen Wernicius Johannis på grund av sitt högst ohyfsade väsen och sin grova försumlighet i undervisningen. Wernicius' efterträdare blev Andreas Luderhoff, som för ej länge sedan genom herrar inspectores' bevågenhet insattes till lärare i lägsta klassen.

.....
.....

[158]

År 1672.

Antalet lärjungar 176.

Lärjungar i högsta klassen eller rektorsklassen 20.

Summan av genom körsång i gårdarna influtna medel —

Examinatorer voro: Pastor och konsistoriets ordförande d:r Suebilius, justitieborgmästare herr Olaus Tegner, magistratsrådmannen Sven Törner, konsistorienotarien Ericus Noræus, herr Johannes Kellingius, herr Jonas Korbilius, herr Laurentius Sandelius m. fl.

Rektor behandlade detta år allmänna frågor i Haffenreffers lärobok, logiken, geografien, Cornelius Nepos, Sulpicius Severus och övningar i stilskrivning.

En av lärjungarna i högsta klassen höll en avgångsoration i närvaro av allenast vördige herr ordföranden.

Detta år återinfördes, enligt hrr eforers bestämmande, i trivialskolan Tideri grammatik såsom varande lättare och mera lämpad för nybörjares fattningsgåvor. — Förutom de enligt 1669 års redogörelse genomgångna kurserna behandlade rektor detta år med de duktigare lärjungarna Sperlings Synopsis Physices.

[159] År 1673.

Vid midsommartiden anställdes offentlig examen i närvaro av doktor Swebilius, politiborgmästaren herr Jerner, stadsrådmannen Sven Törner, komministrarna i Storkyrkan och andra. Detta år stod trivialskolan under politikollegiets inspektion och direktion.

Oratorer ur rektorsklassen voro detta år 4, nämligen Johannes Laurentii, Zacharias Olai, Nicolaus Petri och Johannes Erici.

Antalet lärjungar 180.

Elever i rektorsklassen 19.

Summan av genom körsång hopbragta medel 726 daler 15 öre kmt.

Rektor undervisade detta år bl. a. de mera försigkomna eleverna i riktigt latinskt föredragssätt i katedern, och det ur minnet enligt Curtius' tal.

Detta år skänkte änkan efter den ansedde förre stockholmsborgaren Martinus Asmundi testamentariskt lärare och lärjungar vid trivialskolan 50 daler kmt, varav hälften delades mellan lärarna, hälften bland ekonomiskt sämre ställda lärjungar.

[160] År 1674.

Den offentliga examen blev detta år på grund av högvärdige dok-

torn pastor primarius' bortresa till Östergötland uppskjuten till den 18 september.

Examinatorer voro högvärdige herr doktorn pastor primarius, rådkloke och ansedde herr Olaus Tegner, justitieborgmästare och ånyo nitisk inspektor för skolan, doktor Wattrang, mag. Noræus m. fl.

Antalet lärjungar sammanlagt 154.

I rektorsklassen 12.

7 lärjungar avgingo nämligen detta år till Uppsala.

Vid denna tid inrättades och uppblomstrade till ej ringa förfång för trivialskolan nya läroverk på malmarna.

Detta år avgingo från skolan 33 lärjungar ur skriv- och räkne- eller apologistklassen.

Den 19 maj höllo 4 skolynglingar orationer i närvaro av vördiga prästerskapet och de båda borgmästarne m. fl.

Den 1 sept. började herr Jonas Becker inträda i herr Andreas Luderhoffs ställe som lärare i andra klassen.

[161] År 1675.

Vid tiden för examen var lärjungeantalet 162.

Summan av genom körsång hopbragta medel 635 daler 30 öre kmt.

Begravningar . . . .

Lärjungar i högsta klassen 12.

Rektor utlade detta år för sina lärjungar:

I. Cornelius Nepos och därur levnadsteckningarna över: 1) Militiades. 2) Themistokles. 3) Aristides. 4) Cimon. 5) Lysander. 6) Alcibiades. 7) Thrasybulus. 8) Conon. 9) Dion. 10) Iphicrates. **II.** Sulpicius Severus och därur 40 kapitel. **III.** För de duktigare lärjungarna utlade han Sallustius till grundligt inlärande. **IV.** Haffenreffers teologiska huvudpunkter och därav styckena om: 1) Själens odödlighet. 2) Själens fortsatta tillvaro. 3) Om gudsbilden. 4) Om den fria viljan. 5) Om synden. 6) Om förutbestämmelsen. 7) Om Kristus. 8) Om Kristi ämbete. 9) Om Kristi lekamens skilda väsenssidor. 10) Om tron. **V.** Utanläsning av bibelverser hörande till Moseböckerna, Josua bok, Domareboken och Samuelsböckerna. **VI.** Första boken av Itterus' logik. **VII.** Stilövningar, ävensom mera utsökta fraser och talesätt, hämtade från ovan nämnda författare.

[162]

År 1676.

Antalet lärjungar detsamma som föregående år.

Offentlig examen anställdes den 3 mars i närvaro av skolans her- rar inspectores, prästerskapet i Storkyrkan, notarien i vördiga Stock- holmskonsistoriet m. fl.

Vid denna examen uppträdde tre av rektors elever som oratores.

Rektor tog farväl av skolan den 23 maj och blev kyrkoherde i Färentuna och Hilleshög. Hans efterträdare blev mag. Nicolaus Stjärnman, se pag. 169.

25. Mag. Nicolaus Stjärnman blev alltså år 1676, såsom härav framgår, insatt till rektor vid Stockholms skola, den 25:te i ord- ningen. Om honom ha likaledes hävderna intet att förmåla. Han hade till rektorsvikarie, såsom pag. 167 och 168 synes, mag. Johan- nes Sigtunius, Stockholms konsistorii notarie. Skälet är mig obekant; anses dock ha varit själssjukdom. Han omnämnes en enda gång i denna historik, sid. 169. Dog i utövningen av sitt ämbete och fick till efterträdare mag. Johannes Aurivillius, se pag. 174.

Bilaga 6.

[167]

År 1679.

Omkring Petri- och Pauli-dagshelgen hölls under ledning av sta- dens pastor primarius, ordföranden i konsistoriet teologie licentiaten Carolus Carlsson, justitieborgmästaren vitterfarne och ansedde herr Olaus Tegner, stadssekreteraren högädle herr Daniel Caméen, så ock rådmannen herr Törn och herr Christophorus Brunell ävensom kon- sistorienotarien herr Jonas Eek offentlig examen. Då därvid kon- rektorn mag. Joh. Aurivillius, som låg illa sjuk, ej kunde examinera på den kurs, vari han under året undervisat, blevo högsta klassens lärjungar förhörda endast på den kurs, vari vicerektorn Johannes Sigtunius undervisat. Och denna omfattade Haffenreffers kompen- dium, Aurivillii logik i sammandrag, Justinus, Curtius, Curtii tal upplästa utantill. Stilövningarna utgjordes av brev och oratoriska förövningar. För att giva ett prov härpå hade primus bland eleverna, Petrus Helgonis, lärt utantill en av honom skriven kria om Her- kules vid skiljevägen, men på grund av tidens knapphet måste han till [168] följande höst uppskjuta uppläsningen därav, vilken han då kort efter röt månadens slut föredrog med skolans inspectores som högst intresserade åhörare. Vid den tiden uppdrogs hela sko- lans ledning av samma män åt vice rektorn Joh. Sigtunius.

År 1680.

Omkring Petri- och Pauli-dagshelgen förrättades i trivialskolan offentlig examen i närvaro av stadens pastor primarius, kon- sistoriets ordförande teologie licentiaten Carolus Carlsson, den an- sedde och vitterfarne borgmästaren Jerner, den vällärde stads- sekreteraren herr Daniel Caméen och vitterfarne rådmannen Chris- tophorus Brunell. Av vice rektor Joh. Sigtunius förhördes följande genomgångna kurser: Haffenreffers kompendium, Aurivillii logik i sammandrag, Curtius, Justinus, sedelära, stilövningar, omfattande rena översättningar och förövningar, samt Ovidii Metamorfoser. Lärjungen Petrus Helgonis föredrog utan koncept en av honom författad liten oration i bunden form om att landet fått fred igen.

Bilaga 7.

[174] 26. År 1682 den 23 februari övertogs rektorsbefattningen i Stockholms trivialskola av mag. Johannes Aurivillius, som tidigare under 6 år varit konrektor i samma skola. Han höll vid sitt tillträde en offentlig oration om studiet av litteraturen och om det otillbörliga föraktet för skolorna.

Antalet lärjungar vid denna tid 130.

Av vissa olika orsaker kunde offentlig examen ej anordnas vid midsommartiden, och därför uppsköts den till aposteln Matteus' dag.

Första gången hölls examen den 18 sept. i närvaro av stadens pastor primarius, konsistoriets ordförande högvördige mag. Matthias Iser, ansedde och vitterfarne förste stadsborgmästaren herr Olaus Tegner, högvördige mag. Ericus Tilæus, kyrkoherde i S:ta Katarina, så ock vitterfarne rådmannen herr Mikael Törner, och den dagen examinerades endast rektorsklassens elever och det på de kurser, som det året behandlats av rektor. Ett tal om pliktförsummelse hölls också av klassens primus vid namn Henricus Andreæ, och en annan elev [175] höll ett lyckönskande tal med anledning av att skolan fått ny inspektor.

Andra gången anställdes examen den 26 sept., även den i närvaro av förut nämnda ansedda och vitterfarna män och herrar, varvid endast kyrkoherden i S:ta Katarina var frånvarande, och då examinerades på konrektors och sedan på av övriga lärare genomgångna kurser.

Detta år behandlades rektor saligen avsomnade Aurivillii logik, talen för konung Dejotarus och för lex Manilia, första och andra boken jämte fem punkter ur tredje boken i Haffenreffers sammandrag, en eklog av Virgilius Maro, kyrkoåret, i all korthet allmänna delen av Joh. Sperlings mindre fysik; med duktigare elever en översiktlig framställning av hebreiskans regler, stilövningar efter måttet av vars och ens fattningsgåvor.

Antalet lärjungar 149.

Vid samma tillfälle uppdrogs i lärarnas närvaro av de högtansedda inspectores åt rektor att tre gånger om året omkring respektive terminers slut hålla kvartals- och terminsexamen i resp. klasser,

för att [176] man bättre skulle kunna kontrollera huru mycket nit lärarna visat och huru stora framsteg gossarna gjort.

Med inspektors medgivande fick läraren i klass 3 rätt att där läsa sammandraget av Haffenreffers Grundfrågor, för att gossarna sedan bättre måtte genomgå teologiska frågor och få någon behållning av de olika styckena.

Den 16 sept. detta år gavs en summa av 300 daler kmt åt skolans lärare och skolan själv av en stockholmsborgare vid namn Erik Eliasson som tacksamhetsbevis för att den Högste givit honom hälsan åter efter en svår sjukdom. Därav gavs 90 daler till rektor och konrektor, 130 till lärarne, 80 till själva skolan att användas efter dess eget gottfinnande. Efter hållen examen gavs 30 daler kmt av kyrkokollektmedel åt eleverna i rektorsklassen för visad flit och noggrannhet i studierna.

Den 11 december hölls av skolans rektor den kvartalsexamen, som förut ålagts honom av de högtansedde inspectores, och det i resp. klasser. [177] Sak samma ägde rum den 1 april år 1683 i resp. klasser.

Från den 10 aug. 1682 till den 22 juni 1683 inskrevos 115 lärjungar.

Antalet lärjungar 185

Genom körsång hopbragta medel 518.

År 1683.

Vid midsommartiden, vilket är ordinarie examenstid, anordnades offentlig examen. Examensförrättare voro: Stadskyrkoherden och konsistoriets ordförande högvördige mag. Matthias Iser, högvördige mag. Ericus Tilæus, kyrkoherde i S:ta Katarina, så ock vitterfarna stadsrådmännen herr Christophorus Brunell och herr Abel Emporagrius. Första gången examinerades endast rektorsklassens lärjungar, och det på de kurser allenast, som det året behandlats av rektor.

Tre duktigare elever höllo offentliga orationer, den förste om föraktet för bildningen och skolorna, den andre om kristenhetens gräsliga fiende turken, den tredje om lärjungarnas fyra kardinaldygder. Sedan blev på grund av ett visst högst allvarligt skäl examen med övriga lärjungar uppskjuten till mikaelsmässan, [178] och andra omgången hölls därför den 24 september samma år i

närvaro av förut nämnda högvördiga män och herrar, liksom ock ansedde och vitterfarne förste stadsborgmästaren herr Daniel Caméen och rådman Brunell. Först förhördes på den kurs, som genomgåts av konrektor, sedan på kurser, genomgångna av övriga lärare.

Rektor behandlade detta år logikens regler, Ciceros tal pro lege Manilia och pro Archia; i Haffenreffers lärobok styckena om förutbestämmelsen, om Kristus, om tron, om lag och evangelium samt om ångern, andra och tredje eklogen av Virgilius Maro, kyrkoåret, hälften av den speciella fysiken i Joh. Sperlings sammandrag; för de duktigare en översiktlig framställning av hebreiskans regler och stilövningar efter resp. lärjungars fattningsgåva.

Efter hållen examen gävos, såsom förut varit sed, åt gossarna i rektorsklassen 30 daler kmt som belöning för visad flit och noggrannhet i studierna.

Antalet elever står antecknat på andra sidan av detta blad.

Summan av genom körsång hopbragta medel 496 daler.

Inskrivna under året 73.

[179] Den 12 och 13 december hölls av skolans rektor sträng kvartalsexamen i resp. klasser, så ock den 24 och 25 mars år 1684 strax före påskferierna.

År 1684.

Den 26 juni närvaro vid den ordinarie examen kyrkoherden och konsistoriets ordförande mag. Matthias Iser, justitieborgmästaren herr Daniel Caméen, herr Christophorus Brunell och herr Johannes Marcker, rådmän i staden.

Rektor behandlade detta år efter Haffenreffers dogmatik styckena om kyrkan, om sakramenten, om rättfärdiggörelsen, om korset och om bönen, logikens regler, hälften av Ciceros tal pro lege Manilia och halva pro Milone, n:r 4, 5, 6 och 7 av Virgilius Maros ekloger, hälften av den speciella fysiken enligt Sperling; syntaxis ornata och metriken regler samt stilövningar efter resp. elevers fattningsgåvor. Två av högsta klassens elever höllo anföranden, den ene över ämnet, huruvida Gud är orsak till synden, den andre om tröst för de studerande gentemot den moderna tidens belackare.

[180] Efter hållen examen fingo rektorsklassens elever 30 daler kmt för visad flit.

Antalet lärjungar 179.

Inskrivna 78.

Genom körsång hopbragta medel 456 daler.

Vid jul- och påsktiden hölls kvartalsexamen.

År 1685.

Den 25 juni hölls offentlig examen i närvaro av kyrkoherden och konsistoriets ordförande mag. Matthias Iser, justitieborgmästaren herr Daniel Caméen, professorn herr Petrus Lagerlöf och rådmannen herr Christophorus Brunell.

Rektor genomgick detta år Haffenreffer från början till stycket om tron, logikens regler, halva talet pro Milone och hela talet pro Archia poeta, Virgilio tre sista ekloger, kyrkoåret, Catos dikter och stilövningar efter resp. elevers fattningsgåvor. Primus bland eleverna höll ett anförande om föraktet för studier och litteraturen.

Efter hållen examen fingo även nu högsta klassens elever 30 daler kmt.

[181] Antalet elever 172.

Inskrivna 54.

Summan av genom körsång hopbragta medel 400.

Den 17 december 1685 hölls av rektor i två dagars tid kvartalsexamen i alla klasser. År 1686 den 27 mars höll rektor också i två dagar samma examen i alla klasser.

År 1686.

Den 22 och 23 sept. måste rektor själv å ämbetets vägnar för flyttning av elever hålla offentlig examen, då inspektorerna på grund av viktiga statsskäl voro frånvarande, i synnerhet för riksdagens skull. Närvarande voro konrektor och lärarna.

De av rektor behandlade kurserna voro det året följande: I Haffenreffer från stycket om teologien till stycket om rättfärdiggörelsen, i logiken en översikt av de allmänna reglerna, vidare Ciceros tal pro Marcello och pro Ligario, Virgilio tre första ekloger, Justinus' fem första böcker, en allmän översikt av bibelns böcker enligt Edenius' förteckning över kyrkans böcker, dessutom bedrevo resp. elever stilövningar efter sina fattningsgåvor.

Antalet lärjungar 168.

Inskrivna 43.

[182] Summan av genom körsång hopbragta medel 334.

Den 14 och 15 dec. nyss nämnda år hölls av rektor grundlig kvar-talsexamen i alla klasser, så ock den 21 och 22 mars år 1687.

År 1687.

Den 23 juni hölls offentlig årsexamen i närvaro av högvördige och välansedde kyrkoherden och konsistorieordföranden mag. Matthias Iser, vitterfarne och ansedde förste borgmästaren Daniel Caméen, så långt det för andra ärendens skull var dem möjligt, så ock vitterfarne rådmännen herrar Eosander och Daniel Emporagrius, så ock konsistorienotarien vördige och vällärde herr mag. Jonas Gallerius. Och eftersom skolans herr rektor själv för tillfället var frånvarande i egna affärsangelägenheter, examinerades endast på de av konrektor genomgångna kurserna och de lägre klassernas elever, varpå enligt övlig sed lärjungarna flyttades från den ena klassen till den andra i mån av visade framsteg.

.....

.....

[183] År 1688 den 29 maj.

Då den offentliga examen skulle hållas inför de övliga ansedda inspektörerna och då dessa för viktiga angelägenheter voro förhindrade att vid examen närvara, fick rektor order att med hänsyn till bråds-kande avgång av elever själv med biträde av lärarna hålla examen, vilket han ock gjorde i resp. klasser, och därpå blevo de examinerade eleverna enligt övlig sed flyttade från den ena klassen till den andra alltefter visade framsteg. Två mera framstående elever i rektors-klassen höllo anföranden, den ene om vältalighetens lov, den andre om en god lärjunges egenskaper.

Detta år behandlade rektor logikens regler enligt saligen avlidne Aurivillius, Ciceros första, andra och halva hans tredje tal mot Catilina, i Haffenreffer från början till stycket om tron, sex ekloger i Virgilius, i Justinus från bok 14 till bok 29. Stilövningar efter resp. elevs fattningsgåvor.

[184] Antalet lärjungar 163.

Inskrivna 40.

Summan av genom körsång hopbragta medel 330.

Den 12 juni tog rektor avsked med en offentlig oration om de viktigaste kraven på en god lärare.

Trivialskolans bibliotek ökades med två böcker: Svenska bibeln i 4:o format, tryckt hos Keijser, och Langes Florilegium.

Den 1 juli överlämnade rektor till sin efterträdare skolans fiscus (kassa), katalog och då förefintliga böcker.

27. År 1688 övertogs alltså rektoratet av mag. Nicolaus Clewberg, upplänning, som blev den 27:e rektorn. Om hans liksom rörande Alsinii, Leufstadii och Stjärnmanns verksamhet förmäles alls intet. Jag har dock sett och hört, att han 1688 hållit en tillträdes- eller installationsoration. Datum och ämne har jag glömt. Jag har även sett och hört hans avskedstal den 30 maj 1695 sedan han förut samma år befordrats till kyrkoherde och prost i Bollnäs. Under hans rektorstid blev jag förste lärare 1689 och konrektor 1694 den 22 mars. Till efterträdare fick mag. Clewberg mag. Jacob Waldius från Fjärdhundra, jfr. nästa pag. Mag. Clewberg avled sedermera i Bollnäs den 25 januari 1727.

[185] 28. År 1695. Mag. Jacobus Waldius från Fjärdhundra övertog rektoratet. Men ej heller av honom finnes någon historik bevarad. Han är, eller snarare var, den 28:e rektorn. Sin tillträdes-oration höll han den 4 juni 1695. Han var en karaktärsfast och lärdd man, som noga aktade på sitt värv. Någon skolkning tillät han icke vare sig från lärares eller lärjungars sida. Under hans rektorat gjorde många olika elever vackra framsteg. Hans redogörelser nedkastades på små lappar och äro förkomna i hans egna gömmor, beroende på att hans företrädare, mag. Nic. Clewberg, icke åter-sände den skolan tillhöriga bok, vari han skulle inskriva redogörelserna från sitt rektorat, en bok, som säges ha gått förlorad vid en eldsvåda i Bollnäs. Därför saknas redogörelserna från både hans eget och efterträdarens, mag. Waldius', rektorat.

År 1707 den 11 juni höll han sin avskedsoration efter att tidigare samma år ha av vår Allernådigaste Konung utnämnts till kyrkoherde i Wåla. Han efterträddes av mag. Johannes Sparrman, upp-länning.

29. År 1707 utnämndes till rektor mag. Johannes Sparrman såsom den 29:e innehavaren av befattningen. (I marg. Obs. Utnämndes genom Kungl. brev) Han höll ej någon tillträdesoration. Utan

någon oration upplästes det kungliga brevet av konsistorienotarien mag. Joh. Holm i december 1707 i närvaro av skolans hrr inspectores, doktor Iser och justitieborgmästaren Hyltéén. Inga redogörelser från hans rektorat finnas i behåll. Han blev kyrkoherde i Harbo och sade skolan farväl med ett anförande på vers den 3 maj 1716. Han efterträddes av mag. Simon Melander.

Emellertid dog ovan nämnde Sparrmann i Harbo, samma år han utnämns till kyrkoherde, nämligen 1716 i december, den 10, efter vad jag tror.

30. År 1716 den 11 maj utnämndes mag. Simon Melander från Roslagen i Uppland till rektor av hrr inspectores provisoriskt, som det heter, utan någon tillträdesoration och utan kungligt brev. Sådant kom dock slutligen i oktober påföljande år. Inspectores Scholæ voro mag. Samuel Törling och justitieborgmästaren Hyltéén. Även hans årsredogörelser äro förkomna. Han är den trettonde rektorn. Mag. Melander utnämndes till kyrkoherde och prost i Enköping och Wårfrukyrka. Sin avskedsoration höll han den 30 april 1728. Till efterträdare fick han Michael Zethrin, upplänning, förut första kollega i fem år och konrektor i 34 år; se pag. 187.

År 1728.

[187] 31. Den 30 april övertogs rektorsbefattningen av Michael Zethrin, upplänning, förut förste kollega i 5 år och därefter konrektor i 34 år. I befattningen insattes han av hrr inspectores D:r Nicolaus Barch, konsistoriets ordförande och pastor primarius, samt justitieborgmästaren J. Bounge. Tillträdesorationen måste uppskjutas; hrr inspectores infunno sig nämligen på grund av andra göromål väl sent, och då företrädarens oration var hållen, stod middagen för dörren. Till konrektor fick han herr Isacus Alstadius från Jämtland, vilken förut varit förste kollega i åtskilliga år. Till ny förste kollega insatte rektor tillsammans med sin företrädare Melander den 2 maj herr Johannes Kolmodin från Fjärdhundra i Uppland. Han var prästvigd. Kollega i mellersta klassen var herr Petrus Varelius, västgöte, som likaledes var prästvigd liksom även herr Abraham Pauliander, upplänning, vilken var kollega i första klassen. Efter herr Ericus Lerbeckius' död fanns ännu ingen apologist. Notarie, tillika sånglärare, var herr Stephanus från Wåla i Östergötland.

Lärjungarnas antal var ungefär 140 eller 150.

S. k. kvartalsexamen hölls av rektor den 17 och 18 juni, och det i klasserna var för sig, även skriv(- och räkne)klassen, undantagandes högsta klassen.

Rektor utlade detta år för lärjungarna på högsta stadiet i grekiska Pauli brev till Timotheus, Titus och Philemon, likaså Hebreerbrevet, så ock de övriga apostlarnas brev ända fram till Uppenbarelseboken, vilken ej genomgicks. För det lägre stadiet åter Gezelius' Etymologi fullständigt jämte brevet till Titus. Hårtill komma söndagarnas evangelietexter.

I prosodi (verslära) och poesi för det högre stadiet Horatii första epistelbok och första odeboken av samme skald; för mellanstadiet Virgili Bucolica; för det lägsta stadiet latinsk prosodi efter Tiderus, skandering eller versfotsläsning av hexametern samt första eklogen av Virgili Bucolica.

Till inlärande av latinska språket: För hög- och mellanstadiet Ciceros tal för Milo, för högstadiet enbart Ciceros tal för Ligarius och för konung Deiotarus; för högre och lägre mellanstadiet Ciceros tal för skalden Archias och för Marcellus, likaså Laelius Om vänskapen. För lägsta stadiet har han utlagt Cornelius Nepos från början till och med T. Pomponius Atticus' levnadsteckning.

För alla samfällt, och det under en extra timme mellan kl. 4 och 5 e. m. Terentii Andria; i en översiktlig enskild föreläsningkurs i den Heliga Skrift Samuelsböckerna och Konungaböckerna. I en offentlig eller ordinarie föreläsningkurs i den Heliga Skrift Genesis och Exodus. Dessutom för högstadiet en del av första boken av Virgili Georgica.

Den 10 oktober avreste till Uppsala med intyg från rektor en av eleverna, nämligen Carolus Henrici Wallendal, så ock längre fram, den 21 nov., Petrus Startus.

Dagarna den 10, 12, 14 och 16 december hölls av rektor ånyo kvartalsexamen i de lägre klasserna var för sig, liksom också i skriv(- och räkne)klassen. Med gunstigt medgivande och förordnande av hrr inspectores erhöll vikarierande apologisten Johannes Wallersten den till denna klass hörande lönen.

Inskrivna detta år 57.

Under detta första år av Zethrins rektorat lades nytt tak på hela skolhuset, dessutom insattes nya fönster, vissa golvreparationer företogs, så ock förbättringar av kaminer och ugnar m. m.

[188]

År 1729.

Den 6 februari såg sig rektor av den mest tvingande nödvändighet föranlåten att anställa en partiell flyttning. På grund av den stora mängden av lärjungar i första klassen och å andra sidan det ringa lärjungeantalet i tredje klass flyttades från första till andra klass 12 st. och från andra till tredje 12 eller 11 st. Däremot företogs ingen motsvarande flyttning från tredje till fjärde. Jfr anteckning nedan för oktober detta år.

Den 25 febr. fingo av vägande skäl två lärjungar resa till Strängnäs, försedda med rektors intyg, nämligen Martinus Caroli Werner och A. Andrea Holmius. Linköpingslexikonet, som var jämmerligt söndertrasat, fick ny inbindning, likaså en bibel i kvartband av Keyzers edition. Bokbindaren (termen både på latin och grekiska) fick av skolans medel 14 daler kmt för vardera boken.

Dagarna den 12, 14, 16 och 17 juni anställdes av rektor kvar-talsexamen i de lägre klasserna var för sig samt i skriv(- och räkne)-klassen.

I september avgingo med rektorsintyg tio lärjungar, nämligen Otto Palm till gymnasiet i Borgå och de övriga nio till Uppsala, nämligen Jonas Isenius, Johannes Trystadius, Elias Brossig, Abraham Bilefelt, Andreas Qwarnström, Carolus Sandmark, Carolus Knutberg, Zacharias Köster och Simon Carsberg, n:o 2 och 3 från Roslagen, n:r 6 från Uppland, rättare sagt från Eckerö-Svartsjölandet, de övriga sex från Stockholm.

I oktober företog rektor på grund av den stora avgången en flyttning av fyra eller fem elever från tredje klass till fjärde till- lika med två ynglingar, som kommo från Clara pedagogi eller partikulärskola.

Antalet lärjungar i fjärde klass var efter de ovannämnda ele- vernas avgång 16; ursprungligen voro de 32. Av dessa lämnade två studierna och gingo till annan sysselsättning. Numera, de flyt- tade inberäknade, voro de alltså 20 eller 22, av vilka sedermera nya fem avgingo.

Rektor utlade detta år såväl för de kvarstannande som för dem, vilka med testimonium avgingo: Apostlagärningarna till kap. 24, första centurian (hundratalet) av Nemesii sentenser jämte den gre- kiska syntaxen, Terentii Andria, allmän geografi och bruket av

kartor, likaså teorin för den grekiska accentueringen. Därjämte Ci- ceros tal Pro lege Manilia, första boken av Horatii satirer, samme skalds första odebok, ävensom reglerna för själva versbyggnaden, så ock Horatii bok De Arte Poëtica. Vidare allmänna historien ef- ter Lauremb? och övningar i efterbildning av Ciceros stil. För mel- lanstadiet: Pauli brev till efesierna, filipperna och kolosserna och både tessalonikerbrevet jämte söndagarnas evangelietexter, prak- tisk tillämpning av den grekiska etymologien, grunddragen av Vossii retorik samt Ciceros Laelius jämte övningar i efterbildning av Cornelius' stil.

För lågstadiet eller för de nyligen flyttade: Gezelii grekiska grammatik till passivum av verbet, latinska prosodien i huvudsak, Cornelius från början till Alcibiades' levnadsteckning jämte öv- ningar i efterbildning av Cornelius' stil och nödtorftigt förhör av adjektiv och substantiv. I en översiktlig enskild kurs i den Heliga Skrift Krönikeböckerna och första Mosebok till kap. 30; i den ordi- narie föreläsningkursen tredje, fjärde och femte Mosebok till kap. 20.

För tre överåriga, som stannat kvar, har rektor utöver de nämnda föreläsningarna och de vanliga övningarna, omfattande stilefter- bildning och översättning till det främmande språket, även drivit korta föredrag på grekiska över föreslagna ämnen samt givit en kurs i grekisk verslära.

Den 15 dec. hölls årsexamen av hrr inspectores, doktor Nicolaus Barchius, biskop i Västerås, och justitieborgmästaren högädle herr J. Bunge. Ingen var närvarande utom inspectores och konsistorie- notarien mag. Petrus O. Eckman. De tre duktigaste eleverna, näm- ligen Ericus Lyding, Ericus Alander och Petrus Nensén, höllo korta tal i bunden form.

Lärjungeantalet var 140; om man medräknar de 20, som av- gingo till Uppsala, Strängnäs och Åbo (Borgå? ö:s anm.), och de 30, som avgingo till annan sysselsättning, inalles 190.

Inskrivna detta år . . . . 54 eller 55.

Vikarien i skriv(- och räkne)klassen, Wallersten, fick även detta år avlöningen.

STOCKHOLMS STADS
TRIVIAL-SCHOLES
JOURNAL

från år efter Christi Börd

1731

I. N. I.

Åhr 1731.

[1] Sedan genom salig Michael Zethrins dödliga afgang *den* 23 Martii af innewarande åhr Rectors bestälningen wid thenna stad-
sens Trivial Schole blifwit ledig, föreslogo till successionen hos Hög-
wyrdigste Herr ÄrckiBiskopen Doct. Ioannes Steuchius, tå warande
Inspectores Scholarum här i staden, Kongl. Öfwerhofpredikanten,
Pastor Primarius och Vener. Consistorii Præses, samt förordnad
Biskop i Westerås Stift, Högwyrdige Herr Doct. Nicolaus Barchius,
och Iustitiæ Borgmästaren Högädle Herr Jacob Bunge, Lectoren
wid Kongl. Gymnasium i Gefle Mag. Nils Wettersten, Adjunctum
Pastoris wid S. Nicolai Församling Mag. Erik Beckman, med Stu-
dioso Herr Amnelio, hwilken i anseende till åhr och särdeles för-
farenhet i information, kom at blifwa tredie mannen på förslaget.
Fulmachten till Rector Scholæ Trivialis här i staden utföll härpå
den 1 Maji innewarande åhr för Eric Beckman, som tyctes härwid
i synnerhet böra komma i consideration, såsom et stadens barn,
hwilket tient thesutan här wid församlingen, och genom utrikes
resor förskaffat sig färdigheten, som en god information fordrar.
Fulmachten utgafs af Högwyrdigste Herr ÄrckiBiskopen, som för
riksdagen nu war i staden, och wid thenna tiden tilträdde Ärcki-
Biskops-embetet. Hwarföre [2] ock thenna fulmacht war then
första, som Högwyrdigste ÄrckiBiskopen utgaf här i stiftet.
Herrar Inspectores pröfwade nödigt at bestälningen med alraförsta
bore af mig tilträdas, emot 400 Dr Kopparmynt och fri Kammare
i Scholehuset, för mitt beswär under nådåhret, som Rector Zethrins
oförsedda dotter borde åtniuta, blef jag altså af tå nyss tilträdde Præ-
side Consistorii och Pastore Primario, Kongl. Öfwerhofpredikanten,
Högwyrdige Herr Doctor Andreas Kalsenius, såsom Inspector
Scholæ *den* 21 Iunii förestäld och introducerad, såsom Rector Scho-
læ, utan nogon Oration eller andra wanliga ceremonier för emellan
komne förhinder hos Herr Doctorn, som war stadd med Hans
Mayestät på resan till Cassel.
Docentes woro thenna tiden wid Scholen: Conrector Herr Isaac
Alstadius, Iemptius; Collegæ, Herr Mag. Laur. Portuan, Gestricius,

Herr Petrus Warelius, W-Gothus, Herr Abraham Pauliander, Stockholmensis, Vicarius Apologista Herr Hans Wallersten, Fenno; Cantor, Herr Staphan Ståhle, O-Gothus. Discentes woro 157.

Scholhuset war wid mitt tilträde i ett ganska slätt tilstånd. J sielfwa Scholerumet woro fenster-karmar och bogar mäst förrottade, glasen af ålder och orenlighet helt förderfwade, borden sonderskurne, wäggarne af damb och orenlighet helt swarta, och i öfrigit såg alt rätt förstördt ut. Wåningsrumen med hela öfriga huset woro ock både innan och utan rätt eländige.

den 22 Junii lemnades thet wanliga sommarlåfwet, och Superioribus i Classe Rectoris the wanlige Socknebriefwen.

den 16 Augusti yttrade nogre af Superioribus i Classe Rectoris sin åstundan at blifwa försände till Upsala, anhållande om afsked och testimonio Academico. Man sökte wäl, at öfwertala them blifwa än lengre; men som intet hos them war at uträtta dimmitterades these sex: Iohannes Forssman, Iohannes Segerström, David Adler [3 Åhr 1731.] Georgius Teschner, Iohannes Söderling och Petrus Gröndell. Undantagen then första, woro thessas progresser rätt ringa.

den 30 Augusti kom Scholen åter tilsamman, tå jag i Herrans namn begynte mitt Scholarbete. Disciplarne i Classen woro 27 till antalet, af mycket olika och slätta profecter. The öfre woro tämmeligen passable, fast än bland them the mäste intet hade någre särdeles gåfwor at studera. The nedre, som förledne Martii Månad flyttat ifrån Classe Tertia woro så swage, at the knapt i sine exercitiis Styli kunde rätt sammansätta Adjectivum & Substantivum.

Efter anledning af Scholordningen, sökte jag at efterkomma min skyldighet i följande Lektioner.

In **Theologicis** företogs efter wanligheten Compendium Hafenerferri, i hwilket the äldre åter begynte af Loco de Deo, på thet sättet, at jag ibland ökade med dictatis hwad som tycktes fela hos thenna Autor, och altid anförde them at uttaga nervum probationis af the anförde Bibliske språken. The yngre begynte af Loco de Fide. In **Historicis** hade man härtills här i Scholen intet särdeles hördt, emedan man intet wiste annat, än efter ett af Salig Zethrin giordt uttog af Chronio Laurembergi upnämna namnen af the förnämste regenter uti hwar och en Monarchie; hwarföre jag ock fandt nödigt at låta mina disciplar anskaffa sig then förswenskade Hübners Jnledning till Historien, som förelästes them på thet sättet, at när the

upläst sin Lection, jag per discursum supplerade, hwad sammanhanget och omständigheterna i Historien oumgängeligen tycktes fordra.

In **Logicis** war här intet giordt, sedan Probstens Melander lemnat Scholen, hwarföre jag ock strax begynte at i thenna wetenskapen ock underwisa mina [4. Åhr 1731.] disciplar, på thet sättet, at af Weissii Nucleo Logices lemnades them et kort extract, hwilket the, sedan the fådt thärom et tydeligt begrep, lärde utan till, och wid alla tilfällen blefwo anförde at practicera.

In **Geographicis** war intet at giöra af Brist på Geographiske Chartor, them man intet haft här i Scholen. Jag gjorde härom föreställning till Herrar Inspectores, och wandt thetas bifall at af Scholemedlen anskaffa nödige Landchartor, tå jag ock i Novembris Månad begynte af Chartan om Planiglobio.

In **Astronomicis** begynte the äldre at underwisa i Usu Globorum. J **Latiniteten** sökte jag at efterfölja min skyldighet, på thet sättet, at både Superiores och Inferiores i then wanlige Autoren Iustino begynte at explicera ifrån Libr. XIV. Cap. IV. blifwande the under explicerandet anhåldne at först säja hwad efter orden meningens betyder, och sedan huru then efter genium lingvæ Svecanæ bör gifwas, hwarwid jag ock funnit nödigt at per discursum lemna them the märckwärdigaste ords egenteliga bemärckelse af Philologien och Antiquitatibus, lemna them inledning till Geographiam antiquiorem & recentiorem, och således handleda them till en Autors närmare förstånd. Någre af the äldre blefwo efter wanligheten anhåldne, at gifwa thet explicerade Capitlet på annan Latin, the yngre fandt jag wara rådeligit at låta hema vertera, och wid nästa Lection upwisa någre af Autoren sidst explicerade perioder.

Hwad **Exercitia Styli** angår begynte jag thärwid then ordning, at Superiores af thet nyss explicerade Capitlet fingo Imitationes, nu Historicas; nu Morales; men the yngre kortare, utan at blifwa bundne at imitera Autoren, emedan härwid förnämsta afseendet borde blifwa, at låra them Syntacticam constructionem.

[5. Åhr 1731.] Conrector, som under salig Zethrins tid haft Lectiones Rectoris,, företog nu sina ordenteliga Lectiones, i hwilka han in **Græcis** begynte med the äldre ifrån Actor. Cap. V. och med the yngre receterade Præcepta Grammaticalia, anförande them sedan at explicera och resolvera Evangelia Dominicalia och Festivalia.

in **Rheticis** företog med the äldre Vossii Elementa Rhetorica i **Latiniteten** begynte med the äldre Ciceronis Epistolas Selectas, och med the yngre hölt fort i Cornelio Nepote ifrån Datamis vita. J **Prosodien** kunde än intet företagas.

J Exercitiis skrifwande fingo Superiores Epistlar ad Imitationem Epist. Ciceronis, Inferiores Exercitia Syntactica.

Som the här till wanlige Schole-timars indelning, så för docentes som discentes woro något obeqwäme, i synnerhet för eftermiddagstimen emellan 1 och 2. altså, som Scholeordningen ock härutinnan lemna Rectori en fri disposition, altså ändrade jag med mina medbröders tycke och bifall tiden till informationen på thet sättet, at wi

För Middagen

Begynna Bönen klockan 3 fierde delar på 7, som förr alltid varit wanligt, företaga så våra Lectiones kl. 7 och hålla thärmed fort till klockan half 9. Kl. 9 komma wi åter tilsamman och fara fort med våra Lectioner till kl. tre fierdedelar på 11 om Måndagar, Tisdagar, Torsdagar och Fredagar; men om Onsdagar och Lördagar till kl. 11 præcise.

Efter Middagen

Måndagar, Tisdagar, Torsdagar och Fredagar äro wi tilsamman ifrån 2 till 4. och gifwa ther emellan intet lof.

Onsdagar och Lördagar komma wi intet tilsam- [6. Åhr 1731.] man, emedan then tå af Scholordningen föresatte timan emellan kl. 1 och 2. är redan observerad för middagen emellan kl. 10 och 11. Cantor förrättar sin syssla för middagen emellan kl. 11. och 12. Högwyrdige Herr Doctor Kalsenius behagade ock efter återkomsten från Cassel gilla thenna ändringen.

Emedan mine Medbröder ock beswärade sig öfwer, at härtills om wintertiden som oftast, hwarcken the eller theas disciplar, för köld kunnat göra sin syssla, altså beswärade jag mig häröfwer hos Högwyrdige Herr Doctorn, och feck af honom från Cassel skriftelig tilstädielse, at af Scholemedlen åhrligen till Scholens förnödenhet inköpa 2 famnar Finnwed, men ock påminnelse, at häraf intet

mehr föra Scholen til last, än hwad åhrligen åtgår; emedan hwad af these 2 Famnar blifwer öfwer, bör för följande åhret komma Scholen till nytta.

den Novembr. emedan at wisa en rättsinnig glädie öfwer Hans Majestäts lyckeliga återkomst ifrån Cassel alle hus i staden och på malmarne borde illumineras, altså gjorde jag ock anstalt till Scholehusets illumination, på thet sättet at till liusen i Scholerumet och förstugan gässarne lade till liusen och annat tilbehör thet nödiga tilsamman och för öfrigit wi sielfwe hwar ock en i sina rum illuminerade.

Som Högwyrdigste Herr ÄrckiBiskopen wid thetta tilfället kom hit til staden at hos Hans Maj:t aflägga sitt underdåniga lyckönskings-Complement, altså behagade Han ock at anställa en General Examen här i Scholen, och kom altså [7. Åhr 1731.] med sin närwarelse första gången at behedra vår Schole kl. 9 f. m. *den* Novembr. Af Herrar Consistoriales war allenast Högwyrdige Herr Doctor Kalsenius tillstädes. Först begyntes Examen med discipulis Classis Supremæ, hos hwilcka mäst frågades efter i the Conrectori tilordnade lectioner. Af Rectoris Lectioner hades allenast litet före i Theologien. Härpå geck Högwyrdigste Fadren alla Classer igenom, examinerade mäst sielf, och sedan Han yttrat öfwer samteliga Docentium oförtrutna flit et förnögt och gunstigt tycke, slöt sin examen emot kl. 12. om middagen, anbefallande thärjemte, at ehuruwäl Scholordningen thet intet föreskrifwer, ey eller här i Scholen förr brukeligit varit at i Classe Suprema informera i Ebraicis, thet doch hädan efter af Rectore borde ske, emedan man här ifrån skickar sina Disciplar immediate till Academien och högstnödigt är at the, thess förinnan weta, åtminstone Prima Rudimenta Lingvæ Ebraicæ.

den 9 Decembr. med the följande dagar examinerade jag efter wanligheten i alla classer, i hwilka, förutan i Classe II alt stod jämneligen wäl till, och gaf thärpå *den* 11 Decembris thet wanliga Juhlåfwet.

Som man redan begynt at afskaffa thet onödiga liusbrännandet på Lucie dag här i Scholen, altså hölt jag rådeligit för en och annan oanständighets undwikande, at låta thet förblifwa wid thet af the förra Rectorer härwid redan faststält blifwit.

The wanlige Soknebriefwen blefwo här på strax utdelte.

[8.]

Åhr 1732.

den 4. Februar. Reste jag efter Vener. Consistorii Befalning till Prestmötet i Upsala, som war utsatt till den 8. 9. och 10 i thenna månad, thär jag ock wardt förordnad till Vice Orator wid nästa Prestmöte.

den 7 Februar. Måndagen efter Kyndersmässodagen kom åter Scholen tilsamman, tå Conrector under bortowarandet förträdde mina vices.

den 20 Februar. giordes anstalt om Scholepiltarnas flyttande uthu(r) Classerne. Högwyrdige Herr Doctorn war sielf tilstädes, och begynte först med discipulis Classis 111. som examinerades i alla the i Classen öfliga Lectioner för middagen. Efter middagen skrefwo the exercitia Stili. Och som the minstadelen hade the pro-fecter som af them fordrades, kommo af 12 stycken allenast 4 at flyttia till Classen IV.

den 21. hujus för middagen war åter Högwyrdige Herr Doctorn tilstädes tå först discipuli Classis II hades före, som funnos rätt slätte, och sedan Discipuli Classis I som gjorde någorlunda skiäl för sig. Efter middagen skrefwo the förre exercitia stili; och som the jämwäl härwid funnos alt för eländige, så kunde thenna gången ingen af them flyttias till Class: III. Till Class: V. hwarest Herr Wallersten nyligen fådt fulmacht at wara Apologista, flyttades 9 stycken.

Från Class: I. flyttades till Class: II. 12 stycken, och till Class: V. 6 stycken; hwarmed translation för innewarande åhr war bestäld. den 4. Aprilis som war Tisdagen i dymmelwekan gafs thet wanliga Påskläfwet till Måndagen efter Påsk

den 17. hujus kom Scholen åter tilsamman.

[9. Åhr 1732.] Som nödigt war at äga Inventarium öfwer Scholens bibliothèque och annat tilbehör, och jag härom, som oftast både för Scholens och för min egen säkerhet giordt påminnelse, altså infunno sig i samma ärende

den 26. April Högwyrdige Herr Doctorn och JustitiæBorgmästaren Aulewill, som efter Salig Borgmästaren Bunge, hwilcken hastigt afled förledit åhr kom till bestälningen. Bibliothecs-skåpet, som på någre tjugu åhr intet warit öpnat, blef updyrkat, och af

Mag. Portuan upsattes så wäl öfwer the här befindteliga böcker, som Scholens öfriga ägendom et behörigt Inventarium, hwilket finnes ibland Scholens Acter under N:o 57.

den 24. Maji Tisdagen för Pingst gafs thet wanliga Pingstläfwet till Måndagen efter Pingst

den 5 Iunij kom Scholen åter tilsamman

den 13 och följande dagar af innewarande månad examinerade jag i alla Classer och gaf thärpå den 17. thet wanliga Midsommarsläfwet till Måndagen efter S. Bartholomei dag den 28. Augusti.

Under förledna Termin continuerades af mig the wanlige Lectioner hwartill jag ock efter Högwyrdigste Herr Ärckibiskopens befalning begynte at informera Superiores i Ebræiskan, hwilka nu så wida woro komne, at the förutan lecturen kunde utan till affixa och the mästa Conjugationes både regulares och irregulares, jämwäl Grammaticæ resolvera hela thet första Capitlet i Genesi. Likaledes anleddes the ock at proprio Marte skrifwa små Epistlar, först på Latin och sedan på Swenska.

Socknarne och the wanlige Socknebrief utdeltes på thet sättet, at Superiores måste och lemna Inferioribus twenne soknar, af hwilka sedan penningarna utdeltes åt the flitigaste

Under sommarläfwet lemnade jag Superiori [10. Åhr 1732.] bus fyra timar i wekan till sina Lectioners recolerande, vidare information i Ebræiskan och Exercitiis Styli.

J anseende till thet slätta tilstånd i hwilket Scholehuset sig befandt, anhölt jag i slutet af Iunij månad, genom et ödmiukt memorial till Stadsens Lofliga Bygnings Collegium insinuerat genom Herrar Inspectores Scholarum om en nödig reparation, så för Scholerumet, som the mig anordnade wåningsrum. Härpå anstältes den 5 Iulij af Rådman Iöransson, Stads Architecten, Stadsmur- och bygmästaren och åtskillige andre Collegii Betienter en husesyn, tå ock reparation blef bewiljad, men intet företagen, förrän på Högwyrdige Herr Doctorns ytterligare förestälning den 28 Iulij. Emedlertid begärte jag knapt fierdeparten af hwad som behöfdes till reparation at thesto lättare winna wederbörande, som sedan wiste sig rätt raisonnable.

Först begyntes i Rectoris rum, som förbättrades på följande sätt.

J Salen nederrefs then gamla spisen och upsattes en ny, kakelugnen

togs neder, och upsattes på träfötter mindre, gålfstenar lades både för spis och kakelung, taket kläddes med wäf och målades

För brädskrancket emellan bägge kamrarne upfördes en mur, i inre kammaren insattes en ny fensterkarm med fensterbogar, och taken blefwo å nyo anstrukne, och för fenstren högs hälften bort af bröstwärnen, fenstret i then yttre kammaren emot gatan igenmurades.

[11. Åhr 1732.] J köket anströks taket och försågs med skrålister spisen beslogs nedan omkring med bräder och anströks

Öfwer alt hwitlimades i rumen, i fönstren insattes nye och större glas, dörrarne lagades öfwer alt, anströkos och fingo nya lås, så at thäri genom alt feck et nytt och annat skick.

J Scholrumet insattes öfwer alt nya fensterkarmar med bogar och större glas, tak och väggar hwitlimades, fönster och planck anströkos af målaren, och blef så alt rätt wackert.

Wid samma tilfälle kom ock för docentibus i hwar ock en Class et litet bord, sedan hösten förrut igenom Rådman Jöranssons bearbetande nya bord för discentes blifwit anskaffade.

Äfwen wäl feck ock Collega Supremus Mag:r Portuan reparation på windschammaren, hwarest spisen med then gamla kakelugnen nedtogs och en ny kakelugn upsattes, taket öfwerdrogs med wäf och anströks, ny dörkarm och dör insattes med en större fensterkarm och nya fenster, och rumet utan före feck någre Contoir med en ny dör, och alt anströks och hwitlimades. J windsförstugan giordes ock nytt planck med ny dör, *klädwinden anlades*, och i hela huset hwitlimades, undantagne Conrectors rum, emedan han tyckte reparationen nu för sig wara något oläglig.

Här till war alt wäl, men härpå kom jag at tämmeligen förfalla i Bygnings-Collegii gunst. Handelsmannen Claesson som till thesto större beqwämlighet för sitt gent öfwer Scholen belägne hus, lenge stådt efter Scholgården och brunnen, men intet kunnat något uträtta, så lenge Högwärdige Herr Biskopen Barchius war Inspector Scholæ, brachte nu ändteligen saken så wida, at til thetta afseendets fulbordnan then gamle gårdsmuren wid Baggens gata nederrefs, af hans eget, [12. Åhr 1732.] och Stadsens folck. Till werckställigheten här af, betienade man sig af följande intrigue. Kungl. Commissionen öfwer thenna Stadsens Politie och Brandwäsende, androg *den 17* nästledne Iunii hos Hans Majestät i underdånighet, huru

som till wädeldars släckande thet profwas ganska nödigt at inrätta en och annan wändplats uti sielfwa staden, hwarest på åtskilliga ställen äro både långa och så trånga gator, at man till flyttsakers bergning och watns framskaffande, hwarcken kan kiöra twenne kiärror förbi hwarannan, eller them wända, och at ibland sådane gator then så kallade Baggens gata är at räkna, hwilken icke äger öfwer 5 alnars bredd, hwarest förthenskull en wändplats oumgängeligen behöfwes, hwar till ingen tienligare plats finnes, än stora Scholans gård, som hörer Staden till, hälst derå ingen bygnad är at inlösa, och till Scholebetienternes behof nog tilräckeligit utrymme och gårdsrum ändoch är öfrigit, fastän något till gatan utlägges, thetta ock äfwen wäl länder till Scholans egen säkerhet, och then i Scholegården inneslutne brunnen blifwer wid olyckelige tilfällen nyttigare, underställandes alt therföre Kongl. May:ts nådiga godtfinnande, om icke wederbörande måge anbefallas, at utlägga så mycket af stora Scholans gård, som till wändplats på Baggens gata behöfwes, och feck thärpå Kongl. May:ts nådiga bifall *den 5* Iulij, som strax blef Bygnings-Collegio till wärckställighet lemnad. Man hölt troligit at Herr Claesson genom Bygnings-Collegium och thetta genom sin Præses Bygnings-Borgmästaren Adlercrantz, såsom en medlem i Brand-Commission, åstadkommit thetta projectet, hälst som thenna resolu [13. Åhr 1732.] tionen aldeles, jämwäl och under sielfwa rifningen cacherades, och Herr Claesson med et ogement nöje sielf förde commando wid murens nederrifwande, gaf sielf thet mästa folcket till, utdelte bland stadsens pådrifware och arbetes folck ansenlige drickspenningar, om middagen samma dag hade större delen af Bygnings-Collegio till gäst, och efter middagen med Stads architecten sielf utmärckte, huru mycket af gården till gatan borde utläggas.

den 5 Septembr. insinuerade jag till Herrar Inspectores en ödmiuk Suppliqve anhållande the wille i thetta målet låta wårda sig om thet intrång som härmedelst Scholen sker, och söka hos Hans May:t en Nådig ändring

1:o Therföre at Scholen lika som alla andra Trivial Scholor i riket, är icke Stadsens utan Cronones ägendom efter Kongl. Mayestets egen Nådige utlåfelse i then Nya Scholordningens Cap. IV och §. 7. i synnerhet som närwarande Scholehus i alla delar är at anse som et Surrogatum för Gråmunckaklostret, Cronans odisputerliga ägen-

dom, hwarest Scholen förr warit, hwilcket thenne Stadsens Magistrat för en rund tid sedan förtytrat, och i stället anskaffat nu warande Scholehus; om hwilcket man så mycket mindre behöfwer twifla, som än i mannaminne hos gammalt folck är at Scholen fordorm warit i Gråmunckaklostret, och gatan ifrån Riddarehus torget till Westerlånggatan, än thäraf kallas Scholstugugatan.

2:o Efter Kongl. May:t i samma Scholeordnings anförda Capitel och §. tilhåller Magistraten och Borgerskapet i ständerne, thär Gymnasier och Scholor äro, emedan the ingen ringa fördel hafwa af ungdomens wistande hos them, at wara willige till at befordra the-ras heder och wälstånd, i synnerhet, när man behöfwer [14. Åhr 1732.] utwidga Tomten, anlägga någre plantager och annat som kan lända ungdomen till recreation, och altså intet at minska Scholens tilhöriga tomt.

3:o Efter Kongl. May:t långt för thetta behagat allernådigast fri-kalla Scholornes ägendom från all förminskning, i synnerhet

4:o At Staden låter reparera Scholen gör then intet till någon Stadsens ägendom, althenstund en sådan reparation grundar sig först på en gammal häfd från sielfwa första Scholens foundation, som Scholeacterne utwisa, och sedan på Kongl. Förordningar, i synnerhet Kongl. May:ts Scholeordnings Cap. IV. §. 5. 6. 7.

5:o Efter Scholen intet utan särdeles afsaknad kan mista något af gården: dels för ungdomen skull, som här kommer af hela staden i en så anseelig myckenhet tilsamman, och under låf-stunderna behöfwer et någorlunda rymligt gårdsrum, at thäri genom afhållas från kringlöpande och otilbörligheters föröfwande på gatan; dels i anseende till sielfwa Scholebetienterne, som för sina nog små och inskränckte rum behöfwa et tilräckeligt Gårdsrum, och thär eldswåda sig skulle yppa för the trånga gator och illa förwahrade källare i huset, hafwa aldeles ingen undanflycht för sin lilla ägendom, thär gården skulle minskas

6:o Efter Scholbrunnen, som till hälften ligger i Fru Soldans hus är af then beskaffenhet, at then wissa tider om åhret icke en gång hafwer för sielfwa husfolcket tilräckeligt watn, och therföre, ther then skulle blifwa publicque, nödwändigt af et all [15. Åhr 1732.] mänt watnhämtande, wid sig yppande eldswåda blifwer aldeles obrukelig.

Skulle Kongl. Resolutionen intet tola någon ändring anhöls öd-

miukast Herrar Inspectores täcktes hafwa inseende, at intet vidare måtte Scholen afhändas än Kongl. Resolutionen förmår, hälst som man tyckes af alla anstalter kunna sluta, at BygningsCollegium i anledning af then samma täncker lemna Scholen rätt ringa del af gården. Som man och af alla afsichter wore försäkrad at Bygnings-Collegium, sedan gården så anseeligen blifwit minskad, än ytterligare wille tränga oss med hyrebodars upsättiande, altså anhöls i ödmiukhet, thet wille Herrar Inspectores HögGunstigast bewaka Scholens förmohner ifrån et sådant otilbörligit onus; hälst som thet aldeles strider mot Scholarnes wälfångna Privilegier, och ingen Kongl. Förordning förmår at Scholen bör draga hyrebodar till ersättning af the reparations omkostninger, som på then samma af Staden kunna göras.

Högwyrdige Herr Doctorn lät här på genom Notarium Vener. Consistorii Mag. Eckman Bygnings-Collegio föredraga huru han förnummit thet bemälte Collegium låtit nederrifwa Scholens Gårds mur emot Baggens gata, i mening, at utlägga en anseelig del af Scholegården till gatan. Och som han förmodade thetta ey wara skedt förutan specialt Hans May:ts tilstånd, altså åstundade han communication af samma resolution. Copien af resolutionen bewiljades, hwilken lemnades några dagar thereafter, och finnes ibland Scholens Acter, under N:o 31. Widare tycktes Herrar Inspectores intet wilja taga sig saken an.

den 14. Septembris utwiste sig ändteligen Bygnings-Colle [16. Åhr 1732.] gii egenteliga dessein angående Scholegården igenom en af Stads-Architecten Murmästaren lemnad utritning, i anledning af hwilken af gården 16 alnar till gatan borde utläggas, på thet sättet, at sedan then nya muren wid bryghushörnet och brunnen på hwardera sidan följt gatan in linea recta 4 alnar efter, skulle then sedan föras in i gården så, at på hwardera sidan af gårdsrumet till Scholen intet mehr lemnades än 5 alnar högst. brunnen skulle wäl blifwa in i gården, men doch göras på muren et hol eller öpning med en pumpstång, at thäri genom få watn ut på gatan, hwilcket man och strax begynte wärckställa igenom gårdens utmätande, och en ny grundwals gräfwande för then nya muren. Som nu således af gården knapt 6 alnar kommo at lemnas Scholen, och wi thesutan intet woro säkre för hyrebodars upsättiande på thet ännu öfriga lilla gårdsrumet, altså geck jag strax samma dag om morgonen kl. 8.

till Högwyrdige Herr Doctorn, underrättade honom om thet nu yppade projectet, ödmuikeligen anhållande han wille taga sig Scholens an, som twärt emot Kongl. Resolution så ansenligen kom at förörättas. Men som jag fandt Högwyrdige Herr Doctorn hafwa betänckande at vidare inlåta sig i thetta ärendet, altså anhölt jag ödmuikast om lof, at härwid få göra the steg, som kunde lända till Scholens bästa. På erhållen tilstädjelse, förfogade jag mig med Herr Conrector strax up till Kongl. Slåtts Cancelliet, och låto oss genom Wachtmästaren anmäla. Wi blefwo [17. Åhr 1732.] strax inlätne. På anfrågan hwad wi hade at föredraga berättade wi oss för thenna gången i ödmuikhet komma at söka Kongl. Slåtts Cancelliets handräkning i följande mål. Thet hafwer Hans Kongl. May:stet på Höglofl. Kongl. Politie och Brand-Commissions underdåniga förestälning den 17 nästledne Iunij Allernådigast behagat förordna, at af Stora Scholens gård wid Baggens gata, med siewa brunnen så mycket skall utläggas, som till et wändrum behöfwes: Wi respectera i underdånödmuikhet Kongl. May:ts Nådiga wilja; men som Lofl. Bygnings Collegium ärnar af gården utlægga 16 alnar, oss och wår Schole till största intrång, therjämte ock är sinnat, at på thet tå öfriga lilla gårdsrumet än ytterligare upsättia hyrebodar oss till än större olägenhet, och thetta icke allenast strider emot Scholens lagfångne Privilegier, utan ock Kongl. Resolutionen, efter hwilcken intet mehr af gården bör utläggas, än till en wändplats behöfwes, altså anhålles i ödmuikhet om et HögGünstigt försvar emot thet intrång som härwid Scholen tyckes lida: Och som Scholbrunnen är af then beskaffenhet, at then wid wissa tider om åhret intet hinner lemna oss och våra grannar, som äga hälften i honom, tilräckeligit watn, och altså thär then skulle blifwa publiqve, blifwa så wäl wid sig yppande eldswåda, som eljest andre angelägheter både för oss och andre obrukelig, altså anhålles i ödmuikhet, om icke Kongl. Resolutionen i anseende härtill kunde tola relaxation, och brunnen ock hädan efter lemnas allenast till Scholens enskylta bruk, hälst then wid sig timande eldswåda, så hädan efter, som härtills, gierna skall stå öpen till [18. Åhr 1732.] et så angeläget bruk. Wår anbringan fördes strax till Protocolls, och Herr Underståthållaren Von Drake, som nu förde Præsidium försäkrade oss om all med lag och Kongl. Förordningar enligt assistence. Klockan 10 förfogade sig Herr Underståthållaren up til Bygnings-

Collegium, från hwilcket strax thärpå kom befallning til arbetsfolcket härwid Scholen, at tils vidare innehålla med arbetet.

Högwyrdige Herr Doctorn förfogade sig ock emot middagen siew up i Kongl. Slotts Cancelliet at tala för Scholens bästa.

Efter Middagen kommo på Scholgården tilsamman Herr Underståthållaren, Herrar Inspectores, Herrar Ledamöter af Bygnings-Collegio med Architecten och Herr Classon. Herrarne af Bygnings-Collegio wille tå intet kännas wid sitt nyiligen Murmästaren lemnade Project, utan berättade sådant allenast wara skedt förslags-wis. Herr Underståthållaren mente brunnen borde för ofwan anförde orsaker intet blifwa publiqve, och efter Kongl. Resolutionen borde man till gatan af gården intet mehr utlægga, än et stycke af 6 alnar, såsom nog tilräckeligit till en wändplats. Herrarne af Bygnings-Collegio påstodo 11 alnar; Herrar Inspectores beifrade hårdeliga theras förfarande i thetta målet med Scholen. Efter åtskillige discourser trädde samtelige i Rectoris Logementer tilsamman at komma med hwarannan i saken öfwerens, men kommo doch thenna gången intet till slut. Herr Classon wille gierna hafwa några ord med i laget; men när han intet hördes, och Herrar Inspecto [19. Åhr 1732.] res begynte fråga, om han icke wore then Achab, som friade efter thenna Naboths wingård, absenterade han sig aldeles.

Herr Underståthållaren refererade thenna saken i Kongl. Brand-Commission Och sedan han inhämtat Kongl. Commissionens godtfinnande, lät han återigen den 19 Septembr. på Scholgården sammankalla Herrar Inspectores och Bygnings-Collegii Ledamöter, tå beslutit blef, at af Scholgården till gatan intet mehr än 6 alnar skulle utläggas, brunnen blifwer till Scholens enskylta bruk hädan efter som härtills, och inga hyrebodar upsättas utan Herrar Inspectorum wilja och wettenskap. Häraf minskades ansenligen Herrarnas af Bygnings-Collegio benägenhet för Scholen, dels i anseende, at theras project så oförtänckt geck tillbaka, dels efter theras egen utsago, therföre at the något hårdt och oanständigt första gången blefwo bemötte af Högwyrdige Herr Doctorn. J synnerhet funnos Herr Borgmästaren Adlercrantz och Herr Rådman Roland missnöjde.

At wisa hwad man kunde göra till förtret igen, togos följande wecka alla arbetskarlar ifrån the än oreparerade rumen; men sän-

des åter tillbaka, sedan wederbörande giordt thärom en ödmiuk påminnelse.

Efter Scholrumets reparation drog lengre ut på tiden än man förmodat, kunde nu Scholen intet komma tilsamman, förrän *den* 18 Septembr. Hwarföre ock i åhr intet Michelsmässo lof gafs.

Strax efter Michaelis begynte man at upföra then nya gårdsmuren, som wid slutet af Octobris Månad blef färdig murad, men kunde för then wåta [20. Åhr 1732.] och kalla wäderleken i åhr intet rappas och klistras.

Af the Rectori anslagne rum fordrade then i öfwersta wåningen belägne bokkammaren en ansenlig förbättring, emedan then allenast på twenne sidor hade mur, och the bägge andre wäggar woro allenast af bräder, genom hwilka som nu woro öfwer alt gissnade man incommoderades af et starkt drag. Och ehuruwäl jag tämmeligen förlorat gracen hos Herrarne i BygningsCollegio, dref jag doch genom goda ord och lämpeliga medel saken så wida, at en halfstens mur upfördes för bägge brädwäggarne. Jag hade ock wäl gierna welat hafwa taket klädt, i fenstren nya bogar med glas, samt dör och fenster anstrukne; men sådant wille nu intet låta göra sig.

J thenna Octobris månad feck ock Stockholms Scholestat i Riksens Cammar Collegio slut i then twist som warit Scholebetiänterne här i staden emellan angående then så kallade Bibeltryck spanmålen, wid hwilcken saken är af thenna beskaffenhet. Af ålder niuta här i staden inga Scholebetienter spanmålsön, förutan Rector, Conrector och Apologista Scholæ Trivialis, och med them Pædagogus wid S. Claræ, Jacobs och Mariæ Scholor; alle öfrige Scholbetiente borde Församlingen underhålla med Collecter, Lijk- och Chorgångspenningar. Som thetta litet wille förslå till theas nödortftiga uppehälle, altså benådade them på Ven. Consistorii underdån-ödmiuka intercession Glorwyrdigst i åminnelse [21. Åhr 1732.] Konung Carl den XI åhr 1691 af then Kongl. Antiquitets Collegio tilslagne Bibeltryckstunnan med then stat och indelning som the nu hafwa. Thenne spanmål försålde i förstone, och penningarna utdeltes ibland Scholebetienterne efter theas stat proportionaliter, igenom theas fulmächtig Notarius Consistorii Mag:r Gallerius, som Consistorii acter utwisa. Men som the härwid eÿ måtte hafwa funnit sin räkning, altså kommo the sedermera öfwerens, at reparera spanmålen emellan sig i natura, hwilket i senare åhren, i sÿnnerhet efter

1720 gaf orsak till osämja och många tråtor, emedan then ene feck sin spanmål på sämre orter än the andre, och häraf ofta then ene grep in i then andras indelning. At bilägga thetta owäsende upsatte åhr 1725 på Scholbetienternas begäran tå warande Rector Scholæ Trivialis Probsten Melander en ny repartition. Men som then samma mehr ökade än stillade trätan, emedan föregafs at Probsten härwid warit alt för mycket interesserad för sina Colleger, till the andre Scholbetienters alt för stora afsaknad, och man häröfwer beswärade sig i Consistorio, altså upsatte Vener. Consistorium åhr 1727 genom Kyrkioherden wid S. Clara Församling Doctor Jöran Nordberg åter en ny Repartition. Jgenom thenna tildelades S. Claræ Scholebetienter the bästa och mästgällande spanmålsorter, till the andres, i sÿnnerhet Trivial Scholens Betienters märckeliga förfång, som icke allenast blefwo anwiste till the orter, hwarest spanmålen minst gälde, utan ock till sådan spanmål, som intet war at finna, så at wid Trivial Scholen blef en brist af emot 12 Tunnor; therföre beswärade thesse sig åter igen, och Vener. Consistorium, som här- [22. Åhr 1732.] wid ingen vidare ändring wille göra, remitterade saken till Kongl. Cammar Collegium. Här hwilade then till början af thetta åhr, tå then med alfwar företogs, i sÿnnerhet genom Cammar-Rådet Wulfenstiernas bearbetande. Man gjorde at tilfredsställa Scholestaten åtskilliga projecter, i sÿnnerhet thesse twenne 1:0 om the för sin spanmål i the vidare aflägsne länen e. g. på Gothland och i Jönkiöpings län wille byta sig till et lika quantum i Wadstena- eller andre närmare belägne län, eller ock om the 2:0 Proportionaliter wille indela sig i hwart ock et af the them tilslagne län; men wid intet thera kunde the rätt finna sig. Ändteligen föreslogs, om icke spanmålen öfwer alt, under Ven. Consistorii direction kunde försäljas, och penningarna thäraf till Scholbetienterne proportionaliter utdelas. Thetta gillades af the fleste. Och som Högwärdige Herr Doctorn icke allenast närwarande i Kongl. Cammar Collegio gillade thetta förslaget, utan ock coram Protocollo påtog sig, at med sina Herrar Collegis och Consistorialibus wilja hwar sitt åhr sörja för thenna spanmålen försäljande, och the inflÿtande penningars utdelning till Scholebetienterne, altså, oachtat, at häremot protestation giordes af Betienterne wid S. Claræ, Ladugårdslands och Kungsholms Scholor, som ändteligen wille blifwa wid 1727 åhrs repartition, resolverades *den* 26 Iunij af inne-

warande år, at efter Kongl. Cammar Collegium ex Actis befunnit, thet Kongl. Majestät uti 1691 års stat och then ther på fölgde dispositionen i nåder anslagit Scholarne i Stockholm 625 tunnors Spanmåls-augment af Bibeltrycks Tunnan, men thärutinnan [23. Åhr 1732.] icke anordnat hwar och en Schola till sin besynnerliga ort: så emedan the alle böra i liuft och ledt härutinnan niuta lika rätt, och then ene fram för then andre eÿ hafwa någon förmåhn medelst sin spanmåls åtniutande på en fördelachtigare ort, därest marckgången sig högre bestiger, och Kongl. May:t genom Thes bref till Kongl. Collegium af den 14 Ianuarij 1693 tydeligen forordnat, at Cronofogdarna uti alla the anslagna orterne skola emottaga bemälte spanmål, den samma hwar i sin ort försälja, och sedan ofördröjeli-gen; jämte verificationer till Consistorium insända, the therföre fallne medlen, och sålunda swara för denna Scholebetienterna här i staden anslagne Spanmålen lika som för annor Kongl. May:ts ränta och upbörd, med mehra; förthenskull och till underdånigst följe häraf, pröfwar Kongl. Collegium bäst, at Herrar Ledamöterne uti Vener. Consistorio likmätigt Theras genom Consistorii Præsident Herr Doctor Kalsenius coram Protocollo giorde utlåtelse, ataga sig, at hwar sitt år sörja therföre, thet thenna anslagne Bibeltrycks-Tunne-spanmålen må blifwa till samtelige Scholebetienternas nytta försäld, och penningarna emellan them proportionaliter fördelte, efter thet tunnetal som hwar och en Schola efter 1691 års stat, samt hwarje betiänt efter 1726. års personel stat, äga bör; och därest någon af Scholebetienterne skulle åstunda at få Spanmål in natura, och derföre will gifwa, eller på sin andel afräkna, så mycket som then i orten kan säljas för, kan han sig thärom hos Ven. Consistorium anmäla, at ther på niuta inwisning. Resolutionen [24. Åhr 1732.] ankom i Kongl. Cammar Collegii bref till Vener. Consistorium, hwars copie finnes ibland Scholens Acter under N:o 34 och sattes strax i wärckställighet; tå Högwärdige Herr Doctorn för warande åhret tog på sig beswäret.

Wid thenne tiden tycktes man wilja indraga för Scholestaten the härtils wid Juhltiden wanlige Chorgångspenningar. J anledning af en och annan otidighet som man på et och annat förnämt ställe i S. Claræ Församling förspört af thes Scholebetienter, ankom Kongl. May:ts Bref till Cammar Collegium med befallning at gifwa wid handen, af hwad grund Schole betienterne här i staden, som niuta

sin ordinaire lön af Cronan, doch om Juhltiden gå omkring at af Församlingarna uphämta, som föregifwes, hwad them är till lön anslagit. Kongl. Cammar Collegium förfrågade sig härom med Vener. Consistorio, af hwilket jag feck befallning at skrifteligen inkomma med thet som kunde bibehålla Scholstaten wid sin Chorgång. Sedan samtelige Scholbetienterne blifwit hörde, lemnade jag häröfwer mitt Memorial till Vener. Consistorium. Vener. Consistorium gaf Cammar Collegio the anförde skiälen tilkänna i en aflåten skrifwelse, hwilket sedan lät sitt swar afgå till Hans May:t hwarigenom sedan alt blef stilla. Copien af mitt Memorial finnes i Scholens acter under N:o 37.

den 5 Octobris afsändes med wederbörligt Testimonio till Academien i Upsala från Classe Suprema twenne rätt wackra ämnen Georgius Stålpe och Uno Fast.

den 15. Novembr. afsändes åter med Testimonio, från [25. Åhr 1732.] Classe Suprema Ericus Alm till Academien i Upsala.

den 27. Novembr. Begynte man at uphämta the wanliga Chorgångspenningar, sedan öfwer ens kommit war, at Rector, dels i anseende till the många andra beswär han får hafwa för Scholen och thes betienter, dels i anseende thärtill at Rectores altid warit befriade, borde slippa Chorgången, men thärjemte alle the andre wid Scholen, Conrector, Collegæ och Apologisten med Cantore hielpas åt uphämta these penningar, på thet sättet, at Cantor går hwar dag, så lenge samlingen wahrar och adjungerar sig per vices twenne af the andre: wille Conrector eller någon af the andre slippa thetta beswäret, bör han för sig leÿa någon af the andre: the uphämtade penningar lemnas hwar afton till Rector, som förwahrar them tills Chorgången är sluten och hela summan kommer at delas.

den 9 och 12 Decembr. Examinerade jag i Scholen efter wanligheten i Classe I. II. III. The öfrige bägge Classerne handt jag nu intet med. Härpå gafs thet wanliga Schollofwet.

den 21. Decembr. delades the i år falne Chorgångspenningar. Som Conrector intet fandt sig nögd med then härtils wanlige delningen, och härom med Collegerne och Cantore redan i förledet års delning kommit i dispute, altså träffade man nu then förlikning, at sedan Rector af hela Summan afdrager sin wanliga andel, som är Twå tredie delar af Tertialen af hela Summan, går Conrector med Collegerne och Cantorn i lika del. Man upsatte härom och under-

skref en förlikning som igenfinnes ibland Scholens acter under N:o 38. Jag hade ock wäl kunnat hafwa haft orsak at klandra, althenstund sedan Scholegåssarna blifwit uteslutne från then med Cantore [26. Åhr 1732.] them af ålder tillhörande Tertialen, som skedt i Rector Zethrins tid, Rector ock nödwändigt, så wäl som Conrector, Collegæ och Cantor kommer at äga proportionaliter sin andel i then indragne delen; thet jag ock påminte, men thärjemte berättade mig wilja aldeles lemna thetta opåtalt i anseende till then möda och förtret som mina medarbetare hafwa wid thessa penningars samlande, allenast at the förnöja Conrector. Hwad jag således giordt betager intet mina Herrar Successorer then rättighet the äga till thenna delen af Chorgångspenningarna. Doch tycker mig, när the betäncka the swaga wilckor i hwilcka Conrector och Collegæ sitta, med then goda utkomst Rector hafwer, the giöra Christeligen och wäl, om the lemna them thenna lilla delen.

Till Helgen wardt jag af Högwärdige Doctorn anmodad at predika Fierde dagen. Man hafwer af ålder welat binda i Högtiderna hwar Fierde dag wid Rector: hwarwid jag finner för mina Herrar Successorer nödigt, at följande påminna

1:o Är Rector Scholæ Trivialis aldeles intet förbunden till någon predika(n), emedan han intet, som Rectores wid Pædagogierne här i staden niuter något af Församlingen, hwarcken i collecter, eller qvartalspenningar. At thesse predika alla Apostle- och Trediedagar, kommer theraf, at de niuta wid somliga församlingar therföre årligen wissa collecter, wid somliga återigen alt, hwad i håfwen faller, när theras dagar är. Thet lilla Rector Scholæ Trivialis hafwer i Chorgångspenningar niuter han allenast för sitt omak wid Scholen, emedan han som en Scholebetient nödwändigt bör niuta del i thet, [27. Åhr 1732.] hwilcket efter Kongl. Förordningar Församlingen bör bispringa sina Scholebetienters swaga wilckor: i widrig händelse, och om så intet wore, borde icke allenast wid thenne, utan ock wid alla andra församlingar i staden Scholebetienterne wara förbundne till wissa predikningar, emedan the öfweralt niuta Chorgångspenningar.

2:o Har i anledning här af merendeles, i sännerhet i Salig Kyrkioherden Törlings tid warit brukeligit, at när Rector anlittes om hielp i Högtiderna, i hans behag lemnades, antingen han wille pre-

dika Andre, eller ock Fierde dagen, tå han per complaisance tog hwilken thera dagen han behagade.

3:o J Salig Biskopen Barchii tid, lemnades Rectori intet thetta wahllet utan man wille per force binda honom wid Fierdedagarna. Rector Melander tolde wäl thetta en tid; men när man på begäran intet ibland wille lemna honom Andra dagen, vägrade han sig vidare at predika, och predikade så i the senare åhren aldrig nogon Högtid mehr.

4:o Emedan Salig Rector Zethrin intet war prestwigd, ey eller nogonsin hade applicerat sig till studia Theologica, ty wille man binda Conrector wid Fierdedagarna; men han wägrade thet altid, Thenna gången swarade jag Fierde dagen inte wara mig läglig, utan föreslog Andra dagen, wid hwilken thet ock förblef.

[28.]

Åhr 1733.

den 5. Februar. Kom Scholen efter wanligheten åter tilsamman. At thesto mehr upmuntra ungdomen till flit och alfwär i studierne, behagade Högwärdige Herr Doctorn efter öfwerenskommelse med Herr Justitie Borgmästaren och Högwärdigste Herr Ärckibiskopens erhåldna gunstiga samtücke, tillägga 3 i Classe IV. 2 uti Classe III och 1 i Classe II af Scholegåssarna the flitigaste och qwickaste, wissa och årliga stipendia, på thet sättet, at twenne niuta årligen 80 d:r Kopp:mt; en 70 d:r; en 60 d:r; en 50 d:r; och en 40 d:r, hwaraf i början på hwar termin hälften utfaller, och emottages af Rector, som strax lemnar till stipendiaterne hälften af summan, och innehåller then andre hälften till nödiga böckers anskaffande för stipendiaterne. Fonden till thesse stipendier, är dels thet Stipendium collectaneum som för fattige studerande här i staden lemnas, af hwilcket the bägge äldste stipendiater årligen niuta 160 d:r Kopp:mt, dels Scholemedlens Interesse på Banqven; af hwilcket the 4 öfrige Stipendiater niuta sina andelar. Efter Rectoris förslag antogos till Stipendiater, af Classe IV. Carolus Sundling och Andreas Norberg, af Superioribus, af Inferioribus Amund Swanberg, af Classe III. Carolus Lundberger och Uno Troilius, af Classe II Iacobus Iernberg, sedan Högwärdige Herr Doctorn sielf genom Examen giordt sig underkunnig om theras profecter.

den 8 Martii och följande dagar förrättade i Högwärdige Doctorns närvaro Rector then wanliga Translation. [29. Åhr 1733.] Från Classe III. flöyttades thenna gången allenast en enda, från Classe II åtta stycken från Classe I. fiorton. Från Classe I och 2. kommo thes- utan 15 stycken till Räkneclassen.

J Aprilis månad på Dominica Qvasimodogeniti waldes igenom S. Catharinæ Församlings enhälliga röster till Comminister wid samma Församling, Collega Supremus här wid Scholen Mag. Laurentius Portuan, och undfeck thärpå Högwärdigste Herr Ärckibiskopens Collationsbrief. Till et wälförtient beröm bör honom här lemnas, at han bland sina disciplar warit en öm, mogen, trogen och skickelig præceptor, af hwars mogna och oförtrutna information the ansen- ligen profiterat, och bland sina medbröder en uprichtig, fridsam och Christelig man.

J Magister Portuans ställe förordnades af Herrar Inspectoribus till Collega Supremus Magister Paul Henric Wardberg, Stockholmensis, som sedan han förestådt Nådåhret efter Salig Probstens Schepperus på Wärmdön Åhr 1727 och 28, samt efter Salig Magister Stricker Vice Comminister wid S. Nicolai Församling åhr 1731 och 32. nu war Adjunctus Comministrorum wid bemälte församling den 30 Aprilis valedicerade Mag. Portuan Scholen.

den 2. Maji förestältes altså Mag. Wardberg Classi Tertix såsom Præceptor och Collega Supremus.

Till instundande Pingsthögtid anmodades Rector at predika Fierde- dagen; men refuserade then dagen och predikade Christi Himmels- färdsdag. Likaledes anmodades han om samma dag sidstledne Påsk- högtid, men begärade Andra dagen, om han skulle kunna wara till tiens; hwilcken honom ock lemnades.

den 16 Iunij reste Rector såsom Vice-Orator till Prästmö- [30. Åhr 1733.] tet i Upsala, som skulle hållas den 19.20. 21. i thenna månad, och förordnades at wara Orator wid nästa prestmöte.

Emedlertid gaf Conrector thet wanliga Midsommarlofwet den 20 Junij; men Rector utgaf för afresan the wanliga Socknebriefwen.

J Julij månad begynte man at fulborda hwad som än återstod på gårdsmuren.

Som man ock under gården uptäckte et gammalt hwalf, som redan war halffult af orenlighet, och efter Bygnings-Collegii befallning skulle än mehr fyllas, men Rector protesterade theremot för brist

af nödige och tilräckelige wedrum här på Scholen, begärande, om annars intet kunde ske, at på egen omkostnad få bringa samma hwalf i stånd; altså resolverades at göra samma hwalf brukbart, hwilcket ock thärpå brachtes i fulkomligen godt stånd och lemnades Rector och Conrector till gemensamt bruk.

Likaledes want ock Collega Secundus Herr Warelius, efter några åhrs trägna anhållan reparation på sina rätt miserable rum, i hwilcka väggar och tak gipsades, nya kakelugnar i rumen insattes, dörrar och fenster anströkos, och dubbe fenster förfärdigades.

Som listen omkring takfoten på Scholehuset war tämmeligen för- fallen, altså blef then och rundt omkring lagad. Rector anhölt at wid samma tilfälle Scholehuset, som förr war allenast whitlimmat, måtte åth gatan för bättre anseende skull anstrykas med grå färg; men feck et tämmeligen wrängt afslag.

Men som [31. Åhr 1733.] han härpå begärade lof at på egen be- kostnad få låta anstryka huset, resolverades ändteligen at wilfara hans begäran; tå på Stadsens omkostnad huset innan åt gården whitlimades, men åt gatan anströks med grå färg.

Wid samma tilfälle anhöll ock wäl Rector om en ny port för Schole- huset ut åth Siäleårgårdsgatan; men thärwid war än intet at göra. den 27. Augusti kom Scholen åter tilsamman.

Som Stipendiaterne i Classe III. Carolus Lundberger och Uno Troi- lius nu togo afsked ifrå Scholen, och altså twenne rum blefwo le- dige, kommo i theras ställe, efter Rectoris förslag Petrus Soilander i Classe IV och Carolus Schultz i Classe III. at niuta stipendier.

den 28. Septembr. gafs thet wanliga Marknadslofwet till den 8 Oc- tobris, en hel weka.

den 12 Decembr. war här i Scholen efter min ankomst then första solenne examen, som förrättades af Högwärdige Herr Doctorn, nu blefwen Biskop i Westerås efter Salig Biskop Barchius, med Kyr- kioherdarne Doctor Arnell wid S. Iacobi Församling, Herr Johan Croël wid Riddareholms Församlingen, Herr Flinck wid Fransyska och Herr Prochæus wid Finska Församlingen. J Classe IV. exami- nerade Högwärdige Herr Biskopen sielf, men mycket kort, först Rectoris och sedan Conrectoris Lectioner, i Classe III. Doct. Arnell, i Classe II. Herr Cröl, i Classe I Herr Flinck, i Classe V Herr Pro- chæus och betygade hwar för sig sitt nöje öfwer wederbörandes an- wände flit. Emot kl. 11 kom ock Herr Justitie Borgmästaren. Exa-

men warade ifrån kl. 9 till [32. Åhr 1733.] kl. 12 om middagen, och Rector hade then ähran at jämte the närwarande Herrar Pastores blifwa af Högwyrdige Herr Biskopen inviterad till middagen. den 13 Decembr. gafs thet wanliga Juhllåfwet.

Förteckning på Lectionerne
som under thenna Terminen blifwit i hwar och en
Class håldna.

J Classe IV.

Rector

Hafwer på samma sätt, som han med Högwyrdige Herr Biskopens tilstädielse begynte nästförledne wår-termin at igenom dicterande lemna Superioribus thet förnämsta af Actibus Gratiae Spiritus S. Applicatricis, afhandlat för them Articulum de Regeneratione & Justificatione.

Sedan Inferiores i förra terminen lychtat Hafenrefferi Compendium, upsattes för them med Högwyrdigste Herr ErckiBiskopens Consence et uttog af Wandalini Hypotyposi Sanorum Verborum, af hwilket de nu gjorde sig bekante Articulum de Theologia ex Religione Christiana.

Af Hübners Jnledning till Historien afhandlades Tyska Historien ifrån thet stora Interregnum till slutet af thet Trettio-åhriga kriget. Af Weissii Nucleo Logices, hafwa Superiores ändat doctrinam de Locis Topicis, och i Parte Logices Practica stadnat wid Sect. de Methodo. Inferiores hafwa afhandlat doctrinum de Prædicabilibus och Prædicamentis

J Ebræiskan hafwa Superioribus lychtat Cap. IV. Geneseos, och thärpå explicerat och resolverat Psalmum Davidis I. och II.

J Geographien hafwer man gådt igenom Chartor- [33. Åhr 1733.] ne om Franckrike och större delen af Italien.

Af Iustino har man begynt af Libr. XXVII. Cap. I. och stadnat wid Libr. XXXI. Cap. VII.

Som man ock at lemna thesto bättre kunskap om Romerska Historien och Antiquiteterne, begynte at Explicera Flori Epitome rerum Romanarum, så for man nu häruti vidare fort ifrån Libr. I. Cap. XXIV och stadnade wid Libr. II. Cap. VI.

Både Superioribus och Inferioribus lemnades imitationer nu af Iustino nu af Floro. Superiores öfwade sig thesutan i Epistlars och andre skrifännens egna utarbetande, wid hwilcka de först upsatte Swenskan och sedan Latinen.

Conrector.

Har in Græcis begynt med Superioribus af Act. Apost. Cap. XVII. och stadnat wid Cap. XX. Sedan Inferiores lychtat repetition af Gramm. Græca, hafwa the explicerat och resolverat Matth. Cap. IV och V. till Ψ 24. Af Virgilio Bucolicis hafwa Superiores explicerat och Prosodaice resolverat Eclogam VIII. IX. X. Inferiores, sedan the af then härwid Scholen nu antagne Burmans Arte Poetica lärdt Prosodien, hafwa explicerat och Prosodaice resolverat hälften af Ecloga 1.

Af Orationibus Ciceronis Selectis hafwa Superiores explicerat och Rhetorice resolverat Orationem pro Archia Poeta och M. Marcello alt till Cap. VI. Inferiores hafwa explicerat Cornel. Nepotem ifrån Hannibalis vita till Cap. IX af Attici Vita.

Till Exercitia stili hafwa Superiores skrifwit Imitationer af ofwännämnde Orationer, Inferiores af Cornelio, efter the utkomne och här i Scholen wedertagne Imitationes Cornelianas.

J Classe III.

Hafwa the Öfwerste explicerat och läst af Compendio Hafenrefferi Locum de Libero Arbitrio till Loc. de Lege & Ev- [34. Åhr. 1733.] angelio, the Medlerste ifrån Loc. de Imagine Dei till Loc. de Sacramentis, the Nederste från Loc. de Imagine Dei till Locum de Peccato.

In Græcis hafwa Superiores begynt af formatione temporum och absolwerat Conjugationerne in till Verba in μ , Inferiores hafwa begynt Grammatican, och kommit till Pronomina.

Swebilii Cateches hafwa the läst twenne gånger utan till.

Af Cornelio Nepote hafwa the explicerat och Grammaticæ resolve-
rat Chabriæ vita alt till Cap. V. af Epaminondæ vita.
Alla Lördagar hafwa the öfwerste explicerat på Latin Evangelia
Græca, och the Nederste Evangelia Latina på Swenska.
Exercitier hafwa the äldre begynt at skrifwa af Seyboldi Officina
Virtutum, the yngre hafwa blifwit wid the här i Scholen antagne
exercitationes Syntacticæ.

J Classe II.

Hafwa the Öfwerste af Synopsen explicerat och läst från Loco de
Lege & Evangelio till Loc. de Diversis Vitæ ordinibus; af Stephanii
Colloqv. Min. explicerat och Grammaticæ resolverat hela första
boken.

The Nedre hafwa explicerat och läst af Synopsen från Loco de Ho-
mine till Loc. de Fide.

The nederste hafwa i Synopsi kommit från början till Loc. de Scrip-
tura Sacra.

Af Colloqviiis Corderi hafwa både the Nedre och Nederste expli-
cerat och Grammaticæ resolverat Colloqvium XLI. till och med
Colloqv. LIII. Exercitier äro skrefne af the antagne Exercitationibus
Syntacticis.

J Classe I.

Hafwa af Swebilii Cateches the Öfre absolverat thet [35. Åhr 1733.]
fierde Hufwudstycket, the Nedre thet Andra.

J Grammatican äro the Öfwerste komne till Syntaxin; the Medlerste
till Conjugationerne. The Nederste läsa Latin i A.B.C.boken.

The öfwerste med the medlersta hafwa ock blifwit öfwade i skrif-
wande.

J Classe V.

Hafwa alla någre gånger gådt igenom både then mindre och större
Catechesen.

J Arithmetican hafwa the äldre absolverat Regula De Trij och Praxis
Italica. The yngre öfwa sig i Qvatuor Species.

Både the äldre och yngre hafwa dageligen efter förskrift öfwat
sig i skrifwande.

Under thenna Terminen afsändes med Testimonio till Academien
i Upsala af Superioribus uti Classe IV. Oreus af slätta profecter i
sina studier, och thärjemte inga naturalier.

Till Juhlhögtiden blef i åhr Rector intet anmodad om någon predi-
ka(n).

den 22. Decembris deltes Chorgångspenningarna för innewarande
åhr efter then förledit åhr gjorde föreningen.

[36.]

Åhr 1734.

den 4. Februarij kom Scholen åter tilsamman. Rector fandt sig nu
föranlåten, at wid bönen och Bibelens läsande göra följande ordning.
Wid bönen siunges hädan efter altid förut altid en wiss morgon-
psalm, som följer.

Om Måndagen N:o 359.

Om Tisdagen N:o 354.

Om Onsdagen N:o 356.

Om Torsdagen N:o 352.

Om Lördagen N:o 361.

Efter Bönen siunges hwar dag, then härtills före bönen wanlige
psalmen N:o 183.

Bibelen läses på thet sättet, at

om Morgonen under bönen läses en psalm af Psaltaren

om Middagen läses 1 Capitel af G. Testamentet

om Aftonen läses 1 Capitel af N. Testamentet.

När bön och sång är ändad, tager om Middag och Afton then som
weckan hafwer hela Scholen i stora Qvarta tilsamman, tager en af
hwardera Class för sig, frågar them efter contenta och partes af
thet föreläsna Capitlet, och lemna sedan af hwar del the förnämsta
och angelägnaste Usus, them han för bättre minne någre gånger
itererar.

Som ock härtills warit brukeligt, at then som weckan hafwer, när
på Lögerdagen nogon helgedag infaller, eller ock för then samma
Schollåf gifwes, och han altså intet får lemna wekan ifrån sig, bör
ock swara för then näst- [37. Åhr 1734.] kommande weckan, och
thenne gamle wanligheten syntes något obillig; altså blef ordnat,
at när någon helgedag infaller på Lögerdagen, bör intet then, som

nu hafwer weckan, utan then närmaste i ordningen sörja för bönen i then nästföljande weckan: gifwes Schollof på Måndagen, Tisdagen eller Onsdagen, så swarar then som nu hafwer weckan för första weckan, tå Scholen åter är kommen tilsamman; men gifwes Schollof på Torsdagen eller Fredagen, slipper han som weckan hafwer, och then närmaste i ordningen tager weckan emot, på hwilcken Scholen åter kommer tilsamman.

Wid början af thenna Termin afsändes med Testimonio till Academien i Upsala alla the äldste af Superioribus, som woro Andreas Modin, Carolus Sundling, Petrus Lindberg, Andreas Norberg och Petrus Billschier. Af Inferioribus feck Carolus Iohannes Lindberg lof at begifwa sig till samma Academie, doch utan Testimonio för sina ringa profecter i studierne.

den 4. Martii Dominica Invocavit sammankallades genom Kongl. Maj:ts öpne bref samtelige Riksens Ständer till en allmän Riksdag här i staden d 14. Maji nästkommande.

J samma Månad publicerades ock Kongl. Maj:ts förordning, hwar-efter så wäl Præceptores, som the, hwilcka behöfwa theas dienst, sig hädan efter i underdånighet at rätta, af innehåll at ingen bör antagas till ungdomens private information, som icke kan upwisa behörigt testimonium Academicum om goda framsteg i studier, ren lära, och et anständigt lefwerne, och at ingen må [38.] understå sig, utan erhållen tilstädielse af Consistorio at inrätta och hålla Pædagogier här i staden. Placatet finnes ibland Scholens Acter under N:o Tilfalle härtill gaf thet Dippelska owäsendet här i staden, i hwilcket som åtskilliga af the informerande här i staden hade del, fandt Vener. Consistorium nödigt at genom skrifwelse till Hans Majestät söka på thetta sättet at förekomma all förförelse bland ungdomen.

J Aprilis d 2. 4. och 6 förrättade Rector then wanliga Translationen, hwilcken Högwärdige Herr Biskopen intet hade tid at bewista. Uthu Classe III flyttade 4 st. uthu Class. II. togos af 8 st. allenast 4 st. från Class. I. 12 st. doch med förbehåld at sättias tillbaka om the icke wisade en bättre flit hädan efter. Till Class. V. kommo uthu Class. 1 och 2 in alles 6 st.

d 9. Gafs thet wanliga Påskläfwet.

Till thenna Högtiden anmodades ey eller Rector om någon predika. d 22. kom Scholen åter tilsamman

d 14 Maji utblästes Riksdagen.

d 22 Hölts Riksdagspredikan på wanligt ställe af Högwärdige Herr Biskopen Kalsenius.

d 28. Gafs thet wanliga Pingstläfwet till Måndagen efter H. Trefaldighets Söndagen.

d 17. 18 och 19 Iunij Examinerade Rector efter wanligheten för thenna gången allenast Class: I. II. III. och gaf thet wanliga Midsommarsläfwet.

Som Rector nyss war upkommen af en 14 dagars pleuresie orkade han thenna gången intet skrifwa the wanliga Soknebriefwen, utan updrog Conrector thenna syslan.

[39.]

Lectitionerne

Under nästledne Termin hafwa i Scholen warit följande.

J Classe IV.

Rector.

Hafwer in Theologicis genom uttog af Wandalino och andre Theologis afhandlat med Superioribus Locum de Libris Symbolicis och Scriptura S.

Inferiores hafwa från Loco de Fide kommit ad Locum de Baptismo. Effter Hübners inledning till Historien hafwa Superiores ifrån slutet af thet Tyska Kriget ändat till närwarande tider Tyska Historien, och åter af begynnelsen kommit till then Turckiska Historien. Inferiores äro från början komne till Judafolckets historie under Babyloniska fängelset.

In Logicis äro efter dictata af Weissii Nucleo Logices Superiores ifrån Sect. de Oppositis komne till Partem Logices Practicam och Sect. de Demonstratione

Iuniores såsom nykomne hafwa än intet giordt in Logicis.

In Ebraicis hafwa Superiores inhämtat Lecturn, lärdt Affixa Nominum ex Verborum utan till med Paradigma Verborum Regula-

rium, och twenne af Verbis Anomalis, samt Grammaticæ resolverat 6 verser af Cap. 1. Geneseos.

In Geographicis hafwer man haft före af Italien then medlersta och nedersta delen med öarna Sicilien, Sardinien, Corsica och Malta, och thärpå en stor del af Konungariket England.

Af Globen hafwa Superiores inhämtat puncterne och Circlarne, at thärigenom närmare bana sig wägen till Globernas bruk

Af Iustino är man kommen från Libr. XXXI Cap. [40. Åhr 1734.] VII. till Libr. XXXVIII. Cap. IV. Iuniores hafwa begynt at explicera Libr. I och äro komne till Cap. II.

Af Floro äro Superiores komne från Libr. II. Cap. VI. till Libr. III. Cap. I. Superiores hafwa skrifwit Imitationer af Iustino och Floro; Inferiores hafwa skrifwit efter Seyboldi Officina Virtutum.

Conrector.

J N. Testmento äro Superiores komne från Matth: Cap. V. Ψ 24. till Cap. VII. Ψ 24.

Inferiores hafwa repeterat i Gramm. Græca.

Af Bucolicis Virgilii hafwa Superiores från senare hälften af Ecloga I explicerat och Prosodiae resolverat hälften af Ecloga III.

Sedan Superiores ändat af Cornelio Nepote Attici Vitam hafwa the begynt at explicera Lælium de Amicitia till Cap. X.

Inferiores äro från Cap. V af Epaminondæ vita komne till vitam Agesilai.

Till exercitier hafwa Superiores skrifwit af the antagne Imitationes Cornelianæ, Inferiores af the antagne Exercitat. Syntacticæ.

J Classe III. II. I. V.

Hafwer man haft samma lectioner före, som i förra Terminen.

den 24. Augusti, eller S. Bartholomæi dag anstältes Kyrkioherdewal wid S. Nicolai Församling, som förrättades af Högwärdige Herr Biskopen Kalsenius. Vota fingo

Herr Doctor Eric Alstrin	.....	294.
Papke	.....	259.
Wallin	.....	255

	Arnell	.....	53.	
	Melander	.....	10.	
	Rhyzelius	.....	36.	
[41. Åhr 1734.]	Biskopen	Schröder	.....	47.
	Probsten	Rönbeck	.....	8.
		Corvin	.....	1.
		Lindal	.....	7.
		Siberg	.....	2.
	Doctor	Rydelius	.....	3.
		Nordberg	.....	20.
	Kyrkioherd.	Hermonius	.....	5.
	Öfwerhofpred.	Stierman	.....	4.
	Probsten	Nordstedt	.....	2.
		Herdman	.....	1.
		Båld	.....	23.
	Kyrkioherd.	Bergner	.....	1.

Af these 19 Candidatis föreslogos Hans Majestät, Doctorerne och Professorerne Alstrin, Papke och Wallin.

den 25. Ejusdem kom Scholen återigen tilsamman.

den 28. Septembr. gafs thet wanliga marknadslåfwet i åtta dagar.

den 22 Novembr. och följande dagar skedde åter reparation i Rectoris rum sålunda, at i kammaren åt gården, hwarest förr ingen eldstad varit, upsattes en kakelugn, och i salen inlades nytt gålf.

den 4 Decembr. lades af wissa deputerade af riksens Ständer, under wanliga ceremonier, grundstenen till ena flygelen af Slottet wid lilla borggården gent öfwer stora kyrkian, eller förborggården. Stenen war af huggen Swensk marmor, en aln uti qvadrat med thenna inscription

Ædificationem

Palatii Stockholmiensis
pro Majestate Imperii

[42. Åhr 1734.]

a Carolo XI. Splendide inchoatam
sed per continuos fere belli motus
Sub Carolo XII & Ulrica intermissam

Fridericus Princeps Opt. absolvi voluit
 Areamq. sternens circumductam
 Porticibus & Stationibus excubitorum
 Pacis ipse fundator & conserv.
 Fundament. posuit lapidem
 Anno Sal. MDCC XXXIV.
 Regni Sui XV.

J stenen war et fyrkantigt hål, hwaruti sattes en låda af enträd, med et af alla the myntsorter, af guld, silfwer och koppar, som blifwit slagne i Kung Friedrics tid, med en stor och liten öfwer thetta tilfället giord silfwer-medaille, och betäcktes med en liten thertill förfärdigad sten; sedan tog Landt-Marschalcken och the öfrige ständens talmän en silfwer-murslef, och lade hwardera noget bruk på thet tilslutna hålet, thet ock öfwer Intendenten Grefwe Tessin gjorde

Then större medaillen a $10\frac{3}{4}$ lod hade konungens bild och namn, samt följande inscription på reversen

Palatium Holm.
 Splendori ac perpetuit.
 Regni Svetici Sacrum
 Auctoritate Caroli XI.
 Extrui coeptum
 Sub Carolo XII. continuatum
 At mox per belli calamitates
 Aliquantisper intermissum
 Tandem perfectionem a Friderico
 expectat
 Qvi præsentibus Regni Ordinibus
 primum lapidem
 Aream porticibus ornandæ
 feliciter posuit
 MDCC XXXIV.

Then mindre a $1\frac{1}{4}$ lod, hade äfwen konungens bild å then ena, och thenna inscription å andra sidan

Areae Exter.
 æmulaturæ
 Splendorem Palatii
 quod
 Carolus XI inchoavit
 Fridericus absolvit
 ipse Princeps Opt.
 prim. posuit lapidem
 Stockholmiae
 Anno Orb. Redem.
 MDCC XXXIV

Förutan thesse i silfwer, war ännu et exemplar af hwarthera slaget i koppar.

[43. Åhr 1734.] den 18. Ejusdem slöts riksdagen här i staden med wanlige ceremonier. Riksdagspredikan förrättade Biskopen ifrån Götheborg Doct. Iacob BenZelius.

Gymnasii- och Scholestaten i riket hade wid thenna riksdagen ansökning

- a) om förbättring på Collegernas Swaga lön
- b.) at diäknepeningarna ock måtte blifwa utbetalte af oskattlagde Torpare, som wanligt varit för then förra riksdagen.
- c.) at som Staten ansenligen kommit at lida i sina anslagna kyrkioherbergen genom then införda Tiondesättningen, en sådan tiondesättning måtte blifwa uphäfwen, och kyrkioherbergen, efter wanligen lemnas i Statens fria disposition.

Härpå resolverades

- a) at man will wara omtänckt om Collegernas swaga wilckors förbättring.
- b.) at med diäknepeningarna af oskattlagde Torpare förblifwer efter resolutionen wid förra riksdagen.
- c.) at i the Gymnasier och Scholar tilslagne kyrkioherbergen, hwarest the genom tiondesättningen kommit at lida, en sådan tiondesättning bör ändras, och ther the genom then eÿ undfå sitt fulla anslag, at med tiondens utgörande bör förblifwa, efter wanligheten med räknande och proftröskande.

Vid. Kongl. Måÿ:ts resolution på Almogens almänna Beswär §. 4. Sedan Rector hållit i alla Classer then wanliga Examen gafs på Lucia dag, till middagen thet wanliga Jullåfwet.

Rector tilstodde ock nu then i Scholen förr brukeliga illuminationen på Lucia dag; doch så, at inga lius fingo sättias i fenstren och på plancken, [44. Åhr 1734.] och alt måste gå tyst och ärbart till. Rector wardt anmodad af Herr Biskopen Kalsenius, at predika andra dagen uti Julhelgen; men utwälde för then samma Domin: IV. Adventus.

den 28. Decembr. förordnade Hans Majestät Herr Doctoren, Professoren och Probsten i Leksand Eric Alstrin till Pastor Primarius här i staden och Præses Consistorii.

Under Julhelgen tildrogo sig här i staden twenne beklagelige händelser:

a.) Kom en flicka af 19 åhr i barnsäng, som blifwit lägrad af sin kötsliga broder 16 åhr gammal: hwilka sedermera blefwo halshugne på galgbacken.

b.) En Trumslagare under Guardet mördade med en knif sin egen hustru, som nu war hafwande, och blef therföre rådbräkad.

[45] Åhr 1735.

den 3. Februar. uptogs Scholen efter wanligheten.

Som wid slutet af thenna månaden Collega Supremus Mag:r Wardberg råkade ut för en swår siukdom; altså sattes Herr Pauliander, at emedlertid förträda hans vices, och af Classe IV twenne af the äldre disciplarna, at sörja för lectionerne uti Class: I.

den 1. April. gafs thet wanliga Påskläfwet.

den 27. Ejusdem gjorde Herr Biskopen Doctor Kalsenius oförmodeligen sin afskedspredikan i Storkyrkian, sedan han förut låtit förstå, at han först söndagen thereafter wille valedicera.

den 5. Maji hugnade Herr Biskopen wår Schole med sin närwarelse och tog af oss alla et gunstigt afskied.

den 18. Dominica Exaudi introducerades Högwärdige Herr Doctoren Alstrin, under Högwärdigste Herr Ärckibiskopens tå warande siukdom, af Pastor Clar. Herr Doct. Nördberg till sin beställning. Predikan förrättades af Pastor. ad S. Mar. Magd. Mag:r Hermonius.

den 25. eller Pingstdagen hölt Högwärdige Herr Doctorn sin introductionspredikan.

Sedan Rector efter wanligheten examinerat i alla Classer gafs thet wanliga Midsommarsläfwet till middagen den 21 Iunii; tå ock Högwärdige Herr Doctorn en liten stund behedrade oss med sin närwarelse, och examinerade litet i Classerne.

J Thenna Terminen hafwer Rector för sina disciplar absolwerat

In Theologicis

För Superiores Artic. de Homine, Providentia Divina [46. Åhr 1735.] Vita æterna, Imagine Divina, Peccato, Libero arbitrio, de Gratia Dei Universali, de Prædestinatione;

För Inferiores af Compendio Hafenrefferi Loc. de Cruce & Precibus, Magistratu Conjugio, Morte, Immortalitate animæ, Sepultura, Invocatione Sanctorum, Resurrectione Mortuorum & Extremo Iudicio.

In Ebraicis.

Hafwa Superiores alla Onsdagar en half tima Grammaticæ resolverat Cap. Genes. II. III. IV. och thesutan kommit i läsande till Genes: Cap. 26.

In Græcis.

Ehuruwål thetta intet hörer till Rectoris lectioner, doch at tiden häruti måtte winnas, påtog sig Rector at läsa för Superiores hwar Onsdag en tima Epistolas Apostolorum, af Epistola Pauli ad Romanos XII Capita.

In Logicis

Hafwa Superiores nu åter å nyo omständeligare absolwerat Partem de Enunciatione.

Inferiores hafwa begynt och äro komne till Part: I. Cap. I. Sect: II. De Enunciationis Speciebus.

In Historicis.

Hafwa Superiores absolwerat hela Hübners Uttog af Universal Historien.

Inferiores äro från Cap. om the Christne Keisare komne till Cap. om the Christne Keisare i Occident.

Af Auctor. Classicis.

Hafwa Superiores explicerat af Floro från Libr. III. Cap. XIII. till Libr. IV. Cap. II. Iustino från Libr. XXXVIII Cap. VIII till Libr. XLIV. Cap. IV. Inferiores af Iustino från Libr. V. Cap. I. till Libr. VI. Cap. VI

[47.]

Exercitia Stili

Hafwa Superiores skrifwit efter Cellarii Syntaxis Ornata; Inferiores af Seyboldi Officina Virtutum

Numerus Discentium i hela Scholen har thenne Termin varit 156. den 13 Iulii Domin. VI. post Trinit. under aftonsångspredikan slog åskian neder uti S. Clara Kyrkia i et litet torn, hwarpå liungelden ock for midt igenom kyrkian; men gjorde dock ingen skada

den 27 Augusti kom åter Scholen tilsamman.

den 4. Septembr. ankom till samtliga Scholarna här i staden följande Vener. Consistorii Extractum Protocolli.

*Extract af Protocollet hållit uti Stockholms StadsConsistorio
den 23 April. 1735.*

S. D. Förelästes Hans Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 19 Decembr. nästledne år, därutinnan Hans Kongl. Maj:t i anledning af Riksens Ständers wid förflutna riksdag underdåniga anhållan, at den af Biskopen i Götheborg Doct. Iacob Benzelio författade Repetitio Theologica, må blifwa den studerande ungdomen wid Academieerne och Gymnasierne publice och privatim föreläsen, samt des Epitome wid Trivialer och andre Scholar brukad, jämwäl at Docentes måtte blifwa tilhållne at icke gå för wida och ungdomen för mycket uppehålla, utan så laga, at merberörde Repetitio wid Academieerne och Gymnasierne til ända läses och förklaras inom tu åhrs tid, och Epite uti Scholarne, åtminstone en gång om året genomgås, och thet således, at Discentes icke allenast wänjas till at kunna Dicta Classica, som wid, Definitionerne uti Epitome tilsatte äro och the eljest förekommande hufwudspråk på Swensko och Latin, samt där ålder och ämne så tillåter på Ebræi- [48. Åhr 1735.] sko af thet Gamla och på Grekisko af thet Nya Testamentet, utan ock weta göra besked af sielfwa Skriftenes sammanhang at de werckeligen äro dicta Classica, i nåder befalt Consistorium foga then anstalt, at wederbörande wid Scholarne här i staden ställa sig thetta, som Hans Kongl. Maj:t i nåder funnit lända till en ren och stadig Theologisk kunskaps fortplantande, till underdånig efterlefnad. Sedan resolverades at denne Hans Kongl. Maj:ts nådiga befallning skulle genom Extractum Protocolli comuniceras med Scholarne här i staden, på thet docentes måtte tilhålla sina disciplar at förskaffa sig

förberörde Epitome, och then således med alraförsta till föreläsning antaga. Ut supra

Ex Protocollo
ad Mandatum
Laur. Stierner.

J anledning af thetta antogs ofwannämnde Epitome här i Scholen i Classe IV och III. sålunda, at Superiores i Classe IV, som redan till Locum de Christo absolwerat Theologien begynte från samma Loco, men Inferiores tillika med discipuli Classis III ifrån sielfwa början. Som disciplarne i Classe II intet woro af the profecter, at the kunde företaga samma Epitome, altså behagade Högwärdige Herr Doctorn förordna, at man här skulle allena förblifwa wid Swebilii Cateches.

den 27 Septembr. gafs thet wanliga marknadslåfwet på 8 dagar.

den 29 Ejusd. eller Michelsmässodagen döptes i S. Nicolai Församling, efter sluten Gudstienst, af Högwärdige Herr Doctor Alstrin, en Judinna, som nu blef kallad Friderica Ulrika, under [49. Åhr 1735.] en ansenlig myckenhet af åskådare. Faddrar woro bägges Theras Majestäter frånwarande, med några af Riksråden och andra förnåma Herrar och Fruar. J predikan afhandlade Herr Doctorn läran de Pædobaptismo.

den 15 Nov. som Carolus Schultz genom obeskedeligt förehållande gordt sig owärdig till sitt härtills åtnutna Stipendium, miste han thet samma, och antogs efter honom till Stipendiat af Superioribus Classis IV Andreas Alsenius.

den 12 Decembr. Hölts här i Scholen examen solenne, uti närwaro af Högwärdige Herr Doctor Alstrin, med Doctor Arnell och Kyrkioherden Hermonius. Herr Doctor Alstrin examinerade i Classe IV, Herr Doctor Arnell i Classe III och V. och Kyrkioherden Hermonius in Class II & I. Samtelige Herrar Examinatores woro aldeles nöjde, med Docentium använda möda.

Wid samma tilfalle behagade Herr Doctorn förordna, at the som för oanständigt upförande mista sina stipendier, eÿ eller böra niuta något af thet, som the än kunna hafwa hos Rector innestående, af then hälften som af them bör användas till böckers köpande: och at altså eÿ eller Carolus Schultz bör något vidare åtniuta af thet som han hafwer innestående; utan bör Rector uptaga thenna sum-

man ibland the andre Scholemedlen, för hwilka han kommer at göra räkning. Likaledes feck Rector tilstånd, at af Scholemedlen anskaffa till sina disciplars tienst Opii Lexicon Ebræo-Chaldaicum. *den* 13. Reste en från Classe IV utan testimonio egenwilligt till Upsala; men blef hemwist af tå warande Rectore Magnifico, Professore Historiarum Frondin.

På Lucia dag, efterläts i Scholen then wanliga illuminationen, hwar på strax gafs thet wanliga Juhllåfwet. Soknebwefwen delades ock ut wid samma tilfålle.

[50. Åhr 1735.] J thenna Terminen hafwer Rector för sina disciplar afhandlat

In Theologicis.

Af Epitome repet. Theol. Artic. de Christo, Gratia Dei, Vocatione & Regeneratione för the åldre:

Artic. de Scriptura S. & Theologia för the yngre.

In Ebraicis.

Hafwa Superiores åndat Cap. IV. Genes. och sedan explicerat och resolverat af dictis classicis, the som höra till Artic. de Theologia & Scriptura S.

In Græcis.

Hafwa Superiores absolwerat från Cap. XII Epist. ad Roman. Epist. I ad Corinth. som ock II, till och med Cap: XII.

In Logicis.

Hafwa Superiores å nyo och omständeligare afhandlat doctrinam de Syllogismo till och med Cap. de Figuris. Inferiores hafwa lychtat Doctrinam de Enunciatione.

In Geographicis

Hafwa Iuniores igenomgådt mappas de Planiglobio, Europa, Asia, Africa och America.

In Historicis.

Hafwa Superiores begynt å nyo Hubners inledning till historien, ock kommit till Libr. V Quæst. LXVIII om Carolo V. Inferiores

åro komne till quæst. LI af samma bok, de Imperio Longobardorum in Italia.

Af Autor. Classicis

Hafwa Superiores explicerat Iustin. från Libri XLIII Cap: IV, till Libr. II. Cap. V. Inferiores från Libr. IV Cap. I. till Libr. VIII. Cap. III. Af Floro hafwa Superiores från Libr. IV. Cap. I. absolwerat Libr. I. Cap. IX, så at man therjåmte noga anfördt them till thet nödwåndigaste af antiqvit. Romanis.

Exercitia Stili

The åldre hafwa blifwit anförde at skrifwa chrias; hafwa ock therjemte proprio Marte skrifwit nogra epistlar och narrationer. The yngre hafwa skrifwit små imitationer af Iustino.

Numerus discentium har thenna Terminen stigit öfwer 160.

[51.]

Åhr 1736.

Natten emellan *den* 22 och 23 Januar. upkom på Södermalm och Hornsgatan strax på thenna sidan om S. Mariæ kyrkia en håftig wåldeld, som påstod ifrån kl. 11 om natten till kl. 6 om morgonen, och lade 9 hus i aska.

den 5 Februar. Om aftonen kl. 9 war åter elden lös uti mätarehuset på Södermalmstorg.

den 17 dito war Prestmöte i Upsala, tå Rector war Orator ordinarius.

den 19 dito försåndes till Upsala från Class: IV twenne skickeliga ynglingar Petrus Bång och Andreas Alsen.

den 21 Martii begynte man rifwa tornet på S. Nicolai kyrkia, som war gammalt och bofålligt.

den 30 dito Begynte Rector at en gång om weckan hålla et Collegium Disputatorium med sina åldre disciplar.

den 31 dito om middagstiden upbråndes af Bødelen på kåken twenne Pasquiller som utkommit angående then sidst slutna Ryska alliancen, såsom injurieuse emot Konung, Råd och nogre utländske Ministrer här i riket. Søndagen förr ut publicerades efter Auto-

rerne, och låfwades then, som kunde them upptäcka 12000 d:r Sölfwermynt.

den 12 Maji Upkallades i Consistorio samtelige Capellanerne och Scholebetienterne här i staden, at afhöra et ankommit Kongligt bref, af innehåld, at efter man genom ofwan nämnde Pasquiller sökt at sättia undersåtarena uti riket i widriga tanckar om Kongl. Maÿ:ts och Riksens Råds upförande i then bekanta projecterade alliancen emellan Cronan Sverige och Franckrike, så hade wäl Hans Maÿ:t tänckt, at låta genom trycket utgå, the till uplysning härwid tienande bref, documenter och skriftwäxlingar; men doch nu funnit tryggare, at låta bemälte documenter afcopierade inlämnas till alla Collegier och Consistoria i riket, lemnandes härmed hwar och en i sÿnnerhet frihet, at efter behag samma documenter få genomläsa, samt afskrifwa.

[52. Åhr 1736.] den 28 dito uttogs interesse på Banquen af följande Läne-Banco-Attester.

N:o 1085 Salig Herr Eric Eliæsons Testamente för Stockholms Stads Nicolai kyrkias Stora Scholes räkning den 26 Octobr. 1734 renoverad a — d:r 368:3 ./ Carol.

N:o 7367 Fru Maria de S:t Iulien Adlercron insatt för Stockholms Stora Scholes räkning

d. 7 Novembr. 1734 renoverad ..... d:r. Cour. 800 S:mt
N:o 12868 Fru Maria Gyllenkroks insatte Capital

den 18 Maj: 1732 som Biskopen Kalsenius samma åhr och dato köpte för Scholens räkning, för besparde Interesse medel d:r. Cour. 500 S:mt Af thessa sedlar, som förwaras af Kyrkioherden i stora kyrkian alt sedan Salig kyrkioherden Törlings tid, och tilförene legat i Consistorii gömor, består nu för tiden Scholens Capital. Utom thessa sedlar är än en annan Scholen tilhörig i Iustitiæ Collegii förwar, af hwilken samma Collegium på anfordran åhrligen utlefwererar Interesset.

den 5. 8. 21 och 22. Hölts af Rectore Examen uti Classerne; tå ock wid samma tilfälle Translation skedde i alla Classer. Till

Class: IV kommo från Class: III	6 stycken
Class: III kommo från Class: II	7 —
Class: II kommo från Class: I	18 —

Class: V från Class: III kom 1. från Class: II — 3 —

från Class: I — 6, tilsammans ..... 10 —

Wid thenna Examen begÿnte Rector hålla Protocoll öfwer sina Examina.

Thenna sidsta dagen war ock Högwärdige Herr Doctorn sielf i Scholen ett par Timar; hwarpå sedan gafs thet wanliga Midsommar-slåfwet.

den 24 dito Midsommarsdagen war intet löf i nogon kyrkia här i staden, i anledning af then thetta åhr utgångne Skogsordningen, som förbiuder at fälla nogon ung löfskog.

Under thenna Terminen dödde en af Rectoris äldsta, qwickasta och sedigsta Disciplar Carolus Malm uti hetsig Febre [53. Åhr 1736.] Thenna terminen hafwer Rector för sina disciplar afhandlat, som följer:

in Theologicis

Artic. de Iustificacione, Renovatione & Bonis Operibus, Lege & Evangelio, Sacramentis V. & N. T. och af Artic. de Ecclesia Qu. I—XII. för Superiores; Artic. de Deo Unitrino, Creatione & Providentia Divina, Angelis & Homine för Inferiores.

in Ebraicis

Hafwa Superiores explicerat och resolverat the Dicta Classica, som höra till Artic. III—XV.

in Græcis

Hafwa Superiores explicerat och resolverat af N. T. från Epistola Pauli II och Cap: XIII. Epist. ad Galatas, Ephesios, Philippenses & Colossenses.

in Logicis

Hafwa Superiores absolwerat af Part I. Logic. Cap: II och af Cap. III de Terminis Sect. I. II. III. IV, Inferiores af samma Parte Logices Cap. II. Sect. I & II.

in Geographicis.

Har man absolwerat mappas de Portugallia, Hispania, Gallia & Anglia.

in Historicis

Hafwa Superiores från Cap. V. Qu. LXVIII absolverat hela Hübners Jnledning; Inferiores äro från Libr. V. Qu. LI komne till ejusd. Cap. Qu. LXXIV.

Af Autoribus Classicis

Hafwa Superiores explicerat, uti Iustino från Libr. II Cap. V Libr. III. IV. V. VI. VII. VIII. Floro, hwad som återstod från Libr. I. Cap. IX, och sedan then andra gången blifwit ändad, af Virgilio Libr. I. Æneidos till versic. 533. Inferiores hafwa explicerat af Iustino från Libr. VIII Cap. III. Libr. IX. X. till Libr. XI. Cap. V.

Exercitia Stili

Med Superioribus hafwa Inferiores skrifwit Irritationes af Iustino, the förre större, the senare mindre. Thesutan hafwa Superiores hwar 14 dagar upwist en proprio Marte elaborata Epistola, Narratio, Laudatio, Vituperatio &c. Hwad Herr Conrector med Herrar Collegis förehaft med sina disciplar utwisar Protocollet. [54. Åhr 1736.] Numerus discipulorum sträckte sig i thenna terminen till 170 stycken. *den* 26 dito utdelades Soknebriefwen. Jfrån slutet af Iulii månad till slutet af Septembr. månad grasserade här i staden en häftig rödsot, som förorsakades af then mot wanligheten heta och torra sommaren, hwilken warade alt till hälften af Septembris månad, och tog mycket folck bort i systerhet på malmarna bland de ringare och fattige. Med thenna soten grasserade bland the förnämre hetsige obstructions febrer, som ock togo lifwet af många. *den* 26 Augusti togs åter Scholarbetet före, tå af disciplarna, i systerhet i the nedrigare Classer många funnos siuke. *den* 1 Septembr. försändes med wackert testimonio till Upsala af Superioribus i Classe IV 5 ansenligen för sig komne ynglingar, Amund Swanberg, Nicolaus Örnberg, Petrus Holm, Olaus Iustinus Geting och Andreas Molin. En af Inferioribus, Carolus Schultz di-

mitterades ock efter trägen ånhållan, doch med sådant testimonio, at han intet kunde utan sponsion antagas wid Academien. *den* 27 dito gafs thet wanliga marknadslåfwet, till *den* 4 Octobr. Som Herr Conrector alt sedan slutet af Iunii månad uppehållit sig i Iemptland tit han fådt af Consist. Hernosand. missive till Brunflo Pastorat, och Rector, som nu under hela 5 weckorna sustinat hans vices, ey vidare handt at åtaga sig hans arbete, altså antogs med Högwärdige Herr Doctors samtÿcke till hans vicarius Studiosus från Calmar Herr Ludenius, som doch intet upwachtade lengre än 14 dagar, emedan efter then tiden Herr Conrector kom hem igen J thenna Octobris dödde rätt många förnämre personer af bägge könen här i staden.

[55. Åhr 1736.] *den* 28 Octobr. eller Simonis Iudæ dag, förrättades kyrkiowal i S. Catharinæ kyrkia af Pastore Ridderholmensi Herr Croël. Fleste rösterne föllo på Petrus Gröndal, Pastor i Skeptuna och Lunda i Rodslagen, Mag. Næsmän, Probst och kyrkioherde på Öland, och Mag. Rönbeck, Probst och kyrkioherde i Helsingborg, hwilka ock therföre blefwo Hans Majestet föreslagne, som utom förslag förordnade wid thenna församling till kyrkioherde sin Hofpredikant Mag. Christian Törning.

den 16. Novembr. förordnades af Hans Majestet, på Vener. Consistorii Holmensis recommendation, Collega Classis II här i Scholen, Herr Warelius W-Gothus, till Pastor wid Särstad församling i Scara Stift; sedan han här wid Scholen, i Classe I tienat 2 åhr och i Classe II 14 åhr, troliga och redeliga efter sin förmåga.

Samma dag feck af Herrar Inspectoribus, på Iustitiæ Cancellerns Baron Cederbielckes recommendation, Præsidenten Baron Strömfelts hofpredikant, Herr Thore Odhelius W-Gothus, försäkran om succession efter Herr Warelius: hwarwid Rector i ödmiukhet gjorde the förestälningar, som hans embete och samwete fordrade.

den 25 ejusd. lemnade till Herrar Inspectores Rector ett ödmiukt förslag, angående en ny repartition af the Collegerne här på Scholen anslagne wåningsrum, som kunna så indelas bland them, at the här efter alle kunna blifwa hulpne. Förslaget finnes bland Scholens acter under N:o 54.

den 27 ejusd. Undfeck Collega Classis I här wid Scholen Herr Abraham Pauliander fulmacht på Rectoratet wid S. Iacobi Schole, efter

Herr Kolmodin, som nyligen blifwit constituerad at wara kyrkioherde wid Ekerö församling. Bemälte Herr Pauliander hafwer tient här wid Scholen i 14 åhrs tid och warit en trogen och trägen informator, som med besynnerlig ungdomens nytta redeliga förestådt sin syssla.

Efter honom feck på Högwyrdigste Herr Ärckibiskopens recommendation Mag. Holmberg, Uplandus, försäkran om successionen: hwarwid ock Rector hördes, som härwid intet hade at påminna.

[56. Åhr 1736.] Wid thenna tiden lades på stadsens bekostnad in trögålf uti Rectoris kök, i stället för stengålfwet, som om wintren förorsakade här en odrägelig köld, och therföre nu aldeles togs bort. Herrar Inspectores hade i thenna terminen intet lägligt at förrätta här i Scholen then wanliga solenne examen; hwarföre ock Rector, efter wanligheten den 7. 9. 11 Decembr. examinerade i alla Classer. den 11 Decembr. gafs thet wanliga Juhllåfwet, emedan Lucia dag inföll strax måndagen ther uppå, och på then samma inga lectioner kunde företagas: hwartill ock Högwärdige Herr Doctorn behagade at gifwa sitt samtycke. För thenna orsaken war ock thenna dagen här i Scholen intet liusbrännande.

På Lucia dag war i Tyska Scholen en stor illumination med många Tyska inventioner och fåfångligheter.

För thenna Terminen hafwer Rector afhandlat med sina disciplar, som följer:

In Theologicis.

Med the äldre af Superioribus, Artic. XVII de Ecclesia från Qu. XII. Artic. XVIII de Societate Conjugali, Artic. XIX De Ministerio Ecclesiastico, Artic. XX De Magistratu Civili, Artic. XXI De Precibus & Afflictionibus, Artic. XXII. De Prædestinatione, Artic. XXIII De Morte, Artic. XXIV de Glorificatione och Artic. XXV De Reprobatione: med the yngre och Inferioribus Artic. VI De Homine Integro, Artic. VII de Peccato och Artic. VIII De Christo.

In Ebraicis.

För the äldre af Superioribus dicta classica från Artic. XV till slutet, och åter från början till Artic. XXII.

In Græcis.

För the äldre af Superioribus Epist. I och II ad Thessalonic. med I och II ad Timotheum.

[57. Åhr 1736.] in Logicis.

För the äldre Superiores alt hwad än återstod af Parte Logices & Theoretica & Practica.

För the yngre af Superioribus af Part. I Logic. Cap: II. Sect. III.

in Historicis

För the yngre af Superioribus och äldre af Inferioribus thet än återstod af Hübners Inledning.

För the yngre af Iunioribus Cap. I. II. III. af samma bok.

in Geographicis.

Mappas de Scotia, Hibernica, Belgio, Helvetia & Italia.

Af Autoribus Classibus.

För the äldre af Superioribus, uti

Iustino Libr. IX. X. XI. XII. Virgilio Libr. I Aeneid. från Ψ. 533 och Libr. II till Ψ 686

För the yngre af Superioribus med Inferioribus af Iustino Libr. XI Cap. V. till Libr. XII Cap. XI.

Exercitia Stili

The äldre af Superioribus hafwa hwar wecka skrifwit et Exercitium Theoreticum;

The yngre med Inferioribus hafwa skrifwit Imitationes af Iustino; the förra större, the senare mindre.

Hwad Herr Conrector med Herrar Collegis haft före, wisar Protocollet.

[58] Sidan blank.

[59.]

Åhr 1737.

Nyårsdagen om morgonen gåfwo efter wanligheten Kongl. Lif-Guardet och Artilleriet salfwor wid slottet, för theras Majestäter. Med stycken gafs ey heller i åhr nogra salfwor, emedan thet åhr 1734 blef afskaffat, för then skada, som the wid munckbron belägna hus theraf taga.

den 4. Ianuar. dödde oförmodeligen Kyrkioherden wid Kongl. Rid-

dareholms Församlingen Iohannes Croël om morgonen, efter några dagars opasslighet, och begravs therpå i Riddareholms kyrkian, utan likpredikan *den 9* nästföljande.

den 11 ejusd. Förordnades Kongl. Hofpredikanten och Designatus Pastor wid S. Catharinæ församling, Mag. Christian Törning till Pastor wid Kongl. Riddareholmen. Orsaken till denna ändring woro store förtreteligheter med hwilka några af Catharinæ Församling bemött honom, i synnerhet et utspriddt smådefult Pasquille, efter han utom förslag blifwit theras kyrkioherde.

den 14. ejusd. om aftonen emellan kl. 8 och 9. mördades ynckeligen en af then rika Lohens söner Gustaf Lohe i sin kammare och på sin egen säng i en malmgård wid Norrmalms brunn och Träsket; hwarwid man ock röfwade hwad man kunde finna hos honom. Man kunde intet weta, hwilken föröfwat en så faselig gierning, lät altså lysa efter banemannen, och låfwade then som kunde upptäcka then samma 5000 d:r K:mt.

den 3. Februar. Kom Scholen åter tilsamman.

den 6. dödde Pastor Flinck wid Fransyska församlingen, efter en långsam siukdom, och begravs *den 22* ejusd. utan likpredika i Storkyrkian.

den 10 Försändes med Testimonio från Cl. IV till Upsala Petrus Soilandier en qwick och snabb yngling, och Dietericus Trundman.

den 21 ejusd. Hängdes i galgen utan för Skants-Tull en lenge namnkunnig tiuf, Göthe wid namn, som [60. Åhr 1737.] öfwer 20 åhrs tid röfwat och stulit i Södermanland och Närke, warit ofta i hächte, jämwäl till Marstrand twenne gånger, men alltid practiserat sig lös och slagit sönder bojorna. När han nu blef af Hofrätten dömd till döden, lät han förstå, at om the intet hängde honom här i staden, wille han åter under vägen till Nyköping göra sig lös. Gemene man stod uti then tanckan, at han omöjeligen skulle kunna blifwa hängd, utan göra sig lös från spetsgården, antingen wid källaren Hamburg, eller ock tullen; therföre hade han ock några tusende åskådare.

J Martii månads aviser skrefs mycket om en Comete, som wisat sig i England, Holland och Franckrike, stor som en Stella Secundæ magnitudinis.

Natten emellan *den 16* och *17* hujus upkom på strömen ett stort Couffardie fartyg, i hwilket elden oförmodeligen kommit lös wid et hwarf wid Danviken.

den 31 hujus om morgonen dödde Cantor Stähle oförmodeligen, sedan han tient här i Scholen emot 20 åhr. Nådåhret för enckian i Scholen och i kyrkian antogs Studiosus Andreas Molin Stockholm, at förestå, emot tredie delen af alla inkomsterna.

En här i staden warande Rysk General Major, utgaf för en wiss sanning, at domen i åhr skulle komma på Palmsöndagen *den 3* April. Som thetta gorde i staden en ansenlig rörelse, altså befaltes Estats Secreteraren Baron Cederström, at med Högwärdige Herr Doctor Alstrin, fara till bemälte General Major, fråga hwad grund han hade till sin spådom, söka at föra honom till rätta igen, och anmoda honom, at intet vidare befatta sig här i staden med dylika spådomar, om hans spådom nu intet skulle träffa in. Han nämnde sig grunda sig på Daniels LXX weckor och Uppenbarelse Boken, låfwade ock en skriftelig deduction, then han några dagar efter lemnade; war helt säker om at thet aldeles skulle träffa in. Månge, i synnerhet pigor och drängar, i staden beredde sig hela then föregående natten med läsande och siungan- [61. Åhr 1737.] de: hwilken doch thenna gången blef ute. Några dagar efter war Doctorn åter hos bemälte General Major, som tilstod sig hafwa felat i uträkningen; men mente sig doch intet fela in re ipsa. Eljes låfwade han, at efter Hans Majestäts befallning intet mer wilja yttra sig therom här i riket.

Som thenna wahren drog många i grafwen genom fråssa, Pleuresie och andra siukdomar, geck talet bland gemena man om åtskilliga uppenbarelsor, genom hwilka man blifwit underrättade, at mer än hälften af inwånarena i riket skulle dö genom pest, eller nogon annan smittosam siukdom. Som ock wid slutet af thenna månaden en häftig och smittosam siukdom grasserade i Finland emot Ryska gränsen ökade then än mera folckets inbildningar.

den 12 ejusd. förrättades kyrkioherdewal i S. Catharinæ Församling af kyrkioherden i S. Mariæ Församling Mag:r Michael Hermonius. Jnnan wahlet geck för sig uplästes för församlingen ett från Hans Majestat till Consistorium ankommit bref, i hwilket Consistorium anbefalles at alfvarsamt förehålla Församlingen then sidwördnad the wid kyrkioherden Törnings tillsättiande bewisat Hans Majestet, med alfvarsam warning, at hädan efter wachta sig för sådant, så kärt them wore, at unwika en alfvarsam näpst. Månge fingo wid

omröstandet vota, bland hwilka thesse tre hade pluraliteten, nämligen

Mag:r Andreas Vaselius, Pastor i Knutby och Faringe.

Mag:r Rönberg, Pastor och Præpositus i Helsingborg.

Mag:r Hygrell, Artillerie-Pastor.

Mag:r Iohan Gustaf Hallman Comminister wid Ladugårdslands församlingen war thenna gången mycket hogad för Catharinæ Församling, berättades hafwa höga gynnare, sökte ock mycket at insinuera sig hos Församlingens ledamöter, men handt doch intet at komma på förslaget.

Om natten bran et litet stenhus af wid Nya Ladugårdslandsbron, Riksrådet Grefwe Creutz tilhörigt.

[Sid. 62 överhoppad]

[63. Åhr 1737.] Aviserne af *den* 18 April. berättade, at uthu(r) en kulle wid Wittenberg i Saxen framrinner skiönt miöl, på samma sätt, som förr skedt åhr 1719 på samma ställe, och thet i sådan myckenhet, at säden, som för missväxt warit i högt price, fallit nästan till hälften.

den 24 hujus, efter Class: I och II nu snart skulle komma at ombÿta Præceptores, hölts här i Scholen solenne Examen. Examinatores woro Högwärdige Herr Doctor Alstrin i Classe IV. Högwärdige Herr Doctor Arnell i Class: III och V. Herr Kyrkioherden Hermonius i Class: II och I. På slutet war ock Herr Iustice-Borgmästaren Aulewill tilstädes en liten stund. Samtelige Herrar Examinatores betÿgade öfwer alt sitt nöje.

Eljest, som discipuli Class: II intet woro af the profecter, at man med nytta kunde tractera Theologien för them af Högwärdige Herr Biskopens Benzeli Epitome Repetitionis Theologicæ, och samma bok nu nÿligen blifwit öfwersatt på Swenska, föredrog Rector om icke nyttigt wore, at hädan efter i thenna Classen bruka samma förswenskade Repetio: hwartill bägge Herrar Inspectores behagade at lemna sitt bifall.

den 2 Maji Introducerades Herr Odhelius och Mag. Holmberg till sina Collegater på följande sätt.

1:o Trädde samtelige Docentes fram i Choret och stälte sig på högra sidan af Cathedren, och sedan alle discipuli Class. I och II hwilke stälte sig på wänstra sidan. Discipuli Class. IV och III bléfwo i sina

Classer, på hwilka luckorna öppnades, och Discipuli Class: V stodo på gången.

2:o Söngs: O Tu Helge Ande Kom &c. hwarpå Rector i ett litet Swenskt tal af Cathedern notificerade then ändring, hwilken nu skulle ske med Collegis i Class. I och II, tackade the afträdande för then möda och flit the haft ospard under then tid the arbetat här wid Scholen, med lyckönskan till thes nya bestälningar, önskade the tilträdande lycka med alfvarsam påminnelse om ett noga i acht tagande af thes plicht och skyldighet af ScholeOrdningens Cap. III. som helt och hållit uplästes, påminte disciplarne i thesse twenne Classer om thes plicht, och sedan slöt alt med en kort bön om wälsignelse för Docentes och Discentes. Till slut söngs: sändt oss tins Andas Nåde &c. Härpå complementerade Rector än vidare både the afträdande och tilträdande, tå sedan hwar och en begaf sig till sin Class.

den 8 hujus som war Dominica Cantate Introducerades af Högwärdige Herr Doctor Alstrin, Hofpredikanten Mag:r [64. Åhr 1737.] Törning, såsom kyrkioherde wid Kongl. Riddareholms Församlingen. Introductions predikan förrättade Kyrkioherden Hermonius.

Som Högwärdige Herr Doctorn behagade gilla et af Organisten wid Stora kyrkian Herr Zellbell länge påyrkat förslag, at till alt bullers förekommande, Scholen under sången intet vidare skulle stå wid altaret, utan wid ankomsten i kyrkian strax intaga sina pal-lar wid predikestolen; altså skedde thermed i dag en början. Rector påminte härwid α) at af ålder Scholen så här, som wid andra församlingar förrättat sången wid altaret β) At Scholen med sin sång, nu när the bléfwo stälte midt uti folkehopen, intet kunde göra församlingen then tjenst, som när the stå på ett högt och ledigt ställe. J thenna weckan begynte the nye Collegæ inflytta i sina rum i Scholhuset, wid hwilka Herrar Inspectores, sedan StadsArchitecten tilförene låtit afmäta alla i Scholehuset befindteliga rum, och the sedan noga besichtigat them alla, behagade lemna Rectori följande slut at wederbörande notificera: Som man hoppas kunna förmå Stadsens magistrat till en nödig Scholhusets reparation, och flera rums inrättande för Collegis; altså anwisa the nu ad interim till följande rum. Collega Class. III Mag. Wardberg tilägnas the af

Rectore projecterade af Collega Cl. II härtils innehafde rum, med theras appertinentier i wisthus, wind och källare. Collega Cl. II Herr Odhelius får windsammaren, och brukar, när så omtränger, bröghuset till kök. Collega Cl. I Mag. Holmberg och Apologista Wallersten dela efter behag sig emellan rummen i nedersta wånigen åth gatan. Som Rector beswärat sig öfwer wedboden, som härtils warit under hans sal, altså förbiudes at ingen wed theruti mer lägges; utan anordnas nu thenne boden till Odhelius, som åstundat än ett rum för gässe eller en piga, hälst som man hoppas Magistraten intet lærer wägra sig, att aptera thenna boden till et beqwämligt wåningsrum; Skulle widare then förmodade reparation kunna erhållas och flere rum komma at anläggas i Scholhuset, skola Collega hwar och en efter rum och omständigheter blifwa therwid ihogkommen. Huru wida then härwid för samtliga Collegarum behärbergerande wiste ömhet, tienar Rectori och hans efterträdare till gagn eller olägenhet, lærer tiden gifwa. Emedlertid hoppas man thet bästa.

[65. Åhr 1737.] *den 9* hujus förordnades af Hans Majestet till Kyrkioherde wid S. Catharinæ Församling, kyrkioherden wid Ladugårdslands församlingen Herr Hökerstedt, som hwarken begärde thenna församling, eÿ eller förmodat thetta avancement, och therföre hafwer thesto större orsak at fägna sig af en ren kallelse.

den 24 Gafs thet wanliga Pingstläfwet.

den 14 Iunii och följande dagar examinerade Rector transferendes i Classe I och II. tå från Classe I sex transfererades till Class. II och från thenna Classen till Class. III Nio stycken. Från Class. I. flyttade till Cl. V trenne och från Class: II twenne. Wid Class. III åstundades at med the äldres translation måtte anstånd hafwas till hösten. *den 21.* Gafs thet wanliga Midsommars läfwet, tå ock the wanlige Soknebriefwen utdeltes.

Wid början af thenna Terminen försändes med ett hedersamt testimonio till Academien i Upsala en ansenligen för sig kommen yngling från Class. IV Petrus Soilander. Med honom följde en annan Dietericus Trundman, som war af långt mindre profecter och therföre feck et sämre Testimonium.

För sina disciplar hafwer Rector i thenna Terminen afhandlat, som följer; in

Theologicis

Sedan Superiores och Inferiores blifwit combinerade i lection, Artic. de Gratia Dei, Vocatione, Regeneratione, Iustificatione, Renovatione & Bonis Operibus.

Ebraicis

Äro Superiores anförde at lära lectionen af språket med the första principia Grammatica, som fordras wid resolution, och hafwa therpå begynt at resolvera några verser af Cap. I. Geneseos.

Logicis.

Hafwa Superiores absolwerat Part. I. Cap. II. Sect. IV. V. VI. Inferiores allenast lärde Præcognita.

Historicis

Hafwa Superiores åter begynt Hubners Inledning, och repeterat I. II. III. IV Boken, för hwilka man igenom discurs sökt bibringa the nödigaste Historiska märckwärdigheter, som blifwit utelätne i thetta ofulkomliga Breviario.

Inferiores hafwa genom gådt Cap. IV och V till andra stycket om Romerska Monarchien.

Geographicis

Hafwer man i anledning af thet som hafts före uti Historien gådt igenom Chartonerne om Palestina och Græcia Antiqua.

[66. Åhr 1737.] **Auctoribus Classicis**

Hafwer primus af Superioribus Iacob Iernberg explicerat Virgilium från Aeneid. Libr. II Ψ . 686. till Libr. III. Ψ . 530. och sedan med the öfriga Inferiores och Superiores af Iustino farit fort från Libr. XII Cap. XI till Libr. XVI.

Exercitia Stili

Hafwa Superiores och Inferiores twenne gånger i weckan skrifwit uti Imitationer af Iustino: the förre widlöftigare, the senare kortare. *den 27* hujus förordnades genom Kongl. Maj:ts Nådigsta Fulmacht Conrector Herr Isac Alstadius till kyrkioherde wid Brunnflo församling i Jemptland. Honom succederade efter få dagar Collega Class. III Herr Mag:r Wardberg, genom Högwärdigste Herr Ärcki-

Biskopens fulmacht. Till Cl. III ryckte Herr Odhelius, till Class: II Mag:r Holmberg: och honom succederade Mag. Ström Uplandus. den 29 Augusti öppnades åter Scholen, tå Primus af Superioribus Iacob Iernberg hölt en Oration de Officiis Scholarium.

den 14 Septembr. upkallades samtelige Scholebetienterne här i staden, angående taxation wid bakungspenningarnas erläggande från år 1735. Till Fonde togs hwar och en Scholebetients spanmåls lön, beräknad tunnan efter Cronowärdie till dr. 6:24 öre. Hwar efter man skulle komma at erlægga säden efter i Bakungspenningar en $\frac{1}{2}$ procent, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådigsta resolution på Städernas besvär wid sidsta Riksdag den Åhr 1734 §.

den 26 ejusdem, efter man märckte, at med upsichten på Scholepiltarne i kyrkian och förhören om måndagarne i Scholen geck något lamt till; altså påminte Rector Collegas om sin plicht, at en hwar Söndag och Högtidsdag skulle wara tilstädes i Scholbäncken, åtog sig ock at sielf när hans bönwecka infaller wara i ofwannämnde bänck tilstädes, och hädan efter theruti alternera med Conrector. Angående förhören blef ordnat, at hädan efter hwar måndag, them som förrättar bönen, examinerar strax efter bönen alla Classerne, hwad man lärdt af Söndags-predikan.

den 28 Octobr. eller Simon Iudæ dag hölts kyrkioherde-wal uti Ladugårdslands Församlingen af Kyrkioherden Hökerstedt, tå plurali-(te)ten föll på Comminister wid samma församling Mag. Carl Gustaf Hallman, och näst honom på Comministri wid Storkyrkian, Herr Busk och Nicolaus Sundius. den 12 Novembr. förordnades Mag. Hallman till kyrkioherde wid ofwannämnde församling, hwilken Söndagen therpå i aftonsången, sielf notificerade Församlingen thetta i ett ordenteligit Introductions- [67. Åhr 1737.] tal, i hwilket han käriligen tackade them, som lemnat honom theras kal-else; men utlät sig i något swårare expressioner emot them af församlingen, som warit honom härwid widrige.

Uti Decembr. månad den 6. 8. 10. 12 hölt Rector Examen i alla Classerne, tå ock fyra transfererades från Class. III till Class: IV.

På trägen anhållan tilläts i år liusbrännande på Lucie dag, wid hwilket alt nu geck wackert och skickeligen till. Wid middagstiden gafs ock nu thet wanliga Juhllåfwet.

För sina disciplar hafwer Rector thenna Terminen afhandlat, som följer:

In Theologicis.

Både för Superioribus och Inferioribus af thet wedertagna Epitome, Artic. de Lege, Evangelio, Sacramentis V. et N. T. till Quæst. XXVII.

In Ebraicis.

Hafwa Superiores resolverat Genes. Cap. I med hälften af Cap. II. och ther under läst utan mäst alla Conjugationes irregulares.

In Logicis.

Hafwa Superiores absolwerat Part. I. Cap. III. Sect. I. II. Inferiores Part. I. Cap. I. Sect. I. II.

In Historicis.

Hafwa Superiores af Hübners historiska uttog läst then V boken till Qu. XLVII med nödiga tilökningar, som blifwit them lemnade under discurs.

Inferiores hafwa farit fort från Libr. V. Qu. XXIII. til samma boks Qu. XLII.

In Geographicis.

Hafwer man genomgådt Chartorne om Tyskland och Norrige.

Af Auctoribus Classicis

Hafwer Iacob Iernberg explicerat Virgilium från Libr. III Ψ . 530 till Libr. IV Ψ . 48.

Af Iustino hafwa Superiores och Inferiores explicerat, från Libr. XVI. Cap. I. till Libr. XX. Cap. I.

Exercitia Stili

Hafwa Superiores och Inferiores skrifwit i Imitationer af Iustino, twenne gånger i weckan: the förre större; the senare mindre.

[68.] den 22 innewarande deltes efter wanligheten the inkomne Chorgångspenningar, hwilka i år woro rätt ansenlige och till en trediedel flere, än för förra året.

För then ansenliga reparation, som nu Stora kyrkian står under, war i år i Julhelgen nu här ingen musique och inga lius i Cronorne. Följande är i år giordt på kyrkian. Sedan man uphögt thet fyrkan-

tiga stentornet 4 alnar, upförde man derpå första etagen af huggen sten. Öfwerste och medlerste täckningen på taket togs neder, gordes sedan till en täckning, resningen blef emot 6 alnar lägre, och taket täcktes öfwer alt med ny koppar.

[69] Sidan blank.

[70.] Åhr 1738.

Nyårsdagen, om morgonen gaf Guardet och Artilleriet efter wanligheten salfwor med musqueteriet.

Natten emellan den 6 och 7 Januarii bruto tiufwar sönder fattig kistan i Iacobi kyrkia, men kunde doch intet komma efter penningarna utan måste låta nöja sig med thet lilla som låg i fattigbössorne, them the ock alla upbröto.

Nogra dagar efter åt bröto tiufwar sig åter in uti Olofs kyrkia och stulo bort alla fattig-penningarna.

den 6 Februarii togs åter thet wanliga Scholearbetet före, och Scholen kom så åter til samman.

den sammankallades Riksens Ständer genom publication, till en riksdag här i staden den 13 Maji instundande.

den 23 Martii förordnades af Kyrkiorådet Studiosus Molin, som härtills för Ståles enckia förestådt nådåhret, at wara Cantor wid S. Nicolai församling, blef ock sedan genom Herrar Inspectorum fulmacht constituerad till Cantor wid Scholen.

den 28 Ejusd. Gafs efter wanligheten Påskläf.

den 10 Aprilis kom Scholen återigen tilsamman.

den 15 Ejusd. som war första bönedagen af innewarande åhr, mördade twenne Artillerikarlar, under Gudstiensten, i ett torp på Wermdön en piga, som war nu allena hema, och bortstulo från torparen i penningar, guld och silfwer öfwer 3000 d:r Kopp:mt. Efter nogra dagar blefwo the uptäckte och arresterade.

den 1 Maji inwigdes af Högwärdige Herr Doctor Alstrin Kyrkioherden Hökerstedt till kyrkioherde wid S. Catharina församling. Predikan förrättade Doct. Arnell.

den 9 Ejusd. war här i Scholen examen solenne. Examinatores woro i Class: IV Herr Doctor Alstrin, som ock sedan examinerade i Class: II. Herr Doctor Arnell som på slutet examinerade i Cl. IV. Kyrkio-

herden Törning, som examinerade i Class: III och V och Kyrkioherden Hermonius, som exami- [71. Åhr 1738.] nerade i Class: I. J Class. IV examinerades allenast Conrectoris Lectioner. På slutet infandt sig ock Herr Iustitiæ Borgmästaren Aulewill. Herrar Inspectores förklarade sig wara öfwer alt nögd.

Efter sluten Examen trädde Herrar Inspectores och Examinatores med Docentibus och alla disciplarne tilsamman uti stora Quarta. Som Conrector Alstadius nu borde tiltråda sitt Pastorat, så dimitterades han från sin Schole-syssla, och Herrar Inspectores tackade honom för then flit han awvändt här wid Scholen, samt önskade honom till sin nya syssla alskiöns lycka och wälsignelse.

Härpå berättade Herr Doctor Alstrin. at Mag. Wardberg nu tilträdde Conrectors sysslan, Herr Odhelius flyttade till Class: III. Mag. Holmberg till Cl. II och Mag. Ström nu tilträdde Class. I. Han önskade them wid thenna flyttning alskiöns wälsignelse, förmanade them till flit och trohet och theras disciplar till lydna och beskedelighet.

Härpå kallades Cantor Molin fram at låta höra hwad han giordt i sin syssla. Honom lemnades wid samma tilfälle befallning at öfwa sina disciplar, icke allenast i Musica Choralis, utan ock Figurali, och at till thenna senare använda hwar Onsdag och Lögerdag efter middagen en tima. Præmier låfwades ock them af disciplarna, som gjorde ansenliga profecter i Musiquen. Härmed slöts examen för thenna gången.

den 13. Utblåstes riksdagen med wanliga ceremonier.

den 16. Gafs thet wanliga Pingstläfwet.

den 20. Förrättades med wanlig ståt Riksdagspredikan af Herr Doctor Alstrin, emedan Biskopen i Lund, Doctor Rydelius, som war utsedd till Concionator, under resan till Stockholm, siuknat och dött, och Biskopen i Scara [72. Åhr 1738.] Doct. Schylberg, förordnad Vice-Concionator, för siukdom intet kunde komma up till riksdagen. Texten war tagen af Proverb. III, 5, 6, 7.

den 23 Introducerades af Herr Docotor Alstrin, Mag. Hallman till kyrkioherde wid Ladugårdslands församlingen. Predikan förrättade Kyrkioherden Mag. Törning.

den 6 Junii e. m. emellan 1 och 2 brunno fyra gårdar af på Norremalm och Badstugogatan.

den 21 Ejusd. Gafs thet wanliga sommarlåfwet, tå ock Soknebrewen efter wanligheten utdelades.
För thenna Terminen hafwer Rector afhandlat med sina disciplar, som följer:

In Theologicis.

Både för Superiores och Inferiores af Epitome Repetit. Theolog. Artic. de Sacramentis från Quæst. XXVII. de Ecclesia, Societate Conjugali & Ministerio Ecclesiastico.

In Ebraicis.

Hafwa Superiores resolverat Genes. Cap. II från Ψ . 15. Cap. III och IV till Ψ . 6 samt repeterat Conjugationes & regulares & irregulares.

In Logicis.

Hafwa Superiores absolwerat Part. I. Cap. III. Sect. III. IV. V. Inferiores Part. I. Cap. II. Sect. I. II. III.

In Historicis.

Hafwa Superiores, efter Hübners inledning afhandlat historien om Keisaredömet i Occident, på wanligt sätt, från Cap. V. Quæst. XLVII. till Quæst. LIV. Inferiores hafwa kommit från Cap. V QU. XLII. till Quæst. LIV.

In Geographicis.

Hafwer man genomfarit Chartorne om Danmarck och Sverige, och wid senare riket lemnat per discursum, så ofta tilfålle warit, thet nödwändigaste af Antiquitatibus ex historia patriæ.

Af Autoribus Classicis.

Hafwer Jacob Iernberg explicerat Aenid. Libr. IV Ψ . 48 till Libr. V. Ψ . 381.
Af Iustino hafwa Superiores och Inferiores explicerat från Libr. XX. Cap. I. till Libr. XXIV. Cap. III.

[73. Åhr 1738.]

Exercitia Stili

Hafwa Superiores och Inferiores skrifwit uti Imitationer af Iustino, twenne gånger i weckan: the förre större, the senare mindre. Thes-

utan hafwa ock Superiores blifwit anförde at skrifwa proprio Marte Epistolas och Chrias.

Eljest hafwa nödwändiga resor hindrat Rector, at intet han kunnat hinna i sina lectioner komma så långt, som han åstundat.

den 2 Augusti förordnades af Vener. Consistorio Upsaliens. Rector, genom wederbörlig fulmacht at wara kyrkioherde wid Knutby och Faringe Församlingar i Rodslagen, sedan wid walet wid bemålte församlingar, pluralitas votorum honom tilfallit. Och som församlingarnas skötsel strax borde tilträdas, gjorde man sig färdig, at ofördröjeligen lemna then härtills wid Scholen ombetrodda sysslan.

den 25 Ejusd. Hölts examen med discipulis Classis IV uti the under Rectoris inseende förehafde lectioner, närwarande Herrar Inspectoribus, och nu tilträdande Rectore, Herr Mag. Wardberg. Herrar Inspectores behagade till alla delar förklara nöje öfwer afträdande Rectoris hafde möda wid Scholens styrsel och the ombetrodda disciplars information; Hwarpå sedan sysslan öfwerlemnades tilträdande Herr Rectori.

Wid samma tilfålle fingo af disciplarne följande Herrar Inspectorum tilstånd, at resa til Academien i Upsala: af Superioribus Iacob Iernberg, Henric Luden, Eric Örner, Gabriel och Frideric Lunden, Carolus Ekelund, och af Inferioribus Georg Swan, hwilka strax blefwo försedde med tilbörligit Testimonio.

Sedermåra lemnades till nu warande Herr Rector, efter uprättat inventarium, all Scholens ägendom i böcker och annat tilbehör. Wid inventarii uprättan- [74. Åhr 1738.] de saknades en och annan bok af mindre värde, af them, hwilka blifwit upptecknade i förra inventario, lika som åtskillige nu funnos, hwilka i förra inventario intet stodo upptecknade. Orsaken härtill måtte wara, at man wid förra inventarii uprättande intet brukat all nödig accurate, utan mäst tagit the förra i Scholens röda bok befintliga inventarier till grund, utan at altid efterse böckernas rätta titlar, och tå närwarande Herrar Inspectores intet gåfwo sig tid at collationera böckerna med registret, sedan man fandt the mäst värda böcker wara tilstädes: hwarföre ock thetta inventarium intet kom till underskrift. J öfrigit hoppas man, at en hwar som känt afträdande Rectoris upförande wid Scholen, intet lærer kunna tillägga bemålte böckers förlust hwarken hans wårdslöhet, eÿ heller någon egen-

nüttighet, emedan the samme rätt så litet nu som förr kunnat tiena i hans kram. Doch, ther så skulle finnas billigt, erbiuder han sig till skadans fulla ersättiande, och lemnar emedlertid efter sig i Scholens Bibliothecque, till ihogkommelse af sig, Cluveri Geographiam Antiquam & Novam, cum tabulis.

För *Scholearbetet* från Maji månad af innewarande åhr, förbehölt sig afträdande Rector intet annat af inkomsterna, än diäknepenningarna af Wermdö-Sokn. För the åtskilliga reparationer, som han på egen bekostning låtit göra i the honom anslagne wåningsrum, prætenderas ey heller någon ersättning, utan är thet honom nog, at hafwa kunnat härmed något bidraga till behageliga och beqwäma logementer för sina Herrar Successores. Doch begripas intet här under hyllorna i köket, hwilka blifwit löste för betalning af tilträdande Herr Rectore. [75. Åhr 1738.] Skiärmen för Salspisen blef ock gratis lemnad till Herrar Successorum tienst.

Efter wanligheten hade afträdande Rector wäl ärnat at publice valedicera; men som then anförtrodde församlingen fordrade hans skyndesama närwarelse; altså kunde han härutinnan intet efterkomma sin åstundan och skyldighet. Och ehuruwäl han ärnade efter några weckor komma tillbaka till staden i samma ärende, hindrades doch han härutinnan af wissa emellan kommande raisoner och andra hinder.

J öfrigit önskas tilträdande Rectori i sitt nu warande wälförtienta embete alskiöns lycka och wälsignelse, och at han med nöje och mycken wälsignelse, måtte, så lenge Gud behagar, måtte i thet samma kunna befrämja Guds ähra, fäderneslandets och församlingens bästa, genom then ombetrodde ungdomens Christeliga och mogna underwisning och styrsel, samt således med hugnad få niuta the behageliga fruchter, med hwilka then gode Guden i thenna hedersama bestälning behagat at bekröna hans mogna åhr och lärdom, samt långliga förtienster.

Eric Beckman.

[76.] Fortsättning med thenna Stockholms Trivial Scholas journal ifrån Åhr 1740.
warande Pro Rectore
Th: L: Odhelio.
W: G:tho.

Sedan nästframledne Rector Scholæ M: Hind: P: Wardberg, som allenast 1 åhr och 4 månader thenna beställningen företrädde, den 27 Decembris förledit åhr, effter en 8 dagars siukdom, med döden war afliden, blef vnder Conrectoris sýslans vacance, af wederbörande Herrar Inspectores, effter theröfwer inhämtadt högwyrdigste H:r Doctorens och ArchieBiskopens höggunstiga bifall, ofwanemde Pro Rector, tå warande Supremus Collega, förordnad, at vnder afledne Rectoris Enkias nådåhrs tid, förrätta Rectoris beställningen, och tillika äfwen läsa Con-Rectoris lectioner; Hwarwid högwälbemälte Herrar Inspectores gjorde then anordningen, at Mag:r Holmberg skulle förestå then 3:die Classen, Mag:r Ström then 2:dra och H:r Ömnberg skulle tilträda then 1:sta Classen, intill thess Con-Rectoris Beställningen af Högw. H:r Doctoren och ArchieBiskopen blefwo bortgifwen.

den 3 Febr: eller Mondagen effter Kyndelmässodagen blef altså Scholen, vnder Guds milda nåd och wälsignelse, vptagen, tå war ock en af Docentibus effter ofwanomrörda anordning sina sýslor anträdde.

den 5 dito blef vppå Högw: H:r Doctorens tillstånd, effter föregången Examen, och afgifwit prof-thema [77. Åhr 1740.] en liten flyttning föreslagen ifrån then ena Classen til then andra

den 15 ejusdem förordnades 8 piltar, ju 2 af hwar class, som alla Sön- högtids- och helgedagar skola vpwakta wid sängen vti Kongl Riddarholms församlingen; hwilka komma 4 gånger om åhret at ombýtas; och lemnas wid hwart ombytte en förtekning åt Pastore Loci på them som komma i stället.

den 20 dito behagade Högwärdige H:r Doctoren gifwa sitt gunstiga samtýcke thertill at alla lördagar en timma eller mehr får vti Classe IV:ta användas til moralen; tå ock nu en begynnelse giordes

med *Ethica Omeisii*; samtäckte ock Högw: H. Doctoren, at man en och annan gång i weckan får öfwa disciplarne vti Quarta i Lecturen af thet Fransöska tungomålet, *hwilket* ock likaledes nu begynte.

Tå Scholens både stora Dictionarium och Svenska Bibel woro til banden aldeles vtnötte, blefwo the begge vppå Högw: H. Doctorens tilstånd, med nya band försedde, för 11 d:r Kopp:mt, som af Scholens medel blefwo betalte.

den 1 Aprilis gafs Påskelof effter wanligheten, sedan man, effter förrättad bön, genom en enfallig föreställning, sökt at lägga åminnelsen af Jesu lidande och vpståndelse vti the vnga piltarnes hiertan, såsom en grund, hwaraf flýter både vår rättfärdiggjörrelse för Gud och helgelse i Gudi.

Följande dagar blefwo af mig några Piltar vti Classe [78. Åhr 1740.] IV, som nu första gången skulle gå till Herrans Nattward, med behörig granlagenhet och flit examinerade.

den 6 Ejusdem ankom Högwärdigste H. Doctoren och ArchieBiskopens fullmakt för mig vppå Conrectoris beställningen här wid Trivial scholen, som nu snart twenne åhr stått ledig, vnderskrifwen i Upsala den 3 Aprilis a:c., hwarpå H:r Mag:r Holmberg fick effter mig transport til Classis Tertia, Mag. Ström kom effter honom til Cl: Secunda; och H. Chr. Omnberg blef, medelst Herrar Inspectorum fullmakt, förordnad till Collega Classis Primæ. Således äro nu alla beställningarne här wid Trivial Scholen besatte, Rectoris vndantagen, hwarmed torde ännu en lång tid dröyas i anseende til thet Nådåhr, som afledne Rectoris Enkia har ifrån nästkommande Maii til samma tid instundande åhr 1741.

den 14. Ejusdem wardt, effter thet wanliga Påskelofwet, the ordinaire lectionerne åter företagne, vnder förmaning til flit och gudaktighet. Litet här effter och til at förekomma sorl och oordning wid Piltarnas vtgång vtur scholan, giordes then anordning, at then som Custos är vti Classe IV:ta, hafwer vpseende på them i sielfwa scholan; Notarius åter i trapporna och angifwer them som ostyrige äro, at alt må skickeligen och anständigt tilgå.

[79. Åhr 1740.] den 20 Maii gafs Pingeslof effter wanligheten, och kom Scholen åter tilsamman den 1 Junii påföljande.

den 23 Iunii hölts examen universale öfwer hela Scholen. Högw: H. Doctoren examinerade sielf vti Classe Quarta, vnder H. Politie

Borgmästaren Torpadii närwaro, som af Magistraten war anmodad thenna examen at biwista, emedan H. Justitiæ Borgmästaren war af siukdom förhindrad at wara tilstädes. H. Doctor Arnell förrättade examen vti Classe III; och H. Doctor Kjørning uti Cl: II:*da* och I:*ma*. Och betygade the allesamman ett stort nöye öfwer then flit som både docentes och discentes wisadt.

Vti thenna Termin som ProRector företrädt vices Rectoris och ConRectoris conjunctim hafwer han följande stycken förestält för sina disciplar

1:o Jn Theologicis och af Epitome Repetit: Theol: Benzeli Loc: de *Justificatione*, de *Renovatione* et B. *Operibus*; de *Lege*.

2:o In Hebraicis paradigma regulare יִדְבָר med irregul. וַיִּבְרַח och וַיִּבְרַח, jämte Grammatikalisk resolution öfwer the 10 första Verserna af Genesi.

3:o Jn Græcis the 6 första Capitlen af Epistelen til the Romare

4:o) Jn Latinitate ifrån then 40 Boken vti Iustino in til slutet; jämte 10 Capitel af Officiis Ciceronis.

[80. Åhr 1740.] 5:o) Jn Logicis Caput IV De Prædicamentis ex Nucleo Logices Veisii

6.) Uti Historia Politica then 4:de Monarchien in til thet Tredie Puniska kriget.

7:o) Af Bucolicis Maronis den 4 och 5 Ecclogen, med prosodaisk resolution

8:o) Uti Moralen ifrån början af Omeisii Ethica intil pag: 30.

9:o) Af Rhetorica Vossi in till Schemata, quæ repetunt voces similes.

10:o) Uti Geographien the 4. universal Carthorne.

11:o) Noch vtgifwit och corrigerat inemot 40 exercitia bestående af Imitationer, versioner och variationer

Effter slutna examen trädde H:rr Examinatores och vngdomen vti Stor Quarta, hwaräst Cantor Molin wisade hwad framsteg vngdomen giordt i sången; tå så wäl en liten aria, som sidsta werssen af Psalmen: Min Siäl skall lofwa Herran etc. blef med alla 4 stämmorna siungen; och behagade förnäme wederbörande äfwen här öfwer betyga et synnerligt nöye.

Sedan giordes, vppå Högw: H. Doctorens tilstånd för vngdomen en allmen föreställning, at the, som framdeles wilja nyttia Scholens förmohner, skola, vnder sommarferienne, läsa privatim vti scholan,

ju hwar och en vti sin Class, emot then wanliga lilla recognitionen, dock at the fattige med then samma förskonas.

Sidst blef alt slutadt, med en kort förmaning til Gudaktighet och flit, samt bön och sång, hwar på Soknebriefwen effter wanligheten blefwo vtdelte, jämte 278 d:r [81. Åhr 1740.] 278 d:r 8 öre Kopp:mt til Stipendier och Premier för them som wisadt berömmelig flit både vti Studierne och sången thenne Terminen.

den 1 Septembris blef Scholan åter vptagen tå allenast en enda af vngdomen vnder thenna tiden war med döden afgången; och effter en kort föreställning och förmaning til Herrans fruktan, såsom all wishets grund och begynnelse, blefwo the ordinarie Lectionerne, vnder Guds wälsignelse, företagne.

Uti thenna månad begyntes nu änteligen reparationen uti the Con-Rectoris beställningen anslagne wåhningsrummen, vti *Schol*-huset, hwilka ganska illa medfarne och så bofällige woro, at the icke bebos kunde. Och tå thet Högtährade ByggningsCollegium till thenna reparation allenast anslagit 370 d:r Kopp:mt, hwarmed icke fierdedelen af the nödigaste bofälligheterne hielpas kunde, wardt jag för-anlåten, efter ingen ändring hos then Ädle Magistraten stod at erhållas, genom en ödmiuk Supplique hos Högwälb. H. Baron och ÖfwerStåthållaren Rütger Fuchs, thenna angelägenheten at föreställa, med ödmiuk anhållan om nådig befallning til H. Stads Architecten Carlberg, at låta på en gång hielpa och ändra i thessa i grund bofälliga rummen hwad sielfwa nöwendigheten fordrade. Högbemälte Herre, såsom en stor Patronus literarum, gaf ock här til sitt samtücke, och blefwo således, och sedan thet Lofl.Byggnings, [82. Åhr 1740.] Collegii Herrar Ledamöter här till äfwen gåfwo ett benägit bifall, följande anseelige och kostsamma reparationer vti Con-Rectoris rum wärckstälte innom Octobris månads slut nembl.

1:o) Uti hela wåningen blefwo nya fönster giorde; och en ny fönsterPåst med fönster i Cammaren innan före salen på wänstra handen; hwalfwen, som woro öfwer alt ofwan fönsteren, fylde och fordrade med bräder effter modernt wis.

2:o) BrådePlanket emillan begge Camrarna innanför Salen blef borttagit, och i thess ställe en halfstens mur vpförd.

3:o) Taken i salen och begge Camrarna blefwo med wäf öfwerdragne, med skroflistor försedde, the förre med whit färg öfwer-

strukne och the sednare med allehanda färgor målade, som för ögonen är.

4:o) Nya gälf lades i hela wåningen; och blef stengälfwet i köket borttagit, samt i thess ställe ett nytt trägolf inlagdt.

5:o) I begge Camrarne blefwo nya kakelungar vpsatte och kakelungspipan i then Cammaren, som är åt gården, är förtäcker i sielfwa muren och går in i salsspisen.

6:o) The gamle och oförmlige Spisarne så i salen som then ena Cammare i grunden nedertagne och blefwo i thess ställe nya vpförde effter thet sätt, som nu brukas, samt tillika med nya eldskärmar försedde.

[83. Åhr 1740.] 7:o) En ny dörr giordes i then ena Cammaren, the gamle förbättrades och blefwo med grå färg öfwerstrukne.

8:o) Uti köket blefwo nya hyllor öfwer alt giorde och öfwerstrukne, och vti spisen en fýrugn förfärdigad.

9:o) Till alla rummen blefwo nya lås med nycklar giorde.

10:o) Uti begge Camrarna innan för Saalen giordes dubbla fönster; och blef för öfrigit icke allenast trappan öfwer hela huset whitlimmad utan ock alla fönsteren hela scholen öfwer förbättrade och lagade.

At thenna reparation icke afluppit för mig utan ganska mycket beswär, innan then kom till någon wärckställighet; och at iag omöjeligen kunnat vndgå anseenliga omkostningar innan then blef fullbordad, kan hwar och en lätteligen finna, som efftertänker beskaffenheten af sådana omvändiga wärk, wid hwilka ingen gärna will kännas, när thet på reparationer ankommer; och är thet mig en fegnad, at iag har kunnat kommit, emot allas förmodan, så långt thermed som nu skedt är; och at mina Successorer ey skola hafwa ordsak at beklaga sig öfwer mig, som iag ordsak hafft at klaga öfwer min antecessor i thetta fallet.

Emedan then ConRectori tilsagna bok *Cammaren* icke kom vnder thenna bewiljade reparationen at begripas, och then äfwen illa medfaren är; monde jag, vti ett ödmiukt Memorial vnderställa H:r:r Inspektorum gunstige godtfinnande, om icke then besparade Con-Rectoris Löhnen, finge til thess förbättrande användas

[84. Åhr 1740.] den 4 Decembris blef Riksdagen vnder Pukor och trumpeters klang vtblåsen och riksdagsPredikan blef hållen af Biskopen i Lund Doctor Hindrich Benzelius.

Följande dagar hölts then så kallade Quartalsexamen uti the andre classerne; och hade Högw: H:r Doctoren för Riksdags sýslorna skull intet tid at förrätta examen vti classe Suprema.

den 11. Ejusdem fick vngdomen frijhet at göra then wanliga illuminationen vti Scholen; alt gick stilla och skickeligen till. Så wäl Högw: H. Doctoren, som andre förnåme Personer woro tilstådes wid then oration, som wid thet tilfället blef hållen på Svensk vers af then öfwersta Pilten i Classe 3, Bernhard Holmberg wid namn, vnder en mäkt wacker Choral och Instrumental Musique både förr och effter thenna act.

Samma dag blef Scholen resignerad och Soknebriefwen effter wanligheten vthdelade;

Thetta år är i synnerhet märckwärdigt af the 6000 Swenska krigsmäns transport öfwer till Finland; kriget emillan Hispanien och Engelland; Romerska Keysarens Carl d:VI och Ryska Keysarinnans Annæ Ivanownæ död, jämte then Churländska Hertigens Gref Birons afsättiande, hwilken tillika, genom Ryska Keysarinnans testamente til regent af Ryssland vnder then vnga Tzarens Ivan den III minorenitet, war förklarad; hwilka stora och besynnerliga händelser i thetta år sig tildragit: och gifwa tilfalle till många stora rörelser både in och vtom Europen.

[85] Sidan blank.

[86.]

Åhr 1741

den 9 Febr. eller Mondagen effter Kyndelsmässo dagen kom Scholen, vnder then högsta wälsignelse, åter tilsamman; och blef allenast en liten flyttning giord med några piltar ifrån class I til II:da, effter föregången examen.

den 17 Martii hölts en Latinsk oration effter middagen af Carolus Adler vti Classe Quarta de Passionibus Servatoris typicis et anti-typicis, närwarande Högw: H. Doctoren Alstrin H. KyrkioHerden Hermonius; H:r Borgmästaren Brehmer, H. Stadssecr: Poppellman H. Rådman Ström, jämte ett anseelig samling af flere lärda män af allehanda stånd; vnder en doux vocal och Instrumental Musique, både förr och efter thenna act, som war inrättad effter sielfwa ämnet.

S. d. gafs Påskelof effter wanligheten tils mondagen effter Påske-weckan eller den 30 Martii; så scholen åter blef vptagen.

Vti Aprilis Månad och nästan innom 8 dagar afsomnade Riksrådet och Öfwerste Marschalken Gref DelaGarde. Riksrådet Baron Sparre och Presidenten vti kongl. Commercie Collegio Baron Nicolas von Höpken.

Tå vppå förslaget til then effter afledne Mag:r Wardberg ledig blefna Rectoris beställningen här wid Trivial Scholan vpförde blefwo Adjuncterne wid kongl. Academien i Upsala H:r Mag:r Olaus Muréen och H:r Mag:r Petrus Diurberg jämte H. Mag:r Clingenberg Adj. wid Kongl. Academien i Lund, blef H. Magister Muréen i anseende till thes widtberömda lärdom samt besynnerliga skickelighet till Informations wärcket, genom behörig fullmakt förordnad till Rector här wid kongl. Trivial Scholan

[87. Åhr 1741.] den 2 Maii hölts examen vti Classe Quarta af Högwördige H:r Doctoren E. Alstrin och H:r Iustitiæ Borgmästaren Aulævill; och behagade the begge betyga sitt Gunstiga nöye öfwer the framsteg, som vngdomen giordt vti följande stycker, som iag sedan sidsta examen förehaft. Nemligen

1:o) Af Compendio Repetit: Theologicæ Art. XV, de *Euangelio*. Art: XVI de *sacramentis in Genere in Spee* cum Art: XVII de *Ecclesia*.

2:o) Uti Grammatica Hebræa alla paradigmata Verborum så regularia som irregularia; jämte resolutionen öfwer första Capitlet i Genesi.

3:o) Af Justino then 1:sta Boken och 13 Capitel på then andra.

4:o) Utaf Logica Veisii thet 12:te Capitlet de Prædicamentis.

5:o) Uti Historien; The Romares handlingar ifrån thet tredie Puniska Kriget intill sielfwa Monarchiens början.

6:o) Uti Grekiskan 9 Capitel af Ap: Pauli Epistel till the Romare

7:o) Utaf Officiis Ciceronis 15 Capitel, neml. ifrån thet 11 till thet 25 Capitlet.

8:o) Utaf Buccolicis Maronis then 6, 7 och 8:de ecclögen.

[88. Åhr 1741.] 9:o) Uti Ethica Omeisii ifr. pag. 20 till pag. 50.

10:o) Præcepta Rhetorices.

11:o) Wid pass 50 stycken exercitia Scholastica.

Effter sluten examen behagade h:r Inspectores göra then anordning, at H:r Mag:r Elias Valdius, vnder H. Mag. och Rectoren Mu-

réens wistande på vtrikes orter, skall förestå Rectoris Lectioner; men at jag skulle nu så häreffter, som hit tils, vnder thenna tiden sörja för styrelsen och oeconomien wid scholen, med hwad thertill hörer. *den 23 Junii* hölts examen i the öfriga Classerne af H. Doctoren Alstrin och Pastoren wid Fransöska Församlingen H. D:r Kiorning; hwaruppå ock sedan H. Molin wisadt, hwad framsteg vngdomen giordt vti sången, Scholen effter wanligheten, samt föregången bön och sång, blef resignerad; och Soknebriefwen til superiores Classis supremæ vt delade.

[89. Åhr 1741.] *den 31 Aug.* blef Scholen åter igen, vnder then högstas wälsignelse, vptagen och the wanlige lectione begynte.

den 5. Octobris gafs thet wanliga Marknads lofwet på 8 dagar och kom Scholen *den 12* påföljande åter tillsamman.

Uti Novembris månad skedde en besiktning öfwer alla wåhningsrummen, källare och Contoir uti hela Scholehuset af så wäl Högw: H:r Doctoren och Iustitiæ Borgmästaren, som åtskillige h:r Råd-män, såsom H. Rådman Ström, Apelroth, Billman och Hahl, jämte H:r Capitainen och StadsArchitecten Carlberg; warande ändamålet med thenna besiktning, at tilse hwad vtwäg kunde gifwas til flere wåningsrum för Herrar Docentes här wid wärcket; som hit til för brist af oumgägeligit vtrymme måste bo vtom huset. Gifwande these Herrar Gunstig lofwen, at i bästa måtton anmähla thetta ährendet hos H:r Baron och ÖfwerStåthållaren samt then högt-ährade och Ädle Magistraten.

den 24 i thenna månad hade Swealand then olyckan, at om morgonen förlora sin Stora och oförlikneliga drottning Ulrica Eleonora, til hans Kongl. Maj:ts wår allernådigste Konungs och hela Rikets aldradiupaste sorg och afsaknad; och blef Hennes Maj:ts lekamen *den* påföljande bisatt vti Kongl. Riddarholmskyrkan om afftonen kl. 7; tå samma dag förmiddagen Couriren kom ifrån Gref Leijonhufvud med vnderrättelse om Printzessan Elisabeths vphöyelse på Ryska Thronen, samt huru hon af Gref Leijonhufvud begärt, at alla fiendteligheter nu skulle [90. Åhr 1741.] inställas, effter hon icke wille, at Hennes regering skulle begynnas med blodsvtgiutelse.

den 8 Decembris och the följande dagar förrättades then wanliga quartals examen vti Classe 5:ta 1:ma och 2:da hwaröfwer förteckning inlämnades til Högwyrddige H:r Doctoren.

den 11. Ejusdem examinerade Högwyrddige H. Doctoren vti Classe

Suprema allenast vti the stycker, som hörde till Rectoris Lectioner, emedan tiden icke war tilräckelig at gå igenom thet som ConRector thenna tiden förehafft.

den 12 påföljande, och sedan H. Doctoren till kl. 12 om middagen examineradt vti Classe Tertia kallades samtel. vngdomen fram vti StorQuarta, hwaräst Cantoren H. Molin wisade prof med några piltar, hwad framsteg the giordt vti sången; hwareffter och sedan Högwyrddige Doctoren lemnadt vngdomen en wacker förmaning til Herrans fruktan, blef scholan, vnder bön och sång, samt Herrans milda Nåds åkallan, för thenna Terminen resignerad och vpgifwen. *den 14.* och *15* blefwo the wanlige Soknebriefwen till Superiores Classis Quartæ vt delade.

den 24 emot Afftonen hade Collega Supremus H. Magister Joh: Christian Holmberg then sorgen at mista sin maka Mad: Anna Maria Thelin vti barnsäng; *hwilken* tillika med sitt dödfödda barn blef *den 28* påföljande begrafwen i St. Nicolai kyrkia.

[91] Sidan blank.

[92.]

Åhr 1742.

den 8 Febr: blef Scholen, vnder then högstas wälsignelse, åter up-tagen, effter fömaning til flit och gudaktighet; och woro samtl. Docentes, såsom ock större delen af vngdomen, Gudi lof! wid hälsan. S. d. blefwo, effter Föregången examen och afgifwit prof-thema, ifrån cl: tertia til Classen Supremam vpflöttade Bernhardus Holmberg, Andreas Svarth, Zacharias Ulfvin och Andreas Petrus Berg vnder förmaning til flit och dygdigt lefwerne.

den 10. Febr: Affärdades till Kongl. Academien i Upsala ifrån Classe Supra, med Hh:r Inspectorum tilstånd, Carolus Fried: Adler, Petrus Kiällström och Carolus Friedericus Risbak, och blefwo med behörigt testimonio försedda.

den 10 Martii gafs Påskelof effter wanligheten til then 22 Ejusdem eller mandagen efter Påskedagen.

den 9. Aprilis war Första Bönedagen för innewarande åhr, som tillika war en Klagodag öfwer hela Riket öfwer Hennes Kongl. Maj:ts drottning Ulricæ Eleonoræ högstbeklageliga dödsfall.

den 30 Ejusdem gafs Pingeslof till then 10 Maii eller mandagen effter Pingesweckan, som altid wanligt warit.

[93. Åhr 1742.] den 18 Iunii hölts examen universale öfwer hela Scholan; närwarande Högw: H. Doctoren Alstrin, H:r Iustitiæ Borgmästaren Aulævill och Pastoren wid Fransöska Församlingen H. Doctor Kiorning.

Rectoris lectioner hafwa thetta åhret warit följande, nemligen

1. Uti Benzeli Epitome Repetitionis Theologiæ it. Artic: XVII til slutet.

2:o) Utaf Iustino 8 böcker neml. ifrån then III till then IX.

3:o) Uti Geographien; jämte the 4 werldenes delar och Europa, general och special chartorne öfwer Sverige.

4:o) Uti historia Universali från Romerska Monarchins början til slutet af Imperio occidentali.

5:o) Colloquia Disputatoria åtskillige resor.

6:o) Exercitia stili 2:ne hwar wecko.

7:o) Uti Logica Veisii Cap: V & VI:tum.

ConRectoris lectioner hafwa i thetta åhr warit thesse

1:o) XVIII Capitel af Officiis Ciceronis, till thet XI Capitlet vti II:dra Boken.

2:o) XVI Capitel af Novo testamento Græco til thet 5:te Capitlet af 2 Epist. till the Corinthier.

3:o) IV Ecclogæ af Bucolicis Maronis med prosodaisk resolution.

4:o) 11 Psalmer af Psalterio Davidis för the öfwersta; och 3 Conjugationer utur Buxtorphio för the nedersta.

5:o) Af Omeisii Ethica ett stycke de aretologia, jämte III Capitel de Jurisprudentia Universali.

6:o) Præcepta Rhetorices de tropis Primariis.

7:o) Exercitia Scholastica af åtskilligt innehåld.

Sedan examen war slutad trädde samtl. Herrar examinatores, jämte Docentes och Ungdomen vp vti Stora Quarta; hwaräst Cantor Scholæ H. Molin lät siunga någre Engelske Coraler af Hendels arbeten, [94. Åhr 1742.] jämte ett Italienskt solo stycke och slutade sidst med sidsta werssen af *Min siäl skall lofwa Herran etc.*

Herrar Examinatores behagade förklara en besynnerlig fegnad öfwer samtl. Docentium stora flit och möda, samt ungdomens wakre progresser; och höll så wäl H: H. Doctoren, som H. Justitiæ Borgmästaren ett bewekeligit förmaningstal til Ungdomen till ett slut.

Hwaruppå Scholan för thenna Terminen blef vnder bön och sång resignerad.

Följande dagarne blefwo the wanlige Soknebriefwen utdelade åt Superiores vti Classe Suprema.

Natten emillan den 20 och 21 Iunii afled uti Upsala, effter en långsam och swår siukdom Swea Rikes ArchieBiskop och Procancellarien wid Kongl. Academien thersammastädes Doctor Ioannes Steuchius. den 22 Iunii ankom Högwärdige H:r Doctoren Eric Alstrins skrifteliga befallning at i Schole Boken införas skulle, på hwad sätt Rectorens H:r Mag:r Muréens fullmäktig, Herr Commissarien Renhorn och Herr Mag:r Elias Waldius, som uppehåller Rectorens Lectioner under thess wistande på utrikes orter, hafwa så kommit med hwarannan öfwerens, at Mag:r Waldius niuter för sitt omak af Rectoris Löhn i penningar Njehundrade dahl:r Kopparm:t åhrligen; och at Jnspectores Scholarum, sådant theras öfwerenskommande, såsom billigt och skiäligit hafwa bekräftadt och stadfästadt.

Augusti den 30 uptogs Scholan igen, vnder then Högstas wälsignelse, och blefwo lectionerne företag- [95. Åhr 1742.] ne effter wanlighet; warande samtel. Docentes wid en god helsa.

den blef riksdagsPredikan hållen af Högw: H. Doctoren Erich Alstrin, såsom förordnad Biskop öfwer Wexiö Biskopsdöme. Wår schole har i systerhet ordsak at beklaga thenna ändringen med thess berömmeliga och goda Inspector; hafwande thess ynnest så för scholans som Docentium bästa och förmohn warit ganska stor och besynnerlig.

I thessa dagar kommo the bedröfweliga tidningar til Stockholm, huru neml. hela Swenska arméen måst wid Helsingfors i finland Capitulera med den ryska, som, effter mångas påstående icke warit manstarckare än then Swenska, med the Conditioner, at then sednare skulle embarqueras åt Sverige med öfwer och under gewähr; men lemna hela sitt fältArtillerie och Magasiner åt fienden. Och har altså hela StorFurstendömet Finland, utan någon blodspillan, på några wcekors tid, kommit fiendan i händer.

den 16 affärdades til Kongl. Academien uti Upsala Superiores Classis Quartæ Ioh. Conr: Åberg, Petrus Plaanberg, Iohannes Malmstedt och Isaacus Bolin; och emedan the woro uti sina studier wäl för sig komne, samt vnder all then tid, the gått här i scholan, i systerhet the tre sidstnämde, fördt ett ganska skickeligit lefwerne, så at the

härutinnan gifwit vngdomen, ett berömmeligt effterdöme, så blefwo the ock med ett wackert och wälförtient tesimonio Academico försedda.

den 21 förordnades Biskopen uti Linkiöping Högwyrldige H:r Doctor Eric Benzelius till Swea rikes ArchieBiskop och ProCancellarius wid then Kongl. Academien uti Upsala.

[96. Åhr 1742.] den 2 Decembris blef Glorwyrldigst i åminnelse Sweriges drottning Ulrica Eleonora vti Kongl. Riddarholms Kyrkian begrafwen, vnder Hans Kongl. Maj:ts och samtelige Riksens Ständers närwaro, och hölts LikPredikan af Högw: H. ArchieBiskopen Eric Benzelius. Anstalerna til thenna begrafning både in och vtom kyrkian woro så magnifique och kongelige, at the af alla både inhämska och vtländske förvndrades.

den 10 begyntes med quartal examen vti the nedrigare Classerne; och ehuruwäl Högw: H. Doctoren och Biskopen Alstrin hade ämnat anställa examen uti Classe Suprema, såsom ock Högw. H. ArchieBiskopen lofwadt wara tilstädes wid samma tilfälle; så kunde dock Högbem:te Herrar icke få någon tid thertill för the mångfallige Riksdagssyrlor, hwarmed the alla dagar woro öfwerhopade; hwarföre ock, sedan man 2:ne dagar til thenna examen vtsatt, vtan at Herrarne kunde komma ifrån the publique och angelägnare syrlorne, blef beslutit, at wid nästa examen, som, will gud, kommer at ske, wid slutet af nästkommande Aprilis månad, tå Högw: H. Biskopen Alstrin kommer at tilträda sitt Biskopsämbete, skola the stycken, som uti Classe Suprema thenna tiden blifwit förehafde, tå tillika gås igenom.

den 13. Resignerades Scholan thenna Terminen, vnder bön och sång, samt tienlig förmaning til vngdomen, at hafwa Herran för ögonen och i sina hiertan och föra en sådan wandel, som Herranom är behagelig

S. D. fick befallning af Högwyrldige H. Doctoren och Biskopen samt HögÄdle H. Iustitiæ Borgmästaren at införa vti thenna TrivialScholans journal wederbörande til effterrättelse, huru hög- och wälbem:te Herrar Inspectores stadnadt vti följande slut öfwer dispositionen af the vnder ConRectoris tienstens vacance pro Annis 1738 och 1739 besparde Peningar, efter the theröfwer inkomne och behörigen öfwersedde [97. Åhr 1742.] räkningar, nembligen 1:o) At the 130 d:r 6½ öre Koppm:t, hwarföre afledne Rectoris

Enkia af thessa penningar pro Anno 1738 balanceras, blifwa vppå hennes ödmiuka anhållan henne efftergifne, i anseende thertill, at hennes man, framledne Rectoren Mag:r Hindr Paul Wardberg, för thess emillankommande död, en så liten tid fick niuta fruckten af Rectoris beställningen här wid Scholan. 2:o) At af the för åhr 1739 besparde och af ofwannemde Rectoris Änkia till mig lemnade 497 dahler 17 öre Kopp:mt lemnas 36 d:r Kopp:mt at Notar. Consist. Herr Mag:r Ionas Ask för thess hafda möda wid registrerandet af Scholans Acter 3:o) At the altså återstående 461 d:r 17 öre Kopp:mt få af mig användas, emot behörig räkning och redogiörande, till then ConRectori tilhöriga winsCammarens förbättring, och til the öfrige thess rums reparationer, om något skulle öfwerblifwa; medan thesse penningar, vnder thenna tienstens vacance, influtit och besparde blifwit.

den 17 blefwo the wanlige Soknebriefwen vtodelte til Superiores vti Classe Suprema.

[98]

Åhr 1743.

den 7 Febr: eller Måndagen effter Kyndelsmässö dagen, blef scho-len effter wanligheten uptagen, och the offentelige Lectionerne, vnder then högstas wälsignelse åter begynte. Och skedde samma dag en flyttning från Classis prima till secunda och ifrån secunda til tertia, med några piltar, i anseende til thet ringa antal, som war i thessa twenne classer

S. d. blef af Högw. H. Doctoren och Biskopen Alstrin Rådstugu Predikan hållen i Stora Kyrckian för thenna Stadsens Ädle Magistrat, wid hwilket tilfälle samtl. Ungdomen war i Kyrkian tilstädes och vnderhöll sången, som förr altid wanligt warit.

den 9 Martii war Högwyrldigste Herr Doctoren och ArchieBiskopen Eric Benzelius första resan uppe uti vår schole Kl. litet efter 3 efftermiddagen. Och sedan Han examineradt något af Theologien uti Classe Suprema, war Hans Högwyrldighet tilstädes wid then allmenna bönen och thet vplästa Capitlets förklaring af then Heliga Skriff, samt betygade öfwer våra anstalter här wid ett särdeles nöye, samt lofwade oss then förmöhen, at offtare behedra vår Schole med sin närwarelse.

den 28 Martii gafs Påskelof effter wanligheten til mandagen effter helgedagarne.

[99. Åhr 1743.] I thenna månad, vtföllo genom Kongl. Etats Con-
toirets assignation på Kongl. RåntCammaren the Sexhundra dahl.
Kopp:mt, hwilka Scholan blifwit allernådigst tilslagne wid Hennes
Kongl. May:ts Glorwürdigst i åminnelse drottning Ulricæ Eleo-
noræ Begrafning; Och sedan Herrar Collegæ med Cantore hos
Respective Hh:r Inspectores giordt ansökning om en lika delning af
thessa penningar them ock Rectori och Conrectori emillan, blef af
Hög- och Wälbe:te Herrar Inspectores resolveradt, at man til fun-
dament i thenna delningen skulle taga then praxis som blifwit bru-
kat, så wid Sal. Konung Gustaf Adolphs tid, som wid Glorwürdig i
åminnelse Konung Carl den XII:tes begrafning, likmätigt the hand-
lingar och vnderättelser, som finnas dels i Scholæns Acter, dels af
H. Probstens Melanders bref ifrån Gefle den 12 Martii innewahrande;
til följe hwaraf, af these peningar tilföll Rectori d. 171. Conrectori
114. Collegis med Apologista och Cantore hwarthera 57 d:r Kopp:
mt tilsamman d. 570 Kopp:mt; the öfrige 30 d. Kopp:mt blefwo
effter Inspectorum wilja, samt alla Docentium samtÿcke, lemnade
åt Cantoren wid Kongl. Riddarholmen, effter han wid thetta til-
fället, tilförende någor portion af sådana peningar vndfått.

den 16 Aprilis hölts Examen universale öfwer hela Scholan, emedan
H. Doctoren och Biskopen Alstrin til instundande Maii kommer at
tilstråda sitt Biskopsdöme och således qvittera sitt öfwer upsynings
Embete wid thenna Schola. Wid thetta tilfället woro tilstädes, Hög-
würdigste H. Doctoren och ArchieBiskopen Eric Benzelius, Högw:
H. Doct. och Biskopen Alstrin; Herr Justitiæ Borgmästaren Aulævill
och Kyrkioherden wid St. Jacobi församl. H:r Doctor Olof Kiorning.
[100. Åhr 1743.] Examen påstod ifrån kl. 9 til kl. öfwer ett, och
Examinerade Högw: H:r ArchieBiskopen mehrendels sielf uti Classe
Suprema, och betÿgade tillika med the öfriga Herrar sitt nöye öf-
wer the framsteg, som Vngdomen giordt i sina stycker, hwar och
en å sitt ställe, vnder vår wälmenta och enfaldiga anförsel.

Effter slutad examen utdeltes uti Högw. Hh:r Doctorens och Ar-
chieBiskopens närwaro the wanlige Stipendia och premier för them
som uti Studier och sången, framför the öfriga giordt besynner-
liga framsteg; hwaruppå åtskilliga choraler blefwo sungne med 4
stämmor, och slöts altsammans med sidsta werssen af Psalmen: *Min*

siäl skall lofwa Herran etc.; Hela summan af the vtdelte stipendier
och premier besteg sig thenna resan til 242 d:r Kopp:mt.

Wid thetta tilfälle monde Högwürdige Herr Doctoren och Bisko-
pen Alstrin taga ett bewekeligit afsked så af Ungdomen i gemen,
som af samtelige Docentes i sÿnnerhet, som icke aflopp utan sin-
nens rörelse och tårar å ömsa sidor. Wi beklagade å vår sida then
stora förmohn wi nu sakna måste uti en så mild och gunstig förman,
som wi uti honom altid hafft; vnder hwilkens upsikt wi vårt an-
nars mödosamma arbete med så mycket nöje nedlagt. Wj tackade
honom för all then myëckna ÿnnest han oss wisadt och önskade äf-
wen hans Frv, son och hus all Herrans nåd och wälsignelse; hwarpå
wi å ömse sidor under många tårar skildes åt.

den 25. Ejusdem affärdades, uppå Högw: H. Doctoren och Ar-
chieBiskopens tilstånd til then Kongl: Academien i Upsala följande
ifrån Classe suprema neml. Gabriel Söderling. Andreas Grönberg,
Iohannes Frid: Fogelberg, Carolus Öhberg, Jonas Flinck, Abrah:
Bergstedt och Iohannes Svarth, och blefwo med behörigt testimonio
Academico försedde.

[101. Åhr 1743.] den 20 Iunii, eller mandagen före midsommars-
dagen blef Scholen, vnder bön och sång, samt wederbörlig förma-
ning til Herrans fruktan, för thenna terminen resignerad; hwar-
uppå the wanliga Soknebrefwen blefwo utdelte.

Vicarius Rectoris har läsit i thetta åhr

1:o Af Epitome Repetitionis Theol. Benzeli Art: De Theologia in
Genere Scriptura Sacra de Deo et Creatione.

2:o Puffendorffii Hist: Svecana ifrån begynnelsen til slutet.

3:o Uti Philosophia in Genere, Sex Capitel, nembl. De Definitione,
Nomine, Existentia, Divisione, Principiis et Causis Philosophiæ.

4:o Af Justino then 11 och 12. Boken.

5:o Af Logica Weisii Capita De Methodo, Interpretatione et Dispu-
tatione

6:o Uti Geographia: Skåne, Halland, Blekinge, Gestrikeland, Hel-
singeland, Medelpad, Jemtland, Ångermanland och Westerbotn.

7:o Exercitia Scholastica 2 om weckan.

8:o Hwartmentredie Onsdag exercitia Disputatoria öfwer the Artiklar,
som blifwit läste uti Theologien

ConRectoris Lectioner hafwa warit följande, nemligen

1:o Af Officiis Ciceronis 13 Capitel, ifrån thet 12 Capitlet af Andra Boken til slutet.

2:o Af Bucolicis Maronis then tredie Eclogen, med Prosodaisk uplösning.

3:o Utaf Novo Testamento Græco 12 Capitel ifrån thet 4 af Pauli sednare Sändebref till the Corinthier til thet 2 Capitlet af Sändebrefwet till the Galather.

[102. Åhr 1743.] 4:o Utaf Iurisprudencia Universali Omeisii thet 4, 5 och 6 Capitlet.

5:o Alla Regulaire och Irregulaire Conjugationerne utaf Buxtorphio; jämte analysis öfwer 20 verser af 1 Capitel uti Genesi.

6:o Præcepta Rhetorica och

7:o Exercitationes Scholasticæ af allehanda slag.

Then 19 Iunii eller Dom: III p. Trinit. om afftonen kl. 10 om affton, under then allmenna bestörtning, som tå war i Staden öfwer Dahla-allmogens annalkande, *hwilken* samma dag, emot theras gifna försäkran, hade gått öfwer Ståks-färgan, ankom Öfwerste Lieutnanten von Lingen med fridspräliminairerne å Ryska sidan underteknade, til en allmen glädie hos alla rättsinnade.

den 20 påföljande, emot middagen, bröt then uproriske dahlaallogen sig in i Staden, togo 4 Canoner bort ifrån Artilleriet, som effter ordres intet satte sig till motwårn, stälte sig uppå på Norremalms och stora Torget, och sedermera qvarterade sig sielfwa in i staden, hwar the wille; hwarom Kongl. May:ts kundgiörelse och sedermera utgifna berättelse omständeligen handlar.

den 22 Dito och sedan regeringen så the förra dagarne, som thenna dagen, tagit alla uptänckeliga utwägar, at bringa thenna uproriska menigheten til billighet, blefwo uprors männerna med wåld angripne, effter middagen på Norremalms torg, tå några och sextijo genom 2:ne Canonskott och en eller annan salfwa af fremsta Infanterie Batallionen strax stupade, och the öfrige tilfångna tagne, theras mordgewähr them ifrån tagne sönderslagne och kastade uti Norreström; öfwer *hwilket* alt ofwannämde Kongl. May:ts kundgiörelse och then sedermera vtkomna trykta berättelsen omständeligen förmälar.

[103. Åhr 1743.] den 23 blef Hans Kongl. Höghet Hertigen och Administratoren af Holstéen Adolph Friederich förklarad och utropad för Successor til then Kongl. Swenska Thronen.

Uti thenna Månad blef then ConRectori tilhörige windsCammaren reparerad; med nytt gipstak, nya fönster, nytt golf, nÿ kakelung, nÿ dörr och lås försedd, och taket emillan thenna Cammaren och stora Sträckmuren med järnplåtar beslagit; Till thenne reparationen hafwa Respective herrar Inspectores effter thenna Bokens Fol: 97 anslagit the 461 D:r 17 öre Kopp:mt af then besparing utaf ConRectoris löhnen, som war i behåll; men efter the wid Scholens acter bilagde räkningar el:r original qvittencer kommer thenna reparationen in alles at kosta 523 dahl:r Kopp:mt; så at jag utaf egna penningar måst til thenna reparationen tillägga 62 D:r kopp:mt, förutan andra wid sådana tilfällen oumgängelige omkostningar med arbetsfolket o. s. v. ther man skall få all ting wäl och prompt giordt. den 29 Augusti eller Mondagen effter Bartholomei dagen blef Scholen åter, under Herrans nådes åkallelse, uptagen och några dagar effter, en liten flyttning företagen utur Classe Tertia til Class. Supremam,

Uti början af Septembris, blef Riksdagen sluten med wanlig Prakt och Ceremonier, RiksdagsPredikan blef hållen af Super Intendenten Lagerlöf uti Carlstad.

d 23 Afsomnade uti Linkiöping Swea Rikes ArchieBiskop och Kongl. Academiens i Upsala ProCancellor Doctor Ericus Benzelius, på 3:die dagen sedan han ifrån Riksdagen til Lindkiöping ankommit;

[104. Åhr 1743.] den 12 Octobris wid middagstiden ankom hans Kongl. Höghet Hertigen och Administratoren af Holstein Sweriges Rikes utkorade Arf Furste till Liljeholmen och färdades uti en Kongl. Eschaloupe siöledes therifrån til Carlberg.

den 14 påföljande hade hans Kongl. Höghet sitt solenne intog wid middagstiden här uti Staden, under mycken prakt och glädiebetygelse. Förutan the Solenniteteter, som i thet tryckta Ceremonielet äro anförde, kom Stadsens Cavallerie i sina präktiga uniformer aldraförst togandes, och hade emottagit Printzen wid Carlberg; hördes Musique både under sielfwa intoget och långt inpå afftonen utur St. Jacobi, St. Nicolai, St. Gertruds och Mariæ Magdalænæ kyrkiotorn, med Basuner, trompeter, Pukor och Walthorn, och war hela staden om afftonen öfwer alt illuminerad, och canonerades af en stor del Kiöpmansskenen på strömen.

den 4 Decembris om morgonen afsomnade här på Scholan Apolo-

gisten Hans Vallersteen, som i många år varit här wid wärcket en flitig och trogen Informator; och blef begrafwen den 8 therpå följande.

den 6 Ejusdem om morgon afled saligen Collega Supremus här wid Trivial Scholen Mag:r Johan Christopher Holmberg Uplandus, sedan han tient här wid wärket på siunde året med mycken flit och trohet, til ungdomens märkeliga förkofring; såsom ock hans afgång af oss allom med tårar beklagades;

den 9. påföljande blef hans lekamen til sitt hwilorum beledsagad uti St. Nicolai kyrka; Wid *hwilket* tilfälle 2:ne dödsPsalmer blefwo chorwis med alla 4 stämmorne siungne af then studerande Ungdomen här wid Scholan.

I anseende til thessa sorgeliga händelser blefwo uppå Lucia dagen ingen illumination här i Scholen, som the förra åhren varit brukeligit, utan resignerades Scholen i Herrans namn, under bön och sång den 10 påföljande Decembris, och blefwo thereffter the wanlige Soknebefwen utdelte. The utaf vngdomen, som under ferierne åstunda privat information fingo frihet hos sina H:rr Præceptorer therom sig at anmäla.

[105. Åhr 1743.] I thetta förledne år har wårt arme land, stad och folck sedt, ögonskenliga prof utaf Herrans allsmäktiga nåd och undergiörande hand; Ty 1:o wälsignades Fridsunderhandlingen med en mäktig öfwerkraft på thet sättet, at wi fingo en önskelig och fördelaktig Frid, på en tid, när fienden, som til lands och watn war oss öfwerlägsen, war utan före våra kuster, och upror war innom oss. 2:o Blef thet farliga uproret af then upresta och förbittrada dahlaalmogen stilladt, nästan utan all mennisklig hielp, genom en förskräckelse, som, wid thet första Canonskottet, them åkom at taga flykten och kasta mordgewähren ifrån sig. 3:o Wardt then högstwårdande och angelägna Successions saken så lyckeligen och med så allmen enighet utan buller och owäsande slutat; Alla thessa 3 hufwudsakelige Ährender brakte til et så wälsignadt stånd innom några dagar. Här tillkommer ock för thet 4:de) at 15000 man ryska Auxiliere troppar i thenne höst med 30 galerer, kommit oss til hielp, och blifwa uppå egen sold qwar här i landet öfwer Winteren, på then händelsen några fiendteligheter å danska sidan yppas skulle. Kort at säga: *Herren hafwer giordt stor ting med oss:* Och wi

skola tacka bonom och lofsiunga hans namn; Ty Han hafwer härliga bewist sig, thetta ware kunnogt i all Land:

Alt thet Ande hafwer lofwe Herran

Hallelu-Iah.

[106.]

Åhr 1744.

Then 30 Ianuarii blefwo hufwudmännen til thet grofwa dahlaalmogens upror exequerade på afrättsplatsen utom Södra Tullen. The woro Sex til antalet. 5 blefwo halshugne; men yppersta hufwudmannen för thenna uproriska menigheten, en Bruks bokhållare wid namn Gustaf Schedin, miste först högra handen, halshögs och lades sedan på 4 hiul, men hufwudet och handen spikades på en påla.

den 4 Februarii förmiddagen woro här uti Scholæhuset tilsammans Kyrkioherden wid St. Mariæ Magdalena Församling HögÄhrew: Mag:r Michaël Herrmonius, såsom vice-Præses Consistorii och Inspector Scholarum, samt Justitiæ Borgmästaren HögÄdle H:r Petter Aulævill; och stadnade ofwanbemälte Herrar Inspectores uti thet slut:

1:o) At Mag:r Ström docens i Classe Secunda transporterats till classen Tertiam effter afledna Mag:r Holmberg; och docens classis Primæ Herr Christian Omberg rycker up til Class. Secunda; men behålla emedlertid sina förra Löhner, tils then med thessa classer följande löhnen blifwer ledig.

2:o) At Studiosus Petrus Bodin Angermannus förrättar vicariatet uti Classe Prima och Cantor Scholæ Andreas Molin bestrider sýslan i classe Scribarum, under then tid Änckornas nådår wara och thessa beställningar kunna blifwa af Herrar Inspectores besatte, och thet emot wedergällning af Sex dahl:r Kopp:mt för weckan som dienst göres; *hwilket* alt then dagen håldne och wid scholens acter befintel: protocoll vidare utwisar.

[107. Åhr 1744.] den 5 Februarii blef Scholen effter wanligheten, under Herrans wälsignelse igen uptagen; och tilträdde Docentes sina sýslor effter ofwanbemälte Herrar Inspectorum anordning.

den 10 Martii gafs Påskelof tills den 26 ejusdem eller mondagen effter Påsk, med behörig förmaning til vngdomen

den 14 Maii företogs en flýttning öfwer hela Scholen utur then

ena classen i then andra, effter föregången examen; wid hwilket tilfälle 3:ne blefwo flöttade utur classe Tertia til classem Supremam.

den 23 Ejusdem blef Professor Theologiae wid Kongl. Academien i Åbo och domProbsten thersammastädes Högw: H. Doctor Andreas Bergius af Hans Kongl. Maj:t förordnad til Vener: Consist: Præses och Pastor wid Storkyrkio församlingen här i Staden, effter Högw: Doctoren och Biskopen Alstrin.

den 28 Dito undfick pro-Rector af Herr Kyrkioherden Herrmonius, såsom vice-Præses Consistorii och H:r Justitiæ Borgmästaren Aulævill, tilstånd, för sin swaga hälsa skull, at resa till Säthra Surbrun, tå H:r Magister Valdius emedlertid och intill thess the ordinarie Ferierne wid midsommarstiden infalla, skulle, effter öfwerenskommande uppehålla Lectionerne uti Classe Suprema och för öfrigt expediera hwad til Scholens Oeconomie vnder thenna tiden skulle fordras.

den Iunii blef examen hållen uti Scholen af H. Doctor Kiörning Pastor wid St. Jacobi församling och H. Pastoren Muraj wid Tyska församlingen. Uti Classe Suprema förehades allena the Lectioner, som höra Rectori till; althenstund ConRe- [108. Åhr 1744.] ctoren war frånwarande; och betygade Herrar Examinatores therwid sitt nöye. Blifwande samma dag Scholen resignerad och Sokne-brefwen til Superiores uti classe Suprema effter wanligheten utdelte. den 5 Augusti eller Dom: V. p. Trin. blef Kyrkioherden wid Storkyrckan, Præses Consistorii Urbici och Inspector scholarum Högwärdige Herr Doctor Andreas Bergius uti StorKyrckian ordenteligen introducerad af Archie Biskopen Högwärdigste Doctor Iacob Benzelius; Predikan förrättades af KyrkioHerden Herrmonius wid St: Mariæ Magdalena Församling; och Söndagen theruppå höll wälb:te H:r Doctor Bergius sin första Predikan uti StorKyrkian under en härlig musiqve och en otrolig Frequence af åhörare.

den 19 Ejusdem hade Hans Kongl. Höghet sitt höga biläger med Hennes Kongl. Höghet Chronprintsessan Lovisa Ulrica ifrån Preussen på Kongl. Lust Slottet Drottningholm, med all högtidelig(h)et; effter then therom å trycket utkomne relationen; hwilken höga förmälning förrättades af ArchieBiskopen Doct: Iacob Benzelius

den Ejusdem eller måndagen effter Bartholomæi dagen blef Scholan, under then högstas wälsignelse, effter wanligheten åter uptagen.

Och hade samtelige docentes then förmohnen, at med god helsa och sundhet få begynna Schole arbetet hwar och en uti sin class. Begynnelsen skedde under bön och åkallan, samt trogen förmaning til flit och Herrans fruktan.

[109. 1744.] den 4. Octobris hade Hennes Kongl. Höghet ChronPrintsessan, som under warande tid, med Hans Kongl. Höghet och thess hela Hofstat sig uppehållit på Kongl. Lust-slottet Ulrichs-dahl, sitt Högtideliga intog uti Stockholm, med all then solennitet och prakt som uptänckelig war, och långt mehra än i thet tryckta reglementet war författadt. Framför then Kongl. Sviten redo alla 3 compagnierne af Stadsens Cavallerie. Wid Norra tullen war en ähreport upbyggd, hwaräst Hennes Kongl. Höghet beneventerades af Öfwerste-Ståthållaren och Stadsens Magistrat, samt deputerada af Borgerskapet. Härifrån war vägen å ömse sidor besatt med mehr än 800 granris piramider, ibland hwilka stodo brand- och Stadswaktens compagnier; wid Kongsbackan tog stadsens infanteri wid och formerade en haije hela drottninge Gatan utföre till Fredsgatan, hwaräst artilleriet och så vidare lif-gardet gjorde likaledes en haije till Kongeliga Slottet. Vnder intoget, söngs wid barnhuset, wid theras Kongl. Högheters förbifarande, af en präktig och med allehanda deviser zirad vtbygggnad, åtskilliga psalmer af barnhusbarnen, under accompagnement af Instrumental musiqve; likaledes musicerades af Ähroporten wid Norremalms torg, och af Stadsens torn, samt continuerades med en outhörig canonade af Artilleriet och admiralitetet. Om afftonen war hela staden med alla Kyrkiotornen illuminerade, och hördes stark musique ifrån the sednare så wäl som ifrån ähroporten på Norremalms torg. Jbland alla Stads-Tornen, war storkyrkiotornet på thet aldrahäriligaste decoreerat och såg eÿ annorlunda ut än en lius och majestätisk gloire i mörka luften. Man hade giordt then anstalt at några och tiugu af then här wid Trivial Scholan Studerande ungdom, som några weckor förut thertill blifwit dageligen öfwade, hela afftonen och i synnerhet wid Hans Maj:ts och Theras Kongl. Högheters farande omkring Staden at bese Illuminationerne, sungo effter musica- [110. 1744.] lisk smak ifrån thetta tornet allehanda herliga lof-sånger, understödde af basuner, hwilka likaledes af them tracterades. Hwaröfwer theras Kongl. Högheter betygade et besynnerligt nöye och behagade thet med nådigt wäl behag at afhöra; såsom ock thetta ganska

angenäma och harmonieusa liudet ifrån så högt och härligt ställe icke utan bewekelse af allom höras kunde.

den 8 Decembris hade wi then förmohnen at första gången se vår Nya Inspector Högwördige H:r Doctoren Andreas Bergius uti vår Schole, hwilken ock wid samma tilfälle examinerade alla classerne igenom och betygade et besynnerligt nöye, ofwer the goda framsteg som ungdomen gjordt på alla ställen uti sina stycker. Effter slutad examen, trädde Hans Högwördighet fram uti stora quarta, och med intet mindre nöye afhörde några chorer, som under accompangement af 3:ne basuner söngos af ungdomen, som uti musiqven blifwit öfwade.

den 13 Ejusdem eller Lucia dagen, blef Kl. ½7 om morgonen hela Scholen illuminerad med många hundrade lius och lampor. Classis quarta war öfweralt klädd in uti med granris och öfweralt Zirad med glaslamperter; the andra classerne woro ock på bästa sättet decorerade. Cathedren uti Stor-Qvarta war beklädd med granris och tillika illuminerad i fronten, hwaräst representerades scholans nya Inspectors H:r Doctor Bergii namn, som war inbundit och hade öfwer sig en krona och å sidone palm- och lager qvistar. Härifrån hölts en oration på Svensk weress af Andreas Svarth en af the öfwersta uti Classe Suprema, om *Luciæ dagens högtidelighet*; Begynnelsen giordes med en morgonPsalm som blef sungen med alla 4 stämmorne och understöddes med basuner; therpå följde [111. Åhr 1744.] serenade med röster och Instrumenter. Effter oration blef en Chorus sungen, och wordo orden lämpade effter ämnet. Sidst slutades acten med en lofsång. Wid thetta tilfället behagade H:r Doctoren sielf at wara tilstädes, och war hela Scholen upfyllt med åskådare af allehanda Stånd.

S. D. emot middagen resignerades Scholan för thenna Sessionen till nästkommande Kyndelsmässo tiden, under bön och Herrans nådes anönskan öfwer ungdomen, samt förmaning til dygd och Gudaktighet; och blefwo Säknebriefwen til Superiores classis Quarta, effter wanligheten utdelte.

Gudi. allena ähran.

[112.]

Åhr 1745.

den 4 Febr. eller Mondagen efter Kyndelsmässodagen, blef Scholen för thenna Sessionen åter uptagen, och befunno sig samtelige Doctentes wid en god helsa

den 1 Aprilis gafs Påskelof efter wanligheten till then 15 påföljande, eller mandagen efter Påske-weckan.

den 15 ejusdem gafwo Fransöske och Spanska Ambassadeurerne tillsammans uppå Dauphins Förmälningsdag med Spanska Printsessan, en ganska magnifique Festin.

Uti thenna månaden transporterades genom Herrar Inspectorum fullmakt Collega Classis Secundæ Magister Johannes Ström til Class. Supremam efter Sal. Mag:r Joh: Christ: Holmberg; och Herr Christiern Omnberg flyttades effter honom till Classem Secundam: Likaledes fick Studiosus Petrus Bodin Angermannus, som med synnerligt beröm på andra åhret förrättadt Vicariatet uti Classe Prima, Herrar Inspectorum fullmakt på samma Class; och Cantor Scholæ D:ne, Andreas Molin förordnades til Apologista effter afledne Apologisten Hans Wallersteen, sedan han under Änkans nåd-åhrs tid samma sysla til Herrar Inspectorum nöye förrättadt.

den 2 Maii anträdde ofwannämde Herrar Doctentes såsom ordinarii thessa sýslor med anönskan af all Herrans wälsignelse uti sitt mödosamma arbete; och ungdomen förmanades till all lydno och flitighet.

[113. 1745.] den 24 Ejusdem gafs thet wanliga Pinges-lofwet til den 2 Iunii påföljande.

den 20 Iunii hölts examen anniversarium här uti Scholan; närwarande Högw: H. Doctoren Andr: Bergius, Iustitiæ Borgmästaren Aulævill, H. Doctor Haussvolf och Pastoren Mag:r Tillæus vid Fransöska kyrkan. H:r Doctor Bergius examinerade uti Classe Suprema; Doctor Hausvolf i Classe Tertia och Pastor Tillæus i Classe Secunda. Sedan examen war slutad uti Classe Suprema, förrättade H. Doctoren Bergius examen uti classe Prima och classe scribarum.

Efter förrättad examen trädde Herrar examinatores tillika med ungdomen up uti stora Qvarta och afhörde några choraler, som sungos af ungdomen och slutades altsammans med Psalmen: *Nu*

tacker Gud alt folck under accompagnement af trenne basuner, som tracterades af Bernhard Holmberg, Olaus Bromarck och Matth: Sahlstadius här uti Scholan Studerande Ynglingar.

Häruppå förklarades så wäl Högw. H. Doctoren Bergius, som H:r Iustitiæ Borgmästaren Aulævill å Magistratens wägnar thet synnerliga nöje the wid thenna examen hafft af ungdomens wakra framsteg uti sina studier och Docentium therwid anlagda mykna flit och möda.

Sidst resignerades Scholen för thenna terminen under bön och sång, samt förmaning till Ungdomen til Herrans fruktan och ett skickeligt lefwerne; Och blefwo några dagar thereffter Soknebriefwen effter wanligheten utdelte til Superiores uti Classe Suprema.

[114. 1745.] Vicarius Rectoris H:r Magister Waldius har thenne terminen följande stycker förehaft.

1:o) Uti Theologien för Superiores af Epit: Rep. Benzeli Articulos: de Sacramentis, Ecclesia, Societate Conjugali et Ministerio Ecclesiastico; För Inferiores Art: de Peccato, de Christo, de Gratia in Christo data et de Vocatione.

2:o) Utaf Nucleo Logicis Weisii Superiores läsit igenom hela Auctoren och begynt med Baumeisters Instit: Philos. Rationalis och stadnadt wid § XX; men Inferiores läsit uti Logica Weisii Cap: de Præparatione ad Logicam: de enunciatione et Syllogismo.

3:o) Uti Hybners compendio Historiæ Universalis igenomgått historiam de Imperio Orientali et Occidentali, med Chronologie och Geographie

4:o) Uti Curtio ifrån början til Siette Capitlet af then Tredie Boken

5:o) Globus Terrestris öfwer alt och Generaliora uti globo Coelesti

6:o) Uti Philosophia in Genere hafwa Superiores kommit till Sec-tam men Inferiores läsit de Nomine, Definitione, Existentia et Divisione Philosophiæ

7:o) Dicta Scripturæ Classica Hebraica et Græca, som stå wid slutet af Epitome Benzeli äro Grammatice Resolwerade och sedan lagde på minnet.

8:o) Exercitia stili effter wanligheten; jämte Ethopejer, Characterer samt åtskillige slags Epistlar på latin och Swenska; hwarjemte Exercitationes Disputatoriæ äro continuerade.

ConRectoris Lectioner hafwa thenna tiden warit uti följande stycken: neml.

1:o) Af Officiis Ciceronis 11 Capitel uti Första Boken; med underwisningar om the förekommande Philosophiske och Historiske äh-render.

2:o) Uti Arctologia Ethices Omeisii kommit till pag: 54; och lagt definitionerne på minnet.

[115. 1745.] 3:o) Af Bucolicis Maronis genomgått then 7:de Eclogen med Prosodaisk uplösning och anmärkningar af Rhetoriska ordasätt.

4:o) Uti Hebraiskan läsit alla Conjugationes utaf Buxtorfio. Superiores likaledes genomgått Första Capitlet af Genesi, jämte then Första Davids-Psalm, med en noggran Grammatikalisk uplösning; men Inferiores lagt trenne conjugationer på minnet.

5:o) Uti Grækiskan genomgått Epistolas Pauli ad Ephesios et Philippenses, med alla ordens uplösning; jämte öfning uti Grækiska locutioner.

6:o) Uti Rhetorica Wossii hunnit ett stycke uti Schematologien. 7:o) Skrifwit allehanda slags exercitationes Scholasticas på Græ-kiska, Latin och Swenska.

Augusti d: 22, eller Mondagen effter Bartholomæi dagen, blef Scholen, under then Högstas wälsignelses åkallan, uptagen; och befundo sig samtil. wid en god hälsa.

den 29 Septembris gafs Michels-mässa eller så kallade marcknadslofwet, efter wanligheten

den 10 Decembris och de följande dagarne hölts af Pro Rector den wanlige så kallade quartals examen uti de nedrigare classerne och den 12 ejusdem blef Scholan i Herrans namn, efter bön och sång, samt trogen förmaning till ungdomen för denna Sessionen resignerad; och blefwo kort deruppå Soknebriefwen till Superiores uti Classe Suprema, efter wanligheten utdelte.

Gudi allena Ähran.

[116. 1746.]

Åhr 1746.

Jan. den 13 Kläckan $\frac{3}{4}$ till 9 om morgonen blef Hennes Kongl. Höghet CronPrintsessan förlöst med en arfPrints, till hela Swea rikets obeskrifweliga glädie. Denna hugneliga händelse blef strax allmänt bekant giord, genom 256 stycke skott ifrån de på Skeps-holmen planterade canoner. och på strömen liggande Promar.

Den 16 påföljande blef den unga Printzens döpelse förrättad af Archie-Biskopen uti Upsala Doctor Iacob Benzelius, och det med den högtidelighet och de ceremonier, som det härom utkomna reglementet omständeligare förmåler. Samma dag Kl. 3 efter middagen begyntes med Musiqven ifrån åtskilliga Kyrkiotorn här i Staden; och distingverade sig den vid denna Kongl. Trivial scholan uti musiqven öfwade ungdomen, igenom en utwald chor- och instrumental Musiqve ifrån stora tornet, på samma sätt, som det skedde wid Hennes Kongl. Höghets intog, hwarom ofwanföre pag: 109 är förmält. Om aftonen sågs illuminationer i många hus och canonerades ifrån åtskilliga illuminerade fartyg på strömmen.

Den 19 eller nästföljande Söndag blef en allmän taksägelse giord öfwer Printsens födelse uti alla Kyrkior i Residencen. Och utaf de wid detta tillfället håldne offentlige talen, blefwo rätt många genom trycket utgifne.

Febr: den 2; blef Scholan efter wanligheten åter uptagen under Herrans nådes åkallan och behörig förmaning till ungdomen.

Martii den 2 begick Hennes Kongl. Höghet sin [117. Åhr 1746.] Kyrkiogång uti Kongl. Slots Kyrkian. Denna act förrättades af ArchieBiskopen Doctor Iacob Benzelius; men Predikan hölts af Theras Kongl. Högheters HåffPredikant Mag:r Sven Bælter.

den 24 Martii gafs Påskelof uti Scholen till mandagen efter Påske weckan, som det förr alltid varit wanligt.

Uti Aprilis månad fick Supremus collega Mag:r Iohannes Ström, som i flera åhr med trohet och flit arbetat här wid Scholan, fullmakt uppå Alsike Församling i Upsala Stikt, hwaräst han tillförende erhållit de flästa rösterna Efter honom fick H: Mag:r Elias Waldius, som uppehållit Rectoris Lectioner, under dess wistande på utrikes orter, fullmakt på Classis Tertia.

I denna månad blef Collega Classis Secundæ H:r Abr: Omnberg befordrad till Scholæmästare sýslan wid St. Jacobi Pædagogie efter afledne Scholemästaren Abrah: Pauliander; och fick collega Classis Primæ H:r Petrus Bodin transport efter honom till Andra Classen. Till den härigenom ledig blefna classis prima blef Mag:r Collin Uplandus genom Herrar Inspectorum fullmakt befordrad.

Som nu genom denna flyttning trenne Classer ifrån den 1 Maii måst genom vicarier besörjas; Apologista och Cantor Scholæ, Molin genom en swår siukdom, som ock ändade hans dagar, uti sex weckor

blifwit hindrad ifrån sin sýsla, hwartil ock kommer, at många af Discentibus uti Classe Qvarta denna terminen varit siuke, funno Herrar Inspectores, uppå derom giord föreställning, nödigt wara wid så beskaffade omständigheter, at hålla den wanliga examen anniversarium; Utan, sedan Högw. H. Do(cto)ren Bergius behagadt den 18 Junii at träda up uti [118. Åhr 1746.] Scholen och framkalla Ungdomen uti Auditorio, samt gifwit thensamma thessa omständigheter wid handen, som nu hindra den wid denna tiden annars wanliga examen, samt förmanadt till flit och Gudaktighet, blef Scholen samma dag, under bön och Herrans lof, för denna Sessionen resignerad; och blefwo de följande dagar de wanliga Soknebriefwen til Superiores uti Classe Suprema utdelte.

den 24 Iulii afgick med döden Cantor Scholæ och Apologisten Andreas Molin efter en mäktas swår och långsam siukdom, sedan han denna sednare sýslan såsom ordinarius allenast fiorton månader förestått, och blef den 27 på följande uti Stora Kyrkian begrafwen.

Uti Augusti månad kom Rectoren wid thetta wärket, Herr Mag:r Olaus Muréen, ifrån sina utrikes resor hit till staden med god helsa tillbaka, sedan han uppå Siette åhret uppehållit sig wid the förnämsta universiteter uti Europa, och ökat sin förr nog bekanta lärdom med mycken witterlek och grundelig insikt och förfarenhet uti alla nödiga wetenska(pe)r, samt tillika, som är något besýnnerligt, wunnit en owanlig färdighet uti alla orientaliska och Europeiske mäst brukelige tungomåhlen. Och tå bemälte H:r Rector är af berömmeligit upsåt sinnad, med åsidosättiande af större så kallad heder och andra förmohner, låta thetta wärket niuta frukten af sådan med mycken kostnad och otrolig möda och arbete förwärfwad lärdom och wetenskaper; så har man ordsak at gratulera så denne Stadsens ungdom i sýnnerhet, som the många Studerande i gemen, hwilka här i Staden sig uppehålla, och för sina trånga wilkor skull ey hafwa lägenhet at wistas wid Academien, hwilke få niuta hans [119. Åhr 1746.] underwisning till godo uti hwad wetenskap, som åstundas, så snart Auditorium wid thetta Lärostället blifwer apterad till ett sådant högstnyttigt och så allmänt efterlångtadt ändamål.

Som Scholen war uti et skröpeligit tillstånd, och man wille gärna, at han skulle blifwa satt uti ett bättre anseende, innan H:r Rectoren begynte at läsa publice, samtäckte Herrar Inspectores, på giord ödmiuk anhållan, thertill, at Scholen tillika med farstugan blef öf-

wer alt hvitlimmad och then gamla wanprydliga cathedren med grå färg öfwerstruken.

Emedan H:r Rectoren wid sin så nyss skedda hemkomst hade så mycket at beställa, anmodade han hit tils warande ProRector, at uppehålla thess lectioner the första otta dagarne; samt tillika, tå nu allenast voro Fyra månader af året öfrige, besörja om Oeconomien wid Scholan, som hit tils skedt, till åhrets slut.

den 1 Sept. blef Scholen uptagen och thet publique arbetet, under Herrans wälsignelse begynt. H:r Mag:r Waldius trädde nu till Classis Tertia, som ifrån den 1 Maii förledne blifwit besörjt genom vicarius; och Mag:r Collin till Classis Prima, Auscultanten H:r Joh: Backius började vicariatet uti Classe Qvinta, efter HH:r Inspectorum anordnande, under afledne Molins änkas nådårstid; och Cantoren wid Ladugårdslands församlingen, H:r Bånge begynte likaledes, såsom Vicarius at underwisa ungdomen uti sången.

den 8 Giorde H:r Rectoren sitt första inträde uti Scholen under samtelige Docentium med följe. Ungdomen war församlad allmänneligen uti [120. Åhr 1746.] Auditorio, til hwilken H:r Rectoren hölt ett wackert och uppbyggeligt tal; hwaruppå han begynte sina Lectioner, sedan wi samtliga önskat äfwen honom all Herrans nåd och wälsignelse uti thess embete och mödosamma sysla.

den 15 blåstes Riksdagen ut med wanliga Ceremonier; Till Landtmarskalck waldes Öfwersten wid Ljöfregementet till häst, Baron Matthias Alexander Ungern von Sternberg. Riksdags Predikan hölts af Super Intendenten på Gottland Mag:r Kamecker.

I thenna månaden försändes till Kongl. Academien uti Upsala twenne skickelige ynglingar af the öfwerste uti Classe Suprema, neml. Bernhard Holmberg och Andreas Svarth, och blefwo försedde med et wälförtient testimonio.

Uti början af Decembris månad begynte H:r Rectoren at hålla then wanliga Quartals examen uti the nedrigare Classerne. Uti Classe Tertia giordes af H:r Mag:r Waldius påminnelse häremot; men efter något discurerande härom, lät beqwäma sig till. H:r Rectoren begärte, at thenne omständigheten här måtte införas, efter han är sinnad låta thenna qvæstionen, som aldrig tilförende blifwit giord af någon, komma at afgöras hos Hh:r Inspectores framdeles.

den 8 Decembris behagade Högw. H:r Doctor Bergius tråda up uti Scholen, på en timme allenast; efter han för publique sýslor war

förhindrad längre wara hos oss thenna gången. H:r Doctoren gick in i alla Classerna, och såg igenom Förtekningarna uppå the stycken, [121. Åhr 1746.] som hwar och en af Hh:r Docentibus förehaft, och betygade öfwer alt ett fullkommeligt nöye.

Efter Herr Doctorens bortgång kallades hela ungdomen fram uti Auditorio, tå H:r Rectoren giorde en allmen frågan, om the i åhr wille hafwa then på Lucix dagen wanlige illuminationen i Scholen anstald; lemnandes i theras fulla frihet, at giöra, som them behagade; hwarpå allmanneligen swarades, at the thet alt för gärna wille, med trägen begäran, at thetta nöye måtte them förunnas. Wid thetta tillfället yttrade sig H. Mag:r Waldius, at thet wore en sak, som directe woro löpande emot Konungens förordningar; hwaruppå och sedan H:r Rectoren gifwit behörigt swar, tilspordes ungdomen å nyö, huru the wille, tå the åter enhälleligen itererade sin förra åstundan. H:r Rectoren har begärt, at thenna omständigheten här skulle införas såsom owanlig och aldeles otänlig uti ungdomens närwaro. Hade ock H:r Rectoren ämnadt gifwa ungdomen lof til Lucix dagen; men at förekomma all critique, continuerades med the publique, Lectionerne till den 11 påföljande

den 13 Dec: som war Lucixdagen, anstältes then för omtalta illuminationen öfwer hela Scholen med följande omständigheter

Sjelfwa Auditorium war uplyst med en [122. Åhr 1746.] myckenhet af lius och lampor och dochen på Cathedren garnerad med lampor under Form af en Crona placerade på grön botn, som gaf et härligit anseende. Här woro ock twenne bord satte till Orquestrens tienst, som bestod af några och trettio Instrumenter och röster tillsammans.

Classis suprema war in uti öfwer alt beklädd med granris och å alla sidor garnerad med glas lamperter, och mit uti hängde en försilfrad liusCrona; warande therutinnan loger inrättade för the förnämsta hitbudna Auditores.

The öfrige Classerne woro på sitt sätt, efter bästa wis och hwars och ens smak, som bestyrde therom, Zirade med ganska många lius och Lampor, jämte några små ritade deviser.

Klåckan 7 om morgonen blefwo liusen öfwer alt uptände, och församlades tå the budne Auditores, som jämte Högw. H. Doctoren Bergius och H:r Iustitiæ Borgmästaren Aulævill, bestod af en stor myckenhet utaf förnåme Stånds Personer och Clereciet; jämte

många förnäma fruntimmer som till större delen inlogerades uti classe suprema.

Klåckan half 8 begyntes thenne Festiviteten med en serenade, som Chorwis upfördes af några och tiugu röster under accompagnement af basuner.

Theruppå söngs Psalmen: *Liuis af Liuis o morgonstierna* med alla Fyra Stämmorna, som underställes med basuner och allehanda Instrumenter. [123. Åhr 1746.] Strax thereafter sångs et Andante, tagit af Intendenten och Capell-mästaren Romans musicaliska arbete, Iubilate kalladt, med allehanda Instrumenters omväxling; och thet med sådan accuratesse och smak, at en kännare måtte förundra sig öfwer ungdomens färdighet i thenna konsten.

Sedan begyntes orationen, som hölts af Carolus Fornander; en wälartad och skickelig yngling af Superioribus uti Classe Suprema de Præcipuis virtutibus Præceptoris Publici. Och måste alla, som woro tillstädes, med synnerligt nöje se then frihet och behagelighet, hwarmed thenna orationen proclamerades.

Efter slutn oration upfördes med bara Instrumenter ett *pastorale* giordt öfwer *Wår frälsares Födelse* af then namnkuniga Italienske mästaren Schiassi; hwaruppå följde ett *allegro*, som sångewis upfördes, tagit af wår berömmeliga Swenska Romans ofwanföre nämnda arbete; och blef sedan hela acten slutn med Psalmen: *Nu tackar Gud allt folk* etc., hwarmed alla Instrumenterne instämde.

En sådan otrolig myckenhet af folck hade wid thetta tillfället församladt sig, at föga någon menniskia kunde komma fram eller tillbaka, så tätt hade the trängt sig tillsamman; som ock war ordsaken thertill, at mycket förnämt folck måtte stå dels på gången och i Farstugan, dels åter aldeles gå bort; hwilket föranlåter oss, wid annat tillfälle, at sättia [124. Åhr 1746.] wakt wid dörarne till förekommande af sådan trängsel; och lofwade H:r Iustitiæ Borgmästaren, at göra behörig anstalt therom, så snart thet åstundas.

Samma dag resignerades Scholen och kort therpå utdeltes Sokne-brefwen til Superiores uti Classe suprema, efter förra wanligheten.

Enär Chorgångs Peningarne några dagar före Iuhl deltes, efter thet sätt, som förmåles fol: 25 och 26 i thenna boken, begärte H. Magister Waldius till sin underrättelse få weta, på hwad grund thetta delningsättet sig stödjer; som ock af Scholens handlingar wi-

sadt blef; samt påstod tillika, at hans förebehåll här wid skulle här i boken införes, at framdeles få giöra sina påminnelser häremot.

För öfrigit wördar then milda Gudens barmhertighet för god helsa och all nåd och wälsignelse, under the 7 åhren underteknad haft then förmohnen, at såsom ProRector, dels under afl. Rect: Wardbergs Enkas nådåhrs tid, dels under nu warande Rectoris wistande på utrikes orter, hafwa styrelsen wid thetta angelägna upfostrings wärket; Och önskar af alt hierta, at ofwannämde H:r Rector måtte få niuta god helsa, krafter och all Herrans wälsignelse, at i många åhr, til thetta wärkets anseende och förkoffring, tiäna fädernesLandets ungdom med then besynnerliga skickelighet och gåfwor, som honom äro förlänte.

Stockholms then 23 Decembris Åhr 1746.

Tb: L: Odbelius.

[125. Åhr 1747.]

År 1747.

ሰዓድ ላብ፡ ወወለድ፡ ወወገዳሰ፡ ቅዱስ፡ ኣሐዱ፡ አወላገ፡ ፡ ላዕ፡ ኣ፡ ወረዳ፡

Jag har det goda förtroendet til alla Mina Herrar Successores och alla dem, som warda detta seende, det de icke lära illa uptaga eller uttyda, at jag här begynner anmerckningarna wid denna Kongl. Trivial-Scholan med en litan Biographie af min ringa person; kunnandes heligt bedyra, at det skier uti en ganska god mening. Skulle någon widrig följd häraf dragas, så måste den ewerldeligen stå för en sådan wrång menniskos egen räkning.

År 1707 den 14 Octob. föddes jag hit til werlden uti Gestrike-land, Ockelbo socken och Murgården. Min Sal. fader war Bonden Lars Jönsson och Min Sal. Moder Hustru Anna Olofsdotter. År 1714 den 3. Octob. sände mig mine kiäre och sorgfällige Föräldrar til Kongl. Trivial-Scholan uti Gefle, sedan de sielfwe lärddt mig Swänskan. Under den tiden jag gieck der Scholan igenom, hade jag icke många goda Præceptorer; men til min lycka skaffade mig Min Gud mycken ynnest hos derwarande Con-Rectoren Hans Cabbæus, som war en grundlärdd man, den der wårdade mig som sit barn, icke

allenast hela Scholan igenom; utan ock under den tiden jag Studerade uti Gymnasio derstädes: men dödde beklageligen bort ifrån mig, när jag första gången war rester til Upsala, at blifwa der Student. Hans bortgång blef mig så mycket kiänbarare, som Herren kallade äfwen på samma tid Min Fader til sig. Jag kunde icke straxt se in uti denna Herrans aga; men effteråt har jag funnit, det jag utan all twifwel hade delat den himmelske Fadrens [126. År 1747.] kiärlek med 2:ne Jordiske fäderne, icke besinnandes, at Herren borde hafwa hela mit hierta. År 1721 om wåren blef jag flyttader utur Trivial Scholan til Gÿmnasium, derest jag de 2:ne sidste Terminerne prädikade två gånger och orerade en gång de statu Ecclesiastico. [Så ock responderade en gång för vice Lectoren Magister Grises utgifna Theologiska Theses.] År 1724. d. 19 Martii kom jag til Upsala Academie, under Archiatern Olof Rudbecks Rectorat, och Prof. Fabian Törners Decanat. År 1728 erhöft jag Stipendium Regium. År 1729 d. 31 Octobr. skref jag uti Facultate Philosophica pro venia disputandi, under Prof. Hermanssons Decanat. *Samma år* d. 2 Decemb. blef examinerad uti Articulis fidei et Historia Sacra, under Prof. Theol. Pet. Schylbergs decanat. År 1730 d. 4 Dec. gaf jag ut 1:sta delen af min disputation: De motu materiae non essentiali, Præsides Prof. Erico Alstrin. 1731. d. 20 Apr. Skref pro examine philosophico, Decano Prof. Erico Alstrin. 1731 d. 6. Decemb. præsterade examen rigurosum, Decano Prof. E. Alstrin. 1734 d. 4 Apr. gaf ut den andra delen af min disputation: de Motu materiae non essentiali, Præsides Prof. Hermansson. *Samma år* d. 18. Junii, blef jag Magister Philosophiæ, Promotore Prof. Elia Frondin, och war wid samma Promotion Gratista. 1735. d. 4 Julii erhöft jag det Kongl. wrediska Stipendium. 1736 d. 3 Martii blef Magister Docens wid Upsala Academie. 1737 d. 18 Maji feck fullmakt på Philosophiæ adjuncturen dersammastädes. 1744. d. 22 Apr. gaf jag præsidendo i liuset en dissertation: de cura Principis circa educationem juventutis; för hwilken den unge, lärde och Salige Herren, min 6.årige Eleve, Gref Carl Iohan Strömfelt responderade emot 13 opponenter, och det med et sådant beröm, att alle närwarande, som woro Archie-Biskopen, Landshöfdingen, hela Professors-staten etc. utleto sig alle med desse orden: *wi ønske se Hans ljka. Samma år* d. 6 Maji, blef jag genom öpen fullmakt Rector wid denna Kongl. Trivial-Scholan. Som jag då straxt företog min utrikes resa,

satte Herrar Inspectores til en vicarius emot mitt samtycke, som under min utomlands-resa förestod lectionerne; men Conrectoren Herr Magister Odhelius förde imedlertid styrslen wid werket, som han giordt med mycket beröm och de rättsinnigas adprobation. Detta vicariatet har kostat mig XI hundrade D:r Kopp:mt om året, i det stället, det icke förr warit brukeligt, at gifwa [127. År 1747.] mer, än 400:de D:r Kopp:mt om året, som kan här ses af de föregående acterne: detta stränga förfarandet emot mig, tyckes flÿta deraf, at min vicarius war och är dåwarande Inspectoris primarii Swägers swäger. Jag lemnade då, som sades År 1741. uti Maji månad, mit k. fadersland, och tog aldräförst min resa til Tÿskland, derest jag uppehölt mig uti 2:ne års tid wid de bästa universiteterna och förnämsta städerna, frequenterade de lärdate män uti åtskillige wettenskaper, sökandes at lemna min upmercksamhet äfwen till mycket annat, som jag hölt före wara mig och följacketeligen fäderneslandet med tiden nyttigt. År 1743 reste jag derifrån til Franckriket, derest jag uti Paris uppehölt mig ock inemot 2:ne år; der jag fant altförgodt tilfälle, at lära alt, hwad en förnufftig meniska kan önska, at lära; hwaraf jag utwalde då det, som jag trodde blifwa och wara mig tienligast och nyttigast. År 1745 om wåren reste jag ifrån Paris til Holland, derest jag äfwen sökte, at profitera af den lilla tiden, jag der uppehölt mig. *Samma år* reste jag öfwer til England, derest jag allenast 4 månader wistades; war derföre så mycket angelägnare, at nyttja den tiden til min förmohn. Uti *December månad* af samma år, feck jag ett godt tilfälle, at lemna England, tagandes wägen öfwer Holland och derifrån directe til Paris, hwarest jag då uti 8 månader uppehölt mig, och nyttjade, som förra gången, alla goda tilfällen til mit bästa. År 1746 uti Iunii månad reste jag ifrån Paris, tog wägen igenom Strasburg, Franckfurt och Cassel til Hamburg, och sedan derifrån til Kiöpenhamn; hwarest jag ej el:er utan nytta uppehölt mig någon tid. I början af *Septembris månad* i förledet år kom jag wäl och lyckeligen hjt hem til Stockholm; kunnades aldrig tilfyllest tacka den Nådige Guden, som med och igenom en så faderlig nåd upphållit och beskyddat mig under hela min resa, och ändteligen låtit mig och alt, hwad jag förskaffat mig i främmande länder komma utan all skada in uti fädernes landet; hwarföre Hans Heliga namn ware ewinnerligen lofwadt och prjsadt!!! [128. År 1747.] Den 24 Decemb. 1746

blefwo följande 6 Herrar utwalde och constituerade til Konungens och Sweriges Rjkes råder; näml:n Herr Öfwersten och Baronen Palmstierna, Herr Öfwersten och Bar. Fabian Wrede, Herr Landshöfdingen och Bar. Stiernstedt, Herr Grefwen och Cancellie Rådet Ekeblad, Herr Öfwermarskalcken och Bar. Anders Höpken, och Baronen och Öfwersten Taube.

Den 27 Januarii giordes ansökan hos Stadsens Loflige Bygnings Collegium, at få någon reparation uti sielfwa Scholehuset; hwilket blef gunstigt bifallet, och giordes dermed straxt början. Tå blefwo icke allenast de fyra Classerne wäl inrättade och aldeles ånyo bygde, utan ock et wackert nytt auditorium med dubbel Catheder uti, samt ovale bänkar för discentes, blifwande auditorium med en updragen skiljo-mur afsöndrat ifrån de öfrige Classerne. Fingo äfwen tillika nya dubbla dörrar både för auditorium och sielfwa Scholan. De fyra Classerne blefwo inom 3 weckor ferdige; men med auditorii byggnaden geck det något långsamt, samt med målningen både uti Classerne och auditorio, så at alt blef intet aldeles ferdigt förr än den 3 Aprilis: Under den tiden, som auditorium stod under bygnad, läste Rectorn och ConRectorn uti sine rum. Sedan nu alt war lyckligen til sin ferdighet bragt, hölt Rectorn et inaugurations-tal den 22 Aprilis, *om Sättet, burusom en Borgelig dygd skull kunna aldrabäst bibringas ungdomen.* Hwilken act skiedde rätt högtideligen, och biwistades utom Herrar Inspectores och åtskilliga af Herrar Magistrats ledamöterne, af många af alla fyra tå församlade Riksens Höglöfl. ständer, jemte en myckenhet af förnämt frunntimmer. Acten börjades och slöts med både Instrumental och choral-Musique, som Kongl. Capel-mästaren Herr Brandt upförde med allas beröm. Her- [129. År 1747.] ren, som har bewekt allas sinnen, så af Magistrats personerna, til at samtycka och anordna denna ansenliga reparationen, som deras, hwilkom Magistraten anförtrodt sielfwa werckställigheten af den samma, Han hålle nu sin nådiga hand och wård öfwer detta wercket, at dymedelst måtte befordras och uphöjas Herrans aldraHeligaste namns lof och ära, samt Fäderneslandets ungdoms nyttiga underwisning uti Gudsfrucktan, wettenskaper och goda seder merkeligen befrämjas!!!

Den 16 Februarii begyntes lectionerne ånyo uti Scholan, under bön och åkallan om den nådige Gudens wälsignelse och bistånd uti

detta angelägna arbete. För reparationens skull, kom nu Scholan, at uptagas 3 dagar sednare än som wanligt skie plägar.

Den 17 Martii resignerades Scholan för den tilstundande Påskhelgen, tå en alfvarsam förmaning skiedde til samtel. disciplarne, at med tilbörlig gudachtighet fjra den stora fästen.

Den 30 Martii öppnades åter Scholan med trogen bön om den Nådige Gudens bistånd och wälsignelse uti ungdomens underwjsning och styrrel.

Den 5 Maji gafs det wanliga Pingsta-lofwet uti Scholan, effter en alfvarsam giord förmaning til ungdomen, at med tilbörlig andackt begå en så helig fäst.

Den 18 Maji togs Scholan åter up med wanlig bön och sång.

Den 10 Junii feck den Engelske Doctor Medicinæ sin dom at för det han förehaft skadeliga stämplingar, som rört Successionen til Swenska Cronan, m. m. förlora ära och egendom, samt halshuggas på [130. År 1747.] galgplatsen; hwilket blef alt effter domen ordentel:n werckstält.

Den 16 Junii kommo Herrar Scholarum Inspectores, Högwördig Herr Doctor Bergius och Justitiæ Borgmästaren Herr Aulævill up uti Scholan, hafwandes uti följe Herr Rådman Törne, Herr Kyrkoherden Hermonius, samt Herr Kyrkioherden wid Françöska Kyrkan Til-læus, til at afhöra och anställa någon examen med Scholans ungdom. Uti Auditorio examinerade Rector uti samtel. Herrarnas närwaro utur Cathedern, görandes början med Theologien, alt på Latin, samt genom quæstioner; hwilke af ungdomen beswarades med mycken ferdighet. Sedan anställde Rector examen uti Hebræiskan, öfwer 4:de Cap. uti Genesi, som skiedde både med explication och en fullständig resolution. Aldrasidst wjsade ungdomen sina wackra framsteg uti Françöska språket. Som nu icke war någon mer tid öfrig, så blefwo de öfrige stycken, som blifwit äfwen med lika fljt ungdomen förelagde, icke undersökte. Alle de närwarande Herrarne woro med den af Rector håldna examen ganska wäl nögde, utlåtandes sig, det de icke kunnat förmoda så stora och wackra framsteg, som ungdomen befants hafwa giordt uti wettenskaper och språk.

Uti de nedriga Classerne examinerade de förenämde Herrar Kyrkioherdar.

Effter sluten Examen giordes en wacker choral och instrumental

musique, hwilken Kongl. Capellisten H:r Schernicau upförde endast med Scholans ungdom, som öfwat sig uti Musiquen; hwaröfwer samtel. närwarande Herrar yttrade äfwen sit fullkomliga nöje.

Acten slöts med Bön och en Psalm, sungen med instämmande Basuner och flera instrumenter, samt sedan Rector giordt til ungdomen en faderlig förmaning, resignerades Scholan.

[131. År 1747.] Uti följande stycken har Rector underwysat sina Disciplar uti Auditorio el:r Classe Suprema Höst-Terminen. 1746 och vår Terminen 1747.

Uti Theologien har han igengått Articulos de Theologia in Genere, De Religione, de Scriptura Sacra, de Articulis fidei, de Deo unitrino, de Creatione, atq de Providentia Divina: hafwandes låtit dem läsa Epitome Repetitiones Theologicæ memoriter, och sedan igenomfarit samma lärostycken andra gången medelst frågor och swar som de fattat i pennan, uti den så kallade Benzeli Repetitio Theologica, hwarwid Dicta Classica alltid blifwit läsne och uplöste uti Grundspråken.

Uti Hebræiskan har han bibragt dem medelst en kort, men aldeles tilräckelig methode sielfwa de Grammaticalska Fundamenta; hafwandes brukat dertil von Der Hardts Hebræiska Grammatica. Sedermera igenomläst de 4. Cap. uti Genesi Explicando et Resolvendo ipsum textum.

Uti Baumeisteri Institutionibus Philosophiæ rationalis har han absoolverat Cap. 1:m Præliminare de philosophia in Genere; Cap. 11:um de Partibus Philosophiæ; Logices Prolegomena de natura et indole Logices; samt 3 capitel, näml. de Nationibus, de usu vocum &c. och de Definitionibus utaf denna Disciplinens Theoretiska del.

Uti Methaphysicis har han förestält dem Aepini Compendium, som är lämpat til Theologien.

Uti Geographien har han noga öfwat dem på chartan om Portugal, Spanien och Frankrike; hafwandes tillika betraktat dessa Rijkens historia, Stat och regerande.

Uti Latinska språket har han med dem igenläsit 6 böcker uti Curtio.

[132. År 1747.] *Latinska* Exercitia hafwa de för honom skrifwit 2:ne om weckan, deder hafwa mäst innehållit et kort begrep af universal-Historien.

Francöska språket hafwer han tämmeligen wäl giordt dem hemma uti.

Med Hans upseende och tilhielp hölt en af de öfwersta Disciplarne, näml:n D:nus Fornander en oration wid Lucia fjrandet 1746: *De Præcipuis Præceptoris publici virtutibus.*

den 3 Julii dödde här i Stockholm på Rjkdsdagen Archie-Biskopen Jacob Benzelius, hwilken saknades rätt mycket både af Lekmän och Clerker.

den 1. Sept. begyntes åter Lectionerne uti Scholan med Bön, sång, samt ifrigt anropande til Gud om nåd och wälsignelse uti detta wigtiga arbetet.

den 16 Sept. dödde den Gudfrucktige, dygdige och ogement snälle ynglingen Fornander, til dess k. föräldrars, Läromästares, samt allas, som honom kiände stora sorg och saknad.

den 18 Sept. blef Biskopen uti Lunds-Stiftt Högwördigste Herr Doctor Henric Benzelius Archie-Biskop uti Upsala, warandes han den 3:die brodern som immediate, effter Sine 2:ne i Herranom afsonnade Bröder bekläder detta höga och wigtiga Embetet; Herren låte Honom mångfalleligen fördubla dess stora och Saliga Bröders år och dagar uti en sådan stor Sysslas förwaltande!!!

[133. År 1747.] den 29 Maji erhöft utaf Scholans Herrar Inspectores Herr Jacob Bæckius fullmagt at wara Apologista uti Räkens och Skrifware Classen här uti Kongl. Trivial Scholan.

den 15 Sept. bekom utaf Samma Herrar Capellisten wis Kongl. Capellet Herr Paul Didric Schernicau fullmagt at wara Cantor här wid samma werck; hafwandes bägge succederat den afledne — Molin, som förestått bägge desse beställningar.

den 19 September gafs det wanliga Michelsmäss-lofwet uti Scholan, och

den 30 Ejusdem togs Scholan åter up på wanligt sätt och wjs.

den 10 och 11 Decemb. hölt Rector uti de wanliga Classerne uti Scholan den wanliga quartals-Examen, förutom uti 3:tia Classe; hwarest Collega H:r Mag:r Waldius satte sig sådant emot; hwarwid Rector wille låta förblifwa, til dess den saken blifwer ordentligen av Hrr Inspectores ransakad och afgjord.

Den 15 Dec. höllos wid Lucia fjrande 2:ne orationer, den första på obunden Latin af den öfwersta uti Auditorio, Tolle Thegman *de Harmonia partium corporis humani et inde hausta utilitate*; den

andra af Olof Ryman den andra i ordningen af den Studerande ungdomen på Swensk-vers om *Frälsarens bugneliga födelse*, båda två gjorde sin sak wäl och berömmel:n ifrån sig. Auditorium och hela Scholan war [134. År 1747.] ordentel:n och rätt wäl illuminerad; derwid blef hållen både choral och instrumental musique Swensk och latinsk förut, emellan och effter orationerna, hwilken Scholans Director Cantus H:r Schernicau anförde endast med Scholans ungdom. Acten war mycket angenäm och hederlig, samt bjwistades, utom Scholans H:rr Inspectorer, af en ganska stor myckenhet af mycket förnämt folk af bägge könen, hwilka yttrade allesammans sit besynnerliga och fullkomliga nöje deröfwer. Sidst blef en Psalmungen med Basuner och instrumenter.

Samma dag resignerades Scholan, och något dereffter utdeltes Sockne-Brefwen effter wanligheten til Superiores uti Auditorio.

Herren ware ewinnerligen lofwad och prjsad, som så nådeligen och faderligen låtit sig wårda om denna Swea Rjkes lilla Plante-Schola och Läröställe alt in til denna stund!!!

Lofwer Herren alle Hedningar och prjser hono(m) alt folck; ty Hans Nåd och sanning är wäldig öfwer oss i ewighet, Halleluja!!!

[135. År 1748.]

År 1748.

Den 8 Febr. blef Scholan uptagen, och det publike arbetet under Guds nåd och wälsignelse begynt och fortsatt.

Den 26 Martii gafs det wanliga Påsklofwet.

Den 7 Aprilis togs Scholan åter up under den Nådige Gudens trogna åkallan om bistånd och wälsignelse uti alt nyttigt och Gude-lygit företagande.

Den 17 Maji lemnades Scholæ-ungdomen det wanliga Pingstlofwet, med tienlig och alfwarsam förmaning til at med anständig lefnad och Gudsfrucktan begå samma heliga fäst.

Den 30 Maji begyntes återigen den allmänna Scholæ-ungdomens underwisning.

Den 8 Junii blef uti det Lofliga Bygnings Collegio uppå Rectorens föreställning beslutit, at det rummet, som är närmast til Bagarestugan skulle hädan effter inrättas och brukas til gemensamt wä-

ningsrum, nämligen til bak och twättning, samt at icke der, som härtills oförswarligen skedt, skulle inläggas wed, kohl eller några andra eldfångda saker, hwarigenom lättel:n kunde skie någon olycka, aldenstund bakugnen löper derin utur Bagarestugan.

Den 21 Junii resignerades Scholan med lof och tacksägelse til Gud för all Nåd och wälsignelse Han så rjkeligen förlänt både lärare och lärningar uti deras göromål!

Dagen dereffter utdeltes til Superiores uti Auditorio de wanlige Sockne-Brefwen.

[136. År 1748.] Wid samma tillfälle skedde icke den wanliga och almänna års-Examen med ungdomen uti H:rr Inspectorum närwaro, dels för Rectorens då för tiden siukliga tilstånd, dels för ungdomens siukligheter, som så offta timat hela den terminen öfwer, och ännu wahrade, andre omständigheter, som lågo i wägen, at lemna oomrörde; utan samma Examen blef til nästkommande Michaëlis-Mässa-tid upskuten, då man, om Gud förlänar lifstiden, tänker den samma at anställa.

Den 15 Aug. öppnades åter Scholan med bön och åkallan til den Nådige Guden, och ungdomens almänna underwjsning börjades i den Samma TreEnige Gudens allerheligaste Namn.

När hwar och en sin Syssla sköter, så går alt wäl ehwad oss möter.

Den 23 Sept. Besökte Högwördigste Herr Archie-Biskopen Hindric Bentzelius tillika med H:rr Inspectores, Doctor Bergius och Justitiæ Borgmästaren Aulævill wår Schola, tå äfwen allmän Examen skedde, som förrättades på följande sätt: Wid ankomsten kl. 9 siungdes först med Basuner och andra instrumenter, Psalmen — *Hela werlden frögdens Herran* etc., och dereffter ett af den Stora Hendel componerad stycke med fyra stämmor och instrumenter. Straxt deruppå upwisade Rector för Archie-Biskopen och de öfriga Herrarna Cataloguen på hela Scholans ungdom, hwaruppå woro antecknade, jemte namnen, hwars och ens ålder samt dess föräldrar. Dernäst framgaf Rector en Latinsk Specification på alla de wettenskaper och stycken, som uti Auditorio blifwit af honom och Conrectore ungdomen förelagde [137. Å. 1748.] ungefärl:n på ett år.

Sedan nu Rector giordt Herr Archie-Biskopen på alla dess frågor, som giordes i anledning af denna Catalogue och Specification, nögtaktig och tilräckelig underrättelse, samt sedan Herr Archie-Biskopen sielf effter Cataloguen upnämt alla disciplarna uti Auditorio

och gjordt sig om en hwars tilstånd underkunnig, påminte Rector, om icke sielfwa Examen kunde få gå för sig? Hwartil gafs bifall.

Tå tog Rector straxt sit rum uti Cathedern, och begynte först examinera uti Hebræiskan, tagandes til ämne det 7:de capitlet uti Genesi, samt bedjandes Archie-Biskopen sielf nämna ut både versen och capitlet, samt hwilken discipel han hålst behagade, som skulle samma vers företaga; hwilket äfwen skedde: tå på detta sättet lästes, expedierades och fullständeligen resolverades 8 verser, hwarmed Herren war fullkommeligen nögd, och sade sig icke kunnat förmoda af disciplarne en så stor ferdighet uti det Hebræiska språket; Befalte derföre företaga något annat. J anledning hwaraf Rector begynte Examinera uti Theologien, nämligen Articlen de Christo, sedan han förut förestält åtskilliga frågor de Articulis Fidei in genere och de sammans delning på åtskilligt sätt. Disciplarne swarade beröml:n til alla frågor, och wunno följacketeligen de närwarande Herrarnes benägna approbation. Effter den Theologiska Examen, examinerade Rector de Philosophia in Genere och sedermera uti Logican; hwarigenom Disciplarne wunno icke mindre beröm och loford. Aldrasidst lät Rector sine disciplar wjsa sin ferdighet uti Latinen, hwartil togs det X cap. uti IX Boken af Qvinto Curtio; tå Rector geck neder af Cathedern och wjsade Archie-Biskopen Disciplarnes Exercitii Böker samt deras Proscripta, som woro skrefne på swenska, Latin, Grækiska och Hebræiska: Som tå Kl. war redan [138. År 1748.] half tolf, kunde icke H:r Archie-Biskopen låta Examen uti Auditorio längre påstå, utan betygade sit fullkomliga nöge öfwer disciplarnas uti Bokwett gjorde framsteg, och begaf sig således til de andre Classerne, derest han såg som hastigast igenom deras Exercitii Böker och skrif-Böker, samt lät en och annan explicera några rader Latin.

När detta war gjordt, kom H:r Archie-Biskopen ånyo up uti Auditorium tillika med de öfriga Herrarna, tå hela ungdomen blef djt inkallad och i ordning stäld, hwarpå et och annat stycke, af de största Musicis komponerade, blef med vocal och instrumental Musique sungit, och tilslut den Psalmen: *Nu tackar Gud alt folck* etc. med alla fyra stämmorna samt Basuner. När således alt war wäl til ända, war kl. half til två, tå Arche-Biskopen gjorde til Rector och de öfriga Docentes et kort tal samt tacksägelse för deras använda fljt med ungdomen, så ock förmante slutel:n allesammans

til fljt och gudsfrucktan: hwaruppå Rector tackade på allas wägnar H:r Archie-Biskopen för all dess möda och betygade gunst emot både Docentes och Discentes.

Följande punkter afgjordes af H:r Archie-Biskopen och H:rr Inspectores, som recommenderades Rectori at hädan effter bewaka och i ackttaga, så snart expedition deraf blifwer honom tilstäld.

1:o At wid Scholæpiltars inskrifningar, komma de förmögnare at erlægga til Bökens köpande för almänt bruk 1 Rdr 16 ./.. och de oförmögnare 24 ./.. Koppm:t.

2:o Bör tilses, at Cellarii Geographica antiqua köpes och tabellerna afskiljas ifrån werket, samt insättias uti ramar och uphängas på Pelarna uti Auditorio, til så mycket wigare bruk wid Historiens och auctorum historicos läsande. På samma sätt bör äfwen förfaras med universelles Chartorna uti de nedriga Classerna, på det ungdomen måtte hafwa dem så mycket wigare för ögonen.

[139. År 1748.] 3:o Bör noga tilses, at inga auctores med Swänske el:r Latinske noter, långt mindre med hela versioner blifwa af ungdomen köpta och brukade.

Den 26 Sept. kl. half til tolf om dagen föddes till Sweriges allmänna glädie Prints Carl, som befordrades den 28 derpå följande til dop och Christendom.

Den 30 Sept. Gafs uti Scholan det wanliga Michaelismässa-lofwet, och den 10 derpå följande Octobris öppnades åter Scholan under bön och åkallan til Gud om nåd och wälsignelse uti ungdomens underwjsning.

den 9:de Decembris hölt Rector uti Classe III, II och V:ta den wanliga quartals Examen: uti Classe III:tia och II:da skrefs et så kalladt Exercitium Extemporaneum: Rector ägde orsak, at berömma både disciplar och Docentes för deras å båda sidor använda fljt, önskandes dem allesamman Nåd och wälsignelse til vidare lyckliga fortfarande uti sina göromål. och förmanandes ungdomen til lydackthet och Gudsfrucktan.

Den 11 Dec. Examinerade Rector ungdomen uti 1:a Classe.

Den 12 Decemb. resignerades Scholan med lofsång och tacksägelse til Gud för all Hans Nåd och wälsignelse under den förflutna tiden! Rector gaf Docentes och Discentes wid handen, hwarföre man för denna gången icke wore sinnad at fjra Lucia dagen på något besynnerligt sätt, som det skiedt de 2:ne förflutna åren. Hölt

sedermåra et wackert tahl til H:rr Docentes och gaf til slut ungdomen hiertliga förmaningar, at anständigtt förhålla sig öfwer den instundande Jule Helgen.

Den XVI. utdelte Rector de wanliga sokne brefwen.
[140. År 1749.] Den 6:te Februarii togs Scholan åter up under bön och den TreEnige Gudens trogna åkallan om Nåd och wålsignelse uti ungdomens underwjsning.

Wår gierning nådigt skåda, hielp Tu thet bästa råda, låt uphof, fortgång ända, alt til Tin åra lända!!!

Den 21 Martii gafs det wanliga Påsklofwet.
Den 3 Aprilis öppnades åter Scholan under bön och åkallan til Gud om Nåd och wålsignelse uti Herrans Plante-Schola.

O! Jesu Christ, wår tröst förwist, wi Tig i trone bedja, låt Tin Pjna, kors och död lända oss til glädje!

Uti början af Martii månad söktes at få någon reparation här uti Scholæ-huset och nedersta wåningen, som äfwen utaf Byggnings och Handels Collegierna bejakades; tå straxt derpå giordes en början uti de rum, som äro tilslagne Collegæ Primæ Classis tillika med Apologisten här wid Scholan, gemensamt; men nu med Primi Collegæ tilstådelse, endast bebos af Apologisten, hwilken senare gifwer den förra en wiss betalning, derom de sin(s) emellan kommit öfwerens. Alla fönstergluggarna åt Skiärgårdsgatan blefwo på alla sidor utwidgade, samt försedde med nya kittfönster. 2:ne nya kakelugnar blefwo der upsatte; nytt golf blef uti det stora rummet in för köket inlagdt, med annat mer, som befants der nödigt at ändra och reparera, som icke kan så noga Specificeras.

[141. År 1749.] Den 9:de Maji lemnades Scholan det wanliga Pingsta-lofwet.

och den 22 Maji öppnades åter Scholan under sång och trogen bön til den Nådige Guden om Hans bjstånd och wålsignelse uti ungdomens underwjsning.

Uti början af Maji månad gjorde Rector ansökning uti det lofl. Stadsens Bygnings Collegio, at dess Skafferi måtte blifwa adopterat til ett wåningsrum; hwilket äfwen blef bifallit: och den 8 ejusdem giordes dermed en begynnelse. utom denna kam(m)aren bygdes äfwen innom den samma en liten Garderobe för Rectorn, samt uti stora stufwan uti samma andra wåningen ett Contoir närmast fönstret, samt et dylikt gent emot för Conrectorn til wedergällning och er-

sättning för det, han cederade til Rectorn, utaf hwilket tillika med Rectorns förra Contoir, äfwen med det samma giordes til et Skafferi för Rectorn i stället för det, hwaraf kammaren bygdes för honom. Detta är och blir til at mercka wid denna kammarens adopterande, at dertil anlages endast 300 Dr Kopp:mt, hwarföre Rectorn måste sielf betala alt hwad deröfwer stiges, hwilken Summa Rectorn el:r dess anhöriga komma med tiden at åter undfå af sin Successor, el:r af den, som kommer at bebo samma kammare effter nu warande Rector. Samma förenämnda Summa bestiger sig til 300:de Dr Kopp:mt, utan at räkna all annan derwid giord omkostnad, som kunde med skiäl äfwen räknas til 300:de Dr dito mynt; Men så åstundar nu warande Rector ingen ersättning för den sednare omkostnaden; utan allenast de förra 300:de Dr, som dess effterträ- [142. År 1749.] dare til nu warande Rector, el:r med tiden til dess anhöriga kommer at erlægga, förrän samma adopterade rum cederas.

Den 1:sta Junii gjorde Rector tillika med Collegis Classis III:tiæ, 2:dæ, 1:mæ och Classis 5:tæ en Collation för Herrar Rådmännen Giöding och Smedberg samt Stads-Architecten Herr Carlberg och StadsBokhållaren Widman, tå de togo i besiktning, huru nödigt det wore at uti Scholæhuset reparera den stora kakelugnen uti Scholærummet, muren omkring Scholægården wid Baggens-gata, stora porten åt Schiärgårds-gatan, bakugnen uti Brygghuset el:r bagare stufwan, samt det rummet, som är näst in til bagare stufwan; och försäkrade allesamman förenämde herrar, att recommendera dessa bofälliga stycken uti Stadsens Byggnings och Handels Collegier til en skyndsam reparation.

Den 21 Junii blef Scholan resignerad, utan at den wanliga anniversaire examen gick för sig, af orsak at Högwördige Herr Doctor Bergii opasslighet intet wille tillåta at derwid blifwa närwarande.

den 5 Julii besiktigade bran(d)synen Scholæ-huset, då den samma befant kakelugnen uti Scholæ- [143. År 1749.] rummet, bakugnen uti bagare stufwan, muren omkring Scholægården, porten wid Schiärgårdsgatan, källaretaket, som blef til en del afrifwit, aldeles bofällige och oförsvarlige; Rector gaf alt sådant straxt til känna uti de lofl. Byggnings och Handels Collegier, nu tilkänna, jemte ansökan om bemålte bofälligheters reparerande; men gafs rätt liten appearance at sådant snart erhålla.

den 4 Septembris togs Scholan åter up under bön och åkallan til

den Nådige Guden om nådigt bistånd och wälsignelse uti ungdomens så angelägna underwjsning och wägledande.

den 28 Septembris gafs uti Scholan det wanliga Michaelis-mässa lofwet och

den 9 Octobris öppnades åter Scholan med wanlig bön och sång.

Den 13 Decembris slöts Scholæ-arbetet för detta året, då en oration blef offentlig den hållen af en ibland de äldsta ynglingarna uti Auditorio, nämligen Magnus Bromarck, *De publica Logices utilitate*. Hela Scholan war prydligen och med smak illuminerad, samt acten celebrerad med instrumental och vocal- musique af Scholans ungdom, som anfördes af dess Director Cantus, Herr Schernikau. Åhörarna af bägge könen, som woro församlade af distinction til ett stort antal, betygade deröfwer, deras fullkomliga nöge.

Rector utdelte straxt dereffter de wanliga Sokne brefwen.

Alt som anda hafwer, lofwe Herran! Halleluja!!!

[144. År 1750.] Den 5:te Februarii begyntes åter ungdomens underwjsning, sedan Scholan war öppnad under sång och Bön til den Barmhertige Guden om nåd och wälsignelse uti et så wigtigt och angeläget förehafwande.

Gif lycko, Gud, til all god werck!!! &c.

Den 13:de Martii gafs det wanliga Påsklofwet, och Rector gjorde til ungdomen alfvarsamma och bewekliga förmaningar til en så dyr Fests wanliga firande.

Den 26 Martii öppnades åter Scholan med tilbörlig andackt, och ungdomens information fortsattes som förr med all flit.

Den 27 Aprilis kom inspector Scholæ Högwördige H:r Doctor Bergius tillika med H. Kyrkoherden Forskål up uti Scholan uppå H:r Rectors anmodan til at effterse hwad Progresser ungdomen sedan sidsta examen giordt uti sina studier. Den andre Inspector Scholæ Herr Justitiæ Borgmästaren war förhindrad, och kunde följacktel:n icke infinna sig. Uti de andra Classerna skiedde ingen examen, emedan Rector uptog hela tiden at examinera uti Auditorio, hwilket han gjorde helt allena utaf Cathedern, samt alt på latin, uti wälbemälte Herrars närwaro.

Förän Rector anställte Examen aflemnade han följande Elenchus lectionum et Exercitationum, quæ per unius anni Spatium habitæ sunt in Auditorio Regiæ Scholæ Trivialis. Rectore ejusdem Scholæ

Olaio Murén.

In Theologicis, instituta repetitione Articulorum [145. År 1750.] antea explicarum Articulos Fidei *De Gratia Dei in Christo data; De Vocatione ad Salutem; De Regeneratione, Illuminatione, Pœnitentia* et ejusdem partibus, *Contione et Fide; De Justificatione et Unionecum Deo Mystica; De Renovatione* et denique *De Bonis Operibus* absolvit; quos primum memoriter recitari curavit ad ductum Compendii, *Epitome Repetitionis Theologicæ* dicti; deinde vero eosdem ulterius exacte enodando et repetendo per breves quæstiones et responsiones, calamo exceptas percurrit, addita explicatione dictorum classicorum e suis fontibus haustorum et id quidem secundum illam sic dictam *Repetitionem Theologicam*.

In Hebraicis, Fundamenta ejusdem lingvæ discipulis suis i[n]culcavit methodo succineta, evidenti et suis nixa rationibus, quibus ad finem perductis, ad praxin eadem retulit perlegendo et resolvendo Caput VIII:vum, IX:num, X:mum, XI:m, XII:m, et XIII:tium Geneseos. Insuper quoque tradidit Discipulis suis methodo facillima Accentuationem hujus lingvæ Prosaicam, quam semper in legendo et explicando Textu Hebræo adeo diligenter exercuere et observarunt, ut optime jam sciant ejusdem rationem reddere.

In Logicis, secutus est Logicam a Magistro Plenning in Epitomen redactam, cujus suis explicuit, ad finem per ducto Capite V:to Partis Theoreticæ de *Judicio et Propositione*, Caput. VI:tum de *Ratiocinatione et Sylogismo*; Caput 1:rum Partis practicæ de *Veritate in genere, ejusque opposito, falsitate*; Cap. 11:dum de *Veritate certa*; Cap. III:tium de *Veritate probabili*; Cap. IV:tum de *modo veritatem per meditationem inveniendi*; Caput V:tum de *modo veritatem per interpretationem investigandi*; Et denique Caput VI:tum seu ultimum de *modo veritatem per disputationem inveniendi*.

[146. År 1750.] *In institutionibus Baumeisteri Metaphysicis*, nuper[per]rime susceptis, perventum est ad pag. m. 19:nam.

In Historicis, suis recensuit discipulis Historiam universalem de Populo Dei et quator Monarchiis, Consideratione, Imperiorum Geographica et doctrina Regnantium additis; Præterea etjam Historiam Regum Patriæ totam fere percurrit.

In Sermone Latino, explicato suis usque ad finem Quinto Curtio,

ipsis prælegit M. T. Ciceronis Tres libros de officiis, quoque fere omnes jam absolvit.

In Stilo latino Exercitia varii generis dictitavit emendavitque.

In lingua Gallica etjam suos aliquando erudit. *Ejusque* modamine peroravit Secundus in ordine discentium, D:nus Magnus Bromarck, *De Publica Logices utilitate*.

Faxit Deus T. O. M. ut vergant hæc omnia in Ipsius inprimis gloriam, nec non Docentis ac Discentium mutuam utilitatem!!!

Uti alla dessa omnämnda stycken examinerade Rectorn sina discipular, hwarå de alle sammans lemnade ferdiga och tillräckeliga swar, så at Högwördige H:r Doctor Bergius betygade deröfwer ett fullkomligt nöije, samt med hiertelig fågnad berömde både läraren och lärlingarna, önskandes dem til slut alskiöns lycka och wälsignelse.

Den 30 Aprilis gaf Rector Scholæ ungdomen det wanliga Pingestlofwet, samt förmante ungdomen til den Heliga fästens gudeliga och dygdiga firande.

[147. År 1750.] Den 14. Maji öppnades åter Scholan, och ungdomens underwjsning fortsattes med bön och åkallan til Gud om lycka och wälsignelse uti arbetet.

Den 18 Junii resignerades ungdomen för Midsommaren med lof och tacksägelse til den Treenige Guden för all nåd och wälsignelse under den förflutna tiden. Sedermera förmante Rector ungdomen alfvarsammelige til dygd och gudsfrucktan, samt komma flitigt til samman effter midsommarlofwet.

Den 23 Aug. kl. 7 effter middagen behagade Gud ifrån denna mödosamma werlden hädankalla denna kongl. Trivial-Scholans Jnspector, Högwördige Herr Doctor Andreas Bergius, fordom Högt meriterad Kyrkioherde wid St. Nicolai församling, samt berömlige Præses Consistorii Holmensis; wid Scholan saknades han så mycket mera, som han med mycken sorgfällighet och ömhet hafft sig detta werket om hiertat. Herren, som alting uti sina händer hafwer, foge nu saken så, at detta werket måtte få en sådan effterträdare, at det icke måtte altförmycket sakna denna wärda mannens bortgång.

Den 3 Sept. öppnades åter Scholan med innerlig bön och åkallan til den Nådigen Guden. Herre, låt uphof, fortgång, ända, alt til din ära lända!!!

[148. År 1750.] Den 10 och 11 Decembris hölt Rector effter wanligheten den så kallade quartals Examen uti de nedre Classerna uti

Scholan; och som Scholan icke hade någon ordsak at fågna och glädja sig, utan snarare sörja öfwer dess nyl:n igenom döden bortgångne Högst berömliga Jnspector, hwarföre man icke fant rådeligit och anständigt, at wid denna Lucie tid låta ungdomen effter gammalt bruk, när Scholan igenslutes, hålla någon festivitet medelst något Exercitium oratorium el:r disputatorium, Musique och Illumination: Altderföre, sedan Rector giordt en tilbörlig förmaning til ungdomen, resignerades den samme

den 12 derpåföljande Decembris med bön och tacksägelse på wanligt sätt, och Rector utdelte straxt dereffter de så kallade Sokne-Brefwen.

Lof Prjs, heder och Ära skie Gud i ewighet för etc.

[149. År 1751.] Den 5 Februarii öppnades åter Scholan med wanliga ceremonier. *Gif lycko Gud til al god werck* etc.

Den 25 Martii kl. emellan 8 och 9 om aftonen behagade det den Store Guden, effter sit alwjsa råd och heliga skickelse, til hela Rjkets aldraömaste sorg och afsaknad, effter en så långwarig och utmattande siukdom, under Christelig föreberedelse uti en salig stund, ifrån detta Jordiska hädankalla och til sit ewiga himmelska Rjke förflyttja, wår allernådigste Konung och Herre, den Stormächtigste Konung Friedrich den förste, Sweriges, Göthes och Wendes Konung etc. etc. Landt Grefwen til Hessen etc. etc. alles wår i lifstiden huldaste landsens fader.

Herren, som gläder Hans Maj:tts dyra siäl inför sit ansicte, han låte hans stora namn wara och blifwa för alla Swea barn i en ewig wälsignelse.

Den 26 derpå följande Martii för middagen förkunnades Hans Högstsaliga Maj:tts död igenom en härold på alla publique platser uti staden, och tillika förkunnades Hans Kongl. Höghets Adolph Friedrichs uphöjelse på den Swenska thronen. Wälsignelsens Gud wälsigne Hans Maj:tt wår nu regerande Konungs Regemente, och låte det, til allas wår wälgång, blifwa långwarigt, sält och lyckosamt. Han wälsigne och tillika Hennes Maj:tt drottningen, Cron Printsen med arf-Printsarna, samt det Kungliga Husets Höga anförwanter och hela wårt Rjke! Herre hela Rjket ackta, tina helga änglar sändt etc.

[150. År 1751.] Den 26 Martii Gafs det wanliga Påske-lofwet, och

Scholæ-ungdomen förmantes til den dyra och Heliga Högtidens wertiga fjrande.

Låt O! mildaste Jesu din Pjua, kors och död, lända oss til glädje!!!

Den 8 Aprilis öppnades åter Scholan och ungdomens wanliga information företogs under bön och åkallan om Guds Nåd och wälsignelse uti Scholæ-arbetet. Låt uphof, fortgång, ända etc.!!!

Den 25 Aprilis hölts uti Scholan den så kallade Examen Anniversarium, hwilken skiedde uti följande Herrars närwaro, näml:n Herr Biskop Samuel Troilii, Justitiæ Borgmästaren Aulævills, Borgmästaren Ströms, Kyrkoherden Tillæi och Kyrkoherden Wilches biwistande. Sedan Rector lemnat berörde Herrar omständelig under rättelse om Scholans tilstånd och lemnat på sina och Conrectoris föreläsningar En upsats, begynte Rector at examinera utaf Cathedralen klockan X til klockan half 1. sedan gjorde Conrector sammaledes til klockan half 2, hwaröfwer bemälte Herrar förklarade sit fullkomliga nöge. Imedlertid examinerade Kyrkoherdarna uti de nedrigare Classerna. Wid ingången uti Scholan, samt utgången siungos utaf Scholæ-ungdomen 2:ne stycken med vocalstämmor, emedan all instrumental musique war under den tiden förbuden. de stycken som Rector examinerade uti woro följande, näml:n [151. År 1751.] effter här upförde Elenchus, som öfwerlemnades til H:rr Inspectoris.

Elenchus Lectionum et Exercitationum, quæ per unius fere Anni Spatium habitæ sunt in Suprema Classe seu Auditorio Regiæ Scholæ Trivialis, quæ Holmiæ est, a Rectore ejusdem Scholæ, Olo Murén, Die XXV Aprilis, MDCCLI.

In Hebraicis, fundamenta ejusdem lingvæ discipulis suis inculcavit methodo succincta, evidenti et suis nixa rationibus, quibus ad finem perductis, ad praxin eadem retulit perlegendo et secundum regulas Grammatices resolvendo Caput XII:mum, XIII:tium, XIV:tum, XV:tum, XVI:tum, XVII:mum Geneseos. Insuper quoque tradidit suis methodo facillima Accentuationem hujus lingvæ Prosaicam, quam semper in legendo et explicando Textu Hebræo adeo diligenter observarunt, ut optime jam sciant superiores ejusdem nationem reddere.

In Theologicis, instituta repetitione Articulorum antea explicatorum, Articulos fidei de *Lege*, de *Evangelio*, de *Sacramentis V. et*

N. Testamenti, de *Ecclesia*, de *Theologia in Genere*, de *Sriptura sacra*, de *Deo unitrino* absolvit, quos primum memoriter recitari curavit ad ductum Compendii, *Epitome Repetitionis Theologicæ*, dicti; deinde v. eosdem ulterius enodando et repetendo per breves quæstiones et responsiones, calamo exceptas, percurrit, addita explicatione dictorum Classicorum e suis fontibus haustorum: et id quidem secundum illam sic dictam *Repetitionem Theologicam*.

In Logicis, secutus est Logicam a Magistro b. m. Plenning in Epitomen redactam, qua primum ad finem perducta, ejusdem *Prolegomena de Philosophia in Genere* suis iterum explicuit, *Caput Præliminare de Natura et Constitutione Logicæ*, *Caput I:mum Partis Logices Theoreticæ de Ideis sive Notionibus*, *Caput II:dum de Terminis*, *Caput III:tium de Definitione*, et *Caput IV:tum de Divisione*.

In Institutionibus Baumeisteri Metaphysicis, perventum est ad paginam m. 28:vam.

In Historicis, suis recensuit discipulis Historiam uni- [152. År 1751.] versalem, consideratione Imperiorum Geographica et doctrina de Regnantium origine et stirpe additis; Præterea etjam Historiam Regum Patriæ totam percurrit.

In Sermone Latino, suis explicuit M. T. Ciceronis III:m Librum de Officiis, Ejusdem Sex Paradoxa ad M. Brutum, Somnium Scipionis, I:mum et II:dum Librum Justini Historiarum.

In Stilo Latino, Exercitia pro captu discentium dictavit ac emendavit.

Taxit Deus T. O. M. ut vergant hæc omnia in Ipsius inprimis gloriam, nec non Docentis ac Discentium mutuam utilitatem.

Den 15 Maji gaf Rector det wanliga Pingestalofwet, samt hölt til ungdomen et kiärligt och alfwarsamt tal, jemte förmaning, at werdeligen fira samma heliga fäst. *Then Helge Andes Nåd, regere alles vår råd!!*

Den 27 Maji öppnades åter Scholan och ungdomens underwjsning fortsattes i Herrans namn.

Den 17 Junii resignerades ungdomen, hwilket skiedde så hastigt för den oro och oreda, som war i Staden för de häftiga och tidiga effter hwarannan upkomne eldar, medelst hwilka åtminstone 500:de hus woro ömkeligen lagda i aska.

Förskon' oss Herre, förlåt synder alla, Låt för etc.

Straxt deruppå utdeltes de wanliga sokne brefwen til Superiores uti Auditorio el:r Classe Suprema.

[153. År 1751.] Den 2 Septembris öppnades åter Scholan med bön och wanlig åkallan, det tacktes den Nådige Guden förläna sin Nåd och rjka wälsignelse uti ungdomens underwjsning!

Den 28 Septembris gafs det wanliga Michelsmässo lofwet, och den 7 Octobris företogs åter ungdomens tilbörliga underwjsning.

Den 10 och 11 Decembris hölt Rector den wanliga quartals examen uti de nedra Classerna.

Den 12 Decembris resignerades Scholan utaf ConRector, effter Rector icke kunde för någon opasslighet wara närwarande.

[154. År 1752.] Den 3 Februarii öppnades Scholan med bön och åkallan til Gud om nåd och wälsignelse uti Scholæ-arbetet.

Den 16 Martii gafs det wanliga Påskelofwet och den 30 Martii kom åter ungdomen til sammans, at företaga och fortsättja sina Studier.

Den 5 Maji lemnades ungdomen effter wanligheten Pingesta-lof, med tilbörlig förmaning at gudeligen fjra Guds dens Heliga Andes dyra fäst.

Wår fiende ifrån oss drif, och Tu med friden etc.!!!

Den 18 Maji öppnades åter Scholan och ungdomens underwjsning företogs i Herrans namn.

Den 8 Junii gjorde Högwördige Herr Doctor Schröder såsom Scholans inspector första gången besök uti Scholan; då Rector på Docentium och Discentium wägnar med ett kort tahl lyckönskade honom til denna hedersposten; hwartil Herr Doctorn mycket gunstigt swarade, med önskan, at kunna effter åstundan något bidraga så wäl til hela Werkets i allmänhet, som hwars och ens bästa i synnerhet.

Den 1 Junii installerade Rector hans Erewördighet Herr Collin uti Classe Secunda, hwartil han fåt befordran ifrån Classe I:ma, effter hans Ärewördighet Bodin, som skiedde d. 15 Maji.

S. D. satte äfwen Rector H:r Jonas Wahlrot til vicariatet uti Classe 1:ma, som, igenom H. Collins befordran til Classen 2:dam, är ledig.

[155. År 1752.] Den 20 Junii resignerades Scholan med sång och Bön, och några dagar dereffter utdelte Rector de wanliga Sokne-brefwen.

Den 31 Aug. öppnades åter Scholan och ungdomens information begyntes under Bön och åkallan til Gud om nåd och wälsignelse uti Ett så högst angelägit giöromål. Med det samma installerade Rector Herr Jonas Wahlrot såsom ordinarius Docens uti Classe 1:ma, hwarå han litet tilförenne er hållit Herrar Inspectorum fullmackt.

Den 24 Septembris företog Rector en translation med ungdomen effter en kort föregången examen på följande sätt, näml:n: utur III:tia til suprenam Classen kommo Arnholdus Asplund, Jacobus Wibiörnsson och Joh. Nicol. Zetherström. Utur II:da til Classen III:tiam flyttades Andr. Ernten, Carl Magn. Blomgren, Jonas Lundgrén, Petrus Hallberg. Joh. Hamberg, Joh. Staf, Jonas Asplund samt Petrus Rising utur Classe 5:ta. Utur 1:ma til Classen II:dam Andr. Joh. Ahlbom, Pet. Sundström, Gustavus Lax, Andr. Malmberg, Sveno Wredman, Sam. Floberg. Til Classen 5:tam flyttades Elias Martin utur Classe 2:da.

Den 26 Sept. gafs det wanliga Michelsmässofwet.

Den 5 Octobris kom åter ungdomen tilsammans, tå deras underwjsning med wanlig fljt fortsattes.

[156. År 1752.] Den 11 Decembris hölts uti Scholan Examen Anniversarium uti närwaro af Högwördige H:r Doctoren Schröder och Justitiæ Borgmästaren Högdäle och Högackad Herr Aulævill, såsom Scholans Inspectorer, jemte Herr Kyrkoherden uti St. Catharinæ församling Laurent. Portuan, Kyrkoherden wid Kongl. Riddarholmsförsamlingen H:r Doctor Pettersson, Kyrkoherden wid finska församlingen Herr Verander, Borgmästaren Herr Ström, samt Consistorii Notarien Herr Gråberg. Sedan Högbemälte Herrar woro om morgonen kl. 8. församlade uti Scholans Auditorio, sångs utaf Scholans ungdom under H:r Stiernicaus direction, såsom Director Cantus et Musices wid Scholan, et utwaldt stycke af den Store Hendels composition, med alla fyra stämmorna.

Straxt derpå gjorde Rector Scholæ, Herrar Inspectores underrättade om Scholans tilstånd til alla delar, föreläggandes dem tillika Catalogus Discentium, samt Elenchus prælectionum, som woro föredragne uti Auditorio sedan sidsta Examen, jemte disciplarnas exercitia.

Sedan nu Kyrkoherdarna begifwit sig uti de nedra Classerna at der Examinera, så trädde Rector up uti Cathedren, och effter et kort til detta tilfället lämpeligit Latinskt tal, begynte Examinera

disciplarna: företagandes aldra först Hebræiskan, och besynnerligen utaf det 4:de och 6:te Capitlet uti Genesi, görandes redo för läsande, explicerande, resolverande, samt Accentuation; då Rector äfwen tillika lät sina Disciplar genom korta frågor wjsa sin ferdighet uti hela Accentuatione Prosaica.

[157. År 1752.] Sedan Examinerade Rector effter Högwördige Herr Doctors befallning uti Theologien, hwaraf han utnämde förnämligast Articlarna de Theologia in Genere et de Christo, deruti Disciplarna gjorde fullkomligt nöge och redo, reciterandes dicta Classica på sina original Språk. När nu Rector från kl. $\frac{1}{2}$ til 9, inemot half tolf examinerat med wederbörandes största approbation öfwer discentium med beröm af fljt gjorda framsteg; så blef

Conrectoren anbefaltes, at examinera uti Moralen, Grækiskan och Latinen, hwarutinnan wants äfwen de närwarande Herrarnas approbation. Sedan Conrectoren således examinerat til kl. half Ett, påminte Rector, at åtskilliga stycken återstodo ännu af dess Lectioner, hwarutinnan han önskade gierna, at Discentes måtte få blifwa uti korthet försökte; altså tillåts honom at å nyo intaga Cathedren, då honom ålades, at Examinera de Philosophia in Genere, så ock som kortast igenom löpa Historiam Universalem, hwarutinnan Disciplarna wunno likaledes allas förklarade nöge. Som nu klockan war redan half två, så gafs icke mera tid, at examinera Logican och Statskundskapen; ehuru det af Rector begiärtes; utan Wederbörande sade sig af det förehafda kunna lätteligen sluta om disciplarnas framsteg äfwen uti dessa stycker.

Sedan nu Examinerandet öfwer hela Scholan war med [158. År 1752.] allas approbation slutadt, så trädde alle merbemärkte Herrar tilsammans uti Auditorio, jemte Scholans Docentes och discentes, tå åter til slut sångs på samma sätt, som wid början Ett stycke af Hendels composition. Hwaruppå Herr Doctor Schröder yttrade sit fullkomliga nöge öfwer Docentium anlagda fljt uti information, och Discentium derigenom gjorda framsteg uti deras studier, tackandes derföre de förra, och förmanandes de sednare, at fara fort på samma sätt äfwen hädan effter, önskandes dem å ömse sidor Nåd och wälsignelse uti deras förehafwande. Rector å sin sida uptog alt detta på samtel. Docentium wägnar uti et kort och wördsamt tal, hwarmed altsammans beslöts.

Samtel. Herrar Consistoriales och Borgmästarna tillika med Rector

blefwo budne til Herr Doctor Schröder at spjsa middags måltid och der wäl undfägnade.

Den 12 Decembris resignerades Scholæ ungdomen, då Rector tackade sina Herrar Colleguer för all använd fljt och möda uti information, samt med en alfvarsam och kiärlig föreställning förmanande ungdomen til den instundande Jule-högtidens wärdiga fjrande, anbefallandes dem samt och synnerligen Guds wår frälsares Jesu Christi Nåd, wård och förbarmande!

Gud ware lof för Nåde och frid, som Han oss!!!!

[159. År 1753.] Den 1 Februarii öppnades Scholan med bön och sång och ungdomens underwisning företogs å nyo uti Herrans namn.

Gif Lycko, Gud! til all god werck etc.

De 600:de D:r Kopp:mt, som uti förledit år 1752 uti Januarii Månad blefwo Scholans Betienter allernådigst tilslagne effter Hans Kongl. Maj:tts Glorwördigst i åminnelse Konung Fredrics den 1:stes begrafning utdeltes wäl då straxt utaf Pastore Riddarholmensium Herr Doctor Hauswolff; men som uti denna delning war emot all wanlighet Rectori för när skiedt; i det han då ej feck mer än Collegæ, nämligen 100:de D:r, och det finnes utaf Scholans acter både äldre och Nyare, at 3:die delen utaf sådana pg:r altid blifwit Rectori tildelte; följacketeligen beswärade sig Rector häröfwer för då warande Inspector Högwördig Herr Doctor Schröder, som så accommoderade saken uti Consistorio med H:r Doctor Hauswolff och de öfrige H:rr Consistorialibus, at Rector skulle godtgöras denna mistning utaf detta årets Chorgångs pgr, som ock skiedde; ty när bemälte pgr utdeltes, så fick Rector [160. År 1753.] 80 D:r utaf Chorgångs Summan til ersättning för bristen utaf de Kongl. begrafnings pg:rna; och således blef Rectors del utaf Högstbemälte 600:de D:r, 180 D:r och de öfriga 420 D:r, deltes Conrector och Collegerna emellan. Huru Collegæ äfwen förr budit til, at winna med Rector en lika delning uti dylika pg:r; men fått derutinnan afslag, kan läsas uti dessa Scholans acter pag. 99.

Den 18 Aprilis, som war 3 dagar för PåskHelgen, så lemnades ungdomen det wanliga Påsklofwet, då Rector med tienliga föreställningar förmanande ungdomen at werdeligen begå och fjra denna dyra festen.

Den 30 Aprilis togs Scholan åter up, och den wanliga ungdomens underwisning företogs uti Herrans namn.

Gif lycko, Gud! til all god werck etc.

Den 6 Junii 3 dagar för Helgen gafs det wanliga Pingesta-Lofwet, och

Den 18 Junii kom åter Scholans ungdom tilsammans, tå dess underwjsning åter börjades och fortsattes uti den TreEnige Gudens namn; Men gafs wid weckans slut, nämligen d 23 Junii som war lofwat, och Rector utdelade straxt dereffter de wanliga Sockne-Brefwen til Superiores uti Auditorio.

[161. 1753.] Den 20 Junii kom Högwördige Herr Doctor Schröder up uti Scholan, tå han besynnerligen lät examinera den III:die Classen, af ordsak Magister Elias Waldius, som blifwit Kyrkoherde uti Weddö församling, skulle då taga afskied ifrån sina disciplar. Inspector samt Rector Scholæ funno nogsamt den använda fljt, som Magister Waldius, så wäl tå, som tilförene gjort med sina disciplar; hwarföre han want också icke allenast heder, utan ock blef då til slut tackad både af Högwördige H:r Inspector, såsom ock af Rector för all den trogna information han lemnat sina disciplar, och lofwerda lefnad som han förelyst Scholans ungdom uti, under hela den tiden han warit Docens wid detta lärostället.

Wid samma tilfälle förhördes också utaf Högwördige H:r Doctorn de 3:ne nedrigare Classerne, hwarwid Collega infimæ Classis H:r Wahlrot befants hafwa gjort besynnerlig flit med sine disciplar, och fick derföre mycket beröm.

Denna terminen, nämligen d. 12 Junii dimitterades med Högwördige H:r Inspectoris goda minne fyra wackra ynglingar utur Classe suprema el:r Auditorio och skickades med Rectoris Testimonio Academi- [162. År 1753.] co til Upsala Academie, nämligen Johannes Wahlberg, Nicolaus Gramsdorff, qui ambo sunt optimæ spei Juvenes; samt Laurentius Ekelund och Daniel Wasenholtz Holmenses,

Som man icke annoterat dem, som blifwit dimitterade til Upsala Academie ifrån år 1746, til närwarande tid, så will man dem nu alla på en gång införa.

År 1746 den 22 Septembris lemnade Rector Testimonium Academicum til 3:ne ynglingar, som gofwo om sig godt hopp, nämligen Bernhardus Holmberg, Andreas Swarth och Joh. Adolphus Funk Holmenses.

År 1748 den 25 Aprilis dimitterades utur Auditorio Scholæ til

Academien med Rectoris Testimonio optimæ spei Juvenis Johannes Magnus Wikstén Holm.

År 1749 den 1 Februarii dimitterades äfwen med Rectoris Testimonio Academico til Upsala Academie 5 Ynglingar av god frägd och wackra framsteg, nämligen: Thuro Tegman, Petrus Ryman, Jonas Aulævill, Johannes Lindgrén och Olaus Bromark, Holmenses.

År 1750 den 19 Maji afsände Rector til Academien twå med wälförtient Testimonio academico, nämligen Mathias Sahlstadius och Magnus Bromark Holmenses.

[163. År 1753.] År 1751 den 30 Aprilis reste äfwen til Upsala utur Trivial Scholan med Rectoris Testimonio academico 4 dess disciplar, som lämnat godt hopp om sig, nämligen Nicolaus Rönmarck, Ericus Swahn, Laurentius Moberg, Johannes Sæf, af hwilka den förste och sidste woro Roslagii, och 2:ne andre Holmenses.

Den 27 Aug. öppnades åter Scholan ordenteligen, och ungdomens underwjsning företogs under Bön och åkallan til Gud om nåd och wälsignelse derutinnan. Högwördige Herr Doctorn och Scholans Inspector infant sig äfwen då tillika, at installera följande Docentes uti sina Classer, hwartil de blifwit genom Inspectorum fullmackter befordrade; näml:n Hans Erewördighet Jonas Collin blef Transporterad utur Secunda til Classem III:tiam och Studiosus el:r Collega Jonas Wahlroth ifrån Prima til Classem II:dum, och Hans Erewördighet Jernberg utur St. Catarina Kyrko-Schola til Classem I:mam; Högwördige Herr Doctorn gjorde til hwar och en i dess Class ett kort swänkt tal och alfwarsam förmaning, at werdeligen förestå sina Embeten, önskandes dem dertil Guds Nåd och wälsignelse!

Effter Herr Doctorns bortgång translaterade Rectorn effter föregången Examen 2:ne Scholæpiltar utur den andra til den tredie Classen, och 9 stycken utur den första til den andra Classen.

Den 29 Sept. gafs det wanliga Michaëlis-mässolofwet, och den 8:de Octob. samlades åter ungdomen, och dess information fortsattes uti Herrans namn.

[164. År 1753.] Den 12 Decemb. Hölts den wanliga anniversaire Examen, som biwistades af Herrar Inspectores Högwördige Herr Doctoren Jöran Schröder och Justitiæ Borgmästaren Wälborne Herr Aulævill, tillika med Kyrkoherdarna, Herr Doctor Olof Celsius, Herr Probsten Verander, Herr Magister Olof Tillæus, samt Con-

sistorii Notarien Herr Magister Gråberg. De betygade alla sit fullkomliga nöge öfwer Herrar Docentium använda flit och ungdomens giorda framsteg; men betygade största missnöge öfwer Tertii Collegæ och Apologistens Classer, hwarest befinnes mycken brist och felacktheter på båda sidor; hwarföre ock dessa Classers Collegæ fingo alfvarsamt tiltal och åtwarning, som skiedde nu för den andra gången, at hädaneffter wisa mera fljt med sina disciplar, så kiärt dem är, at undwjka det straff, som Scholæ-ordningen uti dylika mål dicterar.

Conrector kunde för sin opasslighet icke wara närwarande; ty examinerade Rector allena uti Auditorio, effter följande då til Herrar Inspectores öfwerlemnade Elenchus Lectionum, och wjsade dess disciplar derwid all önskad ferdighet.

Elenchus Lectionum et Exercitationum, quæ per binorum quadrimestrium spatium habitæ Sunt in Suprema Classe seu Auditorio Regiæ Scholæ Trivialis, quæ Holmiæ est a Rectore ejusdem Scholæ Olav Murén, ea, qua decet, revarentia exhibitus die XII:ma Decembris, A:i MDCCLIII.

[165. År 1753.] *In Hebraicis*, postquam repetendo percurrit fundamenta ejusdem Lingvæ, nec non sex prima Capita Geneseos, suis prælegit discipulis undecim adhuc capita, incipiendo scilicet a Capite Septimo usque ad XVIII:vum idque ea factum est ratione, ut, præter explicationem Textus et analysin Secundum Regulas grammaticales, semper rationem reddiderint Accentuationis Prosaicæ, quam ipsis facillima tradidit methodo.

In Logicis, inculcavit discipulis suis Secundam Intellectus operationem, ubi actum fuit de omnis generis propositionibus, atque Tertiam Intellectus operationem, exercendo eos in construendis Resolvendisque Syllogismis Secundum Regulas Logicas.

In Theologicis, Sequentes prælegit discipulis suis Articulos fidei, sc. de *Gratia Dei in Christo data*, de *Vocatione ad Salutem*, de *Regeneratione*, de *Justificatione*, de *Renovatione et Bonis operibus*, de *Lege*, de *Evangelio*, de *Sacramentis V. et N. Testamenti*, de *Ecclesia*, de *Societate conjugali*, de *Ministerio Ecclesiastico*, de *Magistratu Civili*, de *Precibus et Afflictionibus*, de *Prædestinatione*, de *Morte*, de *Glorificatione*, de *Reprobatione*, de *Inferno*, de *Resurrectione Corporum*, et *Extremo Judicio et de Consummatione Seculi*; Hos omnes articulos fidei memoriter recitarunt discentes ad ductum Compendii

Scholis recepti, una cum dictis classicis e suis fontibus haustis et enodatis.

Jn *Repetitione Theologica* exactius repetendo per breves quæstiones et responsiones percurrit articulos de *Gratia Dei in Christo data*, de *Vocatione ad salutem*, de *Illuminatione*, de *conversione et Poenitentia*, de *Regeneratione et Justificatione* usque ad quæstionem Auctoris III:tiam.

In Cognitione Geographica discentes erudit de Regnis Portugalliæ, Hispaniæ, Galliæ et Angliæ, simul observando ea quæ ad considerationem. Statuum in hisce Jmperiis generalem sustineant, postquam in antecessum tantum de usu Globorum degustarunt, quantum ipsis Scitu ad hoc studium necessarium fuit.

[166. År 1753.] *In Sermone Latino XXVIII* Libros absolvit Historiarum Justini, incipiendo videlicet a libro XVII:mo, hunc auctorem ad finem perduxit. Nuperrime initium fecit explicandi discipulis suis Tres Libros Ciceronis de Officiis; sed tantum ad Caput IV:tum Libri I:mi in hoc aureo auctore perventum est.

Jn Stilo Latino Exercitia pro captu discentium dictavit emendavitque, ut testantur eorundem Scripta.

Wid desse Herrars intråde uti Scholan börjades acten med en Psalm, sungen utaf Scholans ungdom chorealiter, samt Et wackert stycke, siungit med alla 4 stämmorna, hwilket äfwen skiedde til denna actens slut. Rector hölt til bemälte Herrar ett kort tacksägelsestal, sedan Inspectores på sina och de andras wägnar betygat sit fullkomliga nöge öfwer deras göromål, som anwänt berömlig fljt uti ungdomens underwjsning.

Effter samma Herrars bortgång resignerade Rector ungdomen, görandes den samma tienliga föreställningar til lof-tidens rätta nyttiande, jemte hiertelig önskan, at få uti et wälsignadt och hälso-samt wälstånd möta både sina medarbetare och lärlingar, när Scholan kommer åter i Herrans namn at öppnas!

Men Herrans Nåd allena blifwer stadig etc.

Straxt dereffter utdelade Rector de wanliga Sockne-Brefwen til Superiores uti Auditorio.

[167. År 1754.] Den 4:de Februarii öppnades åter Scholan med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti ungdomens underwjsning!

Den 6:te Aprilis gaf Rector det wanliga Påsklofwet, och gjorde

ungdomen en trogen och alfvarsam föreställning at werdeligen fira en så dyr Högtid.

Den 22 Aprilis öppnades åter Scholan effter wanligheten.

Den 7. Maji skickade Rector tre ynglingar, med berömligt Testimonio försedde, til Academien, nämligen Christianus Henricus Schnell, Georgius Norden och Arnoldus Asplund, hwilka der effter ordentelig föregången examen blefwo med heder uti Albo Studiosorum inskrifne.

Den 28 Maji gafs det wanliga Pingsta-lofwet och

den 10 Junii öppnades åter Scholan och ungdomens underwjsning företogs under Guds innerliga anropande om Nåd och wälsignelse uti detta så nödiga och Christeliga företagandet.

[168. År 1754.] Den 14 Junii translaterade Rector til Supremam Classen följande: nämligen Laurentius Liusberg från Classe Secunda, med hwilken dess informator giordt berömmelig fljt, och utur Classe III:tia Petrus Rising, Andreas Hedenstedt, Johannes Staf, Gustavus Grönberg, Gabriel Biörk, Petrus Ros, och Johannes Myrman, hwilka siu sednare woro mycket släta och litet för sig komne uti sina stycken; dock som de lofwade göra all sin fljt öfwer sommaren, och liten förhoppning förmodades, at de kunde blifwa bättre uti denna 3:die Classen, så fant Rector nödigt, at taga dem up i sin Classe.

Den 19 Junii resignerades Scholan i Herrans namn med bön och sång, och blefwo kort deruppå sokne-brefwen utaf Rectore til Superiores uti Auditorio effter wanligheten utdelte.

Gudi allena Ärona!!!

Den andra Septembris öppnades åter Scholan, då både Docentes och discentes fingo med god hälsa göra en önskad början hwar och en af sin skyldighet. Herren wälsigne förehanfwandet på alla sidor!!! [169. År 1754.] Den 30 Sept. gafs på 3 dagar det wanliga Michaelis-lofwet, hwareffter ungdomen åter församlades och Studierna fortsattes med all flit och sorgfällighet.

Den 12 Decemb. resignerades ungdomen, utan at någon Examen anniversarium blef hållen; emedan man wille dermed dröja til nästkommande Maji månad, då Conrectoren wälärewördige och Högwällärde Herr Theodor Laurent. Odhelius kommer at tillika taga afskied ifrån Scholan; emedan han blifwit i Näder hugnad med Flo Pastorat uti westergjöthland, sedan han uti 19 års tid informe-

rat här wid Kongl. Trivial-Scholan. wid anträdet til detta werket blef han Collega Classis 2:dæ, sedermera flyttad til Classen 5:tiam och år 1741 ihogkommen med Conrectoratet wid denna Schola. det bör honom lemnas til wälförtient beröm, at han igenom sin lärdom och skickelighet uti sysslan wunnit höga wederbörandes loford och approbation, igenom sitt sedliga och upriktiga upförande sina medarbetares förtroende och wänskap, och igenom försiktighet, ungdomens kärlek och Högaktning.

[170. 1755.] Sidan f. ö. blank.

[171. 1755.] Uppå föreslaget til det lediga Conrectoratet effter Kyrkoherden wälärewördige H. Theodor L. Odhelius kommo besynnerligen, effter Rectors wahl och godtfinnande, tå han af H:rr Inspectoribus derom rådfrågades, at upföras vice Theologiae Lectoren wid Gefle Gymnasium Nicolaus Caström, Conrectoren wid Trivial Scholan derstädes, samt Philosophiæ Magistern och Collega Classis 2:dæ wid Upsala Trivial-Schola Carolus Bergsten, tå Herr Magister Caström blef för dess bekanta Lärdom och förr wjsta skickelighet uti ungdomens underwjsning, igenom öpen fullmakt förordnad til Conrector här wid Kongl. Trivial-Scholan.

Den 3 Februarii öppnades åter Scholan och den wanliga ungdomens underwjsning börjades och fortsattes med bön och den TreEnige Gudens innerliga anropande om Nåd och wälsignelse uti detta högstangelägna werkets tilbörliga förrättande!

Den 25 Martii gafs det wanliga Påsk-lofwet, och den 7 Aprilis kom åter ungdomen tillsammans uti Scholan.

[172. 1755.] Den 13 Maji, lemnades Ungdomen Pingsta-lof, och den 26 ejusdem samlades åter ungdomen uti Scholan.

Den 4:de Junii hölts den så kallade Examen anniversarium uti Scholan, under Herrar Inspectorum, Högwördige Herr Doctor Schröders och Justitiæ Borgmästaren Wälborne Herr Aulævills närvaro, samt Högwördige H:rr Doctor Celsii och Notarien uti Consistorio H:rr Mag:r Gråbergs biwjstande. Wid detta tilfället Examineras allenast Conrectoris lectioner uti Auditorio, emedan det war den sidsta Examen som Kyrkoherden Odhelius hade tilfälle at wjsa, hwad hans disciplar under dess information hade profiterat. Hwar rättsinnig, som war närwarande, måste tilstå, at han så wäl nu, som tilförene lade å daga sekra prof af den trogna information, som han lemnat sina Disciplar. Han lyckönskades af H:rr Inspectoribus, de

öfrige närwarande och Rectore til et wälsignadt godt slut på sit Scholæ Embete, tackades för dess flitig- och redlighet under dess förwaltande och tilönskades sluteligen alskjöns Nåd, wälgång och wälsignelse uti dess nu instundande Herda-Embete!

[173. 1755.] Uti de öfriga Classerna befants ungdomen äfwen hafwa giordt wackra framsteg, förutan uti 3:tia Classe, derest de endaste der warande 3 disciplar befunnos ganska litet för sig komne, som äfwen funnits wid 2:nne Examina tilförena. Rector förestälte effter sluten examen, huru nödigt det är at härutinnan antingen på det ena el: det andra sättet måtte skaffas någon ändring; ty eljest lider hela werket en obotelig skada. Collega Classis 5:tæ fick äfwen någon påminnelse.

den 6:te derpå följande Junii företog sig Rector ungdomens translation uti Classerna. ifrån 3:tia til Classem Supremam befants ingen skickelig at kunna flyttas; men ifrån 2:da flyttades 2:ne, näml:n Hendr. Lindlöf och Henr. Wahlberg. ifrån 2:da til 3:dje Classen flyttades följande 11 piltar: Carolus Hellstedt, Edvardus Backman, Chrisoph. Ernsten, Fred. Lundbäck, Joh. Flyth, Adolph. Stierna, Adolph. Clasen, Magn. Norberg, Zach. Svan, Nicol. Edman, Fred Westberg. ifrån 1:ma til 2:da Classen flyttades Joh. Lindlöf, Petrus Antelius, Andr. Berg, Jac. Törngren, Joh. Färling och Johannes Åsberg. äfwen flyttades utur samma Class til 5:te Classen Ericus Söderman, Petrus Eklund, Joh. Stoll, Joachimus Krægler, och Andr. Holling.

den 17 Junii resignerades Scholan under bön och sång samt wederbörlig förmaning giord utaf Rectoren til Herrans frucktan; Hwaruppå de wanliga soknebriefwen blefwo utdelte af Rectore Scholæ.

Lofwad ware Herran, våra fäders Gud! etc.

[174. 1755.] den 1. Septembris öppnades åter Scholan, då wid samma tilfälle den tilförordnade Conrectoren Magister Nicolaus Caström hölt sin inaugural oration: De nimia et præpropera Juventutis festinatione ad Academiam, tanquam maxima progressionum in Literis remora. Deta ämnet war af honom rätt wäl utfört, hwarföre alle närwarande woro dermed helt förnögte, warandes aldeles försäkrade, at detta werket får uti honom en skickelig Docens. Musiquen wid denna acten förde Director Cantus wid Scholan up både med röster och instrumenter.

Den 27 Septembris gafs det wanliga Michaëlis mässlofwet, och

Den 6 Octobris kom åter ungdomen uti Scholan tilsammans, och dess underwjsning under Guds Nådig beskydd och wälsignelse fortsattes.

Den 12 Decembris resignerades Scholæ ungdomen, på wanligt sätt, för Helgen; då Rector gjorde en kiärlig och alfvarsam föreställning til ungdomen, at werdeligen fira denna Höga festen.

Kort dereffter utdelade Rector Sokne briefwen til dess disciplar uti Auditorio.

[175. 1756.] Den 3 februarii öppnades åter Scholan, och ungdomens underwjsning företogs under bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti detta angelägna arbetet!

Den tionde Aprilis lemnades Ungdomen effter wanligheten Påsklof, och

Den 26 Aprilis öppnades åter Scholan, då lectionerna börjades och fortsattes uti Herrans Namn.

Den 2 Junii tilslöts Scholan för Pingsta-Helgen, tå Jnspector Scholæ Doctor Schröder, Doctor Peterson och Kyrkoherden Nensén före middagen examinerade ungdomen. Uti Doctor Schröders närwaro examinerade Rector Superiores uti Hebræiskan och accentuation, tagandes til prof det 49 Cap. af Genesi, såsom det swåraste Capitlet uti denna Boken: och gjorde de så för sig redo, at Jnspector betygade sit fullkomliga nöge. Giorde äfwen Juniores Doctoren aldeles förnögd med redogiörandet för det 2:dra Capitlet af Skapelse-Boken.

Conrectoren want äfwen approbation med samma Disciplars framsteg uti Grækiskan, hwaraf förhades Lucæ Evangelistens 4:de Capitel, såsom ock några Propositioner uti Geometria.

[176. 1756.] Öfwer de andra Classernas goda tilstånd förklarade de öfrige Pastores likaledes sit wälbehag; men den 3:die Classens usla belägenhet kunde de icke tilfyllest beklaga. Föreståndarne af denna Classen har otta gångor tilförene undergådt hårdt tiltal och warning, at bättre giöra sin sak; men det har dock icke welat hafwa någon werkan; följackteligen lærer wäl nu omsider tagas någon utwäg til denna beklageliga Skadans förekommande och afhielpande; på det icke allenast denna Classen utan hela Scholan måtte vidare komma til at lida en obotelig skada.

Rector gaf sedan ungdomen det wanliga Pingsta Lofwet.

Den 14 Junii öppnades åter Scholan, och den 19 Junii blef Scholan, under Bön och Herrans lof, för denna Terminen resignerad, och blefwo de följande dagarna Soknebriefwen af Rector til Superiores in Auditorio utdelte.

Den 30 Augusti eller Måndagen effter Bartholomæi dagen, blef Scholan, under den Högstas wälsignelse effter wanligheten åter uptagen.

Som Hans Ärewördighet Jonas Collin effter skriftelig anhållan uti Consistorio blifwit Licentierad ifrån dess information uti Classe 3:ta, så tilträdde nu [177. 1756.] Hans ärewördighet Magister Grönlund denna Classens förwaltande, såsom Substitutus, effter ordenteligit utaf H:rr Inspectores deruppå erhåldne constitutorial; med försäkran, derest han sysslan wäl och tilböriligen förwaltandes warder, blifwa wid detta lärostället befordrad; dock utan all prejudice för de förra inom werket tienande Docentes.

Den 4 Octobris til den 11:te Ejusdem lemnades ungdomen det alltid wanliga Marknadslofwet.

Den 11:te Decembris besökte Högwördige H:r Doctor Schröder såsom Inspector wår Schola; och ehuruwäl det icke blef någon ordentelig Examen, så hörde Han likwäl effter uti alla Classer alla ordenteliga föreläsningar, och fant derwid sit fullkomliga nöge.

Sedermera resignerade Rector Scholan, förmanandes ungdomen til flitighet och gudsfrucktan under ferierna. Straxt deruppå utdelades äfwen de wanliga Soknebriefwen. [178. 1757.] Den 7 Februarii öppnades åter Scholan med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti ungdomens underwjsning.

Den 2 Aprilis licentierade Rector ungdomen för Påskhelgen med kiärlig och alfwarsam förmaning, til denna dyra och stora Högtidens werdeliga firande och begående

den 18 Aprilis kom åter ungdomen til sammans och föreläsningarne fortsattes med fljt och Herrans wälsignelse.

Den 21 Maji lemnades ungdomen frihet ifrån Scholans biwistande öfwer Pingstahögtiden, til

den 6 Junii, tå Scholan åter uptogs och ungdomens underwjsning uti Herrans namn fortsatte til

Den 18 Ejusdem, då Scholan resignerades under lof och tacksägelse til den Nådige Guden för all den nåd och wälsignelse, som

Han täckts förläna både Lärare och läringar uti deras förehafwande å ömse sidor.

Lofwer Herran nu och til ewig tid Halleluja!

Rector utdelade straxt dereffter Soknebriefwen til Superiores uti Auditorio.

[179. 1757.] den 5 Septembris öppnade Rector Scholan med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti ungdomens underwjsning.

den 1. Octobris feck ungdomen det wanliga Michaelismässolofwet til

den 10:de derpåföljande, då ungdomens underwjsning åter i Herrans namn fortsattes.

Den 12 Novembris afsomnade i Herranom Apologisten här wid Trivial Scholan Jacobus Beckius, Helsingus, den der med wederbörandes nöge föreståt sin syssla. Effter honom blef Jacobus Fernander Gestricius såsom vicarius antagen, som med största beröm förwaltade denna sysslan ifrån d. 18 Nov. 1757 til slutet af Martii månad 1758, då äfwen Herran behagade uti en salig stund kalla honom ifrån denna mödosamma werlden.

Den 12 Decembris hölts Examen anniversarium uti hela Scholan utaf Högwördige H:r Doctoren Schröder tillika med 4 andra Herrar Consistoriales. På Magistratens wägnar war då ingen närwarande, såwida som Justitiæ Borgmästaren Aulævill war redan för ett år sedan med [180. 1757.] döden afgången med wår Scholas så mycket större sorg och saknad, som han warit dess berömwärde, waksamme och ömsinte Jnspector uti flera år.

Wid denna Examen gjorde de öfre uti Auditorio warande Discentes Rectori fullkommeligen redo för alla de stycken, som tilförena här finnas specificerade. Och som Riksens Höglöflige Ständer lät wid sidsta Riksdag befalla, at äfwen hädan effter skulle alla lärostäder i Riket läsas och uttydas för ungdom Rikets Stats-Kundskap och fundamental-Lagar, så anställte äfwen Rector med sina Disciplar et förhör uti dessa anbefalta wetenskaper, hwarutinnan Disciplarna wjsade icke mindre insikt och ferdighet.

De stycken, som då Rector förnämligast examinerade uti, woro 1:o de Philosophia in Genere et Logica. 2:do Theologia. 3:o Lingva Hebræa. 4:o Lingva Latina. 5:to Historia universali et in specie Historia Patriæ. 6:o Cognitione status in Genere et in specie de statu Partiæ.

Samtelige Herrar Examinatores yttrade sit fullkomliga nöge öfwer ungdomens framsteg uti alla Classer, förutom Räkne Classen, som hade genom Beckii sjukdom och ändteliga dödsfälle blifwit något försummad.

Wid detta tilfälle resignerades Scholæ ungdomen för Jul-helgen, och Rector utdelade straxt dereffter de wanliga Soknebriefwen til Superiores in Auditorio. Prjs ware Tig O! Gud!!!
[181. 1758.] Den 6 Februarii öppnades Scholan med wanlig bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti ungdomens information och handledande.

Den 17 Martii gafs det wanliga Påske-lofwet til

den 3 Aprilis, då Scholæ ungdomen åter församlades och dess underwjsning fortsattes i Herrans namn.

Den 25 Aprilis åtog sig Rector uti Consistorio at besörja Scholmästarnas uti Claræ, Jacobi och Mariæ församlingar Cronotionde spanmåls anordnande och försäljande, samt 2:ne gångor om året, effter föregången Course, låta dem utbekomma betalningen derföre. Til ett sådant beswär wjsade Rector Scholæ Trivialis sig icke wara förbunden; men likwäl som Scholämästarna enhälligt anhöllo derom, och Rector har sin Cronotionde spanmål uti samma Herbergen som de, så åtog Han sig denna mödan af egen god wilja och benägenhet.

Wid slutet af denna Aprilis Månad blef HofråtsRådet uti Swea Hofrätt, Högadel och Högaktad Herr Robäck allennådigtst förornad til denna ResidentsStadens Justitiæ Borgmästare, och följacketel:n til denna Trivial Scholans wärdaste Inspector; man lofwar sig så mycket mera godhet, omwårdnad och huldhet utaf honom för detta werket, som han är almänt bekant för en Gudfruktig, rättwjs, idog och duktig Man uti sina gjöromål.

[182. 1758.] Den 6 Maji lemnades Ungdomen det wanliga Pingest-lofwet, til

den 22 Maji, tå Scholan åter öppnades och ungdomens underwjsning uti Herrans namn företogs.

Den 24 Maji kom Consistorii Holmensis extractum Protocolli af d. 9 Maji til Kongl. Trivial-Scholan med tilsegelse, huru, i krafft af Hans Kongl. Majestäts nådiga Skrifwelse til Consistorium af den 10 februarii 1757, Scholæ-ungdomen borde underwjsas om Rikets nu warande Regeringssätt och almänna el:r fundamental-Lagarna, så-

som ock om de öden Riket undergått, med de derutinnan timade förändringar. Hwilket ock Rector tilförena påmint alltid giort, och wjsat deraf Prof wid de håldna Examina Anniversaria.

Den 7 Junii kom Inspector Scholæ Högwördige H:r Doctor Schröder up uti Scholan, at tillika med Rector ransaka öfwer et mål, som war angifwit emot de äldre uti Auditorio, som hafwa oanständigt fört sig up emot de Yngre dersammastädes, jemte andra wid sam(m)a tilfälle omrörda felactigheter. Målet blef då icke afgjordt, emedan de skrifwit en wacker böneskrift til Rector, derutinnan de widgå sina fel, och bedja om tilgiffit för denna gången; utan lemnadt til framtiden, på det de måtte få tilfälle, at wjsa prof af ett dygdigt och förnufftigt upförande.

Den 17 Junii blef Scholan under Bön och sång, samt wederbörlig förmaning til Herrans frucktan, för denna Terminen resignerad; hwaruppå de wanliga SokneBriefwen blefwo utdelte.

Lof, Ära, Prjs och härlighet, Skje Tig etc.

[183. 1758.] den 28 Augusti öppnades åter Scholan, då Scholæ ungdomen åter församlades, hwarwid Rector hölt til H:rr Docentes samt ungdomen et förmanings tal, det måtte hwar och en för sig med fljt och efftertanka berömmeligen effterkomma sin skyldighet, önskandes dem dertil Guds nåd och wälsignelse.*)

den 19 Septembris ankom Consistorii Holmensis påminnelse til Trivial Scholan, det måtte icke hädan effter gifwas ungdomen det wanliga Michelsmässo-lofwet, ej el:r några andra friheter ifrån Scholan, än de, som äro grundade och utstakade uti Kongl. Scholæordningen af 1724.

Uti Novembris månad dödde Kongl. Hof-Musicanten P. D. Schernekau, som altifrån år 1747 warit Cantor här wid Trivial Scholan; hwilken syssla han med beröm förwaltat.

Straxt dereffter anordnades Hof-Musicanten GutenSchwager at vicariera under den tiden, som samma syssla står ledig.

Den 13 Decembris hölts uti Kongl. Trivial-Scholan Examen anniversarium uti Högw. Herr Doct. Schröders, H:r Justitiæ Borgmästaren Robecks, Politie-Borgmästaren Falks, och Högwördige

*) (I marginalen vid stycket som börjar "den 19 Septembris . . ." står:) NB. Uti Maji Månad 1758. afsomnade uti Upsala Archie-Biskopen Henric Benzelius, och uti Novembris Månad af samma år blef Biskop uti Westerås Samuel Troilius Sweriges Rjkes Archie-Biskop.

H:rr Doctorum Pettersons och Nenséns närwaro. Sedan Examen war hållen uti alla Classerna, betygade samtelige desse Herrar sit fullkomliga nöge öfwer alla Docentium gjorda fljt och ungdomens besynnerligen [184. 1758.] gjorda wackra framsteg uti deras stycken.

Rector examinerade ifrån kl. half Nije til in emot kl. 12. och det mästadels uti samma stycken, som stå specificerade uti dessa actis p. 180. förutom det, at Han gick något nogare in uti Svenska Historien och Stats-kundskapen, merkandes besynnerligen fäderneslandets öden alt ifrån dess början til närwarande tid, samt alla deraf flytande och timade förändringar in statu Politico et Ecclesiastico. Examinations-acten börjades och slöts med en wacker Instrumental- och vocal-Musique, som Håf-Musicanten och vicarius Cantoris Gu-thenschwager med allas approbation anställte.

Effter slutandet inviterades samtelige Examinatores tillika med Rector och ConRector til middags måltid hos H:r Doctor Schröder och blefwo af honom wäl undfägnade.

Här bör merkas, at under Examen lät Rector aldramäst följande [följande] Superiores in Auditorio wjsa sina uti studier berömliga framsteg, näml:n Gabriel Biörck, Petrus Ros, Johannes Myrman och Johannes Lindlöf, hwarigenom de ock fingo lof, at dimitteras utur Scholan, och med Testimonio Academico försändas til Upsala Academie.

Dagen deruppå lät Rector gå för sig Translationen uti alla Classerna, och med alfwarsam förmaning til Gudsfrucktan och andra christeliga dygder dimitterade ungdomen för Juhle-Högtiden, — samt utdelade straxt dereffter til Superiores uti Auditorio de wanliga Sokne-brefwen.

Halleluja! Amen.

[185. 1759.] Den 5 Februarii öppnades åter Scholan och ungdomens underwjsning företogs med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti denna för Rjket och församlingen angelägna sysslan.

J Början af Aprilis Månad erhölet Conrectoren Nicolaus Caström fullmakt på Rectors Sysslan wid Trivial- Scholan uti Upsala, sedan han litet på 5:te året med beröm och trohet förwaltat Conrectors sysslan wid denna Trivial Scholan.

Den 10 Aprilis lemnades ungdomen det wanliga lofwet för Påskhelgen. och

Den 23 Ejusdem öppnades åter Scholan och ungdomens underwjsning företogs under Bön och åkallan om Herrans Nådiga wälsignelse uti detta wigtiga ärendet.

Den 29 Maji lemnades åter ungdomen Pingstaferierne. til d. 11 Junii, då åter ungdomen blef til sammans til d. 21 Junii, då den resignerades öfwer sommaren, med alfwarsam föreställning af Rectore, at föra en gudelig och ärbar wandel, samt behålla, hwad de lärdt, uti minnet.

Straxt dereffter utdelade Rector Sokne-brefwen til Superiores uti Auditorio.

uti slutet af Junii Månad erhölet Hans ärewördighet Herr Magister Grönlund fullmakt uppå ConRectors Sysslan wid Kongl. Trivial Scholan, i anseende til dess wackra lärdom och besynnerliga skickelighet at umgå med [186. 1759.] ungdomens underwjsning och anförande; hwilket Han nogsamt å dagalagt med wederbörandes fullkomliga nöge och approbation under de 3:ne åren han vicarierat uti III:tia Classe härwid Läro-werket.

Wid samma tilfälle constituerades äfwen Mag:r Christiernin til vicarius Classis III:tia, och Mag:r Sundius erhölet fulmakt uppå Räkne- och Skrifware Classen, bägge twå Helsingi, samt wälkände för lärdom och et berömwerdt upförande.

den 27. Aug. öppnades Scholan och ungdomens underwjsning företogs med bön och åkallan til Gud om en Nådig wälsignelse och framgång uti detta ärendet. Wid samma tilfälle installerade Rector både ConRector och Collega 5:tæ Classis uti sina sysslor med tjenliga påminnelser och förmaningar både för lärarne och deras disciplar, at å båda sidor göra deras skydighet.

Den 26 Septembris erhölet Hof-Musicanten Joachim Daniel Gudenschwager fullmagt uppå Cantors Sysslan här wid Kongl. Trivial-Scholan effter afledne HofMusicantens och Cantoris Scholæ Paul Diedrich Schernicaus dödeliga fränfalle. Uti samma fullmakt tillägges, utom information uti Scholan, at Cantor måtte i synnerhet om Sön- och Hög-tidsdagar wara under Högmässorne tilstådes i S. Nicolai Kyrkan, at tilse, huru Schol-ungdomen effterkommer sin skyldighet, medelst underhållande en ordentelig sång i församlingen.

Den 12 Decembris resignerades Scholan i Herrans namn effter

bön och sång samt trogen förmaning til ungdomen, och blefwo straxt dereffter sokne-Brefwen til Superiores uti Auditorio effter wanligheten utdelade.

Gudi allena ärona!

[187. 1760.] Den 4 Februarii öppnades Scholan med Bön och innerlig åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti ungdomens underwjsning.

Den 29 Martii lemnades ungdomen det wanliga lofwet för Påska-Högtiden med Rectoris trogna och alfwarliga förmaning til denna festens wärdeliga firande. Och

den 14 Aprilis samlades åter ungdomen, då de wanliga föreläsningarna under Bön och sång uti Herrans namn företogs.

den 20 Maji resignerades Scholæ-ungdomen för PingestaHögtiden, och

den 2 Junii öppnades åter Scholan til ungdomens underwjsning.

Den 21 Junii hölts Examen Anniversarium uti Högwördige Herr Doctor Schröders och 4 Herrar Consistorialium närwaro. På Magistratens wägnar war då ingen närwarande, emedan H:r Justitiæ Borgmästaren war förhindrad.

Rector examinerade

I:o De Philosophia in Genere usque ad Cap. VI:tum de Syllogismo, et in Specie cap. IV:tum Partis Practices De Meditatione.

II:do De Articulis Theologiæ usque ad Artic. XIV. de Lege.

III:tio Jn Hebraicis præcipue cap. 3:tium Geneseos.

IV:to Jn Lingva Latina cap. III. Lib. III:tii Curtii.

V:to Cognitionem Status in Genere et in specie Patriæ.

Acten begyntes och slöts med några wackra stycken sungne [188. 1760.] jemte Musique af Scholæ-ungdomen, som war dertil öfwad utaf Director Cantus.

Effter sluten Examen betygade H:r Inspector Scholæ jemte de andre närwarande H:rr Consistoriales sit fullkomliga nöge öfwer så lärarnes som lärlingars upförande och Redogjörande.

Samma dag lemnades ungdomen det wanliga sommar-lofwet, och Rector utgaf straxt dereffter Sokne-brefwen til Superiores uti Auditorio.

Den 28 Augusti församlades åter i Herrans namn Scholæ-ungdomen wid Scholans öpning, och dess underwjsning företogs under

trogen Bön och åkallan til Gud om Hans Nådiga hjelp och wälsignelse uti detta wigtiga och angelägna arbetet, som då fortsattes til

Den 12 Decembris, då Rector med alfvarsam wahrning och förmaning til Ungdomen gaf lof för Jule-högtiden, och Sokne-Brefwen straxt deruppå tilstältes Superioribus uti Auditorio.

Gudi allena ärona! Hallelu-Jah!!!

[189. 1761.] den 4:de februarii öppnades åter Scholan effter Jul-Helgen, då både Docentes och Discentes friske och sunde församlades och började i Herrans namn hwar å sin sida at effterkomma sin skyldighet.

Samma dag erhöit Lieutenanten Landsbergs Son Paulus Nicolaus Landsberg Testimonium vitæ på Swenska; fader och Son anhöllo wäl egensinnigt om incorruptum Testimonium Academicum; men Rector kunde det icke tilstådja, så wida dess framsteg uti de wetenskaper, som Kongl. Schol-ordningen fordrar af dem, som med ordenteligit Testimonium skola afsändas til Academien, saknades. Hwarföre ock Rector skilde denna såsom omogen ifrån dem såsom mogne och skickelige at dimitteras til Academien derigenom at Han endast hedrades med Testimonium vitæ, och det indirecte och uppå modersmålet.

den 14 Martii licentierades scholæ-ungdomen för Påsk-helgen med alfvarsam och upricktig gjord föreställning af Rector, at werdeligen skicke sig under denna dyra Högtiden; och

den 30 Martii öppnades åter Scholan med bön och åkallan til den Nådige Guden om en wälsignad framgång uti ungdomens grundeliga underwjsning och ledande uti dygd och wetenskaper.

den 5 Maji lemnades ungdomen det wanliga Pingesta-lofwet med erforderlig förmaning, och

den 18 Maji samlades åter ungdomen uti Trivial-Scholan, då dess underwjsning uti Herrans namn företogs.

[190. 1761.] Den 11. 12 och 13 Junii hölt Rectorn uti de 4 nedrigare Classerne den så kallade quartal-Examen, hwaruppå translation med ungdomen skjedde uti hans Classe: wid hwilket tilfälle 6 st. skickelige ynglingar blefwo flyttade ifrån Classe 3:tia til Auditorium el:r Classem supremam.

Emedan nu hwarken Archi-Biskopen, Præses Consistorii, ej el:r

Justitiæ Borgmästaren hade tid för Riksdagsärender at biwista någon Examen, så resignerade Rector Scholæ-ungdomen.

Den 17 Junii, då Rector alfwarligen förehölt ungdomen at wederbörl:n skicka sig under sommarferierna.

den följande dagen utdelade Rector de så kallade sokne brefwen til ungdomen uti Auditorio.

Gif lycko till all god werck &c.!!!

Den 31 Aug. öppnades åter Scholan och ungdomen församlades, tå Docentes hwar och en i sin Classe begynte under Herrans Nåd och wälsignelses åkallan at underwjsa sina sig anförtrodde disciplar.

Den 26 Septembris hölts Examen anniversarium öfwer hela Scholan; de närwarande Herrarne woro, Högwördigste Herr AchiBiskopen Samuel Troilius, Högwördige Herr Doctor Schröder, samt Doctor Pettersson och Doctor Nensen tillika med Consistorii Notarien, Magister Brander; Justitiæ Borgmästaren Robeck, såsom den andre Scholans Jnspector hade wäl lofwat at tillika infinna sig, men blef af andra hinder derifrån afhållen.

Kl. half til 10. steg Rector uti Cathedern och examinerade sina disciplar öfwer twänne timar uti följande stycken, nämligen

I:o de Philosophia in Genere; de Natura et constitutione Logicæ; de ideis Sive notionibus in Parta Theoretica: Jn Parte Logices practica gjorde superiores besynnerligen redo för cap. I. de veritate in Genere; Cap. II. de veritate certa; Cap. III. de veritate probabili; et Cap. IV. de modo veritatem inveniendi par meditationem.

2:o förehades med Juniores de Theologia och de 6 uti ordning följande Articulis; Superiores examinerades uti Articulo IX:no de Gratia Dei in Christo data et in omnibus articulis Gratia Sp. Sancti applicatricis, juxta versiculos 17 et 18 Act. 26 cap. erutis et definitis. [191. 1761.] 3:tio förehades Hebræiskan och examinerades förnämligast Superiores uthi det 8:de Capite Geneseos, förmedelst läsande, explicerande och redogörande effter Grammaticans reglor.

4:to uti Lingva Latina togs det 1:sta capitlet, Libri 3:tii Curtii, hwilket Superiores gåfwo med annan Latin, och Juniores endast explicerade på Swensko med Reglornas tillämpning.

5:to Examinerades Stats-kundskapen både uthi allmänhet och i synnerhet SweaRikets. och

VI:to förestältes någre frågor om Universal-Historien såsom ock uthi Historia Patriæ.

Exercitii Böckerne hade ungdomen icke wid detta tilfället til hands, hwarföre icke gafs läglighet at wijsa deruthinnan deras framsteg.

Uthi alla dessa stycken wanna disciplarna wederbörandes fullkomliga approbation.

Den öfriga tiden lemnades H:r ConRectorn at föreställa och examinera ungdomen uthi de stycken, som honom tilkommit at dem handleda, hwarwid fants, det han med dem anwändt all mögelig flit och möda, som äfwen wäl ärkiändes honom til et wälförtjent loford.

Sedan de öfrige Consistoriales och Consistorii Notarien slutat förhöret uthi de nedrigare Classerna, sammanträdde allesammans uthi Auditorio, förklarande samtelige sit fullkomliga nöge öfwer ungdomens gjorda framsteg uthi deras studier; hwareffter Archie-Biskopen yttrade til allesamman Docentes sit besynnerlige wälbehag, önskandes sig få så godt tilfälle, som han hade orsak at tänka på deras werkelige befordran.

Sjelfwa acten börjades och slöts med wacker både Jnstrumental och vocal Musique, som Director Cantus Gudenschwa- [192. 1761.] ger berömligen upförde med Schol-ungdomens nästan endaste tilhjelp, hwarigenom han ock förwerfwade sig wederbörandes wälförtjenta loford.

Den 12 Decembris licentierade Rector Schol-ungdomen, och så wida examen anniversarium warit så nyl:n hållen, hölt allenast Rector den wanliga quartalsexamen i de nedre Classerna, förehållandes ungdomen igenom et kärligt och alfvarsamt tal deras plickt och skyldighet at gudeligen och tilbörligt fira den instundande högtiden och anständigt skicka sig emot hwar man.

Straxt der effter utdelade Rector de wanliga Sokne brefwen til Superiores uti Auditorio.

Wälsigna mig och skydda, Mit hjerta &c.!!!

[193. 1762.] den 3 februarii öppnades åter Triviale Scholan, tå ungdomen kom enhärligen til sammans, och dess wanliga och trogna underwisning i Herrans namn börjades och sedermera flitigt fortsattes.

Jesu gif! at jag wäl ändar, detta påbegynta åhr etc!!!

den 3 Aprilis licentierades ungdomen för Påskhelgen, och ungdom förmantes alfwarligen af Rectorn, at werdeligen begå och fira denna så Näderika och hugneliga Högtiden.

Herre lär mig rätt betänka, Din tänkverda etc.!!!

Den 18 Aprilis församlades åter Schol-ungdomen, och dess trogna underwisning företogs i Herrans namn uti alla Classerna.

Den 25 Maji fick ungdomen det wanliga Pingesta-lofwet med alfvarsam och uppbyggelig förmaning til Schol-Barnen, at så skicka sig, at Guds Heliga Ande, icke måtte wika ifrån dem, utan styra och ledsaga dem uti Gudsfruktan och alla Christeliga dygder. Och

Den 7 Junii kom ungdomen åter tilsammans, och blef troligen underwisad uti alla dem tilhöriga stycken tils

den 19 Junii, då ungdomen licentierades ifrån den ordinarie Schol-gången, men lästes likwäl privatim hela Sommaren uti wissa Classer för dem, som [194. 1762.] wille och wiste at betjena sig af så besynnerlig förmohn.

Denna gången skjedde icke någon Examen anniversarium, emedan wederbörande Herrar, som borde wara derwid närwarande, hindrades af den ännu uppå den 21:sta månaden påstående långa Riksdagen, som likwäl straxt dereffter, näml:n den 23 Junii lyckel:n och wäl afblåstes och ändades.

Emedan Examen anniversarium icke kunde gå för sig, för de omnämnda ordsaker, så hölt Rector för lofwet den så kallade Examen Quartale uti alla Classerna, och utdelade kort dereffter Sokne-brefwen til Superiores uti Auditorio.

Lof, pris, Heder och ära skje Gud i ewighet!

Hallelu Jah!!!

Den 30. Augusti öppnades Scholan enligt Schol-ordningen, tå ungdomen enhälleligen samlades, och dess underwisning tog i Herrans namn sin början.

Uti början af Octobris Månad blef Apologista, hans ärewördighet Herr Magister Sundius, sedan han i 3 år med mycket beröm förestått Räkne- och Skrifware Classen här wid Kongl. Trivial-Scholan, förhulpen til Schole Mästare wid S:t Jacobi Kyrkio-schola.

J dess ställe Succederade uti den 5:te Classen Herr Mag:r Christiernin, hwilken äfwen tilförena med lika beröm vicarierat uti Classe 3:tia 3:ne års tid.

[195. 1762.] Den 9 Octobris gjorde Rector Murén hos Scholarum Inspectores ansökning medelst skrifftelig inlaga, at få någon antaga sig til hjelp *uti wissa stycken, dess Embete tillhörige, mer el:r mindre, alt efftersom mina* (säger han) *omständigheter det fordra*. Hwar-

til han föreslog Philosophiæ Magistern Petrus Stenbeck, anhållandes tillika för honom om Constitutorial at wara *vicarius Rectoris i de ämnen, i det mått och på det sätt, som förr sagt är, samt emot de wilkor, som de sins emellan, NB. utan någon annans åtgjerd, kunna aldrabäst åsämjas*. Härutinnan willforo Inspectores Rector Muréns åstundan, förunnandes Magister Petrus Stenbeck Consistutorial at wara Rectoris vicarius *i det mått*, som Rector Murén hade begjardt, samt med *de wilkor*, som kunnat bäst åsämjas. I krafft häraf började Magister Stenbeck straxt at gjöra Rector Murén biträde, näml:n

1:o at förehafwa och explicera Latinen uti någon Latins Auctor Mån- och Fredagars efftermiddagar ifrån kl. 2 til 4, jemte Latinska Exercitiernas besörjande.

2:o odensdagsmorgonen ifr. kl. 7 til $\frac{3}{4}$ på kl. 9 föreläsa ungdomen skiffteswijs, som honom bäst synes, universal-Historien, Historia Patriæ och Statskundskaben med application af fäderneslandets Regerings sätt och grundlagar.

3:tio förklara Prédikan och biwista bönestunderna uti Scholan på de dagar, som komma Rector til utaf Rectors och ConRectors Bönwecka.

4:o dess förutan, om Rector skulle blifwa förhindrad af sjukdom el:r några andra tilstötande omständigheter, så hafwer Magister Stenbeck utfästtat sig at äfwen bestrida de öfriga Rectoris föreläsningar.

5:o uti årligit arfwode häremot hafwer Rector Murén lofwat at wilja gifwa, och Magister Stenbeck försäkrat sig wilja wara nögd med twåhundra D:r Kopp:mt, el:r någon annan förmohn, som kan swara emot 200 D:r uti werde.

[196. 1762.] Den 22 Octobris installerade Rector med ordenteligit tal Philosophiæ Candidaten Gustaf Collin uti vicariatet af den 3:dje Classens förestående, sedan han blifwit af H:rr Inspectores igenom Constitutorial utaf den 21 Octobris dertil utsedd och förordnad, med de wilkor, hwarom han med dess farbroder Hans ärewördighet Jonas Collin, för hwilken han kommer at vicariera, aldrabäst kunna åsämjas. Förmanandes alfwarligen Rector, så honom som denna Classens ungdom at å ömse sidor effterkomma sina skyldigheter.

Den 8:de, 9:de och 10:de Decembris hölt Rector uti de Nedre 4 Classerne den så kallade Examen Quartale; tå han hade den glädjen at förnimma och berömma den besynnerliga flit och idoghet, som

både Docentes och Discentes hafwa uti sina tillhörigheter ådaga lagt. Hwaruppå Rector

Den 11 Decembris licentierade Scholæ-ungdomen enligt Kongl. Schol-ordningen, med lämpeligt tal och kärliga förmaningar, det måtte ungdomen under ferierne sig uti Gudsfruktan och goda seder anständigt upföra. Sluteligen lät Director Cantus ungdomen Choraliter sjunga 2:ne Stycken för och 2:ne Stycken effter Bönen, hwaraf äfwen nogsamt skjönjas kunde den trogna underwisning och flit, som han med ungdomen uti Musique användt hafwer.

Min Gjerning Nådigt skåda, Hjelp Tu &c.

Halleluja.

[197. 1763.] Den 3 februari öppnades Scholan och ungdomens underwisning företogs under bön och åkallan til Gud om Hans Nåd, bistånd och wälsignelse uti så angelägit förehafwande.

Den 26 Martii lemnades Scholæ-ungdomen det wanliga Påsklofwet, men straxt effter Helgen, nämligen

Den 11. Aprilis kom åter ungdomen til sammans och föreläsningarna fortsattes med all flit utaf samtelige Docentibus.

den 20 Aprilis Hölts den wanliga Examen anniversarium, som då skjedde för den ordsaken, at sex Ynglingar uti Auditorio anhöllo om lof, at begifwa sig til Academien, hwilket ock erhöles, såwida de wid detta tilfället undergingo sin Examen med allas approbation. Præses Consistorii hade med sig kyrkioherden uti Catarina församling Herr Lars Portuan, kyrkioherden uti fransöska kyrkan H:r Doctor Nensen, samt Consistorii Notarien H:r Magist. Brander, och Justitiæ Borgmästaren H:r Robäck hade med sig Herr Rådman Hogskild. Denna Examen aflopp til både Herrar Docentium och Discentium största beröm.

Denna gången Examinerade Rector allena uti Auditorio, nämligen ifrån kl. 9 til klockan $\frac{3}{4}$ til Ett och förehade besynnerligen *De Philosophia in Genere, Caput Præliminare Logices, Notiones secundum duplicem earundem differentiam, de Terminis, de Definitione, Divisione Judicio simplici et omnis generis propositionibus, de Anticipatione et ipsa* [198. 1763.] *Arte syllogistica in omnibus figuris.* Uti Theologicis gafs icke tid at noga examinera mer än Articulos de Theologia et Christo. Uti Hebraicis förehades Caput XII:mum Geneseos och den 51. Davidis psalm. Uti alt detta gjorde Discentes både Rectori och alla Auditoribus et fullkomligt nöge och beskied.

Sjelfwa Acten börjades och slöts Med Bön, Sång och et innerligt Gudi tacksägande, samt ett wackert Musikaliskt Stycke både för och effter acten upfört utaf Directore Cantus in Schola Triviali Herr Gudenschwager med både choral och Instrumental Musique.

Den 22 Aprilis kom äfwen Doctor Schröder up uti Scholan, då ConRector examinerade uti de honom tillhöriga stycken, effter han icke feck någon tid dertil, den 20 sidstl., och inlade både Docens och Discentes äfwen wid detta tilfället mycket beröm.

den 23 Aprilis dimitterade Rector 6 stycken skickeliga ynglingar med Testimonio Academico til Upsala Academie, nämligen: Carolus Petrus Blomberg, Johannes Gabriel Lund, Adolphus Sam. Lundmarc, Mathias Hultgren, Johannes Forssberg, och Carolus Hallin.

Samma dag Examinerade Rector uti Classe III:tia, och fant at allenast 4 ynglingar kunde derifrån translateras til Auditorium, hwilke äfwen, sedan de

den 29 Aprilis skrifwit et Exercitium Extemporaneum translaterades och woro — — Lengren, — — Haal, — — Blom, och — — Åkersten.

den 29 Aprilis effter middagen examinerade Rector uti Classe 2:da, och fant der sit fullkomliga nöge ofwer den flit, som H:r Jonas wahlroth giordt med sine disciplar, hwarföre Rector flyttade derifrån til Classem III:tiam följande 12 ynglingar: Norberg, Nyström, Merckel, Bergström, Svennerberg, Hörling, Aschenquist, Brummer, P. Borgström, A. Borgsröm, Stenberg, Albom.

den 30 Aprilis flyttade Rector ifrån Classe 1:ma til 2:dam följande: Jon. Noblin, Joh. Lindgren, Joh. Örström, Eric Forssberg, Gabr. Westerberg, Joh. Berg, Ol. Kebren, Joh. Beckman, och Carol. Maurin.

[199. 1763.] Den 14 Maji antog Rector ännu utur Classe III:tia til öfwersta classen, effter föregången Examen, desse följande 6 ynglingar: Johannes Petrus Benick, Jacobus Dubois, Elias Magnus Wassberg, Carolus Gustavus Salomon, Gustavus Norman, och Samuel Cappell

Samma dag lemnades Scholæ ungdomen det wanliga lofwet för Pingste-Högtiden med alfwarsam förmaning til dess werdiga firande.

den 30 Maji öppnades åter scholan och ungdomens underwisning företogs uti Herrans namn och fortsattes til den 20. Junii, då under

sommartiden de publice lectionerne uphörde, samt straxt dereffter Rector utgaf til Superiores Classis Supremæ Sokne-brefwen.

Den 30 Augusti kom ungdomen almänt til sammans, och dess underwisning tog sin början under bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti detta så wigtiga och angelägna gjöromålet.

Sedan Rector hade hållit uti alla Classerne den så kallade quartals examen, och funnit med besynnerligit nöge både Docentium och Discentium fullkomligen ådagalagda flit uti sina stycken, så resignerade han den 12 Decembris scholæungdomen för Julhelgen, och utdelade straxt deruppå Soknebriefwen til Superiores Classis supremæ.

Lät uphof, fortgång, ända, alt til Hans äro lända!!!

[200. 1764.] Den 6 februarii gjordes i Herrans namn början med Schol-ungdomens underwisning, Hwartil den Milde Guden förläne sin Nåd och wälsignelse!!!

Wid slutet af sidstl. Januarii Månad uti innewarande år, 1764, blef ArchiBiskopen Samuel Troilius uti Upsala så hårdt rörd af slag, at Han icke dereffter kom til någon kjänsel, ej el:r återfick något målföre; utan afsomnade deruppå 3:dje dagen uti et så ömkeligt och för menniskiones ögon uselt tilstånd, sedan han beklädt et så högt och dyrt Embete uti 5 år och 2:ne Månader, warande endast 58 år gammal. Herre, lär oss betänka, at wi dö måste &c!!!

Den 6:te öppnades åter Scholan, och ungdomens underwisning företogs uti alla Classerne under bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti detta wigtiga ämnet.

Den 14 Aprilis licentierades scholæ-ungdomen för Påska-Hög-tiden, och

Den 30 Aprilis kom åter ungdomen wid Scholans öpning tilsammans, och föreläsningarna fortsattes uti Herrans namn.

Den 1 Junii kom Högwördige Herr Doctor Schröder up uti Scholan, tå Ungdomen uti dess närwaro besynnerligen examinerades af Rectore i de nedre Classerne, nämligen uti Classe III:tia, II:da och I:ma. Docentes och Discentes uti de 2:ne sidsta Classerna erhöillo synnerligit beröm och loford för deras bägge sidor ådagalagda flit uti sina gjöromål; Men Docens och Discentes III:tia Classis fingo alfvarsamma förmaningar, at de måtte en annan gång söka at ersätta, hwad som nu befants wara werkeligen efftersatt och försummat.

Den 2. Junii förrättade Rector translationen uti hela scholan,

[201. 1764.] då 6 wakre barn flyttades utur Classe I:ma til II:däm, och ifrån II:da 10. wäl underwiste piltar til III:tiam och 2:um til 5:tam Classen. Jfrån II:tia kommo endast 6 ynglingar til Auditorium, och det med wilkor, at Docens tertiæ Classis måtte öfwas instundande Sommaren bättre underwisa dem uti de stycken, uti hwilka någon mera merkelig felaktighet förspordes. Utaf den uti Auditorio studerande ungdomen, blefwo 5 wälförsig komne ynglingar för deras flit och berömligen ådagalagda framsteg uti sina studier erkjände för Superiores.

Den 6 Junii flyttades ännu en yngling wid namn Hedberg ifrån III:tia Classe til Auditorium, såwida han war jämnlik med de förra dess Camerater, dock med det wilkor, at vidare förkofra sig i sina studier öfwer sommaren.

Samma dag licentierade Rector Scholæ-ungdomen öfwer Sommaren med alfvarsam förmaning, at rättel:n använda sin tid til förbättring och tilwäxt uti sina stycken.

den följande dagen utdelade Rector Sokne-brefwen til Superiores uti Auditorio.

Lofwer Herren alle Hedningar &c.!!!

Den 27 Augusti öppnades åter Scholan och ungdomens underwisning företogs uti alla Classerna, under trogen bön til Gud om Nåd och wälsignelse uti et så angelägit förehafwande. Altsammans gick wäl och lyckeligen för sig hela terminen, tå Rector til slut, näml:n

Den 10 och 11:te Decembris hölt uti alla Classerna den wanliga Qvartalsexamen, hwareffter Rector den 12 Decembris licentierade Schol-ungdomen och utdelade kort dereffter til Superiores uti Auditorio de wanliga soknebriefwen.

Nu all sorg jag kastar, som mit &c.

[202. 1765.] Uti slutet af Decembris Månad förledit år erhöilt Collega I:mæ Classis Hans ärewördighet Jacobus Jernberg ArchiBiskopens Beronii fullmakt uppå Schol-Mästare Sysslan wid Ulricæ Eleonoræ Kyrkio-Schola på Kungsholmen, sedan han ifrån d. 27. Augusti 1753 berömligen förestått den första Classen wid Kongl. Triv. scholan. Hans upförande uti sysslan och umgänget har warit under hela tiden så lofwerdigt, at han saknas rätt mycket både af Förmän och EmbetsBröder.

Den 4 februarii kom ungdomen effter Helgen första gången tilsammans uti Scholan, och dess underwisning börjades under bön

och åkallan til Gud om Hans Nåd och wälsignelse uti hwars och ens lofliga företagande.

Som nu igenom Herr Jacobi Jernbergs befordran I:ma Classis war vacante, så constituerades Magister Lars Daniel Quist, Gestricius, af H:rr Jnspectores til at såsom vicarius förestå den samma; och som han igenom berömlig lärdom, skickelighet uti ungdomens underwisning, samt lofwerda upförande gjort sig wäl kjänd, så erhöit han äfwen fullmakt af d. 2 Martii 1765 at wara Collega I:mæ Classis uti Kongl. Trivial-Scholan.

den 30 Martii licentierade Rector Scholæ ungdomen för den instundande Påska Högtiden, jemte alfwarsam förmaning at densamma werdeligen fira och begå til Guds namns ära, sin egen samt nästans upbyggelse.

Den 15 Aprilis öppnades åter Scholan, då ungdomens underwisning företogs och fortsattes uti alla Classerne.

Den 20 Maji kom Högwördige Herr Doctor Schröder allena up uti Scholan, emedan Justitiæ Borgmästaren Robäck war opasslig. och som Doctorn war mycket förhindrad af Riksdags ärender, så gafs icke tilfälle at examinera mera än uti Auditorio. Under de tre timarna, som Doctorn war närwarande Examinerade Rector alla Discentes förnämligast uti Hebraica Lingva; hwaraf förehades XXI:um Caput Geneseos, som ganska wäl Explicerades och Resolwerades. de 5 Superiores och 2:ne af Juniores reciterade memoriter med mycken ferdighet hwar sin Psalm af de 7 Davids bot-Psalmer, då Rector lät hwar en göra redo för de swåraste uti hwar Psalm förekommande ord. Och som [203. 1765.] de utmerkte derutinnan mera ferdighet och framsteg uti detta språket, än någonsin kan wäntas af Schol-ungdom, så betygade äfwen Herr Doctorn deröfwer sit fullkomliga nöge. Dessutan igenom sågos deras ExercitiiBöcker, som äfwen utmerkte deras berömliga förkofring uti Latinska Språket. ConRectorn fick ock tilfälle at låta dem wisa sina ferdighet uti Grækiskan igenom några versers läsande och explicerande uti Novo Testamento. Sedan anmälte Rector, at 5 skickliga ynglingar af de Öfwersta anhöllo om lof at blifwa dimitterade til Academien, hwar til Jnspector gaf så mycket benägnare bifall, som de nogsamt wisat sig igenom flit och lofligt gjorda framsteg uti de dem tilhörande stycken, woro dertil wälförtjente. de samme woro desse följande: Adolph. Frid. Giölhendahl, Joh. Pet. Dahlberg, Johan Biörk, Abrah.

Ehrling och Olaus Tauman; hwilke ock straxt dereffter erhöillo Rectoris Testimonium Academicum och begofwo sig til Upsala Academic.

Den 22 Maji lemnade Rector Scholæ ungdomen det wanliga lofwet för den tilstundande Pingesta-Högtiden, med alfwarsam förmaning densam(m)as anständig firande.

Den 3 Junii öppnades åter Scholan och ungdomens underwisning företogs och fortsattes med all flit och sorgfällighet.

Som H:rr Jnspectores woro medelst Riksdags ärender hindrade, at sjelfwe wara närwarande wid Examen; ty förrättade Rector den samma uti alla de nedrigare Classerne.

den 14 och 15 Junii förehades Examen uti 3:tia Classe. den 17:de uti 2:da för middagen, och effter middagen uti Classe I:ma. den 18:de examinerade Rector uti 5:ta, samt lät Translation gå för sig uti alla Classerna. Jfrån 1:sta til andra Classen flyttades 10 barn; ifrån 2:da til den 3:dje 10; och ifrån den 3:dje til Auditorium el:r den öfwersta flyttades följande: Christian Musselius, Joh. Meves, Er. Dahlström, Fridr. Rosengren, Joh. Pet. Martin, Adolph Frid. Merkel, Conrad. Frid. von Graak, Fridr. Örström.

[204. 1765.] Den 19 Junii, sedan Rector anordnat om alla Scholæ ungdomens angelägenheter, licentierades densamma ifrån den Publique Schol-gången, och straxt dereffter utdelte Rector til Superiores Classis Supremæ de wanliga Soknebriefwen.

Hjelp mig at nyttja tiden rätt,!!! &c.

Den 28 Augusti öppnade Rector Scholan, då ungdomen kom til sammans, och dess underwisning företogs uti Herrans namn i alla Classerna.

Den 9 Septembris examinerade Rector 3:dje Classen ifrån Vice Collega Mag:r Gustav Collin, som härtils berömligen förestått samma Classe, och war nu befordrad til Collega wid Mariæ Magdalænæ Kyrkoschola, til Magister Georg Frodlin, Helsing., som medelst Jnspectorum Consistutorial af

den 5 Octobris förordnades at wara vicarius uti den 3:dje Classen i Trivial-Scholan i ordinarii Collegæ Wällärde Jonæ Collins ställe emot det arfwode, som utstakas uti et dem emellan uprättat Contract innehålles, hwilket lemnas til mycket mera säkerhet uti Rectors wårdande.

Sedan Rector den 9. 10 och 11 Decembris hållit quartals Examen

uti alla de nedrigare Classerna, lemnades ungdomen det wanliga Jule-lofwet, och straxt dereffter utdelade Rector Soknebrefwen til Superiores uti Auditorio.

HalleluJah!!!

[205. 1766.] Den 3 februarii kom Schol-ungdomen tilsammans, så dess underwisning företogs uti Herrans namn uti alla Classerne.

den 15 Martii resignerades ungdomen för Påskhelgen och

den 7 Aprilis fortsattes ytterligare informationen med all flit och upriktighet.

Den 14 Maji uphörde den publique informationen för Pingesta-Helgen och

den 26 Maji öppnades åter Scholan effter Högtiden, och ungdomens underwisning förrättades troligen.

Den 17 Junii hölts Examen anniversarium, då Högwördigste archiBiskopen Beronius och Dooctor Schröder hedrade Scholan med deras högstangenäma närwarelse. Wid ankomsten upförde Director Cantus en kort vocal och instrumental musique mäst med Scholans ungdoms tilhjelp. Hwareffter Rector hölt utaf Cathedra et nätt Latins(kt) thal til ArchiBiskopen, som nu första gången hedrade Scholan med dess högstangenäma närwaro. Sedan examinerade Rector ungdomen förnämligast uti Hebræiskan, hwarutinnan Superiores gjorde fullkomeligen redo för 12 Capitlet uti Genesi. Sedermera företogs Latinen; då Superiores berömligen varierade och Juniores endast explicerade det 7:de Capitlet af 14:de Boken uti Curtio. ConRector feck ock en liten stund låta ungdomen wisa sina framsteg uti Græskiskan. Öfwer alt detta betydade ArchiBiskopen sit fullkomliga nöge, med utlåtelse, at Han icke förmodat, det ungdomen skulle hafwa wunnit uti dessa stycken så tilräckelig insigt. Acten slöts äfwen med Musique Bön och sång. Sluteligen underrättade sig ArchiBiskopen om Scholans öfriga angelägenheter, och lofwade at gunstigt befordra all dess wälgång.

den 18 och 19 Junii examinerade Rector uti alla de nedrigare [206. 1766.] Classerna, och fant med största nöge den flit, som Docentes gjort med sina Disciplar hwar och en i dess Class. Med det samma gaf Rector Scholæungdomen det wanliga sommarlofwet, och utdelade straxt dereffter Sokne brefwen til Superiores uti Auditorio.

Min Gerning nådigt skåda, Hjelp Tu det bästa etc.

Den 28:de Augusti öppnades åter Scholan, då ungdomen kom en-

hälligt til samman, och dess underwisning fortsattes i Herrans namn med all flit uti alla Classerna.

Den 29 Octobris gjorde Rector hos H:rr Inspectores ansökning, at få constitutorial för Philosophiæ Magistern, Wälärewördige och Höglärde H:r Magister Martin Nathanael Sepelius, at uti et el:r annat mål, som Syslan tilhörer, wara dess vicarius, när och wid de tilfällen, som omständigheterna det fordrade, samt med de wilkor, hwarom de kunna aldrabäst åsämjas. detta blef af Jnspectores bewiljat, och Magister Sepelius blef igenom Constitutorial förordnad på sätt, som sades, til vicarius Rectoris uti slutet af Novembris Månad, samt af Rector installerad den 8:de Decembris.

Den 9:de, 10:de och 11:te Decembris förrättade Rector quartalexamen uti de 4 nedre Classerne, och fant med nöge, huru såsom både Docentes och Discentes hafwa effterkommit sina skyldigheter. Wid detta tilfället lät Rector Magister Sepelius wara närwarande under examen uti alla Classerna; på det den sednare måtte få desto bättre underrätta sig om den Methode, som nu öfweralt iakttages och följes wid underwisningen uti alla Classerna.

Den 12:te licentierades ungdomen för Julhelgen, då Cantor wisade berömligen medelst åtskilliga wackra styckens siungande, huru wäl och berömligen ungdomen hade förkofrat sig uti Musiquen. Straxt deruppå utdelade Rector Sokne brefwen til Superiores uti Auditorio.

HalleluJa!!!

[207. 1767.] Den 5 februarii samlades scholungdomen enhälligt effter Helgen, och dess underwisning företogs under bön och åkallan til Gud om nåd och wälsignelse uti detta så angelägna gjöromålet.

Den 11 Aprilis föruntas Scholæ ungdomen lof för Påskhelgen, och straxt effter den samma, näml:n

Den 27 Aprilis öppnades åter Scholan och de wanliga föreläsningarna företogs och fortsattes.

Den 13 Aprilis begjarte en af Superiores uti Auditorio, näml:n Johannes Åkersten Testimonium til Gymnasium uti Strängnäs; hwilket äfwen lemnades honom; och som han med mycken flit idkat sina studier, samt fört en waker lefnad under den tiden, som han biwistat detta lärosätet, så recommenderades han äfwen uti bästa måttan.

Den 6 Maji dimitterade äfwen Rector Sex andra ynglingar ifrån

Trivial Scholan til Academien näml:n; Ericus Blom, Elias Magnus Wassberg, Ericus Sörling, Johannes Pet. Benick, Carolus Fred. Rothovius och Johannes Wiström; hwilke alle undergingo med honom Examen uti Upsala, och blefwo folgaktel:n erkände för riktige civis academici.

Den 3. Junii slötos Lectionerne för den instundande Pingest-Högtiden, och som endast 8 dagar woro at studera uppå effter Helgen och Rector förut hållit den wanliga quartals Examen uti de nedrigare Classerna, så licentierades äfwen ungdomen med det samma ifrån de ordinaire Lectionerne öfwer sommaren och Rector utdelte straxt dereffter Sokne-brefwen til Superiores uti Auditorio.

Lofwer Herren alle Hedningar &c.!!

[208. 1767.] Den 28 Augusti öppnades åter Scholan, då ungdomen kom enhälligt til sammans och de ordentelige Lectionerne företogs under bön och trogen åkallan til Gud, det täcktes Han rikeligen förlåna hwarjom och enom Nåd och wälsignelse uti alt företagande!

Den 14 Septembris anmodade Rector Jnspector Scholæ at biwista Examen uti den 3:dje och andra Classerne, då både Docentes och Discentes lemnade wakra prof af flit och tidens tilbörliga användande på båda sidor. Dagen dereffter, el:r

Den 15 Septembris anställte Rector translationen med ungdomen; hwarwid Sex ynglingar blefwo flyttade utur Classe 3:tia til Auditorium; 10 ifrån 2:da til 3:dje Classen; 3 ifrån 2:da til Skrifware Classen och 1 ifrån I:ma til Andra Classen.

Sedan Rector hade den 9:de, 10:de och 11:te Decembris hållit effter wanligheten quartals examen uti de 4 nedrigare Classerna, och funnit Docentium och Discentium tid wara berömligen använd, så licentierade Han

den 12:te Decembris scholæ-ungdomen, förmanandes den samma kjärligen och alfwarsammelige at med tilbörlik wördnad fira wår Herres och frälsares dyra Födelsehögtid! samt utdelade straxt deruppå til Superiores uti Auditorio de wanliga Sokne brefwen.

Alt det lif och anda hafwer lofwe Herran!!!

[209. 1768.] Den 4:de februarii öppnade Rector Scholan effter Jul-Helgen, då ungdomens underwisning börjades uti Herrans namn uti alla Classerna; samt berömligen fortsattes til

Den 26 Martii, då ungdomen feck på 14:ton dagar effter wan-

ligheten Schol-lof för den instundande PåskaHögtiden, til hwilkens tilbörliga firande Rector alfwarsammelige förmanade schol-ungdomen.

Den 11:te Aprilis kommo Schol-Barnen åter enhälligen uti Scholan tilsammans, då dess underwisning fliteligen och sorgfälligt fortsattes uti alla Classerna, til och med

Den 17:de Maji, då äfwen Rector lemnade ungdomen det wanliga Pingestlofwet, ingalunda förgätande at förehålla densamma dess plikt och skyldighet, at med tilbörlik andakt begå denna dyra Högtiden. Effter Helgen, nämligen

Den 30 Maji öppnades åter Scholan, och ungdomens underwisning företogs i Herrans namn, samt continuerade til

den 18 Junii, då Rector licentierade ungdomen ifrån den beständiga Schol-gången öfwer Sommaren; men tilsades at de, som wille och kunde, borde icke försumma den enskildta underwisningen, som hwar och en Docens uti dess Classe behagade förunna dem.

Wid denna Terminens slut blef ingen Examen anniversarium hållen; icke desto mindre examinerade Rector uti alla de nedrigare Classerne, hwarwid han hade orsak at för använd flit lemna både Docentes och Discentes lof och beröm. Straxt dereffter utdelade Rector de wanliga Sokne brefwen til Superiores uti Auditorio.

[210. 1768.] Den 29 Augusti kom Schol-ungdomen åter allmänligen tilsammans, och föreläsningarna företogs med bön och åkallan til Gud om Hans milda Nåd och wälsignelse uti detta förehafwande.

Den 3 Octobris hölts Examen anniversarium uti Auditorio Under Herr Doctor Schröders närvaro, då Rector examinerade ifrån kl. 8 til kl. half til 12, och sedan ConRector til kl. Ett. Rector förhade då besynnerligen in Logicis de Jdeis, earumque duplici differentia, de Terminis, de Definitione, et Divisione Propositionum. In Theologia Artic. IX de Christo, de Artibus Sp. s:ti Gratiae applicatricis usque ad Artic. XIV. Jn lingva Hebræa præter ejus fundamenta cap. 18. Geneseos. De cognitione, statuum in Genere et sveciæ in specie. De Historia Universali et Patria. Uti alla dessa stycken inlade Discentes mycket beröm, hwarföre ock 6 af Superioribus blefwo dimitterade til Upsala Academie, näml:n: Petrus Haal, Gust. Nordman, Christianus Musselius, Ericus Dahlström, Fredericus Rosengren, Jonas Biörck, Fredericus Öhrström.

Den 4 och 5 Octob. Examinerade Rector uti de andre 4 Classerna, hwareffter ungdomens Translation företogs. Och sedermera fortsattes ungdomens underwisning uti jämn ordning til den 12 Decembris, då ungdomen för Högtiden licentierades, sedan likwäl Rector de 3:ne dagarna förut hade hållit den wanliga quartalsexamen uti de nedre Classerna.

Dagen derpåföljande undfingo superiores uti Auditorio sina Sokne bref.

Alt det lif och anda hafwer lofwe Herran
Halleluja!!!

[211. 1769.] Den 6 Februarii öppnades Scholan, då Scholæ ungdomen samlades, och föreläsningarna togos i Herrans namn före uti alla Classerna, samt flitigt fortsattes til

Den 21 Martii, då ungdom för den infallande Påskahelgen licentierades med alfwarlig förmaning, at werdeligen upföra sig emot Gud sig sjelfwa och nästan under denna dyra och wälsignade Högtiden.

Effter Helgen, nämligen den 3 Aprilis kom åter ungdomen flitigt tilsammans, då alla Docentes wederbörligen fortsatte underwisningen uti alla Classerna.

Den 10 Maji licentierade Rector Scholæungdomen för den instundande (för den instundande) Pingesta-Högtiden, med wanlig förmaning at fira densamma med et gudeligt och anständigt upförande.

Den 18 derpåföljande Maji infant sig åter ungdomen wid Scholans öppning, och underwisningen företogs och skjöttes med wanlig flit och sorgfällighet.

Den 21 Junii lemnades Ungdomen de wanliga Sommar-ferierne. Som ingen Examen Anniversarium kunde då gå för sig, emedan Wederbörande woro wid den påstående Riksdagen förhindrade, så förrättade Rector på de 3:ne föregående dagarna QuartalsExamen uti de 4 nedre Classerna, förmanandes ungdomen till alfwarlig Gudsfruktan, samt at rätteligen använda Sommartiden sig til godo och tilwäxt uti alla Christeliga dygder och wetenskaper.

Dagen dereffter utdelade Rector effter wanligheten [212. 1769.] Soknebrefwen til Superiores uthi Auditorio.

*När hwar och en sin Sysla skjöter, tå går alt wäl ehwad oss möter.
Amen!!!*

Den 28 Augusti öppnades åter Scholan til ungdomens underwisnings wanliga företagande, anropandes tro, innerligen den Nådige och Barmhertige Guden, det täcktes Han rikeliga förläna wisdom och alskjöns wälsignelse til et så wigtigt förehafwande!!!

Sedan ungdomens Underwisning blifwit med tilbörlig flit besörgd öfwer hela denna tiden, anhölt och påminte wäl Rector om Examen anniversarium wid denna Termins slut; men som samma hinder nu, som förra gången låg i wägen, nämligen at Wederbörande woro hindrade af Riksdags ärender, så förrättade Rector effter anmodan Examen uti alla Classerna uti 4 dagar, och fant med största nöge, at både Discentes och Docentes hafwa wederbörligen ådagalagt sin flit och skyldighet; hwarföre han icke annat kunde, än med hjertans glädje tildela hwarjom och enom dess derföre tilkommande beröm. Licentierades således Ungdomen

Den 12 Decembris med Sång och Choral-Musique, samt lof och tacksägelse til Gud, som så nådeligen wid hälsan uppehållit både Lärare och Läringar, at de fåt muntert och obehindrade sköta sina gjöromåhl.

Wid samma tilfalle flytte Rector 4 ynglingar, nämligen C. F. Lindblad, C. M. Sjögren, I. Wigrell och G. P. Hallgren ifrån III:ta Classe til Auditorium, och 13 ifrån II:da Classe til den 3:dje.

Sedermera lemnades SokneBrefwen til Superiores uti Auditorio.
HalleluJah nu och ewinnerliga!!!

[213. 1770.] Den 5 Februarii blef Scholen öpnad och ungdomens underwisning uti Herrans namn börjad och fortsatt til

Den 7 Aprilis, då ungdomen licentierades för PåskHelgen, samt alfvarsammeligen förmantes at så, som sig bör, fira och begå denna dyra och Saliga Högtiden. Straxt effter Helgen nämligen

Den 23 Aprilis kom åter Schol-ungdomen tilsammans, då dess underwisning uti Herrans namn företogs och med all berömlig flit förehades til

Den 29 Maji, då ungdomen licentierades för den instundande Pingesta-Högtiden, effter hwilken ungdomen åter församlades, nämligen:

den 11 Junii och med all wanlig och trogen flit fortsattes til den 23:dje af samma månad, då Sommare-ferierne inföllo och föreläsningarna med lof och tacksägelse slutades, sedan likwäl Rector 3:ne dagar förut hållit den wanliga quartals examen uti de nedre

Classerne; dereffter utdelade Rector SokneBrefwen til Superiores uti Auditorio.

Alt det lif och anda hafwer lofwe Herran. HalleluJa!!!

Jn Medio af Julii Månad förordnades Theologiæ Doctorn Öfwerhof-Predikanten, Præses Consistorii Holmensis samt KyrkoHerden uti S:t Nicolai församling här i Staden Högwördige Herren, Herr Jöran Schröder til Superintendent uti Wermelands Stiff, hwarigenom denne kongl. Trivial Schola saknar en rättrådig, ömsint och Heder- och Berömwerd Ephorus: Herren förünne honom all Nåd och wälsignelse och gjöre Hans öfriga dagar både många och sälle! [214. 1770.] Den 3 September öppnades åter Scholan och föreläsningarna företogs under bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti et så lofligit och högst nödigt förehafwande.

Den 1. Octobris kom Högwördige Herr Biskopen Doctor Schröder och Doctor Rosén up uti Scholan, då Examen Anniversarium förrättades: Doctor Schröder afhörde examen uti Auditorio, och Doctor Rosén uti III:tia Classe.

Rector examinerade ifrån kl. 9 til kl. 12 och förehade sam(m)a stycken som wid Examen 1768, som kan ses uti dessa Acter pag. 210; förutan uti Hebraiskan förehades nu Cap. VIII. Lib. IX. Curtii, samt de Acte Syllogistica in Logicis. Emellan kl. 12 och kl. 1. fick äfwen ConRectorn tilfälle at examinera en liten stund. Acten börjades och slöts med Choral Musique, som endast förrättades af Schole-ungdomen med mycken ferdighet. Dereffter upnämde Rector följande 6 ynglingar af Superiores, såsom skickelige at med Testimonio Academico dimitteras til Academien, näml:n: Adolphus Fred. Merckel, Petrus Risberg, Samuel Hagerlin, Ericus Gråberg, Georgius Gjädda och Carolus Gustavus Rydin, som approberades af Doctor Schröder. Följande dagar, nämligen

Den 2 Octobris förhörde Rector ungdomen uti Classe II:da och I:ma, och fant med nöje den flit och förkofring, som både Docentes och Discentes å ömse sidor anwänt. Wid samma tilfälle lät Rector Translation gå för sig uti alla Classerne. Och,

Den 6:te derpåföljande Septembris undfingo af Rector desse ofwannämde 6 studerande Ynglingar det Testimonium Academicum, hwaraf de gjort sig wäl förtjente och sluteligen önskades dem allskjöns lycka och wälsignelse uti deras förehafwande!!!

Sedan Translationen war för sig gången öfwerlemnade Rector

med det samma den 3:dje Classen til Herr Magister Lars Quist, at hedaneffter förestå, sedan Rector förut tackat H. Magister Jöran Frodlin, som war nu befordrad till ett Collegat uti Mariæ kyrkoschola, för all den oförtrutna flit, som han anwändt med sina Disciplar, under de 5 åren, som han vicarierat uti den7a Classen.

[215. 1770.] Den 9 Octobris installerade Rector Mag:r Lindström, Uplandus, at såsom Hans Ärewördighets Jonæ Collins vicarius förestå den första Classen, hwarpå han ock erhållit H:rr Jnspectorum Constitutorial, och njuter derföre sit arfwode af Herr Collin; Likaledes erhöit ock Herr Mag:r Quist H:rr Jnspectorum Constitutorial at förestå den 3:dje Classen; men behåller sin ordinaire Löhn såsom Collega 1:æ Classis.

Samma dag componerade Rector uti närwaro af ConRector Grönlund, Magistri Qvist och Christiernin den twist, som yppat sig emellan Scholares af hwilka den förre beskyltes hafwa olofligt tagit et uhr från den sednare uti dess egit rum; hwilket äfwen befants så wara skjedt: Men som brottet erkjändes och uhret återstältes, så bilades saken på det den felande, som nu war färdig at resa til Academien, icke måtte blifwa illa beryktad, och således dess timeliga wälfärd förspild. Dessutan hade ock denne på mångfaldigt sätt försest och förbrutit sig emot både Rector och ConRector, som man äfwen för sam(m)a orsak gaf honom den(n)a gången till; emedan han igenom närliggande böneskrifft bad om förlåtelse, erkände sina felaktigheter och lofwade dem bättra igenom en hädaneffter ärbar wandel och Christligt upförande.

Den 10 Octobris insatte Rector igenom et lämpeligit tal Capellmästaren Zellbell uti dess Cantors syssla, som Han wid kongl. Trivial-Scholan ärhållit igenom H:rr Jnspectorum fullmagt; med den Condition, at icke fordra någon löhn, så länge den förre Cantor Scholæ Gutenschwager lefwer, som nu icke allenast är ålderstigen, utan ock blind och orklös. Dock består Gutenschwager Sex D:r K:mt i weckan, hela den tiden som Scholan är öpen, til den, som någon gång i weckan hjälper Herr Capellmästaren Zellbell med Psalmers sjungande uti Scholan.

[216. 1770.] Sedan Rector d. 11. 12. och 13:de Decembris förrättadt uti alla Classerne den wanliga quartals Examen, och funnit med mycket nöje, huru som både Docentes och Discentes effterkommit å båda sidor sin skyldighet, så licentierade Rector

Den 14 Decembris Scholæ-ungdomen, med alfvarsam förmaning at gjöra sig utaf ferierne den nytta och förmohn, som kan lända Gudi til äro och dem sjelfwe til både andelig och timelig lycksalighet! Straxt dereffter undfingo Superiores uti Auditorio Soknebrefwen.

Låt, O! Milde Gud, uphof, fortgång, ända, alt til Tin äro lända!!!

Wid slutet af förra Terminen, nämligen d. 6 Dec. 1770. behagade det den Nådige Guden at hemsöka Collega 2:dæ Classis wid denna Trivial-Scholan Högwällärde Herr Jonas Wahlroth Gestricius med en häfftigt angripande och jämt afmattande sjukdom, den han med utmerkt tålmod uthärdade til d. 30 Januarii, 1771 kl. 2 effter middagen, då Han med sundt förnufft och lefwande Tro upgaf sin ande; sedan han lefwadt här i werlden 64 år och tre månader, samt med wederbörandes fullkomliga nöge och makalösa flit docerat wid detta Lärohuset uti 18 år, 6 månader och fem dagar. Den 2 Februarii 1771 beledsagades hans lekamen med en mycket hederlig begrafnings-act och sorg-musique til sit hwilorum uti S:t Nicolai kyrka.

[217. 1771.] Den 6 Februarii öppnades Scholan effter Helgen, då ungdomen kom flitigt tilsammans, och föreläsningarna företogos i Herrans namn samt med innerlig bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti detta Christeliga förhafwandet.

Samma dag insatte Rector, Magister Joh. Westerström til vicariatet uti 2:da Classe, hwilken tilförena vicarierat uti 7 års tid med mycket beröm uti Gefle Schola; Hwarföre man gör sig helt försäkrad, at han icke winner mindre loford wid detta Läro-wärket.

Den 7 februarii utnämde Hans Maj:tt dom Probsten uti Wästeråhs Högwördige Herr Doctoren Herwäghr til detta Consistorii Urbici Præses, Scholarum Inspector, samt Nicolai församlings högtförtjente KyrkoHerde. Som Han äger et allmänt beröm för grundelig Erudition, besynnerlig insigt uti underwisningsverket, samt stora gåfwor uti Prædik-Stolen, så kan man icke twifla, at ju icke alle wederbörande lära finna sig med en sådan Hedersman hjertel:n nöge.

den 12 Februarii behagade det Den alswäldige Guden at $\frac{1}{4}$ del til kl. 9 om afftonen Hädankalla Sweriges Rikes huldaste och mildaste Konung Adolph Fredric uti dess 61:tha Lefnads- och 20:de milda Regements-år, hela konunga-Huset och samtelige dess under-

sätare til så mycket större Sorg och smärtefullare afsaknad, som detta Högstbeklagelige dödsfallet skjedde så hastigt och oförmodeligen, at — den uti åminnelse Glorwördigste Herren war innom en fjerdedels tim(m)a frisk, sjuk och död. Det är derföre wist nödigt at stundeligen bedja: Herre lär oss betänka at wi dö måste, på det wi måge förståndige warda!!!

Den 13 Februarii kl. 12 förkunnades med wanlig Högtidelighet och på wanliga ställen uti Staden Konung Adolph Fredrics Högstbeklagelige dödsfall och tillika utropades Kron Printsens Gustaf til Sweriges, Göthes och Wendes Konung. Hwilken då för tiden wistades uti Paris; men icke destomindre hyllades han med [218. 1771.] interim-Hylnings Ed utaf samtelige Sweriges undersätare, til dess den ordentelige tro- och HuldhetsEden skall Honom afläggas wid dess Kröning.

Den 22 Martii licentierades Scholeungdomen för Påska-Högtiden, då barnen gjordes alfvarsam föreställning at den samma gudeliga och wärdeligen begå. Straxt effter helgen, näml:n

den 8 Aprilis öppnades åter Scholan, då föreläsningarna företogos och fortsattes med all berömlig flit och oförtruttenhet.

Den erhöit Magister Johan Westerström Gestricius fullmagt utaf H:rr Inspectores uppå Collegatet uti Classe 2:da wid denna Trivial Scholan; i anseende så wäl til de hedrande bewijs han uptett om sin skicklighet under den tiden han docerat uti 7 års tid wid Gefle Schola, som til den flit och ferdighet han nogsamt ådagalagt under den tiden han vicarierat uti denna Classen; så gör man sig förwissad at Scholan får uti honom en berömlig Docens.

Den 6 Maji examinerade Rector ungdomen uti den 3:dje Classen och fant nogsamt at Magister Qvist gjort besynnerlig flit med sina Disciplar, under den tiden han där wårdat deras underwisning. Som nu Magister Qvist erhållit befordran til Scholmästare Sysslan uti Enköping, såsom långt fördelaktigare och mera lönande, så kunde Rector i sådant afseende icke annat än hjerteligen lyckönska honom dertil; men beklagade derjemte at sakna en så skickelig ungdomens Ledare wid detta lärohuset.

Den 7:de Maji förhörde Rector ungdomen uti Classe 2:da, derest han äfwen feck största orsak at fägna sig öfwer Magister Westerströms osparda möda och synnerliga flit, som han anwänt med sina

Disciplar; hwarföre han tackade Ledaren och förmanade lärlingarna at alt mer och mer tilwäxa uti sina studier.

Den 13:de Maji anställte Rector examen uti 1:ma Classe, hwarwid icke mindre orsak lemnades, at glädja sig öfwer ungdomens gjorda framsteg uti de stycken, som där kunnat öfwas och föreställas.

[219. 1771.] Den 14 Maji lemnades ungdomen det wanliga Pingstlofwet, och förmanades at tilbörligen fira denna Heliga Högtiden Gudi til ära och sig sjelfwom til andelig och timelig wälsignelse.

Den 27 Maji kom åter Schol-ungdomen flitigt tilsammans, och föreläsningarna företogos uti alla Classerna med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti hwars och ens berömliga förehafwande.

Samma dag lät Rector Translation gå för sig, då Sex stycken af ungdomen flyttades ifrån Classe 3:tia til Auditorium, äfwen Sex utur 2:da til 3:tia, och 7 utur 1:ma til Classen 2:dä.

Sedermere introducerade Rector Magister Westerström uti 3:dje Classen, at såsom mera bepröfwad Lärare der förestå Lectionerna; men njuter och behåller sin Löhn för andra Classen. Samt den som kommer at vicariera för Hans ärewördighet Jonas Collin, nämligen Herr Magister Biörk, Stockholmensis insatte Rector uti andra Classen, uti den säkra förmodan, at han af H:rr Inspectores erhåller deruppå ordenteligit Constitutorial. Hwilket äfwenwäl skjedde den 16 September. Af samma Dato, näml:n

d. 16 September erhöit äfwen Herr Mag:r Lindström, som ifrån d. 9 October 1770 vicarierat för Hans Erewördighet Collin, fullmakt uppå Collegats Sysslan uti Classe 1:ma af denna Trivial Scholan. Rector fant onödigt at där ånyo installera honom, emedan han förut vicarierat uti samma Class.

Den 19:de Junii lemnade Rector Schol-ungdomen de wanliga Sommarferierne; dock på det sättet, at samtliga Docentes likafult sysselsatte sig med underwisning för alla [220. 1771.] dem af deras Lärjungar, som hade lust at icke förspilla sin tid, utan at den använda sig til nytta och förkofring uti sina studier.

Den 28 Augusti öppnades åter Scholan, då ungdomen kom ordenteligen tilsammans, och de wanliga föreläsningarna företogos och fortsattes under bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti detta wigtiga förehafwandet.

Uti Medio Septembris lät effter mycket bearbetande Magistraten

en betydande reparation gå för sig på sjelfwa Schol-huset och uti åtskilliga dess rum. Taket beslogs wid foten öfweralt med jernplåtar, samt öfwer röstet, och tillika klistrades. Nya rör kakelugnar upsattes uti Rectors och ConRectors salar. Kiöksspisarna lagades, samt nya golf lades uti 2:ne kamrar. Nya kittfönster insattes uti några Rectors och ConRectors rum. då äfwen Schol-rummet och farstufwan whitlimmades. Dessutom uplagades äfwen den källaren, som gick under Baggens-gatan, den där kommer Rector och ConRector til gementsamt, som ses uti de Partis p. 30.

Den 6. November tilstältes Rectori de 600:de D:r Kopp:mt; som gåfwos såsom et gratial effter Högstsal Hans Maj:tts Adolph Fredrics Begrafning. Anwisningen war stäld at betalas af Banquen til Rector Murén, samt underskrefwen af ÖfwersteHofmarskalken Gref Nils Bielke samt Camererarne uti HofContoiret Moback och Zirman. Denna Summa delades straxt på det wanliga sättet, näml:n Rector bekom Tertia pars, som warit brukligit, ända ifrån Högst Sal. Gustaf Adolphs tid. som kan ses af Scholans äldre actis, och den öfriga Summan delade ConRector och Collegæ sig emellan effter eget behag.

Sedan Rector uti 3:ne dagar hållit quartalsexamen, näml:n d. 8. 9 och 11:te Decembris uti alla Classerne, licentierade Han

Den 12:te Decembris Schol-ungdomen för den infallande Jul-Högtiden, jemte trogen och alfvarsam förmaning, det måtte de under ferierne föra sig så up, som gudsfruktige, lydige och beskjedelige barn wäl ägnar och anstår.

Straxt dereffter utdelade Rector Sokne-brefwen til Superiores uti Suprema Classe.

Alt det lif och anda hafwer lofwe Herran; Hallelu-Jah!!! [221. 1772.] Den 5 februarii öppnades åter Scholen och ungdomens underwisning företogs och fortsattes uti Herrans namn med all flit och wanlig trägenhet.

Den 11:te Aprilis uphöorde öfwer Påskhelgen den allmänna Schol-gången; Men börjades åter ånyo

Den 27 Aprilis, då föreläsningarna fortsattes med oförtruten idoghet uti alla Classerna.

Den 29 Maji inföll ändtel:n den Högst effterlängtrade dagen utaf alla redeliga Swänska undersåtare, på hwilken vår allernådigste och Store Konung, Konung Gustaf den Tredje blef uti StorKyrkan un-

der Höglofl. Riksens Ständers närvaro af då warande 80 åriga Archi-Biskop Magnus Beronius med all wederbörlig högtidelighet kröntes; hwarwid alla hus och gator skallade af glädje-rop, allas ögon runno af glädje-tårar och allas munnar önskade och utropade af innerligaste hjertan rik Nåd och tusendetals wälsignelser öfwer wår Store Konung och drottning, samt hela det kongl:a Huset!!!

Den 1:sta näst påföljande Junii war icke mindre högtidelig, då Riksens Höglofl. Ständer swuro Konung Gustaf Tro- och huldhets-Eden uppå den präktigt dertil utsirade Logården el:r Södra Slots-Borggården; då konungen allernådigst behagade i egen Hög person hålla utaf Sin Tron det allra bewekeligaste tahl til Riksens Ständer, samt särskildt tiltala och framhålla hwart och et Stånd til Hyllnings Edens underdånigaste afläggande.

Gud gifwe wårom **Gustaf** Frid och godt Regemente!!!

Den 7 Junii lemnades ungdomen det wanliga Pingstalofwet; Men straxt effter Helgen, nämligen

den 15 Junii samlades Scholungdomen ånyo, då föreläsningarna fortsattes oafbrutet uti alla Classerne til

[222. 1772.] Den 22 Junii, då Rector, sedan han dagarna förut anstält förhör uti alla Classerna, lemnade ungdomen urlaf ifrån den ordenteliga Schol-gången för de nu redan infallne Sommar-ferierne, dock så, at alla de som hafwa lust och Hog at betjena sig af private underwisning, så lemnar hwar och en Docens sådanom gjerna öppet tilfälle dertil under hela lof-tiden.

Icke långt dereffter utgaf Rector de så kallade Sokne-Brefwen til Superiores uti Auditorio.

Gudi allena ärona!!!

Den 19 Aug. skjedde den sällsynta och uti Swenska historien til-före obekanta Händelsen, at Wår allernådigste Konung, Konung Gustaf den III:dje, igenom Guds besynnerliga, Nådiga och underbara försyn och bistånd räddade igenom GarnisonsRegementernes och de redeliga Borgerskaps Corpsernas tilhjelp både konung och förtryckta undersåtare ifrån då warande ogudaktiga, despotiska, wåldsamma, sammankiöpta, sammangaddade och oförskämde Ständer, såsom konungen kallade dem sjelf uti sit til dem ifrån thronen håldna tahl uppå Rikssalen.

Den 21 Aug. sam(m)ankallade Hs Majj:t Riksens Ständer på Rikssalen, förelade dem En ny-Regerings-forme, hwilken, effter ett

både Nådigt och alfwarsamt tahl af Hs Majj:t ifrån Thronen hållit, Riksens Ständer antogo med glada hjertan, samt besworo både för sig och effterkommande, at wilja den samma ewerdeligen och obrotsligen hålla och effterlefwa.

Den 31 Aug. öppnades åter Scholan och de allmänna föreläsningarna börjades och fortsattes uti alla Classerna under bön och åkal-lande til Gud om nåd och wälsignelse uti detta så angelägna och nyttiga förehafwandet.

Den 1:sta och 2:dra Septembris företog Rector translationen uti Classerna; då 5 ynglingar Blefwo flyttade utur Classe III:tia til Classem Supremam, näml:n Nicolaus Flodin, Adolphus Elfsberg, Andreas Dahlgren, Ericus Hofwenschildt och Jonas Grönlund. af hwilka de 3:ne sidste fingo följa med under Sponson. Utur Classe II:da flyttades 8 piltar til Classem III:tiam; samt utur Classe I:ma til II:dam kommo 12 stycken wälartade barn; hwilka allesamman gåfwo godt hopp om sig.

[223. 1772.] Den 9 Septembris slöt Hs Majj:t det 15 Månaders-långa Riksmötet; Sedan Hs Majj:tt hållit ett ganska nådigt tahl til Riksens Ständer ifrån Thronen, önskade han dem samtel:a en lyckosam hemresa, samt utsatte nästa Riksdag 6 år häreffter.

Den 9 Decembris infant sig för första gången såsom Jnspector Scholæ Högwördige Herr Doctor Herveghr uti detta Lärohuset, då Rector hölt til honom ett kort tahl, deruti han skattade både Docentes och Discentes lyckliga, som fingo glädja sig öfwer en så wördanswärd, gynnande och Widtfrägdad Styresman. Hwilket Herr Doctorn behagade beswara med ganska benägen och upmuntrande utlåtelse, försäkrandes, at ingen ting skulle mera fågna honom, än at kunna på alt sätt bidraga til detta Lärowerkets sanskyldiga wäl och förkofrande.

Dereffter företog Rector Examen uti Auditorio ifrån kl. 9 til kl. 12, examinerades besynnerligen samma stycken, som woro före wid examen anniversarium år 1768, och som kunna ses här uti dessa Acter p. 210. förutan uti Hebræiskan, hwaraf nu förehades Cap. XI:mum Geneseos, och uti Latinen Cap. X:mum Lib. 11 de cfficiis, samt de arte syllogistica. Emellan kl. 12 och 1. feck ock ConRector tilstånd at examinera litet in Græcis. Acten börjades och slöts med några artiga musicaliska stycken, som endast förrättades

af Schol-ungdomen. Öfwer alt detta feck Jnspector orsak at be-tyga sit fullkomliga wälbehag.

Den 10 och 11:te Decembris anställte Rector Examen uti de 4 nedre Classerna, hwarest Rector fant sit fullkomliga nöge.

Den 12 Decembris licentierade Rector Scholæ ungdomen för den snart instundande Högtiden, och dagen deruppå undfingo Superiores de wanliga Sokne brefwen.

Låt uphof, fortgång, ända alt till Tin ära Lända!!!
[224. 1773.] Den 8 februari öppnades åter Scholan och ungdomens underwisning företogs och fortsattes under den Store Gudens aldraheligaste namns åkallan, ända til

Den 3 Aprilis, då Rector lemnade Schol-ungdomen det wanliga Påsklofwet, med alfwarlig förmaning at wederbörligen fira och begå denna Heliga Högtiden.

Den 22 Aprilis behagade det i nåder Hans Kongl. Maj:tt at ut-nämna Kyrkoherden wid Nicolai församling, samt Präses Consistorii Holmensis och denna Scholans wärdigste Jnspector, Högwör-dige Herr Doctor Daniel Herveghr til Biskop uti Carlstads och Wermelands Stifft. Man kan icke utan hjerteligen fägna sig der-öfwer, at Hederwerde och Högstförtjente Män blifwa ihogkomne; men så måste man dock upriktigt bekänna, at den afsaknad, som detta Lärowerkets både Docentes och Discentes måste derigenom widkännas, blandar altförmycket bort glädjen, som de annars skulle kunna deröfwer äga och yttra.

Den 19:de Aprilis öppnade åter Rector Scholan, då både Lärare och Lärjungar kommo enhälligt och flitigt tilsammans, då hwar och en begynte uti Herrans namn med all flit at effterkomma sina skyldigheter. Hwilket fortsattes oafbrutet til

Den 26 Maji, då äfwen ungdomens underwisning uphörde för den instundande Pingesta-Helgen; effter hwilken, nämligen Den 7 Junii Schol-ungdomen åter wid Scholans öpning församlades, och föreläsningarna företogos och fortsattes med berömmelig flitighet til denna terminens slut.

Den 9:de Junii samlades här i Stockholm den så kallade Bibel-Commissionen, som H:s Kongl. Maj:tt allernådigst jnbudit til en ny öfwersättning af den Heliga Bibelen, såsom mera öfwerensstämman-de med den Hebræiska och Grækiska Texten. Man bör lofwa sig mycken fullkomlighet och karlgildt arbete af detta lärda samfun-

det, bestående af Biskopar, Theologiæ, Juris, Medicinæ och Philoso-phiæ Professorer, jemte andre höga och witra män; dock tillaga icke altid många Kockar den bästa soppan.

Som Jnspector Scholæ war denna tiden mycket sysselsat, så kunde wid Terminens slut icke anställas någon universal examen, hwar-före Rector förrättade ordenteligen quartalsExamen uti alla Clas-serna

Den 15:de, 16:de och 17:de Junii, och fant med mycket nöge den berömliga flit, som både Docentes och Discentes hafwa all-mänt ådagalagt.

Den 18 Junii anställte Rector Translation, då 5 wackre ynglingar flyttades utur Classe III:tia til Auditorium, utur II:da kommo 6 til III:a, och ifrån I:sta flytta- [225. 1773.] des ock 6 skickelige barn til den andra Classen. de ynglingar, som kom(m)o ifrån III:tia til Auditorium woro följande: Christianus Mann, Pet. Adam, Em. Olin, Olaus Bressman, Joh. Eric. Aspengren, och Carolus Fred. Ortman.

Sedermera wisade Cantor scholungdomens wakra framsteg uti sångkonsten förmedelst 2:ne med mycken ferdighet siungna styc-ken, före och effter Bönen. Sluteligen lemnade Rector Schol-ung- domen det wanliga orlofwet ifrån den wanliga Scholgången öfwer sommaren, förmanandes ungdomen alfwarligen och käriligen ige-nom Guds Nåd effterkom(m)a sina skyldigheter emot Gud, sig sjelfwa och Nästan.

Straxt dereffter utdelade Rector til Superiores uti Auditorium de wanliga Sokne Brefwen.

Dit namn O! Gud jag lofwa will och utan ända prisa: &c.
Hallelu Ja!!!

Den 30 Augusti öppnades åter Scholan, då Schol-ungdomen al-mänt församlades och den wanliga underwisningen företogs med Bön och innerligt anropande til Gud om nåd och alskjöns wälsig-nelse uti detta så lofliga och angelägna förehafwandet.

Den 10 Octobris dimitterade Rector med Jnspectoris goda tilstäd-jelse 2:ne här wid Scholan studerande ynglingar til Upsala Academie med ordenteligit Testimonio Academico, nemligen Carl Jacob Stadt-lander och Joh. Eric Tellberg.

Sedan Rector den 9:de och 10:de Decembris förrättat quartals-Examen uti de 4 nedre Classerne, deröfwer Rector hade orsak at förklara sit fullkomliga nöge i anseende til både Docentium och

Discentium berömligt använda flitighet hwar och en uti sina tilkommande gjöromål, så kom Högwördigste Herr Biskopen, såsom denne [226. 1773.] Scholans wärdaste Inspector, Herr Doctor Herveghr sjelf

den 11 Decembris up uti Scholan, då Rector fick tillfälle at berätta för Honom Huru berömligen både Docentes och Discentes fullgjordt sina skyldigheter, Hwaröfwer Herr Biskopen förklarade sin hjerteliga glädje, med önskan och upmuntran til ett beständigt och wälsignadt fortfarande uti et så nyttigt och lofwerdigt förehafwande. Effter förrättad Bön, Hade Cantor Scholæ tillfälle at wisa ungdomens ferdighet uti Vocal och ChoralMusiquen, som Biskopen afhörde med besynnerlig fägnads och nöges förklarande. Sluteligen resignerades Scholæungdomen för den snart instundande Jul-Högtiden, Nåd och wälsignelse önskades af Gudi öfwer alla, och ungdomen förmanades alfwarligen til ett Christeligt och anständigt upförande.

Dagen dereffter utdelade Rector SokneBrefwen til Superiores uti Auditorio.

Alt det lif och anda Hafwer Lofwe Herran! Hallelu Ja!!!

[227. 1774.] Den 7 februarii öppnades åter Scholan, då ungdomen enhälligt församlades, och samtelige Docentes fingo alle med god hälsa göra början med wanlig flit och idoghet af underwisningen, som oafbrutit fortsattes til

Den 26 Martii, då Schol-ungdomen licencierades för den instundande Påskhelgen, til hwilkens Christeliga firande Rector förmante ungdomen käriligen och alfvarsaml:n.

Den 11:te Aprilis församlades åter ungdomen effter Helgen och underwisningen företogs och fortsattes berömligen uti alla Classerna ända til

Den 30 Aprilis, då Examen Anniversarium förrättades, som war wäl den ypperligaste och mäst hedrande, som någon sin blifwit hållen uti något Lärohus. Kongl. Bibliothecarien Giörvell, som äfwen war närwarande wid den Acten, förmäler derom ganska hederligen uti Sina lärda tidningar, under N:o 21. d. 19. Maji, 1774. sidan 175 &c. Närwarande wid denna offentliga Examen woro H:s Excell. RiksRådet m. m. Herr Gref. Carl Rudenschöld, Öfwerståhållaren H:r Baron Carl Sparre, Biskopen och Kyrkoherden i S. Nicolai för-

samling H:r D:r Dan. Herveghr samt Professorn och Kyrkoherden då wid S:t Jacobi och Johannis församlingar, men kort dereffter befordrad til Pastor uti S:t Nicolai församling samt Præses Consistorii Holmensis H:r D. Olof Celsius, utom många andra förnämde åhörare.

Utaf de föreläsningar, som Rector då nyligast förehafft med sina Disciplar, följer här en specification, som utwisar hwilka stycken honom tilhöre at föredraga den der studerande ungdomen. Som det kunde icke låta göra sig at förehafwa alla stycken på så kort tid, så examinerades förnämligast uti följande, och alt på Latin utaf Cathedren.

Ad p. 227.

[228. 1774.] **Series Prælectionum quas Discentibus Classis Supremæ in Regio Lyceo Holmensi per transactum Intervallum publice proposuit; Et jam Examini MAECENATUM ad diem XXX Mensis Aprilis ANNI Septuagesimi Quarti Supra Millesimum Septingentesimum Omni animi veneratione Submittit Olaus Murén Lycei Holmensis per plures jam annos Rector.**

(Sid. 229 blank).

[230. 1774.] I. *In Philosophicis*, Sciagraphia totius Philosophiæ in genere discipulis suis tradita, Logicam in Epitomen redactam ipsis explicuit, atque ejusdem *Caput Preliminare de Natura et Constitutione Logices*, *Caput I:mum de Notionibus*, *Caput II:dum de Terminis*, *Caput III:tium de Definitione*, *Caput IV:tum de Ratiocinatione et Syllogismo* absolvit; additis quibusdam *de Veritate in genere*, et ejus opposito, *Falsitate*, nec non *de Veritate Certa*.

II. *In Theologicis*, Suis prælegit Discipulis Totam Theologiam Theticam, et repetendo percurrit Articulos *de Theologia in genere*, *de Scriptura Sacra*, *de Deo Unitrino*, *de Creatione et Providentia Divina*, *de Angelis*, *de Homine*, *de Homine Integro*, *de Peccato*, *de Christo*, *de Gratia Dei in Christo data*, et denique *de omnibus Spiritus Sancti Gratiae Applicatricis Actibus*, quos primum memoriter recitari curavit ad ductum Compendii in Scholis Patriæ recepti; deinde vero per breves quæstiones [231. 1774.] et responsiones, calamo exceptas, denuo ex-

planavit, addita dictorum classicorum e suis fontibus haustorum enodatione.

III. *In Hebraicis*, fundamenta ejusdem lingvæ discipulis Suis inculcavit methodo expedita, evidenti et suis nixa rationibus; quibus ad finem perductis, eadem Superiores circa explicationem et resolutionem undeviginti, et Inferiores trium Geneseos capitum exacte observarunt.

IV. *In Historicis*, Suis recensuit Discipulis Historiam Hybneri universalem, addita consideratione Imperiorum Geographica; nec non Historiam Patriæ obiter percurrit.

V. *In Cognitione Statuum*, Discentes eruditiv de omnibus, quæ ad considerationem hujus disciplina generalem pertineant.

VI. *In Sermone latino*, paucis illis, quæ in Historia Q. Curtii de Rebus Alexandri Magni restabant, absolutis, Tres libros Ciceronis de Officiis ad finem perduxit, deinque ad Catonem Majorem et caput ejus tertium inclusive progressus est. Textum Auctorum Superiores cum variatione, Inferiores vero cum simpliciter in lingvam vernaculam versione interpretati sunt.

VII. *In Stilo latino* Exercitia dictavit pro captu Discentium et emendavit.

Kl. half til tio intog Rector Cathedren, samt effter et kort tal om studjer i allmänhet, började han en grundelig examen om Philosophien uti allmänhet och alla dess delar til deras sammanhang och inbördes förhållning, sluteligen examinerades i synnerhet Logican til dess ställning, och besynnerligast om begreps dubbla åtskilnad til deras ämne el:r föremål, och deras beskaffenhet; derwid wistes, at det icke är nog at hafwa et klart, redigt, och tillräckeligit begrep om de philosophiska sanningarna; utan at det måste wara fullständigt, som Logici kalla Idea adæquata. Några frågor förehades ock de Definitione och dess delar och Reglor, samt de Ratiocinatione & Arte Syllogistica. Uti Hebræiskan wisade Scholarerne utmärkt kundskap både uti explication och Resolution; hwarwid Superiores förehade det XIX och inferiores det III:dje Capitlet uti Genesi, hwarwid wisades, at Disciplarne hade en fullkomlig Grammaticalisk kundskap. Dereffter företogs [232. 1774.] Theologien; då först examinerades Theologia in Genere til dess Etymologia, Homonymia och Synonymia; sedan gingos Articlarna korteligen igenom, och sluteligen förekommo de så kallade Actus Gratiae S:tus Sancti Appli-

catricis. Uppå hwar Articul gåfwo Discentes rediga Definitioner, med utstakning både af det almäna, som serskilda begrepet, anförandes altid de så kallade dicta classica utur grundspråken. Alla quæstioner förestälte Rector med mycken redighet, som äfwen Discentes med munterhet ferdigt beswarade; så at om någon gång redigt swar tröt hos den ena, så gaf straxt dess kamrat nögaktigt beskjed. Som nu Kl. war redan half til tu, och H:r Biskop Herweghr redan 2:ne gånger påmint, at Rector måtte uphöra med Examen, så måste nu Rector hörsamma en sådan påminnelse, uphölt således med Examen, och aflade, förän han lemnade Cathedren, för dess närvarande Mecænater nitfullaste tacksägelse igenom et kort latinskt tal, för det de på et så utmerkt gynnande sätt behagat med deras förnäma öfwerwaro hedra denna Acten; önskandes öfwer dem Guds milderika Nåd och wälsignelse, det täktes den Nådige Guden länge uppehålla dem til Konungens och fäderneslandets tjenst, församlingens och wetenskapernas bästas befrämjande, samt sluteligen til detta Lärowerkets både Lärares och Lärlingars innerliga glädje och benägna Gynnande.

På den lilla tid, som återstod, föresatte ConRector några Propositioner utur Euclidis Geometria, som ungdomen med mycken färdighet gjorde redo före. Sidst fingo någre Scholarer i tredje och andra Classen låta höra sig, då de förre scanderade någre verser i Virgilius och sednare explicerade och resolverade uti Cornelio. När Rector examinerade desse piltar, wisade Han Herrarna, huru Hans, i Scholan införde explicerings och resolverings methode, wida öfwerträffade all annan.

Som nu klockan war redan tre effter middagen så uphöorde Examen. Och sedan mycket war discurerat om Scholæhusets bofällighet och otilräckelighet, som Rectorn då lade Herrarna ljudligen för ögonen och beklagade sig öfwer Byggnings Collegii obenägenhet at wilja afhjelpa dessa skadeliga olägenheter, så betygade Herrarna sit besynnerliga wälbehag och fullkomliga nöge öfwer alt hwad de wid denna Examen hört och sedt, och lofwade gynna hela detta lärowerket uti hwad mål och wid alla de tilfällen som de någonsin det åstadkomma kunde.

Straxt dereffter, nämligen d. 24. dimitterade Rector 3 skickeliga ynglingar ur Scholan och försände med ordenteligit Testimonium til Upsala Academie: nämligen Carolus Lindblad, [233. 1774.] Joh.

Abrah. Silentz, Carolus Magn. Sjögren, Jonas Wigrell, Jonas Borgström, Abrahamus Medelplan, Andreas Holm och Johannes Fogel, Holmenses.

Underwisningen fortsattes sedermera både före och effter Pingst-Helgen med wanlig flit til

Den 15. 16. och 17:de Junii, på hwilka dagar Rector förrättade Quartals Examen uti de fyra nedre Classerne, hwarwid Rector fant med mycket nöge den flit, som både Docentes och Discentes hafwa ådagalagt.

den 18 Junii lät Rector translation utur den ena til den andra Classen gå för sig; då Nie barn blefwo flyttade utur den första til den andra Classen; utur den andra til den tredje flyttades äfwen Nie wakre och dygdige Scholares: samt ur den tredje Classen til Auditorium blefwo Sex följande flyttade; näml:n Johannes Theophilus Nathorst, Jacobus Magnus Ek, Carolus Cedlin, Gustavus Fredericus Timan, Carolus Fredericus Salborg och Johannes Adolphus Willberg; hwareffter Rector licencierade ungdomen ifrån den Publique scholgången med alfvarsam föreställning och förmaning, at öfwer sommaren rätteligen använda tiden til Guds Namns ära samt tilväxt uti Bokwett och alla Christeliga dygder.

När hwar och en sin Syssla skjöter,
så går alt wäl, ehwad oss möter.

Den 7 Julii skjedde med mycken prakt Prins Carls, Hertigens af Södermanland tilkommande Gemåls, Princessans af Holstein-Eutin, Hedvig Elisabet Charlottas Jntåg til Sjöss ifrån Nyckelviken til Stockholm, då Hon mit emot Slottet wid Skepsbron blef igenom en äreport af Hertigen på bryggan emottagen samt til Slottet beledsagad, hwareffter straxt effter middagen samma dag Bilägret gick för sig, alla Högtideligheter, som wid denna förmälning firades, påstodo 14:ton dagar, Comoedier och Operor spelades om aftnarna och Masquerade-Baler sysselesatte sina älskare om nätterna.

[234. 1774.] Den 5 September öppnades åter Scholan, då ungdomen kom flitigt tilsammans, och föreläsningarna börjades i Herrans namn och fortsattes tilböriligen uti alla Classerna.

Den 14 September erhöit ConRectorn Hans Ärewördighet Herr Magister Michael Grönlund fullmagt uppå Alunda och Morkala Pastorat uti Roslagen, sedan han med mycket beröm och wederbö-

randes fullkomliga nöge förestått ConRectors Sysslan wid detta läroverket uti 15 år, 2 månader och 14:ton dagar.

Under vacance-tiden effter Kyrkoherden Grönlund gjorde Rector med Jnspectorum bifall den författning, at Magister Christiernin, Collega Classis Scribarum, skulle förestå Vices ConRectoris, samt Magister Lindström, Collega Classis 1:mæ, skulle förestå Räkne-Classen, samt studiosus Gråberg gjöra sysslan uti Classe 1:ma och den 5 Octobris installerade Rectorn dem alla tre uti dessa sina Sysslor, utan något vidare Constitutorial. Til förekommande af något klander, hwad studiosus Gråberg widkommer, så anställte Rector, uti Magistrarnas Westerströms, Lindströms och Biörks närwaro, med honom en Examen, besynnerligen uti Latinen, til utrönande, huruwida han ägde de studjer, at Han kunde med trygghet förestå ungdomens underwisning, och fant med mycket nöge, at han war dertil i alla delar wuxen.

Sedan information uti alla Scholans Classer woro med all flit fortsatt öfwer hela Terminen, så anställte Rector d. 9. och 10:de Decembris quartals Examen uti alla de nedre Scholans Classer både före och effter middagarna; hwarwid Rector feck fullkomlig orsak at berömma både Docentes och Discentes för den besynnerliga flit, som Hwar och en för sin del hafwer ådagalagt.

Den 12 Decembris resignerades Schol-ungdomen; wid hwilket tilfalle Studiosus Gråberg, vicarius Cantoris här wid Scholan, wisade hwad berömliga framsteg ungdomen hade gjort uti vocal Musiquen, hwilket skjedde medelst 2:ne wackra styckens afsjungande med alla fyra stämmorna. Straxt dereffter utdelade Rector til Superiores uti Auditorio de wanliga Sokne-Brefwen.

Gud ware lof för Nåde och frid &c.!!!

[235. 1775.] Den 6 februarii öppnades åter Scholan, då den studerande ungdomen samlades och föreläsningarna uti alla Classerna företogos med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti så Christeligt och angelägit förehafwande.

Sedan det af Höga wederbörande förmän war beslutit och afgjort, at de som sökte det här wid Lärowärket lediga ConRectoratet, skulle Disputando ex Cathedra wisa dertil sin Skicklighet. J följe hwaraf Apologista Scholæ Triv. Herr Mag:r Joh. Fr. Christiernin sammanskref XIII Philosophiske Theses, som Han Præsidento förswarade med samt. närwarande åhörars fullkomliga nöije och

Approbation uti Scholans Auditorio. *d. 27 Februarii, 1775.* Dess Respondens war Studiosus Laurentius Hambræus, Helsingus, hwilken inlade äfwen wäl mycket beröm med sin lärdom och skicklighet at redigt uptaga och beswara alla de af Opponenterna emot dessa theses anförde argumentationer. Såsom närwarande förmän wid denna DisputationsAct woro Högwördigste Herr Biskopen Doctor Daniel Herveghr, ännu warande Præses Consistorii och Inspector Scholarum, och Högwördige Herr Doctor Olof Celsius, som succederande den förra uti samma wigtiga Embete. Utom Rector Scholæ och samtelige Docentes wid detta Lärostället, woro äfwen de fläste Docentes wid de andra stadsens Scholar närwarande, förutom en myckenhet af den här i Staden wistande Academiska ungdomen, som med sin närwaro hedrade den(n)a Acten och betygade deröfwer sit fullkomliga nöje.

Den 8:de Martii disputerade Collega II:dæ Classis hujus Scholæ Herr Magister Johannes Westerström uti denna Scholas Auditorio öfwer XI. utgifna Theses, som mäst innefattade de egenskaper, gåfwor och skicklighet, hwarmed en Allmän ungdomens Lärare skal wara försedd och utrustad, om Han skall kunna, som sig bör, förwalta et så angelägit Embete. Denna DisputationsAct anförde Han såsom Auctor och Præses med så mycken lärdom och ferdighet, at han icke annat kunde, än winna hela det tahlrika och lärda Auditorii fullkomliga approbation och nöjaktiga witsord. [236. 1775.] Dess respondent war Studiosus Petrus Nisser, Sodermannus, som så ferdigt förstod partes Respondentis, at han erhöit alla respective åhörarens goda Loford.

Samma Höga förmän woro äfwen wid denna, som den förra Solenniteten närwarande; men numerus Auditorium war tahlrikare.

Den 15:de Martii aflade Herr Mag:r Georgius G. Frodlin, Collega ad Scholam Santæ Mariæ, sit Specimen disputationis in Scholæ hujus Trivialis Auditorio, hwars Respondens war Petrus Lundquist, Helsingus. AucToris et Præsidis Theses woro til Antahlet VIII, och angingo förnämligast de stycken och ämnen, som böra förnämligast afhandlas och bibringas ungdomen uti de Publique Scholorne, och äfwenwäl om det bästa sättet at det samma lyckligast åstadkomma. Samma loford och approbation, som de 2:ne Förre wunnit genom sina aflagde Specimina, har man all orsak at ock tilärkänna Herr Mag:r Frodlin, såsom den 3:dje. Hwarföre ock, som de alle tre be-

römligen publice aflagt sina specimina, så blefwo äfwen alla uti samma ordning af H:rr Inspectores til det lediga Con-Rectoratet här wid Kongl. Trivial-Scholan på förslaget upförde: då Högwördigste Herr Archi-Biskopen uti Upsala, Doctor Magnus Beronius behagade igenom öpen fullmakt af d. Aprilis constituera Herr Mag:r Johan Fredr. Christiernin til ConRector wid den(n)a Stockholms Trivial Schola, såsom den äldste och af de 3:ne föreslagne mäst meriterad.

Den 8 April lemnade Rector Scholæ ungdomen det wanliga lofwet för den instundande Påska-Högtiden, med kärlig och alfwarsam förmaning at werdeligen och andäktigt hålla Påska.

Den 24 April församlades åter ungdomen wid Scholans öppnande och föreläsningarna fortsattes under Herrans wälsignelse med oförtruten flitighet uti alla Classerne till

Den 31. Maji, då Scholan resignerades för den infallande Pingsta-Högtiden, då ungdomen alfwarligen förmanades til densammas anständiga firande.

Den 12 Junii öppnades Scholan ånyo och underwisningen företogs och fortsattes almänneligen.

För åtskilliga infallande förhinder, kunde wäl icke wid denna Terminens slut hållas någon universal Examen; [237. 1775.] dock kom Lärohusets Ephorus Högwördige Herr Doctor Celsius

Den 14 Juni up uti Scholan, då förnämligast uti dess öfwerwaro Discentes uti Classe Tertia och Secunda ifrån Kl. 9 til half Ett examinerades uti alla de där förchafda stycken. Ungdomen gjorde fullkomligen redo för altsammans, så at H:r Doctorn war dermed fullkomligen nögd, samt följakteligen betygade deröfwer sit fullkomliga nöge: besynnerligen behagade Honom den nu wid Scholan Methodus informandi både uti Språk och wetenskaper, som nu warande Rector introducerat. Sedermera wisade nu warande Vice Director Cantus Gråberg ungdomens ferdighet uti Vocal-Musiquen, medelst 2:ne styckens sjungande med alla fyra Stämmorna. Sluteligen gjordes Bön, hwareffter Ephorus önskade Guds milderika Nåd och wälsignelse öfwer både Docentes och Discentes, warandes med alt det som nu skjedt war fullkommeligen Nögd.

Den 15 och 16:de Julii Hölt Rector ännu ytterligare den wanliga Quartals Examen uti de nedre Classerne, samt förrättade ungdomens Translätion öfwer hela Scholan; då 8 wackre ynglingar flyttades utur Classe 3:tia til Auditorium, nämligen Carl Israël Ruder, Joh.

Gustaf Sundling, And. Wetterholm, Joh. Pet. Blomander, Erland Pet. Öström, Joh. Hind. Ålenius, Pet. Ulric Enbom, Gust. Lindroth. Utur Classe 2:da til 3:dje Classen flyttades 10. och 2:ne utur den 5:te Classen, och til 2:dra ifrån den första Classen flyttades 13 wackra Barn.

Dereffter utdelade Rector SokneBrefwen til Superiores uti Auditorio, hwarmed den Publique Schol-gången uphörde, och ungdomen förmantes at gjöra sig rätteligen gagn af Sommarferienne.

Gudi allena ärona, Hallelu Jah!!!

[238. 1775.] Den 23 augusti erhöillo Magistri, Herr Laurentius Lindström, uplandus, och Herr Johannes Biörk, Stockholmensis, Herrar Inspectorum fullmagter, den förre uppå Collegatet uti Classe Scribarum, och den Sednare uti Classe Prima; och det med så mycket mera skjäl, som de både två gjort sig innom detta Lärowerket tilförena dertil framför alla andra ganska wäl förtjente.

Den 28 Augusti öppnades Scholan effter Sommar-ferienne, och ungdomens underwisning företogs uti alla Classerne under trogen bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti hwars och ens lofliga förehafwande.

Den 5. Septembris erhöilt Philosophiæ Candidaten Gæverberg ordenteligit Constitutorial at vicariera här wid Kongl. Trivial Scholan för Collega III:tiæ Classis Hans ärewördighet Collin, som är Licentierad; doch på det sättet, at sama vicarierande sker uti 1:ma Classe, på samma sätt, som förr skedt med Mag:r Biörk, som ses af dessa Actis p. 219, och med Mag:r Lindström, som ses af p. 215; men skal hafwa sit arfwode utaf Collega Jon. Collin, på det sätt, som Mag:r Biörk det hafft.

Den 11:te och 12:te Decembris hölt Rector quartals Examen uti alla 4 de nedre Classerne uti Scholan, effter ingen Anniversarium kunde då för flera mellan kommande hinder gå för sig; och fant då Rector med mycket nöije den stora flit och oförtrutna möda, som samtliga Herrar Docentes hafwa anwänt uppå sina Disciplars förkofran och framsteg uti Bokwet.

Den 13:de Decembris effter middagen firades högtideligen Lucia dagen med Illumination och en wälutarbetad oration *de Laudabili in scholis Doctore*, som trenne af Juniores uti Auditorio, Christianus Mann, Olaus Bretsman och Carolus Fred. Ortman hade med Rectoris wäglödande och tilhjelp samman skrifwit, hwilken de Proclamerade

memoriter, så ferdigt effter Regulas Artis declamatoriæ, at de fingo alla närwarande lärde och förnämde åhöreres fullkomliga nöije och approbation. Hela Scholan war rikeligen eclairerad med Cristal kronor och lampeter. Åhörarne af bägge könen woro rätt talrike, så mycket som rummet kunde [239. 1775.] emottaga. Både före och effter orationen upfördes en fullstämmig både instrumental och vocal Musique, som vicarius Cantoris, Studiosus Gråberg besörgde; hwarwid rätt många af Schol-ungdomarne wisade sin ferdighet och berömligen giorda framsteg på Instrumenter och uti sångkonsten. Effter hela Actens slut infunno sig många af de förenämde herrarne med sina fruntimer uti Rectors rum, hwarest de blefwo undfägnade med liqueurer och Confeturer hela afftonen. Dagen dereffter licentierades Scholungdomen för denna Terminen, och Rector utdelade Sokne brefwen til Superiores uti Auditorio.

Alt hwad lif och ande hafwer lofwe Herren!!!

[240. 1776.] Den 5:te februarii öppnade Rector Scholan, då både Docentes och Discentes samlades mangrant, alla uti ett önskad och hälsosamt tilstånd, och underwisningen företogs med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti detta lofliga förehafwandet.

Den 30 Martii lemnades ungdomen det wanliga lofwet för den infallande Påske-Högtiden, och alfwarligen förmanades til dess wärdiga begående och firande. Och

den 3. Aprilis, som war odensdagen näst för Helgen, upförde Director cantus, studiosus Gråberg, endast med ungdomens tilhjelp Pergolesis Passions Musique til en stor mängd åhöreres, af bägge könen, fulkomliga nöije.

Den 18 Maji Examinrades fyra Skickeliga och wälförsig komne studerande ynglingar af de öfwersta uti Auditorio, näml:n: Abrahamus Weller, Daniel Wigström, Nicolaus Flodin och Andreas Dahlgren, och erhöillo Högwördige Doctorens, Præsulis wid detta Lärosätet, Herr Olof Celsii skrifteliga Approbation, at af Rector med Testimonio Academico dimitteras til Academien uti Upsala.

Den 21 Maji behagade Högwördige Herr Doctorn komma up uti Scholan, då endast en kort Examen företogs uti Latinen och Græskiskan uti Auditorio; men uti Classibus, III:tiæ och II:da förrättades Examen längre och med mera granlagenhet. Effter middagen förrättade Rector Translation uti Scholan, då 6 wälartade ynglingar af Juniores uti Auditorio avancerade til Superiores dersammastädes;

och 13 Inferiores blefwo Juniores. Ifrån Classe III:tia til Auditorium blefwo 9 flyttade, näml: Mathias Lenander, Joh. Pet. Widén, Joh. Norman, Carl Adolph Damström, Jonas Granbom, Eric Åkerman, Joh. Henric Grave, Joh. Bollsten, Joh. Adolph BarntZ. och ifrån II:da til Classen III:tiam blefwo 8 wälförsig komne Barn flyttade. Translation ifrån den första till den andra Classen kunde nu icke gå för sig, emedan dess förwaltare icke kunde för mellankomne hinder wara närwarande; utan uppskjöts dermed til effter helgen.

Wid samma tilfälle anordnade Högwördige Herr Doctorn at Marci Woeldikes Compendium Theologiæ Thetice skulle hädaneffter antagas til LäroBok uti Trivial-Scholan almänneligen; hwilket Rector lofwade at verkställa. Wid samma tilfälle licentierades ungdomen för Pingestahelgen.

[241. 1776.] Den 3 Junii öppnades åter Scholan och undervisningen fortsattes.

den 5 Junii hölt Rector Examen med ungdomen uti Classe 1:ma, och fant med mycket nöije den besynnerliga flit och möda, som dess föreståndare, Magister Jeverberg användt med sina Disciplar, hwilket war så mycket berömligare, som discentes woro denna gången så många, nämligen 66 st. samt af så olika lexelag. Effter slutad Examen flyttade Rector 10 wäl för sig komne barn ifrån den första til den Andra Classen.

Den 12:te Junii anställte Rector Examen uti Skrif- och Räkne-Classen och fick äfwen fullkomlig orsak at berömma både Docens och Discentes för deras på båda sidor använda flit och uti sina stycken gjorda framsteg.

Den 14 Junii uphörde de Publique föreläsningarna, och Scholan blef under bön och sång, samt wederbörlig förmaning til Herrans fruktan, för denna Terminen resignerad. Dock så at Rector tilsade ungdomen at alla de, som under Sommar ferierne wille gagna sig af Sine Ledares Enskildta undervisning, skulle få dertil lof och tilfälle.

Straxt dereffter utdelade Rector til Superiores de wanliga Sokne-Brefwen.

Alt det lif och ande hafwer lofwe Herran! HalleluJa!!!

Den 28 Augusti öppnades åter Scholan och de Publique föreläsningarna togo i Herrans namn sin början och fortsattes med all flit och oafbrutit til denna Höst-Terminen Slut.

Den 11:te December behagade Högwördige Herr Doctor Celsius

infinna sig uti Scholan, då Et Exercitium extemporale dicterades för den Studerande ungdomen uti Auditorio, som de borde då straxt på stället utarbe- [242. 1776.] ta på Latin, det bästa hwar och en förmodde; åtminstone så; at deruti icke måtte finnas något begångit fel emot de Grammaticaliska Reglorna. Medan de nu uti Auditorio utarbetade sit undfångna Exercitium behagade Herr Doctorn låta ungdomen uti Classe III:tia, II:da och I:ma under dess närwaro examineras, och war det så wäl bestält uti alla desse Classer, at Doctorn feck fullkomligaste nöije och orsak, at synnerligen berömma både Docentes och Discentes för derwid å båda sidor gjorda flit och framsteg. Den följande dagen, nämligen

Den 12:te December, examinerade då Rector uti samma Classer alt det som icke hants med den förra dagen, men besynnerligen uti den V:te, el:r skrifwar- och Räkne Classen, och feck icke mindre orsak at förklara sit fullkomliga nöije.

Inemot middagen infant sig äfwen ånyo Högwördige Herr Doctorn. då Exercitia, som förra dagen skrefwos, igenom gingos, och befants, at 4 stycken af Auditorii ungdomen hade ganska wäl utarbetat sina Exercitia; hwarföre de fingo hwardera til någon upmuntran 30 D:r K:mt. til slut gjordes då bön och Director Cantus upförde endast med Schol-ungdomen en ogement wacker vocal musique, medelst flera Ariers och wäl sammansatta Styckens sjungande, dels Solo, dels med 2:ne och dels med 4 stämmor.

Sluteligen hölt Rector et alfwarsamt tal til Schol-ungdomen, förmanandes dem at med en gudfruktig och ärbar lefnad upföra sig under den nu snart instundande Juhlhögtiden, samt ingalunda förgäta, hwad de härtills fåt lära uti Scholan.

Straxt dereffter utdelade Rector til Superiores uti Auditorio de wanliga Sokne-brefwen.

Herrans Nåd och Sanning ware wäldig öfwer oss i ewighet: Hallelu-Jah!!!

[243. 1777.] Den 3:dje Februarii öppnades Scholan, då ungdomen kom flitelig tilsammans, och föreläsningarna företogos och fortsattes med bön och åkallan til Gud om Nåd och wälsignelse uti hwars och ens förehafwande.

Den 21 Martii tilslöts Scholan för den infallande Påska-Högtiden och de allmenna föreläsningarna uphörde; men

den 7 Aprilis öppnades den åter effter Helgen, då Schol-ungdomen samlades och underwisningen i Herrans Namn med all flit fortsattes.

Den 15 Maji, som war odensdagen för Pingst, lemnade Rector Ungdomen det wanliga Pingsta lofwet, samt gaf Högwördige Herr Doctor Celsius wid handen, at nu woro 6 skickelige och wälförsig komne ynglingar utaf Superiores uti Auditorio, som Rector aktade werdige at dimitteras til Academien, begärandes Herr Doctorn wille dem undersöka, och derom lemna skrifteligen sin tanka, huru Han dem funnit. Men som Herr Doctorn åstundade heldre at de skulle försökas in Loco Publico, så utsåg Rector dertil den 24 Maji, som war Lördagen uti weckan näst effter Pingst, på det icke någon ordentelig dag utaf Schol-ungdomens tid skulle borttagas. Således kallade då Rector endast til samman Auditorii ungdomen, och uti Högwördige Herr Doctorns öfwerwaro examinerade ex Cathedra hela den ungdomen, dock besynnerligen de 6 Dimittendos, uti alla de stycken, som stå upräknade p. heic in Actis 227 &c. dock med den åtskilnad in Theologicis, at denna gången war Articulus de Scriptura Sacra före, utaf Marci Wöldickes Theologia Thetica, och in Hebraicis, Caput XV. Geneseos, och twenne de förste Psalmerne af Psaltario Davidis. Sedan nu ungdomen war samlad, infant sig äfwen Præcise kl. 9 Högwördige H:r Doctorn, då Rector intog straxt Cathedren, och igenom geck alla dessa stycken til kl. 12 slagen. [244. 1777.] Herr Doctorn war ganska nögd med ungdomens besynnerliga ferdighet at beswara alla quæstioner, som dem föreställes, samt recitera alla dicta s:ræ S:cræ probantia suis lingvis originalis. Den lilla tid, som återstod, använde ConRector til at wisa ungdomens berömligt gjorda framsteg uti det Grækiska och Latinska Språken.

Sedan då Examen war sluten, betygade Herr Doctorn sit fullkomliga nöge öfwer altsammans, och anmodade Rector, at lemna omnämnda 6 ynglingar et ordenteligit Testimonium Academicum. Hwilket Rector verkstälte straxt d. 26 Maji derpåföljande med så mycket gladare hierta, som desse hans lärjungar altid gifwit honom fullkomlig orsak at wara med deras gjorda framsteg uti Bokwett och dygdiga upförande altid wäl förnögd. Deras namn woro: Christianus Mann, Olaus Brossman, Petrus Adamus Emanuel Olin, Carolus Fred. Ortman, Johannes Fred. Sandmark, Johannes Adolph. Willberg, Holmenses

Den 26 Maji öppnade Rector Scholan ordenteligen effter Pingsta helgen, då ungdomen almänt samlades och föreläsningarna med wanlig flit fortsattes ända til

Den 18 Junii behagade Högwördige Herr Doctorn komma up uti Scholan, då Rector redan hade dicterat för Auditorii ungdomen ett Exercitium, som Discentes borde där på stället utarbета. Hwaraf kunde ljusligen utrönas, hwilke hade aldramäst giort framsteg uti det Latinska Språket med löffte, at de som bäst utarbetat sit Exercitium, nämligen 4 til antalet, hade hwardera at förwänta en belöning af 30 D:r K:mt.

Under den tid, som discentes uti Auditorio woro med detta utarbetandet sysslosatte, besökte Herr Doctorn den förste el:r nedersta Classen, och afhörde der, hwad berömlig flit, som dess Föreståndare gjordt med sina sig anförtrorde disciplar. Sedermera förfogade sig Herr Doctorn til andra Classen i ordningen, hwarest äfwen en kort Examen anstältes uti dess öfwerwaro. Som Högwördige Herr Doctorn hade denna gången kort om tid för andra wigtiga göromål, så tog han af både Docentes och discentes et Kjärligt afsked. [245. 1777.] Effter Herr Doctorns bortgång, Examinerade Rector uti alla Classerne dem, som befunnos wara skickelige at translateras ifrån den ena til annan Class. Hwilket ock straxt skedde på detta sättet: Utur tredje Classen til Auditorium flyttades 3 wackert för sig komna ynglingar; ifrån den andra til den tredje 9 stycken; och ifrån den första til den andra Classen kommo 13 wackra barn. Sluteligen sedan Rector anordnat om alla Scholans angelägenheter licentierade han ungdomen ifrån den allmänna Scholgången och gaf den det wanliga Midsommarlofwet. Dock med den förmaning, at hwar och en borde söka at begagna sig af sina ledares enskildta underwisning, på det de icke måtte öfwer Som(m)aren förgäta, hwad de uti den Publique Scholan lärt och fattat. Aldra sidst slöts altsammans med bön, sång och tacksägelse til den Grundgode Guden som så nådeligen wid hälsan uppehållit både Docentes och Discentes öfwer den framflutna tiden, så at hwar och en fått obehindrad, nögd och glad förrätta sit åliggande.

Den 19:de derpå följande lät H:r Doctorn förstå, at han wille komma up uti Scholan, at tilställa de 4, som han hölt före hafwa bäst utarbetat sit Exercitium, deras belöningar; som då icke Rector

hade lägligt at wara närwarande; anmodade han Conrectorn at wara Herr Doctorn der til mötes.

Kort dereffter utdelade Rector til Superiores de wanliga Sokne Brefwen.

*Min Konung jag vill stadelig upphöja och beröma
Dig, J i alla mina dagar!!!.*

[246. 1777.] Nogot förr än sommarferierna detta år börjades, Hade Rector, som altifrån d. 8 Septembr. 1746 med Högstberömlig arbet-samhet, trohet och nit, samt ungdomens otroliga nytta och förkof-ring, Långt öfwer hwad, som kunnat wäntas och begäras, förestått denna angelägna och ansvariga Syssla, utan att antingen söka nogon ansenligare, eller ock emottaga nogon af de flere, som Både i Kongl. Cancelliet, och wid Academierna i Riket Blifwet honom tilbudne, hos Kongl. Maj:t i underdånighet gjort ansökning, att för sin återstå-ende Lifstid få njuta tjänstfrihet med bibehållande af hela sin inne-hafwande Lön och alla andra Sysslan åtföljande förmoner, samt att få uppdraga sitt ämbete till sin Släktinge, Lectorn wid Kongl. Gym-nasium i Gäfle, Herr Magister Johan Murberg, såsom egande både den skicklighet och de förtjänster, att ingen igenom hans flyttning kunde sägas wara lidande, och som förklarar sig nögd, att med be-hållande af sin hela Lectors Lön emottaga Rectors Sysslan. Denna Rectors underdåniga begäran behagade Kongl. Maj:t strax till alla delar bifalla; men för Hans Maj:ts förestående resa till Kejslerliga Ryska Hofwet, och hwarjehanda efter dess lyckliga återkomst före-fallande wigtigare ärenden, kom med expeditionen deraf att dröjas till nogot inuti September månad, Då H:s Maj:t uti ganska nådiga och hedrande uttryck, förklarade sitt Höga Bifall till allt det Rec-torn i underdånighet begärt, och till wedermåle af det höga och nådiga wälbehag, hwarmed han ansåg Herr Rectors långliga och nyttiga tjänst wid werket, [247. 1777.] tillade honom Professors namn och heder.

J medlertid hade i början af Septembr. månad de wanliga lär-jungarna uti Scholan åter under Bön och åkallan till den Högste, om nåd och wälsignelse uti arbetet, taget sin begynnelse; Och som Collega secundæ och Vicarius tertiæ Classis Herr Magister Johan Westerström, hwilken alltsedan den 6. febr. 1771 med besynnerlig flit och lyckliga underwisingns gåfwor till ungdomens utmärkta

nytta och förkofring tjänat wid detta Lärowerk, genom Kongl. Maj:ts underdånigste utslag, hade blifwit befordrad till ConRectors Sysslan wid Trivial-scholan i Hudviksvall, och redan med så Lärares som Lärjungars öma saknad taget afsked af denna scholan, Blefwo strax, med H. H. Inspectorum Bifall vicarii primæ och secunda classis, Mag. Gæverberg och Björk flyttade och insatte såsom vica-rier, den förre i secunda och den sednare i tertia, och till vicarius i prima blef likaledes Herr Magister Höijer Uplandus, af H. H. In-spector, Biskop Celsius förordnad, genom wederbörligt Constituto-rial, och af Herr Professorn, som ännu och till Terminens slut för-rättade Rectors Sysslan, uti classen införd.

I Octobr. månad, och nogot efter det scholan efter de wanliga Michelsmessoferierne, åter blifwit öppnad, utföll fullmagt på Ca-pellans Sysslan wid S:t Nicolai församling för Apologisten, Herr Magister Lars Lindström, som ifrån början af Octobr. 1770 med wederbörandes fulla nöije, arbetat wid detta Lärowerket; Och som han strax [248. 1777.] derpå måste tillträda sitt nya Läroämbete, som redan nogon tid waret ledigt, genom kyrkoherden Mag Fryxells flyttning, så blef studiosus och viceCantorn Erik Gråberg tillsatt, att som vicarius, tills widare förestå Apologist-Classen.

Den 11 och 12 Decembr höll Professorn, den wanliga Qvartals examen, i alla de nedre classerna, hwarwid den nu ifrån Gäfle an-komne nya Rectorn, Magister Joh Murberg war närwarande, och blef scholæ-ungdomen för första gången förestäld.

Den 13. Dec. Blef för denna gången scholan tillsluten öfwer de wanliga Julferierna, med Bön och tacksägelse till den Högste Gu-den, som under förflutne läsetid nådeligen wakat öfwer detta Läro-hus och uppehållet så Lärare som lärlingar wid hälsa och munterhet, hwarwid flere stycken af alla 4. Stämmorna, utaf ungdomen under Herr Gråbergs direction, afsjöngos; med tacksägelse till samtelige docentes, för deras wisade nit och flitighet uti ungdomens under-wising, samt tillönskan af all nåd och sällhet wid det instundande årskifte och allt framgent; Och med ett rörande tal och föreställning till ungdomen, att gudligt, dygdigt och flitigt använda den nu in-fallande Loftiden.

Strax derpå utfärdades de wanliga SockneBrefwen.

Sluteligen anmärkes, att detta Lärowerkets öme och nitiske In-spector och Præses i Stockholms Stads Consistorium, Högw. Herr

Doctor Ol. Celsius hade förledne Aug. månad af Kongl. Maj:t i nåder blifwet, af förslag, utnämnd till Biskop i Lund och Academiens ProCancellor; och att efter afledne Just. Borgmästaren Robäck, hade Justitiæ Cancellaren och Borgmästaren Sebalt kommet såsom Inspector Scholæ.

S. D. G.

[249.]

År 1778.

ACTA
SCHOLAE TRIVIALIS STOCKHOLMENS.
RECTORE JOHANNE MURBERG.

I. N. S. S. T.

Efter min hederwårde företrädares eftersyn, och under samma förbehåll, som han gjort, vågar jag här till en början anföra de förnämsta af mina lefnads omständigheter intill denna dag, till en erindran för mig själf, att wörda den nådiga Försynens skickelse, som så faderligen uppehållet och wårdat mig intill denna stund; Och till efter rättelse för mine Herrar efterträdare, i händelse att de skulle finna mödan wårdt, att fråga derefter.

År 1734 d. 4. Dec. är jag Johan Murberg född i Gæfle af Borgaren och Skeppsbyggmästaren derstädes Jöns Murberg, min företrädares Herr Prof. Murens köttsliga Cousin. Min Sal. moder war Magdalena Lars dotter, född i Åbyggeby i Hille Socken i Gestrikland.

Sedan jag njutet enskild underwisning dels af mina k. föräldrar, dels af en studios. Sællbom, Ångerm. blef jag 1747. intagen i Cl. III i Gæfle Schola under då warande Collega Mag. Georg Vougt, och år 1750 flyttad till Gymnasium, hwarest jag efter tre och ett halft år höll en Oration de Melchisedeco rege coelesti non terreno, och derpå dimitterades till Academien med då warande Rector Hesselgrens testimonium.

År 1754 d. 22. febr. blef jag under H. Prof. Amnells decanat inskrifwen såsom student af ProRector, Prof. L. Benzelstjerna.

[250. 1778.] År 1755 i Jan. responderade jag i Upsala Schola för de Philol. Theses, som vice Lectorn Mag. Joh. Thorell utgaf, som Specimen, för Ebr. et Gr. Ling. Lectoratet wid Gymnasium i Gæfle, och blef Amanuensis åt C. R. Ihre.

År 1756 responderade jag pro exercit, för då war. Mag. Doc. Kinmarks Philol. Disputation de Verbis Lamechi. Gen. IV. och hölt en oration på nationssalen de adpellationibus Principum Sacris et profanis, ceu dignitatis eorum indiciiis.

År 1757 emottog jag Assessor Tersmedens på Ramnæs Bruk äldre söner till information, och sedan jag, efter ett års förlopp, åter lemnat dem och rest till Upsala, skref jag följande året 1758 i Decemb. pro gradu, och hade examen Theologicum.

År 1759. då jag i Maji månad war i faculteten anmäld till Cand. examen, sjuknade jag i en frossfeber, som slöts med en faslig hæmmorrhagia narium, hwilken så swäckte min tillförne goda hälsa, att jag aldrig sedan fått henne fullkomligen igen. Jag wördar äfwen deruti Försynens faderliga hand.

S. år. i Oct. hade jag examen Oeconomicum och d. 27. examen Philosophicum, hwarpå jag i Nov. reste till Venersborg att informera LandsHöfdingen Joh. Råfelts ende Son, Er Gust. Råfelt.

År 1761. d. 7. Martii disputerade jag pr. gr. under Prof. Gottsch. Wallerius de Tellure olim per ignem non fluidæ, och blef i Apr. utaf facultet. utnämnd till Panegyrist wid den instundande promotionen, som sedan skedde den 16. Junii.

År 1763 præsiderade jag i Upsala för en Philol. disput. de Jobo ad res Aegyptias alludente, och blef strax derpå i Maji månad af Philosoph. facultet. antagen till Ling. Ebr. Docens.

år 1764. höll jag ett swenskt tal på landskapssam(m)ankomsten, som sedan af landsmännerna blef till trycket befordradt, Om vetenskapernas glada hopp under Prins Gustafs tidehwarf, wid det tillfälle Hs kongl. Höghet behagade emottaga Cancellariatet wid Upsala Academie.

år 1769. d. 17. April Blef mig utan ansökning, och på Prof. Floderi föreställning af Philos. facult. uppdraget, att jämte Ebr. Docenturen, äfwen wara Docens uti Litteratura Græca. [251. 1778.] Samma år i Dec. månad præsiderade jag i Upsala andra gången för min disputat. de Supplicii Persarum ex occasione Cresiæ Cnidii περιαιών (sic!), och blef under det Acten påstod af facult. uppförd enhälligt i andra rummet på förslag till den efter Theol. Adjunct. Er. Hydren lediga LL. OO. Adjuncturen, som sedan i Paris blef förgifwen till Mag. Doc. Björnståhl.

År 1770. blef jag af Philos. facult. wid Academien i Lund på förslag uppförd till den derstädes lediga LL. OO. Adjuncturen.

År 1772. d. 24. Oct. erhöll jag Acad. Cancellers fullmägt att wara extraord. Adjunct i OO. Språken wid Ups. Acad.

År 1773. blef jag genom Kongl. Majjts allern. utslag i Lund d. 8.

Sep. befordrad till Histor. et Phil. mor. Lectionen wid k. Gymnasium i Gæfle, och tillträdde den

år 1774. d. 12. April med ett tal, som innehöll historiam et fata Philosophiæ Moralis. Jngaf samma år till Coll. Gymnasticum project till disciplinens förbättrande och flit och täflans uppväckande hos Gymn. ungdomen, hwilket i Collegii namn afgeck till Consistorium i Ups. och återkom med en hedrande stadfästelse, hwarefter det strax blef till alla delar i werket staldt, till samtelige Lärarens nöge och ungdomens werkliga förkofring. Samma år blef jag äfwen af Consistorium Academicum i Lund uppförd på förslag till den der wid Academien efter Dr. Munck lediga Lingvar. OO & Gr. Professionen.

Samma år hade jag på Kongl. Majjts befallning, öfwersatt Athalie, tragedie par I. Racine, på Sw. vers, hwilken sedan uppfördes på den Nya Swenska theatren 1776. d. 18. Maji och war den första tragedie, som efter det nya Skådespelets inrättning uppfördes. Till wedermäle af sitt nådiga wälbehag deröfwer lät Hs Majjt, genom Herr LandsHöfdingen Hr. Gyllenstolpe tillstålla mig den Medailen i guld, som af Ständerna blef slagen öfwer statshwälfningen d. 19. 21. Aug. 1772. Sedermera har jag äfwen på högnådig befallning lika- [252. 1778.] ledes öfwersatt Bajazet par Racine, som ännu ej är tryckt. Och på hans Exell. Herr Gr. Carl Fredr. Scheffers anmodan, L'Instruction publique, en bok, som på konung Gustaf III. åstundan är skrifwen af den wittre Oeconomisten i frankr. De la Riviere, om huru en verklig kärlek för fäderneslandet skall inplantas hos undersåtar och ungdomen i synnerhet.

År 1777. behagade Kongl. Majjt till alla delar i nåder bifalla min företrädares wid denna Syssla Herr Professor Murens underdåniga anhållan om tjänstfrihet under wilkor att i sin öfriga lifstid få behålla hela sin lön, och att få mig, såsom sin Släktinge till sin efterträdare i ämbetet, med behållande af min i Gæfle innehafwande Lectors Lön. Till följe deraf feck jag utan nogon ansökning Ephori, ArcheBiskopen C. F. Mennanders fullmägt af den 9. Septembr. att wara Rector wid denna kongl. Trivialscholan, och ankom lyckligen hit till Stockholm i slutet af Octobris månad. Som twänne af de rum, jag skulle bebo, ännu stodo under reparation, och jag behöfde dessutan nogon tid att komma i ordning med min hushållning och andra saker, större delen af denna terminsläsnings tid äfwen redan war

förbi, behagade Professorn åtaga sig, att till dess Scholan för denna gången tillslöts, sörja för de styckens föredragande, som eljest mig tillhörde, och har dermedst ökat den förbindelse, hwaruti jag till förne hos honom häftar.

År 1778 d. 7. febr. tillträdde jag således i Herrans namn min Sysla, som Rector wid detta Lärowerk, med ett tal på Latin de præcipuis momentis, quæ, quominus Juventus in Scholis publicis et privatis, majores luculentioresque in studiis progressus faci- [253. 1778.] at, impedire videntur, i Inspectorum Högw. Herr Biskop Celsii och Just. Cancell. C. F. Sebalts, samt en talrik samlings närvaro, hwarwid Collega Cl. III. Gæverberg och ViceCantorn Herr Gråberg hade anstaltat om, och uppförde en wacker vocal och instrumental musique.

den 9. följande börjades åter de offentliga Läsningarna för denna terminen, då Herr Professor Muren behagade komma upp i scholan, och sedan wi samteligen med Bön och åkallan anhållet om den Högste Gudens wälsignelse till våra göromål, insatte han, i följe af de under föregående ferier skedde befordringar och utfallne fullmagter, Hertigl. Hofpredikanten och Collega pr Cl. Magister Björk, såsom Apologist uti Skrifware Classen, Ordinarius Collega II. Cl. Mag. Gæverborg såsom vicarius Collega III:æ Classis, och Collegæ I:æ Class. Mag. Höijer som Collega vicarius i classe secunda, hwarwid Herr Gråberg blef tills vidare insatt som vicarius i första classen. Hwarpå och sedan Herr Professorn öfwerlemnad till mig så wäl scholans tillhörigheter, som ungdomen i Auditorium, han med ett ömt och rörande tal tog afsked af ConRector och Collegæ, med tacksägelse för den wänskap de under den samfäldte ämbetstiden wisat honom, och tillönskan af all sällhet och wälsignelse för framtiden; samt af scholungdomen med en öm föreställning och uppmuntran till gudsfuktan, flit och sedighet.

d. 15. April gafs Påsklof i Scholan, och den följande 27. begyntes åter läsningen i alla classer.

[254. 1778.] Den 26. Maji dimitterades utur öfwersta classen 8. wackra ynglingar, Jacob Magnus Ek, Carl Cedlin, Gustaf Fredr. Timan, Carl Israel Ruders, Johan Gustaf Sundling, Johan Henric Ålenius, Petr. Enbom och Gustaf Lindroth, med testimonium till Upsala Academie.

Den 5 Junii ankom till Rector, Consistorii Protocollsutdrag af

den 12. sidstl. Maji, hwarmedels Ynglingarne Peter Enbom, Johan Norrman och Erik Åkerman tillades hwardera ett stipendium af Collectmedlen, af 4 D årligen så länge de med wanlig flit och dygdigt uppförande biwista scholan; Och som Enbom redan på begäran blifwet dimitterad till Academien blifwer hans rum för nästa termin ledigt.

Som för Inspectors H. H. Biskop Celsii frånvaro, denne termin examen anniversarium ej blef hållen så höll Rector den 5. och 6. Junii de wanliga Qvartals examina uti de nedre Classerna, och hade tillfälle, att med nöge se hwad flit så wäl Docentes som discentes denna tiden gjort. J synnerhet hade Rector anledning att betyga sin fägnad och fullkomliga nöge uti andra och tredje classen. Och emedan så wäl ConRector som Collega III:æ classis woro för egna angelägenheter föranlätne att resa den förre till Söderhamn och den sednare till Gäfle, samt för den infallande Pingsthögtiden ej mer än en wecka war till läsning för midsommar öfrig, så slöts för denna termin scholgången på wanligt sätt, med tacksägelse till Gud och föreställningar till ungdomen; Hwarefter Sockne brefwen på wanligt wis utdelades.

S. D. G.

[255. 1778.] Den 27 Augusti begyntes åter de offentlige föreläsningarna i scholan med Bön och anhållan om nåd och wälsignelse wid det företagne arbetet.

Den 7. Sept. insatte Rector Herr Gråberg såsom vicarius tills vidare i Classis V:o emedan HHofpredikanten Björk, som under ferierna blifwet befordrad till Kyrkoherde uti Vassunda Socken, nu strax skulle tillträda sitt pastorat och således ej vidare kunde bestrida samma Sysla; I Gråbergs ställe insattes deremot Magister Hagerlind såsom vicarius uti första classen.

Den 14. höll Rector flyttnings examen uti tredje Classen och sedan han med nöije hört de wackra framsteg de fleste gjordt sedan sidsta Qvartals examen, flyttade följande 6 wackra ynglingar till öfwersta classen. Sporrön, Malmberg, Källberg, Falk, Joh. I. Uhr och Pet. N. Uhr, med uppmuntran att fortfara såsom de börjat, i Gudsfuktan, flit och sedighet.

Den 15. Examineras i 2. Classen, med samma nöge, och flyttades

derifrån till den tredje på samma sätt, Buhre, Cronberg, Göthberg, Hedendahl, I. I. Petrejus, Vidgren, Viklöf Kröger och Lundin.

den 16. hördes ungdomen i första Classen, och funnos der de 2:ne öfwerste Carl och Johan Skoglund, så wackert för sig komne, att de wäl kunnat flyttas till III:a men på det de ej igenom för mycket nytt arbete, måtte öfwerhopas, och för att winna ännu mera stadgad färdighet i resolution i Latinen och Grækiskan, fant Rector godt att låta dem nogon tid sitta ibland de öfwersta i Secunda; De [256. 1778.] öfrige 5. Hagelström, And. Sundling, Björkman, Sohlberg och Strömner, som ock blefwo uppflyttade, fan Rector äfwen rätt wackert för sig komne.

Den 26. Sept. gafs det wanliga Michelsmesso och flyttningslofwet, och det 5. Oct. börjades åter föreläsningarna, hwarmed oafbrutet fortfors till den

11. Decemb. då Rector hölt quartals examen i tertia och Secunda och hade nöge af Läromästarnes anwände oförtrutne underwisning och Lärningarnas ögonskenliga förkofring.

12 Ejusd. skedde samma examen i prima och quinta, der Rector äfwen fan Informatorerne gjort hwad ibland en så stor mängd af disciplar wäntas kunde. för riksdagsgöromålens myckenhet kunde Inspector ej låta nogot förhör i Rectors Class denna gången anställas, och blef således på wanligt wis och med tjänliga föreställningar scholungdomen för denna termin dimitterad, och de wanliga Sockne-Brefwen för de äldste i Qvarta utfärdade.

Under förflutne år har Rector med sina Lärjungar genomgått, som följer.

I Latinen. Libr. VI er VII samt 4 Cap. af Libr. VIII Curtii.

I Theologien, Humblas Schema Religionum och Benzeliü Epitome Repet. ifrån början till 13:de Art. de renovatione.

I Logica Hela pars Theoretica wår terminen, och Hötsterminen åter repeterat deraf hälften.

I Ebraiska Språket 6. Capitel af Genesis.

I Geographien, Portugall, Spanien, Frankrike, England, Nederland, Italien och halfwa Tyskland.

I stilen. Progymnasmata, dels efter swenska, dels efter små utkast.

S. D. G.

[257. 1779.] Den 4:de Februarii samlades åter ungdomen i scholan och de offentliga föreläsningarna börjades på wanligt sätt, med Bön och tjänliga förmaningar till Gudsfruktan, goda seder och flitigt arbete. för mångfaldiga göromål hade HH. Inspector ej heller nu lägligt, att låta anställa Examen i scholan, utan blef det upskutet till dess framdeles tillfälle dertill gifwas kunde. Läsningen fortsattes sedan utan afbrott till

den 31. Martii, då för Påskhelgens skull de efter wanligheten upphörde till

d 12. April då de åter börjades.

den 18. Tog Herr Doctorn och Biskopen Olof Celsius afsked af församlingen i kyrkan och inwigde wid samma tillfälle sin efterträdare i Ämbetet, kongl. ÖfwerHofPredikanten Herr Doctor Uno v. Troil; Och det samma skedde äfwen i Consistorium d. 20. derpåföljande, hwarwid samtelige presterskapet i Stockholm och hela Scholstaten woro, efter kallelse, närwarande; d. 23. behagade Herr Doctorn och Biskopen uti Scholan taga afsked af Lärare och ungdomen och emottaga deras önsknningar för sin lyckliga resa och ständiga wälmåga.

Maji 1. inlemnade Rector till Riksrådet och Öfwerståhållaren Baron Carl Sparre ett utarbetat utkast till en ny scholordning för ResidenceStaden efter hwilken scholan skulle utwidgas, medels 3 nya Lärares antagande, till ett i alla afsenden fullkomligt och mot ändamålet swarande Lärowerk bestående af en pedagogie, en Trivial Schola, ett Gymnasium och en RealSchola.

[258. 1779.] Den 19. Maji börjades Pingsferierna och den 31. be-
gyntes åter läsningen.

d. 12. Junii dimitterades ynglingen Erik Åkerman med testimonium till Academien, emedan han för sin fattigdom ej kunde längre uppehålla sig wid scholan och hade fått en Condition på landet. Han war redan 25. år gammal och skäligen för sig kommen i Ebr. och Gr. samt Theologien.

d. 18. Slöts läsningen för denna Termin och de wanliga Sockne-brefwen blefwo för ungdomen utfärdade. Ungdomen feck efter wanligheten tjänliga föreställningar och förmaningar till Gudsfruktan, dygd och flit att under ferierna recolera hwad i lästiden med dem waret förehafdt.

d. 30 Augusti börjades åter den wanliga läsningen i Scholan, och

som HH. Inspector, för ämbets Sysslor och en förestående resa ej hade tillfälle at biwista nogon examen Universale, så blefwo ynglingarne i Rectors Class efter wanligheten af Rector upflyttade, och derefter

d. 6. Septembr. Qvartals och flyttnings Examen af Rector i Conrectors närwaro hållen i Tredje Classen, då med alla närwarandes nöge 5. yngl. Nils Hofvendal, Israel Lindström, Erik Englund, Carl Erik Sandborg och Johan Gustaf Buhre blefwo uti Rectors Class uptagne.

d. 7. förrättade Rector samma examen i Secunda, då följande 12 scholpiltar, Fredr. Fröberg, Carl Gust. och Joh. Wilh. Skoglund, Joh. Immanuel Hedendahl, Joh. Er. Östedt, Joh. Jac. Stadig, Gust. Winge, Ol Fr. Rydberg, Er. Boman, Hans Er. Kjempe, And. Hedman och And. Wilh. Löhman blefwo för sine wackra framsteg och sediga upförande till tredje Classen upflyttade.

[259. 1779.] d. 8. Sept. blefwo efter af Rector anstald qvartals Examen i Prima Classen följande 10 barn, Carl Fredr. Carlberg, Nils Holmgren, Carl Fr. Leufstedt, Peter Hellman, Anders Widgren, Johan Lyckman, Carl Peter Grangren, Adolf Lagerqvist, Lars Åman och Carl Ulric Eklöf fundne skicklige att i 2:dra Classen intagas.

Rector höll derpå äfwen förhör i Qvinta, eller RäkneClassen, och hade på alla ställen haft det nöge att finna öfwertygande bewis till den oförtrutna flit samtelige Docenterna användt hwar uti sin Class på ungdomens förkofring. Och som vicarius Collega primæ classis, Herr Magister Hagerlind, hwilken blifwet befordrad till Apologist wid St. Mariæ Schola, nu tog afsked från werket, der han till wederbörandes fulla nöge Ett år arbetat, så blef äfwen den nu närwarande nya tillförordnade Ordinarius Collega Magister Wallmo af Rector, med tjänlig föreställning till ungdomen i sin Syssla instald, hwartill honom önskades lycka och wälsignelse.

Läsningarne blefwo sedermera utan uppehåll fortsatte till den 11. Decembr. Då efter wanligheten ferierna börjades, och ungdomen med tjänliga föreställningar och förmaningar till Gudsfruktan, dygd och flit, dimitterades; hwarefter de wanliga SockneBrefwen till wederbörande scholynglingar utdelades.

Under detta nu således slutne scholarbets året hade Rector med sina lärningar genomgått följande stycken:

[260. 1779.] I Benzeli Epitome 13 och följande Articlar till slutet samt ifrån början åter till och med Articlen de vocatione, utom Humblas Schema religionum, som äfwen blifwet recoleradt.

I Ebræiska Språket 5 Capitel af Genesis ifrån det 6:te till och med det 11.

I Logica Hälften af pars Theoretica och hela p. practica.

I Historien hade man under detta och föregående året genomgått hela universal historien en gång, och andra gången kommet till Rom. historien.

I Geographien Tyskland och det följande ända till slut samt Läran om Globen, samt ifrån början åter till England och Scotland.

I Latinet ifrån Curtii Libr. VIII till slutet, samt hela 3:dje Boken andra gången.

I Svenska och Latinska stilen efter wanligheten.

1780.

Den 7. febr. börjades åter de offentliga föreläsningarna med ungdomen i Scholan, med de wanliga föreställningar och förmaningar till Gudsfruktan, flit och sedighet.

d. 10. War HHerr Inspector, som hade i följe kyrkoherden Dr. Petrejus, uppe i Scholan, då examen anniversarium hölts med Gymnasii Classen ifrån kl. 9 till 2. eft.midd. Rector examinerade sine Lärningar i Theologien, Ebreiskan och Latinen, och Conrector i Mathematicis, Grækiskan och Moralen. I de öfrige wetenskaperna tillät ej tiden nogon examen. Disciplarne gjorde wackert skäl för sig till Lärarnes fägnad och Inspektör förklarade deröfwer sitt fulla nöge.

den 11. och 12. följande höll Rector de wanliga qvartals examina i de andre Classerne, och fant med nöge ungdomens förkofring.

[261. 1780.] d. 20 Ejusd. dimitterades twänne wackra ynglingar Johan Norman och Jonas Granbom, med testimonium till Academien i Upsala.

den 22. Martii uphördde de offentliga läsningarne i Scholan för den instundande Påskhögtiden och skedde derwid tjänliga föreställningar till ungdomen efter wanligheten. Den derpå följande

3. April samlades åter ungdomen, och underwisningen fortsattes.

d 1. Maji tog Herr Gråberg, som efter flere års vicarierande här

wid werket, dels i första dels i räkneclassen, hwarjämte han äfwen förestått Cantors Sysslan, blifwit befordrad till Apologist och Cantor wid Ladugårdslands schola, afsked af Rector och de öfrige sine ämbetsCamerader; Hwarpå Rector med tjänliga föreställningar installerade Apologisten Mag. Gæverberg i Sin nya Classe, Mag. Höijer, som vicarius i Tredje, Magister Walmo i andre och Mag. Carl Bergsten, som nu första gången tillträdde ScholSyssla här wid werket, såsom vicarius i första Classen. Sedan 3:dje Capitlet af Scholordningen blifwit upläst i Scholungdomens och Lärarnes åhöro, gjordes till så de förre som de sednare de ömaste föreställningar om de i anledning så deraf, som hela inrättningens ändamål, hwar och en i allmänhet och synnerhet åliggande plikter och skyldigheter och allsammans slutades med en Psalm hwarpå Rector önskade dem samtelligen Guds nåd och ymnig wälsignelse uti sine arbeten. följande dagen instälde Rector Herr Bonn, såsom viceCantor i Herr Gråbergs ställe.

[262. 1780.] Jfrån d. 10. till den 22. Maji hade ungdomen de wanliga Pingstferierna, och den derpå följande

17. Junii tillslöts Scholen på wanligt wis med tjänliga föreställningar till ungdomen att flitigt recolera och öka sina insigter under den nu ingående Sommarferietiden. Derpå blef Johan Bollsten en flitig och dygdig yngling, med testimonium till Academien affärdad, och de wanliga SockneBrefwen till de andre qwarblifwande utdelade.

Den 28. Augusti börjades åter de offentelige föreläsningarne för ungdomen med wanliga föreställningar och förmaningar till Gudsfruktan, flit och sedighet.

Den 16 September förehade Rector ett exercitium certatorium i skrifning af Latin uti Auditorium 3:dje och 2:e classen, och den följande 18. war Inspector närwarande wid genomseendet deraf, samt gaf bifall till Joh. Ad. Berndes, Joh. Gust. Wings och Carl Vendelströms dimission till Academien, såsom de der ej vidare ärnade studera, utan wid Skrifware werken söka befordran, hwarföre de ock (de) med ett deras tämmeligen wackre framsteg, och nu fattade beslut instämmande testimonium försågos. HH. Inspector behagade derefter afhöra flyttningsexamina uti alla de nedre classerna, och betygade derwid sitt fullkomliga nöge så öfwer Lärarnes gjorda flit som Lärningarnas wackra framsteg. Den 19. följande företog Rector flyttningen först i Auditorium, och sedan i tertia, derifrån

Johan Alexander Gjöthberg, Elias Hedendahl, Joel Jac. Petrejus, Peter Lundin, Johan Tillander, Jonas Vidgren, Nicol. Hultman, Georg fredric Hellqvist, Johan Åkerberg, Joh. Jacob Stadig och Matthias Juslén blefwo till Rectors Class uptagne. Utur andra till 3:dje classen upflyttades Anders Sundling, Carl fredr. Carlberg, Joh. Erik Öhrström, Joh. fredr. Hammar, [263. 1780.] Johan Peter Grangren, Peter Sohlberg och Jonas Adolf Björkman. Utur 1:a till 2:re classen, Lundholm, Brandt, Kihlgren, Lundgrén, Tornquist, Marck, Corthmeijer, Holm och Billengren.

Läsningen fortsattes sedan oafbrutet till

den 12 December, då efter wanlige föreställningar till ungdomen om Gudsfruktan flit och sedighet under de instundande ferierna, Scholan tillslöts och SockneBrefwen utfärdades.

Under det förflutna året hade Rector med sina Lärningar genomgått uti

Ebraiska Språket 7 Capitel af Genesis neml. 12.—18.

I Theologien från Art. de vocatione till slut, och ifrån början till Art. de homine, samt Humblas Schema religionum.

I Logica Pars Theoretica och Practica.

I Historien, Universal historien till slut och Svenska historien till Dr Christina.

I Geographien ifrån Början till slut, samt Läran om Globen.

I Latinen Curtii ifrån 3:dje Boken till slut, samt åter från början till 6:te Boken.

I stilen efter wanligheten.

S. D. G.

[264. 1781.] Februari 5. börjades föreläsningarne i Alla Classer och fortsattes till d. 12. April, då de öfwer Påskhelgen upphörde.

d. 18. och 19. Speciminerades med disputation öfwer utgifne Theser af Magistrarne Nordberg och Humble, vicarier den förre wid Ladugårdslands den sednare wid Catherinæ kyrkskola.

d. 23. Börjades åter läsningen i alla Classer och fortsattes till Pingsafton, samt ifrån tredjedag Pingst åter till den 9:de Junii, då den för denna terminen uphörde. sedan man äfwen läst under de wanliga Pingst ferierne, på det genom Rectors och en Collegæ till ärnade bortresa, ingen dag af terminen måtte förloras.

Augusti d. 27. Börjades åter offentliga Läsningar på wanligt sätt och med wanlige förmaningar.

Septembr. d. 12. Hölls i Biskopens närvaro Examen i Auditorio. hwarwid han förklarade sitt nöge så wäl öfwer Docentium flit, som ynglingarnas framsteg.

d. 13. Höll Rector flyttnings Examen uti 3:dje classen, och blefwo efter dess slut, ynglingarne Fr. Fröberg, Carl Skoglund, Johan Skoglund, Joh. Im. Hedendal, Olof Fredr. Rydberg, Johan Abrah. Lovensson och And. Vicklöf uti Rectors Class intagne.

Sedermåra höll Rector samma flyttnings examen uti 2:da, hwarwid ynglingarne Strömner, Hultman, Rundberg, Liljenvall, Hjort Holmgren, Hellman och Löfstedt blefwo uti 3:dje classen intagne.

d. 14. Examinerade Rector i 1:a classen, hwarifrån Björklund, Kjällander, Söderberg, Bergsköld, Burman och Vetterqvist flyttades till Andra classen. Och slutel. undersöktes Barnens framsteg i Qvinta. I alla classerne hade Rector fägnande wedermålen af så Docenternas flit och arbetsamhet, som af ungdomens förkofring.

[265. 1781.] Läsningen fortsattes sedermera oförtryckt till den 12. Dec. då Scholan på wanligt wis tillslöts.

Rector har detta år med sina lärjungar genomgått

1:o Hela Epitome Repet. Theol. Benz. och Schema relig.

2:o hela Plennings Logica.

3:o hela Hubners Geographie med Läran om Globen.

4:o Svenska Histor. ifrån Dr. Christina till slut.

Universal Historien från början till Rom. histor.

5:o Uti Ebr. 7 Capitel af Genesis.

6:o Curtius från början till slut.

7:o Scripta på Latin och Svenska efter wanligheten.

S. D. G.

[266. 1782.] Febr. 4. Börjades åter de offentliga Läsningarne i alla Classer

d. 11. höll Rector Qvartals Examen i 3:dje Classen.

d. 12. likaledes i Andra och första classen, då 4. Barn, Sahlberg, Målberg, Söderstedt och Ekroth blefwo flyttade utur första till andra classen.

d. 13. hölls Examen i Qvinta, och hade Rector så der, som i de

öfrige Classer tillfälle att fägna sig både öfwer Lärarnes flit och lärlingarnas framsteg.

Martii d. 27. gafs efter wanligheten och med tjänliga föreställningar till ungdomen, lof öfwer Påskhelgen, och den Ottonde

April börjades åter de allmänna Läsningarne i alla Classer.

Maji Den 15. gafs åter Pingslof på samma sätt till den 27.

J medlertid valedicerades Inspector, Biskopen Uno v. Troil af scholstaten, som strax derpå reste ned till Linköping.

Junii d. 19. Tillslöts Scholen på wanligt sätt med tacksägelse till Gud och förmaningar till Ungdomen.

S. D. G.

Sedan Terminen war slutad dimitterades ynglingarne Sporrön, Malmberg och Uhr, med tilbörliche testimonier till Academien.

d. 28. Aug. Börjades åter den offentliga underwisningen i alla Classer; och

d. 18. Sept. war Inspector Scholæ Öfwer Hofpredikanten Baron Taube för första gången wid Examen Anniversarium in classe Gymnastica tillstädes, då Rector i tre timmar examinerade sine disciplar i Theologien och kyrkhistorien, Ebreiska Språket och Latinen och hwaruti ungdomen aflade de bewis af insigter och färdighet, att Inspector uti de mest hedrande utlåtelse betygade sitt nöge. Och som Inspector för andra Ämbets göromål ej hade lägligt vidare vara i Scholan tillstädes så updrog han Rector, att hålla de öfrige flyttnings examina uti de nedre Classerne. Således hölls den 19. förhör i 3:dje Classen, der Discentes äfwen gofwo wackra bewis om Lärarens och egen flit, och blefwo ynglingarne Johan Erik Öhrström, Johan Peter Grangren, Anders Sundling, Johan Udén, Jonas Ad. Björkman och Anders Hedman uti Gymnasii classen uptagne; hwarefter Rector äfwen med nöge afhörde Lärlingarnes examen och framsteg i Qvinta.

[267. 1782.] Den 20. Sept. förhördes ungdomen med lika nöge uti 2:dra Classen, och blefwo Gustaf Cortmeijer, Johan Brandt, Sam. Kihlgren och Lars Peter Mark derutur upflyttade till 3:dje Classen. Hwarefter det samma skedde i 1:a Classen och blefwo Carl Peter Öhman, Peter Sundberg, Joh. Hagman Carl fredr. Åkerström och Emanuel Stadig derifrån upptagne till Secunda.

Jfrån den 29. Sept. till den 3. Oct. war det michelsmässferier efter wanligheten; Sedan fortsattes läsningen jämt i alla classer till den 13 Dec, då ungdomen på wanligt sätt med förmaningar till Gudsfruktan flit och goda seder, licentierades.

Med sine Lärjungar hade Rector detta året genomgått allt hwad för förra året är anteknadt, endast med den ändring, att han, i stället för Hubners Geographie, hade följt Djurbergs utdrag; samt slutat allmänna historien, och i den Swenska kommit till Fredric 1. regering.

S. D. G.

[268. 1783.] *Februarius* d. 3. Börjades efter wanligheten föreläsningarne af samtelige Docentes i alla classer; och den 7. och 8. höll Rector de wanliga Qvartals examina uti de nedre classerne, med nöge öfwer Lärarnes gjorde flit och ungdomens framsteg. Läsningen fortsattes sedan utan uppehåll till den 16 April, då ungdomen för den instundande Påskhelgen licentierades på wanligt sätt.

April 16. utföllo ändteligen, efter lång wäntan och flere gjorde erindringar, det, wid kongl. Personers begrafning wanliga deputatet för Schollärarne, i följd af HögstSalig Hs Maj:ts Enkedr. Lovisa Ulricas dödsfall RDr 33 ss 16, som strax efter wanligheten utdeltes dem emellan.

Junii 7. Som Pingsthelgen detta år så sent inföll, att endast 4 dagar blifwit mellan den samma och Sommarferierne, så Lästes ordenteligen till Pingstafton, och då resignerades scholungdomen med wanliga föreställningar samma dag; hwarpå ynglingarne Buhre, Englund, Hovendahl och Hedendahl blefwo med wederbörligt testimonium till Academien dimitterade.

Augusti d. 28. Börjades åter de wanliga Läsningar i alla classer. Sedan Collega III:æ el. Mag:r Collin med döden afgått, hade under sidstförflutne Sommarferier, fullmagter utfallit för Mag:r Höijer på III. Collegatet, för Mag:r Wallmo på II. och Mag:r Bergsten på I. Collegatet.

Septembr. 15. 16. 17. Hölls af Rector flyttnings Examina i alla de nedre Classerne; och blefwo ifrån 3:dje classen till Rect. class upflyttade Carl Christian Liljenvall, Johan Fredric Hammar, Fredric Hultman, Johan Christopher Strömner och Jacob Ludvic Rundberg. Ifrån 2:a till 3:dje classen Gizelius, Sahlberg, Björklund och Rom-

berg. Jfrån 1:a till 2:dra classen, Sven Niclas Wahrman, Carl Eric Pihlgren, Carl Dahlén, Gustaf Adolf Lingberg, Arnold Asplund och Lars Lindahl. I alle classer hade Rector tillfälle att betyga sin fögnad öfwer Lärarnes oförtrutna flit och bemödande samt Lärningarnes berömliga framsteg.

[269. 1783.] Den 12 December uphörd Läsningen, och ungdomen licentierades med wanliga föreställningar om ett Gudfruktigt dygdigt och anständigt upförande, samt flitigt recolerande af hwad de under den offentliga lästiden hade lärt.

Under Sommarferierne detta år hade ordinarie fullmagter utfallit för Magister Johan Carl Höijer på Tredje Collegatet, för Magist. Gustaf Wallmo på det Andre, och för Mag. Carl Bergsten på det Förste Collegatet här wid Werket, Och som de under lång tid gjort Sysla, hwardera i de nämde classer, syntes nu nogon ny introduction öfwerflödig.

Med sine Läringar hade Rector detta året genomgått så i Språken som wetenskaperne samma stycken, som för de föregående åren äro anförde. Hwarförutan han äfwen hwarje Lördag ifrån kl. 11. till 1. hade för hela Skolungdomen upläst de i weckan utkomne Post inrikes- och Lärda tidningarne och förklarar hwad som der förekommit utur historien, Geographien, Genealogien Statskundskapen, natural historien, Allmänna och enskildta Hushållningen, m. m.

S. D. G.

[270. 1784.] Februar. d. 5 Börjades på wanligt sätt de allmänna Läsningarne i alla Classer, och fortsattes denna och följande wecka endast förmiddagarne, i anseende till det häftiga urwädet som dageligen continuerade, så att ingen, utan största möda kunde till folk komma fram på gatorna.

den 11. 12. 13 Febr. Hölls de wanliga Qvartals examina i alla classerne. Samma tid dimitterades twänne skicklige och wälförsig komne disciplar Joël Jacob Petrejus och Joh. Bernhard Graak med förtjente testimonier till Academien i Upsala.

Denne Termin feck Skolverket en ny Inspector uti Just. Borgmästaren Ekerman, som i Just. Cancell. och Borgmästaren Sebalds ställe af konungen blef uti Rom till Syslan utnämnd.

den 7. April dimitterades Skolungdomen med tjenliga förställ-

ningar, för den infallande Påskhelgen till den 19. i samma månad; och likaledes för Pingsthelgen ifrån den 27. Maji till den 7. Junii.

d. 15. Junii dimitterades till Academien med wederbörligt testimonium ynglingarne Alexand. Göthberg, Joh. Jac. Stadig, Fr. Hællqvist och Joh. Tillander.

d. 18. Slutades läsningarne för denna termin, och ungdomen licentierades med tjenliga föreställningar och upmuntringar.

Efter lectionernas slut dimitterades äfwen, på fadrens enständiga begäran och för gällande motiver C. G. Skoglund en stadig dygdig och skäligen för sig kommen yngling till Academien med testimonium studiorum.

1784. Höstterminen.

Den 30. Augusti Börjades efter wanligheten Läsningen uti alla Classer, och fortsattes till den 20. Septembr. då allmänna flyttnings Examen blef hållen uti Gymnasii Classen af Ordens Biskopen, hwarwid äfwen den nye Inspector, Justitie Borgmästaren Ekerman för första gången war närwarande. På Biskopens befallning Examineras ungdomen allena af Conrector, och det i mathesi, Philosophia morali, Latinska poésien och Grekiskan, hwarwid wederbörande betygade fullt nöge. Den följande dagen höll Rector Examen i 3:dje classen, och hade der tillfälle att fagna sig öfwer Disciplarnas wackra framsteg, hwarpå 4. ynglingar, som i synner- [271. 1784.] het utmärkt sig genom wackra framsteg, nemligen Johan Önert Gran, Magnus Gizelius, Johan Christopher Romberg och Samuel Kihlgren blefwo till Rectors Class upflyttade. Likaledes förhörde Rector samma dag uti 2:dra Classen med lika nöije, och flyttade derpå ynglingarne Montelius, Malmberg, Wahrman, Gran Julin Sander Dahlén och Pihlgren till 3:dje classen.

Den 22. hölls af Rector förhör i 1:a classen, hwarifrån Barnen Gröndahl, Wallerqvist, Broberg, Gustafson Palm och (och) Sundberg upflyttades till 2:a classen; Och sluteligen examinerades i 5:te hwarest Rector äfvensom i de andre classerne hade tillfälle att betyga nöije öfwer Lärarnes flit och ungdomens förkofring. Sedermera fortsattes läsningen efter wanligheten.

Jfrån den 29. Sept. till d. 4. Octob. gafs flyttningslof; Och sedan fortsattes arbetet efter wanligheten till den 11 Dec, då ungdomen hemförlofwades till nästa termin med wanliga föreställningar.

Rector har under detta årets förlopp förehaft med ungdomen samma stycken som de föregående åren uppräknade. Likaledes Conrector och Collegæ hwar i sin stad.

En oförmodad lycka har under sidstledne termin tillfallit Skolverket dermedels, att Presidenten, Högwälborne Herr C. Cl. Rosenadler har skänkt till Skolan sitt wackra och walda Bibliotek, utgörande wid pass 4000 Band. Denna hedrande gofwa väntar nu allena på den af Lärare och Läringar så länge önskade dagen, då man antingen får ett nytt Skolhus, eller ock det gamla repareradt, och wid samma tillfälle ett wärdigt Biblioteks rum inredt, hwaruti det, till Gifwarens hedrande och ewerdeliga åminnelse och wederbörandes nöije och nytta kan upsättas.

S. D. G.

[272.] Då nuwarande Rector aldrig hade flyttat ifrån sin i Gæfle hafwande Lectors Syssla, så framt icke de säkraste löften, så om Skolhusets ombyggande, som sielfwa verkets utwidgande blifwit på flere händer gifne; Och efter Sju års förlopp, sakerna likwäl ännu äro i samma ställning, som wid des anträde, må, utom hwad mundteligen tidt och ofta hos Höge wederbörande blifwit föredragit, följande handlingar här intagas, som ett wedermäle i framtiden, att man åtminstone sökt efterkomma sin plikt och skyldighet ej mindre i denne, än andre till Sysslan hörande delar.

[273.]

STOCKHOLMS

uppfostas
 Ämbetsmans Ståndet — — — — —
 Till detta höra

Litterati
 Som från Skolverket gå till Academien, och der applicera sig antingen till Läro Ståndet — — — — eller — — — — Civil Ståndet, att framdeles blifva att engageras uti
 Academici, eller Professorer adjuncter Kongl. Collegierna såsom etc.
 Lectorer vid Gymnasierne HofRätten
 Rectorer och Skolmän Cantzliet
 Prester af alla slag Bergs- och Commerce Collegierne
 de behöfva Magistraten och andra domare Sysslor; Samt de som studera Medicine och Chirurgen.
 behöfva

Lärda Språken Latin Grekiska Ebraiska.
 Theologien
 Jurisprudencia Natura[li]s et Philosophia moralis
 Historien och Statskundskapen.
 Elementa Matheseos et arithmetices.
 Logica.
 Natural historien
 Kyrkohistorien.
 Poesis Latina
 Geographien och Læran om Globen
 Sångkonsten.

Latin, Fransyska Engelska
 Tyska Spr.
 Theologien.
 Jurispr. Na[tur]alis et Philosoph. Moralis
 och alla stycken som de förre

[274.]

UNGDOM

antingen till
 eller — — — — —
 Närings Ståndet
 Till detta höra

Illiterati
 Som från Skolverket ej behöfva gå till Academien utan immediate antingen till Kongl. Collegierne
 Artillerie, Fortifications och Navigations Skolarne, eller andra Verk, såsom
 Amiralitets- och Sjö Officerare, Koopværdifarare.
 Artilleri, Fortifications, infanteri- Cavallerie Officerare
 Ämnen till Kl. Krigs- och Kammar Collegii, samt Kammar Revisions Betjæning.
 Ämnen till konstnärer som höra under ÖfverIntendents ämbetet.
 Banken, Skeppsbyggeriet, Post och Tullverket
 Kronobrännerierne, Lotterierne m. m.
 Kronor uppbörden, Fogdar, hæradsSkrifvare etc.

behöfva

Moderna Språken, Fransyska Engelska Tyska.
 Christendoms kunskapen, efter Catechesen.
 Alnanders och Kryger[s] utkast, eller nogre bättre.
 Sedelæran och Naturliga La[g]farenheten.
 Historien och Statskundskapen.
 Geometrien, Trigonometrien, arithmetiken och Algebra.
 Natural historien.
 Bokhålleri Konsten. bref, ansökningar supliqvers uppsättande m. m.
 Geographien læran om Globen.
 Sångkonsten.

Handlande af alla Slag.
 Handtverkare af alla slag.
 Fabriks-Idkare af alla slag

m. m.
 behöfva

Nästan allt, som de næst föregående.

Ödmjukt Memorial

[275.] I anledning af föregående utstakning lærer oförgripligen ett Underwisnings-Verk i Stockholm böra wara af den widd, att alla dessa språk och wetenskaper, dels till sin början och grundläggning, dels till någon större mognad och fullkomlighet, der läras och drifwas; Och af den beskaffenhet, att ej allena det ringare folkets barn, utan äfwen medelståndens och de förnämre Ståndspersoners Söner måtte der kunna säkrast njuta en, mot deras behof och destination för framtiden swarande och afpassad underwisning.

Då nu å ena sidan, ett sådant Verks inrättande å nyo skulle blifwa dels ganska kostsamt, del ock i anseende till de stycken, som i nuwarande Stockholm förehafwas, öfwerflödigt, Och å den andra samma Skola i flere afseenden tarfwar förbättring; Tyckes oförgripeligen ändamålet kunna winnas genom det nuwarande StorSkolwerkets utwidgande, på sätt, som i medföljande Utkast till **en Skolordning för Stockholms Stad** föreslaget är.

Wid detta utkastets upsättande har man genom sett och rådfört en stor del af hwad, dessa sednare åren, i tämmelig myckenhet blifwit i Tyskland och Frankrike skrifwit om informations werkets förbättring, flere så i protestantiska som Catholska Tyska Stater utkomne nya Skolordningar, och hwad om de Philanthropinske inrättningarna blifwit kundgjordt. Man har deraf nyttjat så mycket, som de lokale omständigheterna och för handenwarande tillgångar tillåta, och egen långlig erfarenhet gifwit wid handen, såsom görligt och nyttigt. Sjelfwa hufwudutstakningen är den samma, som Biskoparne Herveghr och Celsius gjort; men utwidgad, förbättrad, och så combinerad, att ändamålet i hela sin widd och mesta möjliga lätthet erhållas.

Man förmodar oförgripeligen, att hwarken nogon wetenskap, som wid ett sådant verk nödwändigt bör inhämtas blifwit förbigången, eller nogot i allmänhet nödigt språk uteslutet; äfwen som å andra sidan, öfwerflöd, om ock nogot skulle wara, aldrig kan i nogot mål wara mindre skadande, och lättare afhjelpas än i detta. Det antal af timmar, som hwarje Språk och wetenskap blifwit tilldelat, grundar sig uti, och är afpassadt efter hwarjes större och mindre angelägenhet wid den ålder, för hwilken inrättningen är ämnad; Och en liten ändring deruti efter tid och omständigheter ändrar ingen ting i

hufwudsaken. Detta sidsta [276.] gäller likaledes och i synnerhet om de Compendier och läroböcker, som blifwit föreslagne. Man känner fullkomligen deras bristfälligheter; måtte man snart få bortbyta dem emot tjenligare och bättre efter ungdomens begrep och omständigheter afpassade! Mätte Högl. UpfostringsCommissionen, genom utsatte premier upmuntra dugtige och wid ungdomsunderwisning öfswade män, att utarbete tjenliga och för Svensk ungdom afpassade Skolböcker! Mätte man en gång kunna umbära de Tyska Compendierne! Egde uppfostringsSällskapets arbetande ledamöter så mycken tid och så practisk erfarenhet, som de ega god wilja, torde man böra kunna nogot hoppas.

På alla de ställen i Utkastet, der det tarfwats, har man i korthet tillagt orsaken till det, som föreslås; Dels at wederbörande, wid granskningen måtte kunna pröfwa des giltighet, som är grundad i sakens natur och en lång practisk erfarenhet, dels ock att läraren sjelf aldrig måtte misstaga sig om intentionen derwid. I Capitlet om underwisnings Methoden har man winlagt sig, att i stöd af andras och egen erfarenhet, föreslå det bästa görliga; Och följt medelvägen emellan för mycken utan läsning, som i förra tiden war ett nog utropadt fel, och det sätt, som sedermera utan särdeles större nytta wid enskildt underwisning blifwit brukadt, och desutan bland en större mängd af olika snille ej är särdeles practicabelt, att genom discourser bibringa ungdomen allt som skall läras. Men att närmare wid hwar sak determinera underwisningssättet låter sig i allmänhet dels swårigen göra dels ankommer mest på lärlingarnes beskaffenhet, och Styrandernes tillställning och specielle tillsyn.

Wid 10. Cap. 7 § får man göra den anmärkning, att då i ett folkfattigt land ungdomen ej bör onödigtwis dragas från näringsvägen, utan heldre ledas dertill, så bör den underwisning, som i allmänna lefnaden tarfwas ej allena wara obetungad, utan äfwen så lättad och upmuntrad, att föräldrar af trängsta omständigheter kunna låta sina barn deruti deltaga; Men deremot den, som leder till ämbetsmannahopens ökande så beskaffad, att icke föräldrar onödigtwis och af en skadelig fördom föranledas, att föra sina barn på den vägen. I sådant afseende torde wara så nyttigt, som till ändamålet tillräckligt, att de ynglingar, som wilja genom de litteraire classerne gå till Academien, börja i 3:dje classen, qvartalswis erlægga till skolCassan . . . RD, samt dubbelt så mycket i Gymnasium, och de som i Real-

skolen wälja tjenstvägen likaledes . . . Rd i kvartalet. Detta blefwe då en fond till gratificatio- [277.] ner för ynglingar, som blifwit af naturen mer än lyckan gynnade; ty som store Snillen rätt så ofta födas i torpet som i en lysande famille; och deras wanwårdande eller qwafwande är oftast en obotelig Samhällets förlust, så böra de barn, hos hwilka nogot sådant wisar sig, och som tillika tryckas af fattigdom, med understöd hjälpas och upmuntras, och de föräldrar i synnerhet dertill bidraga, som enwisa att truga sina, af naturen till näringarne ämnade barn in på tjenstmannawägen.

Nödvändigheten och nyttan af denna föreslagne StorSkolens ändring och utwidgande, så till lärarnes antal som Språk och wetenskaper, kan ej undfalla nogon, som aldrig så litet sett och känner des nu warande bristfälligheter i Hufwudstaden, des ungdoms widsträckningsverkets angelägenhet i Hufwudstaden, des ungdoms widsträcktare behof, och wetenskapernes skiljaktiga läge och skaplyne nu och den tiden Skolorningen utgafs. Real Classen är åtminstone här oundgängligt nödig, äfwen som moderna Språkens införande; Och önskligt wore att det kunde ske wid alla trivialSkolar i landsorterne. Så mycket, efter alla förnuftigas öfwertygelse en wäl inrättad offentelig undervisning har i alla afseenden företråde för den enskildte, hwilken, att förtiga andra olagenheter, oftast på en slump måste lemnas i omogne ynglingars händer; så nödigt är ock, att ett Skolwerk i Stockholm är i alla afseenden så inrättadt, att ända till de bättre stånds personer ej finna betänkligt att der insätta sina barn. Här är ej ställe att wisa hwad Föräldrar, lärare och Skolar skulle winna genom en sådan för ungdom af alla Stånd gemensam undervisning; Men nyttan för den förnämre ungdomen är handgriplig. Wåre ädlingars, genom första upfostringen weklige kroppar skulle genom wanan att tåla alla årstider och wäderskiften, stärkas och häradas, hälsan stadgas, sinnet muntras, och själens krafte af kroppens styrka ökas, i det stället nu den fysiska upfostringen alldeles försummas och den Moraliska antingen orätt skötes eller wanskötes. Men om ock denna [278.] önskan, för inrotade fördomar och andra omständigheter skull: ej står att winna, är åtminstone saken ej mindre oundgänglig för Medelståndens och allmänhetens skull: hwars röst för en förbättrad undervisningsanstalt i Stockholm, man dageligen hörer des mera uphögd, ju ofullkomligare och kostsammare de finna den enskildte, som de kunna skaffa

sine barn hemma uti sina hus. Jfrån dessa båda classer af Stockholms inwånare blifwa ock, oaktadt alla mindre gynnande omständigheter wid pass 80 barn årligen i Stockholm inskrifne; ett så mycket tillförlätligare prof af allmänhetens stadgade förtroende för den offentl. undervisningen i allmänhet och lärarnes flit och skicklighet i synnerhet, som detta tillopp wisst icke förorsakas af Skolens yttre utseende och inre beqwemligheter, en trång mörk och instängd belägenhet mellan höga hus och trånga gator; en owanlig trängsel i nedre Classerne; ett hus, som liknar ett misgärningsmäns förvaringsställe, som med ögonskenlig lifsfara bebos, och som i alla afseenden är en hufwudStadens synnerliga wanprydad.

Sluteligen får man i ödmjukhet erindra, att om detta Utkast blifwer, som man på det högsta önskar och af K M:ts ömhet för informationsverket med all tillförsigt hoppas, i nåder gilladt och till verkställighet befordradt, blifwer nödwändigt, att ej allena anslå 3:ne nya löner, för 2:ne Lectorer och en Adjunct, så tillräcklige, att fullgode män, hwarest och (i) hwad Stift de finnas, kunna emottaga dessa Sysslor, och derwid, utan bekymmer för tarflig utkomst nogon längre tid förblifwa, emedan täta ombyten äro alltid skadlige; utan äfwen i den mon förbättra de gamle på staten warande löner, i synnerhet i de nedre Classerne, som de här tills warit otillräcklige, som arbetet nu mera blifwer i anseende till längre lästid och flere timmar om dagen drygare, och som i följe deraf mindre tillfälle gifwes, att genom privat undervisning nogot förtjena. Den som aldrig så litet behagar eftersinna, huru för Gud och framtiden answarig, för samhället wigtig, och för eget Samwetes lugn om Sysslan en Skolman bestrider: Hur träget arbete från morgon till afton derwid wankar: Och huru litet retande en trög och sällsynt befordran, ett allmänt förakt af högre Stånden, och en knapp lifnäring på en dyr ort, warit och är, lærer man undra, att nogon will åtaga sig en sådan Syssla, än tycka det SkolBetjente njuta större löner än de förtjena och göra gagn före. Om k. Storscholen åtminstone wägar man med så mycket större trygghet försäkra, att des lärare hwar för sig, gjort allt hwad af dem nogonsin i verkets nu warande belägenhet kunnat åstadkommas, ehuru litet man ock låtit derom offentligligen afichera, som de årligen derifrån [279.] til Academien, andre Werk och Näringarne utgångne wackre ynglingar ej mindre

än den der ännu befintlige ungdom derom lemna giltigt witness. Lönerne deremot äro efter kongl. Stat, som följer; Hwarwid man tillika till högwederbörligt ompröfwande will upgifwa, hwad ohngeferlig förbättring de böra anhålla, om werket alltid skall, wid den sig dagel. mer och mer yppande brist på gode Skolmän med fullgode lärare kunna förses. Spanmålen är uptagen till 2 RD 8 ss tunnan, som sedan Commissionärs arfode Centonal afgift och andre omkostningar äro afdragne, är det högsta, som kan räknas i behåll.

	120 tr. gör RD.	260. tillökning RD.	90 RD.	Summa RD.
Rector har på stat	120	260	90	350
Conrector ———	70	151	49	200
Primus Lector ny lön	—	—	220	220
Secundus d:o d:o d:o	—	—	200	200
Lector i RealClassen	30	65	100	165
Adjunctus ny lön	—	—	50	50
Collega 1. ———	40	86	20	106
— 2. ———	30	65	20	85
— 3. ———	25	54	20	74
Pedagogus Cantors lön	20	43	30	73
Waktmästaren ny lön	—	—	16	16

Att detta förslag är i knappaste måtto tilltaget, finner den lätt, som will jämföra arbetet wid ett Skolwerk med arbetet wid de fleste civil och ecclesiastik Sysslor, och de löner som wid hwardera gifwas. Men Skolmän böra hwarken riktas, eller swälta och tigga; och nöija sig alltid med en tarfwelig utkomst. Skulle således kongl. M:t allernådigst behaga bifalla och stadfästa denna föreslagne ändringen, och förbättringen af nu warande StorSkolans inrättning, så gör man sig det underdåniga hopp, att till de nya lönerne, och de gamlas förökande får användas så wäl den summa, som utur Stadens Cassa för warit anslagen till Fransyska kyrk och Skolstatens aflöning, som afkastningen af det sammanskott, hkt i sådant hopp och till underdånig glädjebetygelse öfwer Hs Kl. Höghet CronPrinsens födelse blifwit gjordt af Borger- [280.] skapet och almänheten i Stockholms Stad; samt af hwad i landsorterne samlas, så mycket som till bristens fyllande behöfwes. Stockholm d. 18 Maji 1779.

Joh. Murberg.

Obs. Detta lemnades in föreskrefne dag till Doct. Uno Troil, som communicerade det med Herrar Riksråden C. Fr. Scheffer, And. Höpken och C. Sparre, samt HofCancellaren Fr. Sparre tillika med sjelfwa Utkastet till en Skolordning för Stockholms Stad. Sedan nämde utkast wunnit alla förnåmes fulla bifall, utom A. Höpkens, som mindre hade att påminna derwid, än wid sjelfwa reformationen, hwilken han ansåg mindre nödig, beledsagade Dr Troil det med följande memorial till Konungen.

Aller un[der]dånigste Memorial.

Då E. k. M:t wid flere tillfällen behagat yttra den ömhet, hwarmed E. k. M:t allernådigst omfattar upfostringsverket här i riket, så hoppas jag att E. k. M:t med wanlig nåd tackes anse, att jag i underdånighet wågar anföra nogot rörande Skolinrättningarnes förbättrande här i Residencet. Fornä Sweriges konungar hafwa äfwen låtit denna angelägenhet ligga sig sorgfälligt om hjertat. Konung Carl IX. uprättade en Stat för Skolarne här i Stockholm, som sedan af k. Gust. Ad. och serdeles af Drottning Christina 1649. blef ökt och confirmerad, samt af k. Carl XI förnyad. E. k. M:t har äfwen allernådigst täckts gilla och bibehålla den samma, i anledning hwaraf Skolbetjeningen wid Sju särskildta Skolar i Stockholm utaf kronan nu aflönas med 905. tunnor Spanmål årligen, Wid alla desse hafwa ynglingar blifwit handledde, enligt flere tid efter annan författade instructioner, som utmärka mera smak, att bibehålla en gammal Method, än att i des ställe införa nogot bättre, och hwilke således medföra altför ringa nytta för det allmänna. 1724. års Skolordning är den, som nu följes, och hwilken man snart skulle tro wara en lämning af 16. Seculo, om den icke af k. Fredric wore underskrefwen. Den är i flere afseenden otjenlig, samt i högsta måtto olämplig för det tidehwarf, uti hwilket wi lefwa, och för ett folk som äger den oskattbara lyckan, att styras af en konung, som will regera öfwer uplysta och dygdiga undersåtare. En ny Skolordning har derföre länge warit efterlängtd; och wågar jag i djupaste underdånighet till E. k. M:t nådiga godtfinnande upgifwa det bilagde Project för en Skolinrättning i Stockholm, hwilket derest det winner E. K. M:ts höga approbation, framdeles torde med nogon ändring kunna wara till rättelse wid utfärdandet af en allmän Skolordning

öfwer hela riket. Sjelfwa hufwud utstakningen dertill är gjord af Biskoparne Dr Herveghr och Celsius, men sedan af Rectorn wid StorSkolan Magister Murberg, hwilken jag i underdånighet wågar nämna, såsom en man af utmärkt skicklighet, i samråd med mig utwidgad, förbettrad och så combinerad, att ändamålet i hela sin widd, måtte med minsta möjliga kostnad, och mesta möjliga lätthet och nytta erhållas. Man har derwid rådfört större delen af hwad desse sednare åren [281.] i tämmelig myckenhet blifwit skrifwit om Informations werkets förbättring i Tyskland och Frankrike, flere i Tyska protestantiska och Catholska länder utgifne nya Skolorordningar, och hwad om de Basedowske Philantropiske inrättningarne utkommit, äfwen så Herr CancellieRådet Schönbergs interessante afhandling i detta ämne, samt derutaf nyttjat så mycket som locale omständigheter och för hand warande tillgångar kunnat tillåta.

Werkställes det här i underdånighet bilagde projectet, förmodar man med skäl, att äfwen de förmögnares och förnämre Ståndspersoners barn uti denna Skola kunna winna den underwisning, att de sedan på egen hand, då det tarfwas kunna freqventera de större lärosäten. Man har äfwen till den ändan utom de lärda Språken, som äro oundgangelige för dem, hwilka framdeles uti Lärdoms wägen komma att nyttjas, föreslagit de lefwande Språken, såsom ounbärluge för dem, som ämnas till Civile och Militaire Stånden, och det så, att då en del utaf ungdomen sysselsättes med Latinet etc. inöfwas de öfrige uti fransyskan, Engelskan etc. På samma sätt har man äfwen så indelt läsningen i wetenskaperne, att ungdomen ej må beswäras med sådant, som icke gagnar; Men att derjämte underwisning icke må saknas i det som för dem kan wara nödigt att weta i anseende till de särskildte ämbetswägar de framdeles komma at taga. Synnerligen har man dock påsyftat detta med den nya så kallade mathematiska Skola, hwarest ämnen beredas för Artillerie, fortification, Navigation, Landtmäteriet, konstacademierne Skeppsbyggeriet m. m.

Äfwen så har man icke ur aktlåtitt den fysiska delen af Barna upfostringen, då i samma mon själen odlas, kroppsöfningar äfwen äro nödige, dels till kroppens härdande, och hälsans deraf beroende stadga, dels till Sinnets muntran, till hwilken ända äfwen blifwit föreslagit, att de förmögnares barn emot en ringa afgift uti Dans-

fækt- voltigen- och ridkonsten m. m. af skicklige exercitiemästare måge handledas.

Allernådigste konung.

Att aldeles ånyo företaga en Skolinrättning efter de här utstakade grunder, skulle medföra en ganska dryg kostnad; är äfwen mindre nödigt, då med StorSkolans uphjelpande, och nogon liten förökning uti Skolfonden samma ändamål kan winnas. Härtill fordras dock twänne hufwud omständigheter, ett bättre hus och flere lärare. Efter författningarne är Staden skyldig att hålla Skolehus. Det nu warande är så bofälligt, att Magistraten för flere år sedan anslagit en betydande summa till des reparation, som dock lyckligtwis icke gått i verkställighet. Jag säger lyckligtwis, ty huset är till Skolehus aldeles otjenligt, ligger [282.] wid en smal gränd, är trångt, och så ohyggligt, att det icke längre bör eller kan nyttjas, utan måste ett nytt hus på beqwem och öppen plats beläget, inköpas och till Skolhus apteras. Kostnaden kan icke för magistraten blifwa af betydighet; ty utom köpeskillingen för det nuwarande Skolhuset, som kan säljas, innestå hos Magistraten 4000 RD specie såsom mellangift af hs Excellenc Herr Bengt Horn, som enligt regeringens kraf, af den 9. Aug. 1666 — emot det nu odugliga Skolhuset feck tillbyta sig det af konung Gustaf Adolf Staden till Skolehus donerade på riddarholmen belägne och nu fru Schantz tillhörige hus.

Hwad åter flere lärares antagande betrefar, samt deras aflönande, så kan fond dertill erhållas dels af fransyska Lutherska kyrkan, derest E. K. M:t i nåder finner för godt, den såsom mindre nödig indraga, dels genom nogon jämkning wid kyrkoSkolorne i Stockholm. Skulle E. k. M:t dertill äfwen allernådigst täckas anslå den summa, som på min underdåniga begäran i anledning af H. K. H. kronprinsens hugneliga födelse, till upfostringswerkets förbättrande i Stockholm blifwit öfwer hela riket, dock rundeligast af Stockholms Borgerskap insamlad, så blefwe denna inrättning det icke minst talande wedermåle af E. k. M:ts wisa regering och nådiga omsorg för sitt folk. den blefwe då äfwen wärdig det stora namn af Musæum Gustavo Adolphinum med hwilket jag underdånigst anhåller, att denna Skola, då den kommer i wederbörligt skick, må få nämnas framhärda etc.

Uno v. Troil.

H. k. M:t behagade härpå remittera Utkastet till Höglofl. upfostringsCommissionens granskning, hwarest det efter års förlopp till alla delar gillades, och derpå med des recommendation till k. M:t återsändes; K. M:t har sedan behagat uppskjuta med sitt yttrande deröfwer, och man afwaktar ännu det samma. Jmedlertid ingafs till den nya Inspector Scholæ kongl. ÖfwerHofPredikanten och P. P. Her Baron Taube efter des tillträde till Sysslan följande memorial.

Att i en tid, då Skolwäsendets uphjälpande med yttersta nit och alfwar i alla uplystare länder i Europa bearbetas, des belägenhet hos os äfwen tarfwar k. M:ts nådiga åtanke och landsfaderliga ömhet, derom intyggar allmänhetens röst från flere år tillbaka, Riksen Ständers omhugsan wid flerere möten om en ny Skolordnings utfärdande, och alrarest k. M:ts eget högt uplyste yttrande wid flere tillfällen. Men hwad i allmänhet och med största skäl säges om des beskaffenhet i riket, kan med ännu större grund sägas om des tillstånd i sjelfwa residencet. Här fattas ingalunda Barn Skolar, der de ringare inwånare barn i kristendomskunskapen, räknande och skrifwande få en emot deras destination swarande underwisning, häldst sådane, dels på kronans stat, dels på församlingarnas egen bekostnad finnas wid mest alla Stadens kyrkor; [283.] men här felar ett underwisningswerk för förmögnare föräldrars, ämbetsmäns och Ståndspersoners barn, som nödwändigt tarfwa en widsträcktare underwisning i de språk och wetenskaper, som framdeles äro dem nödige antingen i k. M:ts och rikets tjenst eller i det widlöftiga näringswerkets mångfaldiga grenar. Ett sådant underwisningswerk borde kongl. StorSkolan wara; men derwid lägga 1:o sjelfwa husets och 2:o sjelfwa inrättningens beskaffenhet öfwerwinnerliga hinder i vägen.

Hwad huset angår, är det så *trångt*, att lärare och lärlingar måste i sina Classer, med yttersta möda packa sig tillsammans, om de skola kunna inrymmas. Det ligger midt inuti staden, emellan twänne smala gator. med höga hus omgifwit; och är således så *mörkt*, att man wintertiden nästan hela dagen måste bruka ljus, och saknar aldeles den fria utsigt och wäderwäxling, som för lärarnes och ungdomens hälsa och munterhet äro så högstangelagne. Det är ändteligen så *bofälligt*, att det ej utan ögonskenlig lifsfara kan bebos; Och i alla afseenden så ohyggligt, att ingen kan undra, om Stadens inwånare

af utseendet skrämmas ifrån att der insätta sina barn; hwadan det och redan 1773 om sommaren blef aldeles utdömdt, och en ansenlig penningesumma anslagen till des ombyggande. Men då detta Magistratens beslut för okände orsaker, ej strax kom till verkställighet, har man sedermera ej vidare welat yrka derpå, förrän man skulle dermed kunna förbinda en lika så nödig och nyttig förändring uti sjelfwa underwisningsinrättningen.

Då denne är i alla delar likmätig 1724-års Skolordning, och således så i afseende på lärarnes antal, som lärostycken och underwisnings Methode mindre lämpad för närwarande tid, har det från flere år tillbaka warit en allmän och enständig önskan, att hufwudstaden måtte få ett underwisningswerk, som i widd efter omständigheterna swarade mot ändamålet af en offentelig underwisning, och den till så mångfaldiga särskildte lefnadssätt ämnade ungdomens nödwändiga behof. Att förtiga, hwad i afseende härpå blifwit tid efter annan yttradt i allmänna skrifter och dagpaper — Att förtiga det bifall, och tillopp af bättre folks barn, som en för några år sedan här i Staden börjad privat inrättning hade; Och hwilket tillopp är lika öfwerlygande om behofwet och nödwändigheten af nogon dylik anstalt i Hufwudstaden, som des snara förfall och undergång inty- [284.] gar om des ofullkomlighet och lösliga grund. Att äfwen ej nämna Tyska Skolan härstädes, der ej annat, än det som wid näringarne fordras förehafwes, och dock många ynglingar äfwen af noblesen insättas endast i brist af annan utväg; wågar man häruti åberopa sig egna dagliga erfarenheter. Altsedan den ofullkomliga Thenstedtska inrättningen uphörde, har förlägenheten i detta mål warit så stor, att föräldrar af bättre wilkor, som antingen insett bristfälligheten i den handledning som deras barn få af unga studenter såwäl hemma under deras ögon, som än mer wid Academierne, dit desse för sitt eget och ej för disciplarnes behof oftast måste förförsändas; eller ock icke förmått draga tyngden af en så kostsam förskickning, warit nödsakade att i Pension intinga sina Söner i Landsorterne, såsom Gæfle, Strengnæs, Vesterås, Köping och andre ställen, ja äfwen att sända dem utom riket, hwarpå de unge Grefwarne Löwenhjelm flyttande till Strasburg är ett nyligt exemple. Klagan öfwer denna förlägenhet hörer man allestädes och dageligen; och det så mycket mer, som det glada hopp Hufwudstadens inwånare i stöd af kongl. Majts nådiga bref af den 6 Nov. 1778 om

en allmän Collect till upfostringswerkets uphjelpande i Stockholm fattat, ännu icke synes närma sig till sin fullbordan. Denna deras belägenhet är det min skyldighet att hos Tit wid anträdet af des nya ämbete, föreställa, med ödmjukaste anhållan, det tackes Tit den för H. K. Mt frambära och med sitt gällande förord så beledsaga, att detta Stadens förnämsta Skolwerk, som från sin början är helt och hållet Gustavianiskt, måtte under Gustaf III. bringas till den fullkomlighet, medels en snar verkställighet af det till K. Mt ingifne utkastet till en Skolordning för Stockholms Stad, som närvarande tidsupplysning fordrar, omständigheterna tillåta, och under K. Mt sälla regering med så mycken och säker tillförsigt wäntas. m. m.

NB sjelfwa memorialet, som ej war till hands wid dettas afskrifwande och finnes bland acterne, och är utförligare —

År 1784. uti Julii månad ingafs till Hs Excellence Riksrådet och ÖfwerStåthållaren Baron Carl Sparre följande Memorial.

S. T.

Då å ena sidan T. mångfaldiga och wigtiga ämbetsgöromål altid göra mig försynt, att med mundtligt föreställande af mina åligganden uptaga T. tid och tålmod; Och å den andra det werkets belägenhet, hwarwid jag tjenar, anropar T. nådiga och werksamma åtgärd och hjelp med det aldraforderligaste, smickrar jag mig med det hopp, att T. wid nogon ledig stund wärdes genomögna, hwad jag här medels wågar i djupaste ödmjukhet föredraga.

Underwisningen wid Skolar och Gymnasier i riket är, oakadt [285.] de obetydliga förbättringar som 1724. års Skolordning gjorde, ännu i samma ställning, hwaruti hon, wid des första ordentliga inrättning uti Dr Christinas tid, blef satt, och går i allmänhet ut på, att tillskapa Språklärde Academici eller halfklärde och således dålige Prester, och öka ämbetsmannacorpsen på näringarnas bekostnad. Huru litet den således, wid närvarande upplysning och ändrade tanke och lefnadssätt är lämpad till sitt behörige ändamål, särdeles då nästförflutne tidens författningar, som bundit all civil heder och anseende wid ämbeten och titlar, med förakt för näringarne, gjort riket wimlande af tjenstfiken ungdom, har längesedan fallit alla tänkande i ögonen, och wäkt en allmän önskan om nödig ändring, och

en sådan förbättring af de allmänna underwisnings anstalterne, att de till alla delar måtte swara emot sitt åsyftade ändamål. I Hufwud-Staden är denna önskan så mycket ifrigare, som behofwet der är mera känbart, dels i anseende till inrättningarnes bristfällighet i flere afseenden, dels i anseende till den större mängd af ungdom, som hafwa fri och offentlig underwisning, dels ock i anseende till större upplysning i allmänhet om den tidigare och ymnigare afkastning af ungdoms arbete, som man har att wänta i närings- än i Litteraire och Civile ämbetsvägen; Och ett talande bewis deraf är den beredwillighet, hwarmed blott de lägre classer af Stockholms inwånare bidrogo till det sammanskott, K. Mt wid tillfälle af KronPr. födelse, behagade, till detta ändamål äska. Det är dock icke desse lägste classer af St. inwånare som i anseende till tarflig underwisning för sina barn äro i den beträngdaste belägenheten. De gå nemligen merendels till de näringar, hwarwid mera näring och kroppsstyrka, än underbyggnad i wetenskaper fordras; och (få) således i nuwarande små Skolor nogorlunda nödortftig underwisning. Det är egenteligen Medelstånden och Civilämbetsmän, som sakna en med deras afsigt och önskan instämmande offentligunderwisnings Anstalt; i synnerhet då deras wilkor ej tillåta dem, att antingen i huset hålla en dyr legd och sällan doglig informator, eller sätta dem i en än dyrare pension i Strengnäs, Westerås, Gäfle, eller andre ställen kring Stockholm, sedan nu på flere år inom Staden intet säkert ställe dertill gifwits. Det är i afseende på desse, hwilkas barn mest applicera sig till Civil-Ståndet, eller sådane näringar, som fordra underbyggnad i wetenskapernes åtminstone första och allmänna grunder, som det utkast till en Skolordning för Stockholms Stad upsattes, hwilket wunnit T. approbation och kongl. Upfostrings Commissionens recommendation, samt nu på tredje året hos kongl. Majjt wäntar på sitt öde. Det kan ej wara i allmänhet fullkomligt; ty det måste göras localt och efter förhanden warande eller förmodade tillgångar; Men jag wå- [286] gar förmoda, att det i de hufwudsakligaste mål, är så swarande mot ändamålet, som omständigheterna kunnat medgifwa. Det är verkställigheten deraf, eller af nogot i det närmaste dylikt, som Stockholms ämbetsmäns och Borgerskaps allmänhet för sina barn oundgängligen tarfwar, med ifrigaste åstundan önskar, och med gladaste hopp wäntar af K. M:ts nåd och T. werkande förord. Det är den största och nyttigaste wälgärning T. nogonsin kan lägga

till sine öfrige höga förtjenster om denna menigheten och om ej den mest lysande, dock den waraktigaste minnesstod som nogonsin kan resas Tit glorieusa Öfwerståhållarskap, samt i alla tider tillskynda T. mångfaldiga wälsignelser af föräldrar och barn. Detta denna Menighetens angelägna åliggande dristar jag så mycket häldre för T. frambära, som ingen bättre än jag känner T. ädelmod och nit för allmän wälfärd, som min Syssla mig det ålägger, och som blott mera tillsyn och trängnare arbete, men ingen annan förmon mig deraf tillflyter än det nöget, at se en högst nödig och nyttig sak af T. befordrad till verkställighet, och att i en widsträcktare krets få använda den lilla förmåga, att gagna en tillwäxande ungdom, som 30 års arbete i denna wägen ännu lemnat mig öfrig. Tit är den enda Person i riket, som kan, med önskad werkan frambära denna hufwudstadens nödtorft inför Thronen: T. höga ämbete, såsom des Högste Styresman fordrar det. Och T. wälgörande hjerta och nit för des wäl äro mer än säker borgen för ett lyckligt och önskad utslag. Hwad större bewis, hwad nyttigare wedermäle af sin nåd kunde wäl ock H. K. Mt lemna Stockholms Stads allmänhet wid sin så hjerteligen önskade lyckliga återkomst? Hwad kunde wara oföränderligare minningsmärke deraf, än det projecterade Lyceum Gustavo Adolphinum?

Men Nådige Herre, skulle emot min och allmänhetens önskan och wäntan, K. Mt för egne och okände orsaker i nåde finna för godt, at med denna reformation af Stockholm (s) Skolwerk än vidare skall uppskjutas, så dristar jag å egne, mine medarbetares och Skolungdomens wägnar allra ödmjukast anhålla om en sak, som hel och hållen beror af Tit egen nådiga åtgärd. Nuwarande Skolhusets bristfällighet kan så mycket mindre undfalla T. kunskap, som T. sjelf för 11. år sedan fann det oundgängligen fordra 20/m D:r reparation; och sedan den tiden har det wisst icke förbättrat sig. för T. behöfwer ej beskrifwas des belägenhet inom höga hus och de nästan trängstator i Staden: des trängsel. der stundom 60 till 70 barn måste inpackas på hälften så många qvadrat alnars Areal rymd i de nedre classerne: des inwärtens beskaffenhet i anseende till utnötte golf och bänkar, ogenomskinlige fönster, och swarta wäggar m. m. T. har sjelf sett, huru alltsammans mera liknar misgärningsmän (s) fängelserum än offentliga ungdomens underwisnings ställen. Men T. torde ej lika lätt föreställa sig, hwad werkan den sidstledne owanligt

stränga och långsamma wintern haft på lärarnes och lärlingarnes kroppar, sinnen och arbets munterhet. De förre, och bland dem jag och min Conrector i synnerhet, hafwa ådraget os den ohälsa, at wi näppeligen nonsin kunde blifwa restituerade, utan kanske efter få år lemna hustrur och flere faderlösa barn i fattigt och wärn- [287.] löst tillstånd till försynens försorg: Och af de sednare hafwa snart hälften öfwer gifwit Skolan, så att en åter infallande dylik winter snart kunde göra det förfallna huset aldeles öde. Så mycket denna målning lærer röra T. ädla och för den lidande mänskligheten ömmande hjerta, så litet är den öfwerdrifwen och så nödwändig blifwer en skyndsam hjälp. Den wänte wi af T. och derom wägar jag å wåre och ungdomens wägnar, supplicera. Det kan wara en mycket dräglig skada för riket, att en och annan utarbetad Scholkarl faller några år för tidigt undan, och lemnar rum åt yngre och muntrare män; Men om ungdomen äfwen ej kan trifwas uti Lärohuset, och fattige föräldrar således förlora den enda utwäg de härtills haft till sine barns underwisning blifwer fölgden för dem begge och Riket nu och framdeles mera känbar. Stockholms Magistrat ådrager sig wåra barns rop efter bröd, och delaktighet uti alla de den upväxande ungdomens framgena brott och laster, som genom en bättre stäld underwisning i wår Skola kunnat förekommas. T. wärdes ej onådigt anse denna utswäfning i ett mål, som förtjenar Tit ädelmodige åtanke. Med den wördnad jag hyser för Tit och den försyn jag har att med klagowisor falla ofta beswärlig, skulle jag äfwen nu icke oroa Tit dermed, utan med tålmod afwakta den åtgärd, som jag och allmänheten i Stockh. med så mycken tillförsigt hoppas, så snart omständigheterna det tillåta, så framt icke yttersta nödwändigheten både för lärare och disciplar, aftwinga mig detta nödrop, i den wissa öfwertygelse, att Tit både nådigt will afhjelpa en så tryckande och betydande swårighet, och äfwen aldrig kan wara utan utwägar der-till m. m.

Jag anropar än en gång T ädla och öma hjerta för en lidande allmänhet, för fattige Föräldrar, för ila klädde barn, för trälände Skolmän och under säkraste förtröstan med djupaste wördnad framhärda att wara etc. etc.

[288.] Utkast till Inrättning af Lyceum Gustavo Adolphinum i Stockholm.

1 Cap. om Inrättningen i allmänhet.

§ 1. Ett upfostringswerk i Hufwudstaden, som i anseende till den der befintliga mängd af upväxande ungdom, och des mångfaldigt åtskilde destination för framtiden skall till alla delar swara emot sitt ändamål, bör i alla afseenden wara af den inrättning, widd och fullkomlighet, att ej allena ringare folks barn, utan äfwen medelståndens och höga ämbetsmäns, samt Ståndspersoners Söner kunna der insättas, och njuta all den underwisning och handledning, de tarfwa till kännedom och utöfwande af sina plikter mot Gud, Öfwerhet, fosterland och sig sjelfwa, som gode nyttige och wärdige medborgare, i hwad Stånd eller näring de af Försynen omständigheter och böijelser framdeles satte blifwa.

§ 2. Alla de lärda Språk och wetenskaper, som wid andra i riket warande trivial Skolor och Gymnasier wanligen förehafwas, böra således wid detta werk med grundlighet bibringas den ungdom, som ärnar wid Academien söka widare förkofring och mognad, att derifrån sedan inträda i Läro eller Civilämbetsmannas Stånden.

§ 3. Likaledes skall för de ynglingar, som till sitt föremål wälja den illiterata tienstemannas- eller Näringsvägen, och dertil ej behöfwa Academisk förberedelse och underbyggnad, gifwas så afpassad och grundelig handledning till de brukligaste lefwande Europeiska Språken, och alla andra nödiga wetenskaper, som de efter sine skiljaktige syftemål i allmänhet hafwa.

§ 4. Då den Physiske upfostringen är både för sig sjelf ej mindre nödig för ungdomen, än den Moraliska, såsom ock hufwudsakligen bidrager till denna sednares lyckligare framgång, så skall wid detta werk äfwen derpå hafwas afseende; Och till den ändan wissa stunder och tider utses, då ungdomen må till sådane kroppsöfningar anföras, som med des ålder omständigheter och årets tider passa, i allmänna lefnaden gagna, och till kroppens härdande samt hälsans stadgande bidraga.

§ 5. Till gemensamt winnande af alla dessa föremål, skall detta för Stockholms Stad Allmänna Upfostrings och Underwisningswerk

bestå af en Pedagogie Barnskola, en Trivial Skola, ett Gymnasium och en Matematisk Class eller Realskola; Och till den ändan den nuwarande Cathedral Skolan utwidgas, med flere lärare förses, och så inrättas, som i det följande stadgadt warder.

§ 6. Detta upfostrings och underwisningswerk skall, såsom af K. Gustaf I börjadt, af Gustaf Adolf den Store, som dertill hus skänkt, stadgadt och af Kongl. Maj:t, i anledning af kronprinsen Gustaf Adolfs födelse, utwidgadt, och i nytt skick satt bära namn af Lyceum Gustavo Adolphinum.

[289.] 2 Capitlet Om Pedagogien eller Barn Skolan.

§ 1. Som alla de större församlingarne i hufwudstaden hafwa sine egne Barn Skolor, med en eller flere läsmästare försedde; Men St. Nicolai, Kl. Riddarholms och finske församlingen härtills, dertill betjente sig af kongl. StorSkolan; så skall wid detta, för hela Staden gemensamma, större upfostrings werk, wara en pedagogie, uti hwilken de inom broarne boende mindre förmögne föräldrars barn måge intagas, så snart de kunna, utan hinder läsa Swenska i bok; på det desse å ena sidan ej måtte sakna offentlig underwisning, och upfostringsverket å ena sidan ej måtte sakna offentlig underwisning, och upfostringsverket å den andra ej med aldeles oberedd ungdom belastas.

§ 2. I denna Skola böra barnen i Allmänhet underwisas i Christendoms kunskapen, efter Luth. lilla cateches med Sveb. förklaring, i Latins innanläsning, i Skrifwande med Latinsk och Swensk stil m. m. Men i synnerhet skola de första begreppen om Språks lärande, samt paradigmata declinationum och conjugationum uti Swenska och latinska grammatican bibringas dem, som härifrån ärna sig till Trivialskolan; De åter, som för fattigdom, eller andra tvingande omständigheter måste nöija sig med de i allmänna lefnaden allraoumbärligaste kunskapers inlärande, skola i det stället öfwas i Bibliska historien, det allmännaste af räknekonsten, bref, räkningars, supplikers, attesters m. m. upsättande samt läsa lilla *Sammandraget* af *Alla wetenskaper*.

§ 9. Pedagogen, som här underwisar, och tillika med sin Skola, så wäl hwad underwisningen, som andra förefallande omständigheter angår, står under Rectors omedelbara upseende och Styrelse, skall,

utom tillförlätlig insigt och färdighet i alla förenämde Stycken, och de egenskaper som hos en Barn lärare nödvändigt fordras, äfwen wara så grundeligen underbygd och öfwad i Musiken och Sångkonsten, att han en timme dageligen i sin Skola, och twänne timar i wecken i Gymnasii Större Auditorium, kan i vokal musiken gifwa ungdomen all erforderlig underwisning; emedan det Cantor tillförne på Staten tillslagen arfwode blifwer hans egenteliga lön wid denna sin Sysla.

§ 4. Han är ock ansvarig för de böcker kartor och andra saker, som till ungdomens nyttjande i Skolrummet lemnas, att intet deraf förkommer, eller genom wårdslöshet och kitslighet af Skolbarnen förderfwas.

3 Capitlet Om Trivial Skolan

§ 1. TrivialSkolan består af 3 Classer, hwardera med sin egen lärare eller Collega försedd; Och skola här alla de Språk och wetenskaper till sina första grunder läras, som wid andre, med 5 eller flere lärare besatte trivial skolor i riket förekomma, samt drifwas till den grad af mognad och fullkomlighet, som i dessa wanligen winnas.

§ 2. I första Classen underwisar förste Collega; och må ingen här intagas, hwarken från Barn Skolan, församlingarnes pedagogier eller enskildt underwisning, som icke ohindradt kan läsa i bok, Swenska och Latin, utan bok, Luth. cateches wäl, och Swebelii förklaring försvarligen, paradigmata declinat et [290.] conjugat. i Lat. Grammatica och med nogon färdighet skrifwa Latinsk och Swensk stil.

§ 3. Som här grund skall läggas till Språkens regelbundna lärande, och barnen redan till nogon del i minnet läst paradigm. declinat. et Conjugat. utur Latinska Grammatican; så göres nu början med Swenska Grammatikans förnämsta reglor, och så snart de äro fattade med hufwudreglorna i den Latinska, under så jämn tillämpning, att det för barnen mörka i det ena språket, uplyses af det andra. När desse äro skäligen kände, går man till de med Swanska anmärkningar utgifne lättaste Ciceros epistlar, under ständig analysis grammatica och application af reglorna. Sedan man deruti wunnit nogon färdighet, öfwas ungdomen med korta på taflan skrefne meningars öfwersättande på Latin, och ändteligen gifwes dem små utkast att på egen hand öfwersätta.

§ 4. Att på modersmälet uttrycka och föra sina tankar på papperet, anføres ungdomen på det sätt, som nedanföre i 6 Cap. 4 § wid handen gifwes, då lärlingarne tillika underwisas om ordens rätta stafningssätt och bruket af de wanliga skiljeteknen. Till förkofran i Christendoms kunskapen fortfares med Luth. cateches och Sweb. förklaring, tillika med hufwud bewisen utur den H. Skrift, och läses derjämte Millers Bibliska Historier och Feddersens exempelbok. Med det allmännaste af Swenska Historien och Geographien göres en början, och dageligen öfwas ungdomen i Calligraphien.

§ 5. När lärlingarne med dessa öfningar hunnit så wida, att de efter nys nämde Böcker wäl förstå sin Christendom, wäl känna Swenska Grammatikan och det hufwudsakligaste af den Latinska, ohindradt tolka den Auctor de läsit med resolution och tillämpning af de allmänna Syntactiska reglor, känna fäderneslandets geographie och det allmännaste af des historia m. m. skola de, efter anställd examen af Rector och Andre Collega till andra Classen upflyttas.

§ 6. I andra Classen gör Andre Collega med lärlingarne början uti Alnanders lilla Theologie, och låter den fästa definitionerne och det förnämsta af innehållet wäl i minnet, hwarjemte den Catechetiska underwisningen på samma sätt, som i 1 Classen fortsättes. Till öfning i Lat. läses först de lättare och sedan swårare stycken af Cornelius Nep. med resolution och tillämpning af Syntaxis; hwartill fogas Catonium disticha, och början af resolutio prosodaica. Små och efter framstegen passade exercitia stili Latini, häldst imitationer, och öfwersättningar på Swenska af det man läsit, utgifwas flitigt. I Grekiska Språket börjas med innanläsning, paradigmata m. m. och sedan företages Johan. Evang. då Språket af lärlingarne gifwes både på Latin och Swenska. fäderneslandets historia läses nogot widlöftigare än i 1 Classen, och början göres med allmänna historien. Ifrån kartan öfwer Swerige går man fort till de andra riken, och wissa timar förhafwas de första grunderna i räknekonsten.

§ 7. Kunna nu ynglingarne skäligen utreda sig i Cornelius och lat. disticha med prosodien; efter de allmännaste grammatiska reglor skrifwa latin; obehindradt läsa och resolvera Johannis Evangelium; I gamla historien känna de namnkunnigaste folks och länders öden, samt fäderneslandets nogot nogare; I Geographien det förnämsta af Europas riken, landskaper och Städer; I arithmetiken räkna 4:or

Species i enkla tal m. m. Må de, på sätt som i § 5 skrifwes till 3 classen flyttas.

§ 8. I 3:e classen begynner 3:dje Collega, i *wetenskaperne* med Compendium theolog. å latin på det sätt som i 6 Cap. 7 § säges; och nogon timme i weckan anställes återhämtning af Christendoms kunskapen på sätt som i 1:a och 2:a classen skedt; med ett kort utdrag på Swenska af Naturliga lagkunskapen och Sedolæran; och med Euclidii elementa. Med en nogare kännedom af fäderneslandets Geographie och historie förbindes det allmännaste af nyare universal historien och Statskunskapen, af läran om Globen, och andra rikens Geographiska, Physiska och politiska beskaffenhet; I arithmetica går man till brutna tal och så vidare. Till öfning i Språken läses Cornelius och Justinus eller Jul. Cæsar samt Ovidii lib. tristium, med Analysis prosodaica, jemte exercitia i Lat. och Swenska stilen, Lucæ Evangelium och Acta Apost. och i Ebraiska språket börjas med innanläsning och paradigmata. Likaledes göra de, som ämnas till Classis civilii i Gymnasium, här början med fransyska, tyska och ängelska Språken i *stället för Grekiska och Ebreiska*.

§ 9. Så fort lärlingarne i desse nämde stycken lagt den grund, och hun- [291.] nit den färdighet, att de skäligen kunna i Vetenskaperna göra redo för hwad i de brukade compendier innehålles, för 1. boken i Euclides och räkna Q:r Species i hela och brutna tal. I Språken utan swårighet tolka de nämde Auctores samt skrifwa grammaticæ rätt Latin, och i Ebr. wäl innehafwa Lecturen och paradigmata, skola de efter af Rector anstald profning uti Gymnasium intagas.

4. Capitlet Om Gymnasium

§ 1. I Gymnasium skola så wäl de Språk och wetenskaper, hwar till grund är lagd i uti Trivial Skolen, som ock flere här tillkommande, i den widd och fullständighet läras, att den härifrån till Academien utgående ungdomen fullkomligen kan dels begagna sig af de offentliga föreläsningarna, dels å egen hand fortsätta och drifwa sina studier till mognad. till den ända skall underwisningen här bestridas af 4 ordentlige Lärare, Rector, Conrector och två Lectorer, och i wissa delar af Lector Mathematum i RealSkolan.

§ 2. I anseende till olika destination, antingen till Läro eller Civil Ståndet, och således olika behof af underwisning i Österländska

eller lefwande Europeiska Språken skall Gymnasii ungdomen skiljas i twänne classer Civili och Litteraria; Och dessa båda åter, i anseende till olika framsteg i öfre och nedre circlen; hwilke alla wid föreläsningarne än förenas, än skiljas, som omständigheterna fordra och Lections utkastet wisar.

§ 3. För dessa classer och circlar föreläses af *wetenskaperne* Theologia dogmatica och kyrkHistorien, Juris prudentia na[tur]alis och Philosophia Morali, Historien och Statskunskapen, Geographien och Läran om Globen. Logica, Arithmetiken mathematiken och NaturalHistorien; af *Språken lärda* Latin Grekiska och Ebreiska; af lefwande Språk: fransyska Tyska och Ängelska, på sätt, som i följande §§ stadgas.

§ 4. Efter en sådan förberedelse om religionen i allmänhet, som Humblas Schema Religionum innehåller, läses Theol. dogmatica efter Voeldikes eller något annat Compendium, tre timmar i Weckan för hela Gymnasii ungdomen tillsammans. Läraren utreder derwid definitionerne, wisar huru lärostycket är grundat i den H. Skrift, huru det med andra Trones läror sammanhänger, och huru det bör till (till) utöfning och tillwäxt i Christendomen användas. Tillhaller ungdomen att wäl fästa det hufwudsakligaste, tillika med hufwudbewisen ur Skriften, i minnet och hjertat; Och äfwen uptager och utreder så kort, som ske kan de förnämsta controversier med wåre religionsförwandter.

§ 5. Med de lärlingar, som en eller flere gånger genomgått denna cursus, och snart äro färdige att dimitteras till Academien, anställes särskildt ett Collegium repetitionum 2 timmar i Weckan; och en timme föreläses dem likaledes det hufwudsakligaste i kyrkhistorien.

§ 6. Naturliga Lagens kännedom om Sedolæran föredrages 2. timmar i weckan efter Brunmarks Compendium för öfre och nedre Circlen särskildt.

§ 7. Historien och Statskunskapen läses med Gymnasium och Realskolan samfäldt 2. timmar hwar wecka. Man begynner med universalhistorien, går med fäderneslandets något nogare, och skynnar sedan till andre riken och stater.

§ 8. Uti Geographien, hwaruti redan god grund är lagd i trivial-Skolan och i realskolan särskildt, samt i Läran om Globen och werldssystemet, öfwäs Gymnasi och realskolans ungdom vidare, i twänne divisioner, hwardera 1. timme i weckan.

§ 9. Med Logica göres först i Gymnasium början; och föredrages endast det nödvändigaste deraf 1. timme i weckan, särskildt för yngre och äldre.

§ 10. Euclidis Elementa förehafwes 2. timmar i weckan och Arithmetica 1. timme, hwardera, särskildt för de mer och mindre för sig komne.

§ 11. Af Natural Historien skola de första grunderna 1. timme i weckan bibringas ungdomen i Gymnasium och realskolan gemensamt, och mera [292.] practisk underwisning deruti erhållas på sätt, som i 7. Cap. 3. 4. §§ förmåles.

§ 12. Som Auctores classici Ling. Lat. skola här Justinus, Curtius, Ciceronis orationes och Livius 4. timmar samt Ovidii metamorphoses och Virgili Aeneis 1. timme i weckan med samtel. Gymnasii ungdomen förehafwas således, som i 6 Cap. 12. 13. 14. § föreskrifwes. Exercitia Stili utgifwes 2. ggr i weckan efter utkast, imitation och wanlige progymnasmata.

§ 13. Grekiska Språket läses med Classis Litterariæ nedre circle 4. t:r utur Luce Evang och Acta Apost. samt Palæphates; och med öfre circlen 3 t:r utur Paulli Epistlar och en Auct. Profanus såsom Arrianus, Plutarchus och Socrates. Samma tid underwisas Class. Civil i moderne Språken.

§ 14. Uti Ebreiska Språket öfwas classis litt. båda circlar särskildt 2. timmar i weckan utur Genesis et Psalmi Davidis; då i medlertid Civilclassen läser de lefwande Språken.

§ 15. Vocal Musiken förehafwes med samtel. ungdomen uti Trivial och Realskolorne samt Gymnasium 4 timmar i hwarje wecka; Och de äldre, som framdeles ämna sig till Lärostandet öfwas då och då i sådan sång, som dem med tiden i deras ämbete tjenar —

§ 16. När ynglingarne efter 3. 4. eller flere års underwisning i Gymnasium uti dessa förenämde stycken, språk och wetenskaper kunna med färdighet göra redo för hwad dem blifwit föredragit; Och de således af wederbörande pröfwas ega både tillräcklig underbyggnad, att med full nytta kunna betjena sig af Academiska föreläsningar såsom ock nog stadga i seder och upförande, att med nogorlunda säkerhet lemnas på egen hand, skola de efter anstald examen med sådant testimonium, som noga utwisar deras naturgofwor, frägd och framsteg till Academien dimitteras.

5. Capitlet Om Mathematiska eller RealSkolan

§. 1. All den ungdom, som till winnande af sitt syftemål för framtiden ej behöfwer Academisk underbyggnad i Studier, och sådan förberedelse dertill, som 3. och 4. Cap. föreskrifwer; utan antingen i *tjenstvägen* ärnas till ämnen för kongl. Krigs och Cammar-Collegierna samt CammarRevisionen, för Artillerie-Fortifications och Navigations Skolorne, för Officers Corpsen, Landtmäteri-Contoitet Bildhuggare- målare och Ritare Academien, Skeppsbyggeriet, kongl. Post- Tull- upbörds- och Bancowerket, samt alla andra så kallade Skrifware Sysslor; eller i *Näringsvägen* till Handel fabriker, manufacturer och handtwerkerier, skall uti denna realskola njuta grundelig och efter ändamål och omständigheter afpassad underwisning i de dem nödige Språk och wetenskaper af En Lector Mathematicum och en Collega eller Adjunct.

§ 2. Då å ena sidan, för de minst förmögne gifwes i pedagogien en sådan underwisning i de, i allmänna lefnaden aldranödändigaste stycken, som 2 Cap. 2. § innehåller; Och å den andra, uti 1:a och 2:a classen i TrivialSkolan, Grekiska språket blott drifwes till innaläsning, och det Latinske ej vidare, än det för hwar och en i hwad stånd han ock kommer, är i allmänna lefnaden både *nödigt* för att rätt kunna läsa ett förekommande latinskt ord, och *nyttigt* för den hjälp det gifwer så wid frans. och Ängelska Språkens lärande, som wid modersmålets regelbundna talande och Skrifwande; Så skall i denna Skola ingen annan intagas, än den, som antingen genomgått 1:a och 2:a Classen i Triv. Skolan, eller ock med dem, som derifrån komma eger nogorlunda lika kunskaper; På det Skolan icke måtte med en tillstötande oberedd mängd öfwerlastas, och de redan intagne derigenom försummas.

§ 3. De wetenskaper, som här med ungdomen förehafwes äro: Christendomskunskapen efter Luth. Cateches med Sveb. förkl. Alnanders Sw. dogmatiska och Krygers naturliga Theologie: Naturliga Lagfarenheten och Sedoläran, efter nogot tjenligt Swenskt compendium, hwartill vidare fogas Gellerts moraliske föreläsningar, och ett kort utdrag af hwad Sweriges lag stadgar i de allmännast förekommande mål [293] och omständigheter i allmänna lefnaden; Euclidis Elementa och Strömers Trigonometrie; Arithmetica och Algebra efter Alsii och Palmqvist inledning samt BokHålleriet. I hwilka

wetenskaper alle lärlingarne efter sina behof och framsteg, i sitt eget rum underwisas. Men uti Historia och Statskunskapen, Geographien och Läran om werldssystemet, natural Historien och Sångkonsten, såsom ock i fransyska Ängelska och tyska Språken, nyttjas gemensam underwisning med Gymnasii ungdomen i Större Lärosalen.

§ 4. Uti den Swenska i allmänhet, och ämbetsmans, handels och närings stilen i synnerhet, skola lärlingarne, efter omständigheterna dagel. öfwas att upsätta Bref, ansökningar, berättelser, räkningar, attester m. m.. Hwarwid ej allena Couthumen, utan äfwen rättskrifningen i anseende till Stafning och skiljetecken, samt Språkets egenliga ställning, noga iakttages.

§ 5. Indelningen af tid och timmar, då Realskolans ungdom, antingen ensam i sina rum, eller Gemensamt med Gymnasium uti dessa stycken underwisas, intages af nedan stående Lections utstakning. Och skall Mathematicus, som endast i sin Skola har att sköta de matematiska wetenskaperna och öfningarne i Stilen, derjämte 3 timmar i weckan läsa Matematiken och Arithmetiken för öfre Circlen i Gymnasium.

§ 6. De ynglingar, som utur denna Skola dimitteras, antingen till Kongl. Collegierna, Landtmäteriet, informations Skolorne, konst-academieerne, Skrifware werken, handels eller Näringarne m. m. skola af Rector erhålla wederbörligt intyg, så wäl om sina natur gofwor, flit och gjorda framsteg i de förehafde öfningar som om sin frägd och upförande; Och till säkerhet både för detta, och för de werk, hwarwid de sig, till vidare förkofran och befordran anmäla, ingenstädes, utan det samma, emottagne warda.

Schema Lection (resten av sidan blank).

Sid. 294 blank.

Sid. 295 blank.

[296.] 6. Capitlet Om undervisnings Methoden.

§ 1. Underwisningssättet skall wid detta Lärowerk, alla classer igenom wara aldeles likställigt, och endast flere Läroämnen efter hand tillåtas; på det ungdomen wid flyttningarne må, utan hinder och förbryllning af nytt föredragningsätt, ständigt och oförtryckt kunna bygga på den grund, som redan lagd är.

§ 2. Då minnet i barndomen wanligen är lifligast; Men förstån-

det sednare och lika som med kroppen mognar, så skola ungdomens bokliga öfningar i allmänhet derefter så afpassas, att båda ifrån början i sin tillbörliga mon odlas. Språks lärande hörer således mera för barnåren, än wetenskaperna; dessa åter mera för ynglingstiden; Och skola derföre i detta förhållande förehafwas. Minnet öfwas och skärpes genom en skälig utanläsning, då det annars, som förfarenheten intyggar, blifwer för hela lifstiden, trött och slött. Dock må det icke med för många, och i synnerhet för framtiden onyttiga saker öfwerlastas; ej heller barnen längre Läxor föresättas, än de under mellanstunderne makligen hinna fästa i minnet. Till wetenskapernas widsträcktare drifwande bör ej fortare skyndas, än förståndets mognande föranlåter, emedan barn, som i förtid plågas att begripa det, som förståndet ännu icke utan mycken spänning kan mottaga, b'ifwa, om de hinna till manlig ålder, altid slöe och förfallne.

§ 3. Att hos begynnare wäcka upmärksamhet och lust at läsa, och gifwa dem wane, att tänka och tala med sammanhang, Skall Läraren, jämte de stycken som 2. Cap. 2 § föreskrifwer, som oftast gifwa sine lärlingar till Läxa små fabler, berättelser, nöjsamma historier m.m. samt tillhålla och hjälpa dem, att med egna ord, utur minnet berätta innehållet deraf, och med dessa öfningar fortfara, till des de fått den färdighet, att så snart de en eller annan gång genomläsit ett sådant stycke, de då strax kunna med sammanhang sjelfwe förtälja det.

§ 4. På samma sätt förfares då lärlingarna skola, som i 2. Cap. § 2. 3. Cap. § 4. säges, tillwänas, att på Swenska föra sina tankar på paperet. Läraren berättar först en fabel, innehållet af ett bref, contract, attest m. m. för samtel. ungdomen, och låter en och annan af dem strax uprepa det samma; derpå tillhållas de, att hwar för sig i hans närwaro strax skrifwa det på sitt paper. Härigenom skärpes på en gång, minne förstånd och eftertanke, emedan Lärningen nödgas hålla tanken ständigt på den förehafde saken, tills des han honom skrifteligen affattat.

§ 5. att på Latin öfwersätta små swenska stycken som 3 Cap. 3. § förmår skola Lärlingarne, jämte hwad der föreskrifwes, äfwen på nysnämde sätt, anföras Att så mycket snarare winna ordförråd, tillhållas de derjämte att uptekna och i minnet fästa de ord, som wid hwarje läxa första gången förekommer; Men med andra ordböckers utanläsning må de ej beswäras.

§ 6. Wid wetenskapernas bibringande måste ungdomen å ena sidan ej blott tillhållas, att på Latin eller Swenska läsa öfwer sina stycken utantill, och i den mån, som de kunna dem färdiga eller sämre efter boken, uprepa, med beröm eller bestraffning anses, i synnerhet om lärlingarne äro så många, att läraren ej hinner vidare undersöka med hwar och en, om han förstår det han läst, emedan det hos ungdomen werkar wårdslöshet om at skaffa sig riktige sakbegrepp, och den tanke, att lärdom består uti en mängd i minnet fästade och illa förstådde ord och talesätt af ett lärdt språk; Ei heller å den andra, att utanläsning å sido sättes, och alla saker endast genom discourser bibringas; hwarigenom ynglingarne wäl blifwa mycket muntre och bråqwicke; Men ock tillika owane, att bruka egen eftertanke till mörkare sakers utredande; i följe deraf aldrig grundelige, och som wårst är i framtiden late och arbetsskygge.

§ 7. Läraren skall derföre, då Läxa gifwes 1:o styckewis förklara [297.] henne för sine lärlingar. 2:o Efter hwarje styckes förklaring, strax fordra redo derföre, nu af en, nu af en annan, på det alla måtte wara upmärksamme och beredde. 3:o Tillhålla dem, att så fatta henne i minnet att de äfwen med egna ord kunna derför göra besked. 4:o wid förhöret med beröm ihogkomma lärlingarne i den mon, som de bättre förstå sjelfwa saken. 5:o wid en ny föreläsning wisa des sammanhang med det föregående; Och med sådan återhämtning fortfara, till des ungdomen fattat hela ställningen af den wetenskap, som förehafwes.

§ 8. Det är icke nog, att minnet fattar och förståndet begriper det theoretiska af wetenskaperne; Alla practiska Sanningar böra ock så föreställas, att lärlingarne få en liflig känsla deraf, och en werksam åhåga att leda dem till utöfning. I synnerhet skola religionens, naturLagens och Sedolärans hufwudsanningar på så öfwertygande, bindande och rörande sätt föredragas, att de uti den för allehanda intryck öpne barndoms och ungdoms ålderns hjerta fästa de djupaste rötter, och wid årens och passionernas tilltagande förwara dem för afsteg och willowägar, samt göra dem till werkliche Christne, samwetsömme medmenniskor, gode undersåtar och nyttige Samhällslemmar för hela deras lifstid.

§ 9. Föreställningssättet i Historien bör alltid wara så pragmatiskt, som omständigheterna i afseende på tiden, begreppen och framstegen tillåta. Minnet må ej öfwerlastas af mindre nödiga saker,

namnlistor och årtal, utan skola de förnämsta epoker, revolutioner och händelser, med sina orsaker och följder i så godt sammanhang föreställas och i minnet präglas, at jämte det man underrättas om folks och rikens öden, samt af Statskunskapen om det förnämsta af deras regements författning, Gudstjenst, seder och wetenskaper m. m. tillika läres Historiens hufwudändamål, att i andras exempel igenkänna försynens styrelse, samt dygdens och lastens werkningar, och göra sig deraf practiska lefnadsreglor. Wid början af hwarje Stats historia återhämtas i korthet utur Geographien des belägenhet, gränser, physiska beskaffenhet, och hwad eljes till minnes redo tjena; Och wid förhöret tillhållas ungdomen, att med egna ord göra redo för förewarande saker.

§ 10. I Logica eller förnufts Läran undwikes all widlöftighet och onödig terminologie; Och bör hon ej läsas i annat afseende, än att wisa ungdomen den medfödda slutkonstens rätta bruk, häldst det practiska deraf best inhämtas genom de Mathematiska wetenskapernas läsning, hwarest skilnaden på ett rätt och orätt tankeslut, på sannolikheten och fulla bewis, på *minnas*, *tycka* och *förstå* tydlika den warsamhet, att bewisen ingalunda blifwa blotta minneswerk, utan at lärlingen handgripeligen finner slutsanningen wid hwarje propositions uplösning. På lika sätt förfares i Trigonometrien.

§ 11. Af den widsträckte NaturalHistorien kunna wäl endast de allmännaste begreppen wid detta werk föredragas; Dock bör föreställningen derwid så inrättas, att då ungdomen anwisas till naturens kännedom, des tanke tillika riktas till naturens uphofsman, om hwil- [298.] kens oändeliga magt och godhet alla i des riken förekommande ämnen bära så talande witnessbörd.

§ 12. wid de Latinske Auctores läsning wisas huru meningen först efter orden, och sedan efter wårt Språks egentelige art, bör på Swenska gifwas, hwarwid begge Språkens idiotismer anmärkas. I Gymnasium öfwas de yngre, att först på god swenska tolka, och sedan grammatices variera Auctors tankar, och de äldre att Rhetorice gifwa dem på Latin hwarigenom färdighet i Språket lättast winnes. Läraren skall derunder kortel. förklara för ungdomen antingen ur Historien, Geographien, statsförfattningen, fabelläran eller philologien det som tarfwar uplysning; och derjämte gifwa det allmännaste och nödwändigaste utur Rhetorica wid handen.

§ 13. Då en Grekisk Auctor förehafwes, tillhållas Lärningarne, att gifwa meningen både på Latin, som wanligt är, och på Swenska; och i akttages desutom derwid hwad i föregående § sagt är.

§ 14. Som Latinske och Grekiske författare ej blott läsas för Språkens skull utan ock på det ungdomen måtte deraf lära, att i tal och skrifter uttrycka sina tankar med den goda smak, städade nätthet och manliga styrka, som en fri man egnar, och de mäterligen nyttjas; så skall wid deras förklarande så ofta längre tal förekommer, dessas sammanhang utwekjas, argumenternas styrka och sammanbinding utmärkas, och andre Oratores konstgrep i dagen läggas. Det är ock en i flere afseenden nyttig öfning, om ungdomen tillhållas, att understundom i minnet fästa och derutur uprepa så wäl wackra tal utur desse författare, som wackra stycken ur Romerska poeterna hwarigenom stadga och wisshet om Språkets rätta uttal winnes.

§ 15. Exercitia stili så wäl i Swenska som Lat. Språket skola altid afpassas efter lärningarnes begrep och framsteg, och wid deras pröfning och correction gifwas tydliga skäl till ändringen, i allas närwaro, som äfwen samma ämne skrifwit.

§ 16. Colloquia disputatoria, såsom förtreffliga öfningsmedel både att färdigt tala Latin och med anständig dristighet föra sina ord wid offentliga tillfällen, böra, så ofta besynnerligen ske kan, i hela Gymnasiü ungdomens närwaro anställas; Hwarwid ynglingarne wänas att ur minnet orera och argumentera. Likaledes anföras de, att då och då declamera från Cathedren tal på Latin eller Swenska, tagne antingen utur nogon Auctor, eller sådane, som af dem sjelfwa under wederbörandes handledning och inseende äro författade.

§ 17. Sidsta weckan i hwar månad återhämtas med ungdomen hwad uti de tre föregående blifwit dem föredragit, på det de alltid måtte behålla hwad de lärt uti friskt minne och kunna derföre göra behörig redo.

7. Capitlet Om Physiska Upfostringen.

§ 1. I lika mån, som Själens förmögenheter genom den i föregående Capp. utstakade underwisning, odlas, äro äfwen hwarjehanda Skolungdomen anständiga nöjsamma och nyttiga kropsöfningar oundgängligen nödige, dels till kroppens härdande och hälsans deraf

beroende stadga, dels till sinnets muntran och förekommande af ledsnad hos en ålder, som aldramäst i det afseende tarfwar omskiften af Sysslor, göromål och tidsfördrif. desse skola derföre wid detta upfostringswerk, efter tid och omständigheter, med den lärda underwisningen behörigen omwäxla.

§ 2. De för denna åldren tjenlige och nyttige kroppsöfningar äro antingen sådane, hwarwid endast tillsyn på barnens förhållande derunder tarfwas, såsom allehanda anständiga barnlekar bäll och kägelspel [299.] promenader m. m. eller sådane som fordra ordentlig underwisning såsom Dans, fæktande ridande Spelande på instrumenter m. m. de förre äro för barn af alla stånd och wilkor till ändamålet nyttige och nödige; Och må derföre under wederbörandes upsig, inne på Skolgården, samt andre tjenlige ställen inom och utom staden, efter årstiden och omständigheterna, onsdags och lördags eftermiddagar företagas. De sednare äro mera för förmögnare föräldrars barn; Och skall äfwen deruti af skicklige läromästare mot skälig wedergällning som af föräldrarne består, nödig underwisning gifwas för de ynglingar som det åstunda.

§ 3. I lika afseende som ock till utwidgande af practiska insigten uti naturens kändedom skall Gymnasiü och Realskolans ungdom under ferierne, och så ofta omständigheterna tillåta, anford af nogon sin egen lärare och demonstrator wid Collegium medicum, få anställa promenader till de närmast kring staden liggande parker; Hwarwid de i naturens riken förekommande ämnen till sina allmänna egenskaper för ynglingarne förklaras, samt oconomiske och andre nyttige anmärkningar wid allt, som förefaller göras.

§ 4. Historiæ Naturalis Professorns och Thamiske Lectors offentliga föreläsningar, må äfwen under ferierne, af de ynglingar utur Gymnasium och realskolan fritt och utan arfode få afhöras, som deraf kunna sig begagna, och det åstunda. Likaledes må denna ungdom en eller annan gång om året, beledsagad af nogon af des egen lärare, utan afgift ega frihet, att besöka vetensk. Acad. och kl. BergsCollegii NaturalCabinettet, ModellCammaren, samt större fabriker, wärkstäder och andre inrättningar m. m.

8. Capitlet. Om Laestiderne och Examina.

§ 1. Som detta underwisningswerk egenteligen är för Hufwudstadens ungdom inrättadt, och de orsaker, som göra, att lärohusen i

Landsorterne wissa långa tider om året måste tillslutas, här ej finnes, så skola wid detta Werk, ej andra loftider gifwas än de, som både i anseende till Lärarne och ungdomen äro oundgängeligen nödige och nyttige.

§ 2. Den offentliga läsningen, på sätt som i 2. 3. 4. och 5. Capp. stadgas, skall om hösten taga sin början d. 24. Augusti och sedan fortsättas till d. 24. Junii, utan annat afbrott, än det de större högtider Jul Påsk och Pingst wanligen föranlåta.

§ 3. Som under den öfrige af warmaste Sommartiden underwisningen ej kan på samma sätt drifwas, emedan en stor del af hufwudstadens inwånare då taga sina barn med sig ut på landet; Lärare wid ett så träget underwisningswerk oundgängligen behöfwa en förfriskningstid till hälsans skötande, och den wid deras arbete högst nödiga munterhetens bibehållande; Och ungdomen, som i 10 manars tid stundeligen och till fullo warit sysselsatt, nödwändigt tarfwar dels omväxling till förekommande af ledsnad, dels tids utrymme till en nyttig och nödig återhämtning af det, som under läsningen förewarit; Så skola under [300.] samma tid, utom hwar i 7. Cap. 3. 4. §§ sagt är, wissa timmar om dagen Collegia repetitoria med den för hand warande ungdomen anställas i de saker, som under den ordentliga läsningstiden blifwit förehafde; Och det uti Trivial skolan af en Collega, i Gymnasium af Conrector eller en Lector och i real skolan af Lector eller Collega. Hwaruti alla efter omständigheterna och med Rectors minne och tillsyn med hwarannan omwäxla.

§ 4. Examen Anniversarium eller det offentliga förhöret med ungdomen såsom mera tjenande att i allmänhet gifwa wederbörande och föräldrar, samt allmänheten underrättelse om underwisningens beskaffenhet och ungdomens förkofring, skall wid de offentliga läsningarnas uphörande, efter derom skedde kungörelse, anställas; och de faststälde belöningar till de flitigaste och dygdigaste ynglingar derwid offentligen utdelas: Men på det lärningarne sjelfwe måtte, under den derpå följande mindre ständiga läsningstiden dels med så mycket mera flit genomgå och recolera hwar dem blifwit föredragit, dels genom en ädel täflan söka å egen hand stadga och utwidga sin insigt, skall wid de ordentliga läsningarnas början om hösten, och äfwen oftare, då omständigheterna det fordra, egentliga flyttningsförhöret af Rector och Lärarne med wederbörandes minne företagas.

§ 5. Dessa flyttningar så utur en lägre till en högre Class som af ordning och rum inom classen lärningarne emellan, skola ske utan all wäld och mannamon, utan afseende på stånd, wilkor, föräldrars bemedlande eller längre och kortare tid, som ynglingen i samma class eller rum tillbragt, och endast efter hwar och ens noga pröfwade och befundne stadgade framsteg skicklighet och upförande anställas.

§ 6. De ynglingar, som wid dessa flyttningsförhör ådagalägga de bästa prof af insigt och framsteg uti de förehafde stycken, samt tillika under den förflutne tiden wisat de märkligaste wedermälen af flit och sedighet skola wid det årliga offentliga förhöret undfå små belöningar, Skådepenningar och andra hederstecken eller ärebewisningar, som dem offentel. i hela ungdomens och wederbörandes närwaro af Inspector tillställas eller gjorde warda, till en upmuntran för dem, att vidare fortfara och täflans upwäckande hos de andre, att på samma sätt göra sig dertill genom flit heder och framsteg förtjente.

9 Capitlet. Om Lärarnes Aembeten, Löner och Befordran.

§ 1. Rector hafwer under Inspectorum direction och tillsyn inseende och styrelsen wid hela detta upfostrings och underwisnings werk; och skola alle derwid tjenstgörande Lärare honom, såsom sin närmaste förman anse, med tillständig heder och aktning bemöta, och hans tillsägelser å ämbetets wagnar efterkomma och åtlyda. Uti Collegium Gymnasticum, som består af samtelige Lärarne i Gymnasium Real och Trivial Skolan, och hwarest om den Specielle underwisnings Methoden, disciplinen och andre werket rörande angelägenheter öfwerlägges är han, då Inspector ej är närwarande, ordförande, och han råder der med dem om alla de mål, som till werkets och ungdomens förmån fordra gemensam öfwerläggning.

§ 2. Utom det han i den mon, som Lections utkastet innehåller, ständigt deltagar med de öfrige Lärarne i den offentliga underwisning [301.] ningen i Gymnasium, åligger honom enskildt, att noga tillse, det alle i gemen och hwar och en i synnerhet med flit och noggranhet i alla mål upfylla sina ämbetsskyldigheter. I hwilket afsende han oftast owäntad infinner sig wid läsningarne i pædagogien, Trivial och realscholarne och Gymnasium, wid prædikoförhören, Bönstunderne och Bibelförklaringen, samt sång och andre öfningar; tillser, att

derwid allt tillbörligen tillgår, och rättar hwad rättelse tarfwar. Under Sommarferienne, och då annars lägligt är tager han till sig ungdomens exercitia stili, och efterser om docentes wid deras rättande brukat nödig upmärksamhet, eller af förhastande, fel antingen öfwersett, eller orätt ändrat. Han håller i Inspectorum öfwerwaro alla offentliga och flyttnings förhör, och derwid noga urskiljer, hurwida de ynglingar, som till belönings erhållande anmälas, dem förtjena. Anstalter om Läsningsens besörjande, då de ordentlige lärarne af sjukdom eller annan orsak äro frånwarande, och tillser att de ordentligen på sina timmar äro i ämbetsrummen tillstädes m. m.

§ 3. Hos honom skole alle ynglingar och barn, som till werket ankomma, anmälas, af honom till sine framsteg undersökas, emot en afgift af högst 16 D:r i Matriclen inskrifwas och till den class och lärare öfwerlemnas, som med deras framsteg och syftemål instämmer. Likaledes skola alla, som från werket utgå, af honom med tillförlåtliga testimonier och intyg, efter förtjenst och upförande för- ses; och utan sådane, hwarken wid Academien, under föregifwen Sponsion, eller annorstädes mottagas.

§ 4. Till ungdomen utgifwas af honom inwisningar på stipendier och sångsedlar, när de af nogon fattig, qwick och dygdig yngling åstundas; Och han hafwer för öfrigt ett wakande öga på ungdomens förkofran, seder och upförande så inom som utom lärohuset, samt på allt hwad, som i nogon måtto till deras skada eller förmon werkar.

§ 5. Han wårdar och ansvarar för Werkets Bibliotek, Mathematica och andra instrumenter, kartor, Glober, och andra dertill hörande saker; såsom ock med Inspectorum minne förskaffar, för de medel som dertill anslås, hwad för Werket nyttigt och nödigt pröfwas; besörjer Oeconomien och smärre reparationer inom huset, betingar exercitiemästare, och bestyrer om hwad annars till ordning och werkets nytta lända kan.

§ 6. Conrector företräder i alla dessa göromål Rectors ställe, då han antingen af sjukdom eller annat lagligt förfall, med wederbörandes minne, är frånwarande; Och åligger honom för öfrigt äfwen som samtel. lärarne, att i alla delar ställa sig till efterrättelse hwad i det föregående om underwisningen föreskrifwit är, och så sitt ämbete sköta, som deras ed och samwete fordrar och de Gudi och wederbörande wilja derföre ansvarige wara.

[302.] § 7. Deremot hafwa Lärarne wid detta werk, för denna sin

trogna och ansvariga ämbetsmöda, att tillgodo njuta alla de kongl. författningar, som om Löner, förmåner och befordran för tjenstmän wid rikets underwisningswerk, redan gjorde äro eller hädanefter widtagne warda. De som innehafwa de på kongl. Stat inrättade Spanmålslöner, njuta, jämte alla dem af ålder åtföljande förmoner och Sportler af Chorgångs, liksångs och djeknepenningar m. m. en emot deras genom denna inrättning förlängde och ansenligen ökade arbete afpassad penningetillökning; Och de twänne tilkomne nye Lectorater, samt Collegatet i realscholan blifwa med så förmånliche löner försedde, att fullgode män kunna sig dertill anmäla, och derwid nogon längre tid, utan omsorg för tarflig utkomst, förblifwa.

§ 8. De Lärare, som med berömlig flit, drift och nytta wid detta underwisningswerk nogon längre tid arbetat, skola till sin upmuntran ega ostridig transporträttighet till Conrectorater, Rectorater och Lectorater i sine stift, samt förslags rättig(het) till regale pastorater, då de sig dertill hos Consistorierne anmäla; Wiljandes kongl. Mt wid sådane Prestgälds förgifwande hafwa dem i nådig åtanke.

§ 9. Wid Lärares antagande till detta underwisningswerk skall endast skickligheten, de sökande emellan, utslag gifwa; Och inga andra skäl af tjensteår, födelseort inom eller utom detta stift, befodringsbref eller hwad det häldst wara må, derwid gälla. Således skola här inga andra antagas än sådane, som wid Academien offentligen gjort sig kände för grundelig lärdom, och så utwidgade insikter, att de wid yppande ledigheter kunna till de högre classer befodras; för wackra seder, gudfruktigt och dygdigt lefwerne, och derom wid sin ansökning bilagt tillförlåtliche bewis; samt eger en naturlig lust och fallenhet till ungdomens underwisning, en stadig hälsa och ett stadgadt, jämt och muntert sinne.

§ 10. Under ansökningstiden skall med hwar och en, som sig ordentligen anmält, uti Jnspectors, Collegii Gymnastici och ungdomens närwaro, följande pröfning offentlig och owägerligen anställas. 1:o skall den sökande, utur Cathedren förswara nogra thesis, att wisa sin insigt i wetenskaperne och sin färdighet att tala Latin. 2:do för hela coetus med ungdomen hålla en föreläsning utur en Auctor Classicus i Grekiskan och Latinen, att ådagalägga sin grammaticaliska och Philologiska kännedom af dessa språk. 3:o på fri hand Corrigera ett af nogon yngling skrifwit exercitium stili wisa felen deruti och gifwa skäl till ändringarne.

§ 11. Den sig till Lectors Sysslan i Realskolan anmäler, skall wara försedd med Mathematicum professorernes wid Academien intyg, att han med synnerlig flit winlagt sig om de Mathematiska wetenskaperna och deruti är fullkomligen underbyggd; samt under ansökningen låta sig pröfwas i de stycken, som desutom till Sysslan höra.

§ 12. Derefter företager Inspectores Sysslans förgifwande till de, som jämte de i 9 § anförde egenskaper, wid pröfningen wisat den bästa insigt och skicklighet; Och skall Rector derwid wara tillstädes och sina tankar till protokollet anföra, ifall han dertill tror sig, i anledning af sitt ämbete och werkets bästa, befogad.

§ 13. När wederbörlig fullmagt på den lediga Sysslan blifwit utfärdad, som för Rector sker af Ephorus, men för alla öfrige af Inspectores skall den nye läraren, om det är Rector eller Conrector af Inspector, men alle andre af Rector i ämbetet insättas, och han sin Syssla, med ämbetsedens afläggande och ett lämpligt tal på Latin eller Swenska anträda.

§ 14. I sitt ämbete och sin enskildta lefnad, böra lärarne i [303.] alla mål gifwa sin lärlingar en lysande eftersyn och Gudsfruktan flit ordentlighet, rättwisa, alfwarsamhet, fromhet, tålmod, försonlighet wänlighet, höflighet, snygghet, och alla andra Christeliga och Samlefnads dygder; derigenom tillwinner sig deras högaktning, wänskap och förtroende, och således mera med kärlek, än fruktan och bestraffningar leda dem till sina skyldigheters iakttagande. Men blifwer nogon lärare, sin Syssla försumlig, eller i heder och lefnad wanartig, skall med honom förfaras enligt kongl. Brefwet till Consistorium i Calmar af d. 16 Sept. 1749.

10. Capitlet. Om Ungdomens Skyldigheter.

§ 1. Arbetet wid detta underwisningswerk skall dageligen begynnas och slutas med Bön och Guds åkallande om nåd och wälsignelse. Wid Morgonbönen upläses och förklaras ett eller 2:ne Capitel ur Bibeln, på det sätt, att sedan det är upläst, Läraren kortel. wisar des innehåll och sammanhang, utreder och förklarar det, som deruti fordrar uplysning och utläggning, och utur hwarje mindre afdelning utdrager de deraf flytande Läro och lefnads Lärdomar med inskräpande deraf uti ungdomens minne och hjerta; samt att under detta föredrag fästa allas upmärksamhet, derpå strax låter en eller annan,

utan nogon ordnings i akttagande, på lika sätt uprepa hwad i Capitlet innehålles och i anledning deraf förestäldt blifwit; Och ändteligen sednare hälften af weckan tillhåller och handleder de mera för sig komne, att sjelfwe sammaledes utreda och förklara de förewarande Capitel.

§ 2. I barnSkolan, hwarest särskildt bön och bibelläsning sker, förfarar Pædagogus på samma sätt, lämpande sig derwid efter lärlingarnes begrep och insigter.

§ 3. Wid den allmänna Gudstjensten skall ungdomen sig flitigt och mangrant infinna, så wida ej sjukdom eller andra omständigheter det förbjuda. Till den ändan samlas de innan Sammanringningen skedt, uti Lärohuset, att af den lärare, som böneweckan förestår till kyrkan och sine bänkar ledsagas, der under des tillsyn Gudstjensten bewista, och efter des slut med honom åter i lärorummet upträda, der han qwicke förhör med dem anställa skall. Härutinnan, som ock i Bönweckans besörjande skall Conrector med de andre Lectorer och Collegæ i ordning deltaga; men Pædagogus ensam för sine lärlingar sörja.

§ 4. I lärohuset skall ungdomen alltid infinna sig snygg ren och hyfsad, men utan all yppighet och granlåt i kläder och putsning, samt wid ankomsten strax intaga sitt rum och der i stillhet förblifwa. Läraren må snarare wänta på ungdomen sedan timmen är inne, än twärtom. Men händer det, att han ej strax är tillstädes, skall den af Rector tillsatte Notarius wara i hans ställe, på det ungdomen ej må nogon tid wara utan tillsyn, och således alt tillfälle till oordentlighet förekommas. [304.] Han har då at påminna lärlingarne om sin skyldighet, på Swarta taflan tekna deras namn, som sig osedigt upföra och dem sedan hos läraren angifwa; Men sjelf må han sig intet vidare företaga. Likaledes skall han innan bönen börjas ynglingarne i Classen upropa, de frånwarandes namn antekna och läraren derom underrätta. Till Notarier i Classerne, Realskolan och Gymnasium förordnar Rector de äldste och mognaste ynglingar i Gymnasium; Och njuta desse derföre nogon liten belöning af Stipendii medlen.

§ 5. Den yngling, som utan oundgängligt förfall under lästimman uteblifwer, bör 1. och 2. gånger warnas, 3. g. agas och 4:de gången utslutas, samt icke utan ny inskrifning åter intagas.

§ 6. All skada på fönster och andra lärohuset tillhörande saker bör af den förwällande strax ersättas och botas; och allt kitsligt ri-

tande och skadande af wäggar bord och bänkar skall, wid aga, strängt wara förbudet.

§ 7. Enwiskas föräldrar, att låta sådane sine barn i de litteraire Classerne fortfara, som hwarcken hafwa naturlig skicklighet, eller böjelse och hog för studier, och således hindra och borttaga tiden för de öfrige och sig sjelfwa, må det, efter förnyad pröfwotid och noga undersökning af Rector afstyras.

§ 8. All aga bör till förbättring stäld wara; och således med all ömhet, warsamhet och ej oftare användas, än warning flere gånger gått förut, och inga andra utvägar hjelpa. finnes nogon yngling så illa artad, att han ej genom detta sidsta förbättrings försök rättas kan, skall han aldeles från werket förwisas.

§ 9. Alle ungdomens gröfre förseelser skola i Colleg. Gymnast. upptagas, undersökas och efter omständigheterna med warning, aga eller förwisning anses.

§ 10. Samtelige sine Lärare skola ynglingarne med all wördnad, högaktning och kärlek bemöta och deras warningar, råd och tillsägelser åtlyda. Sins emellan skola de med höflighet, aktning, wänlighet och sedighet umgås; samt alltid och allestädes, utom och inom lärohuset sig så skicka, som en dygdig och sedig ungdom egnar.

§ 11. Alle desse och andre ungdomens skyldigheter: de olägenheter som deras försummande åtfölja, och det straff och aga, som last och odygd sig ådrager, böra wid den ordentliga läsningens början, af läraren tydiligen läggas lärlingarne för ögonen och på sinnet; samt utomdes på en tafla upsatte i lärorummet wara till hands och till efterrättelse tjena.

11. Capitlet. Om Lärohuset.

§ 1. Lärohuset för detta underwisingenswerk bör jämte en fri tyst och ljus belägenhet, wara af den rymlighet, att, som Gymnasium, Real och trivial-skolar med hwarannan stå i en omedelbar förbindelse, alle sådane oundgängeligen nödige lärorum, nemligen ett stort Auditorium, som werkligen inrymmer Samtelige ungdomen, och twänne mindre för Gymnasium, 2:ne rum för Realskolan och ett för hwardera de tre trivial Classerne, må i andra wåningen på en botten finnas tillsammans.

[305.] § 2. Kan det beqwemligen ske, bör på samma botten och i

förbindelse med de förenämde, ett stort ljus och wackert rum till Biblioteket inredas, och hwarest äfwen andra wid underwisingen nödiga instrumenter Kartor och Globor förwaras.

§ 3. Under ofwannämde Lärorum skall, i första wåningen finnas tjenlige rum för Barnskolan och des Lärare; samt för Waktmästaren wid Werket, som besörjer om alla lärorummens renhållning, Städning och eldning, jämte andra Werket rörande ärenders uträttande.

§ 4. J Lärohuset skall Rector ständigt wara boende, på det han så mycket bättre må kunna hafwa tillsyn på hela underwisingens tillbörliga gång, och wård om huset, med hwad dertill hörer. Han skall ock der hafwa så tillräckliga rum, att han ej allena sjelf med sitt hushåll eger sin nödiga beqwemlighet, utan äfwen kan hos sig inrymma ett och annat förmögnare föräldrars barn, som nyttja underwisingen wid werket, och för sin ålder, hälsa eller andra orsaker en närmare Skolwäg tarfwa.

§ 5. de Öfrige Lärarne skola ock i huset hafwa ett eller twänne ämbetsrum hwardera, om dertill utrymme gifwes; eller i annor händelse njuta deremot nogon skälig ersättning; Men till trängsels och oordnings förekommande icke med hushåll der wara boende.

[306. 1785.] Febr. 7. börjades åter läsningarne i alla Classer, då ock Rector instälde Magister Samuel Berglind, Constituerad Adjunctus Scholæ, såsom vicarius uti första Classen, uti Mag:r Carl Bergstens ställe, som med höge wederbörandes tillstånd fått emottaga Consistorii Upsaliensis constitutorial, att på nogon tid, och i wisse stycken biträda sin fader Lectorn Carl Bergsten wid Gymnasium i Gäfle.

Den 10, 11, 12. höll Rector Qvartals examina i alla classerne — Hwarefter läsningen ordentligen fortsattes till den 28. Martii, då den för Påskhögtiden instältes till den 4. April, då det wanliga arbetet åter företogs, och warade den 11. Maji, då Pingstlofwet inföll.

Den 14. Maji kl. 6 $\frac{1}{4}$ efter middagen afsomnade stilla och saligt denne Skolans för detta warande berömlige och förtjente Rector Professorn Magister Olof Murén, som sedan 1777. haft tienstfrihet, och nu hunnit till en ålder af 81. år och 7. månader, Sedan han under

hela denna sin långa lefnad merendels njutit en god, jämn och ostörd hälsa, och haft en munter, nögd och lycklig ålderdom. Början till hans sjukdom lades förledne Sommar genom en af förkylning ådragen Rheumatisk wärk i vänstra armen, som fortfor under hela wintertiden, hwarjämte krafterne äfwen dageligen syntes aftaga. Jcke des mindre kunde han ännu wid början af innewarande år fara ut att se sina wänner i Staden; Sedermera tilltog kraftlösheten allt mer och mer, och ett olyckligt fall i trappan wid pas 6 weckor förän han dog, påskyndade den än mera. Derpå började en lindrig watsot wisa sig i benen och nedre kroppsdelarne så att han merendels natt och dag måste sitta i sin Stol dock utan nogon särdeles känning af plågor. Sluteligen blef han rörd af ett lindrigt Slag den 13. och afled följande afton, samt begrofs, med anständig heder den 20 Maji i Jacobs kyrkogård i samma graf som Swärfadren Sal. Pastorn wid Amiralitetet Erik Giers, sedan liket först i Kungsholms Kyrka blifwit jordfäst. Beredde hållt oss o Jesu Christ. m m!

[307. 1785.] Den 10 Junii afreste utur IV. ynglingarne Peter Lundin, Ol. Fr. Rydberg, Joh. Er. Öhrström, And. Wicklöf och Sundling, med testimonium till Academien; samt nogot derefter likaledes en wid namn Rundberg med testimonium vitæ.

d. 15 ejusdem slutades föreläsningarne med wanlige föreställningar.

Uti Maji månad afled hastigt och oförmodat af Slag kl. Ordens-Biskopen och Inspector Schol. Baron Taube allenast 38 och ett halft år gammal.

Den 29. Augusti begyntes åter läsningen uti Skolen i alla classerne.

Den 19. 20. 21. September hölls flyttnings examen i Classerne; och blefwo derwid utur 3:dje till Rect. class upflyttade ynglingarne Sahlberg, Björklund och Leufstedt; utur 2:o till 3:a Lindqvister, Löfström, Helleday, Lönborg och Gröndal; Och utur första till 2:a classen Douhan, Berg, Wetterbrun och Källström. I alla classer hade informatorerne wisat sin wanliga flit; och märktes nu äfwen med fägnad, mycken ändring i första classen sedan Magist. Berglind der började arbetet med detta årets början.

den 29. Sept. gafs med tjenliga föreställningar, det wanliga Michelsmesso och flyttningslofwet på 4 dagar; Och sedan fortsattes

läsningarne jämt och ständigt till den 13 Dec. då Skolen på wanligt sätt resignerades.

Med sine disciplar har Rector detta år genomgått de wanliga stycken, neml. 1:o Hela Benzeli Epit. Repet. Theol, tillika med Humb-las Schema Religionum. 2:do Plennings Logica från början till slut. 3. Geographien, efter Djurbergs Compendium det större. 4. Hela universal historien efter Bergklints och Gjörwells Sammandrag af etc. 5. Uti Ebreiska Bibeln 8 Capitel — 20—27. af Genesis — 6. Curtius Hel och hållen på nogra Capitel nær. 7:o Exercitia stili efter wanligheten. Utom dess lika som förra året fortforet med tidningarnes läsande och förklarande för hela Skolens ungdom.

S. D. Gl.

[308. 1786.] Febr. 6. Börjades åter det wanliga arbetet i alla Classer; och strax derpå dimitterades 2 ynglingar Joh. Udén och Chphr. Liljenvald med testimonium till Academien. —

I början af denna månad behagade Hs kl. M i nåder utnämna kl. Hofprädikanten och kyrkoherden i Adolf fredr. församling här i Stockholm Herr Doctor Johan Gustaf Flodin till Pastor i Storkyrkan, Consistorii Præses och Inspector Scholarum.

d. 20. 21. 22. febr. höll Rector den wanliga Qvartals examen i de nedre classerne och hade tillfälle att förklara sitt nöije så öfwer lärarnes flit, som ungdomens framsteg.

Sedan fortsattes läsningen utan afbrott till den 12 April, då Påskferierne börjades, och widtog åter den 24. samt warade till den sidsta Maji. Efter Pingst började man åter allmänt läsa d. 12. Junii och fortforo dermed till den 20, då Sommarlof gafs på wanligt sätt med wanliga föreställningar.

Denne termin hade ynglingarne Udén, Liljenvald och Rundberg med testimonium afgått till Academien, samt Grangren och Strömer walt sig annat lefnadssätt. Den förre blef klockare i Slottskyrkan, den sednare blef antagen till Skrifware hos nogon härads höfdinge —

Den 28. Augusti begyntes åter läsningen i alla classer, och fortsattes till den 28. Sept. då man efter wanligheten gaf flyttningslof. den 25. Sept. hölls af Rector examen uti 3:dje classen, hwarifrån ynglingarne Sven Niclas Wahrman, Jacob Malmberg, Adam Erik

Gran, Carl Erik Pihlgren, Fredric Jacob Sander och Peter Julin blefwo till 4:de classen upflyttade.

den 26. Examineras uti 2:a classen, och derifrån blefwo följande barn till 3 Classen upflyttade. Belin, Hægerblom, Roos, Douhan och Hamlund.

den 27. förhördes barnen i första classen, och blefwo der Joh. Olof Murberg, Ryberg, Hesse, Cederhvarf, O. Gerdes, Brevitz, Ekrot, C. A. Gerdes och Boman fundne så för sig komne att de kunde flyttas till andra Classen. likaledes afhördes nogot af de stycken, som i femte Classen förewarit, och hade Rector det nöijet att i alla Classerne finna Lärarne hafwa haft all flit och möda ospard uti ungdomens underwisning.

Den 7. Oct behagade det H. H. Doctorn och Inspector Sch. Flodin att afhöra Examen i Gymnasii classen, då Rector först examinerade ungdomen uti Theologien efter Schema religionum och Benzeli Epitome, art. de Scriptura Sacra, derpå i Curtius, så i Ebr. Genes. [309.] 29 Capitel och derpå nogot uti Swenska historien. Sedermera examinerade Conrector först Grekiska sedan Moralen, och sidst några propositioner uti Euclides Elementa; Och som klockan redan war slagen 1. eft. midd. slöts förhöret, hwaröfwer HHerr Doctorn betygade sitt nöije, gjorde ungdomen tjenliga föreställningar om flit uti sina göromål, dygdigt uppförande, flitig kyrkgång m. m.

Som Apologisten Magr Erik Geverberg fått wederbörandes tillåtelse, att denna termin få wara borta, då han i medlertid förestod Mathem. och Log. Lectors Sysslan wid Gäfle Gymnasium, och i des ställe Magr. Solenius Gestrike medels Constitutorial blifwit förordnad, att sköta hans stycken här i femte Classen, så tillträdde han nu i början af denna månad detta sitt vicariat, hwilket ifrån slutet af förra terminen blifwit skött af Studiosus Winge.

Sedan fortsattes läsningen oafbrutet i alla Classer det öfrige af terminen, och föreföll intet owanligt, utom det, att en af Rectors lärningar, wid namn Zander, under den starka kölden, som i början af Novembr. månad inföll, blef förkyld, fick en stark pleuresie och dog i början af Decembr.

J början af Decembr hade Skolan ett kort besök af Jnspector, Just. Borgmästaren Ekerman, som dock endast tog sjelfwa rummen i besiktning, och frågade efter hwad stycken i hwarje Class förehades; Men den 8. derpå behagade det H. H. Doctorn att i 1. 2. och

3. classerne hela eftermiddagen wara tillstädes och afhöra de wanliga öfningarne med ungdomen, samt betyga sitt nöije så öfwer underwisnings sättet, som Barnens framsteg.

den 13 Dec. slöts arbetet med wanliga föreställningar, hwarpå stipendii och præmii pengarne utdeltes—

[310.] Under det framledne året har Rector med sina Lärningar förehaft och genomgått alla stycken, som för de förra åren anteknade äro. Han har derwid nyttjat samma föreställnings sätt, och flit som tillförne; Och äfwen haft lika nöije af hälften wid pass af sina disciplar, som gjort dugeliga och märkliga framsteg; men beklagar att den andra hälften dels för bristande genie, dels för antingen naturlig eller sjelfgjord höghet och försummelse, ej kommit sig så före, som de bordt och han önskat.

Hwad öfningen i Sängen widkommer, har den detta år mycket blifwit eftersatt, genom Cantorn Bonns oförswarliga försummelse, som åtminstone höstterminen, oaktadt alla tillsägelser, ej nogon enda gång wisat sig wid sångtimmarne, utan låtit Sysslan bestridas af en yngling wid namn Öberg, för hwilken ungdomen ej haft tillbörlig aktning, och således mycket litet warit wid Sängen tillstädes. På Inspectoris och Consistorii tillsägelse blef han uti Dec. månad nödsakad, att genom ingifwen skrift begära vicarius, som ock blef bifallet.

S. D. G.

[311. 1787.] Febr. d. 5. börjades åter läsningen i alla classer, då ock den tillförordnade vicarius Cantor, studiosus och figuranten wid kongl. Theatren Sporrön började informera ungdomen i Skolan.

d. 12. 13. 14. Hölls qvartals examen i alla nedre classerne och war första dagen S. T. Herr Doctor Flodin äfwen en stund närwarande. Allt aflopp till Rectors nöije och utur 1:a blefwo twänne barn Torsell och Jan Adolf Christjernin flyttade till 2:a classen.

Läsningen fortsattes sedan utan uppehåll till onsdagen före Påsk, och sedan från d. 16 April till d 23 Maji då Pingstlof gafs, hwar efter ungdomen åter samlades d 4. Junii, och fortfor efter wanligheten till den 16 då ferierne börjades.

Den 13 och 15. i denna månad behagade det HH. Inspector Dr Flodin att hwardera dagen tillbringa 2 till 3 timar uti Skolan och

underrätta sig i de nedre classerne om Lärlingarnes framsteg och förhållande, samt lärosättet, hwaröfwer han förklarade sitt nöje.

Den 27. Augusti börjades åter läsningen i alla classer då ungdomen efter wanligheten instälde sig. Och som Rector under den 7. i samma månad erhållit Kongl. Majjts Nådiga tillåtelse, att få låta sin Syssla bestridas genom en Vicarius, den han sjelf lönar, så begynte nu Husprädikanten Jan Carl Thorell i hans ställe, tills vidare besörja underwisningen i Gymnasii classen. Lärlingarne woro der nu endast 8. sedan trenne, nemligen Björkman, Hammar och Romberg wid förre terminens slut blifwit till Upsala Academie med wederbörligt testimonium affärdade; twänne, neml. Gran och Gizelius, under ferierna [312. 1787.] blifwit wid Magistratens här i Staden uppördswerk till framdeles befordran antagne; Och ifrån 3:dje classen ingen kunde uppflyttas, emedan alle derwarande ditkommit förledne år, och ännu vidare stadgas innan de kunde i Öfwersta classen upptagas. För samma orsak skedde ock denna höst ingen flyttning från 2:re till 3:dje classen; Men utur den första blefwo några uti 2. cl. uppflyttade.

J början af December behagade det HH Inspector att låta i alla Classerne examen hållas, hwarwid ungdomens framsteg noga undersöktes, och befunnos försvarliga. Wid samma tillfälle blefwo ynglingarne Ekström, Helleday, Spiring, Djurberg Douhan Viborg, Schöne och Lokström uti Öfwersta classen uptagne; och utur andra classen skedde äfwen flyttning till den tredje, samt ifrån den första till den andra.

För öfrigt hade de wanlige stycken blifwit med ynglingarne under lästiden förhafde.

[313. 1788.] d. 4. febr. Begyntes åter det wanliga arbetet i alla Classer; Och som Conrector Herr Magister Christjernin för åkomsten sjuklighet begärt och erhållit vicarius, så begynte nu Magister Höjer, företråda hans ställe, och flyttade de öfrige hwar efter annan till 3 och 2 classen, samt Mag. Sollenius ifrån Räkneclassen hwilken Mag. Gæverberg nu återtog, till Prima.

Uti Gymnasii classen blefwo ynglingarne nu af Rector, som sjelf war tillstädes, flyttade således, att Wahrman, Malmberg, Sahlberg och Kihlgren fingo intaga Superiors rummet; Men Björklund, Löfstedt och Julin, såsom oduglige, och oförtjente till någon flyttning, lemnades på andra Brädet, med tillsägelse, att ju förr des häldre

wälja sig någon annan utwäg till sin framtida bergning, än Studierna till hwilka de hwarken hade lust, eller fallenhet.

Läsningen fortsattes sedan utan afbrott till den 19. Martii då Påsklof gafs, och Rector, som under terminen sjelf läst, så ofta hans hälsa och andra göromål tillätit reste bort utur Staden. Desförinnan skedde dock en flyttning utur första till andra classen, förnämligast för det ringa antal barn, som woro på det sednare stället; och blefwo Gerdes, Christjernin, Flodin, Silfverhæst och Lindgren såsom de mest för sig komne i andra classen uptagne.

[314. 1788.] Martii d. 31 Öpnades åter Scholan, då Högvördige Herr Inspector m. m. Doctor Flodin behagade innan läsningens början upkomma och förordna, at i anseende till Rectors bortovarande, skulle Magister Höjer tills vidare läsa i Dess, och Magister Wallmo i ConRectors ställe, samt Adjunctus Scholæ Magister Berglind i 3:dje och Huspredikanten Thorell i 2:dra Classen.

Deruppå fortsattes läsningen oafbrutet till

Maji d. 7. då Pingstlof gafs, som uphörde

d. 19 i samma månad, då ungdomen åter samlades, och Högvördige Herr Inspector upkom och behagade i Rectors Class en stund afhöra föreläsningarne i Theologien, sedan hela timmen underrätta sig om undervisningssättet och ungdomens framsteg i sången, och sist tillkänna gifwa, det Han uti Consistorio anmält Rectorn, en af de aderton i Svenska Academien, Herr Magister Johan Murbergs begäran, at under den tid han nyttjar det sig allernådigst lämnade tillståndet, at genom en Vicarius få bestrida sin syssla, en vice eller ProRector måtte förordnas, som i dess ställe nämde syssla skulle förestå; och som Consistorium hade lämnat ConRectorn, Herr Magister Joh. Fredric Christiernin tjenstledighet under dess sjukliga tillstånd, och dessutom väl kände ConRectorns önskan, at, i anseende till sin dageligen aftagande syn, vara fri från all befattning med Scholan; hade Consistorium beslutit, genom protocolls utdrag, updraga och förordna Collega Tertiæ Classis, Magister Joh. Carl Höjer, som så väl, medelst speciminerande vid academien, som ådagalagt berömligt förhållande i sin förra beställning, bevisat sig äga en därtill ärforderlig skicklighet, at Rectorssysslan med åtföljande Cura Scholæ, under Rector Murbergs ledighet, förestå och bestrida. I anledning hvaraf ConRectorn, Magister Christiernin i Högv. Herr Inspectors öfvervaro, öfverlämnade till Mag. Höjer de Handlingar,

Böcker och underrättelser, hvilka för den, som Rectors sysslan bestrider, nödvändige äro.

Högv. Herr Inspector behagade äfven nämna, at Collega Secunda Classis, Magister Gustaf Wallmo, i anseende till sin, medelst speci- minerande vid academien, och berömligt förhållande i sin förra be- ställning, ådagalagde skicklighet, blifvit förordnad, at företräda ConRectors ställe; äfven som Magist. Berglind och Huspredikanten Thorell, i 3 och 2 Classen, till tjenstgörande blifvit constituerade.

Junii d 14. Hölls Examen anniversarium uti alla Classerne i när- varo af Herrar Inspectores Scholarum, Pastor Primarius m. m. H. Doctor Flodin och Justitie Borgmästaren H. Carl Fredric Ekerman, biträdd af kongl. Hofpredikanten och kyrkoherden Herr Magister Eneroth i Quarta, kongl. Hofpredikanten och kyrkoherden Herr M. Wallenius i Tertia, Herr kyrkoher- [315. 1788.] den Gerdin i Secunda, Consist. Notarien Herr Magister Hambræus i Prima, och ConRectorn Herr Magister Christiernin i Quinta. Examen börjades precise klockan 9 f. m. med bön och sång; och examinerade V. Rec- tor i Theologien ifrån VIII till XVIII artiteln och in specie de Sacra- mentis i Epit. Repet. Theologiæ Benz. i Hebræiskan IX Capitel af Genesis, i Logican ifrån början till det VI Capitl. och i Universal Historien Europas ställning vid K. Carl XII:s död: sedan V. Rector i Virgilius, Moralen och Matematiken till kl. 1, då alla resp. Herrar Examinatores uppträdde i Quarta och coetus i från nedre Classerna, och H. Herr Doctorn och Inspector behagade efter discentium framsteg och ärhållna betyg om flit och behof, Sjelf i allas närvaro utdela Stipendier åt Wahrman, Malmberg, Sahlberg, Kihlgren, Ek- ström och Spiring i Quarta, samt præmie böcker åt Wiborg och Schöne i 4:e Backman i 3:e, Christiernin i 2:a och Ekholm i 5:e Classen. Högv. H. Doctorn betygade sedan sitt och de andre Her- rarnes nöje öfver Docenternas arbete och discentium flit och fram- steg; hvaruppå Scholan efter gifven förmaning till ungdomen med bön och sång tillslöts och resp. Examinatores, Docentes och Discen- tes kl. 2 åtskildes.

d. 17. Lämnades Carl Fredric Sahlberg, med Inspectors minne tillstånd, at få resa till Academien. Denne yngling hade väl icke i alla delar af sin läsning och flit svarat emot sina Lärares önskan; men dess ålder, dess föresatts at blifva läkare, dess torftighet och andra omständigheter voro talande skäl till dess dimitterande.

d. 18. Lämnades testimonium åt Samuel Kihlgren, Som uti exa- men hade ärhållit H. H. Inspector tillstånd at i anseende till sin, det sista året ådagalagda synnerliga flit, samt dess föräldrars enträgna begäran, få resa till Academien; ehuru han ännu någon tid behöft gå quar uti Scholan, för at blifva en i alla stycken försvarlig dimit- tendus.

d. 27. Voro Herrar Inspectores Scholarum, Pastor Primarius Högvördige Herr Doctor Flodin och Justitie Borgmästaren Högdäde Herren, Herr Carl Fred. Ekerman biträdde af Stads Architecten Välborne Herr V. König, i Scholan, för at, i anledning af den vid sistledne examen [316. 1788.] af v. Rector gjorda ärinran om några högst nödvändiga förbättringar i Scholrummet, taga nämde rum i närmare besigtning; då Vålbemälte Herrar funno skäligt, at hos Magistraten påminna om en kakelugn, bänkarnes lagande, nytt gålf, Cathederns och fönsterkarmarnes målande och takets hvitlimmande i Quarta, samt väggarnes och takens rapping och hvitlimmande i de andre Classerne, en spännares uppsättande på Scholdörn och ett afträdes uppbyggande på gården. Hvilket alt (utom afträdet) värk- stältes innan nästföljande termins början

Augusti d. 28 Börjades åter läsningen i alla Classerne

Sept. d. 2. Hölls af v. Rector examen i 3:dje Classen, hvarifrån ynglingarne Backman och Benzelstierna upflyttades i 4:de Classen.

Samma dag efter middagen examinerades barnen i 2:dra Classen, hvarifrån Christiernin, Stagnell och Lindblom flyttades till den 3:dje.

d. 3. Förhördes barnen i 1:sta Classen, hvarest Ekrot, Lundberg och Finke funnos så för sig komne, at de kunde uptagas i 2:dra Cl.

d. 1. 8 och 25 Sept. var Högvördige H. Doctorn och Inspector i Scholan, afhörde hvarje gång en stund Lectionerne och underrät- tade sig om så väl informatorum, som discentium flit, samt gaf, den första af ofvannämde dagar, sitt bifall dertill, at Herr Winge, som Pingestiden innevarande år började göra tjenst för Magister Gæver- berg, hvilken då å nyo begärt och erhållit ledighet till höst-termins början, skulle efven nu, fortfara dermed, till dess orsaken kunde in- hämtas, hvarföre Mag. Gæverberg icke upfylt det löfte, som han sistledne Pingestid gaf, at vid hösttermins början, antingen infinna sig sjelf till tjenstgöring, eller uppte lagliga skäl till sin bortowarelse, eller ock insända inlaga om afsked ifrån sin beställning.

d. 30 Lämnades ynglingen Sven Niclas Wahrman, med H. H. Inspectors minne, tillstånd at resa till Academien. Denne yngling hade ifrån sina spädare år, visat en vid hans ålder ovanlig tankegåfva och en särdeles lycklig färdighet, at i umgänge göra sig nytta af sina små kunskaper, hvaraf hände, at han, som vid sina föräldrars död blifvit lämnad i största fattigdom, vann flere Mæcenaters understöd och omvårdnad, blef af upfostrings-Sällskapet hedrad med en præmie medaille, och vann i Svenska Academien accessit för en ode; hvilket alt kan och bör lägga grunden till hans framtida lycka, om han endast bortlägger den villfarande öfvertygelsen, at de solide vetenskaperne äro mindre nödige för honom, som på vitterhetens fält, till sin [317. 1788.] prydnad, endast behöfver här och där plåcka en liten blomma.

Octob. d. 6. Behagade H. H. Doctorn vara närvarande i Sängen, och inställa Herr Schytz till vice Cantor i H. Bonns ställe, som erhållit kongl. Majts nådiga tillstånd, at genom vicarius få bestrida sin syssla vid Scholan, hvilket han efven hit intills gjordt, dels genom Sporrang, dels Öberg; men som den förre nu hade råkat i en tärande sjukdom, som efven sedan tillskyndade honom döden, och den senare med mindre besked bestridde sysslan, hade H. H. Inspector funnit för godt, at sätta Herr Schytz till Bonns Vicarie.

Nov. d. 15. Var H. H. Inspector i Scholan och afhörde i Quarta lectionerne i Matematiken, samt underrättade sig sedan i Sängen om V. Cantorns flit, som var efter önskan.

Decemb. d. 13 Behagade H. H. Inspector upkomma klockan 9 i Scholan, och sedan bön blifvit gjord, i Quarta låta V. Rector examinera i Hebræiskan och Latin, samt V. ConRector i Grækiskan och Moraln, till kl. $\frac{1}{2}$ 12; då ConRector Christiernin anmodades, at examinera i Tertia, V. Rector i Secunda och Prima, och V. ConRector i Quinta, hvarunder H. H. Inspector behagade vara åhörare en stund i hvarje Class. till kl. $\frac{1}{2}$ 2, då ungdomen i Auditorio af V. Cantor blef examinerad i grunderna till vocal musiquen. Sedan utdelade H. H. Inspector Stipendier till flitiga, dygdiga och torftiga ynglingar, Malmberg, Ekström, Djurberg, Helledaij och Spiring, i Quarta; samt præmie jettoner för dygd och flit åt Wiborg, Schöne, Söderholm i Quarta; Christiernin, Asplund, Eklund och Ekholm i de andra Classerna, och af egna medel præmium åt en yngling i Svenska, vid namn Flodin, för flit i sängen. Sist betygade

H. H. Inspector sitt nöje öfver docenternas flit, förmanade ungdomen till sedighet och tidens rätta i akttagande, och lämnade efter hållen bön, kl. 3 docentes och discentes, som åtskildes till nästkommande 5 Febr. 1789. will Gud.

[318. 1788.] Under det förflutna året hade Vice Rector genomgått I Benzeli Epitome ifrån den VII Art till slut, samt Humblas Schema Religionum.

I Ebræiska Språket 8 Capitel af Genesis, ifr. 8. till det 17. samt de Ebr. dicta Classica till Benzelius.

I Latin VII, VIII, IX och X boken, samt Supplementerna i Curtius. Progymnasmata efter vanligheten.

I Historien Den Svenska, Danska, Ryska, Franska, Engelska och Romerska-Tyska i Woltemat.

I Geographien. Törners Cosmographie, samt i Djurberg de Rikens geographie, hvars historia blifvit afhandlad.

I Logican. Plennings ifrån början till slut.

S. D. G.

1789.

Januarii d. 22. Försvarade ex Cathedra Scholæ Magister Nils Flodin biträdd af Studiosus Enbom, Stockholmensis, och

d. 23 Magister Nathanael Gestrin biträdd af Studiosus Särnstén, Roslagus, några theser, som de enligt constitutionerne utgifvit för rums ärhållande på förslaget till Rectors Syslan vid Adolph Fredrics Schola, då Högv. Herr Doctorn och en Stor samling af åhörare voro närvarande.

Februarii d. 5 Börjades på vanligt Sätt Skolarbetet, hvilket oafbrutet fortsattes till den 8 Aprilis, då ungdomen feck det vanliga Påsklofvet, till — —

Aprilis d. 20 då föreläsningarne åter börjades.

Maji d. 16. Behagade Högvördige Herr Inspector i 1 $\frac{1}{2}$ timme afhöra Skolungdomens framsteg i Sängen.

d. 27. Uphörde läsningarne öfver Pingesthelgen till

Junii d. 8. då de åter fortsattes till

d. 18 då Examen anniversarium hölls uti alla Classerne, i närvaro af Högv. H. Doctorn och Inspector, biträdd af kongl. Hofpredi-

kanten och kyrkoherden Borg i Tertia, kyrkoherden Hachenburg i Quarta, Conrector emeritus Christiernin i Secunda och Notarius Consistorii [319. 1789.] Lindströmer i Quinta.

Examen börjades kl. 9 f. m. med bön och Sång, då V. Rector på befallning i Inspectors öfvervaro examinerade barnen i Prima, under det v. Conrector i Quarta examinerade i Grekiskan, Moraln, Virgilius och Matematiken till kl. $\frac{1}{2}$ tolf, då examen i Prima var slutad, och V. Rector i Quarta examinerade i Theologien, Hebræiskan, Historien och i Curtius till kl. $\frac{1}{2}$ 2, då ungdomen samlades i Auditorio, och Cantor Schyztz examinerade discentes i grunderna till Sång- en, och lät dem afsjunga en i flera stämmor satt Psalm. Däruppå utdelades Stipendier till flitiga, medel-lösa och dygdiga ynglingar, Malmberg, Spiring, Djurberg, Helledaj, Söderholm i Quarta, och Flodin i Secunda; Samt Præmie böcker åt Wihlborg och Schöne i Quarta, och jettoner åt Christiernin och Stagnell i Tertia, Silfverhæst i Secunda, Eklund i Prima och Rydberg i Quinta. Högvördige Herr Doctorn behagade Sedan betyga sitt nöje öfver Docentium flit och discen- tium framsteg, utom i Prima, hvarest ganska många af ungdomen denna termin varit mycket borta, hvaraf hände, at desse, vid för- tekningarnes jämförande, befunnos denna termin kunna mindre än sistledne. Sist behagade Herr Doctorn gifva ungdomen en öm före- ställning, om den nytta Gudsfruktan, goda Seder och tidens rätta användande medföra, hvaruppå Skolan för denna termin tillslöts, med bön och Sång kl. $\frac{1}{4}$ till 3.

August. d. 28 Börjades åter Skolarbetet.

Septemb. d. 7, 9, och 11 Höll vicarius Rectoris flyttnings examina i classerna, då ifrån Tertia till Quarta flyttades de [320. 1789.] 3 som funnos i Classen Adolph Christiernin, Olof Dahlstrand och Joh. Hindric Lundberg; för at sedan icke lämna Tertia öde, up- togos Olof Fredr. Tullvin, Lars Eric Flodin, Anders Eric Broberg, Anders Hindric Asplund, Joh. Gustaf Silverhäst, Fredric Christier- nin, Joh. Peter Finke, ehuru de alle behöft sitta ännu ett år quar uti Secunda. För at åter fylla dessas ställe togos ifrån Prima Lars Gustaf Eklund, Carl Gustaf Schulz, Johan Wahlgren, Jacob Bo- holm, Carl Fredric Lindström, Som alle utom Eklund kunde ganska litet och voro aldeles oförtjente till någon flyttning.

Med Lärarena hade den förändring skedt, at Magister Sollenius, som någon tid vicarierat i Prima, blifvit befordrad till Collega vid

Hedvig Eleonoræ kyrko Skola, och Magister Nils Flodin Stock- holmsbo antagen, at tills vidare göra tjenst i nedersta Classen: Chor- mästaren Bonn började äfven at sjelf förestå sången.

d. 16. Ankom Herrar Inspectorum Sch. förordnande om de för- ändringar i Lästimmarne och Vetenskaperne, som bemälte Herrar funnit för godt at på V. Rectors tillstyrkande, tills vidare antaga, bestående förnämligast derutinnan: at lästimmarne flyttades ifrån 7 till 8 för mid. och ifrån 2 till 3 e. m. At vissa timmar för hvarje lection utsattes; at någre timmar lämnades åt Modersmålet och de moderna Språken; at vissa lectioner utsattes för hvarje Class, hvilka den, som ville derifrån flytta, borde hafva igenomgått. Dessutom gäfvos några påminnelser om sättet huru dessa lectioner borde hand- hafvas och om tidens rätta i akttagande; hvilket alt kan ses af documentet, som finnes ibland Skolans Acter. I följe af ofvan- nämde förordnande inköptes ett slagur för Skolans räkning och börjades läsningen på nya sättet, den 21 Septemb.

Novemb. d. 2 Behagade Högv. Herr Doctorn och Inspectorn hedra Skolan med sin närvaro och noga underrätta sig om värk- ställighe- [321. 1789.] ten af ofvannämde förordnande.

Decemb. d. 12. klockan $\frac{1}{2}$ till 9 behagade H. H. Doctorn och Inspectorn upkomma och sedan bön blifvit hållen underrätta sig om ungdomens framsteg, på det sättet att den i alla Docenternas närvaro examinerades först i Quarta i fransyska och tyska, i hvilka språk ungdomen nu förflutne termin, enligt H. Inspectorum för- ordnade njutit undervisning: Sedan i Tertia och Secunda hvarest discentes hördes i Grekiska och Latin, samt upvisade sina öfnings- böcker i Latinska och Svenska språket samt stilen: deruppå Prima hvars discentes hördes i Grammatican och Catechesen och upvisade sina skrifböcker: och sist Quinta hvarest räkne- Skrif- och öfnings- böcker framlämnades och någre de färdigaste fingo räkna hvar sitt tal. Sedan samlades ungdomen i auditorio, examinerades af Chor- mästar Bonn i grunderna till sången och sjöng en Psalm och ett stycke med flera stämmor. Sist utdelte H. H. Doctorn Stipendier åt flitiga, dygdiga och torftiga ynglingar Djurberg, Helledaj, Spi- ring, Söderholm i Quarta, och Flodin, Eklund, Zetterberg, Boman, Lindgren i de andra Classerna och Sörling i Secunda för sången, samt præmier åt dygdiga och flitiga; men icke så torftiga gässar Wiborg, Schöne, Douhan, Evelius, Lidberg, Backman, Lökström i

Quarta Tullven, Veste, Boholm och Rydberg i de andra Classerna. Och sedan H. H. Inspector upmuntrat ungdomen till Gudsfruktan, Dygd och Flit, hölls bön och Docentes och discentes åtskildes klockan $\frac{1}{2}$ till 2, till den 8 Febr. nästkommande, vill Gud.

Under det förflutne året hade Vicarius Rectoris med ungdomen genomgått följande.

[322. 1790.] Theologie: ifrån början till den XVIII art uti Benz. Epit.

Ebræiska språket: XVI psalmer med de öfre och quatuor capita Genes. med de nedre.

Latin: III, IV, V, VI. VII Böckerna uti Curtius.

Historien: Den svenska ifrån Äldsta till närvarande tider i Woltemat och den Allmänna i Schröckhs inledning dertill, till d. 159 sidan

Geographie: Läran om Globen och Djurbergs Geographie för ungdom ifrån början till slut, utom Tyskland.

Logican: Plennings ifrån början till slut.

Fransyska: De Öfre 76 fabler af de La Fontaines, de nedre 12 dito uti Pepliers Grammaire.

A. G. Ä.

1790.

Febr. d. 8 Börjades Skolarbetet på vanligt sätt.

d. 20 Försvarede Apologisten uti Hedv. Eleonor. kyrko Skola Pet. Kjellberg ex Cathedra Sch. Triv. utan respondens, några theser, som han, enligt constitutionerne, utgifvit.

Mart. d. 31. Lämnades Skolungdomen lof öfver Påskhelgen till —

Apr. d. 12 Då läsningen åter börjades: och som Vice Collega Carl Jan Thorell blifvit d. Mars befördrad till Pastor för Svenska församlingen på ön Barthelemy, började Herr Magister Flodin på H. H. Doctors befallning göra tjänst i Secunda, och Magister Alm, Stockholmsbo, i Prima, vid hvilket tillfälle Magister Flodin ifrån Prima uptog till Secunda gässarne, Carl Samuel Murberg, Lars Christian Zetterberg, Eric Boholm, Joh Hindric Helledaj, Pet. Daniel Wahlström, And. Gustaf Kallsenius, Carl Gust. Flyth, Pet. Markan. Till

Quarta uptogs Pet. Stangnell, som sistledne hösttermin vid examen icke var i Staden.

Maji d. 18 e. m. Behagade H. H. Inspector besöka Skolan och i Classerne en stund afhöra läsningarne.

[323. 1790.] Maji d. 19. Lämnades ungdomen lof öfver Helgen till — — — —

— d. 31. då arbetet åter företogs.

Junii d. 7. Behagade H. H. Inspector 2 hela timmar i Quarta afhöra discentes explicera Curtius och betygade deröfver sitt nöje.

d. 21. Hölls examen anniversarium i alla Classerne, i närvaro af Inspectores Scholarum H. D. Flodin och H. Justitiæ Borgmästaren Ekerman, samt Rådman Flodin, kyrkoherden Gerdin och Notarien Lindströmer. Examen börjades kl. 9 med bön och sång, och sedan H. Doctorn en stund underrättat sig om discentium framsteg i första classen, under det kyrkeh. Gerdin afhörde examen i Tertia, Notarien Lindströmer i Secunda och v. Conrector Wallmo i Quinta, examinerade v. Rector i H. Doctors, Justitiæ Borgmästarens och Rådman Flodins närvaro ungdomen i Quarta, uti Latin, Fransyska och Historien och sedan Magist. Wallmo ifrån Quinta inkommit, examinerade han i Tyskan och Matematiken till kl. $\frac{1}{2}$ 1, då ungdomen inkallades i Auditorio och H. H. Doctorn i de andre respective Examinatorum öfvervaro, betygade sitt och deras nöje öfver samtelige docenternes flit, och utdelade Stipendier åt Djurberg, Spiring och Söderholm i Quarta, samt Flodin, Eklund, Törnquist och Ekberg i de andra Classerna: och Præmier åt Wiborg, Schöne, Douhan, Backman Winbergarne Lökström, Christiernin, Lundberg, Tullvén, Sörling, Törnquist och Lindgren. Sluteligen gjorde H. Doctorn en öm föreställning till ungdomen, om tidens rätta i akt tagande, hvaruppå Skolan för denna termin tillslöts.

d. 22 Lämnades med H. Doctors minne Alexand. Djurberg en stadig och flitig yngling, testimonium academicum.

Under denna termins lopp hade af discentes i öfversta classen Helledaj, Lidberg och Kolmodin lämnat Skolan och afhört föreläsningarne i Chirurgien, samt Dahlstrand i samma Class engagerat sig vid Postverket. Helledaj och Lidberg egde snille, flit och wacker underbyggnad, men Kolmodin och Dahlstrand intet deraf.

Julii d. 31. Behagade H. Justitiæ Borgm. Ekerman bese hvalfvet

vid Skolgårdsporten och lofva en skyndsam verkställighet af det för 2:ne år sedan lofvade afträdet för skolungdomen.

Detta löfte gick i fullbordan innan Skolans öppnande, den

Aug. 28. då läsningen på vanligt sätt börjades. Denna termin kunde ingen flyttning ske i Classerne, emedan vid förra flyttningen ifrån Secunda till tertia, alla derifrån uptagne voro ganska svaga, och Magister Flodin vid sin flyttning utur Prima, derifrån tog med sig de dugeligaste, hvilka nu endast en termin varit i Secunda. Högv. Herr Inspector behagade tvänne gånger den Nov. och den Decemb. hedra Skolan med sin närvaro och så väl i Gymnasii som de andra Classerne afhöra ungdomens läsning.

Dec. 13 klockan 9 förmiddagen upkom H. H. Doctorn och Inspector, då, sedan bön blifvit gjord och V. Rector i Quarta examinerat i Hebræiskan och Theologien, han af Inspector befaltes examinera i Secunda och sedan v. Conrector i Quarta examinerat i Virgilius, Grekiskan och Matematiken, han af H. H. Inspector förordnades at examinera i Räkne Classen. Emellertid hade Rector Murberg och Conrector Christiernin upkommit och af H. Inspector blifvit anmodade at examinera, den förre i Prima och den senare i tertia. klockan $\frac{1}{2}$ 1 då examen i alla Classerna var slutad, samlades docentes och discentes i Quarta, hvarest af H. H. Inspector Stipendier utdelades åt Peter Spiring, Anders Söderholm, Eric Flodin och Præmier åt Wiborg, Schöne, Douhan, Evelius, Murberg, Winbergarne och Lundberg, samt Pens, Weste, Kallsenius, Asplund, Gerdes, Boman och Lindgren i de nedre Classerne. Sedan förhördes ungdomen i Sängen af Cantorn och till slut upmuntrades ungdomen till dygd och flit och sedan bön blifvit gjord åtskiljdes examinatores, docentes och discentes kl. $\frac{1}{2}$ 2.

[325. 1791.] Under förflutne termin hade V. Rectoris med ungdomen genomgått följande:

Uti Curtius I. II. III och IV Boken.

I La Fontaines Fabler. ifrån den 160 till 220 Fab.

I Ebræiskan. de VIII första Psalmerne

I Theologien ifrån den VIII till den XIX Art i Benzeliu Epitome.

I Historien Schröckh ifrån 240 till 360 Sidan.

I Logican: förra delen af Plenning

I Geographien: Norra deln af Europa efter Djurberg.

S. D. G.

1791

Feb. 7. Efter förut skedd pålysning i kyrkan öppnades Skolan på vanligt sätt. Sedan förflutne termin hade med lärarena den ändring Skedt, at Magister Berglind blifvit Ordinarius i Prima efter Magister Carl Bergsten, som blifvit Rector i Survivance efter sin far Magister Carl Bergsten Senior.

Feb. 9. Hölls af v. Rector examen i Tertia, hvarest ännu ingen befans skicklig at uptagas i quarta.

— 10. dito i Secunda, hvarifrån Weste flyttades till Tertia.

— 11. dito i Prima, hvarifrån till Secunda flyttades Gerdes, Törnquist, Wadström och Helledaij.

Mars 19. Försvarade Herr Logren V. D. M. och Collega vid Kungsholms skolan några theser i H. H. Inspectors samt flere åhörars närvaro, et Cath. Schol. Trivialis utan Præses.

Apr. 15. Behagade H. H. Inspector efter middagen upkomma i Skolan och i Classerne afhöra ungdomens läsning.

— 20. Tillslöts skolan öfver Påskhelgen till den 2 Maji då läsningen åter börjades.

Junii 10. kl. $\frac{1}{2}$ 3 eftermiddagen behagade Högv. Herr Doctorn och Inspector upkomma för at hålla examen anniversarium; [326. 1791.] biträdd af Herrar Rådmän Wallin i Quarta och Bredberg i Secunda, samt Kyrkoherden i Hedv. El. Församling Ljungblad i Tertia, Consistorie Notarien Mag. Dybeck i Prima och Conrector Christiernin i Quinta. Vice Rector examinerade i Logican, Latin, Hebræiskan, Historien och Läran om globen och V. Conrector Grekiskan, Tyskan och Matematiken. Kl. 6 samlades ungdomen i auditorio, hvarest Stipendier utdeltes åt behöfvande och flitige ynglingar Spiring, Schöne, Söderholm, Flodin, Asplund, Denin, Bonn, och Boman, samt præmier åt Wiborg, Douhan, Evelius, Winberg Senior, Scherbeck, Lundquist, Wahlgren, Tellberg. Sedan H. H. Inspector förmanat ungdomen till Gudsfruktan, flit och anständigt upförande tillslöts Skolan för denna termin.

Efter slutad examen behagade Herr Justitiæ Borgmästaren Ekerman upkoma och underrätta sig om hvad som förevarit.

— 11. Lämnade V. Rector Testimonium åt 5 väl för sig komne ynglingar Wiborg, Schöne, Spiring, Söderholm och Douhan af hvilka

Wiborg i synnerhet under hela sin skolgång blifvit känd för de wackraste seder, ett gott hjerta, lyckligt snille och mycken flit.

Aug. 29. Öpnades åter Skolan och hölls den 5 Septemb. af V. Rector flytnings examen i Prima, hvarifrån Tellberg, Asplund, Hulthén, Wasselius, och Elmstedt flyttades till Secunda. den 6. i Secunda hvarifrån Ryding, Wahlgren och Kallsenius flyttades i Tertia. den 7 i Tertia hvarifrån i Quarta uptogos Flodin, Bents, Finke, Fredin och Ekman.

Sept. 28. Lämnades testimonium Acad. åt Zacharias Backman, en någorlunda för sig kommen yngling.

Dec. 6. Behagade H. H. Doctorn och Inspectorn hela eftermiddagen, med sin närvaro, hedra skolan och afhöra Lectionerna.

— 14. klockan 9 förmiddagen upkom H. H. Inspector, för at afhöra examen, som efter förrättad bön företogs i Inspectors och Herr Lector Murbergs närvaro i Quarta, först af v. Rector i Hebræiskan [327. 1792.] Historien och Latinen, och af Vicarius Conrectoris i Mathematiken, Grækiskan och Poësin. Emellertid examinerade ConRector Christiernin i Quinta, Consistorii Notarien Linströmer i Prima, och då V. Rector och V. ConRector voro ledige från examen i Quarta, tillsattes den förre at examinera i Tertia och den Senare i Secunda. Sedan upträdde ungdomen i auditorio, då en och annan framkallades, för at låta höra sin insigt i sången; hvar uppå Stipendier utdelades åt Scherbeck, Christiernin, Stagnell, och Præmier i Contant åt Lundquist, Gerdes, Liljander, Sandvall, och Asplund och i Böcker åt Murberg, Winbergarne, Fredin, Weste, Elmstedt, Törnquist, Kjellander. Efter gifven upmuntran till Dygd och Flit, och förrättad Bön, åtskildes Examinatores, Docentes och Discentes klockan $\frac{1}{2}$ till 2.

Under detta års lopp hade den förändringen skedt, at Magister Gæverberg tagit afsked ifrån Apologist Sysslan hvartill Mag. Wallmo blifvit flyttad, och succesive Mag. Berglind till Secunda, och Mag. Alm till Primæ Classis Collegat och lön.

Läsningarne Så väl i Quarta, som i de andra Classerne, hade varit efter vanligheten; och inhämtas säkrast af examens listorne, som finnas förvarade.

S. D. G.

År 1792.

Feb. 6. Öpnades efter vanligheten Skolan, och uptogs, efter föregången examen, Lundquist ifrån Tertia till Quarta, samt Joh. Törnquist, Bonn, Gust. Elmstedt, Ad. Ryding, Lindahl och Dumin ifrån Prima till Secunda.

Apr. 4. lämnades Påsklof till den

16. då H. H. Inspector, förmiddagen en stund, afhörd Lectio-
nerne.

Maji. 23. Lämnades Pingest lof till den 4 Junii.

[328. 1792.] Junii 21. klockan 9. Börjades efter vanligheten examen i H. H. Inspectors närvaro i Quarta af vicarius Rectoris i Latin, Hebræiskan, Historien och Theologien, samt af V. ConRector i Grækiskan, Virgilius och Moralen. I Secunda examinerade Herr Kyrkoherden Gerdin, i Quinta Consistorii Notarien Herr Mag. Lindströmer, i Prima V. ConRector och Rector då de voro ledige från examen i Quarta, i Tertia ConRector Christiernin, kl. $\frac{1}{2}$ 1 upkallades ungdomen, då en och annan framkallades för at låta höra sina framsteg i sången, som denna termin, mera än någon annan, af Cantor Bonn blifvit vårdslösad, hvarom af vice Rector hos H. Wederbörande anmält blifvit. Sedan utdelades Stipendier åt Murberg, Christiernin, Scherbeck, Stagnell, Flodin: och Præmier i Contant åt Svanberg i quinta: i böcker åt Winbergarne, Fredin, Wäsström, Weste, Elmstedt, Hasselgren, Kjellström och i Jettoner åt Scherbeck, Lundquist, Lindblad, Wahlgren, Gredelius, Gerdes, Liljander, dito junior, och Hällström. Efter förrättad bön skildes ungdomen klockan 2.

Junii. dog Skolans ene Nitiske och Uplyste Inspector, Herr Justitiæ Borgmästaren Carl Fredric Ekerman.

Aug. 27. Börjades åter läsningen i Skolan och höllos af V. Rector d. 3. 4. och 5. Sept. examina i Classerne, då till Quarta utur Tertia flyttades Weste, Christiernin, Lindblad, 2:ne Strasar, och Möllersten: Till Tertia ifrån Secunda Gerdes, Törnquist, Elmstedt, Gredelius, Flyth och Tellberg: till Secunda ifrån Prima Möllerström, Ljunggren, Sandman, Blomberg, Ryding och Denin. Sedan fortsattes arbetet oafbrutet till den 13. Dec. då Högvörd. Herr Doctorn Öfverhofpredikanten m. m. och Inspectorn behagade kl. 9 förmiddagen upkomma och sedan ynglingarne i Quarta i Dess öfvervaro [329. 1793.]

i ett och annat blifvit examinerade, afhöra en stund i hvarje Class, de derstädes af Lärarena innom Skolan, anstaldte examina, till kl. 1. då ungdomen samlades i auditorio och Stipendier utdelades åt Murberg, Scherbeck, Christierninerne, Stagnell och Flodin. Samt præmier åt Winbergarne, Fredin, Scherbeck j:or, Lundquist, Ekman, Lindblad, Pents, Wäsström i quarta, Wahlgren, Elmstedt i Tertia; Bonn, Törnquist i Secunda Löf, Carlsson, Hasselgren, Knutsson, Björnstedt, Breitfeldt i Prima

samt af H. H. Inspectors egna medel åt Weste i Quarta och Björklund i Quinta för Sängen.

Sedan H. H. Inspector tackat Lärarena för deras flit och gifvit ungdomen tjenliga förmaningar åtskildes allesamman kl. 2.

G. A. Ä.

År 1793.

Feb. 4. Öpnades, efter skedd pålysning i kyrkan, Skolan, då i anseende dertill, at Magist. Flodin, som hit intills varit H. Rector Murbergs vicarie och läsit i Secunda, blifvit befordrad till Skolmästare i Kungsholmen, hvilken Syssla, han tillträder d. 1 Maji innevarande år, så hade H. H. Inspector funnit för godt, at i dess ställe antaga Mag. Wikström Stockholmsbo och låta honom med termin börja sitt arbete i Prima efter Mag. Alm, som flyttades till Tertia efter Magister Berglind, som så snart Rector Flodin uphör med läsningen i Secunda, kommer at derstädes tillträda sin ordinaira beställning. [330. 1793.] Feb. 11. 12. 13. Flyttade efter föregången examen till Tertia ifrån Prima Hellström, Hasselgren och Breitfeldt, samt ifrån Secunda Törnquist, Bonn och Hultgren. Till Secunda åter uptogos utur Prima Löf, Knutsson, Moberg, Helling, Liljander, Stille och Quillström.

Mart. 7. Hölls, till underdån. åtlydnad af Kongl. Maj:ts nådigste befallning i anledning af innevarande Jubel Fest, ett Latinskt Tal. De origine et ratione celebrandorum Jubilæorum in genere et præsentis in Specie, af V. Rector i Öfverståhållarens, Justitiæ Borgmästarens, alla i Staden varande, Stockholms Consistorii Ledamöters och flere Gynnares öfvervaro, hvarvid Lärarena vid kyrko Skolorne och ungdomen i Trivial Skolan voro tillstädes. För och efter Acten

upfördes musique med sång och instrumenter af Cantorn och Skolungdomen.

— 27: Lämnades Påsklof till den 8 April. Sedan fortsattes läsningen till den 15. Maji, då Pingest lof gafs till den 27 i samma månad.

Junii 20 Hölls Examen Anniversarium i Högvördige Herr Doctors och Inspectors Öfvervaro, först i Quarta uti Latin, Ebræiskan, Historien och Mathematiken och sedan i de andre Classerne hvarest V. Rector och C. Rector examinerade till kl. ½ 1. då ungdomen inkallades i Auditorio, blef berömd för sin flit och upmuntrad till fortsattande deraf. Stipendier utdelades åt Murberg, Scherbeck, Stagnell, och Christierninerne samt præmier åt Gust. Winberg, Fredin, Scherbeck, Lundquist, i Quarta. Sjöström och Elmstedt i Tertia, Björklund och Knutsson i Secunda, Westrin och Modée i Prima, Walén och Asplund i Quinta. Efter förnyade förmaningar till dygd och flit och sedan bön blifvit gjord åtskildes ungdomen kl. ½ 2.

21. Dimitterades tvänne beskedlige och väl för sig komne ynglingar Olof Murberg och Gust. Winberg, till Academien.

Aug. 28 Öpnades åter Skolan och hölls den 2. 3 och 4:de Septemb. flytt- [331. 1794.] nings examina i de 3:ne lägre läsclasserne, då ifrån Tertia till Quarta flyttades Wahlgren, Ryding, Elmstedt, Sjöström, Gredelius, ifrån Secunda till Tertia Björklund, Ryding, Möllerström, Knutsson, Liljander, Öhman. Ifrån Prima till Secunda Modée, Rundborg, Almstedt, Mildberg, Westrin, Greiff. Sedan fort-

Dec. 12. sattes läsningen oafbrutet till den 12 Decemb. då Högvördige H. Inspector, (som äfven d. 9 i samma månad var närvarande i Sängen) ifrån kl. ½ 10 till 1 behagade afhöra Examen, och vid dess slut utdela Stipendier åt Scherbeck, Christierninerne, Stagnell och Flodin i Quarta, samt Præmier åt Lundquist, Elmstedt, Fredin, Scherbeck, Pents, Wäsström, Sjöström, Gredelius, Tellberg, Flyth, Österman, Greiff, Widman, Björklund, Helledaj och Kalsenius.

Sedan slöts Termin med förmaningar och bön.

Vid medlet af denna termin hade den förändring skedt med sängen at Sjungaren vid Storkyrkan Herr Rothman blifvit constituerad, at vara Herr Bonns vicarius. Hvad för öfrigt under loppet af förflutne år varit läst i hvarje Class, inhämtas säkrast af Examen listorne, som äro förvarade jemte andre Skol acter.

G. A. Ä.

År 1794.

Febr. d. 6. Börjades efter skedd pålysning Skolarbetet, och upflyttades efter hällen examen den 10 och 11 ifrån Prima till Secunda Widman: ifrån Secunda till Tertia Österman, Blomberg, Greiff, Westrin och ifrån Tertia till Gymnasii Classen Tellberg och Flyth.

April d. 16. lämnades påsklof till den 28 d:o hvarefter läsningen oafbrutet fortsattes till den 6 Junii, d. examen anniversarium hölls uti Herrar Inspectorum [332. 1794.] Högvördige Herr Doctorn och Öfver Hofpredikantens samt Högädle Herr Justitiæ Borgmästarns närvaro. Hvaruppå Stipendier och præmier efter vanligheten utdelades. De som denna gång funnos värdige desse upmuntringar voro:

I Gymnasii Classen: Adolph och Fredric Christiernin Eric Flodin, Peter Gredelius, som fingo Stipendier: Lundquist, Scherbeck, Elmstedt, Tellberg, som hugnades med Böcker samt Pents, Wäsström, Sjöström och Flyth, som undfingo Jettoner.

I Tertia: Bonn och Möllerström. I Secunda Westrin och Widman: I Prima Bollander och Muhr: I Quinta Almgren och Hamnerin.

Aug. d. 28 Börjades åter Läsningen och följande dagar hölls examen, då ifrån Prima flyttades till Secunda Muhr, Silfverdal, Bollander, Westerstrand och Wingstedt: Ifrån Secunda till Tertia Widman, Quillström, Elmstedt och Björkman: och ifrån Tertia till Quarta, Törnquist, Hällström, Bihlstedt och Bonn. Sedan fortsattes Läsningen till den 15 Decemb. då Högv. Herr Doctorn och Inspectorn täcktes afhöra ungdomens framsteg under det Herr Lector Murberg examinerade i Quarta: ConRector Christiernin i Tertia: V. Rector Höjer i Secunda och Prima samt V. Con Rector Wallmo i Quinta. Ungdomen befanns i alla Classerne hafva gjordt vackra framsteg, utom i Prima, hvarest äfven discentium antal var minskadt till omkring 20.

Stipendier utdelades i Quarta åt Christierninerne, Flodin och Gredelius samt Præmier åt Pents, Scherbeck, Elmstedt, Sjöström, Tellberg, Flyth, Törnquist, Kihlstedt, Wahlgren och Möllersten. I Tertia åt Möllerström och Dahlgren i Secunda Wingstedt och Muhr. I Prima Söderberg och Winge: i Quinta Quarnström och Törnquist. Sedan slöts Termin med förmaningar och bön. Hela denna Termin hade

Mag. Berglind varit Sjuk och dess Syssla blifvit bestridd, de första 4 veckorne, af Studiosus Murberg och den öfriga tiden, af Studiosus Lundquist. Examens Listorne för de 7 år [333. 1795.] Mag. Höjer förestått Rectors ämbetet, inlämnades vid detta års slut till Ven. Consistorium Urbicum. Af dem inhämtas säkrast Lärarens flit och ungdomens framsteg; äfven som Herrar Inspectorum nöje med V. Rectors bemödande, intygas af den af dem hos Kongl. Majt utvärkade resolution, af d. Nov. 1794 för nämnde V. Rector på Lectors namn, heder och befordrings tour. S. D. G.

År 1795

Sidstledne år hade till Academien blifvit dimitterade Lars Wäsström, Gustaf Scherbeck, Peter Stagnell och Johan Lundquist, samt i början af detta, Christian Pents och Eric Flodin: alle ynglingar väl för sig komne och kände för goda seder.

Feb. d. 5 börjades läsningen i Skolan och följande dagar höll Rector examen i de nedre Classerne, då ifrån tertia i Quarta upflyttades Berndt Otto Dahlgren och Carl Ulric Möllerström. Sedan fortsattes läsningen utan annat afbrott än det vanliga Påsk och Pingest lofvet, till den 19 Junii, då ynglingarne i alla Classer i Högvördige Herr Doctorns och Biskopens Närvaro examinerades, ömsom af Herr ConRector Christiernin, v. ConRector Wallmo och Lector Höjer, och efter slutad examen, Stipendier och Præmier utdeltes till de flitigaste i hvarje Class; som voro Gredelius, Elmstedt, Sjöström, Tellberg, Wahlgren, Flyth, Möllersten, Dahlgren och Törnquist i Quarta: Widman och Greiff i Tertia: Rundborg och Graa i Secunda: Krook, Gellström och Söderberg i Prima Asplund, Boman och Kjellström i Quinta.

Sedan undfeck ungdomen förmaning till Gudsfruktan, dygd och flit och åtskiljdes kl. ½ till 2.

Med Lärare i Skolan hade den förändring skedt, at [334. 1795.] i Præstmannen Wigströms ställe, som var mindre lycklig Lärare, hade Magister Olof Sundius, Helsinge, den 13 april börjat vicariera i prima.

Till Academien dimitterades Adolph Christiernin en någorlunda för sig kommen yngling.

Aug. 27. Öpnades åter Skolan och följande dagar hölls flyttnings-

examina af Rector då utur I:ma upflyttades i Secunda Söderberg, Krook, Gellström, Greiff, Ljungdal, Elmstedt, Pihl, Hoffman, Winge; utur denne Class till III:tia Rundborg, Ryding, Muhr, Wingstedt, Gråå ifrån III:tia till IV:ta Greiff och Widman, Sedan fortsattes Skolarbetet till d 12 Decemb. då ungdomen på samma sätt, som sidstledne vår termin examinerades i Högw. H. Inspectors närvaro och præmier utdeltes till Gredelius, Flyth, Greiff, Wahlgren, Tellberg, Möllerstén, Widman i IV:ta Westrin, Liljander, Gråå, i III:tia Gellström, Söderberg i II:da Berggren, Holmstedt, Kihlmark, Törnquist i I:ma Elmstedt och Silfverdahl i V:ta. Efter vanlig förmaning och bön slöts arbetet kl. ½ 2. Hvad under loppet af detta år i hvarje Class blifvit läst inhämtas af examens listorne, som förvaras jämte de andre Skol acterne.

S. D. G.

År 1796

Jan. 27. Dimitterades till Academien Peter Gredelius, en beskedlig och väl för sig kommen yngling, som 1792 den 6 Feb. 21 år gammal öfvergaf Skomakare professionen och började läsa.

Feb. 8. Börjades Skolarbetet: då i Magist. Berglinds ställe, som för sin sjuklighet skuld behöfde ledighet, Magist. Graalz af H. H. Inspector förordnades till Vicarie.

Mårt. 23 gafs Påsklof och Apr. d. 4. uphörde det.

Maji 11. Pingest lof till den 23 i samma Månad.

Junii 17. Hölls den vanliga examen, i Högvördige Herr Doct. och Inspectors öfvervaro, då Herr Lector Murberg behagade en stund examinera Quartanerne i Latin och v. ConRector Wallmo sedan hörde dem i Grekiskan och Matematiken och Lector Höjer sidst examinerade dem i Historien. Af de nedre Classerne åter, examine-
rade [335. 1796.] Herr Lector Murberg en stund i III:tia C. R. Wallmo i V:ta och L. Höjer i I:ma och II:da.

Præmier utdeltes efter vanligheten åt flitige ynglingar: Greiff, Widman, Möllersten, Dahlgren, Wahlgren, Törnquist i III:tia Gellström och Söderberg i II:da: Berg och Törnquist i I:ma Forsberg och Silfverdahl i V:ta Boman och Asplund för Sängen.

Och arbetet slöts med bön och åkallan till den Högste.

I Julii månad dimitterades till Academien Berndt Dahlgren, en snäll och quick yngling ifrån Uleåborg.

Aug. d 25 öppnades Skolan och hölls följande dagar flyttnings examina då till nästa högre Classer uptogos ifrån III:tia Eric Westrin, Carl Liljander och Göran Elmstedt: ifrån II:da Nils Gellström: ifrån I:ma Abr. Törnquist, Joh. Söderström. Fred. Holmstedt, Er. Djurström, Christ. Runström.

Sept. 28 Dimitterades till Upsala Academie 5 väl för sig komne ynglingar Pet. Elmstedt, Joh. Sjöström, Gustaf Tellberg, Carl Flyth och Christian Möllerstén. Dessutom bortgingo af Samma läxlag Joh. Wahlgren till Apotek och Eric Ryding till en skrivvare beställning. Sedan fortsattes Skolarbetet oafbrutet till

Decemb. 14 då Herr Lector Murberg å H. H. Inspectors vägnar, som var sjuk, afhörde examina, som i Classerne förrättades af der varande docenter.

Efter vanligheten utdelades præmier åt flitige och dygdige ynglingar, som denna gången voro: Törnquist, Kihlstedt, Widman, Elmstedt, Westrin, Liljander, Ihlström i Quarta: Gråå, Gellström i Tertia: Krook, Pihl i Secunda: Blomberg, Sjöman i Prima: Muhr och Asplund i Quinta Samt för Sängen Duchæus och Gellström. Efter vanlig förmaning Slöts arbetet med bön kl. 2 e. m.

S. D. G.

[336. 1797.] Feb. 6 Börjades Skolarbetet och följande dagar d. 9. 10 och 11. upflyttades af v. Rector efter vanliga examina till nästa högre Class ifrån I:ma, Blomberg, Köster, Askebom, Gellström, Duchæus: ifrån Secunda, Krook och Ekorn: ifrån III:tia Fresée, Ström, Gråå, Björkman. Sedan fortsattes läsningen utan andra afbrott än dem Påsk och Pingest ferierne förordsakade, till den 19 Junii då Examen afhördes i alla Classerne af H. D. och Biskopen och præmier utdelades åt ynglingarne, Widman, Gråå, Törnquist, Kihlstedt, Fresée, Ström, Ihlström, Elmstedt, och Björkman i Quarta, Carlsson, Gellström, Wingstedt i III:tia Middag, Holmstedt i II:da, Enberg, Frodell i I:ma Silfverdahl och Blom i V:ta. Hvarefter ungdomen förmanades till dygd och flit, bön gjordes och Skolan tillslöts kl. 2 e. m.

Aug. 28 Öppnades den åter och examina hölls följande dagar af V. Rector i nedre Classerne då ifrån I:ma till Secunda upflyttades

Frodell, Liljander, Winberg, Sandelin, Malmström, Sandman, ifrån Secunda till 3:ta Middag, Djurström, Winge, Pihl, Holmstedt, Greiff. Sedan fortsattes arbetet till den 14 Decemb. då Examen efter vanligheten hölls i H. D. och Biskopens öfvervaro ifrån kl. 9 till 1 f. m. då Præmier utdelades åt Törnquist, Widman, Westerin, Gråå, Fresé, Ström, Elmstedt, Ihlström, Björkman, Gellström, Ekorn, Middag, Enberg, Köster, Fredenberg, Westrin j:r, Westerstrand, Hellberg, Winge: och ungdomen efter århållen förmaning och gjord bön åtskildes kl. 2.

Med Lärarena hade ingen annan förändring tilldragit sig än at V. Cantorn Rothman blifvit ordinarius Cantor efter Chorsångaren Bonn, som i början af året dog.

Såsom hörande till det bofälliga Skolhusets historia är icke obehörigt, at här införa följande.

1797 den 18 Maji Behagade H. Excellence Öfverståthållaren m. m. Herr Baron Essen ombuden och följd af H. H. Inspector m. m. Herr Doctor Flodin bese detta hus, och fann det samma, såsom alla dess Företrädare vid dylika af dem anstälte besigtningar funnit, då under en tid af mer än 30 år tillbaka Herrar Excellencerne och Öfverståthållarena Lantingshausen, Sparre och Modée, huar och en under sin Ämbets tid hedrade Skoln med sina besök, at nemligen Skolhuset, såsom [337. 1797.] liggande på en trång och mörk gata, i sig sjelft trångt och egande bugtiga och lutande murar utvändigt och aldeles inga skiljo murar invändigt, borde föryttras och ett annat hus köpas till Skolhus. Vålbemälte Herre Baron Essen lät genast till Magistraten afgå Skrifvelse derom, och updrog H. Justitiæ Borgmästaren och Lagmannen Ulner, at påskynda verkställigheten deraf. Men Excellensen Essens afskedstagande vållde, at härvid ingenting blef tillgjordt, förr än Landshöfdingen m. m. Friherre Uglas blef constituerad Öfverståthållare under högtidligheterna vid Konungens biläger. Denne Herre upkom d. November åtföljd af H. Biskop Flodin, Herr Justitiæ Borgmästaren Ulner, samt större deln af Magistraten, för at nogare bese det 20 à 30 år tillförne utdömda Skolhuset, och fann belägenheten af huset god, murarne hjälplige och utrymmet tillräckligt, så at med en total reparation, trodde Han det kunna blifva tillräckligt och bequämt för både Ungdom och Lärare, hvarmed Herr Borgmästaren Ulner och de litterate Rådmännen in-stämde. Deremot tyckte Herr Liedberg Borgmästare i Byggnings-

Collegio och Rådmännen dersammastädes Reimers och Richnau icke allenast, at huset i allmänhet var ganska godt; utan ock, at träd trapporne förmodeligen 200 à 300 år gamle, och för 30 à 40 år sedan med stöttor understödde, voro förträfflige, samt at rummen för Lärarena tillräckligt bequäme. I synnerhet fann bemälte Herr Liedberg, at de på nedersta botten belägne, huälfde så kallade rummen, voro tillräckligt goda för Collegerne; ehuru ingen af desse på mer än 30 år vågat eller kunnat dem bebo. Man hoppas likväl, at de Boksynte Herrar Borg- [338. 1797.] mästare och Rådmän, som känna behofvet af ljus för, at kunna läsa, af Lärarens boende inom huset för at äfven emellan timmarne hafva ungdomen under ögonen och af Ämbetsmäns bibehållande vid de förmåner, som vederbörliga fullmagter dem tillägga, på ett Hufvudstaden och dem värdigt sätt verkställa denna, så länge väntade reparation.

År 1798.

Vid slutet af sidstledne år afgeck med Testimonium till Academien i Upsala Anders Widman en ganska snäll yngling ifrån Frösunda Socken i Upland.

Feb. d. 5 Börjades Skolarbetet och de examina, som v. Rector påföljande dagar höll, uptogos till nästa högre Classer ifrån prima Mörk, Fredenberg, Frodell, Söderbom, Ekbon, Waldau, Forsberg, och Nyström: ifrån Secunda Enberg och Hagerlind: ifrån Tertia Wingstedt och Carlsson. Sedan fortsattes läsningen oafbrutit till dess Påsklof efter vanligheten lämnades. Men dessförinnan hände at Magister Sundius, som var vice Collega i prima den kl. 6 om quällen geck borrt hemifrån, utan at någon underrättelse om honom altsedan kunnat århållas. Då Skolan efter helgen åter öppnades tillsattes af H. H. Inspector Præstmannen Hans Peter Douhan i dess ställe i Classen. Hvaruppå arbetet utan annat afbrott än af Pingest helgen fortsattes till den 18 Junii då i H. H. Doctors och Biskopens närvaro examen hölls, præmier utdelades (åt Westrin, Grau, Wingstedt och Björkman i Quarta: Hallenborg, Middag och Enberg i Tertia: Köster, Kjellman och Gellström i Secunda: Runborg och Helleday i Prima Wilander och Westerstrand i Quinta:) och arbetet slutades med bön och sång.

Aug. d. 26. Öpnades åter Skolan: följande dagar höllos flytt-

ningsexamina då i Quarta uptogos Hallenborg, Middag, och Djurström, i Tertia Köster, Kjellman, Froden, Gellström. och i Secunda Helleday, Livendahl, Runborg, Winge, Reimers, Sallander. Sedan fortsattes läsningen till den [339. 1798, 1799.] 13 Decemb. då H. H. Biskopen hindrad af opasslighet at sjelf vara tillstädes, anmodade H. Lector Murberg at i sitt ställe öfvervara examen, och præmiernas utdelning till Westrin, Grau, Djurström, Elmstedt, Freese, Hallenborg, Middag, Björkman i 4:ta: Enberg, Holmstedt i 3:tja: Köster, Gellström äfven i 3:tia emedan i 2:da ingen fanns värdig något præmium. Fogelberg och Öhrling i prima: Norberg och Hellberg i Quinta. Sedan slöts arbetet med bön och sång.

Till följd af Magistratens upsägelse vid slutet af år 1797, hade Samteliga Lärare vid Skolan dels straxt nästföljande flyttningstid, dels icke långt derefter, lämnat sina ämbetsrum i Magistratens vård, som skedde enligt Byggn. Collegii åstundan medelst nycklarnes öfverlämnande, efter skedd afflyttning, af alla dem, som dessa kyffen bebodt; Men samma vecka som detta skedde, behagade Magistraten genom Handels Collegium ärbjuda Lärarena, at återinflytta i nämde rum, hvilket alla utom H. Lector Murberg valde häldre än de 10 RD i hyra om året, som Wederbörande frikostigt ärbjudit.

1799

Febr. d. 4. uptogs Skolan, och i den flyttnings examen, som V. Rector dagarne deruppå höll, flyttades ifrån Tertia till Quarta Enberg, Holmstedt, Greiff, Winge, Hagerlind: Till Tertia ifrån 2:da Gellström, Lilliander, Malmström, Lindeberg, Nyström, Mörck, Frodell. Till 2:da ifr. 1:ma Fogelberg, Öhrling, Bergström, Livendahl. Sedan fortsattes arbetet, utan annat afbrott än Påsk och Pingst lofvet, till den 20 Junii då H. H. Inspector var närvarande vid examen i alla Classerne ifrån kl. 9 till 2. då præmier, och Stipendier utdelades åt ungdomen enl. det dervid hållne och ibland acterne förvarade protocoll och Skolan med förmaning till ungdomen, bön och sång tillslöts.

Aug. d börjades åter Skolarbetet, som utan afbrott och någon anteckningsvärd händelse inom Skolan, fortsattes till den 16 Decemb. då Herr Doctorn och Biskopen, [340. 1800.] sjelf hindrad att upkomma, befalte Lector Höjer, at, med biträde af V. ConRector

Wallmo, examinera i de nedre Classerne, och efter slutad examen utdela de vanliga Stipendier och præmier. Och blefvo denna gång dermed begåfvade. Gråå, Westrin, Djurström, Enberg, Hallenborg, Freese, Björkman, Evelius, Wingstedt och Gellström i 4:ta. Mörck, Liljander, Fredenberg, Fogelberg, Berg, Flodin, Swan, Swan, Köster, Holmstedt och Döchæus, i de nedre Classerne. Hvarefter Skolan med förmaning till ungdomen, bön och sång tillslöts.

1800

Feb. 3. Öpnades Skolan, då följande dagar d. 6 och 7 flyttnings examina höllos, och till Tertia uptogos Fredenberg; Livendal, Fogelberg, Reimers och Winge. Till Secunda åter: Berg, Engelbrecht och Öhrberg. Samt till Quinta Flodin, Fagurell, Praul, Westergren, Sandberg flyttades.

Mars. d. 8 dimitterades 6 väl för sig komne ynglingar: Hallenborg, Westrin, Elmstedt, Freese, Björkman och Gråå, som alle stodo Stud. Examen cum laude samt, innan Termins slut, Theologiæ Examen, då alle blefvo adproberade och Hallenborg cum laude, och skref den sidstnämnde äfven på Facultet med vederbörlig adprobation, vid hvilket tillfälle en och annan af dem, som kommit ifrån Gymnasierne, blefvo improberade.

Junii d. 20. behagade Högvörd. Herr Doctorn och Biskopen Sjelf öfvervara Examen i alla Classerne och låta tillsluta Skolan på vanligt vis med bön och sång, sedan Præmier och Stipendier blifvit utdelade åt Enberg, Djurström, Evelius, Grip i Quarta: Fogelberg, Forsberger, Runborg, Palmgren, Hallenberg, Wäsström och Wetterberg i de nedre Classerne.

Under d. 2 Apr. hade Vic. Con-Rectoris Magister Gustaf Wallmo blifvit befördrad till Rector vid Skolan i Enköping, hvilken beställning den 1 derpå följande Maji bordt tillträdas; men med V. Consistorii Ups. tillstånd fortsatte Han i Stockholms Trivial Skola sin tjenstgöring till Termins slut. Den beställning [341. 1800.] ning, som Han sökt och ärhållit, är visst ingen belöning för 21 års arbete vid Trivial Skolan, hvaraf 9 år i de nedre och 12 i den Öfverste blifvit använde med utmärkt flit och ungdomens synnerliga nytta; men Han sökte en tillflykt undan en instundande Skolhusets reparation, hvarvid Apologisten, hvilkens lön Wallmo innehade; kommer at

mest förlora, då 4 rum och kök, som hit intills stått under dennes disposition, bort tagas i byte emot ett enda.

Julii d. 2. lämnades Johan Gustaf Evelius, en Sedig och någorl. för sig kommen yngling Testimonium och lof, at resa till Academien.

Augusti 27 Börjades Skolarbetet och följande dagar höllos flyttnings examina af v. Rector, nämligen

d. 28. i Tertia, hvarifrån till Quarta uptogos ynglingarne Lindeberg, Mörk och Liljander; och installerades Herr Mag. Pet. Alm, enligt H. H. Biskopens förordnande till vicarius ConRector.

d. 29. hölls examen i Secunda, och flyttades derifrån Forsberg, Rundberg, Bergström, Öhrling, Livendahl, Westrin, Winge, Berg, Engelbrecht och insattes H. Mag. Graa at läsa i Tertia.

d. 30. förhördes ungdomen i Prima, hvarifrån till Secunda uptogos Palmgren, Wahlbom, Hallenberg, P. Norberg, Ceder, J. E. Norberg, Leuf, Wulff och Bergström: samt förordnades Herr Hans P. Douhan, at läsa i Secunda.

Efter Honom hade Högv. Herr Inspector antagit Herr Magister Sparrman, som æfven nu var tillstädes och emottog Prima. Sedan fortsattes arbetet till den 13 December, då Högv. Herr Doctorn och Biskopen hindrad af sjukdom at sjelf öfwervara Examen, updragit Kongl. Hofpredikanten Doctor Wallenius at företräda dess ställe. Hvilket ock skedde, och blefvo efter examens slut [342. 1801.] Stipendier och præmier utdelade åt Enberg, Djurström, Grip, Middag, Thunmark, Berg, Winge i Quarta. Winge, Reimers, Runborg i Tertia. Hallenberg, Palmberg i Secunda, Holmberg i Prima, Söderman, Sundman och Schwan i Quinta och Hök i samma Class för sången. Sedan dimitterades ungdomen med förmaning, bön och sång. Herr Magister Sparrman, som var mindre hågad för Skolarbetet, uphörde med förra termin at förestå Vicariatet i Prima och blef i början af denna Magister Peter Leufgren, ordinarius Collega i Enköping, Constituerad till Vicarius i nämnde Class och hoppas man at Classen under honom blifver hulpen utur sitt fullkomliga förledne termin iråkade lägervall. Vicarius Conrectoris Herr Magist. Alm hade æfven nu århållit fullmagt på Apologist Sysslan, hvarom Magister Sollenius i Upsala med honom tvistat. Vice Apologisten Winge, som snart i 20 år varit tjänstgörande vid Skolverket blef den 29 April hugnad med fullmagt på Collegatet i Prima, för hvilket Herr Lector Bergsten junior, så länge dess far lefwer njuter halfva lönen.

Högvördige Herr Doctorn och Ordens Biskopen, som blifvit befordrad till Biskop i Westerås, förvaltade på särskildt nådig befallning Præsidium i Consistorierne till Junii månads slut, hvarefter H. Doctorn och Biskopen afreste.

Under förledne termin blef arbetet fortsatt ifrån den 5 februar. till den 19 Junii utom annan ledighet än under Påsk och Pingest helgerne. Vice Rector Lector Höjer feck befallning af H. D. och Biskopen, som sjelf var hindrad, at förrätta examen, utdela præmierne och dimittera ungdomen. J Quarta blefvo Enberg, Grip, Middag, Thunmark, Holmstedt, Winge, Berg, i Tertia Fredenberg och Öberg i Secunda Palmgren och Hallenberg i Prima Hagström och Ingelquist, i Quinta Lindström och Östergren hugnade med præmier [343. 1801.] samt Duchæus, Långström och Livendal med hvar sin Jetton för flit i sången.

Julii Månad blef Herr Kongl. Hof Predikanten, kyrkoherden i Jacob och Johannis samt Ordens Capellanen Högvördige Herr Doctor Murray utnämnd till Pastor Primarius, Præses Consistorii och Inspector Scholarum. Af denne Herres nit för Skolverket samt allmänt kända verksamhet eger Skolan och dess lärare ett stort hopp. Några weckor förut hade Politie Borgmästaren Högädle Herr Anders Wallin blifvit befordrad till Justitiæ Borgmästare. Aug d 27. Öpnades Skolan och höllos de vanliga flyttnings examina den 2, 3 och 4 September, då till Quarta upflyttades Fogelgren, Fredenberg, Gellström och Winge: till 3:ta Hallenberg, Palmgren och Wahlbom: till 2:da Hagström, Ingelquist, Ceder, Lindlöf, Holmberg, Fagerlöf, samt till 5:ta Reimers från 3. Malmberg utur 2 och Schönstedt samt Oxelberg från 1 Classen in i Quinta.

Sedan fortsattes arbetet oafbrutet till den 14 Decemb, då i Högv. Herr Doctorns och Past. Primarii närvaro ungdomen förhördes af V. Rector och Con Rector i Quarta, samt af den förre i Prima och Secunda, af v. Con Rector i Räkne Classen och Mag. Graak i Tertia. Stipendier lämnades Enberg och Fogelberg, Premier Grip, Tunmark, Middag, Holmstedt, Winge i 4:ta Hallenberg, Palmgren i 3:ta Ceder, Hagendal i 2:a Haber, Hagman, Mellring i 1:ma Lindström Tunander och Elg i 5:ta och Jettoner åt Hasswerd, Öhrling, Wulff, Högström, Winge, och Duchæus.

Grip och Tunmark 2:ne snälle ynglingar dimitterades till Academien.

Sedan H. H. Inspector förklarar sitt välbehag öfver Docenternas flit och ungdomens framsteg, slöts Skolan efter vanligheten med bön och sång.

[344. 1802.] Febr. 4. Öpnades Skolan åter och fortsattes arbetet utan annat afbrott än under Pingest och Påsk Helgerne, till den 21 Junii, då Examen Anniversar. hölls i Högv. Herr Doctors och Pastoris Primarii, samt Högädle Herr Just. Borgmästarns närvaro. J quarta förhöordes ungdomen af v. Rector i Ebræiskan, Theologien, Latin och Cosmographien, samt af ConRector i Grekiskan och Matematiken. Sedan Afhörde Herr Doctorn Rector, som examinerade i Tertia, Mag. Douhan i Secunda och M. Leufgren i prima.

Stipendier utdeltes åt Enberg och Fogelberg, Præmier åt Middag, Holmstedt, Hallenberg, Öberg, Hagström, Wulff, Winge, Mellring, Lindström, Duchæus, samt Jettoner åt Walbom, Jngelquist, Haber, Östergren och Öberg.

Till Academien dimitterades Enberg en quick och väl för sig kommen yngling, samt Middag och Holmstedt 2:ne försvarligen underbygde gossar.

Högv. Herr Doctorn behagade lämna Skolans föreståndare ett utmärkt beröm, tackade de öfrige Docenterna för deras nit och upmuntrade i ett ömt tal ungdomen till Gudsfruktan, goda seder och flit: hvaruppå Skolan slöts med bön och Sång.

Under förledne termin, den 1 Apr, inlämnades till H. Herr Inspector Primarius af okänd hand i ett convolut Fyratusende Rd. Banko insatte i Banken mot 5 procents ränta, med anmodan det Herr Doctorn i samråd med Skolans Lärare skulle draga försorg derom, det ungdomen, som frequenterar StorSkolan under terminerne, måtte äfven under ferierne njuta undervisning och upsig.

På Högv. Herr Doctors befallning upgaf Lector Höjer dertill project, hvilket af Herrar Inspectores Scholarum till hvars sammankomst Höjer äfven kallades, till alla delar gillades och ansågs dugligt att kunna Kongl. Majts nådiga Sanction underställas.

Julii 15 Öpnades Skolan till läsning under ferierne enligt nyss [345. 1802.] nämde project, och den 26 Slutade Herr Magister Graak, som vicarierat i 1:ma, 2:da och sist i 3:a, sitt arbete i StorSkolan och flyttade till Mariæ Magdalenæ församlings kyrko Skola, der Han blifvit Collega ordinarius i första Classen.

Aug. 25. Efter honom Constituerades Adjunctus Præpositi i Gefle Herr Gustaf Schillén att såsom Mag. Berglinds Vicarius förestå läsningen i första Classen, hvarmed Han äfven började den 25. Aug. då de under Terminerne vid Skolan vanliga göromålen återtogos och fortsattes till den 18 December, då Högvördige Herr Jnspector hindrad af opasslighet, som flere veckor hållit honom inne, updrog Lector Höjer, att efter föregången examen utdela de vanliga Stipendierna och Præmierne, som denna gång tillfölla: Palmgren, Hallenberg, Winge, Fredenberg, Öhrling, Ophoff, Hasswerd, Fogelberg i Quarta. Hagström, Wulff, Engelbrecht i Tertia. Lindström, Haber, Hagendal i Secunda. Frodell, Fohman i Prima Boren och 2:ne Ahlbecker i Quinta. Sedan slöts Skolan efter vanligheten med förmaning, bön och Sång.

1803.

Jan. 7. Börjades åter läsningen och fortsattes, utan annat afbrott, än ledigheten under Påsk och Pingest helgen, till den 22 Junii då Högvördige Herr Doctorn behagade först afhöra Examen i Quarta af v. Rector i Hebræiskan, Theologien och historien samt af v. Con Rector i La- [346. 1803.] tin, Matematiken och Grekiskan, och deruppå så vidt tiden medgaf slutet af de examina som Höjer och Alm i de nedre Classerne begynt.

Stipendier och Præmier utdelades åt Fogelberg, Palmgren, Hallenberg, Winge, Fredenberg, Dahlström, Hagberg, Ophoff, Hasswerd, i Quarta. Hagström, Wulff, Winge i Tertia. Lindström, Hagman i Secunda. Åkerberg, Björkman i Prima. Malmström, Långström och Bonn i Quinta. Engelbrecht och Bergström för flit i Sången.

Sedan betygade H. H. Inspector sitt nöje öfver Docenternas arbete, förmanade ungdomen till Gudsfruktan och flit samt lät efter vanligheten tillsluta Skolan till

d 15 Julii då läsningen fortsattes till slutet af Augusti månad, då Flyttnings Examina höllos af V. Rector i Nedre Classerne då från Tertia uppflyttades i 4:a Hagström, Wulff, Engelbrecht, och Winge: till Tertia Haber och Mellring. till Secunda Frodell, Åkerberg, Myrberg, Glanström och Ahlbeck.

d. Sept Dimitterades till Academien Lars Adolph Winge och Carl Gustaf Hagberg tvenne någorlunda underbyggde ynglingar. Arbetet fortsattes sedan oafbrutet till den 19 Decemb. då Högv. H. Doctorn behagade Öfvervara Examina i Quarta af Höjer och Alm, samt så mycket tiden medgaf förhören i de nedre Classerne. För flit undfingo denna gång följande ynglingar nedanstående præmier: J Quarta Palmgren 2 Rd. [347. 1804.] Hallenberg 2 Rd. Winge 2 Rd. Fredenberg, Öhrling Ophoff, Mannerstråle, Schröderheim böcker och Jettoner. J Tertia Jngelquist och Nordstén böcker, i Secunda Weygang och Lindström d:o J Prima Kihlholm, Hultgren, Böcker; Nyström en Jetton i Quinta Wulff, Westrin Böcker, Bergström en Jetton. Samt Winge och Hök för flit i sången hvar sin jetton.

Sedan H. H. Jnspector betygat sitt nöje öfver Docentium och Discentium flit och upförande slöts Skolarbetet med bön och sång.

1804.

Jan. 9 Börjades åter läsningen och fortsattes enligt å nästa sida införde Lections katalog för arbetet under de vid andra Skolor vanlige ferierne: för hvilken möda af interesset, som utfaller hvarje år den 3 Julii, å det till denna ända den 1 April 1802 donerade Capitalet, Rector ärhåller 40 RD B:co Con Rector, Apologisten och Collegerne 30 RD d:o hvardera Samt Adjunctus Scholæ 10 RD d:o. Och må här äfwen införas att enligt Herrar Jnspectorum Scholarum beslut, varar ledigheten under Påsk och Pingest ifrån onsdags middagen för, till Thorsdags morgonen efter dessa Helger, och bestrides läsningen under de annars vanliga Sommar och Winter ferierne i 3:ta och 1:ma, samt 2:da och 5:ta gemensamt, till [348. 1804.] skiftes af endera läraren i begge desse Classer.

Under Ferierne läses i StorSkolan.

		Måndagar			Tisdagar		Onsdagar.	
		8 till 9:	9 till 11:	2 till 4.	8 till 9	9 till 11.	8 till 9	9 till 11.
Quarta	Föregående Söndagens Texter genomgås med hela Skolan.	Alnander	Grammat Philosoph.	Tyska Gram- matican	Räknande	Franska Gramm.	Skrifning eft. Förskr.	
Tertia		Alnander	Cornelius	Tysk Gr.	Räknande	Franska Gramm. 1: Historie	Skrifning d:o	
Secunda		Barnabok	Cornelius Colloquier	Franska Gramm.	Räknande	Historie	Skrifn.	
Prima		Barnabok	Skrifning	Cateches	Lat. Gram.	Lat. Gr.	Latin expl. och resolv.	
Quinta		Barnabok	Skrifning	Cateches	Räknande	Historie	Räknande	
		Thorsdagar			Fredagar		Lördagar	
		8 till 9.	9 till 11.	2 till 4.	8 till 9.	9 till 11.	8 till 9	9 till 11
Quarta		Moralen	Grekiska	Latin	Cosmo- graph.	Franska	Mathem.	Tyska
Tertia		Alnander	Grekiska	Cornelius	Geogra- phie	Franska	Historie	Moders- målet.
Secunda		Barnabok	Räknande	Cornelius Colloquier	Geogra- phie	Franska	Lat. Gram.	Skrifn.
Prima		Barnabok	Lat. Gram.	Skrifn	Cateches	Skrifning	Biblisk hist.	Latin
Quinta		Barnabok	Räkna	Skrifning	Cateches	Geogra- phie	Historie	Räkna.

Läsningen efter detta Schema fortsattes ifrån den 15 Julii till den 26 Aug, och ifrån d 7 Januarii till 6 Februarii.

Härvid märkes att läsningen under vinterferien ej börjas för än klockan 9 f. m. men deremot läses 3 eftermiddagar i veckan. [349. 1804.] Maj d. Dimitterades Carl Adolph Ophoff en beskeddlig och för sitt valda vitæ genus, Chirurgica, väl underbyggd yngling.

Junii 19 och 20 Hölls Examen, den förra dagen i Prima Secunda och Quinta; den sednare i Tertia och Quarta af Lärarena i huarje Class uti Högv. H. Doctorns och Inspectorns Närwaro; och blefwo denna

gång med Prémier hugnade Fogelberg, Palmgren, Hallenberg, Winge Mannerstråle, Schröderheim, Hagström, Wulff, Lindström, Fredenberg och Hasswerd i Quarta. Winge, Bergström, Kihlander, Brunnström Hultgren, Kihlholm, Kuylenstierna, Hök, Holmberg, Sahlberg, Ahlbeck, Fohman och Westrin i de andra Classerne.

Derefter behagade H. H. Doctorn i ett ömt tal betyga sitt nöje med v. Rectorns befattning med Skolverket och dess nit ådagalagd under 27 års tjenstgöring vid StorSkolan, huarifrån han nu genom Consistorii Upsaliensis nämmande d 14 Dec 1803 och konungens stadfästelse derå d. 15 Maji 1804 vunnit befordran till Rector vid Cathedral Skolan i Upsala: hvilken beställning så snart nådåren förflutit, får tillträdas. [350. 1804.] Sist förmanades ungdomen till rätt användande af sin ungdom, och att nyttja tillfället, att då lära: och slöts skolan efter vanligheten med sång och bön.

Julii d. 16. Börjades åter läsningen och fortsattes till den 26 Augusti, då termin öppnades med examina af Rector, som flyttade från 1:ma till 2:da Adam Askergren, Clas och Joh, Engelbrecht, derifrån till 3:tia Carl Hagman, Joh, Kihlander, Sam. Weygang, Magn. Bruunström och Fredr. Ahlbeck. samt till Quinta Ad. Wilh. Haber och Ad. Frodell. Jfrån 3:tia till Quarta uptogos Isak Winge, Johan Nordsten, Joh. Ingelquist och Eric Högstöm.

Dec. 19. Hölls i Högvördige Herr Doctorns närvaro examen i alla Classerna, Stipendier utdelades åt Palmgren och Hallenberg och Prémier åt Schröderheim, Mannerstråle, Hagström, Wulff, Lindström Haber, Eklund, Askergren, Beckman, Lindahl, Hök, Malmstén, Westrin, Holmberg och slöts termin med förmaning, bön och sång. I början af denna Termin dimitterades till Academien Fredenberg, Hasswerd och Gellström, 3:ne ynglingar, som väl behöft ännu ett år quarblifva i Skolan.

Till Supremus Collega vid werket nämndes i Novemb. månad vicarius ConRector Magister Alm.

1805.

Jan. 7. Uptogs Skolan till läsning efter ofvanstående Schema.

Febr. 5 upflyttades till andra Classen C. Winge, G. Winquist, I. E. Grönlund, Z. Engstedt, C Erfas och A. Norberg. Sedan fortsattes läsningen efter vanligheten till den 20 Junii, då i Högvördige Herr

Doctorns Närvaro Examen hölls, Stipendier utdelades åt Fogelberg, Palmgren, Lindström och Prémier åt Gillberg, Öhrling, Lindeberg, Hagström, Wulff, Kihlander, Bergström, L. Höjer, Bäckström, Kuylenstierna, Nyström, Björkman, Fohman, Ahlgren, Nordsten, Engelbrecht, Rundborg och Skolan med öfliga Ceremonier slöts.

J början af Termin dimitterades Hallenberg, och i slutet Jöran Schröderheim och Dahlström till Academien. Alla tre voro väl för sig komne, flitige, sedige och älskvärde ynglingar.

Mars 27 Dog efter 8 dagars sjukdom Skolans Rector, en af de 18 i [351. 1805.] Svenska Academien, Ledamoten i Witterhets Academien, och i Bibel Commission, samt Fullmäktigen i Rikets Bank, Lectorn Herr Magister Murberg, som sedan början af år 1788 med bibehållande af hela lönen och alla sysslan åtföljande sportlor begagnat sig af en nådigst förlänt tjenstfrihet. Ända till sista året ägde han en ganska god helsa och en styrka, som syntes lofva honom ännu en lång lifstid. Dess Lärdom, smak och skarpa omdöme äro allmänt kända.

J slutet af Mars Månad befordrades Collega 1:mo C. Henric Winge till Apologist efter Magister Alm: och Junii den 29 utnämndes vicarius Collega Magister Leufgren till Wings Successor. Den 20 Junii uphörd, efter hållen Examen, och Julii d. 15. börjades åter läsningen i Skolan. i början af Augusti ankom HerrÄrkebiskoppens bref, huaruti till Rector vid StorSkolan nämndes Kongl. Expeditions Secreteraren och Ledamoten i Witterhets, Historie och Antiquitets Academien Herr Magister Joh David Flintenberg, som ock innehade första rummet på förslaget, å huilket jemte Honom voro upförde Collega Supremus vid StorSkolan Magister Alm och Collega Supr. i Clara Skola Magister Pousette.

Augusti 28. Flyttades Till Quinta ifrån Tertia Olof Bergström, och Carl Arv. Hagman: från Secunda Gust. Engelbrecht, Eric Sahlström, Gust. Erfas, och Zach. Engstedt: från Prima Gabr Sockolowsky, Adolf Lindblad och Adolf Hille. Flyttningen emellan läs Classerne upsköts till nästkommande Termin, emedan denne ej funnos några flyttningssgille gassar.

Denna Månad ingaf Herr Magister Berglind, Ordinarius Collega i 2:dra Classen sin inlaga till Herrar Inspectores Scholarum med anhållan om afsked [352. 1805.] från den Skolbeställning, som Han

hindrad af Sjuklighet, flere år sjelf ej kunnat bestrida. Sedan Dess Vicarier årligen blifvit lönte, alltid bättre än någon annan sådan vid Stockholms Skolor samma tid, skänkte Han öfverskottet af sin Ordinaira lön åt en och annan af sina Vänner, som vid StorSkolan Vicarierande tyktes Honom i detta afseende vanlottad: Och då denna anledning till frikostighet uphörde, lemnade Han genast en inkomst, den Han i stöd af författningar kunnat under hela sin lifstid behålla. Octob. Börjades läsningen i de rum, som Wederbörande låtit inreda i Skolflygeln af Rectors och ConRectors Kök och Barnkamrar, till nyttjande under den nästa år, som det säges, inträffande i ett halft Seculum väntade alfvarliga reparation på Skolhuset. Decemb. 18. Hölls i Högvördige Herr Doctors och Inspectorns Närvaro Examen i alla Classerne. Discenternas framsteg och i anledning deraf utdelade premier finnas anteknade i det vid nämde examen förde och bland Skolans handl. förvarade protocoll.

1806.

Januarii 7. Uptogs åter Skolan och ferie Läsningen fortsattes till den 8 Februarii.

Febr. d. 1. Dimitterades Carl Wilhelm Mannerstråle, en väl underbyggd och quick yngl., som med utmärkt beröm stod sin examen i Upsala.

d. 19. Hölls Examen i Tertia, då till Quarta upflyttades Carl Hultgren, Sam. Weygang, Conrad Haber, Carl Eklund, och Zach. Kihlander.

d. 21. d:o Flyttades efter föregången Examen från Secunda till Tertia Carl Ludv. Höjer, Adolf Askergrén, Clas Engelbrecht, Gustaf Winquist, och Johan Bäckström.

[353. 1806.] den 22. d:o från prima till Secunda Joh Collin, Fr. Westrin, Joh. Lundgren, Lars Grandin, Nils Lindgren, Anders Frödin.

Mars den 3 Dimitterades Henric Fogelberg, en med särdeles lyckl. snille begåfvad gässe, som hindrad af fattigdom icke för än nu kunde resa till Academien, ehuru Hans kunskaper redan för 1 ½ år sedan dertill gjorde Honom värdig.

J denna månad blef Magist. Leufgren befordrad till Collega i 2:dra Classen efter Mag. Berglind; och Magister Gudm. Hallenborg, som

frequenterat denna Skola, 1800 blef Student i Upsala och 1805 Magister i Lund, antagen till Adjunct vid storskolan. I Apr. dimitterades Palmgren, Gillberg, Wulff och Lindström.

April d. 2 lemnades Påsklof till den 10 d:o, hvarefter läsningen Maji d. 2. fortsattes till den 2 Maji då Pro Rector i ett kort tal valedicerade Skolungdomen och slutade sin nära 29 åriga möda vid denna Skola, med tacksägelse till Gud för en beständig helsa, munterhet och tarflig utkomst, ehuru embetet måst skötas i ett förfallet kallt, mörkt, osundt och i alla afseenden rysligt lärum mot en knapp Collega-Lön, då den tjenstlediga Rectorn för sig behöll alla inkomster af huad namn, som hälst, ifrån Skolan.

Maji d. 5 Lemnades Skolans Matriclar, Protocolls och andra böcker till den tillträdande Rectorn, Herr Expeditions Secreteraren J. D. Flintenberg, huilken i dess nya beställning önskas helsa, munterhet, tålmod och lång lifstid.

Joh. Carl Höjer.

[354.] Den förändring, som i September 1789 af T. Wederbörande anbefaltes i Läsningen och Lästimmerne, och som ännu i dag i det mesta följes, utom i de sistnämde, huilka 1798, på Lärarens begäran, blefvo efter förra vanligheten, föranleddes av nedanstående

ödmjuka Memorial.

Då en i många år tillämnad denna Stadens Trivial Skolas närmare tillämpning till närvarande tider, och förbättring, som i anseende till en utvidgad läsnings plan fordrar flera lärare, nya fonder till deras lön, samt ett rymligare och bättre indelt Skolhus, ännu hvilar i project, och tycktes icke vara närmare att gå i verkställighet, än för 10 à 12 år sedan; men disciplarnes antal emellertid, oakadt wederbörande Lärares flit och ömhet om deras väl, så ögonskenligen aftagit, att sistledne år 1788, då Herr Lector Murberg lemnade styrelsen vid Skolan, derstädes icke funnos inalles flera barn, än 10 år förut i den första Classen, nemligen 60; så har underteknad, i anledning af den befallning, som Rectores vid Kyrko Skolarne blifvit gifven, att inkomma med sina betänkanden, om de vid nämde Sko-

lor i läsningen tillgörande förbättringar, trodt sig tillständigt vara, att hos Tit. Wederbörande äfven i ödmjukhet föreslå några ändringar vid Trivial Skolan. Desse äro icke större, än att de af H. Inspectores Sch. sjelfve, i afvaktan på Kongl. Majts nådiga bifall till det större projectet, som för detta varande Herrar Pastores Primarii i Stockholm; Doctorerne Schröder, Celsius och von Troil dels gifvit, dels förbättrat och genomsedt, kunna bifallas och till verkställighet befordras. Ehuru icke alla, eller torde hända de största orsakerne, till denna Skolans med andra gemensamma förfall, för det närvarande härigenom häfvas, torde åtminstone en och annan mindre, men dock i sin mån dertill bidragande kunna undanrödjäs. Till Exempel det som i Lästimmarne, Ämnen för läsningen och läs-metoden till närvarande tiders skick är mindre lämpligt.

A. *Timarne* äro nu.

Måndagen 9 till 11 förmidd. 2 till 4 eft.midd. tillsamm.	4.
Tisdagen. 7 t. $\frac{1}{2}$ 9. $\frac{1}{2}$ 10 till 11. f.m. 2 t. 4.	5.
Onsdagen. 7. t. $\frac{1}{2}$ 9. $\frac{1}{2}$ 10 till 11.	3.
Thorsdagen. 7 t. $\frac{1}{2}$ 9. $\frac{1}{2}$ 10 till 11. 2. till 4.	5.
Fredagen. 9 till 11. 2 till 4.	4.
Lördagen 7 till $\frac{1}{2}$ 9. $\frac{1}{2}$ 10 till 11.	3.
Prediko examen från 8 till 9 Måndagen	1.
Sång emellan 11 och 12 hvarje dag	6.
Tillsammans 31.	

[355.] Somlige af dessa timmar äro nu mera otjenlige för barnen, obequäme för lärarena och hinderlige för läsningen. Morgontimmen klockan 7 är i synnerhet otjenlig för barnen, som vintertiden oftast ensamne måste upstiga klockan 5 eller $\frac{1}{2}$ 6 om morgonen, för att efter någon förberedelse till följande lection, klockan 6, eller sist kl. $\frac{1}{2}$ 7, begifva sig på vägen till Skolan i mörker och oväder, då både föräldrar och tjenstfolk ligga och ofta missnöjde att störas i sin huila, obetänksamt beklaga de i deras tanke medömkansvärda barnens hårda öde. Det inkast, som här-emot kan göras, att ungdomen här i Staden förr varit tillstädes i

Skolan klockan 6, och uti småstäderna ännu tämmeligen mangrant infinner sig kl. 7, torde kunna besvaras dermed:

Att förra och nu varande tiders lefnadssätt icke är det samma: då var i allmänhet måltidstimman om quälln kl. 7, och man lade sig sist kl. 9, för att upstiga kl. 4: nu lägger man sig 11 à 12 och sofver till 8 följande morgonen.

Att Stockholms och Småstads lefnaden äfven i detta fall är aldeles olika; ty i de sednare upstiga invånarena i allmänhet bittidare.

Att ungdomen dessutom vid de andra Trivial Skolorne till större deln består af preste och bonde barn ifrån landet, huilka, under sitt vistande vid Skolan, lefva afsöndrade ifrån de sällskaps nöjen, som i Stockholm äfven ha de torftigare, men af tidens sed smittade, så ofta åstadkomma mer och mindre oskyldiga förströelser in på nätterna.

Att äfven längsta vägen för en Skolgåsse i en Småstad, hemman ifrån till Skolan, och för Stockholmsbarnen är utan all jemförelse. Vidare kan anföras: att om Tyska Skolan icke öppnas förr än 8 och i somlige af KyrkoSkolorne der icke andra än de barn, som bo inom församlingen och följakteligen njuta kortare Skolväg, erhålla undervisning, läsningen icke börjas förr än 8, borde med större skäl samma tid utsättas för Trivial Skolan, der minsta deln af barnen äro församlingarnes inom broarne; men ganska många ifrån de aflägsnaste ställen på Malmarne, såsom Norr och Skanstull:

att så länge morgon timman kl. 7 bibehålles, händer hädanefter som hitintills, att antingen komma discentes, förmaningar, bannor, plikt och aga oaktade, icke i Skolan för än 8. Och nödgas Läraren sedan bönen kl. $\frac{3}{4}$ till 7. blifvit gjord för 8, 12 högst 16 närvarande af hela Skolan, läsa med 2, 3 eller 4 i Clas- [356.] sen, till dess den ena efter den andra småningom infinner sig, för att deltaga i slutet af en lection, hvars början han ej öfvervarit, eller känner eller ock förbehålla sig föräldrarne vid barnens inskrifning, att de må slippa morgontimmarne, och då detta afslås, sätta de dem i Tyska Skolan, Magist. Stridsbergs eller någon annan pædagogie, der läsningen icke börjas förr än 8 eller 9.

Eftermiddagstimmen kl. 2 är icke mindre obequäm. Sedan middags timmen, allastånd igenom, blifvit småningom flyttad ifrån 11 till 12, l. $\frac{1}{2}$ 2. och 2. måste Skolbarnen antingen äta för sig sjelfve, och förr än föräldrarne, hvilket icke alltid faller lägligt, eller om de få

sätta sig till bords med desse, upstiga innan de halfätit; eller ock, som merendels sker, komma i Skolan kl. 3. Hos arbetsfolk och den torftigaste deln af Stadens invånare hindrar icke middagsmåltiden barnen ifrån Skolgången; men den sysselsatta ämbetsmannen, den idoga och välmående handelsmannen, den trefne och flitige handverkaren äger ingen bequämligare timme, at umgås med sina barn än vid bordet; der kan han underrätta sig om deras förhållande, läsningar och behof. Äfven händer ofta, att omtänksamma föräldrar åstunda af Lärarena underrättelse om sina barns upförande i Skolan och tro det bäst kunna ske, då de en eller annan gång om året bjuda Läraren till en middagsmåltid. Antingen skall Läraren åtlyda kallelsen, göra sig känd af föräldrarna, vinna deras förtroende, om han det förtjenar, men försumma en del af eftermiddags lection; eller neka till bjudningen, känna ingen och vara af ingen känd, till större skada för Skolan i allmänhet, än Lärarens hushållning enskildt; eller ock skall denna föreskrifva dag, då det för Skolarbetet är honom lägeligt, hvilket ibland låter sig göra, men oftast skulle mindre väl uptagas.

Ändteligen behöfver Skolstaten ej mindre än andra Stater, att efter tid och omständigheter få afpassade timmar till sina göromål. Att herrar Embetsmän uti Collegierne icke nu arbeta samma timmar, som vid detta seculi början, behöfver jag icke nämna, får allenast i ödmjukhet ärinna, att veckopredikningarne icke länge sedan flyttades ifrån 7 till 9. och att vid Upsala Academie, den förra Måltids timmen emellan 12 och 1, nu är en publik lästimme.

Skoltimmarne äro äfven dessutom redan öfver [357.] hela riket helt andra än dem Skolordningen bjuder, och blefvo de 1731, endast 7 år efter Skolordningens utgifvande här i Stadens Trivial Skola af då varande Rector Scholæ, Beckman, således ändrade, att morgon timmen kl. 6 flyttades till $\frac{3}{4}$ till 7. och eftermiddagstimmen kl. 1 till 2. hvilket af Inspector Herr Doctor Kalsenius, vid dess hemkomst ifrån Cassel, gillades, och detta i anledning af Skolordningen, huarest i Cap. VII. § 2. Mom. 1. om lästimmarne heter: "Biskopen och Consistorium icke obetagit, att göra någon ändring, der omständigheterna skulle så fordra, och det med Vederbörandes samråd nyttigt pröfvas."

Med Tit. Tillstånd kunde derföre timmarne ändras sålunda, att sedan bönen $\frac{3}{4}$ till 8 om morgonen blifvit gjord, läsningen börjades

kl. 8 och eftermidd. timmarne blefvo i stället för ifrån 2 till 4. från 3 till 5.

Eller Således.

Måndagen.	8 till 9	— 10 till 12.	— 3 till 5.	— 5.
Tisdagen.	8.	9. — 10.	— 12	— 3. — 5. — 5.
Onsdagen.	8.	9. — 10:	12. —	— 3.
Thorsdagen.	8.	9.	10 — 12	— 3. — 5. — 5.
Fredagen.	8.	9.	10. 12.	3. 5. — 5.
Lördagen.	8.	9.	10. 12.	— 3.
Och Sångtimmen alla dagar ifrån 12 till 1. Samma timme, som Skolordningen utstakar.				
				— 6.

Tillsammans 32 timm.

B. Ämnen för Läsningen äro nu och uptaga hvarje vecka.

J Quarta.	Theologie	2 timm.
	Historie	1 $\frac{1}{2}$
	Logica	1.
	Geographie.	1.
	Hebræiska.	1 $\frac{1}{2}$
	Moral	1 $\frac{1}{2}$
	Mathemat	1 $\frac{1}{2}$
	Arithmet.	1 $\frac{1}{2}$
	Grekiska	3.
	Latin	9 $\frac{1}{2}$

utom 2:ne Lat. Themata.

Tillsamm. 24 timm.

[358.] J Tertia:	Theologie	5. Timm.
	Historie	1 $\frac{1}{2}$
	Geographie	1 $\frac{1}{2}$
	Arithmetik	1 $\frac{1}{2}$
	Latin	10.
	Grekiska	4 $\frac{1}{2}$
	Tillsamm.	24.

J Secunda	Catechesen	1 ½
	Geographie	1 ½
	Historie	1 ½
	Skrifbok	1 ½
	Grekiska	6.
	Latin	12.
	Tillsamm.	24.

J Prima har nu någon tid utanläsning i Catechesen och Latinska Grammatican, jemte innanläsning i Lat. A.b.c boken och skrifning efter föreskrifven långrad, eller a.b.c. uptagit discenternas timmar efter olika framsteg. och

i Quinta Catechesen, Historien, Geographien, Räkna och skrifva, efven efter olika framsteg.

Att alla dessa vettenskaper vid en Trivial, eller rättare Cathedral Skole, hvarifrån ungdomen dimitteras till Academien, böra läras, är utan all tvifvel; men som minsta deln af de barn, som frequentera Stockholms StorSkole blifva prester, eller lärkarlar, torde Latin och Grekiska, som för desse äro så oundgängeligen nödvändiga, uptaga för mycken tid på de moderna Språkens bekostnad. Vår Storskoles täflan i de lärda Språken och Vettenskaperne, med de andre Trivial Skolornes och Gymnasiernes förenade arbete, lärer med Tit. samtycke kunna anses för förmäten; så vida, om denne skulle äga rum, borde 2:ne Lärare i öfversta Classen vid denna Skola, bestrida samma göromål, som 5 till 8 Lectorer vid Gymnasierne i riket hafva sig emellan fördelade, af huilka Lärare, på flere ställen en enda har mera i Lön, än hvad alla 7 nu tjenstgörande Lärare vid Stockholms Trivial Skola samfält äga, och är följakteligen aldeles icke, åtminstone i mindre behof, att för sin bergning använda sina af Skolordning och Ephoris bestädda fristunder, till privat undervisning, emot privat lön.

En Lectors lön är circa 150 tunnor säd à 3 Rd p. tunna 450:

Vid Storskolan har V. Rector Höjer 40 tunnor Bibeltrycks

Spanmål à 2 ½ Rd	100.
Contant. högst	33.16.
V. Con Rector Wallmo 30 t.	75.
Contant	33.16.

Berglind circa	40.
Thorell Murbergs Vicarie	33.16.
Winge Christ. Vicarie	33.16.
Cantorns vicarie	16.32.
Sollenius Bergstens Vicarie	33.16.

Tillsamm. 398:16.

[359.] Om derföre större afseende får hafvas på de fleste discenterne, än på en och annan dimittendus, som ändock i Skolan har tillfälle att lära så mycket, att han vid Academien kan begagna sig af Professorernas föreläsningar, kunde en och annan timme tagas från Latin och Grekiskan och användas på ämnen, som närmare gagna barn i allmänhet, och mera Svara emot föräldrarnas önskan och tidens behof, då vår Skole kunde vara säker om en emot Lärarens flit svarande frequence. Om derföre Franska och Tyska, som nu i ingen Class läsas, och Modersmålet, som i nedre Classerne till sina grammaticaliska grunder aldeles icke kännes, jemte Calligraphien, huilken nästan i alla Classerne, utom i Quinta vanvårdas, finge en och annan timme; skulle ungdomen, af huilken större deln ifrån de nedre Classerne går bort till handel, handverk och andra näringar, dermed vara mera belåten.

J Prima bör minst 2 timmar i veckan användas på Modersmålet Grammatik och 6 till skrifning i Skrifboken.

J Secunda	2 timmar	på Modersmålet.
	2 d:o	på Franskan.
	2. d:o	på skrifning efter föreskrift.
J Tertia.	1.	på Modersmålet.
	2.	på Franska.
	1 d:o	på Skrifning.
J Quarta.	2	på Franska.
	1	på Tyska.
J Quinta.	2	på Franska och Tyska
	4.	På Brefs, Supplikers, Räkningars m. m. up-sättande, samt Modersmålet.

C. *Methoden vid Läsningen.*

Till en större upmuntran och huggnad för flitige så väl discentes, som Lärare; men deremot tvång på försumliga, torde det icke vara otjenligt, att för huarje class vissa lectioner utsattes, som borde vara absolverade innan någon flyttning derifrån till en annan Class, eller Academien tillåtes; äfven som huarje [360.] lection, så vida möjligt är finge sin vissa dag och timme i veckan. Detta är väl så stricte efter Skolordningen och bruket vid andra Trivial Skolor uti riket, att Tit. härmed icke borde besvärås; men dels på det under-teknad icke må vara frikallad från en ordning, som han önskar hos andra; dels till undvikande af alla inkast och olika tillämpningar af Skolordningen i de mål, den ännu kan och bör följas, vågar jag föreslå lästimmarnes fördelning efter nedanstående Schema, emot hvilket ingen af Lärarena, emot Inspectors tillstånd får flytta någon lection på en annan timma, undantagandes de 8 första och sista dagarne af huar termin, då honom må tillåtas att med ungdomen läsa, huad han tycker den samma bäst tarfvar. Denna ordning är bequäm för Herrar Inspectores sjelfve, som vid de besök huarmed Skolan hedras, kunna veta huad huarje timma i huar och en Class förehafves: den är nödig för Rector, som det åligger, att tillse huru läsningen dageligen fortsattes: den är ock nyttig för barnen, som hema, i förväg derefter alltid kunna lämpa sin tid till öfverläsning.

Härvid i akttages.

1. De timmar, som lämnas åt Modersmålet användas på det sättet, att Läraren för barnen dicterar ett bref, en berättelse, eller fabel, huilken alla discentes under upläsningen inskrifva i en dertill in-rättad bok, huarest det felaktiga i stafningen, af Läraren ändras, då orsakerne till alla ändringarne tydeligen gifvas. De barn, som i prima och quinta äro så litet för sig komne i skrifvande, att de icke kunna sätta en mening på papperet, böra emellertid syssel-sättas med något annat; men alla de andre, så väl derstädes, som i Secunda och Tertia, vid Examen upvisa denna sin öfnings bok.
2. De så kallade Themata, huilka hädanefter som hittills, Corrigeras hemma på kammaren, igenomgås ofelbart på den dertill utsatta

- timmen, på det sättet att discentes väl begripa orsaken till ändringen.
3. Öfningen uti stilen sker uti Skolan, under Lärarens ständiga och nogaste tillsyn, om möjligt vore på huar rad och bokstaf, som af discenten skrifves; då honom med hand och mun, un- [361.] dervisning lemnas, huarpå skrifboken sedan blifver ett ojäfaktigt bevis.
  4. Barnen få ingen quäll hemlof, utan att tydeligen veta, huru långt de, enligt förestående Schema i huarje bok böra läsa, näst-följande dag alla timmarne, på det dem må tillfälle lämnas att efter sitt mer och mindre fattande snille, lämpa sin öfverläsning, och böra lexorne för barnen så afpassas, att de möjeligen hinna hemma öfverläsa dem och om någon skulle vara så trög och försumlig, att han icke hinner följa de andra, måga icke de för hans skuld hindras, utan alltid få nya lexor, men han, någon ons eller lördags eftermiddag, upläsa sin som han eftersatt.
  5. Historie, Geographie, Moral Logica och de Syntactiska reglorne i Grammaticorne läsas icke utan till; men ej eller blott innan, utan så att discentes med egna ord, anföra lika utförligt som auctor, hvad der förekommer. Deremot läsas paradigmata och de reglor, som angå declinationer och conjugationer, samt definitioner och dicta classica i Theologien tillika med Catecheserne ord ifrån ord utan till.
  6. Ehuru flere böcker af dem, som nu brukas vid Skolan, äro mindre tjenlige, må derföre ingen af Lärarne på eget bevåg antaga någon annan, i fall som önskligt vore, tjenlige sammandrag i Theologien, Geographien och Historien utkomma, förrän Inspectores derom blifvit underrättade och dertill gifvit sitt bifall.
  7. För de nedre i prima och quinta kunna inga vissa Lectioner ut-sättas, så vida innanläsning i Catechesen, Psalmboken och Latinska A.b.c. boken, samt utanläsning i Catechesen dageligen sysselsätter dem.

[362.]

Måndag.

Klockan	VIII till IX.	IX. X.	X till XII.	XII. I.	I—III.	III till V.	VIII till IX.
Quarta			Theologie			Thema genom gås Curtius I. Just.	Tyska
Tertia	Prediko Examen.	Lof.	Theologie	Sångtime	Lof.	Cornelius	Modersmålet
Secunda			Themata genom gås och Lat. Gr.			Colloquia	Grek. Gram. mat.
Prima			Recolering i Lat. Gramm			Skrifbok och Gramm.	Cateches
Quinta			Catechesen			Skrifbok och räkna	Svenska Geograph.

Thorsdag

Klockan	VIII till IX.	IX. X.	X till XII.	XII. I.	I—III.	III till V.	VIII till IX.
Quarta	Moralen		Grekiska			Virgilius	Geographie.
Tertia	Cateches	Lof.	Grekiska	Sångtime	Lof.	Cornelius	Skrifbok
Secunda	Cateches		Themata Geograph.			Colloquia	Lat. Gram mat.
Prima	Cateches		Modersmålet			Skrifbok Grammat.	Hüb. Bibl. Hist.
Quinta.	Bibl. historien.		Cateches			Skrifbok Räkna.	Allmänna Geograph.

[363.] Till förekommande åter af otidiga flyttningar ifrån den ena Classen till den andra, och ifrån Skolan till Academien, kunde för dem följande ordning stadgas, huarifrån intet undantag må ske, så framt icke särskilta anledningar hos något trögare Sujet dertill föranleda, då likväl Inspector derom rådfrågas.

I Prima får den intagas, som känner Svenska bokstäfverne, kan någorl. stafva och börjat läsa innan.

Derifrån flyttar ingen till Secunda, som icke kan

a. Läsa väl innan Latinsk och Svensk Stil.

Tisdag.

Onsdag.

IX. X.	X till XII.	XII—I.	I—III.	III till V.	VIII till IX.	IX. X.	X till XII.	XII. I.
	Grekiska			Sallustius och Themat.	Historien		Hebraiska.	
Lof.	Grekiska	Sångtime	Lof.	Cornelius	Historien	Lof.	Themata Räkna	Sångtime
	Latinska Synt. g. Phras.			Colloquia	Historien		Modersmålet	
	Lat. Gram.			Skrifbok Colloquia	Cateches		Hübners Historie	
	Franska och Tyska			Skrifbok räkna	Sv. Historien		Bref	

Fredag.

Lördag.

IX—X	X till XII.	XII—I.	I—III.	III till V.	VIII till IX.	IX—X	X till XII	XII—I.
	Logica och Franska			Curtius I. Justin	Räkna		Euclides	
Lof.	Theologie	Sångtime	Lof.	Phædri Fabler	Geograph.	Lof.	Themata Franska	Sångtime
	Franska			Colloquia	Recol i Lat. Gr.		Skrifbok	
	Lat. Gram mat.			Skrifbok Colloquia	Latinsk Gramm.		Lat och Sv. innaläsning	
	Modersmålet.			Skrifbok Räkna.	Allmänna Historien		Bref, Räkningar &c. &c.	

b. Lutheri lilla Cateches utantill och Svebilii med språken någorlunda, så att han till en morgon lexa kan taga 3 à 4 blad.

c. Fermt declinera och conjugera huilka Latinska nomina och verba som hälst, så väl särskildt, som flere declinationer och conjugationer sammanlagda, samt dessutom alla de med gröfre stil tryckte anmärkningarne uti Strelings Grammatica till Syntaxen.

d. I Examen upvisa sin skrifbok ifrån den dag, som han kom i Skolan, eller började skriva, huaruti för huarje Läsvecka bör finnas

minst 4 sidor, med datum för hvar sida, ordentligen skrefne, först A.b.c, sedan *stafvelser* och långrad och sist *föreskrift*.

- e. Explicera och i synnerhet Analysera 2 Decurier uti Langii Colloquier.
- f. Någorlunda göra besked för Hübners Bibliska historier, dem han bör åtminstone en gång hafva genomläst.

Ifrån *Secunda* till *Tertia* flyttar den, som kan utom huad i *Prima* bör vara lärddt:

- a. Läsa Svensk och Latinsk skrifven stil väl innan.
- b. Lutheri och Svebilii Cateches med språken fullkomligen utan.
- c. I Strelings Grammatica alt huad som finnes med gröfre stil till Syntaxis Ornata.
- d. Explicera och väl Analysera alla decurierne i Langii Colloquier, samt 2 à 3 vitæ i Cornelius Nepos.
- e. Sparrmans Minnes Tafla öfver Svenska konungar.
- f. I Djurbergs Geographie för ungdom Capitlen om Jordklotet och Europa i allmänhet, samt Sverige i synnerhet. [364.]
- g. Läsa innan Grekiska, samt Paradigmata i Gezelii Grekiska Grammatica, till Verba in μ utan till.
- h. Läsa innan Franska, de regulara Verba utan till, och explicera Dialoguerne i Pepliers grammair.
- i. I Examen upvisa sin skrifbok, med 2 ordentligen skrifna sidor, och sin Thema bok med 2:ne 5 à 6 raders långa öfversättningar ifrån Svenska på Latin och tvärtom, för huarje vecka, som han varit i Classen.

Ifrån *Tertia* till *Quarta* uptages den, som utom huad i *Secunda* bör vara lärddt, kan:

- a. Hela Benzeli Epitome på det sättet att alla definitionerne äro lagda på minnet, men att det öfriga genom trägen explicering blifvit så bekant, at discens kan obehindrat på svenska upläsa utur Auctor öpen huilket stycke, som hälst.
- b. Explicera hela Cornelius Nepos och hälften af Phædri Fabler, väl resolvera orden och färdigt gifva orsaken till constructionerne.
- c. Alla paradigmata uti Gezelii Grekiska grammatica utan till, samt explicera på Latin och Svenska och noga analysera, minst halfva Johannis Evangelium.

- d. I Djurbergs Geographie alla staterne i Europa.
- e. I Schröckhs allmänna historie till 61. sidan.
- f. Explicera Fablerne i Pepliers grammair.
- g. Skrifva en läslig stil och räkna till och med Regula de Tri i hela Tal.
- h. Upvisa i examen sin thema bok, med 2:ne 8 à 10 raders långa Themata, bestående i öfversättningar ifrån Svenska på Latin och tvärtom.

Ifrån *Quarta* afflyttar ingen till Academien med Testimonium, som icke hunnit lära:

För Rector.

- a. Hela Benzeli Epitome, med de så kallade dicta classica på Ebræiska och Grekiska, samt de andra förnämsta dicta probantia på Svenska, jemte Humblas Schema Religionum och de anmärkingar utur kyrkohistorien, som under Auctorns läsning af Läraren blifvit gjorde.
- b. Explicera hela Curtius och Justinus, samt grammaticice variera al-[365.] la der förekommande orationer
- c. Läsa Ebræiska försvarligt innan, alla paradigmata i Arosenii grammatica utan samt explicera och resolvera de 4 första Capitlen af Genesis och 12 à 16 af Davids Psalmer.
- d. Plennings Rudimenta Logicæ.
- e. Törners Cosmographie och Djurbergs Geographie för ungdom.
- f. Svenska historien, i synnerhet, utur Lagerbrings Sammandrag, och den allmänna utur Schröckh, som här slutas.
- g. Explicera Les Fables choisies par de la Fontaine, eller contes Moraus par Marmontel.
- h. Upvisa sin Thema bok, med ett minst 2 sidor långt tema för huarje läsvecka, bestående uti öfversättningar, Chrior Variationer, Bref och andra progymnasmata.

För Con Rector.

- a. I Grekiskan explicera Lucæ Evangelium, Apostla Gerningarna och alla Pauli Epistlar, resolvera de förekommande orden, samt gifva ratio constructionum et accentuum.

- b. Explicera Eclogerne och 3 böcker af Virgiliï Aeneis, samt göra reda för prosodien efter Burmans Poëtica.
- c. Explicera Ciceronis Orationes Selectæ och Sallustius, eller Plinii Panegyricus och Epistlar.
- d. Brunmarks Jurisprudentia Naturalis.
- e. Demonstrera Tre böcker i Euclides.
- f. Räkna till och med Regula de tri i Bråk.
- g. Explicera Chrestomathien i Stridsbergs Tyska grammatica, eller Gellerts Fabler.
- h. Upvisa en dylik Thema bok, som för Rector.

I *Quinta* åter undervisas ungdomen

- a. Att räkna färdigt.
- b. Att skriva en vacker stil.
- c. Copiera och sammansätta bref, quittencer, obligationer, räkningar m. m. samt rätt stafva Modersmålet.
- d. i Christendomen utur Swebilii och Lutheri Catecheser med språken, och, i fall några synnerligen quicka Sujetter skulle finnas, som af nämde böckers läsande icke nog sysselsattes, utur Alnanders salighets lära. [366.]
- e. I Geographien, så väl den allmänna, som i synnerhet om Sverige.
- f. I Historien, Minnes Taflan och Woltemat.
- g. Läsä innan Franska och Tyska, samt göra någon början med explicering.

Hos Tit. anhåller jag ödmjukast om höggunstigt utlåtande, huru vida ofvanstående project kan vinna bifall och tills vidare på försök antagas till efterlefnad vid Trivial Skolan, der jag under 12 års ofbruten tienstgöring igenom alla Läs Classerne, trodt mig finna ofvanstående ändringar och närmare tillämpningar af Skolordningen nödiga och möjliga.

Stockholm den 24 Julii 1789.

Joh. Carl Höjer.

[367.] [Sidan f. ö. blank.]

[368.] Acta Scholae Trivial: Stockh: Rectore
Joh. Daw. Flintenberg.

1806.

[369. 1806.] Den 9 Maj.

Sedan jag, Joh. Daw. Flintenberg, igenom Fullmagt af Högwördige Herr Doktorn och Ärkebiskopen d. 3 Aug. förledit år, blifvit till Rektor vid Stockholms Trivial Skola förordnad, och nådåret för Lektor Murbergs enka till ända gått, så utsattes denna dagen till min introduction.

Wid den underrättelse, som Högw. Herr Dok- och Inspector hade lemnat härom Hans Excellens Riks Marskalken m. m. Herr Grefve Joh. Gabr. Oxenstierna, samt Presidenten, f. d. ÖfverStåthållaren m. m. Herr Grefve Samuel af Ugglas, täcktes dessa begge Herrar, i de mest nådiga uttryck, lofva att infinna sig vid denna act, som således åtnjöt den sällsynta lyckan af Deras öfvervaro.

Likaledes, jemte Herrar Inspectores Scholarum, behagade Herr Landshöfdingen Rosenstein, Herr Underståthållaren Ahlberg, samt flere Ledamöter af Kanslers Gillet, Consistorium och Skolstaten med deras närvaro hedra denna sammankomst.

[370.] Högtideligheten öppnades af Högw. Herr D. och Inspektorn, med ett Tal hvars innehåll i korthet bör här förvaras.

För sådane Åhörare, som nu här voro församlade, ansåg Högw. Herr D. och Insp. sig icke behöfva vidlöftigt omröra värdet af Anstalter för upplysning och bildning, icke Regenters och Folkslags omtanka härutinnan, icke de Lärdas bemödande att gifva undervisningen en bättre riktning, icke eller gränsorne för dessa förbättringar, då å ena sidan blind tillgifvenhet för det gamla bör afskräcka, att välja det rätta, å den andra ingen lätt sinnig acktning råda för det ovanliga och nya. Deremot inskränkte Högw. Herr Doktorn och Inspekt. sig innom några anmärkningar rörande denna Trivial Skola, dess upphof och öden, det hägn den åtnjutit af Sveriges konungar och Wetenskapernas beskyddare och det behof den ännu ägde deraf. Gustaf I lemnade åt vår Skola rika förläningar. Men sedermera flyttades den till ett ställe, hvarest man ej skulle

förmoda att finna Hufvudstadens förnämste Läroanstalt; ett ställe, som gjort det omöjligt att utvidga [371. 1806.] undervisningen, så långt Tidevarfwet fordrat. Man skulle ej förmoda, att Stockholms lärgiriga ungdom måste samlas i de dystraste rum, och Skolans Lärare i flera år varit husvilla. Flera af Skolans Inspectores och Rectores hafva häröfver fört en bitter klagan. Den oförgätlige Öfver-Ståthållaren Carl Sparre såg Skolans rysliga tillstånd och lofwade skyndsamt hjälp. Det synes dock wara vår Allernådigste Konung förbehållit, att afhjelpa de länge öfverklagade brister. Den rådige Gref Ugglas verksamhet har redan undanröjt de svåraste hinder. Denne Herre, såsom Öfverståthållare, lät göra en ritning till en nybyggnad, och konungen gaf befallning om verkställigheten. Den hade icke eller saknats, om icke Gref Ugglas så snart lemnat Stadens styrelse. Vi kunna likwäl hoppas, att se hans verk fullbordadt. Han har aldrig låtit några af sina wärf stadna på hälften. De upplyste Män, i Kanslers Gillet, åt hvilka konungen anförtrott Läroverkens förbättring, hafwa ock antagit sig vår Skolas sak. Detta undervisningsverk bör ej misströsta om hägn, då den i dag njuter den utmärkta hedern af [372. 1806.] flere Herrars närvaro, hvilka med allmänt vördade förtjenster om upplysningen förbinda förmågan att kunna främja den. I synnerhet upplifvas dess hopp vid åsyn af den Känskans och Behagens skald, som med Förfädrens Stora namn förenar deras varma hjerta för Fäderneslandet, samt med Purpurans glans philosophens forskande blick och vetenskapsälskarens nit. Vidare anmärkte Högw. Herr D. och Ins. att, oackadt alla trötande hinder, denna Inrättning i sednare åren vunnit förbättring. En okänd välgörare har gifvit undervisningen ett mindre afbrott än vid andra Trivial Skolor. Lärares oförtrutethet har gått denna önskan till mötes. Lektor Murbergs förtjenster äro allmänt bekanta. Men för Storskolan har dock ingen varit gagneligare, än Lektor Höjer, som här förnött sina gladaste och bästa år, i 29 år samt bland dess mest nitiska Lärare och i 18 år dess Styresman, dess lif, dess alt. Han har haft den sällsynta lyckan, att vid magt hålla ordning utan tvång, vara Styresman, vän och far. Slutligen behagade Högw. Herr Doct. och Inspektorn förklara Sitt nöje och tillfredsställelse, att få [373. 1806.] emottaga mig såsom Skolans Rector, hvarjemte Han uppmuntrade Lärarena, att genom inbördes samdrägtighet förljufva deras mödosamma arbete samt för-

manade ungdomen, att genom hörsamhet lätta omsorgen för deras Lärare.

Derefter uppträdde jag i Cathedern och på sätt Skolor (d)ningen föreskrifver, höll min Introductions Oration, De Ratione pueris tradendi Prima Linguæ Latinæ Elementa, sedan jag förut nedlagt min vördnadsfulla tacksamhet inför det Gudomliga Majestätet, som, efter flera års sjuklighet och enskild lefnad, nu så stärkt mina kroppsoch sinneskrafter, att jag kunde emottaga detta embete, hvarjemte jag förklarade min stora erkänsla mot de Män, som dertill befordrat mig.

Den 12 Maj. I Herrans, Den Ewige Förbarmarens, Namn började jag nu mitt arbete i denna Skola! S. D. Underrättades Skolungdomen derom, att Magist. G. J. Hallenborg till Adjunkt vid denna Skola blifvit förordnad. Af v. Consistorium är för Adjunctus Scholæ utfärdad d. 6 Maj en [374.] Interims Instruction, som bland Skolans Handlingar förwaras.

S. D. Aflemnade Lektor Höjer till mig Storskolans Tillhörigheter, enligt författadt Inventarium, som likaledes finnes bland Handlingarne.

Den 11 Juni.

Med Testimonium till Upsala Akademi dimitterades Anders Lindeberg.

Den 14 Juni.

Hölls Examen Solenne, i öfverwaro af Högw. Herr Doktorn och Inspektorn, hvarvid i öfwersta Klassen Rektor och v. Konrektor examinerade discentes, hvar å sina Lectiones. I de öfrige Klasserne förrättade och Lärarena examina, som åhördes dels af Högw. Herr Doct. och Insp., dels af Rektor och v. konrektor.

Præmier och Stipendier, enligt det särskilta Protokollet, utdeltes till följande:

I *Quarta*: Hagström, Is. Winge, Hultgren, Weygang, Berghman, G. Winge och Raab.

I *Tertia*: Åkerström, Ljungblad, Höjer. [375. 1806.]

I *Secunda*: Lindeberg, C. E. Collin.

I *Prima*: Wigh, Lundberg.

I *Räkenklassen*: Runnberg, Eklund, Frodell, Sjögren.

För Sängen: Åkerström, Rundborg.

Sedan Högw. Herr Dokt. och Insp. yttrat sin tillfredsställelse med Lärarens bemödande, samt uppmuntrat ungdommen till flit, sedighet och Gudsfruktan, slöts Skolan, efter vanligheten, med bön och sång.

D. 15 Juli.

Börjades Skolarbetet, på sätt under Ferierne plägar ske.

Sedan af det Lärarena vid Storskolan anslagna arfvode för Ferieläsningen årligen blifvit besparda 10 Rd:r såsom ämnade för Skolans Adjunkt, så behagade Högw. Herr Dokt. o. Insp. till Skolkassan aflemna detta i 4 ½ år uplupna Interesse 45 Rd:r Bko.; hvilket för kassan var en så mycket större förmån, som den hade nödgats anticepera på följande årets inkomster.

S. D. I den för Skole Adjunkten utfärdade Interims [376. 1806.] Instruktion § 3 stadgas, att, enär denna Adjunktur af Kongl. Majt. blir sanctionerad och erhåller dubbel års beräkning, borde Adjunkten 4 timar i veckan undervisa i Fransyska och Tyska Språken. Högw. Herr Dokt. och Insp. önskade, att härutinnan äfven någon början kunde ske nu genast, men dertill fanns ingen annan utväg möjlig, än att de fläste af de barn, som ville begagna sig af en sådan undervisning, borde om året erlægga 1 Rd:r Bko, mot hvilken ringa betalning, jemte Feriearfvodet, Mag. Hallenborg åtog sig att läsa 2 Timmar i veckan hela året igenom,

Den 25 Aug.

Terminliga Läsningen tog sin början.

S. D. Hans Jacob Berghman Nob. erhöll Testimonium och dimitterades till Akademien.

Den 1 Decemb.

Sedan Högw. Herr Dokt. och Ärkebiskopen förut hade gifvit tillkänna, att han ärnade besöka Stockholms Skolar, och dertill för Storskolan utsatt denna [377. 1806.] dagen, så behagade Herr Doktorn och Inspektorn föror(d)na, att den vid Termins slut vanliga examen nu skulle hållas, på det Herr Ärkebiskopen måtte äga tillfälle, att taga kännedom om undervisningens beskaffenhet vid denna Skola. Lärare och ungdommen voro samlade, då Herr Ärkebiskopen

lät tillsäga, att han för viktiga hinder måste uppskjuta sitt besök i Skolarne, hvarpå man straxt åtskildes.

D. 18 Decemb.

Blef allmän examen hållen, som åhördes af Högw. Herr Doktorn och Inspekt. i Rektors klass i Secunda, i Sängen och för Adjunkten; samt i de andre klasserna bevistades af Rektor och v. kontrektor. Högw. Herr Doktorn utdelade, enligt det särskilta Protokollet, följande Stipendier och Præmier:

I *Quarta*: Hagström, J. Winge, Raab, Molitor, G. Winge, Hultgren och Weygang.

I *Tertia*: Åkerström och Ljungblad.

I *Secunda*: C. E. Collin, J. G. Collin.

I *Prima*: Lundqvist, Lundberg, J. P. Kihlmark.

I *Räkenklassen*: Sjögren, Öberg, Sellqvist, Sundberg.

För *Sängen*: J. Winge, C. W. Engelbrecht.

[378. 1806.] Högw. Herr Dokt. och Insp. behagade slutligen yttra sin förnöjelse öfver Lärarens omsorg och ungdommens flit.

Underrättelse om Lektionerne erhålles af Förteckningarne deröfver i hvarje klass.

På detta år äro inskrefne: I *Quarta* 2. I *Secunda* 3. I *Prima* 25. I *Räkenkl.* 14. Tills. 44.

Närvarande vid denna Termins slut: I *Quarta*: 11. I *Tertia* 10. I *Secunda* 14. I *Prima* 38. I *Räkenkl.* 46. Tills. 119.

G. A. Ä.

1807.

D. 7 Januar.

Skolan öppnades med de vanlige Ferieläsningar, som fortforo till början af Febr. månad. Tvenne dagar förut hade Herrar Inspectores Scholarum till Collega i Nedersta Klassen förornat Hr. Hans Petter Douhan, som vicarierar i Secunda.

[379. 1807.] Den 3 Februar.

Emedan Rector Scholæ af Skolans Protocoller funnit, det förhållandet med de så kallade Flyttnings och Quartals Examina varit olika, så att de understundom skett på en gång, understundom blif-

vit hållne särskilt hvar för sig, så önskade han äga något rättesnöre för sin åtgärd häruti, och understälde om icke, till dess annorlunda stadgas, följande ordning kunde iagttagas, hvilket ock Högw. Herr Doktorn och Inspekt. behagade bifalla. 1:o *Flyttnings Examen* hålles i början af Termin, när tjenliga ämnen till flyttning finnas, eller någon jemnkning emellan klasserne är nödig, då Rektor i sitt rum i Skolan låter uppkalla dem, som han vill låta undergå en sådan examen, och deraf till flyttning admitterar de skickligaste; och bör härvid vara närvarande jemte kollegerne i de klasser, till hvilken och hvarifrån flyttning sker, Conrector Scholæ, som äfven examinerar i de språk och wetenskaper, hvori han undervisar. 2. *Qvartals Examen* hålles af Rektor allena, en gång [380. 1807.] om året, på den tid han sjelf behagar, uti Tertia, Secunda, Prima och Qvinta, då 4 Timmar i hvardera af de begge sistnämde dertill bör användas, och hälften af samma tid för de förstnämde.

Wid den i dag med 3 Tertianer anställda Flyttnings examen, blefvo Joh. Ad. Åkerström och Carl Arv. Hagman till Qvarta uppflyttade, och utmärkte sig den förra med goda kunskaper.

Den 5. Febr.

Anställdes Flyttnings examen i Prima, då I. P. Kihlmark, J. G. Lundberg, I. E. Lundqvist samt C. F. Wigh flyttades till Secunda, och Granberg, Söderström, H. A. och C. P. Carling kommo till Räkenskapen.

D. 12 Febr.

Ehuru Läraren i Secunda ej ansåg några af sina Discentes fullkomligt skickliga till flyttning, så blef dock sådant, till jemnkning mellan Klasserne, oundvikeligt, och efter anställd examen, uppflyttades till [381. 1807.] Tertia: C. E. Collin, J. E. Grönlund, J. G. Collin, och C. H. Winge.

d. 10 April

Till Upsala Akademi dimmitterades Joh. Fred. Hagström, med det goda loford, som dess kunskaper och stilla uppförande förtjente.

d. 16 Maj.

Sedan Rector, i anseende till sin mycket försvagade hälsa, af M. V.

Consistorium begärt och erhållit tjenstfrihet till borjan af September, för att vistas på landet; så blef v. Conrector Mag Alm förordnad, att under denna tiden hafva Curam Rectoris öfver Skolan, jemte det Mag. Hallenborg bestridde Lectionerne i Rektors klass.

d. 17 Juni.

Till den i dag utsatta allmänna Examen behagade Högw. Herr Doktorn och Inspektorn infinna sig kl. 9, då v. R., Mag. Alm började examen i Grekiskan och Virgilius, hvarefter han anmodades, att gå ned i Prima, och examen fortsattes [382. 1807.] af Mag. Hallenborg i de lectioner, som han i Rektors ställe en del af denna termin förestått. Högw. Herr Dokt. o. Insp. behagade sedan bevista examen i Räkenskapen, hvarefter han begaf sig till Secunda. V. R. Mag. Alm, som under alt detta varit sysselsatt med första klassens examinerande i catechesen, Gramatikan och stilen, blef nu ock anmodad, att förrätta examen i Secunda, i H. Hr. D. och Ins:s öfvervaro, då Latin, Grekiskan och Fransyskan förehades. På sätt det i handlingarne förwarade Protokoll innehåller, utdelades Præmier och Stipendier till följande:

I *Qvarta*: Is. Winge, C. P. Hultgren, J. S. Weygang, J. A. Åkerström, Gust Winge, Gl Haber och J. Z. Kihlander.

I *Tertia* C. E. Collin, Ad. U. Askegren.

I *Secunda* A. Frödin, J. P. Kihlmark

I *Prima*: P. B. Wessberg, C. M. Lundquist. S. I. Wessberg. N. W. Kihlmark.

I *Qvinta* D. Östergren, A. Ljunggren, J. Kihlholm. N. I. Elsingborg. [383. 1807.]

För *flit i Tyska och Frans(ka) för Adjunkten*. Dan. Östergren, Joh. Engelbrecht.

För *flit i Sången*: I. P. Kihlmark, Claes Engelbrecht.

Derefter förklarade Högw. Hr. Dokt. o. Insp. sitt nöje öfver de prof af ungdommens framsteg han åhört, och gaf dem tjenliga uppmuntringar, att fortfara i flit och goda seder, hvarpå acten slöts med bön och sång.

D. 15 Jul.

Tog Ferie Läsningen sin början.

D. 25 Aug.

Börjades med den under Terminerne öfliga Läsningsmethod. S. D. Emottogs, såsom Skolans Lärare, Mag. Joh. Gust. Trysén, som, efter viceCollega Schillens befordran till Ladugårdslands Skola, blifvit af M. V. Consistorium förornad, att såsom Vicarius med fullt ansvar förestå Classis Prima.

D. 5 Septemb.

Sedan den för Rector Scholæ beviljade Tjenstfrihet nu war till goda njuten, så inträdde han i de wanlige göromålen.

D. 7 Septemb.

Anställdes Qvartals Examen i Räkenklassen, hvarest Rector med nöje åhörde Gossarnes gjorda framsteg.

[384. 1807.] D. 14 Sept.

Hölls af Rector Qvartals Examen i Prima.

D. 12 Oktob.

Blef Qvartals Examen hållen i Tertia.

D. 18 Decemb.

Wid den i dag utsatte Examen kunde Rector i anseende till sin sjuklighet, ej vara närvarande.

Högw. Hr. Doctorn och Insp. uppkom i Skolan Klockan 9 och inträdde genast i Prima, hvarest början skedde med examen; under hvilken tid v. Conrect. Mag. Alm, på Hr. Inspectors befallning, examinerade i Secunda, uti Grekiskan, Fransyskan och Latin med Themata.

Sedan bewistade Högw. Herr Doct. och Insp. Examen i Tertia, hvarunder Conr. Mag. Alm i Qvinta öfversåg Skrifböckren och några Räkenexempel samt afhörde Catechesen.

Derefter gick Högw. Herr Doct. och Insp. upp uti Qvarta, hvarest Mag. Alm examinerade i Grekiskan, och Mag. Hallenborg uti Hebreiskan, Theologien, Cicero de Officiis och Curtius, samt Historien. Derpå afsöngs under Cantors direction tvenne stycken.

[385. 1807.] Præmier och Stipendier utdelades, enligt det särskilta ibland handlingarne förwarade Protokoll, till följande:

I *Qvarta*: Is. Winge, A. A. Raab; C. P. Hultgren; I. S. Weygang, I. Z. Kihlander, I. A. Åkerström, G. A. Winge, G. Haber.

I *Tertia*: C. E. Collin; Ol. Ljungblad.

I *Secunda*: I. G. Lundberg; A. Frödin.

I *Prima*: C. M. Lundqvist; N. W. Kihlmark; C. F. Edström; G. A. Nyström.

I *Räkenklassen*: G. Fohman; J. H. Engelbrecht; P. A. Jungström; C. L. Boström.

För *Adjunkt i Ty. o. Fr.* J. G. Lundberg, C. E. Hesselgren.

För *Flit i Sängen.* J. G. Axmark; P. E. Ahlbeck.

Sedan Högw. Herr Doct. och Inspect. med sitt bifall uppmuntrat Skolans Lärare och gifvit ungdommen goda förmaningar, slöts acten med bön och sång.

Om Lectionerne erhålles underrättelse af de deröfver till Examina inlemnade Förteckningar.

Detta år vid Storskolan inskrefne, och nu vid slutet närvarande:

	Inskref. 1807.	Närwar. Dec. 1807.
I Qvarta	1.	11.
I Tertia	—	10.
I Secunda	2.	12.
I Prima	41.	47.
I Räkenklassen	14.	40
	S:a 58.	S:a 120.
	G. A. Ä.	

[386. 1808.] D. 7 Januar.

Börjades med läsningen i Skolan, på sätt wanligt är under Ferierne. Till Akademien dimitterades C. P. Eklund, 19 år gamal; i afsigt att der studera Juridik.

D. 2 Febr.

Då förledit år, till jemnkning innom Classerne, någre mindre för sig komne Gossar måste uppflyttas, kunde denna termin ej någon flyttningsexamen hållas. Men Cl. Fr. Hofvendahl, som, ehuru skicklig att komma i Tertia, förledit år blef, efter sin begäran, inskrefven

i Secunda, för att kunna längre åtnjuta sin enskilda Informators, Mag. Douhans undervisning, uppflyttades nu efter aflagd examen till Qvarta.

D. 20 April.

G. Ad. Winge, son till Apologisten Winge, dimitterades till Academien. Han ärnar studera Lagfarenheten och söka befordran i Banken.

D. 17 Juni.

Till den allmänna Examen i Skolan behagade Högvärdige Herr Doctorn och Inspectorn på wanlig tid uppkomma, och åhörde den Examen, som af Rector och Conrector hölls i Rectors Class, samt i Tertia och Prima af dessa Classers Lärare; under hvilken tid Rector bevistade det förhör, som med ungdomen i Secunda anställdes, och Conrector likaledes i Råkenlassen. Sedan Cantor låtit barnen ådagalägga deras färdighet i Sången, så samlades Docentes och [387. 1808.] Discentes i Rectors Class, hvarest Högvärdige Herr Doctorn och Inspectorn, till uppmuntran för ungdomen, åt följande Discentes utdelade de Stipendier, Præmieböcker och Jettoner, som det särskilta och vid Skolans acter förvarade Protocoll vidare utvisar:

I *Qvarta*: Is. Winge; A. A. Raab; Hultgren, Weygang, Åkerström, Haber, Kihlander, Hagman.

I *Tertia* C. E. Collin; O. Ljungblad

I *Secunda*: Is. I. Aspman, J. G. Lundberg. (af Læraren enskilt: J. G. Sundström, C: D: Forsberg)

I *Prima* C. M. Lundqvist; G. A. Nyström; C. M. Jungström; N: W: Kihlmark.

I *Råkenlassen*: J. M. Westring; L. F. Ekström; C. A(?) Nordström; Sim. Ol. Nordström.

För *Adjuncten* Ad. Ljunggren; P. A. Ljungström.

För *Cantor* Westrin; Kihlholm.

Högvärdige Herr Doctorn och Inspectorn behagade derpå yttra sin tillfredsställelse öfver Lærarenas bemödande vid ungdomens undervisning, och på det ömmaste sätt uppmuntra Lärjungarne till Gudsfruktan, flit och dygd, hvarefter Acten slöts med bön och sång.

D. 11. Aug.

Carl Pet. Hultgren, som vid Westerås Gymnasium ernar fortsätta

studierne, erhöill Testimonium för Goda Snillegåfvor, god flit samt stilla och berömligt uppförande.

Gustaf Conr. Haber, som valt Fältskärskonsten till sitt yrke, erhöill Testimonium för någorlunda snillegåfvor och flit samt beskedligt uppförande.

Anders Mellring, likaledes med afsigt att lära sig Fältskärskonsten, erhöill Testimonium för någorlunda snillegåfvor och flit samt stilla och beskedligt uppförande.

[388. 1808.] D. 16. Aug.

Erhöill Rector, i anseende till sin sjuklighet, tjenstfrihet till d. 10 Octob. hvilket af Consistorio, på hans begäran d. 1 Nov. prolongerades till Termins slut.

D. 29, 30 Aug.

Af Conrect. Mag. Alm förrättades Flyttnings examina i Classerne, hvarvid uppflyttades:

till Qvarta

från *Tertia*: C. E. Collin, O. Ljungblad, A. U. Askegren.

Secunda: J. G. Sundström, J. C. Lindeberg.

till Tertia

från *Secunda*. Joh. P. Kihlmark, Is. I. Aspman, A. Frödin, J. G. Lundberg, Fr. Em. Westrin, A. Norberg.

till Secunda

från *Prima*: G. A. Nyström, C. M. Lundqvist, N. W. Kihlmark, A. G. v. Schantz, J. P. Westerström, A. G. Blomberg, A. O. Bergström.

till Qvinta

från *Secunda* C. F. Wigh

Prima: J. A. Elgström, J. P. Pihlström, F. Södergren, C. B. Södergren, F. Frodell, G. A. Lundqvist.

D. 1 Sept.

Af Uppfostrings Sällskapet förärades till Skolan dess Boksamling i 2 Skåp, hvaröfver en af K. Biblioth. Björnstjerna, sedan af Canzli

Rådet Hr. Baron Rosenhane uppsatt förteckning bland Handlingarne finnes.

D. 5 Dec.

Hos Rector Scholæ hade Prosten Hultgren i Tillinge, genom bref af d. 26 Nov. tillkänna gifvit, att hans Brors son, Carl P. Hultgren, som ifrån denna Skola [389. 1808.] till Westerås Gymnasium d. 11 Aug. blifvit dimitterad, blifvit af en sjukdom angripen, så att den tillämnade flyttningen till Westerås Gymnasium ej kunnat ske; hvarjemte han anhåller om ett nytt Testimonium, derigenom C: P: Hultgren må såsom studerande vid K. Academien i Upsala blifva antagen. Rector ansåg sig icke kunna utgifva annat Testimonium, än det, hvarmedelst C. P. Hultgren till Gymnasium blifvit dimitterad, men anmälte dock detta mål hos Academiens Rector Magnificus, samt understälde Dess pröfning, huruvida C: P. Hultgren, i afseende på sin iråkade sjuklighet, och om han, under sin Farbrors tillsyn, befinnes hafva bibehållit och ökat sina goda och rediga kunskaper, må kunna antagas bland de Studerande vid Upsala Academie.

D. 17 Decemb.

Hade till allmän Examen blifvit utsedd. Ephorus behagade då, efter sin ankomst till Skolan, låta Conrector Alm i Qvarta examinera Grekiskan och Virgilius, samt Mag. Hallenborg likaledes Hebraiska och Theologien; hvarefter Ephorus i Prima och Secunda öfvervar Examen, under det Conrector Alm förrättade den i Qvinta och Tertia. I Qvinta läste alla Catechesen, fingo några frågor i Historien, deras skrifningar besågos [390. 1808.] och de äldre uträknade hvar sitt tal. I Tertia explicerades och analyserades Latin, Themata extemporanea granskades och litet Grekiska lästes. Slutligen afsöngos, under Cantors direction, trenne stycken; hvarefter præmier och stipendier, enligt Protocollet, på följande sätt utdelades:

I Qvarta: Is. Winge, Raab, Weygang, Åkerström, Kihlander, Hagman.

I Tertia: J: G: Collin; G. E. Winqvist.

I Secunda: A. W. Korsell, C. G. Strömberg.

I Prima: J. J. Hedman; C: F: Edström; J. P. Eggers; C: O: Hellströmson.

I Qvinta C. J. Galle; L. A. Ekholm, L. F. Ekström; A. Ljunggren.

För Adjuncten: A. Norström, C. M. Lundqvist.

För Sången: J. P. Kihlmark; S. O. Nordström.

Acten slöts med uppmuntringar och bön.

Detta år äro vid Cathedral Skolan inskrefne, och nu närvarande:

	Inskr. 1808.	Närv. Dec. 1808.
I Qvarta	1.	13.
I Tertia	—	10.
I Secunda	8.	14.
I Prima	17.	33.
I Råkenklass.	17	44.
	<hr/>	<hr/>
	43.	114.

G: A: Ä.

[391. År 1809.] Jan: d: 9. Öpnades Skolan och arbetet fortsattes till d: 29 Mars, då Påskhelgen lämnade 7 dagars ledighet till d: 6 Aprill, på hvilken dag åter läsningen tog sin början.

Febr: d: 6. Flyttades, efter anställd examan, från Råkene Classen till Secunda, följande 3:ne gossar: Adam Ljunggrén, Lars Fredr. Ekström och Abr. Nordström

Mars d: 1. Lämnades Testimonium vitæ åt C. A. Hagman för att hos någon Förnäm Herre insinuera i okänd afsigt.

— d: 24. Dimitterades 3:ne i alla afseenden godkände ynglingar med Testimonium till Upsala Academie, nämligen: I. M. Winge, A. A. Raab, Nobilis och J. A. Åkerström.

Maj d: 17. Lämnades ledighet öfver Pingsthelgen till d: 24 eller 5:te dag Pingst, då läsningen åter började.

Junii d: 1. Lämnade ynglingen Lindeberg i Rectors Class Skolan och ingeck i Kryddkramhandel.

— d: 2. Inskrefvos på H. H. Doctorns och Inspectorns tillsägelse tvänne gossar af Judiska Nationen i Råkene Classen, näml:n Israël och Hirsch Levin, Söner af Kaufman Levin, Handlande. Desse gossar skulle endast begagna undervisningen i Råkena, Skrifning, Geographie och Historie.

Hade H:rr Magister Hallenborg, som sedan d: 4 Febr. 1806 ad in-

terim varit som Adjunctus Scholæ tjenstgörande, enligt det af Kongl. Maj:stät lämnade bifall till Consistorii underdåniga förslag om Adjuncturs inrättande vid den- [392. År 1809.] na Skola, med Fullmagt därå af Herrar Inspectores Scholarum blifvit hugnad.

Junii d: 20. War den till Examen Anniversarium utsatta dag; men som H. H. Doctorn och Jnspectorn af de trägna göromålen under påstående Riksdag nekades, att denna dag hedra Skolan med sin närvaro, utdelades af den, som under Rectorns m. m. H:rn M:n Flintenbergs permission, företrädde, på befallning, Dess tjenst, enligt serskildt Protocoll, de Stipendier och Præmier, hvilka, för Skolans medel, de flitigaste och dygdigaste gossar, af Lärarena i hvarje Class, tillerkändes; Hvarefter Skolungdomen med förmaning, bön och sång dimitterades till d: 17 Julii. Då

— 17. Börjades Ferieläsningen. Rector, som under förra termin haft tjenstfrihet, för att i Upsala utgifva ett Theologiskt Specimen, återgick till sin befattning med Skolgöromålen.

Aug. 17. Afled Apologisten vid Skolan H. L. Winge, i en ålder af nära 52 år.

— 28. Till Qvarta flyttades från Tertia, efter aflagd examen: Joh. Gab. Collin; Nils Widegren; och Gust. Er. Winquist.

— 29. Till Tertia flyttades från Secunda, efter aflagd examen: Nath. Wilh. Kihlmark; Joh. Pet. Westerström; J. Er. Lundqvist; Thom. Elsberg; Carl M. Lundqvist; And. Wilh. Korsell; Gust. Ad. Nyström. ifrån Secunda till Qvinta: Axel Otto Bergström.

— 31. Till Secunda flyttades från Prima, efter aflagd examen: Joh. Jac. Hedman; C. Ol. Hellströmson; C. Fr. Edström; Joh. Pet. Eggers; N. H. Sundell; L. Fr. Holmberg.

— — Till Academien i Upsala dimitterades Joh. Sam. Weygang med Testimonium om ådagalagda prof af lyckliga snillegåfvor berömlig flit samt stilla och angenämt uppförande.

Sept. 1. Afled Conrectorn vid Skolan Mag. Joh. Fredr. Christiernin, i en ålder af 79 år, 1 månad och 14 dagar.

15. Efter erhållen tjenstfrihet upphörde Rector med förvaltningen af Skolans angelägenheter.

[393. Åhr 1809.] Sept: 18. Blef Phil. Magistern Herr M. C. Bergwall, hvilken Ven. Consistor. till Vicarius under vacancen efter Apologisten L. H. Winge förordnat, af v. Conrector i sin Beställning introducerad.

Oct. 4. Flyttades, enligt anhöriges begäran, I. H. Wargentin från första till femte eller Räkne Classen.

— 17. Blef I. U. Öhrn, på Modrens begäran, flyttad från 1:ste Classen till femte.

— 19. Utfärdades Testimonium vitæ för ynglingen Thomas Mattsson Elsberg i Tertia, hvilken lämnade Skolan.

— 20. Flyttades J. G. Westblad från 1:ma till Qvinta med sin faders minne och på dess begäran.

Nov: 11. Lämnades på begäran Betyg till Collega vid Hedvig Eleonoræ Skola H:rr G. Schillén, att Han som vicarius tjenat vid Stor Skolan fr. 25 Aug: 1802 till 25 Aug: 1807.

Dec. 5. Feck v. Conrector Mag: Petr. Alm mottaga H. H. Doctorns och Erke Biskopens Fullmagt å Ordinarie Conrectors Sysslan vid denna Skola efter efledne Conrectorn H:r Mag:r J: F. Christiernin; Och

erhöll samma dag Collega 1:mæ Classis H. P. Douhan Inspectorum Schol: fullmagt å Apologist Sysslan efter afledne Apologisten L. H. Winge.

d. 18 Hade H. H. Doctorn och Biskopen utsatt till Examen och trodde Sig åtminstone kunna någon stund hedra Skolan med Sin närvaro; men som den ännu påstående Riksdagens omsorger nekade också nu Skolan denna lycka, förrättades på befallning examen af Rector och Conrector i nedre Classerne, præmier utdelades och Skolan tillslöts med förmaning till ungdomen, bön och sång.

G. A. Ä.

[394. Åhr 1810.] Jan: 8. Öppnades Skolan med Bön och nödig uppmuntran, hvarefter läsningarne företogos.

9. Flyttades efter anhöriges begäran och vanlig pröfning, från Prima till Räkne Classen följande Gossar: C. A. Folling, C. O. Åsberg, I. G. Broman; N. P. Broman, och C. G. Lindman.

18. Flyttades till Räkne Classen från Prima Fr. W. Palmberg, som väl ännu icke kunde så Catecheserne, som han borde för att vinna denna flyttning, men considerationer för hans behof af kunskap i Räkenskaper hade utverkat H:rr Magister Bergwalls benägna samtycke att mottaga honom.

Febr. 12. Lämnades Testimonium Academicum åt Claës Fr. Hof-

vendahl, hvilken skulle för Civila Ståndet vid Academien förvärfva sig vidare kunskaper. Han hade vid Skolan ådagalagt god flit och var känd för ett vackert uppförande.

22. Flyttades Lars Gustaf Bäckborg, efter Fadrens begäran och enligt H:rr Magister Bergwalls medgifvande, från Prima till Räkne Classen.

26. Blef Anders Smedberg, enligt sin Faders önskan, och efter nödig pröfning från Räkne Classen uptagen i Prima.

Mars 27. Lämnades Testimonium vitæ åt Joh. Georg Sundström i Quarta, hvilken, enligt sin Faders vilje, från Skolan afgeck.

April 13. Dimitterades Joh. Zach. Kihlander, Carl Arvid Hagman och Carl Eric Collin med Testim: Academ: till Upsala Academie, hvartill de genom sin flit och stadiga uppförande gjort sig förtjente.

24. Inskrefvos efter anställd Examen i Rectors Class C. G. Björklund och Sven G. Schyberg, hvilka hitintill njutit undervisning i Tyska Skolan.

Maj 15. Uppflyttades bland Superiorerne i Quarta Nils Widegrén och Joh. Gabr. Collin.

d. 26 Apr. Feck M:r P. Leufgren mottaga H:rr Inspectorum Schol. Fullmagt å 3:dje Collegatet vid denna Skola; äfven som

Herr M:r I. G. Trysén å Collegatet uti 1:sta Classen.

Junii 6. Försvarade ex Cathedra Scholæ Magister I. G. Trysén, biträdd af Studiosus Lindström, några Theser, som Han enligt Constitutionerne utgifvit för rums erhållande å Förslaget till Rectors Sysslan vid Jacobs Skola.

[395. 1810.] Junii d. 20. Hade Skolan den 2:ne sednaste Terminerne genom Riksdagsgöromålen saknade lyckan, att kl. $\frac{1}{4}$ till 9 f. m. få mottaga Högwärdigste Herr Doctorn och Biskopen, sin wördade Inspector, då Examen Anniversarium anställdes. H. H. Doctorn och Biskopen, som förr alltid begynnt Examen i Quarta, hvarigenom större delen af tiden i anseende till de i denna Class förevarande flere ämnen blifvit medtagen, behagade nu i sin närvaro låta Lärarena i 1:sta och 5:te Classerne med sina gossar anställa förhör, hvarunder Conrector befaldes examinera i den 3:dje och 2:da Classen, i hvilken sednare H. H. Doctorn och Biskopen till slut, under det Grækiskan lästes, Sjelf behagade vara närvarande. För en vigtig angelägenhet afbröt H. H. Doctorn och Biskopen kl. 11 denna Skolans högtidlighet, utan att i Quarta medhinna

någon examen; men lofvade dess Lärare, att en annan ledig förmiddag, då Skolan d. 16 Julii åter öppnas, fågna dem med sitt besök; Och sedan Præmierne, enligt det vid Skolans Acter förvarade Protocoll, blifvit utdelade, lämnade H. H. Doctorn och Biskopen Skolan, och ungdomen åtskildes efter sång och Bön.

Julii d. 16. Började Läsningen under Ferierne, som fortsattes till Aug: d. 27 då Flyttnings Examen företogs i Tertia, hvarefter i Rectors Class uppflyttades: Anders Frödin, Carl Magn. Lundquist och Carl W. Korsell.

d. 28. Examinerades i Secunda för samma ändamål, då till Tertia transfererades: C. Fr. Ekström, Adam Ljunggren och Abr. Nordström. P. G. Lindquist upptogs, såsom M:r Leufgrens privat: till Tertia äfven.

Vid samma tillfälle flyttades L. Fr. Holmberg fr. samma Class till Räkne Classen.

29. Hölls Examen i Prima, hvarefter flyttades till Räkne Classen C. Joh. Almgren och C. Gust. Enberg, och till Secunda: C. G. Sundquist, J. F. Ljungström, J. F. Söderman, A. H. Collin, och F. W. Greiff.

[396. 1810.] Sept. 27. Dimitterades med Testimonium Academ: till Upsala Academie Olof Ljungblad, som här vid Skolan väl användt sin tid, och var känd för ett dygdigt uppförande.

Dec. 5. Feck Skolan från Evangeliska Sällskapet genom Rectorn m. m. Herr Mag:r Flintenberg, såsom gåfva mottaga Tjugu Exemplar af Sällskapets Uplaga utaf Nya Tetsamentet med stående Stilar, att till Skolungdomen utdelas.

Dec. d. 17. Behagade H. H. Doctorn och Biskopen uppkomma kl. $\frac{1}{2}$ till 11. i Skolan, och i Quarta låta Conrector i sin närvaro examinera Grækiska, Latin och Mathematik, samt Herr Magister Hallenborg Hebraiska och Theologie till kl. 12, då Conrector anmodades att afhöra Barnens framsteg i Prima och Quinta, under det Högwärdigste H. Doctorn och Biskopen lät i sin öfvervaro Lärarena i Tertia och Secunda examinera hvar i sin Class till kl. $\frac{3}{4}$ till 2, då ungdomen i Auditorio, under Cantors direction, afsöngo 2:ne Stycken. Sedan utdelade H. H. Doctorn och Biskopen, enligt det vid Skolans acter förvarade Protocoll, præmier till de af Lärarena föreslagne ynglingar; Hvarefter, sedan Högwärdigste Herr Doctorn och Biskopen förklarar Sig nögd med Lärarens möda, och gifvit ungdomen

tjenliga uppmuntringar, Skolan för denna Termin tillslöts med bön och sång.

G. A. Ä.

[397. 1811.] Jan. d. 7. Blef Skolan öppnad med Bön och nödig uppmuntran; hvarefter den under ferierne wanliga läsningen tog sin början och fortsattes till

Febr. d. 4. Då den ordentliga Läsningen börjades, och Joh. Fredr. Korsell efter anhöriges begäran och vanlig pröfning till Räkne Classen från 1:ma flyttades.

Äfven hade innom denna tid den förändring med Lärarena vid Skolan inträffat, att Herr Magister Trysén blifvit förflyttad till Lönen i Secunda och Amanuensen vid Hof Consist: och Collega vid Catharinæ Skola Johan Lundholm befordrad till Collega med Lönen i Prima efter Honom; hvilka förmoner de bägge hvar för sig tillträda med d. 1 Maj nästkommande år 1812.

d. 28. Tillsade M:r Douhan, det hans från förra Termin fortfarande sjuklighet tvungit honom hos Consistorium skrifteligen anhålla om tjänstledighet för det återstående af denna Termin och att han med denna dag nödgades upphöra med sitt göromål vid Skolan. Och som Skolans Adjunct med läsning för Rector var upptagen, och Consistorium ej genast kunde finna en Vicarius för detta nu yppade behof, uppdrog H. H. D. och Biskopen följande morgon H:r M:r Leufgren att med Tertia förena Secunda och tillsammans sköta bägge dessa Classer, till dess Consistorium hunnit utse en skicklig Vicarius, som i M:r Douhans ställe kunde i Secunda undervisa. Detta uppdrag åtog sig M:r Leufgren och började sitt ökade arbete med d. 1. Mars. H. H. D. och Biskopen samt Consistorium hade, den 26 sistledne Februarii, i anledning af den Rectorn Herr Exped. Secreteraren Mag:r J. D. Flintenberg d. 12 sistledne Julii allernådigst på lifstid lemnade [398. 1811.] Tjänstledighet, (och hvilken Kongl: Resolution bland Scholans acter i afskrift, förvaras,) förordnat Conrectorn Magister Petr. Alm, som vid tillfällen hit in till haft cura i Scholæ, att i denna Befattning hädanefter fortfara, samt likaledes Scholans Adjunct H:r Magister Hallenborg, att Lectionerne för Rector bestrida.

Apr. 3. Magister Bergwall; som sedan den 18 Sept. 1809 under va-

cancen efter Apologisten Vinge och Sterbhusets Nådår haft undervisningen i Räkne Classen af Consistorium sig uppdragen, hade d. 12 Mars sistledne hos H. H. D. och Biskopen samt Consistorium anmält hinder att därmed fortsätta, och Biskopen med Consistorium därföre gått i den författning, att vice Notarien vid Hof Consistorium och Designatus Collega vid denna Schola Johan Lundholm skulle, så fort Hans rum vid Catharinæ Schola kunde med en Vicarius förses, genast tillträda tjänstgöring här vid Scholan och ersätta denna efter M:r Bergvall ledigblifvande beställning. Detta Consistorii fattade beslut verkställdes, och v. Notarien Lundholm blef af constituerade vice Rector i sin nya tjänstgöring här vid Scholan denna dag, eller d. 3 Aprill, introducerad.

Maj d. 2. Blef Adjunctus S:ri Ministerii i Spånga och Jerfälla Nils Hammarstedt, hvilken af Maxime Venerand. Consistorium var utsedd att under M:r Douhans fortfarande sjukdom undervisa i Secunda Class, uti denna sin nya Befattning af V. Rector introducerad, och härigenom M:r Leufgren från sitt fördubblade arbete befriad.

d. Också feck Scholan af Rector, Herr Expeditions Secreteraren Flintenberg, emottaga en gåfva af 10 st: Jettoner för att använda till Præmier vid instundande Midsommars Examen.

[399. 1811.] Junii d. 17 och 19. Hade H. H. Doctorn och Biskopen utsett, på hvilka Han ville anställa Examen Anniversarium och uppkom i detta ändamål kl. 9. f. m: den 17 i Scholan, då genast, i Rectors Class examen börjades på Dess befallning af Conrector, som i Doct. Dahls Grækiska Chrestomathie lät discentes explicera och analysera hvar sitt stycke, och i Virgillii Aeneis hvarje discens läsa 15 à 20 verser, samt därefter framstälde några Moraliska Frågor öfver Officia hominis erga se ipsum, och sist uppgaf några propositioner af Euclides att af en och annan Lärjunge demonstreras. Sedan fortsattes examen i denna Class af Scholans Adjunct M:r Hallenborg i Hebraiska, Theologie och Historie till kl. 12; Då H. H. Biskopen afträdde till 3:dje Classen och befallde dess Lärare examinera sina Lärjungar i Theologien, Grækiskan och Geographien till kl. 1. Hvarefter H. H. Biskopen behagade inträda i 2:dra Classen och af dess Lärare låta förhöra barnen i Christendomen, Latin, och Historien till kl. 2, då H. H. Biskopen afträdde och befallde Scholungdomen åter samlad d. 19. kl. 9; Hvilket ock skedde; Och

uppkom denna dagen H. H. Biskopen kl. $\frac{1}{2}$ 10, då Läraren i Quinta på Dess befallning förhörde sina Lärjungar i Christendomen, Historien och Geographien; Stilskrifterne granskades, och H. H. Doctorn och Biskopen besökte därefter 1:a Classen, i hvilken Läraren förhörde ungdomen i Christendomen och Latin, samt Profskrifter uppvisades. Härefter blefvo de af Scholungdomen, som af adjuncten njutit undervisning i Franska och Tyska Språken uppkallade i Rectors Class, och där af honom förhörde. Sluteligen afsöngos under Cantors direction 2:ne Stycken, Præmier utdelades, enligt det vid Acterne förvarade Protocoll, och Scholarbetet slöts för denna Termin med vanlig Bön och Sång.

[400. 1811.] Junii d. I anledning af ett d. 20 Maj af Rectors Embetet vid Cathedral Scholan till Consistorium inlemnadt Memorial, hvilket vid Scholans Acter i Afskrift förvaras, och uti hvilket Rector anmäler Schol Cassans årliga behof af ett understöd för inköp hädanefter af Scholans Wed, till hvilken utgift, efter denna waras nu på några år uppjagade pris, Cassan saknade tillgångar, hade Consistorium i denna månad, efter moget öfverläggande, funnit lämpeligt, att därom tillskrifva Stadens Magistrat, och söka Dess benägna understöd för detta behof. Utgången af denna angelägenhet för Scholans Cassa har således mindre fördelagtigt utseende; men lärer åtminstone icke kunna tillskrifvas Rector.

Julii d. 15. Tog Läsningen under Ferien sin början.

Aug: d. 14. Sedan Scholan förgäfves väntat den, redan d. 20 Maj hos Ven: Cons:, sökta utväg till Veds anskaffande för Classerne, feck v. Rector på därom gjord förfrågan af H. H. Doctorn och Biskopen tillsägelse, att, för de i Cassan tillgängelige medel, för närvarande Åhr förse Scholan med detta oundgängliga behof. Och att, i händelse insinuation härom hos Magistraten misslyckas, för Schol Cassans bestånd det försigtighets steg hädanefter blefve nödvändigt, att inskränka utdelningen af Præmier till blott en gång om året.

d. 26. Återtog H:r M:r Douhan, ehuru icke fullkomligen restituerad, sin Tjenstgöring vid Scholan, sedan M:r Hammarstedt med d. 24 upphört. Denna dag företog också V. Rector Flyttnings Examen i 3:dje Classen; hvarefter till Rectors Class upptogs: Joh. Pet. Westerström, Adam Ljungren, Abraham Nordström och Gust. Adolph Nyström.

[401. 1811.] Aug: d. 27. Hölls af V. Rector Examen i Secunda, då till Tertia flyttades: Carl Fredr. Edström, Nils Henr. Sundell, Joh. Petr. Eggers, Johan Brygger, Carl Gust. Sundquist, och Fredr. W. Greiff.

d. 28. Anställdes i sådan afsigt Examen i Prima, hvarefter till Secunda uppflyttades: Joh. Fredr. Bergquist, Joh. Pet. Elfström, Joh. Fredr. Hedin och ifrån Quinta Simon Olof Nordström. Hvarefter på Föräldrarnas begäran till Räkne Classen från Prima transfererades: Joh. Gust. Stadtlander och J. Holmström.

29. Tog efter förrnämnde Examina den under Terminerne vanliga Läsningen sin början.

Sept. d. 21. Lemnades Nils Widegren Testimonium Academicum. Han hade, oakadt den största torftighet, väl använt sin Scholtid och var känd för dygdig vandel.

d. 22. Afled efter en hastigt påkommen blodstörtning Collega och designat: Apologisten vid Scholan Herr H. P. Douhan, något öfver 40 år gammal. I hvilken för Scholan brydsamma ställning, och till dess M. V. Consistorium hann gå i annan författning, H. H. Doctorn och Biskopen anmodade H:r Magister Leufgren, att tills vidare i Tredje Classen till gemensam undervisning upptaga Secundanerne; Hvilket ock d. 23 Sept. genast verkställdes.

Nov:r d. 15. Blef S:i M:i Adjuncten från Långthora under Upsala Stift H:r Fredr. Essén, som, efter aflagd profLäsning, af M. V. Consistorium blifvit förordnad, att, under Vacance och Nådår, efter aflidne Apologisten Douhan vid Scholan vicariera, i denna sin befattning af v. Rector introducerad, och Herr Magister Leufgren från Secundanernes undervisning härigenom befriad.

[402. 1811.] Dec. d. 12. Förärades af Högvördigste Herr Doctorn och Biskopen m. m. Scholans Inspector, 12 Exemplar af Nya Testamentet, Tryckt i Linköping 1796, hvilka skulle användas till Præmier; och destinerades af dem till nästa Examen 8 st: hvilka till Scholungdomen efter Lärarenas förslag skulle utdelas vid nämnde tillfälle. De återstående 4 exemplaren förvaras hos V. Rector till en annan gång.

Äfven feck Scholan till samma ändamål af Rector m: m. Mag:r J. D. Flintenberg emottaga 6 st. Jettoner; Och således blef en möjlighet, att för instundande Examen, ehuru ännu ingen tillgång till ved för Scholan, enligt det i Maji månad redan anmälda behof däraf,

var vunnin, till ungdomen efter vanligheten utdela præmier, utan Cassans synnerliga betungande.

d. 18. Hölls Examen i Högvördigste Herr Doctorns och Biskopens öfvervaro först i Quarta uti Latin, Hebraiska, Grækiska, Theologien och Mathematiken, och sedan i Högv. H:rr Doctorns och Biskopens närvaro i Secunda och Quinta, och i V. Rectors uti Tertia och Prima; Hvarefter, sedan Cantor låtit ungdomen afsjunga 2:ne Stycken, och Præmier, enligt det vid Scholans Acter förvarade Protocoll, blifvit utdelade, Scholan för denna Termin tillslöts med bön och sång.

G. A. Ä.

[403. 1812.] Jan. d. 7. Öpnades Scholan med de under Ferierne vanliga läsningar, hvilka fortsattes till

Febr. d. 3. Då den Ordenteliga läsningen tog sin början, och från Prima till Secunda uppflyttades: G. A. Lindblad och C: Hedström, samt till Quinta: C: Fr. Schylander och G. A. T. Ljung.

Dimmitterades med Testimonium Academicum till Upsala Academie följande i Studier väl underbygde och för sedigt uppförande kände Ynglingar: Joh. Gabr. Collin, Gustaf Eric Winquist, Carl Gustaf Björklund och Fredric Wilhelm Westée.

Mars d. 31. Lemnades Testimonium Academicum åt Sven Gustaf Schyberg, en i alla afseenden älskvärd ungdom.

Mars d. 18. Feck Herr Magister Trysén emottaga Herrar Inspectorum Scholarum Fullmagt, å Apologist Sysslan vid denna Cathedral Schola efter afledne Apologisten Douhan.

April d. 13. Hade Läraren i 3:dje Classen, Herr Magister Leufgren, som blifvit missiverad att i Århunda Kyrka den 19 innevarande månad aflägga Profpredikan till erhållande af Kyrkoherde Beställningen i samma Församling, med H. H. Doctorns och Biskopens, Scholans Inspectors, bifall, öfverenskommit med Läraren i 1:sta Classen, designat. Apologisten, Herr Magister Joh. Gust. Trysén därom, att sistnämnde H:rr Magister gemensamt med sin Class äfven skulle sköta undervisningen i 3:dje Classen under dess frånvaro, hvilket ock verkställes till den 24 April, då Herr Magister Leufgren återgick till sitt vanliga arbete i sin Class.

Maj d: 1. Med denna Dag inträdde Conrectorn M:r P. Alm i Con-

rectors Lönen, Mag:r Leufgren i den för 3:dje, Mag:r J. G. Trysén i den för 2:ra och v. Not: Lundholm i den för 1:a Classen vid denna Schola; äfven som Apol. Douhans Enka tillträdde sitt första Nådåhr för Apologist Classen.

[404. 1812.] Maj d. 4. Anmälde v. Rector skrifteligen hos Högdle Magistraten nödvändigheten af en reparation instundande Sommar på de i Scholans Läsrum snart utfallande Fönstren, otäta dörrarne, förnötta Låsen, multnade borden och sönderfallande bänkarne; och väntar benägen verkställighet däraf.

Junii d. 18. Anställde Kongl: HofPredikanten, Ordens Capellanen och Pastor Prim. vid Tyska Kyrkan, Högvördige Herr Doctorn H. W. Hachenburg, såsom m. Ven. Consistorii Præses, under Högvördigste Herr Doctorns och biskopens Murrays vistande vid Örebro Riksdag, Examen i denna Schola; Vid hvilket tillfälle H. H. Doctorn, sedan Han i Rectors Class afhört Ynglingarnes framsteg i Grækiska, Moralen, Hebraiska, Latin, Theologie och Historie, Sjelf täcktes öfvervara Lärarenas förhör i Secunda Class och Apologist Classen, samt uppdraga v. Rector att emedlertid examinera i Tertia och Prima; Hvarefter Scholungdomen uppkallades allmänt i Rectors Class, 2:ne stycken afsöngos under Cantors direction, Præmier utdelades enligt det vid Scholans Acter förvarade Protocoll, Lärarena betackades, Barnen uppmuntrades, och Scholan tillslöts kl: 2. e. m. med Bön och Sång.

Julii d. 15. Tog Läsningen under Ferierne sin början och fortsattes de första 3:ne veckorne af Mag:r Leufgren med Tertianer och Primaner och de 3:ne sednare med dessa Classer af v. Collega Essen. Räkne Classen i förening med barnen i Secunda sköttes af v. Not. Lundholm till d: 12 Augusti och sedan af Mag: Leufgren till den 20 genom öfverenskommelse med H:rr Magister Trysén, som haft nödigt att till den dagen uppehålla sig på Landet.

Aug: d. 20. Sistnämde H:rr Magister Trysen blef denna dag eller d. 20 Aug: såsom Ordinarie Lärare i Secunda Class äfven af v. Rector introducerad; Hvarefter ferie Läsningen fortfor till — —

Aug. d. 26. då v. Notarien Lundholm som Ordin. Lärare introducerades i Prima Class af v. Rector och v. Collega Essen infördes i Räkne Classen, att där förestå tjenstgöringen under Nådåren efter afledne Aologisten Douhan.

[405. 1812.] Aug: d. 27. Blef flyttnings Examen af v. Rector hållen

i Tredje Classen, då till Rectors Class upptogs: C. L. Kuhlau, Christ: Humble, Hans H. Österberg och Joh. J. Hedman.

d. 28 Examineras i Andra Classen och förflyttades till den Tredje: Joh. Fr. Söderman, Carl Fr. Rundblom, S. O. Nordström, P. J. Lindblom och C. L. Boström.

J anledning af den sistledne Midsommar af v. Rector uti nedersta Classen eller Prima hållne Examen blefvo följande barn, såsom förut af Herr Mag:r Trysén i denna Class undervisade, och af Honom väl kände, till Andra Classen upptagne, hvarest bemålde Magister, som Ordin. Lärare tienstgör, nemligen: C. Fr. Lundblad, E. W. Söderström, C. W. Wessman, J. P. Wenström, J. Littke, J. F. Achtman, A. Nyberg och A. J. Littke.

Sedan transfererades från Secunda till Quinta på Fadrens begäran Joh. Fr. Hedin; och från Prima till Quinta på Föräldrars och anhöriges tillsägelse: G. Askengren, C. F. Brunström och E. U. Elgström. Hvarefter den ordentliga Termins Läsningen med den 29 tog sin början

Sept. d. 15. Lemnades Testimonium Academicum åt Joh. Bernh. Girola, en snäll och för sitt uppförande älskvärd Yngling.

Oct: d. 26. Scholans Adjunct Herr Magister Hallenborg hade af M. V. Consistorium begärt och vunnit ledighet på någon tid för att i Upsala undergå Pastoral Examen, och Consistorium stadnat i det beslut, att Collega 3:de Classis Herr Mag:r Leufgren skulle under T. Hallenborgs frånvaro sköta Hans Lectioner i Rectors Class, och att Collega 2:a Classis, Herr Magister G. Trysén, skulle gemensamt med sin Class läsa med Tertianerne, in till dess den Vicarius, som Consistorium för behofvet af läsningen i Tertia i Mag:r Leufgréns ställe utsett, hunnit inkomma; Och sattes denna Consistorii åtgärd med denna dag i verkställighet.

[406. 1812.] Nov:r d. 9. Blef Philosophiæ Candidaten Isac Mårten Winge, hvilken, efter avlagd Prof Läsning, af Consistorium blifvit utsedd, att i Herr Magister Leufgrens ställe, under H:rn Mag:r Hallenborgs frånvaro i Upsala, undervisa i Tredje Classen vid denna Schola, af V. Rector i denna sin befattning inställd, då Herr Mag:r Tryséns besvär med Tertianerne äfven upphörde.

Nov:r d. 4 Blef Herr Kongl: HofPredikanten, Kyrkoherden vid Adolph Fredriks Församling samt Ledamoten af Kongl: Nordstjerne

Orden, Högvördige Herr Doctor Drysén, utnämnd till Pastor Primarius, Consistorii Præses och Inspector Scholarum.

Dec. d: 17. Behagade H. H. Doctorn och Biskopen anställa Examen, och lät Lärarena i Rectors Class under sin närvaro förhöra uti Græskiska, Latin, Hebraiska och Theologie; hvarefter H. H. Doctorn och Biskopen Sjelf öfvervar Förhören uti Tredje — och Apologist Classerne, och uppdrog åt v. Rector att examinera uti Andra och Första Classen. Sedan detta var slutadt, uppträdde hela Coetus Scholast: i Rectors Class, då en och annan Proposition af Euclidis demonstrerades af Discentes i Rectors Class efter Lärarens uppgift, några stycken afsöngos under Cantors direction, Præmier utdelades enligt det vid Scholans Acter förvarade Protocoll, Lärarena betäckades, Lärjungar uppmuntrades och Scholan tillslöts med Bön och Sång. d. 18. Lemnades Anders Frödin, en väl underbygd och stadig Yngling Testimonium Academicum.

G. A. Ä.

[407. 1813.] Jan: d. 7. Begyntes Läsningen under Ferierne i Scholan, då Philosophiæ Candidaten M. I. Winge, hvilken under den tid Mag: Leufgren företrädde Mag: Hallenborgs ställe de sednaste vecorne af sidst förflutne Termin vicarierat i Tertia, blef på H. H. D. och Biskopens befallning af v. Rector till tienstgörning i Räkne Classen införd.

Febr. d: 8. Tog Termins Läsningen sin början, då på föräldrarnes begäran utur Secunda Class till Räkne Classen förflyttades: C. W. Wessman, A. I. Littke och blefvo

d: 9 från Prima: Joh. And. Bäckberg, C. I. Palon och Abr. Södergren förflyttade till samma Class på sina föräldra(r)s anhållan där-om.

Martii d: 18. Infördes Phil. Candidaten Pehr Frigelius, Uplandus, af v. Rector, efter afgifvet Speciminerande mede(1)st prof: Läsning, och med H. H. Doct. och Biskopens minne, till vicarierande för det återstående af denna Termin i nedersta Classen af denna Schola under Ordin. Lärarens, Kongl: Hofpred. Lundholms, frånvara och vistande i Upsala för att undergå Pastoral-Examen.

Apr. d. 1. Lemnades Testimonium åt Adam Ljunggren, som genom

flit och dygdigt uppförande alltid här vid Scholan gjort sig känd på en fördelaktig sida.

Maji d. 28. Behagade H. H. Doctorn och Biskopen m. m. Murray på Förmiddagen uppkomma i Scholan; och, sedan Han befallt alla, så väl Docentes som Discentes, i Rectors Class uppträda, talade Han till hela Coetus Scholasticus med Sin vanliga ömhet och varme, tog ett rörande Far wäl och afträdde, åtföljd af allas tacksamma vördnad.

[408. 1813.] Junii 18 och 19. Woro de dagar, som blifvit till Examen Anniversarium utsatte: Första dagen förhördes från kl. 10 f. m. under Högvördige Herr Doctorns och Inspectorns m. m. Dryséns och Högvördige Herr Doctorns m. m. Wallins öfvervaro i Rectors Class, under Kyrkoherden H:r Mag. Stolpes i Tredje Classen, och under Kongl. Kongl: Öfv. HofPred. m. m. Doctor Lilljenwallchs i Andra, af Classernes egna Lärare till kl:n $\frac{1}{2}$. 3. e. m. ungdomen, då nästan uti alla Lectioner de gjorda framstegen undersöktes; Hvar efter i Rectors Class tillstånd att med Höst Termins början, få fara till Academien, lemnades Joh. Scharp, Abraham Nordström och Joh. Pet. Kihlmark; Från Tertia transfererades till Rectors Class: Carl Fredr. Edström, Carl Fredr. Rundblom, Carl Ludv. Boström och Simon Olof Nordström; Och blefvo från Secunda till Tertia upptagne: I. I. Tingberg, B. F. Tingberg, C. F. Lundblad, J. P. Wennström, J. J. Littke, J. F. Achtman, A. H. Collin, A. Nyberg, J. A. Nordblad, A. H. Calissendorff, och J. P. Elfström, samt från Secunda till Räkne Classen: M. Thierzen och G. A. Lindeblad.

Andra dagen begyntes kl: 10 f. m. uti Första och Apologist Classen, då Högvördige Herr Doctorn och Inspector m. m. Drysén, Högvördigen Herr Doct m. m. Hedren, H:r Kongl: Hof. Pred. och Kyrkoh. m:r Lüdeke, H:r Kongl. Hof. Predik. och Fält Prosten Fuchs och H:r Kyrkoh. m:r Stolpe skifteswis woro åhörare, af Classernes Lärare Examen, hvilken fortsattes till kl:n 1; hvar efter Adjunctus Scholæ i Franska och Tyska Språken lemnade de Barn, som begagnat dess undervisning Ons och Lördags eftermiddagar, tillfälle, att ådagalägga sina i dessa språk gjorda framsteg. Och, sedan från Prima till Secunda blifvit transfererade: A. F. Swartz, E. G. Tjäder, J. A. Wendt, H. F. Lindwall, J. F. Meisner, E. A. Heinrichi, H. J. Tamelin, J. F. Boberg, G. Nordberg, och J. E. Brudin, och hela Coetus Scholæ i Rectors

Class samlad, afsöngos 2:ne Psalmer och en Chor med Trio af Haydens under Cantors direction, præmier utdelades, efter vid Acterne förvarade protocoll, ungdomen förmanades till tidens rätta användande, Lärare betackades och Scholan tillslöts kl. $\frac{1}{2}$ 3. e. m. med bön och sång.

[409. 1813.] Julii d: 15. Tog Läsningen under Ferierne sin början, då J. A. Wendt, som vid Midsommars Examen uppflyttades i Secunda, på Föräldrars begäran och i anseende till torftighet och knappa tillgångar, upptogs till Räkne-Classen.

Aug. d: 26. Begyntes den Ordentliga Läsningen under Termin, och behagade H. H. Doctorn och Inspector, sedan Han flere gånger under Ferierne, hela timmar, i alla Classer, afhört undervisningens gång och inhämtat nödig kännedom af Scholans beskaffenhet, gjöra följande förändringar:

1:o Skall hädanefter kyrkogången Fredagsmorgonen upphöra, och i dess ställe Lection under denna tid i Classerne förehafvas.

2:o Skola Lästimmarne så förändras, att lästiden börjar kl:n 8 om morgonen och fortsattes för middagen till kl:n 12, med en half timmas uppehåll från 9 till $\frac{1}{2}$ 10; Hvarigenom Sångtimmen framflyttas till emellan 12 och 1. Och eftermiddags Läsningen begynnes med kl:n 3 och slutas kl:n 5.

3:o Skall Räkande i Secunda ingå i undervisningen genom det att Secundanerne i det stället uti Franska Språket njuta handledning af Adjuncten Onsdags eftermiddagarne emellan 3—5.

4:o Skall Schema Lectionum uppgjöras, efter denna med Lästimmarne och ämnen skedda förändring, och för hvarje Class i den samma uppsättas; då för Fredagarne i Rectors Class Logican åter införes och Läsämnena för den denna Dag tillkomne Lästimman i de öfrige Classerne regleras.

d. 30. Blef det, af v. Rector i samråd med Lärarena upsatta, och af H. H. D. och Inspector gillade, Schema Lectionum i Classerna upfästadt, hvilket hädanefter ovillkorligt kommer att vid undervisningen i Scholan följas.

Sept. d: 25. Dimmitterades till Upsala Academie med hedrande Testimonier: Joh. Scharp, J. P. Kihlmark och Abrah. Nordström.

[410. 1813.] Dec. d: 18. Anställde H. H. Doctorn och Inspector, biträdd af H. H. Doctorn Hedren, examen vid denna Schola. Sedan nästan alla förvarande Läroämnen i Rectors Class, under dessa Her-

rars öfvervaro, blifvit korteligen examinerade, behagade H. H. Doctorn och Inspectorn Sjelf uti Secunda och Herr Doctorn Hedren uti Prima afhöra ungdomens framsteg i dessa Classer; hvarunder v. Rector fick sig uppdraget, att i Tertia examinera. Efter slutadt förhör i Secunda, inträdde H. H. Doctorn och Inspectorn i Tertia och befallde v. Rector aflösa Herr Doctor Hedren uti Prima; Hvilken anmodades att uti Apologist Classen låta, i sin närvaro, Läraren förhöra ungdomen. Sedan på detta sätt fr. kl: 9 f. m. till kl:n 2 e. m. uti alla Classer discentium framsteg blifvit undersökte, uppkallades hela Coetus Scholæ i Rectors Class, Stycken afsöngos under Cantors direction, Stipendier och Præmier utdelades, enligt vid acterne förvarade Protocoll, dimision till academien beviljades C. M. Lundquist och C. Pousette i Rect:s Class, Lärarne betackades, ungdomen uppmuntrades och Scholan tillslöts kl:n $\frac{3}{4}$ till 3. e. m. med Bön och Sång.

[411. 1814.] Jan. d: 10. Begyntes Läsningen under Ferierne.

25. Dimitterades med Academiske Testimonier till Upsala Universitet Ynglingarne Carl Pousette och Carl Magn. Lundquist, hvilka sistledne Jul Examen härtill af H. H. Doctorn och Inspectorn vunnit tillåtelse.

Febr. d: 7. Tog den under Terminerne Ordentliga Läsningen sin början i alla Classer.

Apr. d: 30. Upphörde Candidaten Wings Vicariat för Douhanska Sterbhuset vid denna Schola; och

Maji d: 2. Blef Ordinarius Collega M:r Carl Peter Trysén i Scholan introducerad af v. Rector, och, efter den afträdande Candidaten Winge, till Tjenstgöring i Apologist Classen, på H. H. D. och Inspectors befallning, införd; hvilken Tjänstgöring till Termins slut åtminstone skall fortfara, på det icke, genom Lärares ombytande, midt under Termin, arbets gång i Classerne må störas.

Med den 1:a Maj innevarande Åhr tillträder Magister Joh. G. Trysén Lönen, som Apologist, K. Hofpredik. Lundholm den i Secunda och den nu tillträdande Collega C. P. Trysén ingår i Prima Lönen vid denna Schola.

Jun. d: 14. et 15. Anställde H. H. Doctorn och Inspectorn, biträdd af H:rr Kyrkoherdar, Doctor Hachenburg och Hofpred. Lüdeke, Examen Anniversarium vid denna Schola. Förhöret börja- [412. 1814] de den 14 kl: 10 f. m. uti Rectors, Secunda och Apologist Clas-

serne, då uti alla i dem förevarande ämnen Lärjungarnes framsteg undersöktes till kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m. —

Följande dagen eller d: 15. anställdes i Tertia och Prima examen af samma Herrar; hvarefter, sedan en och annan Lärjunge läst litet Franska för Adjuncten, 2:ne stycken under Cantors direction blifvit afsungne, och Præmierne, enligt vid Scholans Acter förvarade Protocoll, utdelade, translation innom Classerne verkställdes, då från Tertia till Rectors Class uppflyttades: J. A. Nordblad, J. F. Söderman, A. H. Calissendorff, Carl Ol. Hellströmsson, P. G. Lindquist; från Secunda till Tertia: A. W. Fredin, E. W. Söderström, N. A. Fredin, L. A. Werner; från Prima till Secunda: M. F. v. Schantz, C. Wirrman, W. Holmgren, J. Lundblad, C. Bogren, J. Pihl, J. Stafverberg, J. Cederwall, J. Magnusson, O. Djulstedt, C. Ringquist, Carl Meiter, F. Ekorre; från Secunda till Apologist Classen: H. J. Tammelin, J. F. Meisner, och från Prima till samma Class: C. P. Cedervall, A. Lundquist. Sist betackades Lärare, Lärjungar uppmuntrades, och Scholan tillslöts med Bön och Sång.

Julii d. 18. Tog läsningen under Ferierne sin början, och fortsattes till

Aug. d: 29. då den ordentliga Termins-Läsningen företogs.

Sept. 29. Sedan, genom den ärofulla nit, hvarmed Hans Excellence m. m. Herr Grefven och Öfver Ståthållaren samt Herrar Inspectores Scholarum befordrat, och genom den verksamma drift, hvarmed Drätsel Committéen verkställt den Allernådigt be- [413. 1814.] slutna inredning af Läsrum för Cathedral Scholan och Boningsrum för Lärarne vid den samma i för detta varande Præst-Hus å Riddarholmen hunnit så vida till fullbordan, att 3:ne Lärare kunde inrymmas och Lectionerne å samma ställe öppnas; inflyttade nu, med Vederbörandes tillåtelse, Conrector Alm, Magistrarne Leufgren och P. Trysén; Och, efter en högtidlig Invigning, som af H. H. Doctorn och Inspectorn m. m. Drysen förrättades,

Oct. d: 7 begyntes åter den, genom flyttningen några dagar hvilande, undervisningen i dessa ljusa och glada Boningar.

Äfven gjorde Schol. Cassan vid detta tillfälle den länge önskade lyckan, att befrias från ved uppköp och det nu mera nödvändiga tillskott af Talg för större rums upplysande, då Drätsel Committéens Herrar Ledamöter af ädelmodig behjertenhet behagade, genom Bref af d: 28 Sept 1814 till Inspectores Scholarum, bevilja Schol-

Inrättningen årligen 8 famnar Björkved och 6 lispund Talg eller Stöpta Ljus. Härigenom blef Storkyrkan befriad från det årliga aflemnandet till Scholan af 5 lispund Talg.

[414. 1814.] Dec. 12. Hölls uti H. H. Doctorn och Inspectorns närvaro i alla Classer Examen. Hvaruppå Stipendier och Præmier, enligt de vid Scholans acter förvarade Protocoll, efter vanligheten utdelades och Scholan kl:n $\frac{1}{2}$ 3 e. m. tillslöts med Bön och Sång.

1815

Jan. d. 9. Börjades Läsningen under Ferienne, hvilken fortsattes till d. 30. då Termin Läsningen begyntes.

Maj. d. 2. Introducerades af v. Rector såsom Ordinarie Lärare i Prima Class vid Cathedral Scholan Prestmannen Herr Fredric Essén, hvilken på denna Beställning under d.   erhållit Herrar Inspectorum Scholarum Fullmagt efter den, till Comminister vid Kongsholms Församlingen befordrade Collega, Herr K. Hof Predikanten Joh. Lundholm.

d. 3. Docenten vid K. Akademien i Upsala, Philosophiæ Magistern Herr Lars Magn. Enberg, som genom Fullmagt d.   af Herrar Inspectores Scholarum blifvit förordnad till Adjunctus Scholæ och genom Constitutorial af M. V. Consistorium utsedd, att tillika bestrida den tjenstfrie Rectors Lektioner vid Stockholms Cathedral Schola, blef under denna Dag uti denna sin dubbla Tjenstbefattning af v. Rector, genom ett för tillfället lämpligt Tal, inställd. Dess Företrädare i denna Tjenst, Herr Magister Gudmund Hallenborg, hvilken till Comminister vid Storkyrko Församlingen blifvit befordrad, och den 28 sistledne månad slöt sin Tjenstgörning vid Scholan, tillträder äfven nu sin nya Befattning vid Församlingen.

Med den 1:a Maj innevarande Åhr tillträder Collega C. P. Trysén Lönen i Secunda efter Lundholm, och den, med gårdagen till tjenstgöring introducerade Collega Fr. Essén, ingår i och med det samma, åtnjutande af Prima Lönen.

[415. 1815.] Junii d. 12. Anställde Högvördige Herr Doctorn och Inspector, biträdd af Herrar Consistorii Assessorer, Kyrkoherdarne Magistrarne Lüdecke och Stolpe, Examen Anniversarium vid denna Schola uti alla Classer. Förhöret börjades kl: 10 f. m. och fortsattes till kl. 2 e. m. Därefter beviljades Dimision. till K. Akademien med

Höst-Termins början åt Ynglingarne i Rect. Class: Henr. Gerh. Lindgren, Carl Fr. Rundblom, Carl L. Boström, Henr. M. Cornelius, Hans Henr. Österberg och Christoph. Humble. Från Tertia till Rectors Class uppflyttades: Joh. Pet. Wennström, Joh. Jac. Littke, Albert Nyberg, Bengt Frid. Tingberg, Carl Aug. Sebell och Carl Fredr. Lundblad. Från Secunda transfererades till Tertia: C. P. Luther, C. G. Orling, G. Nordberg, E. G. Tjäder, J. H. Christiernin, J. Sjöberg, L. G. Malmberg och H. F. Lindwall. Till Secunda från Prima upptogos: G. A. Hagman, Sam. Er. Kuhlman, Joh. G. Palmgren, A. L. Tingberg, Joh. Ad. Wirrman, Joh. G. Hällström, Hans G. Ekström och Fr. M. Brandell; Och från Prima till Räkne Classen: And. Jac. Kuhlman, J. W. Forsgren, Jac. Westenius, P. G. Horner, Joh. Er. Medelberg och P. A. Pomp. —

Stipendier och Præmier utdelades, enligt vid Scholans Acter förvarade Protocoll, 2:ne Stycken afsöngos under Cantors direction och Scholan tillslöts kl: 3 e. m. med Bön och Sång.

Julii d. 17. Tog Läsningen under Ferienne sin början.

Aug. d. 2. Emottog under sin vård och tillsyn Herr Magister Docens Enberg, såsom Adjunct vid Scholan, enligt Schol. Ordning- [416. 1815.] gens Föreskrift och på medgifvande af H. H. Doctorn och Inspector, Scholans Boksamling, med Glober etc. efter den af bemälda Herr Magister undertecknade och vid Scholans Acter förvarade Catalog; Och blef allt detta, till honom inventeradt, nedflyttadt i de Rum på nedre Botten i Scholhuset, som till de utom hus boende Lärares begagnande äro upplåtne, för att, genom det förut till Bibliothek nyttjade lilla Rums öppnande inom Räkne-Classen, och dess förenande med denna Class, vinna för den samma mera utrymme.

Aug. d. 28. Begyntes den ordentliga Termins Läsningen i alla Classerne.

Sept. d. 18. Emottogo Ynglingarne: H. G. Lindgrén, C. Fr. Rundblom, Carl L. Boström, H. M. Cornelius, H. H. Österberg och Chr. Humble, hvilka sidstledne Midsommar Examen blefvo dimitterade från Scholan, sina Testimonia Academica, för att begifva sig till K. Akademien i Upsala.

Oct. d. 4. Blef Studeranden af Helsing Nation Herr J. R. Hillberg, hvilken, efter godkändt Specimen, M. V. Consistorium utsett, att, under det Infimus Collega Herr Fr. Essén njuter tjenstledighet, för

att i Upsala undergå Pastoral Examen, bestrida undervisningen till innevarande Termins slut i Nedersta Classen vid denna Cathedral Schola, uti denna sin tienst befattning af. v. Rector introducerad. [417. 1815.] Dec. 13. Anställde Högvördige Herr Doctorn, åtföljd af K. HofPred. och Kyrkoherden Lüdeke, Examen i alla Classerne; hvartefter, sedan Stycken under Cantors Direction blifvit afsungne, Præmier utdelades, enligt vid Scholans Acter förvarade Protocoll, och Schol-Ungdomen af H. H. D. och Inspectorn hemförlofvades till d: 15 Januarii nästkommande År, samt Scholan tillslöts med Bön och Sång.

1816

Jan: 15. Togo Lectionerne under Ferierne sin början, och fortsattes till

Febr. 5. då Läs. Termin ordenteligen vidtog.

Febr. d. 15. Afreste Collega Supremus M:r Leufgren med H. H. Doct: och Inspectorns minne för att bevista sin afledne Svärfaders Begrafning, och sköttes under dess frånvaro till d. 26 i samma månad undervisningen i Tredje Classen af samma Studerande Hillberg, som för Collega Cl: 1: Herr Fr. Essén, sistledne Höst-Termin, vicarierade. Febr. d. 16. Utaf Svenska Bibel-Sällskapet hade i början af Året 25 st. Nya Testamenten och 15 st. Biblar blifvit benäget Scholan förärade, i Classerne till ungdomen, hvilke, efter Lärarens bepröfvande, i Classerne till ungdomen utdelades.

[418. 1816.] Junii d. 10. Behagade H. H. Doctorn och Inspectorn, biträdd af Herrar Kyrkoherdar och Consistoriales, Herr Doctor m. m. Hachenburg och Herr K. Hofpr. Mag:r Lüdeke, anställa Examen anniversarium vid denna Cathedral Schola, då uti alla Classerne Ungdomens framsteg i nästan hvarje förevarande serskildt Läroämne undersöktes, hvarvid så väl Lärare som Lärjungar hugnades med uppmuntrande bifall. Sedan denna Examen innemot kl:n ½ till 2 e. m. var slutad, stycken under Cantors direction afsungne, och Stipendier och Præmier, enligt det vid Scholan förvarade Protocoll, utdelade, lemnades med smickrande loford dimision till Universitetet i Upsala åt följande Sex Ynglingar: Joh. Spongberg, Joh. Carl Agrell, Joh. Gust. Lundberg, Lorens Ad. Camin, Joh. Gabr. Stolpe och Iwar Abr. Nordblad. Anders H. Calissendorff, som med heder kunde göra dessa sina Kamrater sällskap, men quarstadnar för att

med så mycket större heder och fördel inträda på den Academiska Banan, feck vid detta tillfälle uppbära ett utmärkande beröm. — Härefter skedde translation i Classerne, då från Tertia upptogs i Rectors Class: Carl G. Orling, And. Wilh. Fredin, Nils Aug. Fredin, och Joh. E. Törneros; ifrån Secunda i Tertia Joh. Lundblad, Jac. Elias Magnusson, Joh. G. Pihl, Wilh. Fab. Holmgren, Carl Fr. Bognren, Joh. Fr. Stafverberg, Olof Djuhlstedt, Claes Arv. Ringquist, Joh. Er. Brudin och Fredr. Bernh. Ekorre; ifrån Prima i Secunda: And. Wilh. Höglund, And. M. Sjöberg, Joh. Kolmodin, Abr. Kolmodin, Joh. Gust. Sockorlovskij, Carl Er. Schubert, Carl Ad. Hörner, Nils W. Luther, Carl Falk, Carl Askerquist, Christopher Knöppel, Carl Gust. Lundin, Lars Joh. Österberg, Carl Wilh. Milde och Fredr. L. Cedergren; Och afflyttade till Räkne-Classen från Secunda: And. Fr. Lundin, Sam. Er. Kuhlman och Joh. Ad. Wirrman, samt från Prima till samma Class: Carl Er. Westergren och Carl Fr. Wikström. [419. 1816.] Sidst betygade H. H. Doctorn och Inspectorn sin synnerliga tillfredsställelse med Lärares möda, uppmundtrade Ungdomen att fortfara i beflitande om kunskaper och vackra seder; Och tillslöts Scholan kl:n ¾ till 3 e. m. för denna Termin efter Bön och Sång.

Julii d. 29. Öppnades Scholan och Läsningen under Ferierne tog sin början. Förändringen med Läsningens början under bägge Ferierne detta År har med Inspectors begifvande blifvit företagen och verkställd.

Aug. d. 26. Företogs den ordenteliga Termins Läsningen.

Sept. d. 14. Utlemnades Academiska Betyg för de fyra Ynglingar, som sidstledne Midsommar Examen vunno dimision till Universitetet i Upsala, nemligen: Joh. Spongberg, J. L. Agrell, J. G. Lundberg och Sv. Alr. Nordblad. De 2:ne andra, vid samma tillfälle dimitterade, J. A. Camin och J. G. Stolpe, hade, med dylika Testimonier försedde, afrest genast efter Examen i Scholan.

Dec. d. 11. Behagade H. H. Doctorn m. m. Scholans Inspector, biträdd af Herrar Consistoriales, Kongl: Hof-Predikanten M:r Lüdeke, och Kyrkoh. M:r Stolpe, anställa Examen öfver hela Scholan, och i nästan alla i Classerne föreskrefne Läro-Ämnen låta Gossarne visa sina gjorda framsteg; Hvarefter, sedan Cantor låtit ungdomen afsjunga några Stycken, och Præmier och Stipendier blifvit, enligt

det bland Scholans Acter förvarade Protocoll, utdelade, Scholan kl:n $\frac{3}{4}$ till 3 e. m. med Bön och Sång tillslöts.

[420. 1817.] Jan. d. 15. Börjades Läsningen under Ferienne, och fortsattes till

Febr. d. 4. Då Scholan för den ordenteliga Termins Läsningen öppnades.

Jun. d. 14. Anställdes, i H. H. Doctors och Inspectorns, H. Kyrkoherden Stolpes, och H. Borgmästaren Hallquists närvaro, Examen anniversarium med denna Scholas ungdom, då i alla Classer nästan alla förevarande Läroämnen förhades. Sedan Examen kl:n $\frac{1}{2}$ till 2 e. m. var slutad, Stycken under Cantors direction afsungne, Stipendier och Præmier, enligt vid Scholan förvaradt Protocoll, utdelade, lemnades dimission till Universitetet i Upsala åt följande Trenne Ynglingar: Anders Henr. Calissendorff, Joh. Fr. Söderman och Alb. Nyberg. Därefter skedde translation i Classerne, då från Tertia upptogs i Rectors Class: Sv. Ad. Bergström och Carl Pet. Luther; ifrån Secunda till Tertia: Nils Dahlin, Joh. R. Werner, Gust. Schöne, Ax. Th. Bergman, Gust. Ad. Hagman, Joh. Gust. Palmgren, Gust. Maur. Florman, Frans Botv. Österberg, Dan. Leop. Nånberg, Lars Er. Thelin, Carl Ad. Hörner, Carl Gust. Lundin, Carl Jac. Frösell, And. W. Höglund, Joh. Kolmodin, Abr. Kolmodin och Joh. Magn. Fredsberg. Ifrån Prima till Secunda: H. F. Enström, Nap. Carling, J. Fr. Hesselgren, Axel Ferd. Calissendorff, A. J. Holmström, W. R. Engström, G. O. Boring, C. P. Schultz, C. A. Berg, H. L. Nyberg, Joh. A. Lönngren, P. G. Hofvendahl; Och afflyttade de till Räkne-Classen från Secunda: Lars Joh. Österberg, och från Prima till samma Class: G. W. Nordberg. Sidst blef Scholan, sedan yngdomen af H. H. Doctorn mottagit öm uppmuntran till vackra seder och flit, tillsluten med Bön och Sång.

Jul. 28. Tog Läsningen under Ferierna sin början, hvilken fortsattes till

Aug. d. 25, på hvilken dag den i Lagen föreskrefne Termin Läsningen företogs.

[421. 1817.] Aug. d. 25. Sedan Supremus Collega vid denna Cathedral Schola M:r P. Leufgren i Nov:r månad sidstledne år 1816 af Kongl: Majjt:t genom nådog Fullmagt blifvit befordrad till Söderhamns Regala Pastorat, att med d. 1 Maj 1818 tillträda, och i anledning häraf Inspectores Scholarum, enligt 1807 års ännu gällande

Schol-ordning, uppflyttat Collega Classis 2:æ C. P. Trysén till Lön i 3:dje Classen efter utnämnde Kyrkoherden Leufgren och Collega 1:æ Classis Fredr. Essén till Lönen i 2:æ Classen efter Collega C. W. Trysén, i hvilka Löners åtnjutande de, i följd af Leufgrens befordran, med d. 1 Maj 1818 ingå, Blef den härigenom vid denna tid ledig Collegæ Tjensten med lönen i denna Scholas Nedersta eller 1:a Class af Inspectores Scholarum förgifven till Läraren vid Adolph Fredriks Kyrko-Schola, Lars Swahn. Och som den utnämnde Kyrkoherden Leufgren utur flere talande skäl hos Stockholms M. V. Consistorium begärt, och under d. 5. Julii innevarande år, från och med samma dag, erhållit tjenstledighet från sitt arbete vid denna Schola; så har Inspector Scholæ, mot af Kyrkoh. Leufgren föreslaget arfvode, med dess tjenst befattnings bestridande härstädes, äfven som med öfrige Lärarens Läsning i Classerne, gått i den Författning, att, sedan Ferie Läsningen, hvilken hel och hällen Collega Essén sig i T. Leufgrens ställe, utan allt arfvode, åtagit och fullgjort, nu lupit till ända, och den ordenteliga Läsningen i dag d. 25 Aug. tager sin början, Apologisten vid denna Schola, [422. 1817.] Mag:r J. G. Trysén med denna dag tillträder Tjenstgöringen uti 3:dje, Collega Fr. Essén uti 2:a, Collega C. P. Trysén fortfar med undervisningen i Apologist Classen, och den blifvande Vicarien för T. Leufgren i 1:sta Classen mottager sin tjenstbefattning. Den sidstnämnde, eller Vicarien hade likväl till denna dag icke hunnit sig inställa, utan hade Lärarena i Rectors Classen åtagit sig, att, hvar och en på sin lediga dag, handleda ungdomen i 1:sta Classen, intill dess Inspector Scholæ kunde för den samma en skicklig Vicarie bereda, hvartill Han med gjörligaste första hoppades tillfälle.

Sept. d. 1. Feck v. Rector i Scholan införa Comministers Adjuncten Ljungholm, hvilken Inspector Scholæ utsett, att, intill dess den Vicarie ankommer, på hvilken räknas, uti Prima Class skjöta undervisningen.

d. 11. Upphörde Collega Scholæ Carl Trysén med Läsningen i Apologist Classen, i anledning af den Permission Han af V. Consistorium för denna Termin erhållit till undergående af Pastoral Examen i Upsala; Och Studerande af Stockholms Landskap Carl Magn. Lundquist emottog, efter Consistorii förordnande, tills vidare tjenstgöringen i nämnde Class.

d. 22. Lemnades Academiske Betyg till de 3:ne Ynglingarne: A.

Henr. Calissendorff, Joh. Fr. Söderman och Albert Nyberg, hvilka vid sistledne Midsommar-Examen vunno dimission till Universitetet i Upsala.

d. 27. Med denna dag slutade Comministers Adjuncten Ljungholm i Prima Studeranden Lundquist i Räkne-Classen sina biträden med undervisningen i nämnde Classer.

[423. 1817.] Oct. d. 4. Blef Huspredikanten Adam Ljunggren, hvilken af M. V. Consistorium erhållit förordnande att till d. 1 Mai nästkommande, under den åt utnämnde Kyrkoherden Leufgrén lemnade tjenstledighet, bestrida undervisningen i Prima Class vid denna Cathedral Schola, af v. Rector i denna sin Tjenstbefattning vederbörligen introducerad.

d. 6. Infördes af v. Rector till tjenstgörning i Räkne-Classen under det återstående, af denna Termin, eller den tid Collega Carl Trysén, för att i Upsala undergå Pastoral Examen, fått sig af M. V. Consistorium beviljad, f. d. Skolmästaren uti Weckholms församling Anders P. Lundberg, hvilken härtill af samma Consistorium blifvit utsedd och förordnad.

Nov. d. 1. Till underdån. åtlydnad af Kungl. Maj:ts nådigste befalning hölls, efter att af v. Rector på Lat. Språket utdeladt tryckt Program, et Tal på samma Språk af Scholans. Adjunct Lectorn M:r Enberg i anledning af Evangeliska Reformation genom Doct. Mårten Luther. Wid detta högtidliga tillfälle hedrade Landshöfdingen v. Rosenstein, Pastor Primarius, Justitie Borgmästaren, Consistorii Ledamöter och en talrik samling af andra Litteraturens och Religionens vänner så af Ecclesiastique som Civile Staten innom Hufvudstaden Scholan med sin närvaro. Före Acten afsöngos af Cantorn och Scholungdomen tryckta verser för tillfället författade, hvilka äfven till alla närvarande utdelades.

[424. 1817.] Dec. d. 13. Anställdes Examen i alla Classerne innom denna Schola, hvarvid herr Kyrkoherden Stolpe å Inspectors vägnar, (hvilken af Riksdags göromål var hindrad,) Herr Borgmästar Hallquist och Herr General-Consuln Norderling med flere voro närvarande. Examen började kl:n 9 f. m. och påstod till kl. 2 e. m.; Hvar efter, sedan 3:ne stycken under Cantors direction af ungdomen blifvit afsungne, och Stipendier och Præmier, enligt vid Scholans acter förvaradt Protocoll, utdelade, Herr General Consuln Norderling räcktes till v. Rector aflemna 5 Rd. B:co, att vid nästa Termins Exa-

men den yngling i Rectors Class tilldelas, som aflemnat det bäst författade Latinska Scriptum, och 3 Rd B:co, att åt en i Tredje Classen, under samma vilkor och vid samma tillfälle, gifvas. V. Rector betygade Herr General-Consuln å Scholans vägnar skyldig tacksägelse för denna hedrande gåfva och Scholan tillslöts med Bön och Sång.

1818.

Jan d. 15. Tog Läsningen under Ferierne sin början, och fortsattes till

Febr. d. 2. Då Termins Läsningen begyntes.

Maj. d. 10. Inträffade den för Scholan sorgeliga händelse, att Dess Inspector, Pastor Primarius, Præses i Stads Consistorium, Ledamoten af Kongl. Nordstjerne Orden, Högvördige Herr Doctor Per Samuel Drysén, efter en kårst sjukdom, stilla afled kl. $\frac{3}{4}$ till 8 e. m., i en ålder af 58 år, 3 månader och 6 dagar.

[425. 1818.] Jun. d. 10. Anställdes Examen Anniversarium i Cathedral Scholan, vid hvilket tillfälle å Consistorii vägnar voro närvarande v. Præses Consistorii, Kl. Öfverhofpr. m. m. Doctor Hagberg, Kyrkoherden, Kl. Hofpredik. M:r Lüdeke, och Kyrkoherden m:r Stolpe, samt bland andra Scholans Gynnare, Borgmästaren Hallquist och flere Högv. Pr. Ståndets Fullmäktige vid innevarande Riksdag. Efter slutad Examen i alla Classer och flere Styckens afsjungande under Cantors direction, och sedan dimission till Academien blifvit beviljad åt Ynglingarne: Chr. Maur. Stolpe, Fredr. Joh. Eklund, Bengt Frid. Tingberg och Axel Fredr. Backman från Rectors Class; 14 st. från Tredje till Fierde; 19 st. från Andra till Tredje; 21 st. från Första till Andra, samt från andra En och från första En till Räkne-Classen, blifvit transfererade, i öfverensstämmelse med anteckningarne vid hvar och ens namn uti Inskrifnings-Boken, och Stipendier och Præmier, efter de vid Scholans Acter förvarade Protocoller, utdelade, tillslöts Scholan med Bön och sång kl. $\frac{1}{2}$ till 3 e. m. Jul. d. 29. Begynnades Läsningen under Ferierne; Och introducerades till tjenstgörning i Prima Class Collega Lars Swahn, hvilken i stöd af sin fullmagt ingeck i Löns åtnjutande vid Cathedral Scholan och nämnde Class med d. 1. sidstledne Maj, och således den dagen också bordt begynna arbetet här på stället; men som Han af m. v. Consistorium hade erhållit tjenstledighet hela Währ-Termin

för att i Upsala undergå Pastoral-Examen, har dess Tjenst. här emedlertid fr. 1 Maj varit bestridd af den vid Cathedral-Scholan af m. v. Consistorium d. 21. Oct. 1817 antagne v. Adjuncten, Prestmannen Adam Ljunggrén, som redan, efter aflagt Specimen, i anledning af den Tit. Leufgrén lemnade tjänstledighet, sedan d. 4. sistledne October i denna Class vicarierat.

[426. 1818.] Aug. d. 27. Tog Termins-Läsningen början.

Dec. d. 12. Sedan Domprosten, Ledamoten af K. Nordstjerne Orden, En af de Aderton i Svenska Academien, Theol. Doctorn Herr Joh. Ol. Wallin d. 3 innevarande månad af Kong. Maj:t i nåder blifvit utnämnd och förordnad till Kyrkoherde i St. Nicolai församling här i Staden, Pastor Primarius och Præses Consistorii, samt i denna sistnämnde Befattning tagit inträde, anställde bemålde Herr Doctor m. m. i egenskap af Scholans Inspector denna dag, åtföljd af v. Præses Consistorii m. m. Herr Doctor Hagberg och Kyrkoherden H:rr M:r Stolpe, Examen, i alla Scholans Classer i närvaro af flere Herrar Ledamöter af Stadens Drätsel Commission och andre Scholans gynnare och vänner. Sedan examen till allas nöje försiggått, några smärre Sångstycken af ungdomen under Cantors direction blifvit afsungne och Stipendier och Præmier, enligt det vid Scholan förvarade Protocoll, utdelade, tillslöts Scholan kl:n 2 e. m. med Bön och Sång.

1819.

Jan. d. 15. Öppnades Scholan och Läsningen under Ferierne företogs i alla Classer, och fortsattes oafbrutet till

Febr. d. 8. då Termin-Läsningen begyntes.

Maj. d. 13. Afled Rectorn vid denna Cathedral Schola, Expeditions-Secreteraren Herr Magister Johan David Flintenberg, i en ålder af 57 år och 9 dagar.

[427. 1819.] Jun: d. 7—8. Sedan, till åtlydnad af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse till Öfver Ståthållaren angående en ny Organisation af Hufvudstadens Undervisningsverk, daterad d. 29 Jan. 1819, en serskild Direction öfver dessa undervisningsverk blifvit förordnad, och sedan, efter i denna Skrifvelse Nådigst föreskrefne och verstälde Wal af Ledamöter, hvilka under d. 10 sistledne Mars af Konungen i sin nya Befattning sanctionerades, denna Kongl. Direction öfvertagit Styrelsen och öfverinseendet af Undervisnings Wer-

ken i Stockholm, anställdes innom Cathedral Scholan i Herr Öfver-Ståthållarens och de fleste denna Directionens respective Herrar Ledamöters närvaro på 2:ne dager, d. 7. och 8 Junii, Examen anniversarium. Scholans alla Lärare hade vid detta tillfälle den tillfredsställelsen, att deras nedlagda mödor godkändes; Och, sedan Förslagen för dimission till Academien, translation till Classerne, och præmiernes utdelande blifvit gillade, och, i enlighet med de vid Scholan förvarade anteckningar, verkställde, samt Stycken under Cantors direction af ungdomen afsungne, tillslöts Scholan på vanligt sätt. Jul. d. 29. Öppnades Scholan för Läsningen under Ferierne, hvilken fortsattes oafbrutet till

Aug. d. 24. Då Termins Läsningen begyntes.

Sept. d. 13. Till Academien afgingo med Testimonier de vid sidsta Examen dimitterade.

[428. 1819.] Dec. d. 10. War den dag, hvilken den af Konungen nådigst förordnade Direction öfver Stockholms Undervisnings Werk utsett till Examens anställande vid denna Cathedral Schola. Och verkställdes denna Examen i alla Classer, under flere K. Directionens Herrar Ledamöters, och andra denna Läro-anstalts Gynnares närvaro till Lärares tillfreds ställelse och Lärjungars heder. Hvar efter, sedan Stycken under Cantors direction blifvit afsungne, och Præmier, enligt vid Scholan förvaradt Protocoll; till ungdomen utdelade, Scholan för denna Termin tillslöts med Bön och Sång.

Dec. d. 22. Feck vicarierande Rectorn vid denna Cathedral Schola, Conrectorn, Lectorn Mag:r Petr. Alm, mottaga Fullmagt å Rectoratet vid Scholan, efter afledne Rectorn, Expeditions Secreteraren Herr Mag:r J. D. Flintenberg.

1820.

Jan. d. 17. Öppnades Scholan till Läsning under Ferierne, hvilken fortsattes till

Febr. d. 7. Då Termin Läsningen tog sin början.

Apr. d. 4. Emottog Adjuncten vid denna Cathedral Schola, Lectorn, Mag:r Lars Magn. Enberg Fullmagt å Con-Rectoratet vid Scholan.

[429. 1821.] Jun. d. 9—10. Woro de dagar Kongl. Direction öfver Stockholms Undervisnings Werk utsatt till Examens anställande vid denna Schola. Den företogs första dagen i Rectors och Tredje Clas-

serne, samt med ungdomen, som af Adjuncten i Tyska och Franska Språken varit under Terminen handledde. Den andra dagen examinerades Barnen i Andra, Första och Räkne-Classen, samt hela Scholan af Cantorn i Sången. Sedan dessa Förhör, i flere Ledamöters närvaro af Kongl. Directionen, till Lärares tillfredsställelse och Lärjungars uppmuntran, blifvit slutade; utdelades, enligt vid Scholan förvaradt Protocoll, præmie; Skicklige Ynglingar i Rectors Class dimitterades till Universitetet i Upsala; Translationerne i de öfrige Classerne verkställdes; Läsningens början i Scholan efter det nu inträffande Lofvet bestämdes, och Scholan tillslöts med Bön och Sång. Aug. d. 14. Begynnades, enligt den vid Midsommar-Examen gifna tillsägelse, Läsningen under Ferierne, hvilken fortsattes till d. 28. då den ordentliga Termin Läsningen företogs.

Under tiden hade Lektor Enberg redan d. 25 Aug. sjuknat i en svår Feber; hvarföre ifrån sistnämnde dag Hans Lektioner af Rector jemte egna bestriddes till d. 4 September, då Phil. Magistern Bäckström af H. H. Doct. m: m. Hagberg, å K. Directionens vägnar, därom anmodad, på Lect. Enbergs dagar och i dess ställe inom Rectors Class tjenstgjorde till och med d. 27. September, hvarefter Lect. Enberg, tillfrisknad, återgick till sin Befattning.

[430. 1820.] Dec. d. 9. Anställdes Examen vid denna Schola af den Nådigtst tillförordnade Directionen öfver Stockholms Undervisnings Werk i alla Classer, hvarvid några K. Directionens Herrar Ledamöter med andra Scholans Gynnare voro närvarande, hvilka alla betygade nöje och tillfredsställelse med Lärares nerlagda möda och Lärjungars gjorda framsteg; Hvarefter, sedan Stycken under Cantors direction blifvit afsungne och Præmier, enligt vid Scholan förvaradt Protocoll, till Ungdomen utdelade, Scholan för denna Termin tillslöts med Bön och Sång.

1821

Jan. d. 15. Öppnades Scholan och Läsningen under Ferierne företogs, hvilken fortsattes till

Febr. d. 5. Då Läsningen, under Terminerne vanlig, börjades.

Jun. d. 1. För rättades Examen i alla Cathedral Scholans Classer, då H. H. Doct. och Ärkebiskopen m. m. C. v. Rosenstein och flere H:rr Ledamöter af K. Directionen öfver Stockholms Undervisningsverk

voro närvarande. Efter slutad Examen och sedan Præmierne blifvit, enligt vid Scholan förvaradt Protocoll, utdelade, samt dimision till K. Academien åt de föreslagne Ynglingarne i Rectors Class beviljad; verkställdes, i stöd af Kongl. Maj:ståts under den 14 Jun. 1820 till K. Directionen afgifna nådiga skrifvelse, denna Cathedral Scholas högtidliga upplösning, på hvilkens ruiner med nästkommande October månad det länge i Stockholm påtänkta Gymnasium skall uppresas. Ungdomens vänner önska och hoppas, att nyttan af denna förändring, som Konungen, genom sitt nådigst lemnade bifall till K. Directionens underdåniga framställning härom, åsyftat, icke måtte uteblifva.

EFTERSKRIFT OCH KOMMENTAR

När föreliggande volym planerades av lektor B. Rud. Hall, var det hans mening, att den skulle beledsagas också av en utförlig kommentar. Härför hade han gjort ganska omfattande förberedelser och samlat hörande material. Vid Halls bortgång förelåg emellertid ingenting färdigt, och materialet kom icke i utgivarnas ägo. Under de år som gått, sedan 1951 har visserligen mycket materiel samlats till en pedagogisk och historisk kommentar, men detta material har blivit för rikligt för att kunna beredas rum i samband med utgåvan. Annalerna och Journalen ger nämligen på nästan varje punkt anledning till en särskild liten utredning. Som exempel kan nämnas det inventarium av musikalier, som finns på sidorna 18 och 47—48, vilket är av synnerligen stort intresse och givit anledning till en undersökning om skolmusiken i Sverige vid denna tid. Skulle emellertid dylika utredningar beredas plats i kommentaren, bleve boken av ett alltför stort omfång. Utredningarna får därför anstå, tills i annat sammanhang tillfälle bereds att publicera dem. Endast några rättelser och förklaringar ges därför i efterföljande kommentar.

I samband med Journalen tryckes nu också personregister icke blott till detta arbete utan även till de tidigare publicerade volymerna rörande skolväsendet i Stockholm i Årsböcker i svensk undervisningshistoria. Det gäller volymerna nr 58 (Acta till Stockholms större latinläroverks historia 1419—1840) och nr 60 (Acta till Stockholms folkundervisnings historia 1533—1847), vilka vid tryckningen icke kunde förses med personregister av ekonomiska skäl. Emellertid hade genom dåvarande redaktören för Årsböcker uppdrag att utarbeta personregister till de nämnda två volymerna givits åt arkivtjänstemannen E. Axelson, ehuru denne endast hunnit påbörja arbetet därmed före sin bortgång. Herr Axelsons frånfälle är för övrigt också förnämsta orsaken till att utgivningen av föreliggande volym så kraftigt försenats. Genom ett mångårigt samarbete med lektor Hall och i sin egenskap av källtexternas avskrivare och tolkare av svårlästa ställen hade han varit rätte mannen att biträda vid personregistrets upprättande och korrekturläsningen av arbetet. Om de konsekvenser Herr Axelsons bortgång medförde för utgivningen har några ord sagts i företalet.

Då nu arbetet fullbordats, bör betonas, att vissa partier av källskrifterna äro synnerligen svårlästa och svårtolkade. Detta gäller i en del fall också enstaka ord. I fråga om personförteckningarna bör nämnas, att identifieringen av de nämnda personerna ibland varit ytterst vansklig. Detta gäller icke minst i fråga om personer med samma efternamn, då det visat sig nästan omöjligt att i en del fall avgöra vem som är vem.

Att det här skulle ha lyckats utgivarna att alltid träffa det riktiga är naturligtvis icke sannolikt. De äro därför också väl medvetna om att brister och fel i framtiden kunna visas föreligga på en del punkter.

*

Stockholms Storskola eller Stockholms stads trivialskola (katedralskola), som den också ibland kallas, har en ärevördig historia. Eftersom en forskare just nu sysslar med en vetenskaplig undersökning av denna historia, skall här icke något försök göras till en skolhistorik. Blott några korta notiser skall anföras för att Annalernas och Journalernas läsare skola kunna få ett begrepp om skolans uppkomst och utveckling. Tills nyssnämnda undersökning av skolans historia publiceras, kan hänvisas till allbekanta undersökningar och bidrag av F. D. Brun, Ivar Simonsson och Henrik Schück.

Storskolas historia går troligen tillbaka uppemot tiden för stadens grundläggning på Birger Jarls tid. Eftersom en viss Arvidus Scolasticus nämnes redan år 1315 och ingenting tyder på att skolnärheten då skulle ha varit alldeles ny, torde man ha rätt att gissa på 1200-talets slutskede såsom tillkomsttid för skolan. Skolan synes till en början ha legat i stadskyrkans, Storkyrkans, omedelbara närhet. Även i andra medeltida skolstäder låg skolhuset alldeles intill kyrkan och i dennas omedelbara hägn. Detta förhållande var helt naturligt, eftersom skolorna i huvudsak voro prästseminarier. Ett minne om att Stockholms stads skola legat bredvid kyrkan vid norra sidan av kyrkogården, föreligger i det förhållandet att övre delen av nuvarande Storkyrkobrinken tidigare hetat *Skolbacken*. Då skolhuset 1407 brunnit ned och ärkebiskop Johannes Gerechini sökte tillvälla sig rätten att tillsätta skolmästare, fastställde påven Martin V i ett brev den 16 juni 1419 borgmästarnas, rådets och menighetens *urgamla rätt* att tillsätta lärare vid S:t Nicolai skola, en rätt, som staden även i fortsättningen i huvudsak lyckades få behålla, även om lärarutnämningarna under den protestantiska tiden formellt gjordes av ärkebiskoparna.

En viss välvilja visades skolan av Gustaf Vasa, som i slutet av 1520-talet skänkte den ett flertal hus och trädgårdar i staden, vilka tidigare tillhört kyrkan eller de katolska gillena. Till sitt underhåll erhöi skolan dessutom vid mitten av århundradet en del av kyrkotionden i Olands härad.

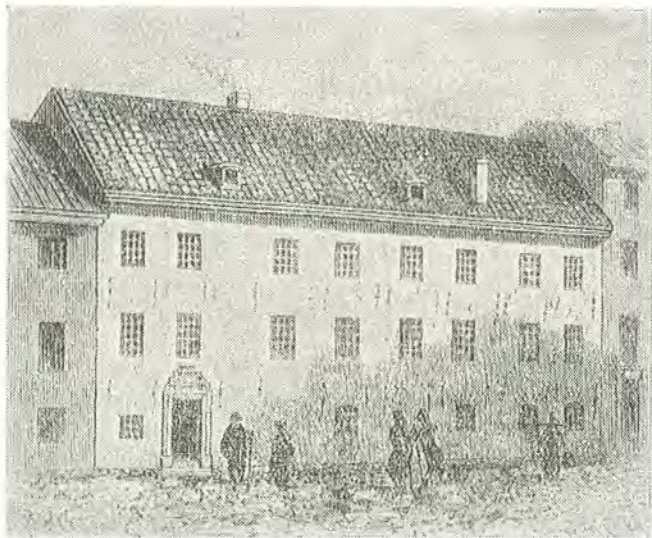
År 1551 erhöi skolan nya lokaler i det klosterhus på Riddarholmen, som tidigare innehafts av hospitalet, vilket nu flyttade till Danviken. Här fick den under Johan III:s tid en konkurrent i den under den ryktbare "Klosterlasses" ledning upprättade högskolan, *Collegium Stockholmense*. Sedan denna Johan III:s skapelse upphört, var Storskolan åter obesträtt huvudstadens enda lärdomsskola. Flera av dess rektorer voro uppenbart mycket dugliga män, som nådde höga värdigheter. Abraham

Angermannus, Nicolaus Olai och Peter Kenicius blevo ärkebiskopar, Olaus Elimæus biskop i Viborg och Erik Skinner professor i teologi i Uppsala.

På 1620-talet erhöll Storskolan åter en medtävlare i det på Riddarhuset startade Collegium Illustre, avsett för adelsynglingar. Detta blev emellertid av mycket kort varaktighet. Genom skolordningen av 1649 erhöll Storskolan nära anknytning till det då ävenledes i klosterhusen på Riddarhuset upprättade Stockholms gymnasium. Denna skolinrättning flyttades emellertid redan 1668 till Gävle, vilken stad därmed erhöll Norrlands första läroanstalt av detta slag.

År 1666 erhöll Storskolan åter nya lokaler. Riksrådet Bengt Horn, som vid den tiden ägde den s. k. Själagården i Staden mellan broarna, anhöll att få utbyta denna fastighet mot stadens skolhus på Riddarhuset, en begäran, som bifölls. Själagården, huset nr 13 vid Själagårdsgatan, hade tidigare använts för skilda ändamål, och hade under medeltiden varit katolsk fattigvårdsinrättning. Det är betecknande detta, att skolan flyttade in i ett fattighus. I detta hus stannade Storskolan ända till 1814, i trots av att det var alldeles olämpligt för ett sådant ändamål. (Om skolhusens historia se rektor J. C. Höjers historik av 1806: "Ödmjukaste Pro Memoria om Stor Skolhuset i Stockholm" i skolans arkiv, tryckt i ÅSU 58 s. 60 f.).

Av ritningar i stadens arkiv från 1761 kan man få en ganska god bild av hur skolhuset såg ut och hur det var inrett för sitt nya ändamål.

Storskolans hus 1761.

Medan lärarna under tiden på Riddarhuset haft sina bostäder i skolan, saknade de till en början bostäder i Själagården och bodde "långt bort på malmarna", vilket var både opraktiskt och obekvämt. Sedermera erhöles lärarna husrum i skolan, och huru utrymmena därvid voro fördelade framgår av en bevarad planritning, som här återgives. Fördelningen var följande:

Bottenvåningen: a) gård. b) bagarstuga. c) förste collegans vedbod.

d) rektorns skräprum. e) konrektorns vedbod. f) tredje collegans rum. g) rektorns vedbod. h) förste collegans kök. i) k) l) förste collegans rum.

Våningen 1 tr. upp:

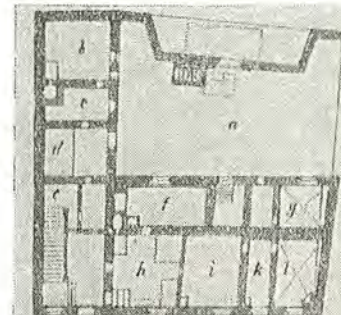
a) b) rektorns rum. c) rektorns sal. d) rektorns kök. e) stora skolsalen med prima, secunda, tertia och quinta i samma rum. f) quarta eller rektorsklassen.

Våningen 2 tr. upp:

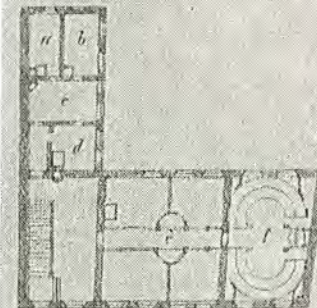
a) b) c) d) konrektorns rum. e) rektorns bibliotek. f) rektorns visthus. g) konrektorns skräprum. h) rektorns skräprum. i) k) l) m) andre collegans rum. n) konrektorns visthus.

Hur lägenheterna voro beskaffade och hur de alltmör förföllo framgår av ett flertal uppgifter och notiser i Journalen. Till sist måste lärarna åter igen hyra rum på andra håll i staden, sedan lägenheterna i skolhuset blivit obeboeliga. Först 1814 flyttade Storskolan till nya lokaler på Riddarhuset och då till det s. k. Knut Kurchs hus, som ända till strax förut varit bostad för kyrkoherden i Riddarhusförsamlingen. År 1821 trädde den nya läroverksorganisationen i Stockholm i kraft och därmed upphörde Storskolas journal att föras. Storsko-

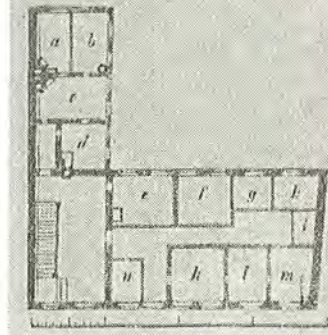
Botten-
våning

1 tr.

2 tr.

Plan av Trivialskolans inre 1761.

lan övergick i det nyupprättade Stockholms gymnasium. — Om skolans historia under 1700-talet och det begynnande 1800 finns ett flertal handlingar i Uppfostringskommitténs av 1812 handlingar.

•

- s. 5. *Annales Scholæ 1630—1731* är en bok av litet folioformat, förvarad i Storskolas arkiv (SSA). Enligt anteckningen på pärmens insida förfärdigades den år 1639, då rektor den 30 okt. överlämnade den till bokbindaren, vilken för sitt arbete jämte tillägsblad erhöll 2 daler kopparmynt.
- s. 16. Till inventariets uppräknig av musikinstrument se t. ex. Walin, Stig, *Musiken i skolorna i Sverige under upplysningstidevarvet: Svensk Tidskrift för musikkforskning 1938*. Norlind, T., *Musikinstrumentens historia*, Stockholm 1941. Norlind, T., *Musiken i Västerås under 1600-talet: Kult och konst 1907*. Moberg, Carl-Allan, *Från kyrko- och hovmusik till offentlig konsert*, Uppsala 1942.
- s. 17—19. Om boksamlingens bestånd och betydelse i skolan skall i annat sammanhang närmare ordas. Här skall endast betonas, att boksamlingen är mycket märklig.
- s. 18. Till denna notsamling återkommer jag i annat sammanhang. Jfr Walin, Stig, *Beiträge zur Geschichte der schwedischen Sinfonik*, Stockholm 1941. Norlind, T., *Vor 1700 gedruckte Musikalien in den schwedischen Bibliotheken: SIMG II 1907—1908*. Norlind, T., *Musiker och lekare under medeltiden: Svensk Tidskr. f. musikkforskning 1940*. Moberg, Carl-Allan, *Kyrkomusikens historia*, Uppsala 1932.
- s. 22. Om Abraham Angermannus se exempelvis Ohlsson, R., *Abraham Angermannus*, Stockholm 1946.
- s. 23. Rörande Nicolaus Bothniensis se främst Magnusson, A. M., *Nicolaus Olai Bothniensis*, Stockholm 1898.
- s. 24. Om Jacobus Bose Rudbeckius och hans pedagogiska idéer har Eskil Källquist skrivit ett par intressanta undersökningar, nämligen "Till latinundervisningens historia i Sverige": *Lychnos 1937*, s. 221 ff., och "Jacob Rudbeckius latinstad. Ett pedagogiskt dokument från Gustaf II Adolfs tid": *Lychnos 1936*, s. 151 ff.
- s. 25. Rörande Laurentius Paulinus se Lundström, H., *Laurentius Paulinus Gothus, I, II*, Stockholm 1893.
- s. 31. Amatörskådespel ha i äldre svensk skola spelat en icke ringa roll, även om det icke varit så vanligt att som här även lärarna varit skådespelare. Se f. ö. i detta ämne särskilt Östman, Nils, *Djåknespelen på Stortorget 1575—1586: Hyllningskrift till Johan Flodmark vid fyllda åttio år*, Stockholm 1918.
- s. 32. Efter den här omtalade Samuel Benedictus Hammarinus är det som Mäster Samuels-gatan i Stockholm fått sitt namn.
- s. 36. Johannes Kelingius felskrivet för Johannes Iheringius.
- s. 37 r. 8 n. står *Wändel* skall vara *Wendel*.

- s. 45 f. Jfr vad ovan sagts vid sidorna 17—19.
- s. 47 f. Jfr vad ovan sagts vid sidan 18.
- s. 55. Michael Zethrin var en stor musikälskare och musikundervisningen vid skolan stod högt under hans tid. Han hopbringade också en för sin tid betydande samling av musikalien och musiklitteratur. Erik Ekholm berättar härom i sin "Samling til et Svenskt Musicaliskt Bibliothek eller Förteckning på tryckta och handskrifne Böcker och Skrifter af Svenska Auctorer författade, rörande så wäl Vocal- som Instrumental Musiken samt deras idkare" av år 1779 (Manusk. in 4:o i Musik. Akad. Bibliotek, avskrift av J. Flodmark den 29 april 1911 i SSA), att han samlat "Anmärkningar och Afhandlingar, rörande Musiken, extraherade och öfwersatte utur åtskilliga Auctores, som derom skrifwit" i en handskrift omfattande 27 ark in 4:o, vilken handskrift Zethrin skall ha börjat den 14 sept. 1705 och avslutat den 19 sept. 1721. Där fanns översättningar eller extrakter av exempelvis Cartesii avhandling om musiken, And. Werkmeisters "Orga-Prof", Matthesons Neu-eröffnete Orchestre av 1713 och samme författares Exemplarische Organisten-Probe av 1719 m. m., allt tydande på stort intresse för musiken och en tämligen respektabel kunskap däri.

I *Annales Scholæ* uppräknas en avsevärd mängd skolböcker och text-editioner. Dessa böcker synes i stor utsträckning, åtminstone vad utländska verk angår, ha anskaffats genom eforernas försorg. Detta var en uppgift som ofta lades på konsistorienotarierna. I åtskilliga fall har rektorerna eller vissa lärare stått för bokförmedlingen. Redan under 1600-talet började även boktryckerierna och bokhandeln övertaga denna uppgift. Härom vittnar exempelvis följande annons i *Ordinarie Stockholmske Post-Tijnder* No XXII den 28 maj 1694: "Gifwes tilkienna / at af de Böcker / som effter Nye Skole-Ordningen brukas skola / äre nu af Sal. Wankifs Enkias Tryckerij uplagde / *Cronius Laurenbergii, Sive Epitome Hist. Universalis.* item *Nemesii Aliorumque Sententie Græcæ.* Desse med sine Tilökningar kan hwar och en effter åstundan få til Kiöp; Jemwäl och D. Gerhars *Methodum Studij Theolog.* som at den Studerande Ungdomen Högst recommenderadt är".

Stockholms stads trivialskola eller *Stockholms stads katedralskola*, som den också icke så sällan kallades även i officiella sammanhang, benämndes i skrift och i dagligt tal oftast *Storskolan* eller *Stockholms Storskola*. Skälet härtill var givetvis, att detta var ett kortare namn, att den lärda skolan även i andra städer mycket ofta gick under det namnet och att

man därmed klart markerade vilken skola som avsågs till skillnad från de på Malmarna arbetande kyrkskolorna. Dessa senare utvecklades också så småningom till trivialsolor, och Storskole-namnet var därför praktiskt att använda på stadens äldsta lärda skola.

Sedan rektor Michael Zethrin avlidit den 23 mars 1731, utnämndes den 1 maj samma år Eric Beckman till rektor vid skolan. Vid tillträdet anskaffade han en skrivbok i litet folioformat, vilken han lät inbinda i enkelt läderband med pappärmar. Boken var av stor omfattning, ty ehuru den förts under åren 1731—1821 upptagande 430 sidor, återstå i densamma ändock ett stort antal sidor oskrivna. Rektor Beckman skrev som titel till boken "*Stockholms Stads Trivial-Scholes Journal från år efter Christi Börd 1731*" och använde den till att notera viktigare händelser i skolans och stadens historia. Beckmans efterträdare i rektors-ämbetet fortsatte dessa anteckningar ända tills skolan 1821 upphörde. Det är denna bok, som nu förvaras i skolans arkiv under signum C I i Stockholms stadsarkiv och som i och med föreliggande utgåva offentliggöres.

- s. 108 ff. samt flerstädes: rörande använda läroböcker se Hugo Hernlunds utredningar i hans bidrag till skollagstiftningens historia med bilagor.
- s. 135 f. Inskriften var i översättning ungefär följande: *Stockholms slotts byggnad för Kongl. Maj:t, påbörjad av Karl XI, uppskjuten för de många krigens skull under Karl XII och Ulrica, ville Fredrik I, fredens grundare och bevarare, fullborda och lät stensätta yttre borggården och omgiva den med pelargångar och plats för vakten samt lade denna sten som ett fundament i sitt 15:e regeringsår år 1734.*
- s. 136. Den större medaljens inskrift i översatt sammandrag: *Stockholms slott började byggas såsom en Svea rikets beständiga helgedom genom bemyndigande av Karl XI och fortsattes under Karl XII dock med avbrott för krigens skull; det väntar nu sin fullbordan av Fredrik I, som i närvaro av Riksens Ständer lade första stenen till yttre borggårdens prydnad år 1734.*
Den mindre medaljen: *Till yttre borggården, som skall tävla i skönhet med det slott, vilket påbörjades av Karl XI och fullbordades av Fredrik I, lades denna första sten. Stockholm året från världens Frälsares födelse 1734.*
- s. 152 r. 4 står Rönberg; skall vara Rönbeck.
- s. 193. Texten som inleder anteckningarna för 1747 är enligt vad professor H. S. Nyberg genom professor Wilhelm Sjöstrand välvilligt låtit meddela etiopiska och lyder i omskrivning med latinska bokstäver: *ba-sema 'ab wa-wald wa-menjas keddūs, 'abadū 'amlāk. 'em. 'ā. Muren.* I översättning lyder detta: "I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn — en gud. Em. A. Murén". Det är alltså fråga om en åkallan från den nye rektorns sida vid tjänstetillträdet. Under tecknandet M. A. Murén torde få tolkas så, att "M" enligt tidens

sed är en förkortning och helt enkelt betyder *Magister*. "A" synes vara skrivfel för "O". Muren hette nämligen Olof eller latiniserat Olaus. Kunskaper i etiopiska är tydligen ett av resultaten av Muréns utländska studier, vilka han såsom framgår av Journalen bedrivit i Tyskland, Frankrike, Holland, England och Danmark. Professor Nyberg anmärker om skrivprovet, att "Piktoren är driven och prydlig" och säger samtidigt, att det är rätt anmärkningsvärt att på ett så tidigt stadium finna etiopiska studerad här i Sverige.

- s. 211 r. 13 *Taxit*; skall troligen vara *Faxit!*
- s. 213. I mitten av augusti 1751 annonserade troligen konrektorn om att ett källarutrymme i skolan var ledigt att hyra. I Stockholms Post-Tidningar Nr 63 för den 15 aug. 1751 notificerades nämligen följande: "Uti Swänska Stor-Scholan belägen på Skärgårdsgatan No 106 är en skön källare at hyra, den som dertil lust hafwer, kan i bemelte hus 3 trappor upp, derom nöjaktig underrättelse erhålla". Här är ett exempel på hur lärarna på grund av sina dåliga löner sökte alla tillfällen till extrainkomst.
- s. 242. Läsåret 1766 togos flera initiativ i frågan om ett bättre skolhus för Storskolan. Den 15 okt. anhöll magistraten hos Kongl. Maj:t om tillstånd "at få återlösa lilla Myntuset, för at der uprätta nödiga hus för Stadens Trivial Skola, m. m., som genom tidsens längd blifvit försatt i ett bofälligt tilstånd, och i anseende til dess belägenhet vid de trångaste gator och gränder, fordrade ett större utrymme". Då hade på 50 års tid ingen reparation, åtminstone som förtjänade detta namn — reparationerna 1732, 1740 och 1747 voro för obetydliga att överhuvudtaget nämnas — ägt rum, och skolhusets "så väl yttre som inre, rysliga utseende" vore härpå ett "ovedersägeligt" bevis. På framställningen svarade Kongl. Maj:t genom ett brev till Kammarkollegiet den 2 dec. 1766, i vilket det hette, att "de byggnader, hvilkas nödvändighet Magistraten vid detta tilfälle föreställt icke måge — — — sakna Magistratens billiga försorg; och i synnerhet den högst angelägna Skolinrättningen, ej medelst sådan byggnads eller reparations eftersättande — — — blifva lidande" (Höjers redogörelse 1806). Någon verkställighet eller annan åtgärd följde icke.
- s. 255. Enligt Inrikes Tidningar No 90 den 16 nov. 1772 ägde en stöld rum i Storskolan höstterminen 1772. Skolstölder är ingen ny tids uppfinning!
- s. 261 r. 3 n. står "3 skickeliga ynglingar"; skall vara "8 skickeliga ynglingar".
- s. 275. Om Johan Murberg se Carlgren, W., Forna historiektorer i Gävle: Meddelanden av Gestrilands Kulturhistoriska förening 1919, Gävle 1919, s. 20, samt Ljunggren, Svenska Vitterhetens häfder III, s. 127 f.
- s. 276 r. 10 n. står *Cresia*; skall vara *Ctesia*.
- s. 291 r. 5 står *C. Cl. Rosenadler*; skall vara *C. A. Rosenadler*. Om Carl

- Albrekt Rosenadlers donation se Uppfostrings-Sälskapet Tidningar No 90 den 24 nov. 1785, s. 715 f.
- s. 292 ff. Om detta Murbergs förslag av 1779 jämfört med det allmänna skolordningsförslaget för hela riket av 1778 och med det samtida förslaget om en adlig kadettskola se särskilt Hernlund, H., Skolordnings-förslaget af den 28 November 1778, Stockholm 1880. Wiberg, A., Johan Murbergs kroppsövningsprogram och Anders Johan von Höpken: Ped. Tidskrift 1943, s. 133 ff. Sjöstrand, W., En notis rörande den svenska skolgymnastikens förhistoria: Ped. Tidskrift 1943, s. 43 ff.
- Murbergs förslag tillstyrktes av Uppfostringskommissionen i en underdånig skrivelse i april 1781 (Uppfostringskommissionens handlingar 1770, Vol. II, RA). Till den då aktuella diskussionen om Storskolans modernisering och en adlig kadettskolas inrättning se bl. a. notiser och inlägg i Dagligt Allehanda No 159 den 17 juli 1775, No 223, 229, 253, 273 och 291 ärg. 1778 samt Afton-Bladet 1784.
- s. 331 r. 1 n. s.338 r. 1. Om ynglingen Sven Niclas Wahrman och hans framsteg och belöningar se Uppfostrings-Sälskapet Tidningar No 88 den 17 nov. 1785 s. 698, No 25 den 27 mars 1786, s. 194 f., samt Stockholms Posten No 38 den 15 febr. 1786.
- s. 341 r. 5 ff. Om denna ändring i läsningen se särskilt Höjer, J. C., De necessaria Scholarum in Patria emendatione, Upsalæ 1783, och Wiberg, A., Johan Carl Höjer. En gustaviansk reformpedagog, Stockholm 1942.
- s. 352 r. 16 n. står *Graalz*; skall vara *Graak*.
- s. 354 r. 15 ff. 356 r. 12 ff. Se vik. rektor J. C. Höjers artikel i Dagligt Allehanda No 31 onsdag den 7 febr. 1798, i vilken lämnas en utförlig skildring av skolans tillstånd och verksamhet vid denna tid och i vilken omtalas att lärarna icke längre kunde "bebo sina bristfällige och sig mindre passande rum innom Skolhuset, som också derföre nu snart kommer at undergå en förmodeligen ej mindre för Lärarenas än Ungdomens behof tilräcklig reparation". Se även v. rektor Höjers relation den 12 april 1803 Om Storskolans tillstånd, förvarad bland Stockholms Consistorii Acta 1803 No 29 (SSA), i vilken skolchefen bl. a. anför: "Sjelfva Skolhuset är likväl det, som tarfvar den snaraste hjälp. Det är så illa beläget och lärorummet deruti så *mörkt*, att vintertiden hela dagen ljus måste brukas: Classerne så *trånge*, att barnen ej rymmas i dem, om ej 40 à 50 sammanpackas på hälften så många quadrat alnar — med ett gammalt skrank från hvarandra så *uselt afstängde*, att Lärare och Läringar i den ena Classen alltid hindras och öfverröstas af dem, som äro i de andre — så *kalle*, att dessa afplankningar, sådane vintrar, som de sistledne, genom en enda kakelugn ej kunna upeldas. Hela huset är så *bofälligt*, att det ej utan ögonskenlig fara kan bebos och i alla afseenden så ohyggligt, att ingen kan undra, om Stadens invånare

af utseendet, som i det närmaste liknar Smedgården, skrämjas ifrån att der insätta sina barn. Också ansågs det 1773 af framledne Hans Excellence m. m. Friherre [C.] Sparre för odugligt. Högbemälte Herres Efterträdare, som hedrat Skolan med besök, H. Herrar Öfver Ståthållarena m. m. Friherre Essen, Modée och Grefve af Ugglas hafva deruti instämt. Den ädle Magistraten har innom sist förflutne 10 år, 2 gånger ärnat reparera det. Hans Majestet behagade i Mars månad 1800 i nåder gilla desseinen dertill och Öfver Ståthållaren m. m. Högvälborne Herr Grefve Ugglas i ett handbref till den ädle Magistraten anbefallte et skyndsamt verkställande. Redan 1797 blefvo Lärarene tillsagde att flytta utur sina rum undan den genast förestående reparation; efter någon tid ärbjöd dem att åter inflytta; men måste sedan de fleste begagnat sig af detta tillstånd 1800 åter afflytta. Lärarena vid Storskolan hafva således det missödet, att just då deras lästider och arbeten ökas, under lästimmarna om Vintern ådraga sig ohelsa af köld och om Sommarn af brist på frisk luft, samt deremellan vara husville. Hufvudstaden har den vanprydningen att dess förnämsta Skolhus är utan all jemförelse det sämsta, icke allenast här i Staden, utan ock i hela Riket". Om Storskolans organisation f. ö. yttrade Höjer bland annat: "Denna Skola har varit den enda allmänna *barn-Skola* för Storkyrko, Riddarholms, Finska och Hof-Församlingarne: den har varit *Trivial Skola* för hela Staden, och der i de flesta stycken intagit ett *Gymnasii* rum. Också hafva de derifrån under sistledne 25 år dimitterade, vid Akademien alltid blifvit ansedde för jemngode, stundom för bättre i sina kunskaper, än många, som ankommit från Gymnasierne. För att fullkomligen kunna svara emot allmänhetens önskan och Stadens behof, tarfvades visserligen flere Lärare än 6, som säkert ej medhinna hvad på andra ställen i Riket 12 à 13 i en pädagogie, en Trivial Skola och ett Gymnasium hafva emellan sig fördeladt". — Rörande dimitteringarna till universitetet se samlingen av testimonia i Uppsala, sign. U. 514 a (UUB).

Att det icke är fråga om någon svartmålning i Höjers framställning, framgår av många förhållanden. Här skall blott nämnas den mycket belysande och intressanta teckning av förhållandena vid Storskolan, som ges av en minnestecknare från skoltiden där. Det är den av troligen Jacob Seys författade "Stockholms Stor-Skola och Upsala Universitet vid 1800-talets början. Anteckningar af en gammal student, som ej studerat ut", utgivna av Sigröd Brithelli (Personhistorisk Tidskrift 1915, s. 1—42. Jfr Gynther, August, Författaren till anteckningarna om Stockholms Storskola och Uppsala Universitet i Personhistorisk Tidskrift 1915 (Personhistorisk Tidskrift 1934, 211—213).

- s. 360, 362 f. Om ferieläsningen meddelar Höjer i sin ovan anförda inlaga till Consistorium den 12 april 1803: "Ferien vid Storskolan hafva alltid noga följt, hvad Kongl. Skolordningen derom i allmän-

het stadgar, till dess den 1 April 1802 genom okänd hand hos Pastor och Scholarum Inspector Primarius i Stockholm, Ordens Capellanen Högvördige Herr Doctor Murray inlemnades en gäfvä till Storskolan, stor 4000 Rdr B:o jemte skriftelig anhållan, att för interesst deraf, 200 Rdr, Lärarena vid nämnde verk skulle, under de vanliga ferierne åtaga sig denna Skolungdoms vård och undervisning. Vålbemålde Herr Doctor och Pastor Primarius samt Justitie Borgmästaren och Riddaren Högdle Herr Anders Wallin behagade i anledning häraf sammanträda, höra undertecknad och besluta, att ferierne som förr om Sommaren räckt ifrån midsommar till den 25 Augusti, skulle upphöra den 15 Julii, och läsningen om vintern börjas den 7 Januarii i stället för kyndelsmessotiden. Och borde ungdomen jemte recolering af hvad den under terminerne läst, under denna förlängda lästid i synnerhet undervisas i Christendoms kunskapen, Fäderneslandets Historia, och Geographie, räknande och öfning i stilen, samt franska och tyska språken, till hvilka vetenskaper och språk under terminerne för få eller *inga* timmar kunnat lemnas ifrån Latinska, Grekiska och Ebreiska Språken, Philosophia Moralis och Mathesis, hörande till undervisningen i hufvudstadens förnämsta Skola, hvarifrån ungdomen omedelbart går till Academien. Men på det att Lärarena icke aldeles skulle mista en i högre författningar dem nådigst förunnad, samt för deras helsas vård, högst nödig ledighet, skulle af Skolans under terminerne 6 tjenstgörande Lärare, endast 3:ne under ferierne bestrida hela Skolarbetet. Och lofvade Herrar Inspectores att förse Skolan med en Adjunct, hvaraf den länge varit i behof, som den en och annan gång egt, och nu mera än förr tarfvar. I anledning af detta löfte åtog sig äfven Lärarena i Öfversta Classen, att undervisa ungdomen i Franska och Tyska Språken, till dess nämde Adjunct blifvit förordnad, som under de vanliga Sångtimmarne då skulle i dessa Språk undervisa den ena delen af Skolungdomen, under det Cantorn sysselsätter den andra: heldst mängden af discentes vid Storskolan alltid är större, än att den af en Lärare kan skötas. — Såsom arfvode för detta ökade besvär och under önskan och hopp om större fond dertill, stadgades, att af de tjenstgörande Lärarene skulle v. Rector årligen bekomma 40 Rdr, de öfrige 5 Lärarene 30 Rdr hvardera och Adjuncten som dessutom af den han biträder får särskild betalning, såsom lön erhålla 10 Rdr. Efter denna plan bestriddes arbetet förledne sommar och vinter". (1802).

- s. 366 r. 8. Om den här nämnda reparationen se J. C. Höjers "Ödmjukaste Pro Memoria om Stor Skolhuset i Stockholm" (Handl. rör. Scholverken i allmänhet och Cathedral Scholan i synnerhet: Trivialskolans arkiv, SSA), slutavsnittet!
- s. 367 ff. Om Höjers Ödmjuka Memorial se särskilt Wiberg, A., Johan Carl Höjer. En gustaviansk reformpedagog, Stockholm 1942.
- s. 381 ff. Flintenberg studerade i Uppsala och blev docent där 1786 i

Historia Litteraria. Han blev dessutom biblioteksamanuens, sedermera riksantikvarie, från vilken tjänst han dock tog avsked. Han tävlade med Benjamin Höijer och Pehr Högmark om filosofiprofessuren i Uppsala. Före utnämningen till rektor hade han innehaft ett värdefullt lånbibliotek i Stockholm, vars förnämsta verk vid upphörandet inköptes av Lunds universitetsbibliotek.

- s. 394 r. 17. Apologisten Winge var vid sin död nära 52 år gammal enligt notis i Dagligt Allehanda No 194 onsd. den 23/8 1809.
- s. 409. Om den här nämnda överflyttningen av Storskolan till nya lokaler på Riddarholmen har redan i det föregående talats.

*

De till föreliggande utgåva fogade personförteckningarna till årsboksvolymerne 58 och 60 ha försetts med särskild paginering. Den som så vill kan därför vid volymernas inbindning överföra personförteckningarna ifråga till respektive volymer.

Stockholm i oktober 1958.

Albert Wiberg.

PERSONREGISTER TILL ÅSU VOLYM 83—84

	Sid.
Achatius (Achatii aritmetica), läroboksförfattare	46
Achilles, grek. Akillevs, hjälte i Trojanska kriget	28, 76
Achtman, J. F., elev i Storskolan 1812	404, 406
Adam hofslagare, donator till Storskolan på 1630-talet	16
Adam, Pet., elev i Storskolan 1773	257
Adelphi (Terentii Adelphi)	31, 78
Adler, Carolus Friedericus, elev i Storskolan, student 1742	168, 171
Adler, David, elev i Storskolan 1731	108
Adelcrantz, Göran, borgmästare 1732, praeses i byggningskollegium	115, 119
Adlercron, Maria de S:t Julien, fru, testator till Storskolan 1736	144
Adolph Friedrich, konung i Sverige 1751—1771	178, 209, 250, 251, 253
Aegidius, lärare vid Storskolan 1631	19
Aepinus, Franz Albert, författare av teologiskt kompendium, 1673—1750	198
Aesopus, grek. Aesopos, fabeldiktare på 500-talet f. Kr.	28, 45, 76
Agelilaus, grek. Agesilaos, spartansk härförare och statsman, c:a 440—360 f. Kr.	134
Agrelius, Laurentius Olai Angermannus, 1600—1668, rektor, kyrkoherde i Själevad 1638	25, 29, 32, 73, 77, 79
Agrell, Johan Carl, elev i Storskolan, student 1816	412, 413
Agricola, eg. Ackermann, Alexander, tysk tonsättare i slutet av 1400-talet och början av 1500-talet	48
Ahab, konung i Israel, c:a 875—854 f. Kr.	119
Ahlbeck, Fredr., elev i Storskolan 1802	361, 364
Ahlbeck, P. E., elev i Storskolan 1802	361, 389
Ahlberg, Daniel, underståthållare	381
Ahlbom, Andreas Johan, elev i Storskolan 1752	213
Ahlgren, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1805	365
Ajax, grek. Aias, en av hjältarna i Trojanska kriget	28, 76
Alander, Ericus, elev i Storskolan 1729	58, 101, 102
Albom, Andreas Johannes, elev i Storskolan 1763	237
Alcibiades, grek. Alkibiades, c:a 450—404 f. Kr., atensk krigare och statsman	44, 58, 59, 89, 101, 102
Alexander Magnus, Alexander den store, konung av Makedonien	260
Alm, Petrus, magister, rektor, 1762—1824	342, 346, 348, 358, 361, 364, 365, 386, 387, 388, 391, 392, 395, 398, 402, 409, 419
Alm, Ericus, elev i Storskolan 1732	123
Almgren, Carl Eric, stipendiat vid Storskolan 1794	350

Almgren, C. Joh., elev i Storskolan 1810	397
Almstedt (Elmstedt), Sven Peter, elev i Storskolan 1794	349
Alnander, Samuel Johan, lektor i teologi vid Kadettskolan i Karlskrona, 1731—1772	293, 311, 315, 363, 380
Alsenius, Andreas, elev i Storskolan, stipendiat 1735	141, 143
Alsinius, Christiernus Henrici, rektor 1644, död 1659	31, 36, 37, 54, 78, 79, 84, 97
Alsius, läroboksförfattare	315
Alstadius, Isac, konrektor 1728, kyrkoherde i Brunflo 1737, 1682—1753	55, 98, 107, 155, 159
Alstrin, Eric, kyrkoherde i Nikolai 1734, biskop i Växjö 1742, biskop i Strängnäs 1748	134, 137, 138, 141, 151, 152, 153, 158, 159, 168, 169, 170, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 182, 194
Ambrosius, biskop i Milano, c:a 340—397, nydanare av kyrkosången	48
Amnelius, Hans, studerande 1731	107
Amnell, Johan, professor i Uppsala, 1718—1789	275
Andreae, A., elev vid Storskolan 1729	57, 100
Andreae, Abraham, Angermannus, lärare vid Trivialskolan, ärkebiskop 1594, c:a 1540—1607	15, 22, 66, 70
Andreae, Henricus, elev primus vid Storskolan 1682	49, 92
Andreae, Nicolaus, Arnaesius Angermannus, collega 1631, fältpräst i Pommern, komminister i Nicolai 1634, kyrkoherde i Järvsö 1645	26, 29, 74, 76
Anna Ivanovna, rysk kejsarinna	168
Antelius, Petrus, elev vid Storskolan 1755	222
Anthoinus, bokutgivare, bl. a. Summæ Pars Quarta 1511	17, 18
Apelroth, Olof, rådman, 1678—1744	170
Archias poet, bekant genom tal av Cicero	28, 50, 52, 56, 59, 76, 94, 95, 99, 102, 129
Aristides, grek. Aristeides, c:a 530—467 f. Kr., atensk statsman och krigare	44, 89
Arnell, Lars, kyrkoherde i Jacob och Johannes, 1689—1742	127, 135, 141, 152, 158, 165
Arnold, Georgius, psalmutgivare	48
Arosenius, Petrus, utg. av hebreisk grammatika, tryckt i Västerås 1771	379
Arrianus, grek. Arrianos, grekisk författare, c:a 95—180 e. Kr.	314
Aschenquist, Andreas, elev i Storskolan 1763	237
Ask, Jonas, vik. konrektor vid Storskolan, konsistorienotarie	175
Askebom, Johan, elev i Storskolan 1797	353
Askegren, Ad. U., elev i Storskolan 1807	387, 391
Askengren, G., elev i Storskolan 1812	404
Askergren, Adam, elev i Storskolan 1804	364
Askergren, Adolf, elev i Storskolan 1806	366
Askerquist, Carl, elev i Storskolan 1816	413
Asmundi, Martinus, borgare i Stockholm	43, 88

Aspengren, Joh. Eric, elev i Storskolan 1773	257
Asplund, Anders Hindric, elev i Storskolan 1788—1791	338, 340, 344, 345, 346
Asplund, Arnold, elev i Storskolan 1783	289
Asplund, Arnold, elev i Storskolan 1752	213, 220
Asplund, Jonas, elev i Storskolan 1752	213
Asplund, junior, elev och stipendiat för sång vid Storskolan	346, 349, 351, 352, 353
Aspman, Is. I., elev i Storskolan 1808	390, 391
Athalie, judisk drottning, konung Ahabs dotter, skådespel av Racine	277
Atticus, T. Pomponius, romersk riddare, förläggare, 109—32 f. Kr.	56, 99, 129, 134
Augustinus, Aurelius, kyrkofader, biskop, utg. av Confessiones	11, 61
Aulaevill, Jonas, elev i Storskolan 1753	217
Aulaevill, Petter, justitieborgmästare i Stockholm	112, 152, 159, 169, 172, 176, 181, 182, 185, 186, 191, 197, 201, 210, 213, 217, 221, 225
Aurivillius, Johannes, rektor vid Storskolan, sedermera kyrkoherde i Harmånger och Jättendal; begravd i Nicolai 1689	20, 45, 47, 48, 49, 53, 67, 90, 91, 92, 96
Avicenna, egentl. Ibn Sinna, 980—1037, arabisk läkare och filosof	17
Axmark, J. G., elev i Storskolan 1807	389
Backius, Johannes, auskulant, vik. collega	190
Backman, Axel Fredrik, elev vid Storskolan 1818	417
Backman, Edvard, elev i Storskolan 1755	222
Backman, Zacharias, elev i Storskolan	336, 337, 341, 343, 346
Baeckius, Jacob, apologist i räkneklassen i Storskolan	199
Baelter, Sven, hovpredikant och domprost i Växjö, 1713—1760	188
Bajaset, Bayazid, turkisk sultan, skådespel av Racine	277
Barchius, Nicolaus, kyrkoherde i Nicolai 1725, biskop i Västerås 1729, 1676—1733	55, 58, 98, 101, 107, 114, 125, 127
Barntz, Joh. Adolph, elev i Storskolan 1776	268
Bartholomaeus, S:t	134
Basedow, Johann Bernhard, filantropinist, skolreformator, 1723—1790	300
Baumeister, Friedrich Christian, filosofisk författare, 1709—1785	186, 198, 207, 211
Becker, Jonas, vik. collega i II:a 1674	44, 89
Beckius, Jacob, helsingus, apologist vid Storskolan; död 1757	225, 226
Beckman, Eric, rektor vid Trivialskolan 1731—1740, kyrkoherde i Knutby och Faringe	107, 162, 370
Beckman, Johan, elev i Storskolan 1763	237
Beckman, Jacob, elev i Storskolan 1804	364
Belin, Carl Magnus, elev i Storskolan 1786	332
Beller(s), Martin, borgare i Stockholm, donator till skolan 1670	38, 85

Benick, Johannes Petrus, elev i Storskolan 1763	237, 244
Bents, se Pents	346
Benzelius, Eric, ärkebiskop, 1675—1743	174, 175, 176, 179
Benzelius, Henric, ärkebiskop, 1689—1758	167, 199, 201, 227
Benzelius, Jacob, ärkebiskop, 1683—1747	137, 140, 152, 165, 172, 177, 182, 186, 188, 198, 199, 280, 283, 286, 331, 332, 336, 339, 342, 344, 378, 379
Benzelstierna, Lars, professor, biskop i Västerås, 1719—1800	275
Benzelstierna, Erik, elev i Storskolan 1788	337
Berg, Abraham, elev i Storskolan 1796	352, 357, 358, 359
Berg, Andreas, elev i Storskolan 1755	222
Berg, Andreas Petrus, elev i Storskolan 1742	171
Berg, C. A., elev i Storskolan 1817	414
Berg, Johan, elev i Storskolan 1763	237
Berg, Carl Magnus, elev vid Storskolan 1785	330
Berggren, Niclas Magnus, stipendiat vid Storskolan 1795	352
Berghman, Hans Jacob, nob., elev i Storskolan 1806	383, 384
Bergius, Andreas, kyrkoherde i Nicolai, 1691—1750	182, 184, 185, 186, 189, 190, 191, 197, 201, 205, 206, 208, 209
Bergklint, Olof, läroboksförfattare, 1733—1805	331
Berglind, Samuel, collega i Storskolan	329, 330, 335, 336, 345, 346, 348, 351, 352, 361, 365, 366
Bergman, Ax. Th., elev i Storskolan 1816	414
Bergner, Andreas, kyrkoherde i Ulrika Eleonora, 1678—1751	135
Bergomas, Jacobus Philip, läroboksförfattare	18
Bergquist, Joh. Fredr., elev i Storskolan 1811	401
Bergsköld, Anders, elev i Storskolan 1781	286
Bergstedt, Abraham, elev i Storskolan; student 1743	177
Bergsten, Carl, collega vid Uppsala trivialskola 1755	221
Bergsten, Carl, collega vid Storskolan 1780; lektor i Gävle	284, 288, 289, 329, 345, 358, 373
Bergsten, Carl, rektor i Gävle	329, 345
Bergström, A. O., elev i Storskolan 1808	391, 394
Bergström, Carl Peter, elev i Storskolan 1763	237
Bergström, Olof, elev i Storskolan 1801	356, 358, 361, 362, 364, 365
Bergström, Sven Adolf, elev i Storskolan 1817	414
Bergvall, Märten Christopher, vik. apologist 1809; kyrkoherde i Hedvig Eleonora 1822, 1782—1852	394, 395, 396, 398, 399
Berndes, Joh. Ad., elev i Storskolan; student 1780	284
Bernhard av Clairvaux, 1090—1153	48
Beronius, Magnus Olai, ärkebiskop, 1692—1775	239, 242, 254, 265
Bielke, Nils, greve, överstehovmarskalk	253
Bihlstedt, Isac, elev i Storskolan 1794	350
Bilefelt, Abraham, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Billengren, Sven Gustaf, elev i Storskolan 1780	285
Billius, Johannes, rektor vid Storskolan 1580	10, 11, 12, 15, 23, 61, 71

Billman, Gustaf, rådman, död 1752	170
Billschier, Petrus, elev i Storskolan; student 1734	132
Biron, Ernst Johann, hertig av Kurland, 1690—1772	168
Biörk, Gabriel, elev i Storskolan 1754	220, 228
Biörk, Johan, elev vid Storskolan; student 1765: vik. collega 1771	240, 252, 263, 266, 273, 278, 279
Biör(c)k, Jonas, elev vid Storskolan; student 1768	245
Björklund, Anders, elev i Storskolan 1781	286, 288, 330, 334, 348, 349
Björklund, Carl Gustaf, elev vid Storskolan; student 1812	396, 402
Björkman, Carl, elev vid Storskolan; student 1787	334
Björkman, Johan Peter, elev i Storskolan 1798	355, 356, 357
Björkman, Carl Fredrik, elev vid Storskolan 1794	350, 353, 354, 361, 365
Björkman, Jonas Adolf, elev i Storskolan 1778	280, 285, 287
Björnstedt, Anders Ephraim, stipendiat vid Storskolan 1792	348
Björnstjerna, Johan, kungl. bibliotekarie, 1729—1797	391
Björnståhl, Jacob Jonas, professor i orientaliska språk, 1731—1779	276
Blom, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1797	353
Blom, Eric, elev vid Storskolan; student 1767	237, 244
Blomander, Joh. Pet., elev vid Storskolan 1775	266
Blomberg, A. G., elev i Storskolan 1808	391
Blomberg, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1792	347, 350
Blomberg, Carl Petrus, elev i Storskolan; student 1763	237
Blomberg, Samuel, elev i Storskolan 1796 (antog namnet Hagerlind efter morbrodern)	353
Blomgren, Carl Magnus, elev i Storskolan 1752	213
Boberg, J. F., elev i Storskolan 1813	406
Bockshorn (Capricornus), Samuel, tysk tonsättare, 1629—1665	48
Bodin, Petrus, angermannus, vik. collega 1744, kyrkoherde	181, 185, 188, 212
Bogren, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1814	409, 413
Boholm, Eric, elev i Storskolan 1790	342
Boholm, Jacob, elev i Storskolan 1789	340, 342
Bolin, Isaac, elev i Storskolan; student 1742	173
Bo(e?)llander, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1794	350
Bollsten, Johan, elev i Storskolan 1776; student 1780	268, 284
Boman, Johan, elev i Storskolan 1786—1796; stipendiat flera gånger	332, 341, 344, 345, 351, 352
Boman, Eric, elev i Storskolan 1779	282
Bonn, Johan Magnus, junior, elev i Storskolan 1791	345, 347, 348, 350, 361
Bonn, M. A., vik. cantor 1780, cantor i Storskolan; död 1797	284, 333, 338, 341, 347, 349, 354
Boose, Christina, 1557—1620, gift med Hans Persson och moder till Petrus Johannes, Johannes Johannis och Jacobus Bose Rudbeckius	80
Borén, Peter Daniel, elev i Storskolan 1802	361

Borg, Anders, kyrkoherde i Riddarholmen 1787—1806, i Jacob och Johannes 1806—1809, 1749—1809	340
Borgström, A., elev i Storskolan 1763	237
Borgström, Jonas, elev i Storskolan; student 1774	262
Borgström, P., elev i Storskolan 1763	237
Boring, G. O., elev i Storskolan 1817	414
Boström, Carl Ludvig, elev i Storskolan 1807; student 1815	389, 404, 406, 411
Brandell, Fr. M., elev i Storskolan 1815	411
Brander, Johan, konsistorienotarie, kyrkoherde i Katarina 1780, 1733—1793	232, 236
Bran(d)t, Per, kungl. hovkapellmästare	196
Brandt, Johan, elev i Storskolan 1780	285, 287
Bredberg, Erik, rådman, 1747—1807	345
Brehmer, Joel (von), borgmästare, 1680—1751	168
Breitfeldt, Emanuel, elev i Storskolan 1792	348
Brentius från Luca	17
Bressman, Olaus, elev i Storskolan 1773	257
Bretzman, Olaus, elev i Storskolan 1775 (troligen samma elev som Olaus Bressman)	266
Brevitz, Thomas, elev i Storskolan 1786	332
Broberg, Anders Eric, elev i Storskolan 1784	290, 340
Broman, I. G., elev i Storskolan 1810	395
Broman, N. P., elev i Storskolan 1810	395
Bromarck, Magnus, elev i Storskolan; student 1750	206, 208, 217
Bromarck, Olaus, elev i Storskolan; student 1749	186, 217
Brossig, Elias, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Brossman, Olaus, elev i Storskolan; student 1777	270
Brudin, Joh. Eric, elev i Storskolan 1813	406, 413
Brummer, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1763	237
Brunell, Christopher, rådman, stadsekreterare, 1643—1704	47, 50, 51, 52, 91, 93, 94, 95
Brun(n)mark, P., författare av lärobok i naturrätt	313, 380
Brunnström, Magnus, elev i Storskolan 1804	364
Brunström, C. F., elev i Storskolan 1812	404
Brutus, Marcus Junius, romersk statsman, 85—42 f. Kr.	211
Brygger, Johan, elev i Storskolan 1811	401
Buhre, Johan Gustaf, elev i Storskolan; student 1783	280, 282, 288
Bunge (Boungé), Jacob, justitieborgmästare, 1663—1731	55, 58, 98, 101, 107, 112
Buno, Johannes, läroboksförfattare i geografi, 1617—1697	45
Burgersdicius, Fransisc., utg. av bl. a. Institutiones Logicae 1626	37, 85
Burman, Gustaf Johan, elev i Storskolan 1781	286
Burman, O. Abraham, författare av en allmänt använd lärobok i poetik, Ars Poetica	129, 380
Busk, Nils, komminister i Nicolai 1730, 1686—1755	156

Buxtorphius, Johann, semitist, läroboksförfattare, 1599—1664	172, 178, 187
Bäld, Andreas d. ä., kyrkoherde i Katarina 1748, 1679—1751	135
Bång, Petrus, elev i Storskolan 1736	143
Bånge, Ambrosius, vik. cantor 1746	190
Bäckberg, Joh. And., elev i Storskolan 1813	405
Bäckborg, Lars Gustaf, elev i Storskolan 1810	396
Bäckström, Anders Aron, vik. lektor 1820, rektor i Katarina 1822, 1793—1836	420
Bäckström, Johan, elev i Storskolan 1805	365, 366
Cabbaeus, Hans, conrector i Gävle	193
Caesar, Cajus Julius	312
Calisendorff, Anders Henric, elev i Storskolan; student 1817	406, 409, 412, 414, 416
Calisendorff, Axel Ferdinand, elev i Storskolan 1817	414
Cameen, Daniel, justitieborgmästare, 1624—1692	40, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 87, 91, 94, 95, 96
Camerarius, Joachim, tysk humanist, utg. av grekiska kommentarer	19
Camin, J. A., elev i Storskolan; student 1816	413
Camin, Lorens Ad., elev i Storskolan; student 1816	412
Canuti, Andreas, gevaliensis, conrector och musiklärare vid Storskolan 1623, kyrkoherde i Luleå 1626, död 1649	24, 72
Cappel, Samuel, elev i Storskolan 1763	237
Capricornus, se Bockshorn	48
Carl IX, svensk konung	22, 70, 299
Carl XI, svensk konung	120, 135, 299
Carl XII, svensk konung	135, 136, 176, 336
Carl XIII, svensk konung	203, 262
Carl V, tysk-romersk kejsare	142
Carl VI, österrikisk-romersk kejsare	168
Carlberg, Johan Eberhard, fortifikationsofficer, stadsarkitekt 1683—1773	166, 170, 205
Carlberg, Carl Fredric, elev i Storskolan 1779	282, 285
Carling, C. P., elev i Storskolan 1807	386
Carling, H. A., elev i Storskolan 1807	386
Carling, Napoleon, elev i Storskolan 1817	414
Carlsson, Carolus, kyrkoherde i Nicolai, biskop i Västerås, 1642—1708	46, 47, 91
Carlsson, Anund, elev i Storskolan 1792	348, 353, 355
Carsberg, Simon, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Caström, Nicolaus, lektor i Gävle, collega vid Storskolan, rektor vid Trivialskolan i Uppsala	221, 222, 228
Catilina, Lucius Sergius, romersk politiker, 108—62 f. Kr	53, 96
Cato, Marcus Porcius, romersk politiker och krigare, 234—149 f. Kr.	52, 59, 95, 102, 260

Ceder, Anders Peter, elev i Storskolan 1801	358, 359
Cederbielke, Johan Rudberus, baron, justitiekansler, 1677—1755	147
Cedergren, Fredr. L., elev i Storskolan 1816	413
Cederhvarf, Bror Lars, elev i Storskolan 1786	332
Cederström, Olof Carlsson, baron, statssekreterare, 1679—1745	151
Cederwall, C. P., elev i Storskolan 1814	409
Cederwall, J., elev i Storskolan 1814	409
Cedlin, Carl, elev i Storskolan; student 1778	262, 278
Cellarius, Christoph, professor i Halle, läroboksförfattare, 1638—1707	140, 203
Celsius, Olof, lärdomshistoriker, biskop i Lund, 1716—1794	217, 221, 259, 264, 265, 267, 268, 270, 273, 274, 278, 279, 281, 294, 300, 368
Christiernin, Fredric, elev i Storskolan 1789	340, 349, 350
Christiernin, J. H., elev i Storskolan 1815	411
Christiernin, Jan Adolf, elev i Storskolan 1787; stud. 1795	333, 336, 337, 338, 340, 343, 346, 347, 348, 349, 350, 351
Christiernin, Johan Fredric, conrector vid Storskolan, död 1809	229, 234, 249, 263, 265, 334, 335, 336, 338, 340, 344, 345, 346, 347, 350, 351, 373, 394, 395
Christina, svensk drottning; se även Kristina	78, 285, 286, 299, 304
Chrysostomos, Johannes, kyrkofader, patriark i Konstantinopel c:a 345—407	11, 61
Chytraeus, David, universitetslärare i Rostock, katekesutgivare, 1531—1600	46
Cicero, Marcus Tullius, romersk politiker, vältalare, 106—43 f. Kr.	19, 28, 45, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 76, 94, 95, 96, 99, 101, 102, 110, 129, 165, 172, 178, 187, 208, 211, 219, 260, 310, 314, 380
Cimon, Miltiades' fader, levnadsteckning hos Cornelius Nepos	44, 89
Claesson, handelsman 1732	114
Clasen, Adolph, elev i Storskolan 1755	222
Clerck, Jacob, rådman, 1636—1679	42
Clewberg, Nicolaus, Uplandus, rector 1688, kyrkoherde i Bollnäs 1694, 1654—1726	54, 97
Clingenberg, akademiadjunkt i Lund	169
Cluverius (Clüver), Philipp, tysk-holländsk geograf	45, 162
Collin, A. H., elev i Storskolan 1810	397, 406
Collin, Carl Eric, elev i Storskolan; student 1810	383, 385, 386, 387, 389, 390, 391, 396
Collin, Gustaf, vik. collega 1762 för farbrodern Jonas Collin, död 1766	235, 241
Collin, Johan Gabriel, elev i Storskolan, student 1812	366, 385, 386, 392, 394, 396, 402
Collin, Jonas, collega i Storskolan; död 1783	188, 190, 212, 217, 224, 235, 241, 249, 252, 266, 288

Conon, berömd grekisk krigare, segrare vid Cnidos, biografi hos Cornelius Nepos	44, 89
Corderius, Maturinus, utg. av latinska Colloquiorum scholasticorum lib. V c:a 1480—1564, rektor i Gèneve	46, 130
Cornelius Nepos, romersk historiker, c:a 100—25 f. Kr. 37, 42, 44, 56, 58, 59, 85, 88, 89, 99, 101, 102, 110, 129, 134, 261, 311, 312, 363, 376, 377, 378	
Cornelius, Henr. M., elev i Storskolan; student 1815	411
Cort(h)meijer, Gustaf, elev i Storskolan 1780	285, 287
Corvin, sökte kyrkoherde tjänsten i Nicolai 1734	135
Corvinus (Rabe), Antonius, Nedersachsens reformator, utg. av kyrkoordningar, 1501—1553	46
Creutz, Ernst Johan, greve, riksråd, 1675—1742	152
Croel, Johan (Johannes, Hans), kyrkoherde i Riddarholms församling, 1678—1737	127, 147, 150
Cronberg, J., elev i Storskolan 1778	280
Ctesias, läkare hos perserkonungen Artaxerxes Mnemon, förf. till en persisk historia i 23 böcker	276
Cunradus, kateketisk författare	45
Curtius, (Quintus Curtius Rufus), romersk historiker 43, 47, 59, 88, 91, 102, 186, 198, 202, 207, 230, 232, 242, 248, 260, 280, 283, 285, 286, 314, 331, 332, 339, 340, 342, 343, 344, 376, 377, 379	
Cyrellus, språklig kommentator	45
Dahl, Christopher, professor i grekiska i Uppsala, 1758—1809	399
Dahlberg, Johan Petrus, elev i Storskolan; student 1765	240
Dahlén, Carl, elev i Storskolan 1783	289, 290
Dahlgren, Andreas, elev i Storskolan; student 1776	255, 267
Dahlgren, Berndt Otto, elev i Storskolan; student 1796 350, 351, 352, 353	
Dahlin, Nils, elev i Storskolan 1817	414
Dahlstrand, Olof, elev i Storskolan 1789	340, 343
Dahlström, Carl Fredrik, elev i Storskolan; student 1805	361, 365
Dahlström, Eric, elev i Storskolan; student 1768	245
Damström, Carl Adolph, elev i Storskolan 1776	268
Daniel, profet	151
Datames, persisk fältherre, biografi hos Cornelius Nepos	110
David, konung i det judiska riket 19, 46, 128, 172, 236, 240, 270, 314, 379	
Deiotarus, tetrark, fick av romerska senaten konungatitel; död 40 f. Kr. 49, 56, 59, 92, 94, 99, 102	
De la Gardie, Magnus Julius, greve, överstemarskalk; död 1741	169
Demea, borgare i Aten i Terentius Afers komedi Adelphi	31, 78
Demosthenes, atensk statsman, talare och skriftställare, 384—322 f. Kr.	18
Denin, Carl Peter, elev i Storskolan 1791	345, 347
Dion, syrakusansk statsman, c:a 410—353 f. Kr.	44, 89

Dilherr(us), Johannes Michael, hebreisk kommentator, 1604—1669	45
Dippel, Johann Conrad, tysk mystiker, 1673—1734	132
Djulstedt, Olof, elev i Storskolan 1814	409, 413
Djurberg, Alexander, elev i Storskolan; student 1790	334, 338, 340, 341, 343
Djurberg, Daniel, geografisk författare, 1744—1834	288, 331, 339, 342, 344, 378, 379
Djurberg, Petrus, akademiadjunkt; söker rektorstjänsten 1741	169
Djurström, Eric, elev i Storskolan 1796	353, 354, 356, 357, 358
Donatus, Aelius, senlatinsk grammatiker	28, 76
Donfridus, Johannes, utg. av Promptuarium musicum	48
Douhan, Hans Petter, elev i Storskolan; student 1791, vik. collega och apologist vid skolan; död 1811	330, 332, 334, 341, 343, 344, 345, 355, 358, 360, 385, 390, 395, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 408
Drake, Anders von, underståthållare 1682—1744	118
Drysen, Pehr Samuel, kyrkoherde i Adolf Fredrik, kyrkoherde i Nicolai, 1760—1818	405, 406, 409, 417
Duchaeus, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1796	353, 357, 359, 360
Duns Scotus, Johannes, medeltida teolog, c:a 1266—1308	18
Dubois, Jacob, elev i Storskolan 1763	237
Dumin, Jonas, elev i Storskolan 1792	347
Dybeck, Carl, fil. mag., vik. konsistorienotarie, kyrkoherde i Odensvi, 1759—1841	345
Eckman, Petrus Olai, konsistorienotarie, kyrkoherde i Stora Skedvi, 1698—1755	58, 101, 117
Edenius, Jordan Nicolai, teologisk författare, 1624—1666	52, 95
Edman, Nicolaus, elev i Storskolan 1755	222
Edström, Carl Fredric, elev i Storskolan 1807	389, 392, 394, 401, 406
Eek, Jonas, konsistorienotarie	47, 91
Eggers, Joh. Pet., elev i Storskolan 1808	392, 394, 401
Ehrling, Abraham, elev i Storskolan; student 1765	241
Ek, Jacob Magnus, elev i Storskolan; student 1778	262, 278
Ekberg, Johan, elev i Storskolan 1790	343
Ekbohm, Carl, elev i Storskolan 1798	355
Ekeblad, Claes, greve, riksråd, 1708—1771	196
Ekelund, Carolus, elev i Storskolan 1738	161
Ekelund, Laurentius, elev i Storskolan; student 1753	216
Eckerman, Carl Fredric, justitieborgmästare, inspektor, död 1792	289, 290, 332, 336, 337, 343, 345, 347
Ekholm, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1788	336, 338
Ekholm, L. A., elev i Storskolan 1808	393
Eklund, C. P., elev i Storskolan 1804	364, 366, 383, 389
Eklund, Fredric Johan, elev i Storskolan; student 1818	417
Eklund, Lars Gustaf, elev i Storskolan 1788	338, 340, 341, 343
Eklund, Petrus, elev i Storskolan 1755	222

Eklöf, Carl Ulric, elev i Storskolan 1779	282
Ekman, Peter Abraham, elev i Storskolan 1792	346, 348
Ekorn, Georg August, elev i Storskolan 1797	353, 354
Ekorre, Fredric Bernhard, elev i Storskolan 1814	409, 413
Ekrot, Niclas, elev i Storskolan 1786	332, 337
Ekroth, Anders, elev i Storskolan 1782	286
Ekström, Johan Peter, elev i Storskolan 1787	334, 336, 338
Ekström, C. Fr., elev i Storskolan 1810	397
Ekström, Hans G., elev i Storskolan 1815	411
Ekström, L. F., elev i Storskolan 1808	390, 393
Elfsberg, Adolph, elev i Storskolan 1772	255
Elfström, Joh. Pet., elev i Storskolan 1811	401, 406
Elg, Carl Hindrik, elev i Storskolan 1801	359
Elgström, J. A., elev i Storskolan 1808	391
Elgström, E. U., elev i Storskolan 1812	404
Eliasson, Ericus, donator till Storskolan 1682	49, 53, 93, 144
Eliasson, Rohlan, testamentsexekutor	53
Elimaeus, Olaus Erici, skolmästare i Stockholm 1610, kyrkoherde i Nicolai och Solna 1611, biskop i Viborg 1618, död 1629	24, 60, 72
Elisabeth, rysk kejsarinna	170
Elmstedt, Gustaf, elev i Storskolan 1792	346, 347, 348, 349, 350, 351
Elmstedt, Göran, elev i Storskolan 1796	352, 353, 356, 357
Elmstedt, Pet., elev i Storskolan; student 1796	353, 354
Elsberg, Thomas Mattsson, elev i Storskolan 1809	394, 395
Elsingsborg, N. I., elev i Storskolan 1807	387
Emporagrus, Abel, rådmän, 1646—1693	50, 53, 93, 96
Enberg, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1810	397
Enberg, Lars Magnus, elev i Storskolan; rektor, professors namn, 1787—1865	353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 410, 411, 416, 419, 420
Enbom, Pet. Ulric, elev i Storskolan; student 1778	266, 278, 279, 339
Eneroth, Olof, kyrkoherde i Hedvig Eleonora, 1744—1808	336
Engelbrecht, Claes Wilhelm, elev i Storskolan 1804	364, 366, 385, 387
Engelbrecht, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1800	357, 358, 361, 365
Engelbrecht, Joh. H., elev i Storskolan 1804	364, 387, 389
Englund, Eric, elev i Storskolan; student 1783	282, 288
Engstedt, Zacharias, elev i Storskolan 1805	364, 365
Engström, W. R., elev i Storskolan 1817	414
Enström, H. F., elev i Storskolan 1817	414
Eosander, Samuel, rådmän, diplomat, 1637—1712	53, 96
Epaminondas, thebansk fältherre, död 362 f. Kr., biografi hos Cor- nelius Nepos	130, 134
Erfas, Gustaf, elev i Storskolan 1805	364, 365
Erici, Andreas, se Loverus!	35, 83
Erici, Ericus, gevalensis, collega och cantor 1630	18, 26, 27, 74, 75

Erici, Jacobus, rector vid Storskolan, professor vid Collegium Stockholmense 1584, akademirektor 1600, kyrkoherde i Börstil 1605, död 1619	23, 33, 71, 80
Erici, Johannes, professor i Uppsala c:a 1580	10, 23, 61, 71
Erici, Johannes, elev i Storskolan 1673	43, 88
Ernsten, Andreas, elev i Storskolan 1752	213
Ernsten, Christopher, elev i Storskolan 1755	222
Essén, Fredric, vik. collega fr. 1811	401, 403, 410, 411, 412, 415
Essen, Hans Henrik von, greve, militär, 1755—1824	354
Euklides, grekisk matematiker	261, 312, 314, 315, 319, 332, 377, 380, 399, 405
Eusebios, biskop i Cæsarea, utg. av en kyrkohistoria, den första i sitt slag, c:a 275—340	17
Evelius, Johan Gustaf, elev i Storskolan; student 1800	341, 344, 345, 357, 358
Fabricius, Ericus, holmiensis, rector, pastor i Nyköping	24, 72
Fabricius, Georgius	19
Fagerlöf, Per Erik, elev i Storskolan 1801	359
Fagurell, elev i Storskolan 1800	357
Falk, Jonas, elev i Storskolan 1778	279
Fal(c)k, Pehr, politieborgmästare, 1701—1782	227
Falk, Carl, elev i Storskolan 1816	413
Falkovius, Petrus, conrector, kyrkoherde i Kjula 1632	24, 25, 26, 29, 72, 73, 74, 77
Fast, Uno, elev i Storskolan; student 1732	123
Feddersen, J. F., läroboksförfattare	311
Fernander, Jacobus, vik. apologist 1757; död 1758	225
Finke, Joh. Pet., elev i Storskolan 1788	337, 340, 346
Flinck, Andreas, kyrkoherde i fransk-lutherska församlingen 1728, 1695—1737	127, 150
Flintenberg, Johan David, rector vid Storskolan 1804; död 1819	365, 367, 381, 394, 397, 398, 399, 401, 418, 419
Floberg, Sam., elev i Storskolan 1752	213
Floderus, Johannes, professor i Uppsala, kyrkoherde i Gamla Upp- sala, 1721—1789	276
Flodin, Johan Gustaf, kyrkoherde i Adolf Fredrik, kyrkoherde i Nicolai, biskop i Västerås, 1741—1808	331, 332, 333, 335, 343, 354
Flodin, Johannes, elev vid Storskolan; student 1730	58, 102
Flodin, Lars Eric, elev i Storskolan; student 1794	336, 337, 338, 340, 343, 344, 350, 351
Flodin, Nils, fil. mag., vik. collega vid Storskolan	339, 341, 342, 344, 348
Flodin, Nicolaus, elev vid Storskolan; student 1776	255, 267
Flodin, Erik Laurentius, elev i Storskolan 1789	341, 343, 345, 346, 347, 348, 349, 357

Florentinus, Anthoninus, teologisk författare	18
Florman, Gustaf Mauritz, elev i Storskolan 1817	414
Florus, Publius Annus, romersk historiker fr. 100-talet e. Kr.	129, 134, 139, 143, 146
Flyth, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1790; student 1796	342, 347, 349, 350, 351, 352, 353
Flyth, Johan, elev i Storskolan 1755	222
Fogel, Johannes, elev i Storskolan; student 1774	262
Fogelberg, Henric, elev i Storskolan 1798; student 1806	356, 357, 359, 360, 361, 364, 365, 366
Fogelberg, Johannes Friedrich, elev i Storskolan; student 1743	177
Fogelgren, Jonas Emanuel, elev i Storskolan 1801	359
Fohman, Gustaf, elev i Storskolan 1802	361, 364, 365, 389
Folling, C. A., elev i Storskolan 1810	395
Fontaine, Jean de La, se La Fontaine, Jean de!	
Fornander, Carolus, elev och orator vid Storskolan 1746	192, 199
Forsberg, Carl Birger, elev i Storskolan 1796	352, 355, 358
Forsberg, C. D., elev i Storskolan 1808	390
Forsberg, Eric, elev i Storskolan 1763	237
Forsberg, Johannes, elev i Storskolan; student 1763	237
Forsberger, Johan, elev i Storskolan 1800	357
Forsgren, J. W. elev i Storskolan 1815	411
Forskåhl, Johannes, kyrkoherde i Finska församlingen och i Maria Magdalena, 1691—1762	206
Forsman, Johannes, elev i Storskolan; student 1731	108
Franzius, utg. av Historia Animalium	46
Fredenberg, Johan Peter, elev i Storskolan 1797	354, 355, 357, 359, 361
Frederica Ulrica, judisk flicka, döpt i Nicolia församling 1735	141
Fredirici (Friderici), Daniel, kompositör, musiker, allmänt bekant i Sverige under 1600-talets förra hälft	48
Fredin, Jonas, elev i Storskolan 1791	346, 347, 348, 349
Fredin, Anders Wilhelm, elev i Storskolan 1814	409, 413
Fredin, Nils August, elev i Storskolan 1814	409, 413
Fredrik I, svensk konung	136, 209, 215, 288, 299
Fredsberg, Johan Magnus, elev i Storskolan 1817	414
Freese (Fresée), Nils Fredrik, elev i Storskolan 1797	353, 354, 356, 357
Frigelius, Pehr, fil. kand., vik. collega 1813	405
Frobenius, Hieronymus, bokhandlare i Hamburg på 1500-talet. Se Trobenius!	17
Frodell, Adolf, elev i Storskolan 1797	353, 354, 355, 356, 361, 364
Frodell, F., elev i Storskolan 1806	383, 391
Froden (troligen: Frodell, Carl Hindrik), elev i Storskolan 1798	356
Frondin, Elias, professor i historia i Uppsala	142, 194
Frodlin, Georg, fil. mag. vik. collega 1765; collega i Maria skola	241, 249, 264

Fryxell, Sven, vik. collega i Storskolan, komminister i Nicolai, kyrkoherde i Väsehärad, 1719—1787	273
Fröberg, Fredrik, elev i Storskolan 1779	282, 286
Frödin, Anders, elev i Storskolan; student 1812	366, 387, 389, 391, 397, 405
Frösell, Carl Jacob, elev i Storskolan 1817	414
Fuchs, Rutger, militär, överståthållare	166
Fuchs, Thomas Zacharias, hovpredikant, fältprost, kyrkoherde i Ulrica Eleonora, 1772—1846	406
Funk, Johan Adolph, elev i Storskolan; student 1746	216
Färling, Johan, elev i Storskolan 1755	222
Gaeverberg (Geverberg), Eric, apologist vid Storskolan, tog avsked 1791	266, 273, 278, 284, 332, 334, 337, 346
Gallerius, Jonas, konsistorienotarie, kyrkoherde i Ulrica Eleonora, 1655?—1704	53, 96, 120
Galle, C. J. (F.?), elev i Storskolan 1808	393
Gavelius, Peter, jur. dr i Orleans, borgmästare, 1601—1645	35, 83
Gellert, Christian Fürchtegott, tysk författare, fabelutgivare, 1715—1769	380
Gellström, Nils, elev i Storskolan 1795; student 1804	351, 352, 353, 354, 356, 357, 359, 364
Georgii, Erasmus, rector vid Storskolan 1623, kyrkoherde i Håtuna 1624, död 1655	24, 72
Georgius Major, bibeltextutgivare	19
Gerdes, C. A., elev i Storskolan 1786	332, 335, 344, 345, 346, 347
Gerdes, O., elev i Storskolan 1786	332
Gerdin, Georg (Göran), kyrkoherde i Fransk-lutherska församlingen, 1736—1802	336, 343, 347
Gerner, Anders, politieborgmästare, 1632—1683, se Jerner!	
Gestrin, Nathanael, fil. mag.	339
Geting, Olaus Justinus, elev i Storskolan; student 1736	146
Gezelius, Johannes d. ä., biskop i Åbo, läroboksutgivare	45, 46, 56, 58, 99, 101, 378
Giers, Erik, amiralitetspastor	330
Gillberg, Per Adolph, elev i Storskolan; student 1806	365, 367
Girola, Johan Bernhard, elev i Storskolan; student 1812	404
Gizelius, Magnus, elev i Storskolan 1783; antagen i Stockholms uppboordsverks tjänst	288, 290, 334
Giädda, Georg, elev i Storskolan; student 1770	248
Giöding, Anders, rådman, ledamot av byggningskollegium i Stockholm, 1683—1758	205
Giöhhendahl, Adolph Friedrich, elev i Storskolan; student 1765	240
Gjörwell, Carl Christopher, polyhistor, läroboksutgivare, död 1811	331
Gjöhberg, Johan Alexander, elev i Storskolan 1780	285
Glajus (Clajus), utgivare av en prosodisk lärobok	46

Glan(d)ström, Olof Anders, elev i Storskolan 1803	361
Glette, Johannes Melchior, utgivare av psalmer, död 1684	48
Golius, Jacob, utg. av grekisk grammatik, 1596—1667	45
Graak, Conrad Friedrich von, elev i Storskolan 1765	241
Graak, Johan Bernhard, elev i Storskolan; student 1784, magister, vik. collega vid Storskolan, collega i Maria Magdalena skola 1802	289, 352, 359, 360
Graalz, se Graak, Johan Bernhard!	
Graltperius, utgivare av en grekisk grammatik	45
Gramsdorff, Nicolaus, elev i Storskolan; student 1753	216
Gran, Adam Erik, elev i Storskolan 1784	290, 332
Gran, Johan Önert, elev i Storskolan; student 1787	290, 334
Granberg, Carl Gustaf, elev i Storskolans räkneklass 1807	386
Granbom, Jonas, elev i Storskolan; student 1780	268, 283
Grandi, Alexander, utgivare av motetter, död 1630	48
Grandin, Lars, elev i Storskolan 1806	366
Grangren, Carl Petter, elev i Storskolan 1779; student 1786	282, 331
Grangren, Johan Peter, elev i Storskolan 1780	285, 287
Grau (möjligen: Carl Erik Gråå), elev i Storskolan 1798	355, 356
Grave, Johan Henric, elev i Storskolan 1776	268
Gredelius, Peter, skomakare, elev i Storskolan 1792; student 1796	347, 349, 350, 351, 353
Greiff, Carl Magnus, elev i Storskolan 1794	349, 350, 351, 352, 354, 356
Greiff, F. W., elev i Storskolan 1810	397, 401
Grimmius, Henric, utg. av lärobok i musik	48
Grip, Carl Gabriel, elev i Storskolan 1800	357, 358, 359
Gris(e), P., lektor vid Gävle gymnasium	194
Grotus, Johannes, kyrklig vikarie i Schleswig 1684	21, 68
Gråberg, Eric, elev i Storskolan; student 1770, vik. cantor, vik. collega, apologist i Ladugårdslands skola	248, 263, 265, 267, 273, 278, 279, 283, 284
Gråberg, Olof, konsistorienotarie, 1716—1767	213, 218, 221
Gråå (Graa), Carl Erik, elev i Storskolan 1795	351, 352, 353, 354, 357
Gråå (Graa), magister, vik. collega 1800	358
Grönberg, Andreas, elev i Storskolan 1743	177
Grönberg, Gustaf, elev i Storskolan 1754	220
Gröndal, Petrus, kyrkoherde i Skepptuna och Lunda	147
Grönda(h)l, Carl Peter, elev i Storskolan 1784	290, 330
Gröndell, Petrus, elev i Storskolan; student 1731	108
Grönlund, Jonas, elev i Storskolan 1772	255
Grönlund, M., vik. collega, conrector	224, 229, 249, 262, 263
Grönlund, J. E., elev i Storskolan 1807	364, 386
Guthenschwager, Joachim Daniel, hovmusikant, cantor	227, 228, 229, 233, 237, 249
Gustaf Vasa, svensk konung	64, 309

Gustaf II Adolf, svensk konung	30, 78, 176, 253, 299, 301, 309
Gustaf III, svensk konung	251, 253, 254, 276, 277, 304
Gustaf IV Adolf, svensk konung	301, 309
Gustafsson, Gustaf, elev i Storskolan 1784	290
Guthius, utg. av en lärobok i etik	46
Gyllenkrok, Maria, fru, testator till Storskolan 1736	144
Gyllenstolpe, Nils Filip, 1734—1810, landshövding, en tid en av Gustaf III:s förnämsta medarbetare	277
Göthberg, Alexander, elev i Storskolan; student 1784	280, 290
Göthe, en brottsling, hängd i galgen 1737	150
Haal, Petrus, elev i Storskolan; student 1768	237, 245
Haber, Adolf Wilhelm, elev i Storskolan 1801	359, 360, 361, 364
Haber, Gustaf Conrad, elev i Storskolan 1806; utbildade sig till fältskär	366, 387, 389, 390, 391
Hachenburg, Hermann Wilhelm, kyrkoherde i Tyska församlingen, 1752—1817	340, 403, 408, 412
Haegerblom, Gustaf, elev i Storskolan 1786	332
Haellström, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1792	347
Haffenreffer, Mathias, tysk teolog, professor i Tübingen, utgav en lärobok i den lutherska tros läran, 1561—1619	37, 42, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 85, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 108, 128, 139
Hagberg, Carl Gustaf, elev i Storskolan; student 1803	361, 362
Hagberg, Carl Petter, kyrkoherde i Klara, kyrkoherde i Nicolai, 1778—1841	417, 418, 420
Hagelström, Johan Samuel, elev i Storskolan 1778	280
Hagendal, Carl Reinhold, elev i Storskolan 1801	359, 361
Hagerlin, Samuel, elev i Storskolan; student 1770	248
Hagerlind, Samuel, magister, vik. collega 1778, apologist i Maria 1779	279, 282
Hagerlind, Samuel, elev i Storskolan 1798 (Jfr Blomberg, Samuel)	355, 356
Hagman, Carl Arvid, elev i Storskolan 1801; student 1810	359, 361, 364, 365, 386, 390, 392, 393, 396
Hagman, G. A., elev i Storskolan 1815	411, 414
Hagman, Johan, elev i Storskolan 1782	287
Hagström, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1801	359, 360, 361, 364, 365, 383, 385, 386
Hahl, Nils, rådman, 1677—1746	170
Hall, Bror Rudolf, skolman, undervisningshistoriker	3
Hallberg, Petrus, elev i Storskolan 1752	213
Hallenberg, Anders, elev i Storskolan 1800; student 1805	357, 358, 359, 360, 361, 362, 364, 365
Hallenborg, Gudmund Johan, elev i Storskolan; student 1800, magister 1805, adjunktus scholae 1806, komminister i Nicolai 1815,	29

kyrkoherde i Ljusdal, 1781—1824	355—357, 366, 383, 384, 387, 388, 393, 397, 398, 399, 404, 405, 410
Hallgren, G. P., elev i Storskolan 1769	247
Hallin, Carl, elev i Storskolan; student 1763	237
Hallman, Johan Gustaf, komminister och kyrkoherde i Hedvig Eleonora, 1701—1757	152, 156, 159
Hallquist, Per Eric, borgmästare, 1754—1826	414, 416, 417
Hammarinus, Samuel Benedicti, rector i Storskolan, kyrkoherde i Klara, död 1667	25, 32, 35, 37, 73, 80, 82, 84
Hamberg, Johan, elev i Storskolan 1752	213
Hambraeus, Laurentius, elev i Storskolan 1775	264
Hambraeus, Olof, konsistorienotarie, kyrkoherde i Jomala, kyrkoherde i Umeå, 1749—1833	336
Ham(n)lund, Lars, elev i Storskolan 1786	332
Hammar, Johan Fredric, elev i Storskolan; student 1787	285, 288, 334
Hammarstedt, Nils, pastorsadjunkt i Järfälla, vik. collega	399, 400
Hammerschmidt, Andreas, tysk komponist, 1611—1675	48
Hamnerin, Johan, elev i Storskolan 1794	350
Hannibal, kartagisk härförare, c:a 247—183 f. Kr.	129
Hardt, Hermann von der, författare till bl. a. en grekisk grammatik, 1660—1746	198
Hartulus, komponist, förf. till harmonilära	48
Hasselgren, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1792	347, 348
Hasswerd, Gotthard Didrik, elev i Storskolan; student 1804	359, 361, 364
Hauswolff, Justus Christopher, kyrkoherde i Riddarholms församling, 1708—1773	185, 215
Haydn, Joseph, den äldste av de s. k. Wien-klassikerna, 1732—1809	407
Hedberg, Johannes, elev i Storskolan 1764	239
Hedendahl, Elias, elev i Storskolan; student 1788	280, 285, 288
Hedendahl, Johan Immanuel, elev i Storskolan 1780	282, 286
Hedenstedt, Andreas, elev i Storskolan 1754	220
Hedin, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1811	401, 404
Hedman, Anders, elev i Storskolan 1779	282, 287
Hedman, Johan Jacob, elev i Storskolan 1808	392, 394, 404
Hedrén, Johan Jacob, kyrkoherde i Jacob, biskop i Karlstad, biskop i Linköping, 1775—1861	406, 407, 408
Hedström, C., elev i Storskolan 1812	402
Hedvig Elisabeth Charlotta, hertiginna av Södermanland, Carl XIII:s gemål, drottning, 1759—1818	262
Heinrici, E. A., elev i Storskolan 1813	406
Helgonius, Petrus, elev i Storskolan 1679	47, 91
Hellberg, Johan Fredrik, stipendiat vid Storskolan 1797	354, 356
Helleday, Carl Wilhelm, elev i Storskolan 1785; chirurgii studerande 1790	330, 334, 338, 340, 341, 343
Helleday, Johan Hindric, elev i Storskolan 1790	342, 345, 349, 355, 356
Helling, Anders, elev i Storskolan 1793	348

Hellman, Peter, elev i Storskolan 1779	282, 286
Hellqvist (Haellqvist), Gaorg Fredric, elev i Storskolan; student 1784	285, 290
Hellstedt, Carl, elev i Storskolan 1755	222
Hellström, elev i Storskolan 1793, se Hällström, Gustaf Adolph	348
Hellströmsson, Carl Olof, elev i Storskolan 1808	392, 394, 409
Helvicus, Ch., läroboksförfattare, professor i grekiska och orientalska språk i Giessen, 1581—1617	46
Hemmingi, Petrus, ärkedjåkne i Uppsala	19, 20, 21, 67, 68
Hemsius, utgivare av orationes	46
Hennius, Aegidius, komponist, utg. av Motetti sacri	48
Henrici, Ericus (Hindriksson, Erik), apologist 1672	41, 42
Henriksson (Hindersson), Anders (Boij), inflyttade från Skottland på 1620-talet, rådman 1632, byggnings- och ämbetsborgmästare 1663; död 1668	16, 18, 36, 84
Herbestus (Herbst), Johannes, polsk präst, hovkaplan hos Katarina Jagellonica, angrep 1572 kyrkoordningen och ärkebiskop Laurentius Petri	22, 70
Hercules bivius, Herkules vid skiljevägen	47, 91
Herdman, Gustaf Johannes, pastor i Glanshammar, sökte 1734 kyrkoherdetjänsten i Nicolai, 1684—1767	135
Hermansson, Johan, professor skytteanus i Uppsala, 1679—1737	194
Hermonius, Michael, kyrkoherde i Hedvig Eleonora, kyrkoherde i Maria Magdalena, 1680—1749	135, 138, 141, 151, 152, 153, 159, 181, 182, 197
Herp, Hinricus, bokutgivare, 1477—c:a 1550	17
Herweghr, Daniel Henrik, domprost i Västerås, pastor primarius i Stockholm, biskop i Karlstad, 1720—1787	250, 255, 256, 258, 259, 261, 264, 294, 300
Hesse, Johan Hinric, elev i Storskolan 1786	332
Hesselgren, E., rector gevalensis 1753	275
Hesselgren, C. E., elev i Storskolan 1807	389
Hesselgren, J. F., elev i Storskolan 1817	414
Hieronymus, den helige, kyrkofader, c:a 335—420	11, 12, 18, 62
Hildegard, komedi uppförd i Storskolan 1636	31, 79
Hillberg, J. R., vik. collega 1815, 1816	411, 412
Hille, Adolf, elev i Storskolan 1805	365
Hiller, Nicolaus, cantor Scholae omkring 1680	47
Hindersson, Anders, se Henriksson!	
Hjort, Peter Ulric, elev i Storskolan 1781	286
Hoffman, Gustaf, elev i Storskolan 1795	352
Hofvendahl, Claes Fr., elev i Storskolan; student 1810	389, 395
Hofvendahl, Nils, elev i Storskolan; student 1783	282, 288
Hofvendahl, P. G., elev i Storskolan 1816	414
Hofwenschildt, Eric, elev i Storskolan 1772	255
Hogskild (Hochschild), Joh. Henr., rådman, 1711—1776	236

Holling, Andreas, elev i Storskolan 1755	222
Holm, Johannes Olofsson, se Olofsson, Johan!	
Holm, Petrus, elev i Storskolan; student 1736	146
Holm, Andreas, elev i Storskolan; student 1774	262
Holm, Peter Gustaf, elev i Storskolan 1780	285
Holmberg, Bernhard, elev i Storskolan; student 1746	168, 171, 186, 190, 216
Holmberg, J. C., fil. mag.; collega vid Storskolan från 1736, död 1743	148, 152, 154, 156, 159, 163, 164, 180, 181, 185
Holmberg, L. F., elev i Storskolan 1800	358, 359, 364, 394, 397
Holmgren, Nils, elev i Storskolan 1779	282, 286
Holmgren, Wilhelm Fabian, elev i Storskolan 1814	409, 413
Holmius, A. Andreae, elev i Storskolan, flyttad till Strängnäs 1729	57, 100
Holmstedt, Fredrik, elev i Storskolan; student 1802	352, 353, 354, 356, 357, 359, 360
Holmström, A. J., elev i Storskolan 1811	401, 414
Homeros, enl. traditionen, grekisk skald, förf. till de homeriska dikterna	18
Honold(us), Jacob, författare till en lärobok i logik, 1599—1644	46
Horn, Bengt, friherre, riksråd, 1623—1678	301
Horner, P. G., elev i Storskolan 1815	411
Hornius (Horn), G., (?) professor i historia i Harderwik, sedermera i Leiden, 1620(?)—1670	45
Horatius, Quintus H. Flaccus, romersk skald, 65 f. Kr.—8 e. Kr.	56, 57, 59, 99, 101, 102
Hultgren, elev i Storskolan 1793	348
Hultgren, Carl Petter, elev i Storskolan; testimonium till Västerås 1808	362, 364, 366, 383, 385, 387, 389, 390, 391, 392
Hultgren, Mathias, elev i Storskolan; student 1762	237
Huthén, Carl Magnus, elev i Storskolan 1791	346
Hultman, Nicolaus, elev i Storskolan 1780	285, 286, 288
Humbla, Ericus Erici, läroboksförfattare, kyrkoherde i Överselö, död 1766	280, 283, 285, 313, 331, 339, 379
Humble, Christopher Nicolai, vik. collega i Katarina, rektor i Katarina, 1760—1834	285
Humble, Christopher, elev i Storskolan; student 1815	404, 411
Hundebecus, Henricus, kyrklig vikarie c:a 1684	21, 68
Hübner, Johann, tysk skolman, 1668—1731, läroboksförfattare	108, 128, 133, 139, 142, 146, 149, 155, 157, 160, 186, 260, 286, 288, 376, 378
Hydrén, Eric, teologie adjunkt	276
Hygrel, pastor vid artilleriet, sök. kyrkoherdetjänsten i Katarina 1737	152
Hylander, författare	18
Hylteen, Andres, justitieborgmästare, 1669—1721	54, 55, 98
Hällström, elev i Storskolan 1794, se Hällström, Gustaf Adolph!	350
Hällström, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1815	411

Händel, Georg Friedrich, tysk tonsättare, 1685—1759	192, 213, 214
Höglund, Anders Wilhelm, elev i Storskolan 1816	413, 414
Högström, Eric, elev i Storskolan 1801	359, 364
Höjer, Carl Ludvig, rektor J. C. Höjers son	365, 366, 383
Höjer, Johan Carl, rektor i Stockholm, rektor i Uppsala, professors namn, 1753—1829	273, 278, 284, 288, 289, 334, 335, 350, 351, 352, 356, 359, 360, 361, 367, 372, 380, 383
Hök, Jonas, elev i Storskolan 1801	358, 362, 364
Hökerstedt, Olof, kyrkoherde i Hedvig Eleonora, kyrkoherde i Katarina, 1691—1746	154, 156, 158
Höpken, Anders Johan von, greve, kanslipresident, 1712—1789	196, 299
Höpken, Daniel Niklas von, friherre, ämbetsman, 1669—1741	169
Hörling (Sörling), Eric, elev i Storskolan 1763 se Sörling, Eric!	237
Hörner, Carl Adolf, elev i Storskolan 1816	413, 414
Iheringius (Jehringius), Johannes, konsistorienotarie, kyrkoherde i Tierp, c:a 1625—1703	36
Ihlström, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1796	353, 354
Ihre, Johan, professor, språkforskare, 1707—1780	275
Ingelquist, Johan, elev i Storskolan 1801	359, 360, 362, 364
Iphicrates, atensk fältherre, biografi hos Cornelius Nepos	44, 89
Irenaeus, biskop av Lyon, kyrkofader, levde under 2:a årh. e. Kr.	19
Isenius, Jonas, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Iser, Matthias, domprost i Göteborg, kyrkoherde i Nicolai, biskop i Västerås, 1645—1725	49, 50, 51, 52, 53, 54, 92, 93, 94, 95, 96, 98
Isokrates, grekisk skriftställare, 436—338 f. Kr.	18
Isopodius, Petrus, professor i Uppsala 1599, kyrkoherde i Tensta 1600, död 1603	33, 80
Itterus, Anthonius, konrektor vid gymnasium i Frankfurt, 1600-talet, utg. en del filosofiska skrifter; av dessa är mest bekant Synopsis Philosophiae Moralis	44, 89
Ivan III (skall vara Ivan VI) Antonovitj, 1740—1764	168
Jacob, apostel	59, 102
Jeremias, profet	13
Jernberg, Jacob Andreas, elev i Storskolan; student 1738, collega i Katarina, collega i Storskolan m. m., komminister i Ulrica Eleonora	125, 155, 156, 157, 160, 161, 217, 239, 240
Jerner (Gerner), Anders, politieborgmästare, 1632—1683	43, 47, 88, 91
Jeverberg, Eric, collega i Storskolan, se Gæverberg!	268
Job, biblisk person	276
Johan(nes), helgon	17
Johannes, apostel	12, 13, 63
Johannes döparen	29, 36, 43, 49, 50, 76
Johannes de Dulmen, student i Prag 1382, kanonicus c:a 1418, biskop i Lübeck	20, 21, 67, 68

Johannes Jerechini, av dansk börd, ärkebiskop 1408—1419	20, 21, 67, 68
Jonæ, Andreas, collega i Storskolan 1670	38, 59
Josua, biblisk personlighet	44, 59, 89, 103
Judæ, Simon, helgon med helgondag	24, 26, 73, 74
Julin, Peter, elev i Storskolan 1784	290, 332, 334
Juslén, Matthias, elev i Storskolan 1780	285
Justinus, romersk historisk författare, 100-talet e. Kr.	47, 52, 53, 91, 95, 96, 109, 128, 134, 139, 143, 146, 149, 155, 157, 160, 165, 169, 172, 177, 211, 219, 312, 314, 377, 379
Jönsson, Carl, sterbhus, skoldonator 1631	16, 18
Jönsson, Lars, bonde, fader till Olof Muréen	193
Jöransson, Israel, rådman 1732, död 1739	113
Källberg, Jonas, elev i Storskolan 1778	279
Källström, Ephraim Gabriel, elev i Storskolan 1785	330
Kalsenius, Andreas, kyrkoherde i Nicolai, biskop i Västerås, 1688—1750	107, 110, 122, 133, 134, 137, 138, 144, 342, 344, 346, 349, 370
Kamecker, Martin, superintendent på Gottland, 1698—1757	190
Kebren, Olof, elev i Storskolan 1763	237
Keijser (Keyser), en boktryckaresläkt, vars förste representant Henrik Keyser började sin verksamhet före 1633, kallar sig Kongl. boktryckare alltifrån 1635; död 1663	54, 97, 100
Kelingius, Johannes, felläsning för Iheringius, Johannes, se detta uppslagsord!	36
Kelingius (Kellingius), Johannes Petri, komminister i Nicolai, c:a 1600—1679	40, 42, 87, 88
Kempe, Johannes Magni, rektor för Örebro skola, lärare för bröderna Johannes och Jacobus Rudbeckius, död 1620	33, 80
Kihlander, Johan Zach., elev i Storskolan; student 1810	364, 365, 366, 387, 389, 390, 392, 396
Kihlgren, Samuel, elev i Storskolan; student 1788	285, 287, 290, 334, 336, 337
Kihlholm, J., elev i Storskolan 1803	362, 364, 387, 390
Kihlmark, Johan Peter, elev i Storskolan; student 1813	385, 386, 387, 391, 393, 406, 407
Kihlmark, N. W., elev i Storskolan 1796	352, 387, 389, 390, 391, 394
Kihlstedt, Isac, elev i Storskolan 1794	350, 353
Kinitius (Kenicius), biskop i Skara, ärkebiskop, 1555—1636	23, 71
Kinmark, Erik, professor i Uppsala, 1717—1794	275
Kiällström, Petrus, elev i Storskolan; student 1742	171
Kjörning, Olof, kyrkoherde i Jacob och Johannes, biskop i Härnösand, 1704—1778	165, 170, 176, 182
Kjällander, Carl Magnus, elev i Storskolan 1781	286
Kjellander, Carl Peter, elev i Storskolan 1791	346
Kjellberg, Peter, apologist i Hedvig Eleonora skola	342

Kjellman, Carl Ludvig, elev i Storskolan 1798	355, 356
Kjellström, Carl Peter, elev i Storskolan 1792	347, 351
Kjempe, Hans Eric, elev i Storskolan 1779	282
Knutberg, Carolus, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Knutsson, Nils, elev i Storskolan 1792	348, 349
Knöppel, Christopher, elev i Storskolan 1816	413
Kolmodin, Abraham, elev i Storskolan 1817	414
Kolmodin, Johannes, rektor i Jacob 1730, kyrkoherde i Ekerö 1736, 1692—1758	55, 58, 98, 102, 148
Kolmodin, Johannes, elev i Storskolan 1816	413, 414
Kolmodin, Olof, elev i Storskolan 1790; kirurgie studerande	343
Korbelius, Jonas Olai, komminister i Nicolai, kyrkoherde i Delsbo, död 1680	40, 42, 87, 88
Korsell, Anders Wilhelm, elev i Storskolan 1792	392, 394
Korsell, Carl W., elev i Storskolan 1810	397
Korsell, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1811	398
Krægler, Joachim, elev i Storskolan 1755	222
Kristina (Christina), regerande drottning 1644—1654, 1626—1689	78
Krook, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1795	351, 352, 353
Kryger, J. F., teolog, läroboksförfattare	293, 315
Kröger, Georg Christopher, elev i Storskolan 1778	280
Kuhlau, C. L., elev i Storskolan 1812	404
Kuhlman, Anders Jacob, elev i Storskolan 1815	411
Kuhlman, Samuel Erik, elev i Storskolan 1815	411, 413
Kuylentierna, Carl Ulric, elev i Storskolan 1804	364, 365
König, V., stadsarkitekt i Stockholm	337
Köster, Aron, elev i Storskolan 1796	353, 354, 355, 356, 357
Köster, Zacharias, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Laelius, romerskt släktnamn	56, 58, 99, 101, 134
Laelius, Johannes Laurentius, professor i Uppsala, lärare i kollegiet på Gråmunkeholmen i Stockholm, död 1595	23, 71
La Fontaine, Jean de, fransk författare, 1621—1695	342, 344, 379
Lagerbring, Sven, forskare, historieskrivare, professor i Lund, 1707—1787	379
Lagerlöf, Nicolaus, superintendent i Karlstad, 1688—1769	179
Lagerlöf, Petrus, professor i Uppsala, latinsk skald och vältalare, 1648—1699	52, 95
Lagerqvist, Adolf, elev i Storskolan 1779	282
Landsberg, Paul Nicolaus, elev i Storskolan 1761	231
Landsberg, löjtnant	231
Langius (Lange), J., gymnasierector i Berlin, professor i Halle, 1670—1744	54, 97, 378
Lantingshausen, Jacob Albrekt von, krigare, ämbetsman, 1699—1769	354
Lappius, Petrus, musiker, kompositör	48
Larsdotter, Magdalena, Johan Murbergs moder	275

Lasso, Orlando di, kapellmästare vid Vatikanen, kompositör, 1532—1594	18
Laurelius, Olaus, professor i Uppsala, pastor primarius 1640, biskop i Västerås 1648, 1585—1670	35, 36, 82, 83, 84
Laurenberg, P., professor i Rostock, 1586(?)—1639, historisk författare	108
Laurentius, Aestanus, Bothniensis, inferius notarius 1633	30, 77
Laurentius, Johannes, elev i Storskolan rektorsklass 1673	43, 88
Laurentius, Laurentii, pastor i Alunda och Morkarla, förekommer under åtskilliga namn: Ljusdalianus, Bläst, Hålbläst etc., död 1621	33, 81
Lax, Gustaf, elev i Storskolan 1752	213
Leijonhufvud, Charles Emil, se Lewenhaupt!	170
Lenæus, Johannes Canuti, professor, ärkebiskop, 1573—1669	33, 81
Lenander, Mathias, elev i Storskolan 1776	268
Lengren, Petrus Fredrik, elev i Storskolan 1763	237
Leonardo, Leo, neapolitansk kompositör av mässor och oratorier, 1694—1744	18
Lerbeckius, Ericus, apologist, död 1728	55, 98
Leuf, Anders, elev i Storskolan 1801	358
Leufgren, Peter, collega vid Storskolan, kyrkoherde 358, 360, 365, 366, 396, 397, 398, 399, 401, 402, 403, 404, 409, 412, 414, 415, 416, 418	
Leufstadius, Andreas Magni, rektor i Storskolan 1658, kyrkoherde i Weckholm 1669, död 1696	37, 47, 48, 54, 85, 97
Leufstedt, Carl Fr., elev i Storskolan 1779	282, 330
Lewenhaupt, Charles Emil, militär, politiker, 1691—1743	170
Levin, Hirsch, elev i Storskolan 1809	393
Levin, Israel, elev i Storskolan 1809	393
Levin, Kaufman, handlande i Stockholm	393
Lidberg, Carl Magnus, elev i Storskolan 1789, kirurgie studerande	341, 343
Liedberg (Lijdberg), Anders Bengtsson, borgmästare i byggningskollegium, 1725—1799	354, 355
Ligarius, romerskt namn, bekant genom Ciceros författarskap	52, 56, 59, 95, 99, 102
Liljander, Johan Hubert, jun., elev i Storskolan 1791	346, 347, 348, 358
Liljander, Carl, sen., elev i Storskolan 1791	347, 349, 352, 353, 354, 356, 357
Lilljenwalldh (Lilljenwalch), Carl Christian, kyrkoherde i Maria Magdalena, 1769—1845	406
Liljenvald, Christopher, elev i Storskolan; student 1786	331
Liljenvall, Carl Christian, elev i Storskolan 1781	286, 288
Linacer, Thomas, utg. av lärobok i latin i Basel 1530	19
Lindahl, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1804	364
Lindahl, Lars, elev i Storskolan 1783	289

Lindal, prästman, erhöill 1734 röster till kyrkoherdetjänsten i Nicolai	135
Lindberg, Carolus Johannes, elev i Storskolan 1734	132
Lindberg, Petrus, elev i Storskolan 1734	132
Lindblad, Adolf, elev i Storskolan 1805	365
Lindblad, Johan, elev i Storskolan 1792	347, 348
Lindblad, Carl Fr., elev i Storskolan; student 1774	247, 261
Lindblad, G. A., elev i Storskolan 1812	402, 406
Lindblom, Elias, elev i Storskolan 1788	337
Lindblom, P. J., elev i Storskolan 1812	404
Lindeberg, Anders, elev i Storskolan 1799	356, 358, 365, 383
Lindeberg, J. C., elev i Storskolan 1808	391, 393
Lindgren, Paul Fredrik, elev i Storskolan 1788	335, 341, 343, 344
Lindgren, Henrik Gabriel, elev i Storskolan; student 1815	411
Lindgren, Johan, elev i Storskolan 1763	237
Lindgren, Johannes, elev i Storskolan; student 1749	217
Lindgren, Nils, elev i Storskolan 1806	366
Lindlöf, Sven, elev i Storskolan 1801	359
Lindlöf, Johannes, elev i Storskolan; student 1758	22, 228
Lindman, C. G., elev i Storskolan 1810	395
Lindquist, P. G., elev i Storskolan 1810	397, 409
Lindqvister, Fredrik, elev i Storskolan 1785	330
Lindroth, Gustaf, elev i Storskolan; student 1778	266, 278
Lindström, Carl Fredric, elev i Storskolan; student 1806	340, 359—362, 364, 365, 367, 396
Lindström, Israel, elev i Storskolan 1779	282
Lindström, Lars, apologist, komminister i Nicolai, 1743—1809, kyrkoherde i Spånga och Järfälla	249, 252, 263, 266, 273
Lindströmer, Eric Magnus, konsistorienotarie, 1754—1804	340, 343, 346, 347
Lindwall, H. F., elev i Storskolan 1813	406, 411
Lingberg, Gustaf Adolf, elev i Storskolan 1783	289
Lingen, Reinhold Johan von, överstelöjtnant, 1708—1785	178
Littke, A. J., elev i Storskolan 1812	404, 405
Littke, Joh. Jacob, elev i Storskolan 1812	404, 406, 411
Liusberg, Laurentius, elev i Storskolan 1754	220
Livendahl, Carl Magnus, elev i Storskolan 1798	356, 357, 358, 359
Livius, Titus, romersk historieskrivare, 59 f. Kr.—17 e. Kr.	17, 314
Livonius, Petrus Joh., rektor vid Storskolan 1669, kyrkoherde i Färentuna 1675, död 1686	37, 38, 45, 47, 85
Ljung, G. A. T., elev i Storskolan 1812	402
Ljungblad (Jungblad), Bengt, kyrkoherde i Hedvig Eleonora, 1749—1834	345
Ljungblad, Olof, elev i Storskolan; student 1810	383, 385, 389, 390, 391, 397
Ljungdahl, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1795	352

Ljunggren, Thure, elev i Storskolan 1792	347
Ljunggren, Adam, elev i Storskolan; student 1813	387, 390, 393, 397, 400, 405, 416, 418
Ljungholm, Andreas Nils, komministeradjunkt i Nicolai, komminister i Jacob och Johannes, 1783—1848	415, 416
Ljungström (Jungström), C. M., elev i Storskolan 1808	390
Ljungström (Jungström), J. F., elev i Storskolan 1810	397
Ljungström (Jungström), P. A., elev i Storskolan 1807	389, 390
Lohe, Gustaf, mördad 1737	150
Lokström (Lökström), Johan Peter, elev i Storskolan 1787	334
Lovensson, Johan Abraham, elev i Storskolan 1781	286
Loverus, Andreas Erics, collega i Storskolan c:a 1640	29, 35, 36, 77, 83, 84
Lovisa Ulrica, drottning	182, 288
Lucanus, Marcus Anneus, romersk skald, 39—65 e. Kr.	17
Luden, Henric, elev i Storskolan; student 1738	161
Ludenus, calmariensis, vikarierande collega 1736	147
Luderhoff, Andreas Jonæ, skolmästare vid Ulrica Eleonora skola, kyrkoherde i Almunge 1687, död 1695	41, 44, 87, 89
Lund, Johannes Gabriel, elev i Storskolan; student 1763	237
Lundbäck, Fredrik, elev i Storskolan 1755	222
Lundberg, Anders P., f. d. skolmästare i Weckholms församling	416
Lundberg, Johan Gustaf, elev i Storskolan; student 1816	383, 385, 386, 389, 391, 412, 413
Lundberg, Johan Hindric, elev i Storskolan 1788	337, 340, 343, 344
Lundberger, Carolus, elev i Storskolan 1733, stipendiat	125, 127
Lundblad, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1812	404, 406, 411
Lundblad, Johan, elev i Storskolan 1814	409, 413
Lunden, Frideric, elev i Storskolan; student 1738	161
Lunden, Gabriel, elev i Storskolan; student 1738	161
Lundgren, Peter Gudmund, elev i Storskolan 1781	285
Lundgren, Johan, elev i Storskolan 1806	366
Lundgren, Jonas, elev i Storskolan 1752	213
Lundholm, Esaias, elev i Storskolan 1780	285
Lundholm, Johan, collega vid Storskolan, komminister i Ulrica Eleonora, hovpredikant, 1777—1857	398, 399, 403, 405, 408, 410
Lundin, Anders Fredrik, elev i Storskolan 1816	413
Lundin, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1816	413, 414
Lundin, Peter, elev i Storskolan; student 1785	280, 285, 330
Lundmarc, Adolph Samuel, elev i Storskolan; student 1763	237
Lundquist, A., elev i Storskolan 1814	409
Lundquist, Carl Magnus, elev i Storskolan; student 1814, vik. collega i Storskolan	387, 389, 390, 391, 393, 394, 397, 408, 415, 416
Lundquist, G. A., elev i Storskolan 1808	391
Lundquist, Johan, elev i Storskolan; student 1794	345, 346, 347, 348, 349, 350, 351

Lundquist, J. E., elev i Storskolan 1806	385, 386, 394
Lundquist, Petrus, respondens vid skoldisputation 1775	264
Luther, Carl Peter, elev i Storskolan 1815	411, 414
Luther, Martin, reformator, 1483—1546	13, 19, 63, 309, 310, 311, 315, 377, 378, 380, 416
Luther, Nils W., elev i Storskolan 1816	413
Lyckman, Johan, elev i Storskolan 1779	282
Lüdeke, Johann Anton, kyrkoherde i Tyska församlingen, 1772—1838	406, 408, 410, 412, 413, 417
Lyding, Ericus, elev i Storskolan; student 1730	58, 101, 102
Lysander (Lysandros), spartansk fältherre under peloponesiska kriget, c:a 450—395 f. Kr.	44, 89
Långström, Jonas Gustaf, elev i Storskolan 1801, stipendiat	359, 361
Löf, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1792	348
Löfstedt, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1781	286, 334
Löfström, elev i Storskolan 1785	330
Löhman, Anders Wilhelm, elev i Storskolan 1779	282
Lökström, Johan Peter, elev i Storskolan 1789, stipendiat, se Lokström!	341, 343
Lönborg, Anders, elev i Storskolan 1785	330
Lönngren, Johan A., elev i Storskolan 1817	414
Löwen (Loewen), Johann Jacobus, kompositör	48
Löwenhielm, Gustaf Carl Fredrik, militär, greve, diplomat, 1771—1856	303
Mælberg, Lars Peter, elev i Storskolan 1782	286
Magnusson, Jacob Elias, elev i Storskolan 1814	409, 413
Malm, Carolus, elev i Storskolan, död 1736	145
Malmberg, elev i Storskolan; student 1782	279, 287
Malmberg, Anders, elev i Storskolan 1801	359
Malmberg, Andreas, elev i Storskolan 1752	213
Malmberg, Jacob, elev i Storskolan 1784	290, 331, 334, 336, 338, 340
Malmberg, L. G., elev i Storskolan 1815	411
Malmstedt, Johannes, elev i Storskolan; student 1742	173
Malmsten, Peter Gustaf, elev i Storskolan, stipendiat 1804	364
Malmström, Lars Peter, elev i Storskolan 1797	354, 356, 361
Malört, Laurentius, donationskassör	38, 85
Manilius, romerskt släktnamn, förevigat i Lex Manilia	49, 50, 51, 57, 94, 101
Mann, Christian, elev i Storskolan; student 1777	257, 266, 270
Mannerstråle, Carl Wilhelm, elev i Storskolan; student 1806	362, 364, 366
Manutius, venetiansk boktryckarsläkt, vars främste medlem Aldus Manutius, 1450—1515, utgav upplagor av grekiska författare	45
Marcellus, romerskt familjenamn i släkten Claudius	52, 56, 95, 99, 129
Marcher (Markir), Johannes, rådman 1677, död 1708	51, 94
Marcus kopparslagare, donator till Storskolan 1634	30, 78

Mar(c)k, Lars Peter, elev i Storskolan 1780	285, 287
Maria Eleonora, drottning, Gustaf II Adolfs gemål, 1599—1655	78
Markan, Peter, elev i Storskolan 1790	342
Marmontel, Jean François, fransk författare, 1723—1799	379
Maro, Publius Vergilius, romersk skald, 70—19 f. Kr.	51, 92, 94
Martin, Elias, elev i Storskolan 1752, konstnär, 1739—1818	213
Martin, Johan Petrus, elev i Storskolan 1765	241
Martin V (Martinus), påve 1417—1431	20, 67
Matteus, apostel	19, 49, 92
Maurin, Carl, elev i Storskolan 1763	237
Maximus, Jonas, helsingius, rektor i Örebro skola i slutet av 1500-talet, lärare för Jacobus Bose Rudbeckius	33, 80
Medelberg, Johan Erik, elev i Storskolan 1815	411
Medelplan, Abraham, elev i Storskolan; student 1774	262
Meiland(us), Jacobus, musikutgivare. Hans <i>Cantiones Novæ</i> trycktes 1576	18
Meisner, J. F., elev i Storskolan 1813	406, 409
Meiter, Carl, elev i Storskolan 1814	409
Melanchton, Philippus, tysk teolog, Luthers medhjälpare, professor i grekiska i Wittenberg, 1497—1560	19
Melander, Simon, rektor vid Storskolan, kyrkoherde och prost i Gävle, 1684—1762	54, 55, 98, 109, 121, 125, 135, 176
Melchisedik, enligt traditionen en prästkonung i Jerusalem från för-israelitisk tid	275
Mellring, Anders, elev i Storskolan 1801, ägnade sig åt fältskärskonsten	359, 360, 361, 391
Mennander, Carl Fredrik, lärd, ärkebiskop, 1712—1786	277
Mer(c)kel, Adolph Fredrik, elev i Storskolan; student 1770	237, 241, 248
Messenius, Johannes, författare, historiker, 1579—1636	22, 70
Meves, Johan, elev i Storskolan 1765	241
Mika (Micha), profet	19
Mikael (Michael), den förnämste av ärkeänglarna, åt honom var Mikaelsmässan helgad	50, 93
Mitio (Micio), rollfigur i Terentius' <i>Adelphi</i>	31, 78
Micrander, Georgius Erics, rektor vid Uppsala skola 1600, kyrkoherde i Tierp 1611, 1595—1644	23, 71
Middag (Mittag), Lorentz Gustaf, elev i Storskolan 1797	354, 355, 356, 358, 359, 360
Mildberg (Millberg), Johan Peter, elev i Storskolan 1794	349
Milde, Carl Wilhelm, elev i Storskolan 1816	413
Miller, J. P., författare till en biblisk historia, översatt till svenska	311
Milo, Titus Annius, folktribun i Rom, försvarad av Cicero	51, 52, 56, 94, 95, 99
Miltiades, berömd atensk fältherre, död 489 f. Kr.	44, 89
Minellus (Minell), Jan, nederländsk skolman på 1600-talet, bekant för sina klassikerutgåvor till skolbruk	45

Moback, kamrerare i hovkontoret	253
Moberg, Laurentius, elev i Storskolan; student 1751	217
Moberg, Anders Bernhard, elev i Storskolan 1793	348
Modée, Johan Wilhelm, elev i Storskolan 1793	349
Modée, Carl Wilhelm, överståthållare, 1735—1798	354
Modin, Andreas, elev i Storskolan 1734, student samma år	132
Molin, Andreas, elev i Storskolan; student 1736, cantor vid Trivialskolan, död 1746	146, 151, 158, 159, 165, 170, 171, 172, 181, 185, 188, 189, 190, 199
Molitor, Lorentz Herman, elev i Storskolan 1806	385
Molitor, Valentinus, utgivare av musikalier	48
Montelius, Erik Augustin, elev i Storskolan 1784	290
Moses, gammaltestamentlig israelitisk ledare	89, 101, 103
Muhr, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1794	350, 352, 353
Munck, Petrus, teolog, biskop i Lund, 1732—1803	277
Murberg, Carl Samuel, elev i Storskolan 1790	342
Murberg, Johan, rektor vid Storskolan, en av de aderton i Svenska akademien, 1734—1805	272, 273, 275, 300, 335, 344, 346, 348, 350, 352, 353, 356, 365, 367, 373, 381, 382
Murberg, Johan Olof, elev i Storskolan; student 1793	332, 344, 346, 347, 348, 349, 351
Murberg, Jöns, skeppsbyggmästare, Johan Murbergs fader	275
Muréen, Olof, rektor vid Storskolan, 1704—1785	34, 82, 169, 173, 189, 207, 210, 218, 234, 235, 253, 277, 278, 329
Murena, Lucius Licinius, krigare, politiker, försvarades av Cicero	19
Murray, Andreas, kyrkoherde i Tyska församlingen, 1695—1771	182
Murray, Gustaf, kyrkoherde i Jacob och Johannes, pastor primarius, biskop i Västerås, 1747—1825	359, 403
Musselius, Christian, elev i Storskolan; student 1768	241, 245
Myrberg, Carl Eric, elev i Storskolan 1803	361
Myrman, Johannes, elev i Storskolan 1754	220, 228
Möllersten, Carl Christian, elev i Storskolan; student 1796	347, 350, 351, 352, 353
Möllerström, Carl Ulric, elev i Storskolan 1792	347, 349, 350, 351
Mör(c)k, Gustaf, elev i Storskolan 1798	355, 356, 357, 358
Naboth, enl. Gamla Testamentet en from man, som råkade i tvist med konung Ahab om en vingård	119
Näsmän, prost och kyrkoherde på Öland 1736	147
Nathorst, Johannes Theophilus, elev i Storskolan 1774	262
Naucerus, Simon Olai, rektor vid Storskolan, kyrkoherde i Enköping, 1570—1638	24, 72
Nemesius, biskop c:a 400 e. Kr., filosof	57, 100
Nensén, Pehr, kyrkoherde i Fransk-lutherska församlingen, kyrkoherde i Clara, 1711—1788	58, 101, 102, 223, 227, 232, 236

Neudorfius, Johann Georg, skriv- och räknemästare i Nürnberg, 1497—1563	46
Nicolai, Olaus, Sudermannus, collega 1634, fältpräst och regementspastor	29, 30, 76, 78
Nicolaus, skarprättare	15, 66
Nisser, Petrus, respondens vid skoldisputation 1775	264
Njurenus, Nicolaus, rektor vid Storskolan, död 1629	24, 26, 72, 74
Noblin, Johan, elev i Storskolan 1763	237
Noræus, Ericus, konsistorienotarie, kyrkoherde på Värmdö, 1639—1699	40, 42, 43, 87, 88, 89
Norberg, A., elev i Storskolan 1805	364, 391
Norberg, Andreas, elev i Storskolan; student 1734	125, 132
Norberg, J. E., elev i Storskolan 1801	358
Norberg, Magnus, elev i Storskolan 1755	222, 237
Norberg, P., elev i Storskolan 1798	356, 358
Nordberg, vik. collega i Ladugårdslands skola	285
Nordberg, Jöran, kyrkoherde i Clara och S:t Olof, 1677—1744	121, 135, 138
Nordberg, G. W., elev i Storskolan 1813	406, 411, 414
Nordblad, Ivar Abraham, elev i Storskolan; student 1816	406, 409, 412
Norden, Georg, elev i Storskolan; student 1754	220
Norderling, generalkonsul	416
Nordman, Gustaf, elev i Storskolan; student 1768	245
Nordstedt, Gustaf, komminister i Jacob och Johannes, kyrkoherde i Odensala och Husby-Ärtinghundra, 1683—1757	135
Nordstén, Johan, elev i Storskolan 1804	362, 364, 365
Nordström, C. Abraham, elev i Storskolan; student 1813	390, 393, 397, 400, 406, 407
Nordström, Simon Olof, elev i Storskolan 1808	390, 393, 401, 404, 406
Norman, Gustaf, elev i Storskolan 1763	237
Norman, Johan, elev i Storskolan 1776	268
Norman (Norrman), Johan, elev i Storskolan; student 1780	279, 283
Nyberg, Albert, elev i Storskolan; student 1817	404, 406, 411, 414, 416
Nyberg, H. L., elev i Storskolan 1817	414
Nyström, Petrus Olaus, elev i Storskolan 1763	237
Nyström, Adolph, elev i Storskolan 1798	355, 356, 362, 365
Nyström, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1807	389, 390, 391, 394, 400
Nåthberg, Daniel Leopold, elev i Storskolan 1817	414
Odhelius, Theodor Laurentius (Thore), collega vid Trivialskolan, vik. rektor under O. Muréens tjänstledighet, kyrkoherde i Flo socken i Västergötland	147, 152, 154, 156, 159, 163, 193, 195, 220, 221
Odyssevs (Ulysses), huvudpersonen i den forngrekiska hjältedikten Odusseen	28, 76
Olai, Helena, gift med Jacob Boose Rudbeckius	33, 81

Olai, Michael, Umensis, collega till 1634, flyttade därefter till Dorpat	26, 30, 74, 78
Olai, Nicolaus, Bothniensis, ordf. i Uppsalakollegiet, läsemästare vid Stockholmskollegiet, ärkebiskop, c:a 1550—1600	23, 70
Olai, Nicolaus, kongl. kamrerare 1631	28, 76
Olai, Thoreus, notarius	30, 77
Olai, Zacharias, elev i Storskolan 1673	43, 88
Olin, Petrus Adam Emanuel, elev i Storskolan; student 1777	257, 270
Olofsdotter, Anna, Olaus Muréens moder	193
Olofsson, Johan, Holmiensis, konsistorienotarie, kyrkoherde i Hedvig Eleonora, död 1728	54, 98
Omeisius (Omeis), M. D., professor i Altdorf, 1646—1708	164, 165, 169, 172, 178, 187
Omnberg, Christian Abraham, collega vid Storskolan	163, 181, 185, 188
Ophoff, Carl Adolph, elev vid Storskolan; student 1804	361, 362, 363
Opitz, H., teologie professor i Kiel, utg. av hebr. lexikon, 1642—1712	142
Opsopæus, Henricus (Johannes), rektor vid Storskolan 1601, kyrkoherde på Norrmalm c:a 1590, död 1596	23, 71
Oreus, elev i Storskolan; student 1733	131
Orlando, se Lasso di, kapellmästare vid Vatikanen, kompositör, 1532—1594	18
Orling, C. G., elev i Storskolan 1815	411, 413
Ortman, Carl Fredrik, elev i Storskolan; student 1777	257, 266, 270
Ovidius, Publius Ovidius Naso, romersk skald, 43 f. Kr.—17 e. Kr.	28, 47, 76, 91, 312, 314
Oxelberg, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1801	359
Oxenstierna, Johan Gabriel, greve, riksmarskalk, skald, 1750—1818	381
Palm, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1784	290
Palm, Otto, elev i Storskolan; avgick till gymnasiet i Borgå 1729	57, 100
Palmberg, elev i Storskolan 1801	358
Palmberg, F. W., elev i Storskolan 1810	395
Palmgren, Johan Eric, elev i Storskolan; student 1806	357, 358, 359, 361, 362, 364, 367
Palmgren, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1817	411, 414
Palmquist, Fredrik, major, läroboksförfattare	315
Palmstierna, Nils, friherre, riksråd, 1696—1766	196
Palon, C. I., elev i Storskolan 1813	405
Paminger(ius), Leonhard, musiker, kompositör, verksam i Passau under 1500-talets senare hälft	18
Papke, Carl, präst	134
Pauli, Ericus, skolmästare i Stockholm 1598, död före 1609	23, 71
Pauli, Simon, läroboksförfattare	91

Pauliander, Abraham, collega vid Storskolan, rector i Jacobs skola 1737, död 1745	55, 98, 108, 138, 147, 148,	188
Paulinus, Laurentius (Gothus), biskop i Strängnäs, ärkebiskop, 1565—1646	23, 25, 35, 71,	82
Paulinus (Pauli), Petrus, rector vid Johan III:s collegium på Gråmunkeholmen och i Storskolan, kyrkoherde i Nicolai 1585, 1550—c:a 1594		23, 71
Paulus, apostel	12, 28, 46, 47, 56, 58, 62, 91, 101, 139, 145, 169, 178, 187,	314
Pents (Bents, Pens, Bens), Christian, elev i Storskolan; student 1794	344, 348, 349, 350,	351
Peplier, författare till en fransk grammatik	342, 378,	379
Pergolese, Giovanni Battista, italiensk tonsättare, 1710—1736		267
Persson, Hans (Pedersson, Johan), stadsskrivare i Örebro, fader till Petrus Johannis, Johannes Johannis och Jacobus Boose Rudbeckius		32, 80
Petrejus, Joel Jacob, kyrkoherde i Finska församlingen, kyrkoherde i Maria Magdalena, 1732—1804		283
Petrejus, Joel Jacob, elev i Storskolan; student 1784	280, 285,	289
Petri, Abel, collega i Storskolan, kyrkoherde i Örebro, död 1614	23,	71
Petri, Carolus (Dalecarlus, Hedemorensis), skolmästare i Stockholm 1595, kyrkoherde i Nicolai och Solna 1600, död 1603	23,	71
Petri, Laurentius (Nericus), ärkebiskop, 1499—1573	22,	70
Petri, Nicolaus, elev i Storskolan 1673	43,	88
Petrus, apostel	46, 47, 59, 91,	102
Pettersson, Abraham, kyrkoherde i Riddarholmen och Bromma, 1724—1763	213, 223, 227,	232
Peucer, Casparus, läroboksförfattare		45
Phædrus, grek, Faidros, fabeldiktare verksam c:a 20—40 e. Kr.	377,	378
Pihl, Eric Gabriel, elev i Storskolan 1794	352, 353,	354
Pihl, Johan G., elev i Storskolan 1814	409,	413
Philemon, adressat till ett av Pauli brev	56,	99
Pihlgren, Carl Eric, elev i Storskolan 1783	289, 290,	332
Pihlström, J. P., elev i Storskolan 1808		391
Plaanberg, Petrus, elev i Storskolan; student 1742		173
Plenning, Johan, läroboksförfattare	207, 211, 286, 331, 339,	342, 344, 379
Plinius, Gajus Secundus, romersk författare, 62—113 e. Kr.		380
Plutarchus, grekisk filosof och författare, c:a 50—120 e. Kr.	17,	314
Polybius, grek. Polybios, grekisk statsman, militär och historiker, c:a 201—120 f. Kr.		18
Pomp, P. A., elev i Storskolan 1815		411
Poppelman, Nils, stadssekreterare i Stockholm, död 1745		168
Portuan, Laurentius (Gesticus), collega vid Storskolan, kyrkoherde i Katarina, 1701—1770	59, 102, 107, 113, 126, 213,	236
Pousette, collega i Clara		365

Pousette, Carl, elev i Storskolan; student 1813		408
Prætorius, Laurentius, rector vid Uppsala skola i slutet av 1500-talet		23, 71
Praul, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1800		357
Prochæus, Henric Johannes, komminister och kyrkoherde i Finska församlingen, 1694—1746		127
Profius (Profe), Ambrosius, musiker, kompositör, 1589—1661		48
Pufendorf, Samuel von, historiker, rättsfilosof, 1632—1694		177
Qvarnström, Andreas, elev i Storskolan; student 1729	57,	100
Quarnström, Eric Gustaf, elev i Storskolan 1794		350
Quillström, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1793	348,	350
Quist, Lars Daniel, collega vid Storskolan	240, 249,	251
Raab, A. A., elev i Storskolan; student 1809	383, 385, 389, 390,	392, 393
Racine, Jean, fransk diktare, 1639—1699		277
Raimundus från Penaforte, ärkebiskop i Tarragona, författare till det mycket berömda verket "Summa de poenitentia"		19
Rebeccha, kommedi spelat i Storskolan 1635		31, 78
Regius, Henricus, professor i Utrecht, 1598—1679		45
Reimer(t)s, Carl Jacob, elev i Storskolan 1798	356, 357, 358,	359
Reimers, Anders Pettersson, rådmän i Stockholm, 1727—1816		355
Reinerus, Ambrosius, utgivare av musik: Sacra cantiones		48
Renhorn, Olof Bidenius, commissarie, borgmästare i Arboga, politiker, 1706—1764		173
Rhenius, Johannes, utgivare av språkvetenskapliga arbeten — 1600-talet		46
Rhyzelius, Andreas Olavi, teolog, historiker, biskop i Linköping, 1677—1761		135
Richnau, Johan Daniel, rådmän i Stockholm, 1730—1801		355
Ringquist, Claes Arvid, elev i Storskolan 1814	409,	413
Risbak, Carolus Friedericus, elev i Storskolan; student 1742		171
Risberg, Petrus, elev i Storskolan; student 1770		248
Rising, Petrus, elev i Storskolan 1752	213,	220
Riviere, De la, fransk ekonomisk och pedagogisk författare		277
Robeck (Robäck, Robäck), justitieborgmästare i Stockholm	226, 227,	232, 236, 240, 274
Roland, Johan, rådmän i Stockholm 1732		119
Roman, Johan Helmich, kompositör, "den svenska musikens fader"		192
Romberg, Johan Christopher, elev i Storskolan; student 1787	288,	290, 334
Roos, Hans Jacob, elev i Storskolan 1786		332
Ros, Petrus, elev i Storskolan; student 1758	220,	228
Rosén, Gabriel, kyrkoherde i Riddarholmen och Bromma, 1720—1784		248

Rosenadler, Carl Albrekt, kansliråd, statssekreterare, 1717—1799	291
Rosengren, Fredrik, elev i Storskolan; student 1768	241, 245
Rosenhane, Schering, kansliråd, baron, 1754—1812	392
Rosenstein, Carl von, ärkebiskop, 1766—1836	420
Rosenstein, Nils von, kansliråd, statssekreterare, 1752—1824	381, 416
Rothman, Anders, cantor vid Storskolan, sjungare vid Storkyrkan	349, 354
Rothovius, Carl Fredrik, elev i Storskolan; student 1767	244
Rotterdamus, Erasmus, humanist, nydanare av grekstudiet, 1466—1536	19, 46
Rudbeck, Olof, botanist, språkforskare, 1660—1740	194
Rudbeckius, Christina, dotter till Jacobus Boose R. i hans första gifte med Helena Olai	33, 81
Rudbeckius, Disa, dotter till Jacobus Boose R. i hans andra gifte, gift 2:a gången med akademiboktryckaren Henrik Curio (1630—1691) som tryckte Olaus Rudbeckius' Atlantica	34, 81
Rudbeckius, Gertrud Andreæ, Jacobus Boose Rudbeckius' andra hustru	34, 81
Rudbeckius, Jacobus Boose, lärare vid adelsskolan, Collegium Illustre 1628, rector vid Trivialskolan 1630, 1583—1640, broder till Petrus och Johannes Rudbeckius, gift 1. med Helena Olofsdotter, död 1633; barn: Olaus, Christina, Thora; gift. 2. med Gertrud Andersdotter (Andreæ); barn: Jugo, Disa	24, 26, 28, 32, 34, 35, 72, 74, 75, 80, 82, 83
Rudbeckius, Johannes Johannis d. ä., biskop i Västerås, 1581—1646, broder till Petrus och Jacobus Rudbeckius	33, 35, 80, 81, 83
Rudbeckius, Jugo, son till Jacobus Boose Rudbeckius	34, 81
Rudbeckius, Nicolaus, kyrkoherde i Nicolai, biskop i Västerås, 1622—1676, son till Johannes Johannis Rudbeckius	40, 87
Rudbeckius, Olaus, son till Jacobus Boose Rudbeckius	33, 81
Rudbeckius, Petrus Johannis d. ä., professor i Uppsala, kyrkoherde i Köping, psalmdiktare, gift med Brita Andersdotter, broder till Johannes och Jacobus Rudbeckius	33, 80, 81
Rudbeckius, Thora, dotter till Jacobus Boose Rudbeckius i hans första gifte med Helena Olai	33, 81
Rudenschöld, Carl, greve, riksråd, 1698—1783	258
Ruder(s), Carl Israel, elev vid Storskolan, präst, reseskildrare	265, 278
Rundberg, Johan Hindrik, elev i Storskolan 1800	358, 383
Rundberg, Jacob Ludvig, elev i Storskolan; student 1786	286, 288, 330, 331
Rundblom, Carl Fredrik, elev i Storskolan; student 1815	404, 406, 411
Rundborg (Runborg), Lars Gustaf, elev i Storskolan 1793	349, 351, 352, 355, 356, 357, 358, 365, 384
Runström, Christopher, elev i Storskolan 1796	353
Ruth, gammaltestamentlig personlighet	59, 103

Rydberg (Ryberg), Olof Fredrik, elev i Storskolan; student 1785	282, 286, 330
Rydberg, elev i Storskolan 1786	332, 340, 342
Rydin, Carl Gustaf, elev i Storskolan; student 1770	248
Ryding, Adolph, elev i Storskolan 1792	346, 347, 349, 352
Ryding, Eric, elev i Storskolan 1796	353
Rydellius, Andreas, biskop i Lund, 1671—1738	135, 159
Ryman, Olof, elev i Storskolan 1747	200
Ryman, Petrus, elev i Storskolan; student 1749	217
Råfelt, Eric Gustaf, son till landshövdingen i Vänersborg	276
Råfelt, Johan, son till landshövdingen i Vänersborg	276
Rönbeck, Jöns, prost och kyrkoherde i Hälsingborg, 1685—1740	135, 147, 152
Rönmarck, Nicolaus, elev i Storskolan; student 1753	217
Sæf, Johannes, elev i Storskolan; student 1751	217
Sællbom, informator för Johan Murberg	275
Sagittarius, Henricus, kompositör, utgivare av Symphoniæ Sacræ	48
Sahlberg, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1804	364
Sahlberg, Carl Fredric, elev i Storskolan; student 1788	286, 288, 330, 334, 336
Sahlstadius, Matthias, elev i Storskolan; student 1750	186, 217
Sahlström, Eric, elev i Storskolan 1805	365
Salborg, Carl Fredric, elev i Storskolan 1774	262
Sallander, Lorens Peter, elev i Storskolan 1798	356
Salomo, Davids son, gammaltestamentlig konung	28, 76
Salomon, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1763	237
Sal(l)ustius, Gaius Crispus, romersk historieskrivare, 86—35 f. Kr.	44, 45, 89, 377, 380
Samuel, gammaltestamentlig profet	44, 56, 59, 89, 103
Sandberg, Johan Eric, elev i Storskolan 1800	357
Sandborg, Carl Erik, elev i Storskolan 1779	282
Sandelius, Laurentius Benedicti, komminister i Riddarholmen, komminister i Nicolai, 1637—1673	40, 42, 87, 88
Sandelin, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1797	354
Sander, Fredric Jacob, elev i Storskolan 1784	290, 332
Sandman, Anders Peter, elev i Storskolan 1792	347, 354
Sandmark, Carolus, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Sandmark, Johannes Fredrik, elev i Storskolan; student 1777	270
Sandvall, Lars Fredrik, elev i Storskolan 1792	346
Schantz, von, fru, ägare av hus på Riddarholmen	301
Schantz, A. G. von, elev i Storskolan 1808	391
Schantz, M. F. von, elev i Storskolan 1814	409
Scharp, Johan, elev i Storskolan; student 1813	406, 407
Schedin, Gustaf, bruksbokhållare, en av stora daldansens ledare	181
Scheffer, Carl Fredrik, greve, riksråd, 1715—1786	277, 299

Schefferus (Schepperus), Ericus, prost på Värmdön, 1686(?)—1727	126
Sc(h)eibler, Christopher, författare till filosofiska arbeten	46
Scheidt, Samuel, hovorganist i Halle, kompositör, 1587—1654	47
Scherbeck, Johan Paullus, jun., elev i Storskolan 1792	348, 349
Scherbeck, Gustaf Adolph, elev i Storskolan; student 1794	345, 346, 347, 348, 349, 350, 351
Scherer, Sebastian Anthonius, kompositör i slutet av 1600-talet	48
Schernicau, Paul Diedrich, director cantus, död 1758	198, 199, 200, 206, 213, 227, 229
Schillén, Gustaf, vik. collega vid Storskolan, collega vid Hedvig-Eleonora skola	361, 388, 395
Schnell, Christian Henric, elev i Storskolan; student 1754	220
Schomerus, Petrus Andreae, teol. lektor vid Stockholms gymnasium 1643, kyrkoherde i Riddarholmen, kyrkoherde i Danmarks församling, superintendent i Kalmar, 1607—1660	36, 84
Schop, Johan, kompositör, utgivare av konserter 1680	48
Schröckh, Johann Matthias, tysk historiker, professor i Leipzig och Wittenberg, läroboksförfattare	342, 344, 379
Schröder, Georg (Jöran) Claes, kyrkoherde i Nicolai, biskop i Karlstad, 1714—1773	135, 212, 213, 214, 215, 217, 221, 223, 224, 225, 227, 228, 230, 232, 237, 238, 240, 242, 245, 248, 368
Schröderheim, Jöran, elev i Storskolan; student 1805	362, 364, 365
Schubert, Carl Erik, elev i Storskolan 1816	413
Schultz, Carolus, stipendiat vid Storskolan; student 1736	127, 141, 146
Schultz, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1789	340
Schultz, C. P., elev i Storskolan 1817	414
Schwan, Carl Peter, stipendiat i Storskolan 1801	358
Schyberg, Sven Gustaf, elev i Storskolan; student 1812	396, 402
Schylander, C. Fr., elev i Storskolan 1812	402
Schylberg, Petrus, teol. professor i Uppsala, biskop i Skara	159, 194
Schytz, vik. cantor och cantor vid Storskolan	338, 340
Schönberg, Anders, kansliråd, historiker, 1737—1811	300
Schöne, Gustaf, elev i Storskolan 1787	334, 336, 338, 340, 341, 343, 344, 345
Schöne, Gustaf, elev i Storskolan 1817	414
Schönstedt, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1801	359
Scipio, Publius Cornelius, romersk statsman och krigare, 235—183 f. Kr.	211
Scotus, se Duns Scotus, Johannes	18
Scrodingh, Fredric, notarie i Münsters stift c:a 1418	21, 69
Sebaldt, Carl Fredrik, politiker, justitieborgmästare i Stockholm	274, 278, 289
Sebell, Carl August, elev i Storskolan 1815	411
Segerström, Johannes, elev i Storskolan 1731	108
Sellius (Sælle), Thomas, kompositör, död 1663	48
Sellqvist, Abraham, elev i Storskolan 1806	385

Sepelius, Martin Nathanael, rektorsvikarie 1766—1767	243
Severus, Sulpicius, gammalkristen författare, förf. till det berömda arbetet <i>Chronicorum libri duo</i> , död c:a 420	45, 88, 89
Seybold, förf. till en bekant lärobok: <i>Officina Virtutum</i>	130, 134, 140
Siberg, Erik, erhöill röster vid kyrkoherdeval i Nicolai 1734, kyrkoherde i Katarina, 1688—1746	135
Sigismund, konung i Sverige och Polen, 1566—1632	22, 70
Sigtunius, Johannes Erici, konsistorienotarie, vik. rector vid Storskolan, kyrkoherde i Arboga	45, 47, 90, 91
Silentz, Johan Abraham, elev vid Storskolan; student 1774	262
Silfverdahl, Carl Fredric, elev i Storskolan 1794	350, 352, 353
Silfverhæst, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1788	335, 340
Sjöberg, A. M., elev i Storskolan 1816	413
Sjöberg, J., elev i Storskolan 1815	411
Sjögren, Carl Magnus, elev i Storskolan; student 1774	247, 262
Sjögren, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1806	383, 385
Sjöman, Nils Gottfrid, elev i Storskolan 1796	353
Sjöström, Johan, elev i Storskolan; student 1796	349, 350, 351, 353
Skepperus (Schepperus), Ericus Olai, skolmästare i Stockholm, kyrkoherde i Stockholm, senare i Uppsala och Enköping	22, 70
Skinnerus, Ericus Jacobi, professor i Uppsala, vik. rector i Stockholm, död 1597	23, 71
Skoglund, Carl Gustaf, elev i Storskolan; student 1784	280, 282, 286, 290
Skoglund, Johan Wilhelm, elev i Storskolan 1778	280, 282, 286
Sleidanus, Johannes, tysk historieskrivare, läroboksförfattare, 1506—1556	19
Sluterus, Joachim, teologisk författare, död 1532	46
Smedberg, Anders, elev i Storskolan 1810	396
Smedberg, Anders, rådmän i Stockholm, 1695—1763	205
Sockolovskij, Gabriel, elev i Storskolan 1805	365
Sockorlovskij, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1816	413
Socrates, atensk filosof, 469—399 f. Kr.	314
Sohlberg, Peter, elev i Storskolan 1778	280, 285
Soilander, Petrus, elev i Storskolan; student 1737	127, 150, 154
Soldan, fru, ägare av hus invid Storskolan 1732	116
Solders, Severin, rektor i Beskowska skolan i Stockholm	3
Sollenius, vik. collega, collega i Hedvig Eleonora skola	332, 334, 340, 358, 373
Soncinas (Soncinates), Paulus, läroboksförfattare	18
Sparre, Carl, friherre, militär, politiker, överståthållare, 1723—1791	258, 281, 299, 304, 354, 382
Sparre, Carl Gustaf, militär, riksråd, landshövding, 1688—1741	169
Sparre, Fredrik, riksråd, rikskansler, 1731—1803	299
Sparman, Johannes, collega vid Storskolan, kyrkoherde, 1676—1716	54, 55, 97, 98, 378

Sparman, Anders, naturforskare, vik. collega vid Storskolan	358
Sperling, J., professor i Wittenberg, 1603—1658	43, 46, 49, 51, 88, 92, 94
Sphæra, Johan, författare, läroboksgivare	19
Spiring, Peter, elev i Storskolan; student 1791	334, 336, 338, 340, 341, 343, 344, 345
Spongberg, Johan, elev i Storskolan; student 1816	412, 413
Sporron(g), elev i Storskolan; student 1782, vik. cantor	279, 287, 333, 338
Stadig, Emanuel, elev i Storskolan 1782	287
Stadig, Johan Jacob, elev i Storskolan; student 1784	282, 285, 290
Stadlmeyer, Johannes, kompositör från 1600-talets förra hälft	48
Stadtlander, Carl Jacob, elev i Storskolan; student 1773	257
Stadtlander, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1811	401
Staf, Johannes, elev i Storskolan 1752	213, 220
Stafverberg, Johan Fredric, elev i Storskolan 1816	409, 413
Stagnell, Peter, elev i Storskolan; student 1794	337, 340, 343, 346, 347, 348, 349, 351
Startus, Petrus, elev i Storskolan; student 1728	56, 99
Stefan från Wåla, notarie och sånglärare 1728	55, 98
Steinmann, Christoph, utgivare av motetter	48
Stenbeck, Petrus, filosofie magister, partiell rektorsvikarie för Olof Muréen	235
Stenberg (Stenborg), Carl, elev i Storskolan 1763	237
Stephanus, S. J., professor vid Sorö akademi, 1599—1650	130
Stephanus, Carolus, fransk boktryckare, 1504—1564	45
Steuchius, Ioannes (Jöns), professor, superintendent i Karlstad, ärkebiskop, 1676—1742	107, 173
Stiernman, O. O., överhovpredikant, 1685—1767	135
Stierna, Adolph, elev i Storskolan 1755	222
Stierner, Laurentius, konsistorienotarie i Stockholm, 1700—1767	141
Stiernstedt, Carl Johan, friherre, militär, ämbetsman, riksråd, 1686—1753	196
Stille, Johan Nils, elev i Storskolan 1793	348
Stjärnman (Stiernman), Nicolaus, rector vid Storskolan c:a 1676	44, 45, 47, 54, 90, 97
Stoll, Johan, elev i Storskolan 1755	222
Stolpe, Chr. Maur., elev i Storskolan; student 1818	417
Stolpe, Georg, kyrkoherde i Finska församlingen, 1778—1852	406, 410, 413, 414, 416, 417, 418
Stolpe, Johan Gabriel, elev i Storskolan; student 1816	412, 413
Stras, Lorents, elev i Storskolan 1792	347
Stras, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1792	347
Streling, Johan, professor, kontraktsprost, språkman, 1693—1773	377, 378
Stricker, Johan, komminister i Nicolai, 1695—1730	126

Stridsberg, Carl, lärare för Gustaf IV Adolf, lektor i Härnösand, 1735—1819	369, 380
Ström, Johannes, filosofie magister, collega vid Storskolan från 1737, kyrkoherde i Alsike församling	156, 159, 163, 164, 181, 185, 188
Ström, Eric, rådman, borgmästare, 1726—1797	168, 170, 210, 213
Ström, Jacob Ulric, elev och stipendiat vid Storskolan 1797	353, 354
Strömberg, C. G., elev i Storskolan 1808	392
Strömer, Mårten, matematiker, astronom, läroboksförfattare, 1707—1770	315
Strömfelt, Carl Johan, elev till Olof Muréen	194
Strömfelt, Otto Reinhold, ämbetsman, president i Svea hovrätt, 1679—1744	147
Strömner, Johan Christopher, elev i Storskolan 1778	280, 286, 288, 331
Stähle (Ståle), Staphan, cantor scholæ 1731, död 1737	108, 151, 158
Stålpe, Georgius, elev i Storskolan; student 1732	123
Sundberg, Peter, elev i Storskolan 1782	287, 290
Sundberg, Carl Anton, elev i Storskolan 1806	385
Sundell, Nils Henrik, elev i Storskolan 1809	394, 401
Sundius, Nicolaus (Nils), komminister i Nicolai, 1687—1761	156
Sundius, collega i Storskolan, skolmästare i Jacob 1762	229, 234
Sundius, Olof, filosofie magister, vik. collega 1795	351, 355
Sundling, Anders, elev i Storskolan; student 1785	280, 285, 287, 330
Sundling, Carolus, elev i Storskolan; student 1734	125, 132
Sundling, Johan Gustaf, elev i Storskolan; student 1778	266, 278
Sundman, Johan Fredrik, elev i Storskolan 1801	358
Sundqvist, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1810	397, 401
Sundström, Johan Georg, elev i Storskolan, avgångstestimonium 1810	390, 391, 396
Sundström, Petrus, elev i Storskolan 1752	213
Swahn, Eric, elev i Storskolan; student 1753	217
Swahn, Lars, collega vid Storskolan 1817	415, 417
Swan, Olof Arvid, sen., elev i Storskolan 1799	357
Swan, Johan Gustaf, jun., elev i Storskolan 1799	357
Swan, Georg, elev i Storskolan; student 1738	161
Svan, Zacharias, elev i Storskolan 1755	222
Swanberg, Amund, elev i Storskolan; student 1736	125, 146
Swanberg, Per Gustaf, elev i Storskolan 1792	347
Swarth, Andreas, elev i Storskolan; student 1746	171, 184, 190, 216
Svarth, Johannes, elev i Storskolan; student 1743	177
Swartz, A. F., elev i Storskolan 1813	406
Swebilius, Olaus, kyrkoherde i Nicolai och Solna, biskop i Linköping, ärkebiskop, 1624—1700	41, 42, 43, 88, 129, 141, 310, 311, 315, 377, 378, 380
Svennerberg, elev i Storskolan 1763	237
Svinefoot, Johannes, collega infimus 1639, fältpräst	32, 80

Svinnick, Andreas, rector vid Storskolan till 1613, flyttade därefter till Enköping	24, 72
Särnsten, studiosus, roslagus, biträdde vid disputation 1789	339
Söderberg, Andreas, elev i Storskolan 1781	286
Söderberg, Gustaf, elev i Storskolan 1794	350, 351, 352
Söderbom, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1798	355
Södergren, Abraham, elev i Storskolan 1813	405
Södergren, C. B., elev i Storskolan 1808	391
Södergren, F., elev i Storskolan 1808	391
Söderholm, Anders, elev i Storskolan; student 1791	338, 340, 341, 343, 344, 345
Söderling, Gabriel, elev i Storskolan; student 1743	177
Söderling, Johannes, elev i Storskolan; student 1731	108
Söderman, Johan Olof, elev i Storskolan 1801	358
Söderman, Eric, elev i Storskolan 1755	222
Söderman, Johan Fredrik, elev i Storskolan; student 1817	397, 404, 409, 414, 416
Söderstedt, Claes Fredric, elev i Storskolan 1782	286
Söderström, Johan, elev i Storskolan 1796	353, 386
Söderström, E. W., elev i Storskolan 1812	404, 409
Sörling, Johan Olof, elev i Storskolan 1789	341, 343
Sörling, Eric, elev i Storskolan; student 1767, kyrkoherde i Villberga, död 1809, se även Hörlling!	244
Tam(m)elin, H. J., elev i Storskolan 1813	406, 409
Taube, Wilhelm Ludvig, friherre, landshövding, död 1750	196
Taube, Carl Edvard, friherre, ordensbiskop 1746—1785	287, 302, 330
Tauman, Olof, elev i Storskolan; student 1765	241
Tegman, Thure, elev i Storskolan; student 1749	217
Tellberg, Gustaf Adolph, elev i Storskolan; student 1796	345, 346, 347, 349, 350, 351, 352, 353
Tellberg, Johan Eric, elev i Storskolan; student 1773	257
Terentius Afer, Publius, romersk komediförfattare, c:a 190—159 f. Kr.	31, 46, 56, 57, 78, 99, 100
Tersmeden, Jacob, assessor, ägare till Ramnäs bruk, 1712—1767	276
Teschner, Georgius, elev i Storskolan; student 1731	108
Tessin, Carl Gustaf, hovintendent, greve, 1695—1770	136
Thegman, Tolle, elev i Storskolan 1747, primus, orator i skolan	199
Thegner, Olaus, justitieborgmästare i Stockholm, 1615—1689	40, 41, 42, 43, 46, 49, 87, 88, 89, 91, 92
Thelin, Anna Maria, gift Holmberg, maka till collega Johan Christian Holmberg	171
Thelin, Lars Erik, elev i Storskolan 1817	414
Themistokles, atensk fältherre och statsman, c:a 525—460 f. Kr.	44, 89
Thenstedt, Nathanael, grundare av Thenstedtska skolan i Stockholm, kyrkoherde i Stora Tuna, 1731—1808	303

Theodoros Studites, grekisk teolog och religiös diktare, 759—826	19
Thierzen, M., elev i Storskolan 1813	406
Thorell, Carl Jan (Jan Carl), vik. collega — för Johan Murberg	334, 335, 336, 342, 373
Thorell, Johan, lektor vid Gävle gymnasium	275
Trasybulos, atensk fältherre och politiker, död 389 f. Kr., skildrad av Cornelius Nepos	44, 89
Thunmark (Tunmark), Johan Reinhold, elev i Storskolan 1801	358, 359
Tiderus, Arvidus Johannes, kyrkoherde i Väckelsång i Växjö stift, död 1656, utg. av latinsk grammatik	42, 56, 60, 88, 99
Tilæus (Tilaceus eller Tilas), Ericus, kyrkoherde i Katarina, 1633—1688	49, 50, 92, 93
Tillander, Johan, elev i Storskolan; student 1784, komminister i Ulrica Eleonora, 1764—1814	285, 290
Tillæus, Olof, kyrkoherde i Fransk-Lutherska församlingen, 1704—1762	185, 197, 210, 217
Timan, Gustaf Fredrik, elev i Storskolan; student 1778	262, 278
Timotheus, adressat till ett av Pauli brev i Nya Testamentet	51, 99, 148
Tingberg, A. L., elev i Storskolan 1815	411
Tingberg, Bengt Fridrich, elev i Storskolan; student 1818	406, 411, 417
Tingberg, I. I., elev i Storskolan 1813	406
Titus, adressat till ett av Pauli brev i Nya Testamentet	56, 59, 99, 102
Tjäder, E. G., elev i Storskolan 1813	406, 411
Tornqvist, Johan Eric, elev i Storskolan 1780	285
Torpadius, Elias, justitieborgmästare i Stockholm, 1680—1747	165
Torsell, Johan Fromholdt, elev i Storskolan 1787	333
Trobenius (Frobenius), Hieronymus, utgivare av en Livius-edition 1534, bokhandlare i Hamburg, se Frobenius!	17
Troil, Uno von, pastor primarius, biskop i Linköping, ärkebiskop, 1746—1803	281, 287, 299, 301, 368
Troilius, Samuel, kyrkoherde, biskop i Västerås, ärkebiskop, 1706—1764	210, 227, 232, 238
Troilius, Uno, elev och stipendiat vid Storskolan 1733	125, 127
Trundman, Dietericus, elev i Storskolan; student 1737	150, 154
Trysén, Carl Peter, collega i Storskolan, kyrkoherde i Enköpings Näs, 1781—1863	408, 409, 410, 415, 416
Trysén, C. W., collega vid Storskolan	415
Trysén, Johan Gustaf, collega vid Storskolan	388, 396, 398, 402, 403, 404, 408, 415
Trystadius, Johannes, elev i Storskolan; student 1729	57, 100
Tullvin (Tullvén), Olof Fredrik, elev i Storskolan 1789	340, 342, 343
T(h)unander, Carl Fredric, elev i Storskolan 1801	359
Tönjesson (Töjesson), Hinrik, Stockholmsborgare på 1630-talet, donator till Trivialskolan	16
Törlling, Samuel, kyrkoherde i Maria, sedermera i Nicolai, 1662—1718	55, 98, 124, 144

Törne, rådman i Stockholm 1747	197
Törner, Fabian, professor i Uppsala	194
Törner, Johan, lektor i Linköping, prost, 1712—1790	339, 379
Törne(r), Michael, borgmästare i Stockholm, 1638—1694	49, 92
Törner (Törn, Torner), Sven, rådman i Stockholm, 1620—1694	42, 43, 46, 88, 91
Törneros, Johan E., elev i Storskolan 1816	413
Törngren, Jacob, elev i Storskolan 1755	222
Törning, Christian, komminister i Nicolai, kyrkoherde i Riddarholmen och Bromma, 1701—1741	147, 150, 151, 153, 159
Törnqvist, Abraham, jun., elev i Storskolan 1794	350, 352, 353, 354
Törnqvist, Johan, sen., elev i Storskolan 1790	343, 345, 346, 347, 348, 350, 351, 352
Udén, Johan, elev i Storskolan; student 1786	287, 331
Ugglass, Samuel af, greve, ämbetsman, 1750—1812	354, 381, 382
Uhr, Johan I., elev i Storskolan 1778	279, 287
Uhr, Peter N., elev i Storskolan 1778	279, 287
Ulfvin, Zacharias, elev i Storskolan 1742	171
Ulner, Carl, justitieborgmästare i Stockholm, 1739—1801	354
Ulrica Eleonora, prinsessa, drottning, 1688—1741	135, 170, 171, 174, 176
Ungern-Sternberg, Matthias Alexander, friherre, militär, politiker, 1689—1763	190
Ulysses, latinsk form av det grekiska Odyssevs	28, 76
Wadström, Johan Eric, elev i Storskolan 1791	345
Wahlberg, Henrik, elev i Storskolan 1755	222
Wahlberg, Johannes, elev i Storskolan; student 1753	216
Wahlbom (Walbom), Johan Wilhelm, elev i Storskolan 1800	358, 359, 360
Wahlgren, Johan, elev i Storskolan 1789, apotekare	340, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353
Wahlrot(h), Jonas, collega vid Storskolan, död 1771	212, 213, 216, 217, 237, 250
Wahlström, Peter Daniel, elev i Storskolan 1790	342
Wahrman, Sven Niclas, elev i Storskolan; student 1788	289, 290, 331, 334, 336, 338
Waldau, Gustaf Adolph, elev i Storskolan 1798	355
Waldius, Elias, collega vid Storskolan, kyrkoherde på Väddö	169, 173, 182, 186, 188, 190, 191, 192, 199, 216
Waldius, Jacob, rector vid Storskolan, kyrkoherde i Östervåla	54, 97
Walén, Johan Christoph., elev i Storskolan 1793	349
Wallendal, Carl Henrik, elev i Storskolan; student 1728	56, 99
Wallenius, Ivar, kyrkoherde i Finska församlingen 1782, kyrkoherde i Hauho, Tuulois och Luopiois 1805, 1750—1818	336, 358

Wallerius, Gottschalk, professor i Uppsala, 1709—1785	276
Wallerqvist, Carl, elev i Storskolan 1784	290
Wallersteen, Johannes (Hans), apologist 1728, död 1743	56, 58, 99, 101, 108, 112, 154, 180, 185
Wallin, Anders, rådman, borgmästare	345, 359
Wallin, Johan Olof, pastor primarius, ärkebiskop, 1779—1839	406, 418
Wallin, Johannes Petri, prästman, sökte Nicolai 1734, kyrkoherde i Sköldinge, 1687—1759	134
Wallmo, Gustaf, apologist i Maria, collega i Storskolan, rector i Enköping, konrektor i Uppsala, 1752—1824	282, 284, 288, 289, 335, 336, 343, 346, 350, 351, 352, 357, 372
Wandalin, J., teologie professor i Köpenhamn, 1656—1710	128, 133
Wardberg, Paul Henric, collega, conrektor, rector vid Storskolan	126, 138, 153, 155, 159, 161, 163, 169, 175, 193
Wargentin, I. H., elev i Storskolan 1809	395
Warelius, Petrus, collega i Storskolan 1722, kyrkoherde i Särestad, Skara stif 1736, död 1742	55, 98, 108, 127, 147
Vaselius, Andreas, kyrkoherde i Sundby och Faringe	152
Wasenholtz, Daniel, elev i Storskolan; student 1753	216
Wassberg, Elias Magnus, elev i Storskolan student 1767	237, 244
Wasselius, Niclas, elev i Storskolan 1791	346
Wattrang, Abraham, medicine doktor, examensvittne 1674 (möjlig- gen Zacharias Wattrang, 1620—1687, med. dr., rådman i Stock- holm 1667, livmedicus, häradshövding 1677)	40, 43, 87, 89
Weis(s)ius (Weise), Chr., professor i Weisenfels, 1642—1708	109, 128, 133, 165, 169, 172, 177, 186
Weller, Abraham, elev i Storskolan; student 1776	267
Wellingh, Johannes, kyrklig vicarius i Lübeck c:a 1418	21, 67, 68
Vendelström, Carl, elev i Storskolan; student 1780	284
Wendt, J. A., elev i Storskolan 1813	406, 407
Wennæsius, Erik, amanuens, 1641—1684	20, 67
Wen(n)ström, Johan Peter, elev i Storskolan 1812	404, 406, 411
Werander, CarlGustaf, kyrkoherde i Finska församlingen, 1705—1771	213, 217
Werlinus, Johannes, utgivare av psalmer 1680	48
Werner, Carolus Martinus, elev i Storskolan, flyttad till Strängnäs 1729	57, 100
Werner, Johan R., elev i Storskolan 1817	414
Werner, L. A., elev i Storskolan 1814	409
Vernicius, Johannes, collega vid Storskolan, avsatt 1672	38, 39, 41, 42, 87
Wessberg, P. B., elev i Storskolan 1807	387
Wessberg, S. I., elev i Storskolan 1807	387
Wessman, C. W., elev i Storskolan 1812	404, 405
Westberg, Fredrik, elev i Storskolan 1755	222
Westblad, J. G., elev i Storskolan 1809	395

Weste (Veste), Sven Gabriel, elev i Storskolan 1789	342, 344, 346, 347, 348
Westée, Fredric Wilhelm, elev i Storskolan; student 1812	402
Westenius, Jacob, elev i Storskolan 1815	411
Westerberg, Gabriel, elev i Storskolan 1763	237
Westergren, Carl Eric, elev i Storskolan 1800	357
Westergren, Carl Eric, elev i Storskolan 1816	413
Westerman, Johan (Johannes), adlad Lilljecrantz, stadssekreterare 1636, justitieborgmästare 1645, 1604—1653	35, 83
Westerstrand, Sven Peter, elev i Storskolan 1794, operachef, president i Statskontoret, 1785—1851	350, 354, 355
Westerström, Johannes (Johan), collega vid Storskolan, conrector i Hudiksvall	250, 251, 252, 263, 264, 272
Westerström, Johan Peter, elev i Storskolan 1808	391, 394, 400
Westrin, Eric, elev i Storskolan 1793	349, 350, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358
Westrin, Fredrik Emanuel, elev i Storskolan 1796	353, 354, 362, 364, 366, 390, 391
Westring, J. M., elev i Storskolan 1808	390
Wetterberg, Alexander, elev i Storskolan 1800	357
Wetterbrun, Johan Olof, elev i Storskolan 1785	330
Wetterholm, Anders, elev i Storskolan 1775	266
Vetterqvist, Samuel Olof, elev i Storskolan 1781	286
Wettersten, Nils, lektor vid gymnasium i Gävle 1731	107
Weygang, Johan Samuel, elev i Storskolan; student 1809	362, 364, 366, 383, 385, 387, 390, 392, 394
Wiberg, Albert, undervisningshistoriker	3
Wibiörnsson, Jacob, elev i Storskolan 1752	213
Wiborg, Anders, elev i Storskolan; student 1791, filosofie magister, bokhandlare, 1775—1836	334, 336, 338, 341, 343, 344, 345, 346
Wicklöf (Viklöf), Anders, elev i Storskolan; student 1785	280, 286, 330
Widegren, Nils, elev i Storskolan; student 1811	394, 396, 401
Widén, Johan Peter, elev i Storskolan 1776	268
Widgren, Anders, elev i Storskolan 1779	282
Vidgren, Jonas, elev i Storskolan 1778	280, 285
Widman, stadsbokhållare	205
Widman, Anders, elev i Storskolan; student 1798	349, 350, 351, 352, 353, 354, 355
Vierdank, Johann, kompositör, musikalieutgivare, 1600-talet	48
Wigh, C. F., elev i Storskolan 1806	383, 386, 391
Wigrell, Jonas, elev i Storskolan; student 1774	247, 262
Wigström, Daniel, elev i Storskolan; student 1776	267
Wihlborg, elev i Storskolan 1789	340
Wiksten, Johannes Magnus, elev i Storskolan; student 1748	217
Wikström (Wigström), filosofie magister, prästman, vik. collega	348, 351
Wikström, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1816	413

Wilander, Anders, elev i Storskolan 1798	355
Wilche, Samuel, kyrkoherde i Tyska församlingen, 1704—1773	210
Willberg, Johannes Adolph, elev i Storskolan; student 1777	262, 270
Winberg, Johan Gustaf, elev i Storskolan 1790	343, 344, 345, 346, 347, 348
Winberg, Gustaf, elev i Storskolan 1790	343, 344, 346, 347, 348, 349, 354
Winge, Carl Wilhelm, elev i Storskolan 1805	364
Winge, C. Henrik, collega och apologist vid Storskolan	332, 337, 358, 360, 365, 373, 386
Winge, Gustaf Adolph, elev i Storskolan; student 1808	385, 387, 389, 390
Winge, Gustaf, elev i Storskolan 1779	282
Winge, Henric Lars, apologist, död 1809	350, 352, 354, 357, 358, 359, 390, 394, 395
Winge, Isac Mårten, elev i Storskolan 1803, vik. collega	361, 362, 364, 383, 385, 387, 389, 390, 392, 393, 404, 405, 408
Winge, Johan Gustaf, elev i Storskolan; student 1780	284
Winge, Lars Adolph, elev i Storskolan 1798; student 1803	356, 358, 359, 361, 362
Wingstedt, Eric Daniel, elev i Storskolan 1794	350, 352, 353, 355, 357
Winquist, Gustaf, elev i Storskolan 1805	364, 366
Winqvist, Gustaf Eric, elev i Storskolan; student 1812	392, 394, 402
Virgilius (Vergilius), romersk skald, 70 f. Kr.—19 e. Kr.	49, 51, 52, 53, 56, 59, 92, 94, 95, 96, 99, 102, 129, 134, 146, 149, 155, 157, 165, 169, 172, 178, 187, 261, 314, 336, 340, 344, 347, 376, 380, 387, 399
Wirrman, C., elev i Storskolan 1814	409
Wirrman, Johan Adolph, elev i Storskolan 1815	411, 413
Wiström, Johannes, elev i Storskolan; student 1767	244
Woltemat, Henrik Julius, läroboksförfattare	339, 342, 380
Vossius, Gerhard Joannes, professor i Leiden och i Amsterdam, 1577—1649	45, 58, 101, 110, 165, 187
Vought, Georg, collega i Gävle skola	275
Wrede, Fabian, friherre, riksråd, 1694—1768	196
Wredman, Sven, elev i Storskolan 1752	213
Wulf(v)enstierna, Jonas, kammarråd, 1681—1762	121
Wulff, Gustaf, elev i Storskolan; student 1806	358, 359, 360, 361, 362, 364, 365, 367
Vulpus, Melchior, kompositör, musikalieutgivare, bekant för sin "Matteuspension" 1613	18
Wäsström, Lars Johan, elev i Storskolan 1792	347, 348, 349, 350, 351, 357
Wöldicke, Marcus, författare till bekant lärobok i teologi	268, 270, 313
Zander (Sander), Fredrik Jacob, elev i Storskolan 1786	332
Zellbell, Ferdinand, d. ä., organist och kapellmästare, 1689—1765	153

Zellbell, Ferdinand, d. y., organist och tonsättare, cantor, 1719— 1780	249
Zetherström, Johan Niclas, elev i Storskolan 1752	213
Zetterberg, Lars Christian, elev i Storskolan 1789	341, 342
Zethrin, Michael, rector vid Storskolan, död 1731	55, 56, 60, 98, 99, 103, 107, 108, 109, 124, 125
Zirman, kamrerare i hovkontoret	253
Åberg, Johan Conrad, elev i Storskolan; student 1742	173
Åkerberg, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1803	361
Åkerberg, Johan, elev i Storskolan 1780	285
Åkerman, Erik, elev i Storskolan; student 1779	268, 279, 281
Åkersten, Johannes, elev i Storskolan 1767, avreste till Sträng- näs	237, 243
Åkerström, Carl Fredrik, elev i Storskolan 1782	287
Åkerström, Johan Adolph, elev i Storskolan; student 1809	383, 384, 385, 386, 387, 389, 390, 392, 393
Ålenius, Johan Henric, elev i Storskolan; student 1778	266, 278
Åman, Lars, elev i Storskolan 1779	282
Åsberg, C. O., elev i Storskolan 1810	395
Åsberg, Johannes, elev i Storskolan 1755	222
Öberg, vik. cantor och collega 1786	333, 338, 359
Öberg, Carl Peter, elev i Storskolan 1802	360, 385
Öhberg, Carolus, elev i Storskolan; student 1743	177
Öhman, Johan Olof, elev i Storskolan 1794	349
Öhman, Carl Peter, elev i Storskolan 1782	287
Öhrberg, Johan Eric, elev i Storskolan 1800	357
Öhrling, Anders Peter, elev i Storskolan 1798	356, 358, 359, 361, 362, 365
Öhrn, I. U., elev i Storskolan 1809	395
Öhrström, Fredrik, elev i Storskolan; student 1768	241, 245
Öhrström, Johan Erik, elev i Storskolan; student 1785	285, 287, 330
Örström, Johan, elev i Storskolan 1763	237
Örnberg, Nicolaus, elev i Storskolan; student 1736	146
Örner, Eric, elev i Storskolan; student 1738	161
Örstedt, Johan Erik, elev i Storskolan 1779	282
Österberg, Frans Botvid, elev i Storskolan 1817	414
Österberg, Hans Henrik, elev i Storskolan; student 1815	404, 411
Österberg, Lars Johan, elev i Storskolan 1816	413, 414
Östergren, D., elev i Storskolan 1801	359, 360, 387
Österman, Carl Gustaf, elev i Storskolan 1793	349, 350
Öström, Erland Peter, elev i Storskolan 1775	266

PERSONREGISTER TILL ÅSU VOLYM 58

	Sid.
Adlerbeth, Jakob, 1785—1844, friherre, förste expeditionsskreterare	156, 194, 447—451
Adolf Fredrik, 1710—1771, Sveriges konung 1751	127, 128
Afzelius, Arvid August, 1785—1871, kyrkoherde i Enköping, skald	142
Agrell, Eric, 1777—1849, notarie i Stockholms konsistorium, senare kyrkoherde i Järvsö	68, 146, 410
Ahlberg, Petrus, 1666—1728, rector i Kungsholmens skola 1703, komminister i Solna 1705	426
Ahlbom, Laurentius, kollega i Hedvig Eleonora c:a 1740; död 1767	396, 400, 401
Ahlström, Gust. Vilh., 1783—1827, rector i Katarina skola	391
Alander, Ericus, student, inskriven på Uppsala universitet 1730	52, 53
Alm, Petrus, 1761—1824, rector i trivialskolan och i gymnasium	65, 68, 69, 71, 230, 231
Almenius, Nicolaus, förslagen till lektor i gymn. c:a 1649	26, 27
Almgren, Margareta Norling, tärtdgårdsmästareänka, höll privatskola i Maria c:a 1800	340
Almquist, Carl Gustaf, lärjunge i Hedvig Eleonora (1805)	416
Almquist, Erik Jonas, 1729—1808, teol. prof. i Uppsala, teol. förf.	71
Almqvist, Carl Jonas Love 1793—1866, författare, rector i Nya ele- mentarskolan	487, 496
Almström, Carl, vikarierande kollega i Klara c:a 1762, senare skol- mästare vid Stora Barnhuset; död 1774	243
Alnander, Samuel Johansson, 1731—1772, teol. lektor i Karlskrona, teol. förf.	294, 307, 329
Alsinius, Christiernus Henrici, rector i Enköping 1641, i trivialskolan 1644; död 1659	78, 85, 86, 89—91
Alstrin, Eric, 1683—1762, pastor primarius, biskop i Växjö och i Strängnäs	212, 281
Anberg, Nicolaus Jacobi, kyrkoherde i Finska församlingen och till- lika i Ulrica Eleonora; död 1691	116
Anders Pers änka, sädesleverantör från Tierp c:a 1774	121
Anders(on), Knut, 1829 boende i Kråkegränden	8
Andersson, E. A. N., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Andersson, Pedher, fogde 1644	25
Andreas, Matthias, timmermansson, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Andreas Johannis Nycopensis, 1598—1652, kyrkoherde i Jakob	315
Anna, hustru i Foresta, träleverantör 1575	9

Annerstedt, Nils Magnus, 1743—1809, kantor i Klara, operasångare	222
Appelgren, Sofia Lovisa, 1778—1811, dotter till tobaksfabrikören Haqvin Appelgren, donatrix	338
Arenbeckius, Petrus Dieterici, 1620—1673, kyrkoherde i Katarina	85,
86, 88, 89, 91, 315,	357
Arhenius, kungl. sekretare, kyrkorådsledamot i Jakob 1776	262, 263
Arnell, Jonas, 1642—1707, kyrkoherde i Maria, superintendent i Karlstad	114, 116, 125, 128, 268
Arnell, Laurentius, 1689—1742, kyrkoherde i Jakob	275—281, 436
Arnqvist, Elias, kollega 1744 i Jakobs skola, apologist	282, 285, 286,
	288
Arosenius, utg. hebreisk gram. före 1814; jfr Petrus A., kh i Söder- bärke; jfr Aroselius, kh i Sala	73
Aspegren, Carl Nicolaus, elev i Kungsholmens skola 1752	434
Aspegren, Hin., handelsman i Stockholm på 1750-talet	434
Aspegren, Hind., elev i Kungsholmens skola 1759	435
Asping, Johan Ludvig, 1802—1864, lektor vid gymnasiet	346
Asplund, Arnold, 1736—1815, rektor i Jakob och Kungsholmen, kyrkoherde i Kungsholmen och i Klara	59, 68, 146, 225, 230, 231,
248, 262, 285, 288, 289, 408,	442
Augustus, 63 f. Kr.—14 e. Kr., Roms förste kejsare	49
Aulévill, Peter, 1677—1757, justitieborgmästare	54, 55, 62, 281, 363,
	385, 402, 436
Aurivillius, Johannes, rektor i trivialskolan 1681 (1682)	37, 94, 95
Aurivillius, Magnus, 1673—1740, kyrkoherde i Maria, superinten- dent i Karlstad	120
Aveelen, Jan el. Johan van den, kopparstickare av nederländsk börd, utfört en del planscher till Erik Dahlbergs Sueciaverk; död 1727, lärare i kopparstickarkonsten för svensken Eric Geringius	253
Bagge, Daniel, f. 1737, hantlangareson, elev i Hedvig Eleonora skola	401
Bahde, Anton, 1711—1773, rektor i Kungsholmen och Klara, kyrko- herde i Ljusdal	201, 205, 236, 238, 430, 437, 438
Barckman, Jakob, 1590—1669, rådman i Stockholm	88
Basileios (Basilius), o. 330—379, biskop i Cæsarea	397, 398
Basue, Jo., (tjänsteman i Vatikanen c:a 1419?)	67
Beckgren, Chr., hovslagaremästare i Jakob c:a 1826	313
Beckman, Erik, rektor i trivialskolan 1731—1738 (1740)	63
Beckman, Jakob, elev i Kungsholmens skola 1750	434
Beckman, Olof, garvare, den föregående fader	434, 441
Behrns, gördelmakare, donator c:a 1799	301
Belovius, Elias, rektor i Hedvig Eleonora 1680	394
Bengtsson, Johan, lutenist på Södermalm; död c:a 1674	109
Bennet, Fredrik, 1796—1882, överste	313
Benzelius, Erik d. ä., 1632—1709, ärkebiskop 1700	255
Benzelius, Erik d. y., 1675—1743, ärkebiskop 1742	212, 233

Benzelius, Henric, 1689—1758, ärkebiskop 1747	235, 238
Benzelius, Jakob, 1683—1747, ärkebiskop 1744	73, 281, 329, 335
Benzelstierna, Lars, 1680—1755, bergsråd	212
Benzelstierna, Lars, 1719—1800, professor i Uppsala, biskop i Västerås	368
Berg, kofferdikaptan på Södermalm och hans son Imanuel, f. 1754, elev i Kungsholmens skola 1761	435
Berg, vaktmästare i Hedvig Eleonora, husägare vid Profåssgatan 1731	399
Berg, Albrecht, elev i Jakobs skola 1732	278
Berg, Anders, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Berg, Anders Gustaf, 1800—1855, rektor i Hedvig Eleonora, kyrkoherde i Litslena	418, 419
Berg, Andreas, elev i Kungsholmens skola 1748	430
Berg, Brita, husägarinna vid Sibyllegatan på 1730-talet	399
Berg, Henrik Vilhelm, elev i Kungsholmens skola 1748	430
Berg, Jean Petter, elev i Kungsholmens skola 1748	430
Berg, Joh., f. 1736, elev i Hedvig Eleonora skola 1748	401
Berg, Johan, elev i Katarina skola 1719	383
Berg, Johannes?, hovpred., kollega i Klara skola c:a 1699	120
Berg, Math., f. 1739, elev i Hedvig Eleonora skola 1748	401
Berg, Per Johan, 1786—1842, rektor i Hedvig Eleonora, kyrkoherde i Harbo	391, 417, 419
Berg, Petter, elev i Jakobs skola 1733	279
Berg, Petter Pettersson, handlande i Katarina c:a 1719	383
Berg, Stina, änka på Riddaregatan på 1730-talet	400
Berggren, J., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Bergius, Andreas, 1691 (eller 1693)—1750, teol. professor, kyrko- herde i Storkyrkan	55, 56, 62, 281, 363—366, 402
Bergius, Olaus Andreae, 1627—1692, kyrkoherde i Klara	94, 110, 111,
	114, 116
Berglind, Samuel, kollega och konrektor i trivialskolan till aug. 1805	59, 68
Bergman, Carl, 1760—1797, kollega i Jakobs skola, kyrkoherde i Färila	297
Bergman, Daniel Daniels, elev i Katarina skola 1724	383, 384
Bergner, bokhållare, fader till nedanstående	434
Bergner, Anders Gustav, elev i Kungsholmen 1755	435
Bergstedt, Abraham, elev i Jakobs skola 1734	279
Bergsten, Carl, lärare i trivialskolan c:a 1791	57
Bergsten, Eric, 1747—1809, kyrkoherde i Varberg, senare i Katarina	59,
	231
Bergsten, N. J., ledamot i Uppfostringskommittén 1817	156
Bergwall, Mårten Christoffer, 1782—1852, kyrkoherde i Hedvig Eleonora	419, 421—423
Beronius, Magnus Olavi, 1692—1775, ärkebiskop	247
Beskow, Adolf, 1785—1851, grosshandlare	449
Betulijn, Jonas	261
Beve, Carl Anton, 1735—1802, borgmästare	65

Bielke, Ture Gabriel, 1684—1763, greve, riksråd	216
Binou, Laurentius, elev i Jakobs skola 1701	275
Biugg, Johan, rådman; död 1680	318
Bjurberg, Petrus Laurentius, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	400
Björk, Johan Anders, 1789—1856, rådman, borgmästare	449
Björling, Carl, brukspatron, kyrkvård i Maria c:a 1829	349
Björn, Petrus, 1741—1781, kantor och kollega, apologist	333
Bloholm, Andreas, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Blom, Dietericus, f. 1701, elev i Katarina skola 1711	385
Broman, Petter, bagareälderman, kyrkvård i Jakob 1724—1751	261
Bromark, Olof (d. y.), kantorsson från Maria, kantor i Jakob; död 1764	283
Broocman, Carl Ulric, 1783—1812, vik. rektor vid tyska national-lyceum, skriftställare	135, 140, 335, 336, 342
Brun, Anna, änka, mor till eleven Laur. Hermann	400
Brun, Catharina, änka, mor till eleven Nic. Joh. Ram	399
Brunell, Christopher, 1643—1704, rådman	268
Brunmark, P.	73
Brunnelius, Eric, 1701—1747, rektor vid Kungsholmens skola, kyrkoherde i Elvkarleby 1742 (suspended 1743)	436
Brunström, Jonas, elev i Jakobs skola 1735	280
Bruun, L. Th., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Buhrman, Eric, 1672—1729, professor i matematik och domkyrkoorganist i Uppsala	212
Bunge, Jakob, 1663—1731, justitieborgmästare	398
Bure, Engelbertus Rolandi, rektor, komminister i Katarina; död 1684	108, 358
Burtz, N. G., kofferdikaptän, boende i Jakob c:a 1826	312
Busser, Johan Benedict, 1729—1799, lektor, kyrkoherde i Skeda	294
Büsching, Anton Friedrich, 1724—1793, tysk teolog, utg. teologiska och historiskt-geografiska arbeten	329
Bäld, Anders d. ä., 1679—1751, kyrkoherde i Katarina	363, 364, 366, 367
Bäld, Anders d. y., 1720—1780, kyrkoherde i Maria	333
Bååt, Seved, 1615—1669, friherre, riksråd	35
Bäckström, Anders Aron, 1793—1836, rektor i Katarina skola	392
Böttiger, Daniel Wilhelm, apologist i Jakob 1785	297
Böösman (Boisman), Jakob, finländsk student, kantor i Katarina 1692	359
Cahman, Johan, lärftskramhandlare, donator åt fattiga elever i Katarina 1719	383
Campe, Joachim Heinrich, 1746—1818, tysk pedagog och vetenskaplig förf.	463
Carl X Gustaf, 1622—1660, Sveriges konung 1654	29
Carl XI, 1655—1697, Sveriges konung 1660 (1672)	36, 126, 127

Carl XII, 1682—1718, Sveriges konung 1697	127
Carlander, Christofer, 1759—1848, läkare, direktionsledamot	196, 445
Carlberg, Johan Eberhard, 1683—1773, fortifikationsofficer, stadsarkitekt	62, 63
Carlenius, Nic., 1699—1787, kollega i Klara, kyrkoherde i Hova	204, 206, 208—211, 214, 215, 235
Carling, Lars, f. 1769, elev i Kungsholmens skola	443
Carlingen (Carling), Peter Olofsson, rådman; död 1694	110
Carlsson, Carl, 1642—1707, biskop i Västerås	322
Carlsson, G. W.	198, 419, 422
Carlstedt, Carl Fredrik, 1797—1844, lärare i Nya elementarskolan, rektor i Maria skola	355
Caroli, Johannes Gishulterus, se Gushulterus	
Cederberg, Carl Wilhelm, 1807—1865, kyrkoherde i Långtora och Herkulsberga	355
Cederström, Olof Carlsson, 1679—1745, friherre, riksråd	208, 215
Celsing, Gustaf, 1679—1743, statssekreterare, hovkansler	212
Celsius, Olof d. y., 1716—1794, professor, pastor primarius, biskop i Lund	181, 327, 439—441
Christiernin, Joh. Fredr., konrektor; död 1809	64, 68
Clarander, Lars,	256—259
Classon, se Hällare	
Clewberg, Nils, 1654—1726, kyrkoherde i Bollnäs	49, 99, 106
Cnattingius, Anders Jacob, f. 1792, konsistorienotarie, lärare vid Allmänna barnskolan på Norrmalm	343
Collin, Henrik,	54
Collin, Jonas,	54—56, 207
Corderius, Maturinus	275, 324, 325, 328
Cornelius Nepos, o. 100—o. 25 f. Kr., romersk historiker	72, 73, 226, 227, 234, 275, 278, 290, 293, 324, 325, 329
Cronhielm, Gustaf, 1664—1737, greve, riksråd	213
Cummulinus, Benedictus, kollega i Hedvig Eleonora skola 1688	395
Cunitius, lektor vid gymnasiet 1649	26
Curtius, Quintus C. Rufus, romersk historiker under kejsar Claudius	73
Dahl, Christopher, 1758—1809, professor i grekiska; bland hans skrifter märkas en grekisk språklära och läsebok	72, 73
Dahlberg, Anna, vaktmästaränka, donatrix; död 1790	375, 390, 391
Dahlberg, Arvid, elev i Maria skola 1775	98
Dahlberg (Dahlbergh), Eric, 1625—1703, greve, generalguvernör	253
Dahlgren, Carl Peter, f. 1771, elev i Kungsholmens skola	443
Dahlman, Petrus, 1686—1745, rektor i Jakobs skola, kyrkoherde i Litslena	119
Dahlström, Eric, 1746—1828, kollega, kantor, komminister i Ulrica Eleonora, kyrkoherde i Adelsö	442, 443
Dahlström, Hans Petter, elev i Hedvig Eleonora skola 1806	416

de Casatijs, P., (tjänsteman i Vatikanen 1419?)	6, 7
de la Gardie, Jacob Gustaf Pontusson, 1768—1842, greve, general	313
de la Gardie, Magnus Gabriel, 1622—1686, riksdrots	35, 36
de la Rose, Daniel, kapten, kyrkvård i Maria c:a 1829	349
de Thuanus, Jacques Auguste, 1553—1617, v. president i franska parlamentet, historisk författare	17
Didrichson, Helena,	338
Digelius, Sven J., 1711—1755, rektor i barnhusskolan, kollega i Klara skola, kyrkoherde i Sävare i Skara stift (avled före tillträdet)	205, 216, 235, 236, 238
Djurberg, Daniel, 1744—1834, rektor i Klara skola	221—224, 234, 294, 388, 389
von Drake, Anders, 1682—1744, president i Kommerskollegium	215, 216
Drake, Laurentius, komminister i Hogdal, sedan informator och rektor i Kungsholmens skola; död 1701	424, 425
Drothemius, Eric, präst i Livland, flykting 1713, sekreterarebiträde i Stockholm	384
Drothemius, Joh. Gustavus, f. 1693, den förres son, elev i Katarina skola	384
Drysen, Peter Samuel, 1760—1818, kyrkoherde i Adolf Fredrik, pastor primarius	59, 68, 146, 168, 231, 334
Due, Fredrik Gottschalk Haxthausen, 1796—1873, norsk statsminister i Stockholm	313
Dufwa, Matthias Olai, kantor i Catharina 1688	358, 359
Dufva, Olof, kryddkrämare, kyrkorådsled. i Jakobs förs. c:a 1783	298
von Düben, Gustaf, 1659—1726, hovmarskalk	212
Dyberg, Gabriel och Gustavus, den följandes söner, elever i Hedvig Eleonora skola	400
Dyberg, Petrus, fodermarsk, boende på Skepparegatan c:a 1731	400
Dywick, Isacus, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Edberg, L. W., elev i Hedvig Eleonora 1835	420
Edbom, Anders, rektor i Jakobs skola; död 1762	211, 216, 261, 282
Edin, Laur., elev i Hedvig Eleonora 1748	401
Edlund, C. G., bagare c:a 1826	
Edzberg, Benedictus, ostrogothus, privatlärare c:a 1673	320
Ehrepåle, Aegidius (Ögger), 1655—1726, kamrerare i Kammar kollegium, dontor	375
Ekbom, Johan Eric, f. 1773, elev i Kungsholmens skola	443
Ekenberg, Carl, elev i Jakobs skola 1732	278
Ekerman, Carl Fredrik, 1743—1792, borgmästare	58
Ekholm, David Nicolai, 1648—1697, komminister i Jakob och Johannes förs.	268
Ekholm, Petrus, orator vid Klara skola på Lucia dag 1756	239
Eklöf, Carl, f. d. elev vid Klara skola, 1760 målare	241
Ekman, J. A., elev i Hedvig Eleonora 1835	420

Ekman, Olof (Olaus Jonæ), skolmästare och kaplan i Hedvig Eleonora; död 1754	397, 401
Ekorn, Lars Petersson, 1739—1817, rektor i Maria skola	98, 212, 331
Ekström, Henrik, 1759—1819, koll. i Uppsala, Klara och Hedvig Eleonora	413, 415
Elers, Johan, 1730—1813, kansliråd, skald, stockholmshistoriker	334
Elfström, Gustaf, fabrikör å Kungsholmen c:a 1762	435
Elfström, Petter Hans, elev i Kungsholmens skola 1762	435
Elglind (Elgelin), Petrus, 1716—1764, kollega i Katarina skola	363—367, 386, 388
Elingius, Gustavus Andreae, 1686—1725, lärare och rektor i Collegio Claræ montano, rektor i Klara skola, kyrkoherde i Öja och Västermo	94, 95, 203
Emporagrius, Ericus Gabrieli, 1606—1674, professor i Uppsala, biskop i Strängnäs	75, 78, 85—92, 315, 316
Emporagrius, Nils Nilsson, rådman; död 1681	35
Enberg, Lars Magnus, 1787—1865, lektor och rektor med professors titel, ledamot i Svenska akademien	196, 447
E(e)nborg, Gustaf, kollega och rektor i Johannes skola c:a 1715	119, 275, 282
Eneroth, Per Olof, 1825—1881, fil. d:r, skriftställare, donator	356
Eneroth, Olof Olofsson, 1744—1808, kyrkoherde i Hedvig Eleonora och i Gävle	408
Engell, Hans, viktualiehandlare i Jakob c:a 1776	262—266
Engman, Eric, v. kollega c:a 1746	
Engviller,	237
Enhörning, L. D., häradshövding i Stockholms stads södra förstads kämnärsrätt c:a 1750	372
Enman, Erich, elev i Jakobs skola 1732	278
Eric timmerman, c:a 1730	399
Erici, Johannes, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	400
Erici, Petrus, elev i Hedvig Eleonora 1731	399
Eriich, skolmästare 1545	8
Ersson, Måns, lantbrukare i Halls, Tierp, 1775	121
von Essen, Hans Henrik, 1755—1824, friherre, överståthållare, riksmarskalk	61
Euklides, grekisk tänkare o. 450—o. 380 f. Kr.	74, 337, 341, 342
Eurenus, Joh., utg. Barna Grammatica och Syntaxis, Sthlm 1730	280
Fagerbom, Jakob och Johannes, gardistsöner, elever i Kungsholmens skola 1748	430
Fagerlund, Carl Fredrik, rektor i Djurgårdsskolan c:a 1806	230
Fagerman, Zacharias, elev i Kungsholmens skola 1748	430
Falbe, Hans Hagerup, 1772—1830, norskt statsråd (i Sverige?)	313
Falck, handelsman i Katarina 1749	362
Falck, Johannes Johannis, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399

Falker, Carl Gustaf,	312
Fant, Anders Michael, 1763—1813, rektor i Katarina skola, kyrkoherde i Enåker och V. Lövsta	380, 391
Fernæus, Laur. Joh., konrektor vid trivialskolan, kyrkoherde i Mo; död 1704	37
Fidelis, A., tjänsteman i Vatikanen c:a 1419	6, 7
Filenius, Immanuel, elev i Jakobs skola 1734—1735	279, 281
Fleming, Claes, 1592—1644, riksråd och överståthållare	12
Flinck, Johan, kyrkvaktare i Katarina c:a 1711	384
Flinck, Jonas Johannis, elev i Katarina skola 1711	384
Flintenberg, Johan David, 1762—1819, rektor i trivialskolan	65, 68, 71, 234
Flodin, Joh. Gust., 1741—1808, pastor primarius, biskop i Västerås	52, 53, 58, 334
Flodin, Nicolaus,	432
Flogin, P.,	120
Flygare, Gustaf, 1743—1805, akademisekreterare i Uppsala, professor	58
Fock, Per Adr. (skall vara Adolf), 1756—1827, förste hovmarskalk	312
Fogelström, M. A., kantor i Kungsholmen c:a 1824	446
Fonke,	398
Forsling, Olaus Petri, f. 1697, elev i Katarina skola	384, 385
Forskåhl, Johannes, 1691—1762, kyrkoherde i Finska församlingen i Helsingfors, i Tegelsmora och i Maria	404
Fougberg, Seth Daniel, f. 1812, kollega i Hedvig Eleonora och i Katarina skolor	420, 422
Franc, Lars, 1627—1678, rådman	35, 318, 319, 321—324
Franck, Petter, 1671—1740, inspektör vid stora packhuset, sedan rådman	383
Franck (Franc), Samuel, 1645—1713, kammarskrivare, kamrerare	36
Franck (Franc), Carl, 1693—1740, kammarherre, direktör för hovmusiken	213
Franzén, Frans Michael, 1772—1847, kyrkoherde i Klara, biskop i Härnösand, medlem av Svenska akademien	196
Fredrik I, 1676—1751, Sveriges konung 1720	237
Frisk, Ericus Johannes, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	398
Fritz, Georg, elev i Jakobs skola 1735	281
Fritz, Henrik, elev i Jakobs skola 1735	281
Frodin, Emil Filip, f. 1844, kollega i Hedvig Eleonora	198
Frodlin, Georg, 1728—1810, rektor i Jakobs skola	287, 288, 294, 333
Fryxell, Anders, 1795—1881, kollega och rektor i Maria skola, kyrkoherde i Sunne, medlem av Svenska akademien	156, 194, 343, 346, 349—352
Fröberg, Eric, vaktmästare boende i Jakob c:a 1826	312
Fröberg, Johan Jakob, elev i Hedvig Eleonora skola 1806	416
Fröman, L., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420

Fuchs, Thomas Zacharias, 1772—1846, fältprost, kyrkoherde i Kungsholmen och i Bromma	461
Fucks, Carolus Gustavus, elev i Hedvig Eleonora 1731	399
Fuhrman, Petter Hindrik,	461
Fährman, Joh. Christ., fabrikör och hans son Carl Fredrik, elev i Kungsholmen c:a 1754	434
Gallerius, Jonas, 1650-talet—1704, konsistorienotarie, kyrkoherde i Ulrika Eleonora	128, 268, 360, 424, 425
Garnell, Eric, 1666—1711, rektor i Maria skola, kyrkoherde i Söderhamn	128
Gedike, Fr., läroboksförf., skolman	337, 342
Gestrinius, Daniel, vaktmästare c:a 1690	111
Gexelius, Joh., past.adj. i Kl. c:a 1740	209, 215, 216
Gishulterus, Johannes Caroli, komminister i Nikolai 1646, kyrkoherde i Gårdsby 1661; död 1665	78, 89
Gjöding (Goeding), Fredrik och Samuel, elever i Kungsholms skola, söner till nedanstående	434
Gjöding (Goeding), Olof Justinus, 1717—1767, rektor i Kungsholmens skola, kyrkoherde i Kalmar (Uppsala ärkestift)	437, 441
Gjörwell, Carl Christoffer, 1731—1811, biblioteksman, förläggare	234
Gjörwell, Carl Christoffer, 1766—1837, den föregåendes son, arkitekt	312
Godenius, Daniel, utg. "Barnafrågor . . ." tr. i Västerås 1746	328
Gother, Hans, 1712—1749, rektor i Maria skola, pastorsadjunkt, hovpredikant	327
Graak, Johan Bernhard, 1765—1834, kollega och vik. rektor i Maria skola, rektor i Jakobs skola	334, 342
Gramonius, Jonas, kantor i Jakob till 1681, i Klara 1690; död 1699	111, 112, 255
Granius, Ericus, sångare i trivialskolan 1681	111
Granqvist, Laur., elev i Jakobs skola 1735	281
Gravander, Jonas, 1636—1697, kyrkoherde i Hedvig Eleonora	393
Gren, Abraham, elev i Kungsholmens skola 1759, son till nästföljande	435
Gren, Jonas, 1715—1756, orgelbyggare	435
Gräberg, Eric, kantor och kollega i Katarina; död 1813	369—374, 382, 391, 392
Gräberg, Olof, 1716—1767, kyrkoherde i Ulrika Eleonora	214—216, 242, 247, 328, 329, 385, 440, 441
Gustaf I, 1496—1560, Sveriges konung 1523	60
Gustaf II Adolf, 1594—1632, Sveriges konung 1611	60, 136
Gustavi, Carolus Gustavus, f. 1715, elev i Katarina skola	383, 384
Gyldenklou, Anders, 1602—1655, professor i Uppsala, statssekreterare, landshövding	14
Gåse, Axelius, rektor i Katarina och Kungsholmens skolor; död 1710 (1711?)	384

Hachenburg, Herman Wilhelm, 1752—1817, kyrkoherde i Tyska församlingen	39, 68, 456, 478
Haerling, Peter, f. 1771, son till åkerbruksarbetaren Joh. H. på Hornsberg, elev i Kungsholmens skola	443
Hæstskoo (Hätschou), Lago (Lage), komminister i Jakob och Johannes; död 1708	274
Haffenreffer, Mathias, 1561—1619, tysk teolog, professor i Tübingen, utarbetade Loci theologici (1600), en framställning av den lutherska tros läran	275, 280, 325
Hagberg, Carl Peter, 1778—1841, kyrkoherde i Klara 1815, i Rasbo 1823, pastor primarius 1837, medlem av Svenska akademien	168, 249
Haglund, Eric, elev i Hedvig Eleonora skola 1805	67
Hallberg, änkefru, lärarinna för barnskola i Maria c:a 1814 (jfr bou 1843:III:161?)	340
Hallén, conducteur 1840	355
Hallenberg, jungfru, lärarinna i Maria 1814	340
Hallenborg, Gudmund Johan, 1781—1824, vice rektor vid katedralskolan, kyrkoherde i Ljusdal	67
Hallman, G. A., läroboksutg.	329, 342
Hallström, Anders Elias, kollega och vik. rektor i Klara skola; död 1783	247, 248
Hamarin(us), Samuel Benedicti, rektor vid trivialskolan, kyrkoherde i Klara; avsatt 1663; död 1667	78, 85—89, 91—93, 201
Hamborg, kapten, husägare på Storgatan c:a 1748	400
Hambraeus, Olof, 1749—1833, kollega i Jakob, konsistorienotarie, kyrkoherde i Umeå	286, 288, 296, 297, 443
Hamilton, Jakob, 1797—1864, överståthållare	197
Hamlund, Lars, rektor i artilleriregementets barnhusskola c:a 1806	230
Hammar, Samuel, elev i Jakobs skola 1735	281
Hammare, Michael, född 1735, hantlangareson, elev i Hedvig Eleonora skola	401
Hammarström, Johan, elev i Maria skola 1773	98
Hammel, Christian, elev i Hedvig Eleonora 1731	400
Hans, palmmätare (parmmätare) i Stadsgården c:a 1713	384
Hane, Anders, skolelev i Jakobs skola 1733	279
von Hartmansdorff, Jakob August, 1792—1856, ämbetsman politiker	498
Hartwich, Eric, kollega i Klara och Katarina c:a 1760	247, 388
Hausswolff, Justus Christopher, 1708—1773, kyrkoherde i Klara	201, 235, 237, 239—241, 244, 247
Hedenberg, Martin, elev i Hedvig Eleonora c:a 1731	398
Hedrn, Johan Jakob, 1775—1861, kyrkoherde i Jakob, biskop i Linköping	146, 168, 311, 417
Hedström, Olof, rektor i Kungsholmens skola c:a 1777	442
Hedvig Eleonora, 1636—1715, svensk drottning	35, 36
Heischman, Conrad, son till tracteur Andr. H., elev i Kungsholmens skola c:a 1781	443

Helledaj, Johan, 1711—1764, notarie vid stadsconsistorium, kyrkoherde i Knutby	235—237
Hellman, Johan, 1810—1869, vice kollega vid Ulrica Eleonora apolo-gistskola 1839, kyrkoherde i Selånger och Sättna	450
Hellström, Olof, elev i Jakobs skola c:a 1736	281
Helt, Rolof, skeppare i Katarina c:a 1719	383
Helvicius, Christopher, utg. Familiaria Coloquia, Åbo 1668	275
Hengher, (Hingheer), Joh. Christoph., f. 1604, kyrkoherde i tyska församlingen 1638, superintendent i Württemberg	78
Henrichson, Anders,	111, 112
Henrici, Ol. och Petri, elever i Hedvig Eleonora c:a 1731	319
Herman, bagare c:a 1586	9
Hermanni, Laur., elev i Hedvig Eleonora 1731	400
Hermelin, Samuel Gustaf, 1744—1820, bergsråd, industriidkare, utarbetade bl. a. en översiktskarta över Sverige 1797	234
Hermonius, Michael, 1680—1749, kyrkoherde i Hedvig Eleonora 1720, i Maria 1731	281
Herweghr, Daniel, 1720—1787, lektor och domprost i Västerås, pas-tor primarius, biskop i Karlstad	181
Hesselgren, C., demoiselle, boende i Jakob c:a 1826	312
Hesselgren, Eric, 1715—1803, lektor i Gävle, professor i Uppsala biskop	58
Hjerpe, Petrus, kollega i Klara, apologist i Maria 1792; död 1792	221, 222, 248
Hierman, Ericus, kantor i Jakobs församling c:a 1730	261, 275, 282
Hiller, Joh., elev i Katarina skola c:a 1724	383
Hiller, Nic., apologist i trivialskolan c:a 1684	37
Himselius, lektor vid gymn. 1649	26
Hindrichs, Henr. P., elev i Katarina skola 1724	383
Hjertzell, M. B., änkefru	313
Hoffman, G. A., inspektor, boende i Jakob c:a 1826	313
Hoffmark, Eric, ålderman i hattmakareämbetet c:a 1783	298
Hofstadius, Johan Abraham, 1749—1826, kollega i Klara skola	221—223, 248
Hollstedt, Joh. och Olof, elever i Kungsholmen 1748	430
Holm, löjtnant, husägare vid Riddaregatan c:a 1731	400
Holm, Petrus And., elev i Katarina skola 1725	384
Holm, Sveno, f. 1735, elev i Hedvig Eleonora	401
Holmström, Gustaf, 1648—1705, justitieborgmästare	270
Horatius, Quintus H. Flaccus, 65—8 f. Kr., romersk skald	49
Horn, Bengt, 1623—1678, riksråd, fältmarskalk	35, 60, 359
Hultmark, J. G. T., elev i Hedvig Eleonora 1835	420
Humble, Christopher Nicolai, 1760—1834, apologist och rektor i Kata-rina skola	340, 377, 380, 382, 389—392
Humble, Christopher Olai, 1753—1833, apologist och rektor i Kata-rina skola, kyrkoherde i Frötuna	378, 379, 388, 389, 391

Hummer, Johannes, elev i Katarina skola 1725	384
Hübner, Johann, 1668—1731, tysk skolman, rektor vid gymnasiet i Hamburg 1711, utg. "Zweimal 52 auserlesene biblische Historien" (1714)	204, 234, 243, 245, 279, 284, 290, 294, 307, 329
Hypthoff, Elisaeus, utg. läroböcker i historia (början av 1700-talet)	284
Hädén, Eric Magnus, v. r. i J. 1814	305
Hållare, Clas, skomakare med sonen Anders Classon, elev i Hedvig Eleonora 1731	400
Hägberg, Petter, elev i Jakobs skola 1735	281
Högman, Olof, 1719—1806, rektor i Klara skola, kyrkoherde i Arbrå i Hälsingland	97, 217, 220, 246
Höijer, Elisabeth Rosina,	240
Höjer, Johan Carl, 1753—1829, kollega i trivialskolan i Sthlm, rektor i Uppsala katedralskola	56—58, 60, 61, 65, 68, 230
Höjer, Laurentius, elev i Jakobs skola c:a 1732	278, 280
Hök, Henrik, f. 1738, elev i Hedvig Eleonoras apologistklass 1748	401
Höpfner, Johan Niklas, f. i Nürnberg 1637, guldsmedsmästare i Stockholm 1665; omtalas död 1696	463
Ingman, kyrkvård i J. 1749	362
Insulin, Nils, 1743—1809, notarie i stadskonsistoriet, kyrkoherde i Roslags-Bro	408
Isack, Mårten,	426
Isberg, Petter, elev i Jakobs skola 1735	281
Iser, Matthias, 1645—1725, kyrkoherde i Maria, i Storkyrkan, biskop i Västerås	50, 51, 111, 112, 114, 116, 122, 125, 268—274
Isogæus, Simon, 1643—1709, kyrkoherde i Klara 1692	270
Jaches, (Jachesius) Johan Jacob, rektor i tyska skolan 1678—1683, kungl. bibliotekarie, rektor i gymnasium illustre	43
Jansson, Anders, kronofjärdingsman i Sättna c:a 1765	121
Jerichini, se Johannes J.,	
Jernberg, Jakob Andreas, 1715—1779, kollega, kyrkoherde i Spånga och Järfälla	367, 368, 385, 386, 441
Joannes, Laur., elev i Hedvig Eleonora skola 1731	400
Johan III, 1537—1592, Sveriges konung 1568	9, 11
Johannes Jerichini (Gerichini), kansler hos Erik av Pommern, ärkebiskop; död 1433	5, 60
Johannis Andreas Nycopensis, 1598—1652, kyrkoherde i Jakob 1643	78, 315
Johansson, Anders, kyrkvård i Maria 1674	321
Justinus, på 100-talet e. Kr., romersk historisk förf.	234
Jönsson, Nils, bagaredräng 1586	9
Kalsenius, Andreas, 1688—1750, pastor primarius, biskop i Västerås	398, 436

Kammecker, David, d. ä., 1702—1762, rådman	434
Kammecker, David, d. y., 1748—1826, kommissionslantmätare	434
Kanterberg, kommissarie i HE 1679	393
Kantzou (Kantzow), Johan Albert, 1788—1868, friherre gross-handlare	312
Karkman, Hindric, omkr. 1620—1679, e. o. borgmästare	318
Kellberg, Aaron, advokat i Kat 1719	383
Kellberg, Peter, Fjerhundrensis, 1753—1811, rektor i Hedvig Eleonora skola, kyrkoherde i Kung Carls och Torpa församlingar	389, 390, 415
Kellner, David, kapten, g. m. Dorotea Ladow	464
Kellström, Nils, kantor i J. 1776	287, 289
Ketharinus (Ketarenus), Ericus Pauli, kyrkoherde i Finska församlingen, senare i Sagu församling	78, 88
Kidron, koll. i HE 1731—1740	396, 399
Kiellman, Peter, 1653—1728, apologist i Maria skola	120
Kiesling (bör var Risling) Andreas, kollega i Hedvig Eleonora skola; död 1727	120
Kihlman, Erik och Salomo, elever i Hedvig Eleonora skola c:a 1748	401
Kiörning, Olof, 1704—1778, kyrkoherde i fransk-lutherska församlingen och i Jakob, biskop i Härnösand 1746	282, 364
Kleinsorgh, Maria,	465
Klint, Axel Henrik, 1842—, lärare vid Stockholms gymnasium, vid Högre lärarinneseminariet, lexikograf	198
Kolmodin, Johan, 1692—1758, rektor vid Jakobs skola 1730, kyrkoherde i Ekerö 1736	275
Kolmodin, Lorentz, 1775, bryggare	121
Krafft, Per d. y., 1777—1863, professor vid Konstakademien	312
Kraka (Krake), se Kråke	
Kristina, 1626—1689, Sveriges regerande drottning 1644—1654	22, 27, 28, 60, 76, 115, 199, 200
Krog, Nicolai Johan Lohmann, 1787—1856, norskt statsråd i Sverige	313
Kråke (Krake), Olof, 1629—1708, komminister i Maria, kyrkoherde i Norrby	109, 318
Kråkfoot, Johan,	25
Kröger, Joachim, elev i Klara skola och i trivialskolan c:a 1760	96
Kuhlberg, G., fabrikör c:a 1760	435
Kullberg, H. A., utg. Brefvexling till Öfning för Barn (övers.); andra upplagan 1812	340
Kullberg, Johannes, f. 1737, skolelev i Hedvig Eleonora	401
Kurck, Britta, g. m. presidenten friherre Gabriel Gabrielsson Oxenstierna; död i Stockholm 1671	108
Kurck, Knut, 1761—1831, baron, politiker, hovmarskalk	311
Ladow, Dorothea, änka efter kaptenen David Kellner	464
Lagerbring, Sven, 1707—1787, professor i historia i Lund, historie-skrivare	294

Lagerstedt, Jacob, 1681—1744, direktör vid klädesmanufakturiet på Barnängen	383
Lagerstedt, Nils Gerhard Wilhelm, 1847—1925, kollega i Hedvig Eleonora skola, läroverksråd 1904	198
Lagström, H. S., änkefru boende i Jakobs församling c:a 1826	313
Lagus, Isak, 1768—1811, kyrkoherde i finska församlingen i Katarina 1809	68, 231, 410
Lallerstedt, Anders, 1700-talet, bokutg.	132
Lang, Laurentius, regementspräst; rektor i Klara skola 1746—1750	211, 215, 216, 236, 237
Langius, Joachim, 1670—1744, professor i Halle	132, 226, 227, 234, 278, 290, 329
Larsson, Johan Laurenius, 1609—1686, rådman	319
Laurelius, Olof, 1585—1670, pastor primarius, biskop i Västerås	275
Lauremborgius, läroboksförf. 1600-talet, trol. P. Laurenberg, jfr Laurbergius hos Annerstedt	275
Laurentius Paulinus Gothus, 1565—1646, ärkebiskop	40, 105
Lawén, Hedvig Gertrud, f. Karsten,	312
Lehnberg, Magnus, 1758—1808, kyrkoherde i Kungsholmen och i Jakob	59
Lemoine, Petrus, kollega och rektor i Klara skola; död 1714	120
Lenæus, Johannes Canuti, 1573—1669, ärkebiskop	12, 30, 40, 78, 84, 88—92, 200
Leufgren, Pehr, 1768—1805, kollega i Enköping och i trivialskolan	65
Leufstadius, Andr., rektor i trivialskolan, kyrkoherde i Veckholm; död 1698	34
Lewin, U. S., änkefru boende i Jakob c:a 1826	312
Lexelius, Johan, Stockholmsens, 1719—1766, rektor i Katarina skola, kyrkoherde i Ovan sjö	385, 387
Lidin, Simon, handlande i Katarina c:a 1719	383
Lidzeliuss, Nils David, kollega i Klara, rektor i Jakobs skola; död 1826	310, 311
Liedberg, Petrus, koll. i Klara c:a 1756	239
Liljabom, Petter Laurentius, elev i Kungsholmens skola 1748	430
Liljander, Johan Carl, (kantor)	392
Lilljedahl, Jacob och Johan, elever i Jakobs skola 1735 resp. 1733	281, 279
Lilljenwalldh, Carl Christian, 1769—1845, kyrkoherde i Maria 1808	68, 146, 168, 346, 391
Lind, Andreas, elev i Katarina skola c:a 1724	383
Lind, Petter, garvare med sönerna Per Gustaf och Sacharias, de senare elever i Kungsholmens skola c:a 1760	435
Lindberg, Anders, 1813—1872, notarie i Hovkonsistorium	197
Lindberg, C. H., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Lindberg, Johannes, sadelmakare vid St. Humlegårdsgatan c:a 1731	400
Lindberg, Olaus Olai, elev i Katarina skola c:a 1724	384

Lindblad, Joh. Alex. (troligen Carl Alexander), 1771—1823, med. doktor, kungl. livmedikus	446
Lindblad, föregående syster jfr bou 1823 I 119	446
Lindblom, Jacob Axelsson, 1746—1819, ärkebiskop	175
Lindbom, Reinholdus, elev i Katarina skola 1724	383
Lindbäck, G., elev i Hedvig Eleonora 1835	420
von der Linde, Lorenz, 1610—1670, friherre, riks- och krigsråd	35, 36
Lindgrén, Anders, snickare, verksam i Maria c:a 1828	351
Lindh, Johan komminister i Närtuna, konrektor vid trivialskolan; död 1667	33
Lindh, Johannes, elev i Jakobs skola c:a 1700	275
Lindholm, O., vaktmästare, boende i Jakob c:a 1826	312
Lindstén, Per, 1805—1881, kyrkoherde i Hedvig Eleonora 1853	422
Lindström (senare Lindströmer), Eric Magnus, 1754—1804, vice kollega i Jakobs skola, konsistorienotarie	58, 286, 296
Lindström, G. A., slaktaregesäll, boende i Jakob c:a 1826	312
Lindström, Math., kollega vid Katarina skola	384
Lindströmer, se Lindström	
Lingman, Jonas, kollega vid trivialskolan c:a 1690	120
Linman, vagnmakareälderman c:a 1776	265
Linqvist, Alb., kakelugnsmakare c:a 1826	350
Lithman, Carl, 1612—1686, biskop i Strängnäs	24, 25
Litorius, se Litzonius	
Litzonius (Litorius), Jon, rektor, senare komminister i Maria; död 1683	110, 323, 324
Liungbärg, Johan, kollega och kantor i Kungsholmen c:a 1697	426
Livonius, Petrus Joh., rektor vid trivialskolan, kyrkoherde i Färentuna; död 1686	107, 109
Ljunggren, Adam, 1792—1865, kollega, kyrkoherde i Husby-Sjutolft	344—346
Logren, Johannes, 1760—1842, kollega och kantor, komminister i Nikolai, ledamot av Musikaliska akademien	444
Lohe, Adolf, 1683—1759, kammarherre	464—465
Lohe, Johanna, 1690—1759, den föregående syster	464—465
Loos, Petrus, elev i Katarina skola 1719	383
Lorin, Johan, kollega i Maria skola; död 1710	326
Lund, målare c. 1760	441
Lundell, Peter Magnus, f. 1841, kollega i Hedvig Eleonora, senare i Jakobs skola	
Lundholm, Johan, 1777—1857, kollega vid Katarina skola och vid Trivialskolan, komminister i Ulrica Eleonora	382
Lundholm, Ludvig, J., 1807—1867, kollega och rektor i Katarina, kyrkoherde i Knivsta	421
Lundius, Eric, rektor i Maria skola, komminister i Jakob, kyrkoherde i Sorunda; död 1689	108—110, 318—321
Lundstedt, Jonas, 1793—1859, lektor vid gymnasiet	484

Lundström, C. F., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Lustig, Johan, elev i Jakobs skola 1735	280
Luther, Martin, 1483—1546, reformator	72, 74, 131, 203, 225—227, 231—234, 242, 243, 284, 303, 326, 335
Lüdeke, Christopher Wilhelm, 1737—1805, kyrkoherde i tyska församlingen	408
Lüdeke, Johan Anton August, 1772—1838, kyrkoherde i tyska församlingen	68, 146, 168, 456, 478
Lyding, Ericus, elev i trivialskolan, uppsalastudent 1730	52, 53
Lysingh, Andreas Olavi, 1636—1713, kyrkoherde i Jakob och Johannes	270—275
Löfberg, Petrus, elev i Jakobs skola c:a 1732	278, 280
Löfström, Lars Peter, kollega i Klara skola c:a 1756	239
Löhn (Löön), Laurentius, kollega i Hedvig Eleonora 1680	394, 395
Lönbom, Samuel, utg. Kort inledning till Svenska historien och Statskunskapen 1768	234
Lönn, Elisabeth Mårtensdotter, rodderska c:a 1731	399
Lönngrén, rättare c:a 1845	423
Lönngrén, Fredrik, elev i Hedvig Eleonora c:a 1845	423
Maecenas, Gaius Cilnius, romersk statsman, frikostig gynnare av sin tids vitterhetsidkare; död 8 f. Kr.	49
Magni, Abrahamus, notarie i kons. c:a 1657	89
Mallenius, Nicolaus,	275
Mallenii, änka	280
Malm, Andreas Petri, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Malm, Petrus, timmerman på Storgatan c:a 1731	399
Malmborg, Jonas,	402
Malmström, Andreas, koll. i J 1690	120, 268, 270, 274
Marlo, Gottfried, repslagerson, elev i Kungsholmens skola c:a 1750	434
Martinus V, påve 1417—1431	5
Matmogius (troligen Roslagius, Ericus Matthiæ), se Roslagius	
Matthiæ, Matthias, elev i Katarina skola 1719	383
Mattiæ, Samuel, rektor i Klara skola c:a 1655	92
Mattzsson, Gustaf, 1629—1686, rådmän	110
Meijer, Gerhard, direktör	237, 240
Mejer, Johannes, född 1711, elev i Katarina skola	383, 384
Melander, Simon, 1684—1762, rektor i Klara och i trivialskolan, kyrkoherde i Enköping och i Gävle	63
Melchior (Melcher), finsk präst, vistades i Stockholm c:a 1652	107
Mellenius, Eric, 1735—1821, kollega i Katarina skola, kyrkoherde i Viksta	381, 382
Meylander, Fr., major, boende i Jakob c:a 1826	313
Meysen, Johannes, elev i Katarina skola 1711	384
Michaëlis, Michael, elev i Katarina skola 1718	383
Michal, H.,	311

Millberg, J. R., kollega i Jakobs skola 1826	311
Millberg, Nils, tobakshandlare i Katarina 1802	369—374
Miller, utg. biblisk historia	234, 329
Moberg, Peter, 1747—1825, språkman, titulärprofessor	71, 73
Modig, Nic. Olai, född 1704, elev i Katarina	384
Modig, Olof, båtsman på Drottningens jakt c:a 1711	384
Molin, Isaac, kollega i Maria; död 1721	120
Molin, Johan, kyrkvård i Klara c:a 1752	201, 237
Molin, Olaus, elev i Jakobs skola 1732	278
Molinus, Abrahamus Laurentii Myliander, 1621—1663, rektor i Maria skola; död 1663	92, 316
Molstadius, Eric, 1663—1710, rektor och komminister i Katarina	359, 360
Monrad, J. F.,	313
Montan, Axel,	120
Montelius, Eric, 1725—1802, rektor i Klara, kyrkoherde i Estuna och i Vändel	240, 243, 245, 248
Morsing, J. Th., grosshandl. 1812	312
Movitz, Friedrich, elev i Jakobs skola 1733	279
Murberg, Johan, 1734—1805, lektor i Gävle, rektor i trivialskolan	64, 181
Murén, Olof, 1704—1785, rektor i trivialskolan, professors titel	55, 62, 63, 129, 130
Murray, Gustaf, 1747—1825, pastor primarius, biskop i Västerås	59, 68, 182, 230, 231, 289, 290, 292, 300
Myliander, Abrahamus Laurentii, se Molinus.	
Myliander, Laur. Matthiæ, 1580—1674, kyrkoherde i Maria församling	78, 85, 88, 89, 92, 315, 318
Myrander, Henric, 1635—1701 (1700?), komminister i Katarina, kyrkoherde i Torsåker	109
Månsson, Anders, borgare boende i Maria församling c:a 1673	318
Möller, Friedrich, elev i Hedvig Eleonora skola 1748	401
Möller, Johan, 1738—1805, kyrkoherde i Västerhaninge, biskop i Visby	223
Mörck, Petrus, elev i Hedvig Eleonora skola 1748	401
Mörk, Carl, elev i Hedvig Eleonora skola 1748	401
Mörk, Ericus Johannis, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Mörner, Adolf Göran, 1773—1838, greve, statsråd, medlem av Svenska akademien	156, 194
Naeselius, Jacobus, kollega i Klara skola; död 1763	235, 236, 243, 245
Naesinius, Eric, rektor i Jakobs skola; död 1682	256
Nattsén, Anders, 1800—1883, rektor i Hedvig Eleonora och i Jakobs skolor, kyrkoherde i Alingsås	409, 419
Nenzén, Petrus, 1711—1788, kyrkoherde i Fransk-Lutherska församlingen, kyrkoherde i Klara församling	221, 248, 408
Nicolai, Daniel, elev i Katarina skola 1719	383

Nielsonn, Matz, penningutdelare vid drottning Katarina Jagelonicas begravning	9
Nilsson, Anders, vaktmästare i Jakobs församling 1826	313
Nilsson, Nils, se Emporagrius	
Nilsson, Torp Per, organist i Tierp 1775	121
Noberg, Andreas,	206
Noell, Petrus, f. 1740, elev i Hedvig Eleonora skola	401
Norander, Nicolaus, kollega i trivialskolan c:a 1684	37
Norberg, E., länsmansbiträde i Hofgårdsberg c:a 1775	121
Norberg, Olaus, skeppare boende på Kvarngatan c:a 1731	400
Nordberg, Jöran, 1677—1744, kyrkoherde i Klara församling	201, 208, 212, 213, 216
Nordberg, Petrus, skeppstimmerman i Nya kvarteret c:a 1731	400
Nordbohm,	118, 119
Nordal, Ditlof, elev i Kungsholmens skola 1748	430
Nordén, And., kantor i Jakob, kollega och kantor i Katarina; död 1788	381, 382, 388, 390
Nordén, Carl, kantor i Klara; död 1776	213, 235, 236, 238
Nordén, Georg, 1735—1779, kollega i Klara och i Kungsholmens skolor	245, 247, 248
Nordin, Sven, kollega i Maria skola, rektor i Katarina; död 1704	128
Nordling, Johan, 1796—1866, kollega i Kungsholmens och i Maria skolor, kyrkoherde i Edebo församling	445, 446
Nordstrand, Nils, 1714—1785, kollega och vikarierande rektor i Katarina skola, kyrkoherde i Tuna i Härnösands stift	54, 55, 363—368, 386
Noreen, Arvid, 1645—1709, notarie vid Stockholms stads handelskollegium, rådman	322
Norinder, Alfred, 1827—1884, lärare i Falun och Västerås, lektor i gymnasium	198
Norling, Carl Fabian, 1819—1860, privatskolerektor, kollega och rektor i Katarina skola	420
Norman, And., skräddaremästare boende i Katarina församling 1719	383
Norman, Joh. Dietericus, född 1713, elev i Katarina skola	384
Norström, Nicolaus, elev i Jakobs skola 1735	280
Nyberg, Andreas, född 1740, elev i Katarina skola	401
Nyberg, Ericus, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Nyman, Johan,	425, 427
Nyman, Johan, 1797—1857, kollega i olika skolor i Stockholm, kyrkoherde i Åkarp och Vittsjö	346, 355, 421
Nyman, Niclas, född 1736, elev i Katarina skola 1748	401
Nyman, Nils, 1709—1762, älderman, kyrkvård i Klara församling	201, 237, 361, 362
Nymark, Johan, rektor i Maria skola; död 1780	333, 338
Nyron, Daniel Gustavi, f. 1703 i Riga, elev i Katarina skola 1711—1713	384

Nyström, regementspastor, sökande till skolmästarejänst i Klara c:a 1730	210
Obitz, A., revisor 1826	312
Odelius,	62, 63
Odell, Johannes, född 1739, elev i Hedvig Eleonora skola	401
Oije,	435
Oije, Johan Gustaf, född 1753, elev i Kungsholms skola, son till föregående	435
Olai, Jonas, elev i Hedvig Eleonora 1731	400
Olof, snickare i Jakob c:a 1672	318, 319
Olof, åkare, timmerforslare c:a 1575	9
Olssen, N. B., kungl. sekret. 1672	313
Omnberg, Christian, kollega i trivialskolan, rektor i Jakobs skola; död 1759	261, 281
Ortman, Carl Anton, kassör 1828	447, 449
Ovidius, 43 f. Kr.—17 e. Kr., romersk skald	234
Palmgren, Andreas, elev i Jakobs skola 1735	281
Parlin, Otto (Olof), Jämtius, privatlärare, rekommenderad till rektor i Klara skola	207, 216
Pauliander, Abraham, rektor i Jakobs skola 1737; död 1745	281
Paulinus, Laurentius, se Laurentius Paulinus Gothus.	
Pedherrsön, Pedher, räntmästare? i början på 1600-talet	25
Peplier, fransk författare till en fransk grammatik	72, 234
Persson, Matts och Olof, sädesleverantörer från Tierps socken c:a 1774	121
Persson, Swen, kyrkvård i Maria församling c:a 1674	321
Petereijus, Joel Jacob, 1732—1804, präst i finska församlingen, kyrkoherde i Maria församling	388, 408
Petri, Abrahamus, timmermansson, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	400
Petri, Gabriel och Gustaf, söner till fodermarsken Petrus Dyberg, elever i Hedvig Eleonora skola 1731	400
Petri, Johannes Stockholmensis,	78, 89
Pettersson, Betty Maria Karolina, 1838—1885, lärare i Ladugårdslands skola, den första kvinnan som i Sverige blivit student och fil. kand.	198
Petz, Carolus Magnus Caroli, född 1715, elev i Katarina skola	383
Pfeiff, Johannes Jacobus, 1613—1676, kyrkoherde i tyska församlingen i Stockholm, biskop över Estland	78, 89
Phædrus, romersk fabeldiktare under kejsarna Tiberius och Claudius tid	73, 279
Philipsen, Herman Theodor, 1765—1819, grosshandlare, donator	157, 334, 336, 338
Pilzer, Johan Herman, 1729—1799, rektor i Klara skola, kyrkoherde i Balingsta	248
Plagemann, Joahan Joachim Fredric,	455

Plan (Plaan), Daniel, 1630—1691, kungl. sekreterare, hovrättsassessor	318
von Plan (Plaan), Carl Fredrik, 1725—1765, hovjunkare	435
von Plan (Plaan), Sven Daniel, 1751—1763, hovjunkareson, elev i Kungsholms skola	435
Planmarck, Anders, född 1769, elev i Kungsholms skola	443
Plenning, Johan, 1717—1750, konrektor i Västerås, utg. lärobok i Logik	74
Pontinus, Magnus, 1623—1691, kyrkoherde i Jakob, biskop i Linköping	107, 111, 255, 393
Portuan, Lars, 1701—1770, kollega i trivialskolan, kyrkoherde i Katarina församling	366, 368, 385, 387, 404
Pousette, Carl, Uplandus, 1758—1813, kollega i Klara, rektor i Jakobs skola	248
Pousette, Carl,	
Pratenius, Maria Elisabeth Nordal, 1706—1785, gift med komministern i Hedv. Eleonora Carl Johan Pratenius	286
Preuss, Hans (adl. Ehrenpreus), 1636—1711, rådman, överdirektörs titel	318
Prytz, Brita, änka efter rektor E. Naesenius, omgift med rektor L. Clarander	256
Psilander, Johan Henrik, 1747—1830, kollega i Hedvig Eleonora och Kungsholms skolor, kyrkoherde i Bunkeflo i Lunds stift	248
Quist, Lars, Helsingus, koll. i Kat. och Kl. 1764	388
Rahm, älderman 1752	434
Ram, Nicolaus Johannis, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Rasmuson, Lasse, kammarskrivare 1584	9
Regné, Gustaf, 1748—1819, expeditionsskreterare, läroboksförfattare	72—74, 234, 336, 340
von Rehausen, änkefru, friherrinna boende i Jakobs församling 1826	312
Rehbinder, G. C., kapten boende i Jakobs församling 1826	313
Retzius, Anders Adolph, 1796—1860, professor vid Karolinska institutet	447—449, 451
Reusner, Laurelius,	203
Reuterling,	245
Rhydén, Anders, 1728—1809, v. rektor och pastor i Kungsholmen, kyrkoherde i Österåker	441
Ribbing, Ebba Charlotta, f. Douglas, 1696—1773, gift med presidenten i Bergskollegium Conrad Ribbing	208, 215
Richnau, Daniel, handlande, kyrkvård i Jakobs församling från 1774	262
Rijsholm, Daniel, kollega i trivialskolan; död 1688	37, 256
Rinman, Raguel Ulric, 1778—1847, rådman, lagman	196
Robeck, Petter	274
Rogberg, Olof Erland, 1787—1863, sekr. i Kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk, kyrkoherde i Nyköping	196

Rogg, Georgius, sånglärare och vik. kollega i Katarina skola; död 1710	120
Rogstadius, Christernus, kollega och kantor i Maria skola, död 1710	120, 326
Roman, Johan Helmich, 1694—1758, tonsättare, kungl. hovintendents titel	213
Rosbeck, Christian, 1720—1772, rektor i Kungsholmens skola, komminister i Katarina församling	441
Rosén, Gabriel, 1720—1784, kyrkoherde i Bromma församling, överhovpredikant	408
Rosén von Rosenstein (före adlandet Aurivillius), Carl, 1766—1836, ärkebiskop	74, 156
Rosén von Rosenstein, Nils d. y., 1752—1824, statssekreterare, Sv. akademiens sekreterare	156, 157, 194
Rosenadler, Johan (före adlandet Upmarck), 1664—1743, skytteansk professor, statssekreterares titel	71
Rosenhane, Schering, 1609—1663, friherre, landshövding i Östergötland, överståthållare, riksråd	33
Rosenholm, Erik (före adlandet Holm), 1613—1672, borgmästare	88, 89
von Rosenstein, se Rosén von Rosenstein.	
Roslagius, Ericus Matthiæ, lektor i historia och poesi vid första gymnasiet; död 1649	27
Rohtlöben, Johann, 1592—1639, kyrkoherde i tyska församlingen	460
Rudenhielm, Bengt (före adlandet Rudén), statskommissarie; död 1723	212
Rudenschöld, Carl (före adlandet Rudén), 1698—1783, riksråd, kyrkoråd i tyska församlingen	454, 460
Ruder, Gustaf, 1708—1771, privatskolelärare	54, 55, 206, 266, 267
Rundeberg, Carl Olof, 1802—1869, kollega i Hedvig Eleonora, rektor i Jakobs skola	419
Rundelius, Andreas, hjälppräst och rektor i Maria; död 1670	334
Rundquist, J. Eric, 1799—1851, kollega i Maria, rektor i Katarina skola, kyrkoherde i Gärdslösa	355
Rutström, Anders Carl, 1721—1772, kyrkoherde i Hedvig Eleonora församling; avsatt och landsförvist 1765, anklagad för villoläror	402—405
Ruus, Pehr Magnus, 1781—1836, kyrkoherde i Katarina senare i Bollnäs församling	146, 168, 392
Rydberg, Pehr Gustaf	428
Rydman, Pehr Abraham,	369, 372
Ryman, Johan,	435
Ryman, Johan Gustaf, f. 1745, elev i Kungsholmens skola	435
Råberg, Henricus, timmerman c:a 1731 med sönerna Olaus och Petri Henrici	399
Räf, Clas och Johannes Georgii, elever i Hedvig Eleonora skola 1731	398
Rönigk, Olof, rektor i Katarina skola, sekreterare i Psalmbokskommitté; död 1783	387—390

Safflon, rektorsänka	91
Safflon (Saphlaus), Wilhelmus, rektor i Maria skola; död 1656	91, 315, 316
Sahlesteen, Matthias, sjungare och privatlärare i Hedvig Eleonora c:a 1680	394
Sahlberg, Olof, trädgårdsmästare boende å Kungsholmen 1750	438
Sahlman, Laurentius, kollega i Jakobs skola c:a 1690	255, 258
Sahlstedt, Abraham Magni, 1716—1776, kungl. sekreterare, språkforskare, utg. svensk grammatik	234, 293
Salander, Erich, överkommissarie, kyrkvård i Katarina församling	362
Sallustius, Gaius Crispus, 86—35 f. Kr., romersk historieskrivare	73
Salvius, Lars, 1706—1773, boktryckare, utg. läroböcker i allm. och svensk historia	340
Sandberg, Aequinius (Haquinius), hörare i lägsta avdelningen i Maria skola från 1676	323
Sandell, Anders Gustaf elev i Hedvig Eleonora skola 1806	416
Saphlaus, se Safflon.	
Savelinus, Olaus, kollega i Jakobs skola 1690	120, 270, 274
Saxe, Gudmundus Nicolai, kollega i Katarina skola; död 1665	316
Scheding (von Scheiding), Philip, 157(9)—1646, riksråd, guvernör över Estland	12
Schenström, J. G., kollega och rektor i Hedvig Eleonora skola 1845	420, 423
Schepperus, Eric, kollega i Katarina skola, kyrkoherde å Värmdö; död 1727	120, 359, 360
Schillgren, Eric, kantor i Jakob 1750	282
Schinkel, David, kommerseråd	466
Schirman, Johan, sökande till rektoratet i Kungsholmens skola 1702	426
Schmidt, Peter, auditör, donator till Kungsholmens skola 1754	464
Schoug, Henrik Corn., f. 1740, sjömansson, elev i Katarina skola 1740	401
Schröder, Herm., 1676—1744, gymnasielektor, kyrkoherde i Katarina församling, biskop i Kalmar	383
Schröder, Jöran Claes, 1713—1773, pastor primarius, superintendent och biskop i Karlstad	54, 55, 62, 385, 387
Schultz, lektor vid gymn. 1649	26, 27
Schultz, Andreas, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Schyberg, Svante Gustaf, 1796—1874, förste expeditionsskreterare i Kungl. Maj:ts kansli, sekreterare i Maria församlings kyrkoråd	350
Schötz, Adam, kamrer	434
Schötz, Axel Adolf, elev i Kungsholmens skola 1756—1760	434
Sebaldt, Karl Fredrik, 1713—1792, borgmästare, justitiekanslers namn	263
Sellman, Per Magnusson, 1784—1817, kantor i Katarina församling	391, 392
Sewelin, P. E., aktör, boende i Jakob 1826	312
Sigtunius, Johannes Erici, 1645—1698, konsistorienotarie, rektor vid Trivialskolan, kyrkoherde i Arboga	256

Sihlberg, Adolf Fredrik, kantor i Hedvig Eleonora 1805	415
Sihlberg, Adolf Ludvig, elev i Hedvig Eleonora 1806	416
Sinckelsson, Leonhardus Johannis, f. 1711, elev i Katarina skola	383
Sjögren, Håkan, 1727—1815, lektor i Växjö, domprost, lexikograf	234
Sjöstedt, G. W., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Sjöstedt, Olof, 1765—1816, repslagareälderman, stiftare av den första klassen i Kungsholms församlings apologistkola	445
Skjöldebrand, Anders Fredrik, 1757—1834, friherre, överståthållare, statsråd, ledamot av Svenska Akademien	311
Skoug, Olof Jonas, 1604—1661, rektor i Gävle, kyrkoherde i Jakobs församling	85, 88, 89, 92, 300
Skunck, Samuel, 1632—1685, professor och rektor magnificus i Uppsala	255
Skytte, Bengt, 1614—1683, friherre, riksråd, språkforskare	29
Skötte, Erich, elev i Jakob 1734	279
Smerling, G. F., grosshandlare, direktionsledamot	196, 447—449
Snabb, Johannes, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Snedström, skolelev	96
Sommelius, S. G., utg. Lärobok i Tyska språket, Stockh. 1808	337, 342
Sommerhielm, Matthias Otto Leth, 1764—1827, norsk statsminister i Stockholm	313
Soop, Gustaf, 1623—1679, president i Reduktionskollegium	36
Spaak, Gudmund (adlad Ehrencrantz), 1621—1683, kungl. sekreterare, amiralitetsråd	318, 319
Sparre, Carl, 1723—1791, friherre, överståthållare, riksråd	61
Sparman, Johan, 1676—1716, rektor i trivialskolan, kyrkoherde i Harbo församling	48, 49, 74, 120
Sparman, Olof (Olaus), 1640—1690, komminister i Riddarholmen, kyrkoherde i Tillinge, senare i Nyköping	108
Sperling, Michel, borgare boende i Maria församling c:a 1670	318, 319
Sprengtporten, Jacob Wilhelm, 1794—1875, friherre överståthållare	447
Stagman, Margareta, f. Tåbom,	447
Stake,	398
Steinmeier, Johannes B., 1654—1738, rektor i tyska skolan	43
Stenberg, Herlog, 1783—1842, konsistorienotarie, sekreterare i Kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk, kyrkoherde i Bolstad	168
Stenbock, Gustaf Otto, 1614—1685, riksråd	36
Stenmark, Anders, kollega och kantor i Katarina skola; död 1754	361, 385, 386
Stenquist, Otto Wilhelm, född 1809, elev i Kungsholms skola	446
Stephanus, (möjligen: Stephen Hansen, 1599—1650, professor i Sorö)	278
Steuchius, Johannes, 1676—1742, ärkebiskop	436
Steuchius, Matthias, 1644—1730, ärkebiskop	213
Stiernsköld, Claes, 1617—1676, riksråd	35

Stjärnman, Andreas, elev i trivialskolan och i Strängnäs läroverk 1712	50—53
von Stockenström, Erik, 1703—1790, riksråd	264
Stolpe, Carl, elev i Jakobs skola 1732	278
Stolpe, Christopher, löjtnant och hans son Ericus Christopheri, elev i Hedvig Eleonora 1731	400
Stolpe, Georg, 1778—1852, kyrkoherde i Finska församlingen, senare i Bälinge	146, 168
Storm, Reinhold, skeppare och husägare i Jakob 1679	251, 252
Strauch, Ægidius, 1647—1709, kyrkoherde i Tyska församlingen	111, 114, 116, 125
Streling, Johan, 1693—1773, rektor i Växjö, utg. Latinsk grammatik	234
Stridsberg, Carl, 1735—1819, konrektor vid Tyska skolan, lektor	73, 140, 234
Stridsberg, Olof Arvid, 1833—1904, kollega i Klara skola	356
Strömer, Mårten, 1707—1770, professor i Uppsala, utg. en bearbetning av Euklides' geometri	342
Ståhlberg, Matth., 1730—1808, konsistorienotarie, kyrkoherde i Delsbo	287, 329
Ståle, Dietericus Jonæ, f. 1715, elev i Katarina skola	383
Sundius, Anders (Andreas), 1682—1752, kollega, senare komminister i Klara	238
Sundius, Petrus Olai, 1726—1795, rektor i Jakobs skola, kyrkoherde i Ljusdal	285
Svahn, Ericus, 1730—1772, kollega och pastorsadjunkt i Klara, kyrkoherde i Adelsö	96, 244, 245
Swanseau, Jacob, kyrkorädsnotarie i Maria församling 1776	335
Svebilus, Olaus, 1624—1700, ärkebiskop	114, 131, 133, 225—227, 231, 232, 234, 242, 280, 284, 307, 326, 328, 329, 340, 388, 408
Svedelius, And., 1832 direktionsledamot	196
Svedlund, Anders,	350
Swensdotter, Anna, änka efter läraren Johan Lindh i Trivialskolan (c:a 1665)	33
Söderbeck, Lars, 1721—1798, kollega och rektor i Maria skola	333
Söderberg, A. F., kammartjänare, boende i Jakobs församling 1826	312
Söderberg, Jakob, född 1748, elev i Kungsholmens skola 1758	435
Söderberg, Jakob Erici, elev i Katarina skola 1719	383
Söderling, A. S., demoiselle, boende i Jakobs församling c:a 1826	312
Söderling, J. S., fänrik, boende i Jakobs församling c:a 1826	312
Söderling, S. änkefru, boende i Jakobs församling c:a 1826	312
Söderlund, Fredrik Otto, född 1797, rektor i Kungsholmens och Gävle skolor, kyrkoherde i Bollnäs	450
Söderman, hökare på Kaptensgatan c:a 1731	399
Söderman, Anders, elev i Jakobs skola 1732	278, 280
Söderman, Andr., timmerman c:a 1731	399
Söderman, Erich, elev i Jakobs skola 1735	281

Söderman, Jonas, elev i Jakobs församling	275
Söderström, Elias, kollega i Klara skola c:a 1699	129
af Tannström, Nils Magnus, 1777—1842, kansliråd, ledamot av Uppfostringskommittén	156, 498
Taube, Carl Edvard, 1746—1785, pastor primarius, ordensbiskop	224
Tegerberg, sjungare i H. E. 1740, 1760	396, 403
Tegnér, Esaias Magnus, 1800—1866, konsistorienotarie, kyrkoherde i Fellingsbro	452
Tham, Casper Vollrath Viktor, 1821—1895, v. rektor vid Hedvig Eleonora skola, kyrkoherde i Kyrkefalla och Mofalla församling av Skara stift	423
Thegner, Olaus, 1615—1689, friherre, borgmästare	256, 318, 319, 322
Theman, Nils, e. o. regementspastor 1752 (vid artillerireg.)	54
Thenstedt, Nathanael, 1731—1808, rektor, hovpredikant, kyrkoherde i Stora Tuna församling	140
Therullius, Olof, 1684—1721, rektor i Jakobs skola, kyrkoherde i Wallby	268, 271, 275
Thigurell, fabrikör, hemskololärare c:a 1813	340
Thuanus, se de Thuanus.	
Thun, Josephus, 1661—1721, lektor i Strängnäs, kyrkoherde i Nyköping	50, 51
Thunberg, handlande i Hedvig Eleonora c:a 1806	416
Thunwall, Johan Fredrik, elev i Hedvig Eleonora skola 1805	406
Thörnblom, Matthias, kollega och rektor i Jakobs skola; död 1710	120
Tiderus, Arvid, läroboksförfattare i början av 1600-talet	275, 324, 325
Tillæus, Olof, 1704—1762, rektor, senare kyrkoherde vid Fransk-Lutherska församlingen, kyrkoherde i Köping	439, 440
Tingwall, L., kollega i Hedvig Eleonora skola; död 1833 (34?)	419
Tollesson, Johan Carl, 1778—1819, kollega vid Hedvig Eleonora, rektor vid Johanniska skola, komminister i Hedvig Eleonora	410
Tolstadius, Anders (Andreas Erici), 1656—1727, komminister i Jakob och Johannes, kyrkoherde i Almunge församling	270
Tolstadius, Andreas, lektor vid Stockholms gymnasium, kyrkoherde i Ridderholmsförsamlingen; död 1659	24, 25, 85—89
Tol(l)stadius, Erik, 1693—1759, kyrkoherde i Jakobs församling	282, 438
Tomelius, Nicolaus, sjungare i Hedvig Eleonora c:a 1696	394
Tornberg, C. G., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Torner, se Törner.	
Torzelius, Nicolaus, kollega i Hedvig Eleonora skola c:a 1700	120
Treuder, Lars, länsman, Hovgårdsberg i Vendel, Uppland	121
von Troil, Uno, 1746—1803, ärkebiskop	181, 408
Troilius, Samuel, 1706—1764, ärkebiskop	235—237, 363
Trutz, Friedrich, elev i Jakobs skola 1735	280
Trysén, Carl Peter, 1781—1863, kollega i Klara skola och i trivialskolan, kyrkoherde i Näs	231

Trysén, Johan Gustaf, 1779—1851, kollega och rektor i trivialskolan	231, 250, 343
Tunderus, lektor vid gymnasium 1649	26
Tuneld, Eric, 1709—1788, hovrättsassessor, utg. Inledning till geographien över Sverige (1741)	243
Tunelius, Lars Christian, 1785—1848, kyrkoherde i Adolf Fredriks församling	448, 451
Tungell, Nils Nilsson, 1592—1665, hovkansler	76
Tydén, Joachim, kollega och rektor i Kungsholms skola c:a 1836	447, 450
Tåman, Jonas, elev i Jakobs skola 1735	280
Törn, Zachris, elev i Jakobs skola 1732	278
Törnell, Nils, 1767—1807, notarie vid Stockholms stads konsistorium	59, 415
Törner, F., läroboksförfattare	74
Törne(r), (Torner), Michael, 1638—1694, justitieborgmästare	268
af Ugglas (före adl. Ugla), Samuel, 1750—1812, överståthållare, president i kammarkollegium	61
Ulla, skolstäderska i Maria c:a 1836	352
Ullberg, Jonas, 1768—1844, justitieborgmästare	196
Ulner, Carl, 1739—1801, justitieborgmästare	61
Unger, Daniel, 1647—1696, kyrkoherde i Katarina församling	114, 116, 125, 128, 359
Uppgrén (Uppgren), Eric, född 1753, v. kollega i Jakobs skola, nådårspräst i Hedvig Eleonora församling, komminister i Värmdö församling	286
Utterbeck, Gustaf Adolf, kronofaktor 1826	312
Utterbäck, L. A., hattstofferare (1826)	312
Wachtmeister, Carl Johan, 1793—1843, generaladjutant	312
Wadén, Carl Fredric,	313
Waenerberg, Johannes, rektor i Hedvig Eleonora skola 1682—1693	395
Wagner, Matthias Joannis, 1635—1693, rektor vid Collegium Clæremontanum, kyrkoherde i Jakob och Joannis	111, 114, 116, 125, 256, 268, 269
Wahlberg, Erik Wilhelm,	350—352
Wahlbergh, Johannes, elev i Jakobs skola 1701	275
Wahlgren, fru, testamentstagare c:a 1814	338
von Walker, kamrer, donator till Katarina skola 1719	383
Wallin, Johan Olof, 1779—1839, ärkebiskop, psalmbokseditor	146, 168
Wallman, Johan, länsman i Lunda, Stockholms län c:a 1766	121
Wallmo, Gustaf, 1752—1824, kollega i trivialskolan, rektor i Enköping och i Uppsala	68
Walrot, Jonas, kollega i trivialskolan 1750	54—56, 64, 364, 366, 434
Wardberg, Sven, elev i Jakobs skola 1735	280

Warplind, Lars, kantor i J. 1696	120, 272
Wasenberg, Hieronymus och Petrus, elever i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Wassberg, Johannes, elev i Katarina skola 1724	383
Wastenius, Johan, 1733—1787, rektor och komminister i Hedvig Eleonora, kyrkoherde i Söderbärke	408
Welin, Abrahamus Olai, f. 1718, kantorsson, elev i Katarina skola	384
Weller, Johannes Christianus, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Weller, Thomas, skeppstimmerman c:a 1731	399
Wellstadius, Johan Adolf, vikarierande kollega i Jakobs skola 1775	285
Wenglin, Erik Adolf, f. 1813, vindragarson, elev i Kungsholmens skola	446
Wengstedt, vikarierande kollega i Jakobs skola 1735	280
Wennerberg, Joh., elev i Katarina skola 1725	384
Wennerdahl, A. R. E., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Werckelson, timmerman, husägare c:a 1731	399
Vernet, läroboksutgivare	329
Wessberg, P. E. och S. A., elever i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Wessell, elev i Hedvig Eleonora skola 1845	423
Wessman, Adam Mauritz Ferdinand, f. 1813, rektor i Nikolai apolo-gistskola 1853	423
Wessman, Martinus, kantor i Klara c:a 1700	120
Westander, Johan, elev i Kungsholmens skola 1748	430
Westbeck, Zacharias, 1696—1765, rektor i Klara skola, kyrkoherde i Österlövsta	212
Westerberg, Peter, elev i Katarina skola 1724	383
Westergren, Johan Sven, hovhattmakare	312
Westerman, Johan, adl. Lilljecrantz, 1604—1653, justitieborgmästare	91
Wester, Johan, elev i Jakobs skola 1734	279, 281
Westin, Jacob Jacobsson, 1810—1880, fil. d:r, garvareällderman, berömd samlare av böcker och handskrifter	449, 450
Westin, Johan (Jan) Jacobsson, 1784—1834, garvareällderman, kapten vid borgerskapets infanteri	445, 447
Westling (Westring), Petrus Jonæ, senare hälften av 1650-talet—1708, rektor i Klara skola, kyrkoherde i Gåsinge och Dillnäs (Strängnäs stift)	112
Westman, Andreas (Anders), 1700—1778, rektor i Klara skola, kyrkoherde i Skånella	212
Westman, Jacobus, f. 1735, elev i Hedvig Eleonora skola	401
Westphal, bokhållare hos fru Brijta Kurck	109
Westring, Matthias, elev i Katarina skola 1724	383
Westring, Olof och Petrus Petri, elever i Hedvig Eleonora skola 1731	399
af Wetterstedt, Gustaf, 1776—1837, greve, statsminister för utrikes ärenden, led. av Svenska akademien	156, 312
Whitelock, Carl Otto,	312
Wiborg, Johannes, elev i Katarina skola 1724	383, 384

Widgren, Johan Fredrik, 1810—1883, rektor i Hedvig Eleonora skola, kyrkoherde i Normlösa församling (Linköpings stift)	422
Widekindi (Widichindi), Johannes, lektor i gymnasium, historiker; död 1678	29
Widin, rektor i Kungsholms skola; död 1790	443
Widing, Lars Peter, 1752—1820, kyrkoherde i Hedvig Eleonora församling	59, 68, 146, 168, 231, 410, 417—419
Widlund, L. G., elev i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Wiedeman, garvare med sonen Johan Daniel, elev i Kungsholmens skola 1750	434
Wigert, Sewerin, grosshandlare, boende i Jakobs församling 1826	312
Wijbergh, Petrus, kollega i Maria skola; död 1707	120
Wijkegrehn, Stephanus, rektor i Hedvig Eleonora, pastor i Sanda (Visby); död 1683	393, 394
Wijkman, Casper Caspersson, 1756—1808, kollega i Klara skola, kyrkoherde i Finström på Åland	221—223, 248
Wikberg, Erik, ryttare vid adelsfanan c:a 1731	400
Wiksell, Johan, rektor i Hedvig Eleonora skola c:a 1805	410, 415
Wilcke (Wilke), Johan Carl, 1732—1796, professor, Vetenskapsakademins sekreterare	466
Winge, Henrik Lars, kämnär vid Södra kämnärrätten, apologist vid Trivialskolan; död c:a 1809	64, 65
Winge, Magnus Julius, 1731—1798, lärare i Klara skola, kyrkoherde i Estuna	245, 247
Wingård, Johan, 1738—1818, kyrkoherde i Jakobs församling, biskop i Göteborg	263, 286, 289, 408
Winter, Herman, kantor och kollega i Katarina skola; död c:a 1689	358, 359
Virgilius (Vergilius), Maro Publius, 70 f. K.—19 e. Kr., romersk skald	73
Wistrand, C. F., hovfourir, boende i Jakobs församling 1826	312
Witting, kyrkovärd i Jakob 1776	263
Wittingh, Fredric Larsson, 1744—1811, kyrkoherde i Ulrica Eleonora	59, 68
Wolff (Wolfsen), utg. geometri	294, 342
Wolphert, Johan, klensmedsgesäll c:a 1760	241, 244, 246
Voltemat, Henrik Johan, 1723—1765, kammarråd, utg. läroböcker i historia och geografi	131, 294, 328
Wredman, Sven, f. 1739, elev i Hedvig Eleonora skola	401
Wretberg, And. och Erik, elever i Kungsholms skola 1748	430
Wricelius, Christophorus Andreae, född 1711, elev i Katarina skola 1719	383
Vultejus, Johannes, 1639—1700, kyrkoherde i Bromma, överhovpredikant	111, 114, 116, 125
Wählén, Lars, 1778—1827, v. rektor i Klara, kyrkoherde i Ovanåker	230, 234

Wählin, Christian, 1761—1829, professor, domprost, utg. "Fäderneslandets historia"	74, 234
Vålberg, Eric, 1706—1769, kollega i Klara och i Trivialskolan, kyrkoherde i Hagby och Ramsta i Uppland	63, 213
Wårdman, Carl Gustaf, f. 1817, elev i Kungsholms skola	446
Zachrisson, Zacharias Lorens,	312
Zebrozyntius, Jacobus Johannis, 1572—1642, professor, pastor primarius, biskop i Strängnäs	13
Zehlman, Anders, skomakaremästare på Grevegatan c:a 1731	400
Zehlman, Anders och Herman Andreae, elever i Hedvig Eleonora skola 1731	400
Zethelius, Eric, fabrikör, boende i Kungsholms församling c:a 1753	434
Zethelius, Gustaf och Lorentz, elever i Kungsholms skola 1753 resp. 1755	434
Zethelius, Jonas Laurentius, 1740—1799, kollega i Klara skola, kollega och komminister i Kungsholmen, kyrkoherde i Vassunda	247
Zethrin, Michael, rektor i Trivialskolan; död 1731	43, 63
Zetterberg, Carl Eric, elev i Hedvig Eleonora skola 1805	416
Ziervogel, Evald, 1728—1765, akademiboktryckare, numismatiker, professors titel	242
Zynth, Petrus, vik. kollega i Hedvig Eleonora, bortvisad 1764	368, 388
Åberg, Axel W., född 1813, elev i Kungsholms skola 1824	446
Åbergsson, Johan Ludvig, stadsmäklare	312
Åhman, Östen, konrektor i Trivialskolan 1657	89—91
Åkerblad, C., aktris, demoiselle, boende i Jakobs församling 1826	313
Åkerblom, C. J. G., lärjunge i Hedvig Eleonora skola 1835	420
Åkerman, garvare på Kungsholmen c:a 1750	434
Åkerman, Carl Petter, elev i Kungsholms skola 1753	434
Åkerman, Johan, kantor och kollega i Katarina skola; död 1771	386, 388
Åkerman, Tobias, elev i Kungsholms skola 1752	434
Åkermans änka, privatlärarinna c:a 1760	435
Ålberg, Jonas Erici, elev i Hedvig Eleonora skola 1731	399
Åström, inspektor, boende på Kungsholmen c:a 1750	435
Åström, Andreas, född 1746, elev i Kungsholms skola 1759	435
Ängelkrona, madam, husägare vid Storgatan c:a 1731	399
Ängman, Anders, rådman; död 1704	270
Öberg, Olof Arvid, elev i Kungsholms skola 1760	435
Öberg, Petter, repslagare c:a 1760	435
Öhman, Hedvig, änkefru, donator 1791	338
Öhman, Laurentius, kollega i Hedvig Eleonora skola; död 1680	394
Öhrman, Carl Gustaf, elev i Hedvig Eleonora skola 1805	416

Örling, P. O., vikarierande kollega i Jakobs skola 1775	286
Östen, jfr Åhman.	
Österberg, Swen, befullmäktigad att uppbära terminations- eller chorgångspenningar i Jakobs församling 1826	311
Öyemark, C. A., viktualiehandlande, boende i Jakobs församling 1826	313

PERSONREGISTER TILL Å S U VOLYM Nr 60

	Sid.
Abraham, privatlärare på Pilgatan 1681	74
Abzeil, J. W., elev i Frimurarebarnhusets skola 1813	76
Ackman, Johan Fredric, elev i Kraftska skolan 1809	94
Adolf Fredrik, 1710—1771, Sveriges konung 1751—1771	136, 207, 208
Afzelius, Lars Pet., 1779—1847, pastor vid Svea Livgardes församling 1813	219, 224, 233, 234
Alström, kommisarie, donator till Djurgårdens skola 1758	208
Anckarswärd, Magnus Gustaf, 1792—1878, konstnär, direktionsledamot	303
Anders, rotebåtsman c:a 1760	65
Anders Thome, gårdsägare och hyresvärd för en privatskola på Ladugårdslandet 1681	74
Andersdotter, Anna, intagen på Spinnhuset 1753	125
Andreas, Johannes, elev i Klara skola 1745	35
Anjou, Christopher Ludvig, 1821—1896, folkskoleinspektör	287
Appelberg, Carol. Wilh., elev i Klara skola 1815	174, 175, 179, 180
Arén, And., kateket på Södermalm 1779	90
Armfelt, Carl, ledamot av Barnhusdirektionen 1805	243
Arnd(t), Johan, 1555—1621, tysk luthersk teolog	139
Arnell, Carl, möjligen presidenten i Bergskollegium, f. 1690, d. 1767	207
Arngren, Sara Christ., elev i Klara skola 1821	184
Arrhenius, Carl Axel, 1757—1824, överstelöjtnant vid Svea artilleriregemente	241, 243
Arrhenius, Carl Magnus, 1790—1850, förste expeditionssekreterare	287
Arvidsson, Peter, elev i Hedvig Eleonora skola	202
Aschling, amiral 1798	262, 263
Ask, Catharina, intagen å Rasp- och spinnhuset 1753	125
Asplund, Arnold, 1736—1815, kyrkoherde i Ulrika Eleonora och i Klara	72, 90
Asplund, Soph. Catharina, elev i Klara skola 1813	174, 175, 178, 180
Aspman, Lovisa Ulrica, elev i Klara skola c:a 1813	172
Aulaevill, Peter, 1677—1757, justitieborgmästare	64
von Balthasar, änkefru före 1838, donator, adl. ätten 1803	270, 273
Bartollus dominus 1643	10
Beck-Friis (Beckfriis), Joachim, greve, riksråd	118
Beckman, Johannes, elev i Klara skola 1744	34

Beckmark, Nils Petter, 1753—1815, lektor vid Krigsakademien, kyrkoherde i Bromma och Börstil	97
Behn, Johannes, elev i Maria 1729	64
Berg, Anders Gustaf, 1799—1855, rektor vid Hedvig Eleonora skola, kyrkoherde i Litslena	54, 55
Berg, Amalia Charlotta, född 1824, elev i Nikolai skola 1833	170
Berg, Johannes Petrus, elev i Klara skola 1745	36
Berg, Lars, elev i Hammarby fabrikskola 1755	141
Berg, Maria Greta, intagen i Rasp- och Spinnhuset 1753	125
Berg, Petter, elev i Maria skola 1729	63
Bergbom, Petrus, elev i Klara skola 1744	33
Bergdal, Christ. Lovisa, elev i Klara skola 1813	174—176, 180, 181
Berggren, fru, föreståndarinna för en pensionsskola i Adolf Fredrik 1814	75
Berggren, Joh. Sophia, elev i Klara fattigflickskola	174—176, 180, 181
Berggren, Magnus, elev i Klara skola 1746	36
Bergklint, Olof, 1733—1805, lektor i Västerås, kyrkoherde i Gladsax och Tommerup	226
Berglund, C. A., elev i Frimurarebarnhusets skola 1813	76
Bergman, C. F., elev i Frimurarebarnhusets skola 1813	76
Bergman, Johan, elev i Hedvig Eleonora flickskola 1820	202
Bergman, Johanna, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Bergmark, Johan, läroboksförf. i matematik	39
Bergmark, Anders, skolmästare i Stora barnhuset 1785—1813	117, 122, 124
Bergner, Daniel, ostrogothus, studerande, lärare i Djurgårdens skola 1758	208
Bergstrand, C. Fr., född 1799, elev i Jakobs och Johannis söndagskola 1820	196
Bergström, fru, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Bergström, Carl, elev i Nikolai fattigskola 1798	156
Bergström, Johan Isac, elev i Nikolai fattigskola 1796	156
Bergvall, Märten Christoffer, 1782—1852, regementspastor, kyrkoherde i Hedvig Eleonora	219, 236, 280, 308
Berndes, And. Gust., 1801—1861, kamrerare, direktionsledamot 1848	303
Beutin, Laurentius, elev i Klara skola 1745	35
Billman, Gust., led. i St. Barnhusets styrelse 1746	111
Birckenfeld, Anders Philip, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	139
Birckenfeld, Anna Elisabeth, Magdalena samt Christina, elever i Hammarbyfabrikernas skola 1755	140
Birckenfeld, Johan H., elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	141
Bitterfelt, Pet., lärare eller ledamot i Stora Barnhusets styrelse 1746	108
Biörk, Johannes, elev i Klara skola 1745	35
Bjurman, Catharina Wilhelmina, född 1826, elev i Nikolai fattigskola 1833	170

Bjurström, Maria Christ., elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 178, 180
Björkbom, Ulr. Charl., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Björkman, Fredrica, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Björner, P. J., led. i folkskolestyr. 1848	287
Blackau, Magdalena, intagen på Rasp- och Spinnhuset 1753	153
Blom, L. Fr., född 1805, elev i Jakob och Johannes söndagsskola 1820	196
Blom, Petrus, elev i Klara skola 1745	36
Blomberg, Ulrica, elev i Nikolai fattigskola 1794	155
Bodecher, Fred. Adolph, elev i Kraftska skolan 1809	94
Bodin, Johan, elev i Kraftska skolan 1809	94
Bodinus, Andreas, privatlärare i Katarina 1681	74
Bollsten, Johan, kollega i Jakob 1808	68
Boman, Eric Ericsson, viktualiehandlare, donator till Ladugårdslands fattigskola 1815	200, 201, 273
Bomm, Charlotta, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Bordinghaussen, kardare i Hammarbyfabrikerna 1755	141
Bordinghaussen, Johanna, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	140
Borell, Gustafva, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Borgström, Gustaf, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Borgström, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Boström, Carl Ludvig, 1796—1851, rektor i Adolf Fredriks skola, kyrkoherde i Hudiksvall	42, 48—50
Boxlé, utgivare av förskrifter i välskrivning	257
Brandel, Gust., led. av Hedvig Eleonora skolstyrelse 1847	308
Brandt, Johan Niklas, 1760—1822, läkare, generaldirektör över barmhärtighetsanstalterna i Stockholm	120, 121, 164
Brant, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Bremer, Joel, ledamot i Stora barnhuset 1746	111
Bremer, Johan Jacob, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	138
Bremer, Lovisa, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	140
Bremer, Maria Eleonora, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	141
Bremer, Paulus, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	139
Brink, Brig. Christ., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Brink, Jul. Charl., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Brink, Petrus Abraham, elev i Klara skola 1746	36
Broberg, mamsell, donator till Nikolai fattigskola 1794	163
Broberg, And. Ludv., hovpred. 1814 1777—1838, (Arboga?) hovpredikant	80
Broman, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Broocman, Carl Ulric, 1783—1812, subrektor och konrektor vid Tyska nationallyceum	257
Boxlé och Hellström, utg. förskrifter i engelsk välskrivning	257
Brun, Johan, intagen i Rasp- och Spinnhuset 1753	153
Bröker, Maria Gertrud, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755	140
Bultrop (Boulthrop), Per Johan, elev i Kraftska skolan 1809	94

Bure, Johan Gustaf, 1766—1819, rektor och komminister i Adolf Fredrik, komminister i Nikolai	69	71
Burgman, grosshandl. donator i K. djurgårdsskolan 1830		215
Burman, J., lärare i Hedvig Eleonora friskola 1820		203
Bäckman, Johannes, elev i Maria skola 1760		65
Bäckström, Anders Aron, 1793—1836, rektor i Katarina skola		329
Camets, Johannes Pauli, elev i Maria skola		63
Campé (Campe), Joachim Heinrich, 1746—1818, tysk pedagog, utg. barn- och ungdomsböcker, vilka vunnit utbredning även utanför Tyskland	256,	258
Carl, timmerkarl, fader till eleven Carolus Staf Dalecarlus c:a 1755		65
Carling, Gustaf Adolph, elev i Kraftska skolan 1809		94
Carling, Johan Fr., elev i Kraftska skolan 1809		94
Celsius, Olof, d. y., 1716—1794, pastor primarius, biskop i Lund	28,	32
		107
Christiernson, Z., led. i H. El. skolstyrelse 1847	198—200,	308
Christman, Christopher, elev i Maria 1745		64
Christopherson, Carolina Margr., elev i Nikolai fattigskola 1794		155
Clases Anna höll hemskola i Klara c:a 1681		74
Cleve, Christian Lorents, elev i Maria skola 1755		65
Cnattingius, Anders Jacob Danielsson, 1792—1864, kyrkoherde i Flisby och i Kättilstad; läroboksförfattare	48,	215,
		329
Collin, G. D., huspredikant, vik. lärare i Södra barnskolan 1823	327,	328
Comet, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820		202
Coyet, Carl Fredrik, 1768—1857, v. amiral, chef för Flottans station i Stockholm	254,	269
Dahl, Carl Jacob, 1778—1845, bataljonspredikant vid Svea livgarde, kyrkoherde i Täby	219,	235
Dahl, Ericus Erici, elev i Maria skola 1729		63
Dahlgren, C. P., skoldirektionsledamot i Hedvig Eleonora 1847		308
Dahlman, Maria, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820		203
Damström, Lars Pet., elev i Nikolai fattigskola 1794		155
Daniel, bagare på Oxegatan c:a 1681		74
Daniel, Andreas, regementspastor c:a 1680		237
Djurberg, Daniel, 1744—1834, lärare vid informationsinrättningen; utg. läroböcker i geografi	39,	97,
		165,
		239,
		258
Djurman, Samuel, 1718—1784, komminister i Klara, kyrkoherde i Björksta		30
Dothen, skoleleven Johannes Behms värd c:a 1729		64
Drake, Carolus, elev i Klara skola 1744		33
Dreutz, Helena, intagen på Rasp- och Spinnhuset 1753		125
Drinhaussen, Daniel, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755		139
Drinhaussen, Samuel, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755		139

Drysen, Per Samuel, 1760—1818, pastor primarius	68—70,	122,	124,
			162,
			164
Eckstein, Johanna Elisab. Theresia, född 1826, elev i Nikolai fattigskola 1833			170
Edman, Johan, akademiboktryckare; död 1791			26
Edström, Carolus, elev i Klara skola 1744			33
Edström, Christina Elisabeth, född 1821, elev i Nikolai fattigskola 1833			170
Edström, Matthias, elev i Klara skola 1744			34
Edström, Sophia Charlotta, född 1827, elev i Nikolai fattigskola 1833			170
Egerström, Ad. W:m, led. i Barnhusdir. 1805 och 1814	241,	243	
von Ehrenheim, Fredrik Vilhelm, 1753—1828, kanslipresident			162
Ehrenlund, Samuel, 1701—1756, expeditionsskreterare			136
Ehrensverd, Augustin, 1710—1772, fältmarskalk			237
Ekdahl, Nils Johan, 1799—1870, kyrkoherde i Adolf Fredrik	53,	299	
Ekeblad, Alexander Magnus, elev i Klara skola 1745			35
Ekeblad, Andreas Georgius, elev i Klara skola 1744			33
Ekengren, C., elev i Frimurarebarnhusets skola 1813			76
Ekeroth, Carol. Christ, elev i Klara fattigflickskola 1817	174,	175,	178,
			180
Eklund, Otto Henrik Wilhelm, 1808—1866, kyrkoherde i Danviken och Sickläö			53
Ekman, Joh., lärare i Stora barnhuset			108
Ekström, Henric, rektor i Hedvig Eleonora skola 1808	69—71		
Eldbrög, Brita Cath., kantorsänka, lärarinna i Hedvig Eleonora skola 1813			199,
			200
Elvius, C. W., elev i Frimurarebarnhusets skola 1813			76
Emporagrius, Eric, 1606—1674, pastor primarius, biskop i Strängnäs			7
Enberg, Lars Magnus, 1787—1865, rektor vid Stockholms gymnasium, professors titel, utarbetade Svensk språklära, utg. av Svenska Akademien			46
Ericus, privatlärare på Tjärhovsgatan c:a 1681			74
Ericus, N., föreståndare för en hemskola i Klara c:a 1681			74
Ericsson, Eric, född 1803, elev i Jakob och Johannes söndagsskola 1820			196
Eriksson, Erik Henrik, 1804—1863, kyrkoherde i Katarina	279,	315	
Ersson, Pär, privatlärare på Bondegatan 1681			74
Escolin, Joh. Charl., elev i Klara flickskola 1821			184
Esklöf, Christina, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820			203
Essén, Fredrik, 1784—1855, lärare i Kraftska skolan, kyrkoherde i Kung Karl och Torpa			97
Eylitz, Johan Georg, elev i Hammarbyfabrikernas skola 1755			139
Euklides, grekisk tänkare o. 450—o. 380 f. Kr.	251,	258	
Fagerlund, Carl F., lärare vid Djurgårdens fattigskola 1813			213

Fant, Carl, 1716—1784, komminister i Storkyrkan, kyrkoherde i Knutby	29
Fant, Erik Michael, 1754—1817, professor i historia, kyrkoherde i Alunda och Morkarla	39, 258
Feiff, skoleleven J. S. Lidmans värd 1710	63
Fineman, C. O., förf. till bl. a. stavnings- och läsetabeller	48
Firbrandt, Joachim, tuktmästare vid Barn- och tukthuset 1624	116
Fleming, Claes, 1592—1644, sjökrigare och ämbetsman	10
Fleming, Claes Adolf, 1771—1831, statsråd 1794	164
Flinte(n)berg, Johan David, 1762—1819, rektor vid Trivialskolan	39, 97, 123, 256
Flodberg, demoiselle, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Flodberg, Arvid, guldsmed, donator till Nikolai fattigskola 1794	163
Floding, Petrus, elev i Klara skola 1744	34
Fogelgren, Joh., lärftskrämare, donator till Nikolai fattigskola 1794	163
Forsberg, Ericus, elev i Klara skola 1745	36
Forsberg, Johan, född 1803, elev i Jakobs och Johannes söndags-skola 1820	196
Forsberg, Peter, gesäll, intagen å Rasp- och Spinnhuset 1753	126
Forssbom, Philip Fredric, elev i Kraftska skolan 1809	94
Forsskål, Johan, 1691—1762, kyrkoherde i Finska församlingen och i Maria	126, 133, 136
Forssmann, C. G., skoldir. led. 1847	294
Forssmann, Johannes, elev i Klara skola 1745	36
Forsström, elev i Skeppsgosseskolan å Skeppsholmen 1812	260
Forsström, Dor. Wilh., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Forsström, Ulr. Charl., elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 177, 180, 181
Frank, Carolus Henricus, elev i Klara skola 1746	36
Frigren, Carolina, elev i Hedvig Eleonora flickskola 1820	203
Friman, Soph. Mathil., elev i Klara flickskola 1821	184
Friskop, Sven, elev i Klara skola 1746	36
Fryxell, Sven, 1719—1787, conrektor vid Trivialskolan, komminister i Storkyrkan, kyrkoherde i Väsehärad	29, 30
Fröst, Per Axel, 1802—1853, kyrkoherde i Jakob och Johannes	278, 289
Fundin, kantor i Klara 1821	184
Furuström, Ulr. Charl., elev i Klara flickskola 1821	184
Galle, P., direktör vid Stora barnhuset 1746	111
Gallesky, fru, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Gedike, Friedrich, uæg. av bl. a. Gesammelte Schulschriften	47
Gerelius, Johan Adolf, 1780—1854, protokollssekreterare i krigsexp.	184
Geringius, Eric, 1707—1747, studerande i teologi i Uppsala och samtidigt elev i kopparstickarkonsten till Jan van den Aeveelen; blev 1740 komminister i Jacob och Johannes	18, 22

Gerle, Hedvig Christina, född 1823, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Giliusson, I. O., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Glockau, Anna, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Graak, Johan Bernhard, 1765—1834, vik. rektor i Maria, rektor i Jacob	68
Granberg, Catharina Mathilda, elev i Klara församlings fattigflickskola 1820	182, 183, 184
Granberg, Charlotta Fredrica, elev i Klara fattigflickskola 1821	184
Granberg, Gustava Petronella, elev i Klara fattigflickskola 1818	174, 175, 179, 180
Grandin, Carolina Maria Theresia, född 1827, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Grawallius, Carl Olof, 1786—1861, kyrkoherde i Ulrika Eleonora	303
Grefing, Lorentz Ludvig, boktryckare 1739—1769	25
Grevesmühl, A. J., grosshandlare, donator till Nicolai fattigskola 1794	163
Grevesmühl, Carl Adoph, grosshandlare, donator till Nicolai fattigskola 1794 samt till Jakop och Johannes läs- och arbetsskola	163, 272
Grim, Ericus, elev i Klara skola 1744	33
Grubb, Anna Sophia, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Grubbe, Johan, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	126
Grundström, Collega (1774)	106
Gråberg, Eric, kantor och kollega i Katarina, död 1813	69, 70
Gråberg, Olof, 1716—1767, konsistorienotarie, kyrkoherde i Ulrika Eleonora	24, 126, 133, 136, 206
Grönberg, Adam, elev i Maria 1754	65
Grönberg, Anna Maria, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Grönberg, Laurentius, elev i Klara 1745	35
Gullström, Britta, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Gustaf II Adolf, 1594—1632	116
Gustaf III, 1746—1792	118, 148
Gustaf IV Adolf, 1778—1837	214
Gustafsson, I. A., elev i Frimurarbarnhemmets skola 1813	76
Gylsdorft, Johan, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	126
Gärn, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Hagberg, Carl Petter, 1778—1841, pastor primarius, ledamot av Svenska akademien	184
Hagberg, Erica Dorothea, f. Hising, 1791—1843, gift med pastor primarius C. P. Hagberg	179, 184
Hagström, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Hallgren, Mathias, predikant vid stadens gäldstuga och häkten 1809, fångpredikant	157
Hallman, Johan Göstaf, 1701—1757, kyrkoherde i Hedvig Eleonora	108
Hallström, I., elev i frimurarbarnhusets skola 1813	76
Hallström, Petter, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125

Hambraeus, Lars, 1750—1810, notarie i konsistoriet i Stockholm, kyrkoherde i Bollnäs	87
Hambraeus, Olof, 1749—1833, kollega i Jakobs skola, konsistorie-notarie, kyrkoherde i Jomala på Åland och senare i Umeå landsförsamling	148
Hammar, Greta, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Hammarstedt, Nils, 1780—1847, lärare vid Maria församlings Fria Läro och Arbets inrättning samt Handverksskola 1814, kyrkoherde i Skogstibble (och på Åland)	195
Hammarqvist, Sophia Amora, elev i Klara fattigflickskola 1816 174, 175, 177, 180, 181	174, 175, 177, 180, 181
Hammarström, Maria Charlotta, elev i Klara fattigflickskola 1816 174, 175, 177, 180, 181	174, 175, 177, 180, 181
Hammdahl, Johan, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Hammerin, demoiselle, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Haurén, Eric, lärare vid Barnhusskolan 1755	114
Hausswolff, Justus Christopher, 1708—1773, kyrkoherde i Klara 32, 133, 136	32, 133, 136
Hazelius, Johan August, 1797—1871, militär, författare, ledamot av Direktionen för Nya Elementarskolan 294, 296	294, 296
Hedberg, Lovisa, katekeselev i Klara församlings fattigflickskola 1820	182, 183
Hedrén, Johan Jacob, 1775—1861, biskop i Karlstad 98, 197, 203, 219	98, 197, 203, 219
Hedström, Catharina Charlotta, katekeselev i Klara församlings fattigflickskola 1820	182
Hedström, Clas, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Hedström, Gustaf, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Hegardt, Gustaf, ledamot av folkskolestyrelsen i Nicolai 1848	287
Heijser, Sophia Charlotta, katekeselev i Klara församlings fattigflickskola 1820	182, 183
Hejer, Johan, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	126
Heland, Johan von, statssekreterare 1779	148
Helleday, Henrik Johan, 1702—1727 rådman i Stockholm 126, 127, 129	126, 127, 129
Hellström, utgivare av förskrifter i välskrivning	257
Hellström, Anna Sophia, katekeselev i Klara församlings fattigflickskola 1820	182, 183
Hellström, Fredrika Charlotta, elev i Klara församlings fattigflickskola 1817	174, 175, 179, 180
Herdsius, pastor i Tyska församlingen 1667	13, 14
Herman, Herman, elev i Hammarby fabrikksskola 1755	141
Herman, Maria Christina, elev i Hammarby fabrikksskola 1755	141
Hermonius, Michaël, 1680—1749, kyrkoherde i Hedvig Eleonora och i Maria	64
Hesselgren, P. H., skoldirektionsledamot 1847	294, 296

Hessler, W., ledamot av direktionen för Kgl. artilleriregementernas barnhusskola 1814	241, 243
Hill, Rowland, 1795—1879, engelsk skolman	309
Hillberg, Johan Reinhold, 1793—1868, lärare vid Maria Hantverks-skola, v. rektor vid Jakobs skola, kyrkoherde i Ovansjö	329
Hjerta, baron	184
Hojer, Johan, Mässingslagare vid Drottninggatan 1681	74
Holm, Carl Gustaf, elev i Kraftska skolan 1809	94
Holm, Johanna Christina, elev i Klara 1744	34
Holm, Sophia Ulrica, elev i Hammarby fabrikksskola 1755	141
Holmberg, Anna Charlotta, elev i Klara fattigflickskola 1818 174, 175, 178, 180	174, 175, 178, 180
Holmberg, Carolina Wilhelmina, elev i Klara fattigflickskola 1816 174, 175, 176, 180	174, 175, 176, 180
Holmberg, Charlotta Bernhardina, katekeselev i Klara församlings fattigflickskola 1820	182
Holmberg, Sophia Maria, katekeselev i Klara församlings fattigflickskola 1820	182
Holmström, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Hoppe, fru, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Horatius, Quintus Horatius Flaccus, 65 f. Kr.—8 eft. Kr., romersk skald	45
Hornström, Catharina, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Hulström, Wilhelmus Wilhelmi, elev i Maria 1710	63
Hultbom, Ulrica, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Hultstedt, Jacob, elev i Nicolai fattigskola 1795	155
Hübner, Johann, 1668—1731, tysk skolman, rektor vid gymnasiet i Hamburg, utg. bl. a. av biblisk historia 39, 53, 104, 105, 118	39, 53, 104, 105, 118
Hyllengren, Petrus, elev i Klara 1744	33
Hylpher(ska skolan)	184
Hyverän, Maria, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Håkansson, Petter, intagen i Rasp- och spinnhuset 1753	125
Häggberg, Lovisa, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Häggman, Jöns Persson, 1762—1834, regementspastor och kyrkoherde i Skeppsholmens församling, kyrkoherde i Kjula och Sundby 219, 247, 259, 260, 269	219, 247, 259, 260, 269
Ihlman, Carl Fredr., elev i Kraftska skolan 1809	94
Ilström, I. E., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Invenius, fältsekreterare, examensvittne i Klara flickskola 1821	184
Isogaeus, Simon, 1643—1709, kyrkoherde i Klara 1695	37
Isberg, assessor 1808	67
Isberg, Olof, föreståndare för en hemskola i Klara 1681	74
Jelin, Nicolaus, elev i Klara 1745	34
Jerlström, Carl Jacob, elev i Nicolai fattigskola 1794	156

Jeske, Fredric, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Jochom, organist, höll hemskola i Klara 1681	74
Herr Johan i Clöstret, 1643	11
Johan, repslagaremästare 1681, inhyser hemskola	74
Johan, inhyste privatskola i Ladugårdslands församling 1681	74
Johansson, Johan, bryggare på Drottninggatan 1681	74
Jonsson, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Jönsson, Hans Åkerdahl, privatlärare i Ladugårdslands förs. 1681	74
Jöransson, J. S., elev i Jakob och Johannes söndagsskola 1820	196
Jöransson, Lars, inhyste privatskola på Tjärhovsgatan 1681	74
Karl X Gustaf, 1622—1660	118
Karl XI, 1655—1697	16, 17
Karl XII, 1682—1718	117, 118, 119
Karl XIII, 1746—1818	214
Karström, Catarina Lovisa, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Kenitius (Kenicius) Petrus, 1555—1636, ärkebiskop	10
Keyser, grosshandlare 1821	184
Keyser, Hindrich, boktryckare och privatlärare i Katarina 1681	74
Kiellman, collega i Maria 1710	63
Kihlstedt, Carol., ledamot av barnhusdirektionen 1805	243
Kilberg, Petrus, elev i Klara 1746	36
Kin(d)blad, Carl Edvard, 1807—1892, protokollssekreterare, ord- boksörf.	48
Kisling, Hinric Wilhelm, elev i Hammarby fabriksskola 1755	139
Kisling, Johan Gottfrid, elev i Hammarby fabriksskola 1755	139
Klaust, Johan Gustaf, elev i Hammarby fabriksskola 1755	140
Klingspor, Wilhelm Mauritz, 1744—1814, fältmarskalk, överståt- hållare	162
Klotberg, änka, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Knapp, Catharina Margaretha, elev i Hammarby fabriksskola 1755	140
Knapp, Maria Catharina, elev i Hammarby fabriksskola 1755	140
Knigge, Balthasar fru, donator till Adolf Fredriks skola 1832	40
Kockonen, Walborg, intagen på Rasp- och spinnhuskolan 1753	125
Kraft, M. P., hovinstrumentmakare, donator till Nicolai fattigskola 1794	163
Kraft(ska donationsskolan 1809)	91, 94, 163, 275, 283
Kristina, 1626—1689, drottning	116
Krom, Immanuel, elev i Klara 1745	35
Kråka (Kråke), Olof, 1629—1708, capellan i Maria, kyrkoherde i Norrbý	11, 12
Kullenberg, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Kumelju, Anna, intagen på Rasp- och spinnhusets skola 1753	125
Könige, Jacob Leonhard, pastor vid Kgl. livgardet	226
Lagerberg, magister, konsistorieadjunkt 1847 i Adolf Fredrik	280

Lagerbjelke, Axel, major vid Kgl. livgardet 1811	231
Lagerbjelke, Johan Gustaf, 1745—1812, amiral, president i Kam- marrätten	162, 244, 261, 262
Lancaster, Joseph, 1778—1838, lärare, kväkare	40, 48
Landtberg (Landberg), 1767—1828, justitieborgmästare	184
Landberg, Johan, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Lanerius, Gabriel, præceptor (rektor) vid Stora barnhuset 1746, 1759	108, 109, 115
Langström, Petter, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Laurelius, Olaus, 1585—1670, biskop i Visby	4, 10, 13
Laurentius (Herr Lars), pastor på Södermalm 1643	10, 11
Lauringer, Eucharius, boktryckare 1650	4
Lemon, Magnus, elev i Klara 1744	34
Lidman, Johannes Simonis, elev i Maria 1710	63
Lidman, Maria, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Liedbeck, kammarråd 1821	184
Liljegren, lärare vid Stora barnhuset 1813	117
Liljehök, C., överste, tygmästare 1813	269
Lilljebäck, Carolina, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Linbom, C. G., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Lind, Elisabet, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Lindberg, Johan Gab., elev i Nicolai fattigskola 1794	156
Lindberg, Maria Gustafva, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Lindblad, Jeremias, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Lindborg, Ulrica, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Linde, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Linderot, Magnus, elev i Maria 1760	65
Lindgren, P. E., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Lindgren, elev vid Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Lindgren, Anna Sophia, lärarinna vid Klara fattigflickskola 1818	179
Lindgren, Jacobina Carolina, elev i Hammarby fabriksskola 1755	141
Lindgren, Joh., elev i Jacobs och Johannis söndagsskola 1820	196
Lindman, Carl, elev i Hammarby fabriksskola 1755	139
Lindskog, Apollonia M., examensvittne i Klara fattigflickskola 1818	179
Lindstén, Peter, ledamot av Hedvig Eleonora skolstyrelse 1847, kyrkoherde	308
Lindström, kyrkoherde, hovpredikant 1813	117
Lindström, Christina, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Lindström, Maria, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Linnaeus (Linné, Carl von), Carl, 1707—1778, professor, naturfors- kare	45
Livin, inspektör 1753	128
Ljungdahl, Catharina Lovisa, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182, 183
Ljungstedt, Evelina Augusta, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182, 183

Lodin, Anna, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Logren, Johan, 1760—1842, kollega i Maria, komminister i Storkyrkan	68, 70
Lorentz, sjöman, fader till Chr. L. Cleve, elev i Maria 1755	65
Lovén, L. J., ledamot av skoldirektionen i Klara 1847	294
Lovisin, Erik, sekreterare; död 1693	17
Lunberg, Nils August, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Lunbom, Margaretha, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Lund, Jakob, lärare vid Södra barnskolan i Stockholm c:a 1823	327, 328
Lund, Joh., elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Lund, Maria, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Lundberg, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Lundberg, Olaus, elev i Klara 1745	35
Lundgren, A., förf. till biblisk historia	215
Lundgren, Eric, vaktmästare 1753	128
Lundgren, Peter, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Lundius, Ericus, Pedagogus vid S. Maria 1671	11, 12
Lundmark, C. G., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Lundqvist, Fredrica, elev i Klara fattigflickskola 1817,	174, 175, 177, 178, 180
Lundström, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Lundström, Carol. Mathilda, elev i Klara flickskola 1821	184
Lundström, Johanna, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Lundström, Soph. Charl., elev i Klara flickskola 1821	184
Luther, Martin, 1483—1546, reformator	5, 7—9, 13, 14, 23, 26, 27, 32, 34—36, 53, 79, 82—84, 101, 103, 104, 108, 112, 114, 115, 118, 126, 131, 139, 140, 155, 156, 175, 183, 204, 205, 222, 227, 229, 233, 239, 255, 265
Luthman, G. A., ledamot av direktionen för Kgl. artilleriregementets barnhusskola 1814	241
Lychou, A. J., ledamot i Jakobs och Johannes skolstyrelse 1847	289
Lüdeke, Christoph. Wilhelm, 1737—1805, kyrkoherde i Tyska församlingen	107
Lytgens, Rötger, elev i Klara 1745	36
Löf, vävare i Maria 1754	65
Löfman, Johannes, elev i Klara 1744	34
Löfstedt, Maria, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Löfstedt, Sophia Wilhelmina, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Löhman, Christ. Fredr., katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182
Löhman, Lars, skolmästare på Danviken 1774	106, 107
Löwenhjelms, Augusta, grevinna	184
Löwenhjelms, Carl Gustaf, greve	184
Malm, Clas, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Malmberg, stånddrabantshustru, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75

Malmberg, Andreas, elev i Klara 1745	35
Malmberg, Aurora Soph., elev i Klara fattigflickskola 1818	174, 175, 179, 180
Malmberg, Carolus, elev i Klara 1746	36
Malmberg, Johan, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Malmgren, fru, handarbetslärarinna i Klara församlings flickskola 1821	184
Malmgren, direktör, examensvittne i Klara flickskola 1821	184
Malmgren, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Malmgren, Augusta Beata, examensvittne i Klara fattigflickskola 1818	179
Malmgren, Hedvig Christina, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Marchand, Johan Jacob, elev i Hammarby fabrikskola 1755	141
Marchand, Johan Hinrich, elev i Hammarby fabrikskola 1755	141
Marck, Joh., lärare vid Stora Barnhuset 1746	108
Marcklin, J. D., ledamot av direktionen för Kgl. artilleriregementernas barnhusskola 1814	241
Margareta, privatlärarinna i Katarina 1681	74
Matthiae, Johannes, hovpredikant, drottning Kristinas lärare, biskop	116
Melander, Carolus, elev i Klara 1745	35
Melijns, gårdsägare i Klara 1681	74
Melijns, Johannes, klockare och privatlärare i Ladugårdslands församling	74
Mellberg, Er., född 1801, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Meurer, Ignatius, boktryckare 1667	14
Miller, förf. till biblisk historia	39, 155, 156, 211, 212
Modée, överståthållare 1758	209, 214
Molander, Andr. J., präst och lärare vid Barnängen och Hammarby fabrikskola 1754	136, 138, 141, 142, 143, 147
Mosell, præceptor i Stora barnhuset 1759	115
Murbeck, Peter, komminister 1758	32, 279
Murbeck, Peter, komminister i Hedvig Eleonora 1814	77, 79
Murray, Andr., kyrkoherde 1753	67, 68, 97, 133, 136, 138, 139, 146, 158, 159, 198, 210, 219
Mårdberg, Carolus, elev i Klara 1745	35
Mårdberg, Johanna Sophia, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182, 183
Möller, Johan Daniel, elev i Hammarby fabrikskola 1755	139
Möller, Maria Agneta Catharina, elev i Hammarby fabrikskola 1755	140
Möller, Raphaël, född 1804, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Mörner, överståthållare 1813	199
Napoleon I, 1769—1821	45
Nensén (Nenzén), Peter, 1711—1788, kyrkoherde i Klara	107, 141, 144

Nesselius, Anders Adolf, 1785—1830, lärare vid Jakobs och Johannes fri- och fattigskola, kyrkoherde i Hanbo	197
Nicolai, Gertrud, elev i Hammarby fabrikskola 1755	140
Nilsdotter, Anna Maria, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Nordberg, Fredr. Sophia, elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 177, 180, 181
Nordberg, G. W., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Nordin, Pastor vid Svea livgardes församling 1811	227
Nordlund, Beata, elev i Klara flickskola 1821	184
Nordlund, J., kyrkoherde i Maria 1847	279, 312
Nordlöf, Birgitta Lov., elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 178, 180, 184
Nordström, H. G., ledamot av stadsconsistoriet 1836	87
Noréen, kansliråd, donator till Nicolai fattigskola 1794	163
Norén, kyrkoherde i Adolf Fredrik	42, 43, 50
Norin, Ulrica, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Norling, S. A., ledamot av Hedvig Eleonora skolstyrelse 1847	308
Norman, Anna, elev i Hammarby fabrikskola 1755	141
Norman, Christina, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Norman, Erich, hökare på Lilla Badstugatan 1710	63
Norman, Petrus, elev i Maria 1729	63
Norström, C. W., född 1803, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Nyberg, elev vid Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Nygren, Carol. Wilh. Josephina, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182
Nymalm, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Nyman, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Nymark, mamsell, skolföreståndarinna i Adolf Fredrik	75, 280
Nymark, Johan, rektor i Maria 1751	64, 65
Nyström, Emelie Caroline, född 1823, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Nyström, Erich, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Nyström, Fanny Elisabeth, född 1822, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Nyström, Johan, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Nyström, Johannes, elev i Klara 1745	36
Nyström, Maria Wilh., elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 178, 180
Okel, Maria, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Herr Olof (jfr Kråka!)	11, 12
Omolk, Anna Elisabeth, elev i Hammarby fabrikskola 1755	140
Omolk, Hans Peter, elev i Hammarby fabrikskola 1755	139
Orbin, Johannes Gustavus, elev i Klara 1744	33
Ortman, Carl Fredric, 1756—1823, komminister i Nicolai, kyrkoherde i Biskopskulla	219
Oxelsten, Carolina, elev i Nicolai fattigskola 1796	157

Palm, V. A., ledamot av direktionen för Kgl. artilleriregementenas barnhusskola 1814	241
Palmblad, W. F., boktryckare, professor	48
Pauli, fabrikör 1753	126, 129
Pauli, Johan, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Persson, Carl, privatlärare på Ladugårdslandet 1681	74
Peter, avskedad artillerist, fader till M. Linderot, elev i Maria 1760	65
Peter, hökare, fader till C. P. Rockman, elev i Maria 1759	65
Petretus, Joel Jacob, 1732—1804, kyrkoherde i Maria	107
Petter, föreståndare för en privatskola vid Holländargatan 1681	74
Pettersson, lärare vid regementsskola c:a 1680	237
Pettersson, Abr., kyrkoherde	25, 133, 136, 141, 143, 144
Pettersson, Abr. Z., kyrkoherde	278, 287
Pettersson, Helena, elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 179, 180
Pettersson, Johan, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Pettersson, Sven, född 1798, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Pfau, spinnmästare i barnhusets spinnskola 1746	110
Philipsen, C. W., född Moll, g. m. grosshandl. H. T. Philipsen	185, 189, 192, 273
Philipsen, H. T., grosshandlare, stiftare av Maria församlings Fria Läro- och Arbets inrättning år 1811	185, 186, 198, 273
Phragmén, Anders, 1784—1836, vice rektor och lärare vid Kraftska skolan och vid Katarina församlings hantverksskola; kyrkoherde i Häverö	96
Pihlman, Carl Fredric, vice kollega i Katarina 1808	69
Platz, Maria, elev i Hammarby fabrikskola 1755	140
Polack, Georgius, elev i Klara 1746	36
Portuan, Lars, 1701—1770, kollega vid Trivialskolan, kyrkoherde i Katarina församling	32, 133, 136, 142, 144, 146
Printz, Carl Julius, 1755—1812, rektor i Johannes, kyrkoherde i Össeby	68, 70
Qvist, jungfru, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Raam, Anders, elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Rambach, Johann Jacob, 1693—1735, tysk teolog, utg. uppbyggelseskrifter (även i svensk översättning)	113, 266
Regnér, Gustaf	39, 97, 210
Rehnström, Johanna Catharina, född 1824, elev vid Nicolai fattigskola 1833	170
Reinicke, Johannes, elev i Klara 1744	33
Remmer, J. O., vice pastor i Ulrika Eleonora 1847	280
Renström, P. Isac, kyrkoherde 1814	219
Reuter, tysk läroboksförfattare (tyska, franska)	48
Reuter, Catharina, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125

Ring, Jonas, elev i Klara 1744	34
Ring, Magnus, elev i Klara 1744	34
Rinman, F. A., ledamot av skolstyrelsen i Nicolai 1848	287
Rockman, Carolus Petrus, elev i Maria 1759	65
Rodin, Gustaf, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Rogberg, Olof Erland, konsistorienotarie, kyrkoherde i Nyköping	329
Rohlin, studerande från Uppsala, privatlärare i Adolf Fredrik 1814	75
Ros, Charl. Elis., elev i Klara flickskola 1821	184
Ros, Laurentius, elev i Klara 1745	36
von Rosen, assessorska, examensvittne i Klara 1821	184
Rosén, Gabr., ledamot av konsistoriet i Stockholm 1777	107
Rosenberg, Jonas, elev i Hammarby fabriksskola 1753	139
Rosenblad, Matthias, ledamot av konseljen 1806	162, 214
Rosenmüller, Johann Georg, 1736—1815, tysk professor, läroboksgivare	167
Rothman, A., lärare vid Nicolai fri- och fattigskola 1794	166
Rudbeckius, Nicolaus (Nils) Johannis, 1622—1676, pastor primarius	13, 15
Rudbeckius, Petrus Johannis, 1625—1701, professor och domprost i Uppsala; biskop i Skara	14
Rundblom, Carl Fredrik, elev i Kraftska skolan 1809	94
Rundblom, Carl, född 1798, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Rundmarck, Jonas, bevittnat handling från Stora barnhuset 1746	108
Rundqvist, E., lärare vid Södra allmänna barnskolan, vik. i Adolf Fredrik 1832	41
Runer, Olof, regementsväbel, lärare vid Hedvig Eleonora fattigflickskola	198, 199
Ruthenbeck, Engelbert, elev i Hammarby fabriksskola 1755	141
Ruthenbeck, Peter Casper, elev i Hammarby fabriksskola 1755	139
Rutström, Anders Carl, 1721—1772, kyrkoherde i Hedvig Eleonora	27, 28, 29, 30, 31, 208
Ruus, Per Magnus, 1781—1836, kyrkoherde i Katarina, senare i Bollnäs	328
Rydbergska sterbhuset, donator till Nicolai fattigskola 1794	163
Råberg, Fredrich, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Sahlsteen, Matthias, sjungare och privatlärare i Hedvig Eleonora c:a 1680	74
Salander, Eric, 1699 el. 1700—1764, överkommissarie vid Manufakturkontoret, ekonomisk författare 132, 134, 135, 137, 141, 142,	145, 147
Salberg, Johanna, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Sallustius, Gaius Crispus, 86—35 f. Kr. romersk historieskrivare	48
Samuelsson, Salomon, född 1793, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola	196

Sandberg, Adolphina Amalia, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182
Sandberg, Emeli Euphrosine Eugenia, katekeselev i d:o 1820	182
Sandell, Cathar. Marg., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Salvius, Lars, 1706—1773, boktryckare och författare	194
Sandqvist, Joh., född 1796, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Schantz, C. E., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Scheffer, Carl Fredrik, 1715—1786, greve, riksråd	118
Schening, Johan B., ledamot i Stora barnhusets styrelse 1746	111
Schenström, Johannes, elev i Klara 1744	33
Schillén, Gustaf, kollega i Hedvig Eleonora 1808	67, 69, 70, 71
Schinmeier, J. A., ledamot av konsistoriet i Stockholm 1777	107
Schöne, Daniel, elev i Klara 1745	34
Schmidt, Johan Albrecht, 1734—1806, rådman	119
Schmidt, An. Charl., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Schmidt, Joachimus, elev i Klara 1745	35
Schmidt, Petrus, elev i Klara 1745	35
Schmidt, Johanna Sophia, elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Schmitterlou, Petrus S., elev i Klara 1746	36
Schneidler, T., utg. av förskrifter för skrivning	167
Schröder, Göran Claes, 1714—1773, pastor primarius, biskop i Karlstad	115, 126, 133, 136, 206
Schultz, A. F., ledamot av skolstyrelsen i Nicolai 1848	287
Schultzberg, Erik Magnus, konsistorieadjunkt 1847 i Adolf Fredrik, kyrkoherde i Ulrika Eleonora	280
Schurer, Joh., ledamot av barnhusdirektionen 1805	243
Schürer von Waldheim, Joh., led. av direktionen för Kgl. artilleriregementernas barnhusskola 1814	241
Segerdahl, David, bokhandlare i Stockholm 1779	26
Seiler, G. Fr., utg. av biblisk historia	255
Selin, föreståndare för hemskola i Mäster Samuels gränd 1681	74
Sigtunius, J. E., stadskonsistorienotarie 1681	73
Simberg, Per Aron, lärare vid Nicolai fri- och fattigskola 1814	166, 169
Siöberg, Gustav, orator i Maria 1745	64
Siöberg, Johannes, elev i Klara 1744	34
Siöberg, Laurentius, elev i Klara 1744	33
Sjöberg, Johan Eric, kollega i Adolf Fredrik 1808	69
Sjöblom, Johannes Samuel, elev i Klara 1745	33
Sjöbohm, S., överstelöjtnant (skall det möjligen vara Fredrik Sjöbohm?)	269
Sjögren, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Sjöstedt, skoldonator	300
Sjöstedt, Olof, 1765—1816, repslagareälderman; stiftare av den första klassen i Kungsholms apologetiska skola	58, 60, 61, 270
Sjöstedt (ska klassen (1832) i Kungsholms skola)	58, 60, 61, 270
Skaer, Anna, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125

Skarp, Erik, elev i Hammarby fabrikskola 1755	139
Skogberg, Hans, skolmästare vid allmänna barnhusinrättningen, död före 1786	214
Skånberg, Anna Helena, elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 179, 180
Smedeberg, Bankokommissarie 1779	148
Smeer Hans, bagare och privatlärare i Katarina 1681	74
Smerling, G. F., grosshandlare, ledamot av Nicolai skolstyrelse 1848	184, 287
Smitt, Maria el. Okel, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Soilander, Petter, 1716—1792, komminister i Nicolai, kyrkoherde i Närtuna	31, 32
Sommar, Johannes, elev i Klara 1745	35
Sommelius, utgivare av chrestomati	39
Sommer, Cecilia, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Soth, Georg, ledamot av Stora barnhusets styrelse 1746	111
Sothen, bryggare i Klara 1681	74
Sparf, Anna Caisa, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Sparimann, utg. av biblisk historia (Sparrman?)	39
Sparre, Carl, överståthållare, riksråd, 1723—1791	117, 148
Sparman, präst, läroboksförfattare	165, 167
Spiering, Lars Peter, 1772—1835, skolmästare i Skeppsholms skola, kyrkoherde i Ed	246
Sporron, Laurentius Salomon, elev i Klara 1745	35
Springer, Johan, elev i Hammarby fabrikskola 1755	139
Spångberg, C. F., ledamot av Nicolai skolstyrelse 1848	287
Staf, Carolus Dalecarlus, elev i Maria 1755	65
Stenbeck, Pehr, 1731—1776, v. rektor vid Trivialskolan, kyrkoherde i Börstil	29, 30
Stenman, P. J., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Stork, Johanna Christina, född 1824, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Stridsberg, Carl, 1735—1819, v. konrektor vid Tyska skolan, lektor	39, 97
Ström, Anna Catharina, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Strömberg, A. G. And:n, ledamot av Jakobs och Johannes skolstyrelse 1847	289
Styf, Charlotta, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Ståhlberg, H. A., elev i Kraftska skolan 1809	94
Ståhlberg, Matth., 1730—1808, konsistorienotarie, kyrkoherde i Delsbo	107
Ståhlnäbb, hovjägare på Kgl. Djurgården 1807	210
Sundberg, Christina, född 1824, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Sundell, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Sundell, Carolina, elev i Nicolai fattigskola 1797	157
Sundström, Anders, elev i Frimurarebarnhusets skola 1813	76
Sundström, Johan Eric, elev i Kraftska skolan 1809	94

Svanström, Juliana, läromästarinna i en flickskola i Adolf Fredrik 1814	75
Sundström, Olof, predikant på Spinnhuset 1753	126
Sundström, Sven Adolf, elev i Kraftska skolan 1809	94
Sundsvall, Joh., född 1820, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Svahn, Johannes Petrus, elev i Klara 1744	33
Svebilius, Olaus, 1624—1700, ärkebiskop 18, 26, 34, 36, 103, 104, 108, 113—115, 118, 131, 139, 140, 155, 175, 222, 255, 265	
Swen, Laurentii (?), pastor på Södermalm 1643	11
Svensson, fil. mag. 1821	184
Säfgren, Fredericus, elev i Klara 1744	34
Säfgren, Magnus, elev i Klara 1744	34
Söderlund, Anna Cath., elev i Klara fattigflickskola 1818	174, 175, 179, 180
Söderlund, C. E., elev i Frimurarbarnhemmets skola 1813	76
Söderström, Augusta Charlotta, född 1822, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Tallijn, Andreas, privatlärare i Ladugårdslands församling 1681	74
Taube, Carl Edvard, 1746—1785, kyrkoherde i Lovö och Bromma	87
Tegnér, Esaias Magnus, född 1800, pastorsadjunkt i Klara, kyrkoherde i Fellingsbro	89
Tennström, Lars Fredric, elev i Kraftska skolan 1809	94
Tessin, Carl Gustaf, 1695—1770, greve, riksråd	32
Thavenius, Aug., lärare vid Kgl. Djurgårdsskolan 1832	215, 216
Thim (ska sterbhuset), donation till Nicolai fattigskola 1794	163, 164
Thomas, Georgii, finsk pastor i Stockholm 1643	11
Thure, Anna Catharina, fostermor till Jac. Örn, elev i Maria 1755	65
Tillæus, Olof, kyrkoherde i Franska kyrkan 1746	108, 133
Tillich, Ernst, professor, utg. av räknelära	91
Tillman, Johanna, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Tingvall, Lars, kollega, lärare vid Hedvig Eleonora hantverksskola	53, 200, 201
Tol(l)stadius, Eric, 1693—1759, kyrkoherde i Jakob 32, 133, 136, 208	
Tongström, C. P., född 1802, elev i Jakobs och Johannes söndagsskola 1820	196
Torward, Adam, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	126
Trysén, Carl Peter, 1781—1863, kollega i Klara och i Trivialskolan, kyrkoherde i Näs	68, 70
Tunberg, An. Cathar., elev i Klara flickskola 1821	184
Tunelius, Lars Christian, 1785—1848, kyrkoherde i Adolf Fredrik	219
Törnberg, Margareta, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Törnbom, Isac, elev i Hammarby fabrikskola 1755	141
Törneblad, E. L., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76

Törner, Johan, ledamot av direktionen för Kgl. artilleriregementernas barnhusskola 1814, kyrkoherde 1818	219, 241
Törngren, Sara, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Törnqvist, Peter Gustaf, elev i Kraftska skolan 1809	94
Ugglas, Samuel af, 1750—1812, överståthållare, president i kammarkoll.	162
Uggla, Maria, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Ullgren (s skola)	275
Utterström, O. Ph., rektor i Adolf Fredriks skola 1814	39, 74
Wahlberg, P. F., direktionsledamot 1848	303
Wahlbom, Samuel, elev i Klara 1745	35
Wahlström, L. G., född 1800, elev i Jakobs och Johannes söndagskola 1820	196
Valentinsson, P., inspektor 1753 i Stora barnhuset	112, 114
Valley, And., ledamot av Jakobs och Johannes skolstyrelse 1847	289
Valijn, Johannes, föreståndare för hemskola i Klara 1681	74
Wallin, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Wallin, Johan Olof, 1779—1839, psalmboksredaktör, diktare, ärkebiskop	75, 89, 328
Wallin, Josef, kyrkoherde i Klara 1847	278, 290, 294
Wallqvist, Olof, 1755—1800, biskop i Växjö	244, 261
Varodell, A. M., änka, donator till Nicolai fattigskola 1794	163
Wasbom, Anna Beata, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Weber, Er. Ad., ledamot av skolstyrelsen i Nicolai 1848	287
Weckman, Peter, avskedad artillerist, styvfader till Chr. S. Cleve, elev i Maria 1755	65
Wedberg, Joh., ledamot av Hedvig Eleonora skolstyrelse 1847	308
Wedbäck, jungfru, föreståndarinna för privatskola i Adolf Fredrik 1814	75
Weijlandt, mamsell, sterbhus, donator till Nicolai fattigskola 1794	163
Weis, Maria Cunigunda, elev i Hammarby fabrikskola 1755	140
Welin, Johan, komminister i Finska församlingen 1758	32
Wenberg, bankokommissarie 1779	148
Wennberg, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Wennbom, Mar. Ang., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Werander, Carl G., kyrkoherde i Finska församlingen 1753	32, 133, 136
Werlander, Petter L., elev i Kraftska skolan 1809	94
Werngren, Carl Gustaf, elev i Kraftska skolan 1809	94
Wessberg, kassör i Hedvig Eleonora 1813	198
Westerberg, Joh. Maria, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182
Westerberg, Maria, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Westerdahl, Hilda Bernhardina, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182, 183
Westerman, Henricus, elev i Klara 1744	34

Westphal, Christian Wilh., elev i Nicolai fattigskola 1796	156, 157
Wiberg, C. P., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Wiberg, Fr., ledamot av skolstyrelsen i Nicolai 1848	287
Wickström, utg. av förskrifter i välskrivning	257
Wickström, Christ. Cathar., elev i Hülpherska flickskolan 1821	184
Wickström, Fredr. Ulrica, katekeselev i Klara fattigflickskola 1820	182, 183
Widerström, An. Carol., elev i Klara fattigflickskola 1817	174, 175, 178, 180
Widholm, Lars, rektor i Kungsholms skola 1832	62
Widing, Lars Peter, 1752—1820, kyrkoherde i Hedvig Eleonora	54, 198, 215
Wijkander, A., examensvittne i Klara fattigflickskola 1818	179
Wijkman, Casparus, kyrkoherde i Katarina	90, 106
Wikman, Andreas, elev i Maria 1729	63
Wikman, Lars, hökare på Volmar Yxkullsgatan 1729	63
Wiksell, Johan, rektor i Hedvig Eleonora 1805, apologist i Jakob 1808	68
Wilcke, Sam., kyrkoherde 1753	133, 136
Wilhelmsson, R., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Winbom, Anders, pastor vid Kgl. livgardet 1792	227
Wingård, Johan, 1738—1818, kyrkoherde i Jakob, biskop i Göteborg	107
Wire, Maria Margaretha, elev i Hammarby fabrikskola 1755	140
Wittfoth, Barthold, handelsman 1710	63
Wittingh, Fredrik, 1744—1811, kyrkoherde i Kungsholmen	72
Wolfart, Johannes, elev i Klara 1746	36
Wolff, utg. av lärobok i geometri	251, 258
Wretberg, J. G., lärare i Lancasterskolan på Norrmalm 1820	329
Wretman, Johannes, elev i Klara 1745	35
Wretman, Carolus, elev i Klara 1745	35
Wulf, Amalia Charl., elev i Klara fattigflickskola 1813	174, 175, 176, 180, 181
Wulff, L. P., rekreterare och auditör	269
Wählén, Lars, 1778—1827, v. rektor i Klara, kyrkoherde i Ovanåker	68
Wählin, Christian, 1761—1829, professor, domprost	239
Wassel, Maria Helena, elev i Nicolai fattigskola 1795	156
Zadler, Michael, privatlärare i Katarina 1681	74
Zelander, Ericus, elev i Maria 1729	63
Zelander, Isacus, elev i Maria 1729	63
Zetterberg, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Zetterberg, Lars, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Zetterling, Carolus Fridericus, elev i Maria 1729	63
Ziervogel (ska huset). Jfr Ziervogel, Evald, 1728—1765	261
Åberg, Fratz, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Åberg, Johan, intagen på Rasp. och spinnhuset 1753	125

Åhlander, Johan Petter, elev i Kraftska skolan 1809	94
Åkerblom, Agnes Carolina, född 1821, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Åkerdahl, Hans Jönsson, privatlärare på Ladugårdslandet 1681	74
Åkerdahl, Magnus Fr., elev i Kraftska skolan 1809	94
Åkerlind, Anna Sophia, född 1823, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Åkerman, H., ledamot av direktionen för Kgl. artilleriregementets barnhusskola 1814	241
Åkerman, Ingemar, elev i Maria 1729	63
Åkersten, H., ledamot av barnhusdirektionen 1805	243
Ålbom, C. P., elev i Frimurarbarnhusets skola 1813	76
Ålänning, elev i Skeppsgosseskolan på Skeppsholmen 1812	260
Åman, Johan Ol., elev i Kraftska skolan 1809	94
Åström, Isac H., elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Öberg, Anna, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Öberg, Carl, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	202
Öhman, Amalia Charlotta, född 1826, elev i Nicolai fattigskola 1833	170
Öman, Brita, intagen på Rasp- och spinnhuset 1753	125
Öman, Christina, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Önman, Andreas, elev i Klara 1745	34
Örn, Jacobus, elev i Maria 1755	65
Örn, Simon, timmerman, fader till J. Örn, elev i Maria 1755	65
Österberg, Anna, elev i Hedvig Eleonora friskola 1820	203
Österling, Christ. Fredr., elev i Klara flickskola 1821	184
Östman, Olaus, privatlärare på Tjärhovsgatan 1681	74
Öfverberg, H. J., examensvittne 1821 i Klara flickskola	184

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sid.
Förord av Severin Solders och Albert Wiberg	3
I Annales Scholæ 1630—1731	5
Bilaga 1. Johannes Erics brev till Johannes Billius (översättning)	61
Bilaga 2. Aktstycke rörande rätten att tillsätta rektor vid Storskolan (översättning)	67
Bilaga 3. Rektorer vid Stockholms skola (översättning)	70
Bilaga 4. Korta årsredogörelser från 1630 (översättning)	74
Bilaga 5. Korta årsredogörelser från 1670 i utdrag (översättning)	87
II Stockholms Stads Trivial-Scholes Journal från år efter Christi Börd 1731	105
III Efterskrift och kommentar till utgåvan	422
IV Personförteckning till utgåvan	434—478
V Personförteckning till ÅSU No 58	I—XXX
VI Personförteckning till ÅSU No 60	I*—XXII*